

Over dit boek

Dit is een digitale kopie van een boek dat al generaties lang op bibliotheekplanken heeft gestaan, maar nu zorgvuldig is gescand door Google. Dat doen we omdat we alle boeken ter wereld online beschikbaar willen maken.

Dit boek is zo oud dat het auteursrecht erop is verlopen, zodat het boek nu deel uitmaakt van het publieke domein. Een boek dat tot het publieke domein behoort, is een boek dat nooit onder het auteursrecht is gevallen, of waarvan de wettelijke auteursrechttermijn is verlopen. Het kan per land verschillen of een boek tot het publieke domein behoort. Boeken in het publieke domein zijn een stem uit het verleden. Ze vormen een bron van geschiedenis, cultuur en kennis die anders moeilijk te verkrijgen zou zijn.

Aantekeningen, opmerkingen en andere kanttekeningen die in het origineel stonden, worden weergegeven in dit bestand, als herinnering aan de lange reis die het boek heeft gemaakt van uitgever naar bibliotheek, en uiteindelijk naar u.

Richtlijnen voor gebruik

Google werkt samen met bibliotheken om materiaal uit het publieke domein te digitaliseren, zodat het voor iedereen beschikbaar wordt. Boeken uit het publieke domein behoren toe aan het publiek; wij bewaren ze alleen. Dit is echter een kostbaar proces. Om deze dienst te kunnen blijven leveren, hebben we maatregelen genomen om misbruik door commerciële partijen te voorkomen, zoals het plaatsen van technische beperkingen op automatisch zoeken.

Verder vragen we u het volgende:

- + *Gebruik de bestanden alleen voor niet-commerciële doeleinden* We hebben Zoeken naar boeken met Google ontworpen voor gebruik door individuen. We vragen u deze bestanden alleen te gebruiken voor persoonlijke en niet-commerciële doeleinden.
- + *Voer geen geautomatiseerde zoekopdrachten uit* Stuur geen geautomatiseerde zoekopdrachten naar het systeem van Google. Als u onderzoek doet naar computervertalingen, optische tekenherkenning of andere wetenschapsgebieden waarbij u toegang nodig heeft tot grote hoeveelheden tekst, kunt u contact met ons opnemen. We raden u aan hiervoor materiaal uit het publieke domein te gebruiken, en kunnen u misschien hiermee van dienst zijn.
- + *Laat de eigendomsverklaring staan* Het “watermerk” van Google dat u onder aan elk bestand ziet, dient om mensen informatie over het project te geven, en ze te helpen extra materiaal te vinden met Zoeken naar boeken met Google. Verwijder dit watermerk niet.
- + *Houd u aan de wet* Wat u ook doet, houd er rekening mee dat u er zelf verantwoordelijk voor bent dat alles wat u doet legaal is. U kunt er niet van uitgaan dat wanneer een werk beschikbaar lijkt te zijn voor het publieke domein in de Verenigde Staten, het ook publiek domein is voor gebruikers in andere landen. Of er nog auteursrecht op een boek rust, verschilt per land. We kunnen u niet vertellen wat u in uw geval met een bepaald boek mag doen. Neem niet zomaar aan dat u een boek overal ter wereld op allerlei manieren kunt gebruiken, wanneer het eenmaal in Zoeken naar boeken met Google staat. De wettelijke aansprakelijkheid voor auteursrechten is behoorlijk streng.

Informatie over Zoeken naar boeken met Google

Het doel van Google is om alle informatie wereldwijd toegankelijk en bruikbaar te maken. Zoeken naar boeken met Google helpt lezers boeken uit allerlei landen te ontdekken, en helpt auteurs en uitgevers om een nieuw leespubliek te bereiken. U kunt de volledige tekst van dit boek doorzoeken op het web via <http://books.google.com>

A propos de ce livre

Ceci est une copie numérique d'un ouvrage conservé depuis des générations dans les rayonnages d'une bibliothèque avant d'être numérisé avec précaution par Google dans le cadre d'un projet visant à permettre aux internautes de découvrir l'ensemble du patrimoine littéraire mondial en ligne.

Ce livre étant relativement ancien, il n'est plus protégé par la loi sur les droits d'auteur et appartient à présent au domaine public. L'expression "appartenir au domaine public" signifie que le livre en question n'a jamais été soumis aux droits d'auteur ou que ses droits légaux sont arrivés à expiration. Les conditions requises pour qu'un livre tombe dans le domaine public peuvent varier d'un pays à l'autre. Les livres libres de droit sont autant de liens avec le passé. Ils sont les témoins de la richesse de notre histoire, de notre patrimoine culturel et de la connaissance humaine et sont trop souvent difficilement accessibles au public.

Les notes de bas de page et autres annotations en marge du texte présentes dans le volume original sont reprises dans ce fichier, comme un souvenir du long chemin parcouru par l'ouvrage depuis la maison d'édition en passant par la bibliothèque pour finalement se retrouver entre vos mains.

Consignes d'utilisation

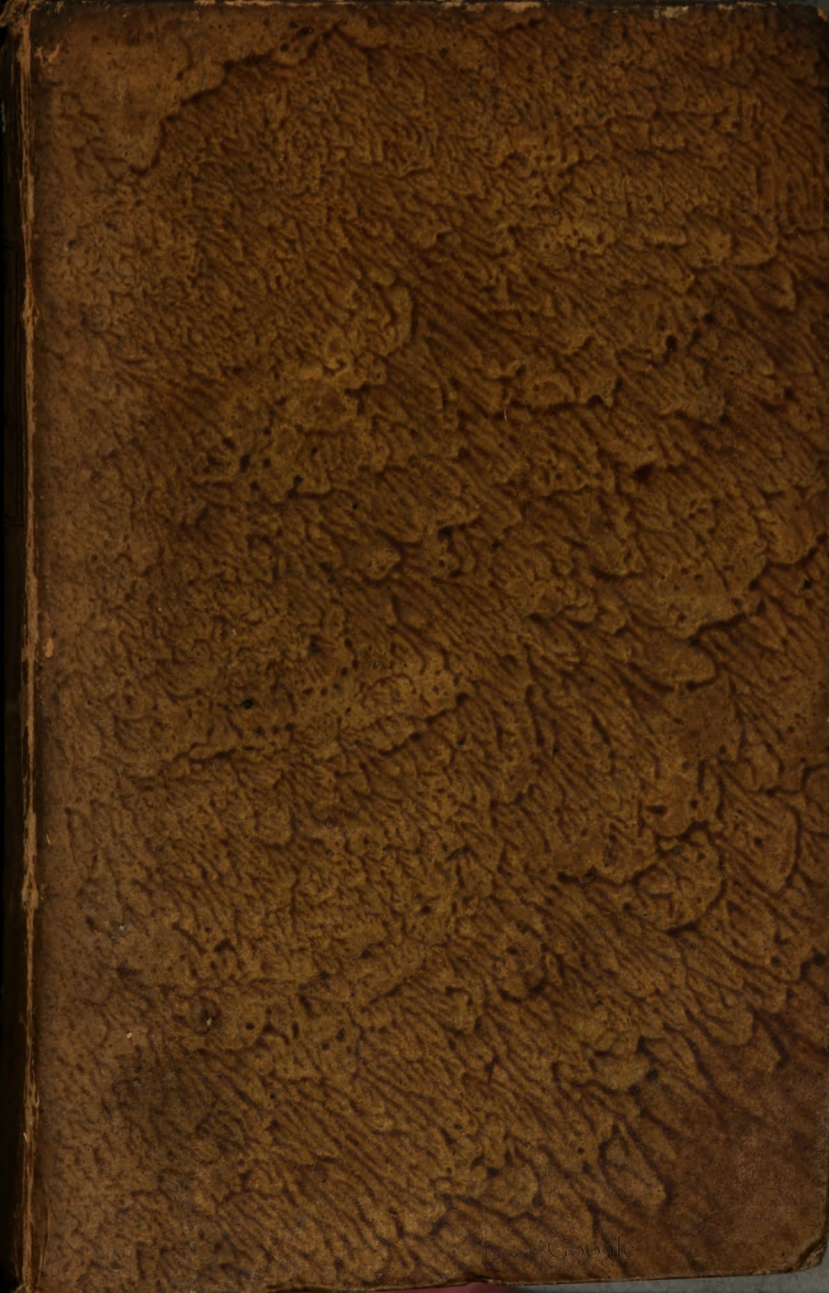
Google est fier de travailler en partenariat avec des bibliothèques à la numérisation des ouvrages appartenant au domaine public et de les rendre ainsi accessibles à tous. Ces livres sont en effet la propriété de tous et de toutes et nous sommes tout simplement les gardiens de ce patrimoine. Il s'agit toutefois d'un projet coûteux. Par conséquent et en vue de poursuivre la diffusion de ces ressources inépuisables, nous avons pris les dispositions nécessaires afin de prévenir les éventuels abus auxquels pourraient se livrer des sites marchands tiers, notamment en instaurant des contraintes techniques relatives aux requêtes automatisées.

Nous vous demandons également de:

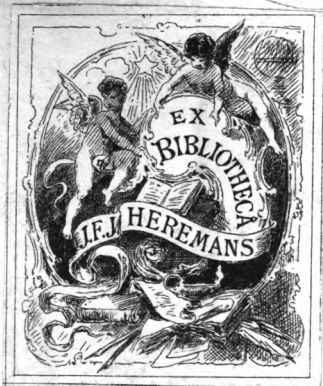
- + *Ne pas utiliser les fichiers à des fins commerciales* Nous avons conçu le programme Google Recherche de Livres à l'usage des particuliers. Nous vous demandons donc d'utiliser uniquement ces fichiers à des fins personnelles. Ils ne sauraient en effet être employés dans un quelconque but commercial.
- + *Ne pas procéder à des requêtes automatisées* N'envoyez aucune requête automatisée quelle qu'elle soit au système Google. Si vous effectuez des recherches concernant les logiciels de traduction, la reconnaissance optique de caractères ou tout autre domaine nécessitant de disposer d'importantes quantités de texte, n'hésitez pas à nous contacter. Nous encourageons pour la réalisation de ce type de travaux l'utilisation des ouvrages et documents appartenant au domaine public et serions heureux de vous être utile.
- + *Ne pas supprimer l'attribution* Le filigrane Google contenu dans chaque fichier est indispensable pour informer les internautes de notre projet et leur permettre d'accéder à davantage de documents par l'intermédiaire du Programme Google Recherche de Livres. Ne le supprimez en aucun cas.
- + *Rester dans la légalité* Quelle que soit l'utilisation que vous comptez faire des fichiers, n'oubliez pas qu'il est de votre responsabilité de veiller à respecter la loi. Si un ouvrage appartient au domaine public américain, n'en déduisez pas pour autant qu'il en va de même dans les autres pays. La durée légale des droits d'auteur d'un livre varie d'un pays à l'autre. Nous ne sommes donc pas en mesure de répertorier les ouvrages dont l'utilisation est autorisée et ceux dont elle ne l'est pas. Ne croyez pas que le simple fait d'afficher un livre sur Google Recherche de Livres signifie que celui-ci peut être utilisé de quelque façon que ce soit dans le monde entier. La condamnation à laquelle vous vous exposeriez en cas de violation des droits d'auteur peut être sévère.

À propos du service Google Recherche de Livres

En favorisant la recherche et l'accès à un nombre croissant de livres disponibles dans de nombreuses langues, dont le français, Google souhaite contribuer à promouvoir la diversité culturelle grâce à Google Recherche de Livres. En effet, le Programme Google Recherche de Livres permet aux internautes de découvrir le patrimoine littéraire mondial, tout en aidant les auteurs et les éditeurs à élargir leur public. Vous pouvez effectuer des recherches en ligne dans le texte intégral de cet ouvrage à l'adresse <http://books.google.com>

J. J. Heremans
prof. Gent.
1860

UNIVERSITEITSBIBLIOTHEEK GENT

EPI T H E T A,

Dat zijn

Bynamen oft Toenamen,

Beschreven door

ANTHONI SMYTERS
van Antwerpen.

**En Boeck / niet alleenlijk be-
quaem ende dienstlijk voor alle die de
Poëten-konste beminnen / maer oock
om alle andere Nederduytsche compo-
sitiën te versieren.**

Met oock korte wtlegghinghe van zommighe
sware namen ende woorden.

TOT ROTTERDAM,

By **Jan van Waesberghe** / aen de
Hertt / inde **Saene**. 1620.

*Aen de Lief-hebbers der Reden-
ryck-konste.*

Ist dat *Natuere* v wil tot iets te dichten dringhen,
Zoo veel als ghy op rijm door Rethorijck vermeucht,
d' *Ambrosi'* hebt ghesmaect, op *Helicon* verheucht,
En *Muses* gonste v raedt, de *Lier* te laten klinghen:
Zoo ghy der *Goden* lof, en *Helden* eer' wilt zinghen,
d' *Heroïsche* daden kloeck van vromicheyt en deucht,
Van lieden oft van leedt, van treuringhe ofte vreucht,
Van oorlooghe ofte vrc, den oorspronck wilt voort-
bringhen.

Denct dat *Poëten-konste* wt d' *Hemels* is ghedaelt,
Niet om der boelen roem van v te zijn verhaelt,
Tot stercking' vā het quaet oft van't verkeerde wesen.
Zoo ghy van *Venus* zinght, oft *Cupidons* gheschiet,
Oft van *Ghenegbeneheyt*: denct dan oock in v Liedt,
Apollo heeft alijt d' *Eerbaerheyt* hooch ghepresen.

Mijn haters zijn zot.

VOOR-RE-DE-N

Tot de Lief-hebberen der Neder-
landtſche Tale.

WAt my veroorzaect
heeft, Eerzame Leſer, dit
Duytſch E P I T H E T A -
B O E C K in Druck vut te
gheven, en vvil ick niet
dat v onbekent zij : vvant alzo ick over
veel jaren profeſſie ghedaen hebbe, de
Jeucht inde Franſche Tale' ondervviſſen,
daer toe verſcheyden Hiftorien, Poëtſche
vvercken ende andere compoſitien, hun
voor-gheleſen ende leeren verduytſchen.
Zoo iſt dat (onder andere) de Poëten in
hunne ſchriften, fabelachtighe ghedicht-
ſelen ende bedecte vvijſe van ſpreken, vele

vreem-

V O O R - R E D E N .

vreemde (niet gemeyne) Naem ende By-naem-vvoorden voortbrengchen, die in onse Nederduytsche Naem-boecken niet gevonden en vvorden. Van vvelcke (geen verklaringe hebbende) dickmael gendootzaect ghevveeft ben, om myn Discipelen te völdoen, ende aen 'tghene hun meest gheleghen vvas, tē gherieven, my zelven te oeffenen, een grootdeel dier vvoorden met hare Epitheten, by een te vergaderē, alzooy lanckheyty van tijde op A. B. C. in oorden te schicken, ten laetsten oock goedt ghevonden de Fransche Epitheten van *Maurice de la Porte* geheel over te zetten, ende dese myne by een gheraemde daer by te voeghen. Het vvelcke zommighe Konst-lievende zoo behaeght heeft, my menichmael vermaent, onse Nederlandtsche Redenrijckers die eere eñ dienst te doen, hun die zelvighe te nutte maken: voornamelijck, devvije nu eenighe Liefhebberē vlijt aenvvenden, ende arbeyden

V O O R - R E D E N .

den om de Nederduytsche Tale te bouwen, te zuiveren, te stichten, te verrijcken, ende alzoo te cieren, datter vele Boecken van verscheyden Konsten (in beschreven zijnde) ghenoechzaam blijkt, de zelvighe Sprake haer zoo vviijdt strect, ja vviijder dan eenighe andere haer kan ghestrecken, in voeghen, vvaer't dat (diens ampt het is) gheliefde het devoir te doen, ende in het goet begonnen vverck te continueren, men zoude se haest florierende maken, ende in alle faculteyten daer mede zoo veel te vveghe brenghen, als eenighe andere Natien met de hare oyt te vveghe ghebrocht hebben. Dit heeft my, Eerzame Leser, bevveeght, desen Steen oock tot opbouwvinghe onser Nederlandtsche Sprake voort te brenghen, om d'Edifitie daer mede te helpen voorderen, cieren, ende om dien te ghebruycken tot allerleye compositien, zoo vvel in Prose als in Rijn, de zelvighe te verrijcken, verstercken,

V O O R - R E D E N .

ken, vaster te maken ende te verbreyden: dat's te vveten, omme de VVerckvvoorden, Naemvvoorden en Bynaemvvoorden, een behoorlijk behulp in alle Poëtische vvercken, Historien, ende voor die hun metter Pennen-konst behelpen, te dienen, vvant alzo de Poëten-konst meest bestaet in aerdich te vertoonē, d'effecten der dingen, daer van sy te spreken ofte te schrijven heeft: vvaertoe van noode is bequame vvoorden te verkieſen, om de redenen gheloof te gheven, gelijk de konstige Schilders hunne schilderijen met verscheyden vervven cieren, ende zoo schoonen schijn vveten te gheven, dat d'ooghe met vervvonderinghe (de levendicheyt der conterfeytselen aenziende) een behaghen daer inne krijght. Desghelijcx oock den Dichter, moet de vvtghelesene vvoorden met bequame Epitheten vercierē, ende de zelvighe daer by zoo vveten te voeghen, datse de zake

ZOO

V O O R - R E D E N .

zoo vverckelijck schicken ende voordraghen, dat de toeluyfterende oore een vverwonderinge in het verstandt toe-brenge. Doch om die (zoo't behoort) te gebruycken, zijn twee dinghen te bemercken: Eerstelijcken, den aerdt van de dinghen daer van men voren neemt te handelen. Ten anderen, de kracht ende d'effecten die sy doen, ofte die van andere ghedaen vvorden; als nu acht nemende op het eene, als nu op het andere, ende zomtjids op alle beyde, om daer by te schicken alzulcke Epitheten, datmen merckelijck ghevvaer vvorde, sy niet gheheel ende al om dat sy konstich zijn daer by gheschiet ofte ghevoecht vvorden: maer meer omdatse tot der zaken eyghenschap ende natuerlijcke vverekinghe bequaem zijn, datser vvel op passen, ende de ghestaltenisse vvel te verstaen geven: alzo dat 'tbeloop syner vertellinghe in goeder ghestaltenisse vvtghevoert vvorde, ende aenghenomen

V O O R - R E D E N .

zij : ghelijck de Schilder met syn stuck het beveghende ghemoet voor oogen stelt : vvant ghelijck men na de hoedanicheyt der dinghen , na hare toevallen ende vvt- vverckinghen haer de Namen gheeft : al- zob moetmen achtervolghens , naer vvt- vvijfen der zelvighe , oock d'Epitheten vveten te verkiesen , ende by de vvoorden voeghen ; Ofte anders zoude de vertoo- ninghe ongeschiect ende niet vvaerschijn- lijck staen : dat's te zegghen , dat alle din- ghen zoo gheaccommodeert behooren te vvorden , datmen mercke , datse op al- zulcken plaetse naer eysch ende gelegent- heyt moeten ghezettet vvorden : vvant by al dien sy buyten plaetse , ende niet te pro- poofte ghestelt en zijn (alhoevvel de Re- dene eenichzins vvel klinct) ende tot het subjeet schijnen te dienen , sy makense evenvvel onlustich , verdrietich ende vval- ghelijck voor diese aenhoort. Exempel aen de konstighe Luytflaghers, devvelcke
in't

V O O R - R E D E N .

in't spelen zomtijds verscheyden snaren ongheroert latende , ende zomtijds alle met eenen greep die te zamen slaende, een zeer zoete harmonije gheven , alzo oock met d'Epitheten ; zomtijds eene na latende , zomtijds twee ofte meer daer by voegende (na dat het de zake vereyscht) maect een schoone vloeyende Reden : inzonderheyt vvanneer de dinghen van naturen haer alzo schicken , dat sy d'Epitheten behoeven; ofte datse derven moghen , bequaem oft krachtich ghenoech van haer zelve zijnde ; om de zake in het gheheel met hare toevallen (zoo vvel inwendich als vvtwendich) alzo te bevvisen ende vertoonen alst van noode is: vvaerinne zulcken discretie en voorzichtigheyt behoort ghebruyct te vvorden , datse tot eenen vvtleggher , beduyder, glants ende zoodanighe verlichtinge dienen, als den zin en 'tvesen van de voorstellinge behoeft, om die zoo vvt te drucken

V O O R - R E D E N .

ken , datse den Toehoorders met lust het verstandt opene , te luyfteren na 'tghene datmen te verstaen vvil geven : VVaer toe onse Nederduytsche Sprake in de Dichtkonste vloeyende ende rijck genoegh bevonden vvordt, om ditte inder daedt alles te vvoldoen: Ghelijck men ziet by eenighe Lief-hebberen , die de Nederduytsche Sprake in zulcke regulierlijcke oorden beghinnen te brenghen , dat het ooghschijnlijcken blijct, sy niet alleene de ghemeyne Spraken, maer oock de Hoofspraken niet en behoeft te vvijcken , in veelheyt van vvooorden , in bequaemheyt der vocabulen , in verscheydenheyt van namen ende cierlijcke Epitheten te vinden, Item , dat een Redene in zoo veel veranderinghen ende menichvuldighe manieren kan geciert, verbreyt, vergroot, verkleynt , ende den zin zoo vvcl tekenen ghegheven kan vvorden , als eenighe andere Tale. Boven dien, blijct het noch by desen onsen Epitheten-boeck, dat alle

V O O R - R E D E N .

die *Maurice de la Porte* in syn Boeck heeft, hier overghezet zijnde, ontallijcke andere Duytsche daer noch by ghebracht zijn, noch daghelijcx vvt der Poëten Schriften ter handt komen, voorvallen ende gheinventeert vvorden: My zelve verzekerende, onse nakomelinghen hier oock vvat daer by practiseren zullen, tot verbeteringhe, dese noch vermeederen, ende alzoo met lanckheytt van tijden, om de Nederlandsche Tale tot een volkomen Tale te maken, te hulpe nemende dé oorspronck ende vvtbondt onser Moeder de Hoochduytsche Sprake, vvelcke over lang na der Konst onser Gramatische Reghelen ghebracht is, hun niet aentreckende (oft aldus doende) den onverstandigen ende quaetvvilligen stoffe nemen zulcx te berispen, devvijle elck vveet, dat dit volcxken qualijck lijden mach, datmen eens anders vverck zich toe-eyghene; Neen dat en is niet eens anders vverck zich toegeeygent, maer bevvesen dat onse Nederduytsche

V O O R - R E D E N .

Tale niet en is barbaris, rou noch onghe-
schiët; maer bevvesen, datmen vvt den
oorspronck, den oorboor zuyght, onse
Sprake gheert, ende ghearbeydt, die tot
volkomenheyt te brenghen; op dat door
zoodanige middelē, onse leught lesende,
schrijvende en practiserende de Fransche
ende Duytsche Poëten, ghevoordert kan
vvorden, vvaer door (als ghezeght is) onse
Landtslieden dienst gheschiedt, ende hun
meer gheneghen maect, hun in hunne
Moeders Tale t'oeffenen. Myns halven,
bekenne rondelijck, dat den aenvanck de-
ses vvercx gheschiedt is meest om myn
eyghen studie, de memorie te bevestigen,
ende nu in't licht ghebrocht tot myns
naesten oorboor: door dien tot noch toe
(myns vvetens) niemandt arbeydt aen-
ghevvent en heeft, in Hooghe ofte in Ne-
derduytsche Sprake, Epitheten in druck te
verveerdighen. Dit ziende, hebbe vvil-
ligher als vermoghende my daer toe ver-
stout,

V O O R - R E D E N .

stout, achtende gheenon kleynen dienst ghedaen te hebben onse Nederduytsche Klercken ende Konst-lievende edele Geesten, met ons zelve te helpen, hunlieden dienstich te vvesen, als oock de ghene die oft in de Latijnsche ofte andere Hooftspraken niet gheoeffent en zijn; die allerley Boecken niet en kunnen bekostighen, ofte die den tijdt ontbreeft vele Boecken te doorlesen. Oft nu iemandt zegghen vvilt, vvaerom ick alzulcken arbeydt doe, ende op het cieraet onser Tale zoo dringhe, die zal vveten, dat alzo de Tongen oft Spraken, gaven des H. Gheests zijn, ende daeromme billich in achtinge ende eere behoorde ghehouden te vvorden, inzonderheydt, na dien de ghereguleerde Sprake, Redene ofte 't Geschrift veel meer goedts ende vromensschaft, oock krachtigher den Toehoorderen ende Lesers beveecht: dan ofte ongherijmt, grof ende zonder gheschickelijckheydt vvtghevoert vverde:

V O O R - R E D E N .

verde : Zoo verzekere ick my nochtans, datter vele zijn die gheenen smaeck in desen nieuwen kost en zullen vinden , dien vervvorpemde, gheringh achten : Evenvel, vvetende den oorboor desselfs, houde ick zulcke ongherechtighe kittelinghe deser Schetsmeesters voor min als niet: devviele men veel eer (om die te believen) de leught schadelijker dan voordelijker zoude vvesen ; devvelcke ick alleenlijcken hebbe gezocht te profiteré, vvachtende ende omziende , dat iemandt die (gheleert) onse Sprake toeghedaen vvesende, hier toe lustich eñ bequaem mocht vvesen.

Eyndelijck, Eerzame Leser, zoo my zomtjids eenighe vvoorden buyten oorden ontslopen zijn , dat's buyten vville ende vвете , onkonde ofte onvoorsichticheyt gheschiedt , derhalven believen my t'ontschuldighen, aensiende dat alle beginselen moeyelijck zijn, ende den lust
die

V O O R - R E D E N .

die ick hebbe onse lieve Moeders Tale te zien floreren , daer toe te helpen de zelvighe eere aen te doen. Zoo eenige vvoorden, die met verscheyden letteren beginnen, in d'oorden van A. B. C. niet en achtervolghen, zal vghelieven in d'andere oorden te zoeken : ghelijck als *gonste*, niet vindende by de letter *g*, zoekt in de letter *i* op *jonste*, *clare* op *klare*, ende dierghelijcke meer. Oock zuldy vveten dat vvy tusschen *i* ende *y*, item *f* ende *ph*, *s* ende *z* vveynich onderscheyts gemaect hebben, het vvelcke gheschiedt is, om dat zommighe Nederlanders oock kleyn onderscheyt maken in de voorschreven letteren, d'eene voor d'andere te ghebruycken.

Hier mede heeft V. E. myns bedunkens, berichts ghenoech, en oock rechtmatich bevvijs van d'oorzake, vvaeromme ende vvat halven ick my desen (niet gheringen arbeyt) ondervonden hebbe:

Verho-

V O O R - R E D E N .

Verhope andere oock arbeydt aenvvenden zullen, dierghelijcke oft bequame-
re Steenen tot d'Edifitie der Nederduyt-
sche Tale aen te brenghen, op dat den
Bouvv metter tijdt volkomelijcken op-
ghericht mach vvorden, ende onse Moe-
ders Tale florere.

EPIHETA.

Dat zijn By-namen ofte Toe-namen,
beschreven door M. Anthoni Smyters.

Aron. Hooghepriester, opperpriester, offeraer, offerpriester, priester der wegghemijterden, gheheylighden, ghewijden Pape.

Hy was den oudsten sone Amram, dry jaren ouder dan syn broeder Moses, wiens medehulper hy gheweest is, om de onbequaemheyt syner spraken. Na syn doot heeft Eleazar syn sone het Priester ampt bedient.

Abel. Den rechtsveerdighen, goedertierenen, gherechtighen, vromen, eerste martelaer, Godt-behaghenden, Godsvruchtighen, eenvoudighen, zalighen.

In den dertichsten jare Adams genereerde hy Abel, den welken van syner joncheyt aen Godt leerde vreesen: des hem de Heere zeghende: VVaer over synen broeder Cain vertoornde, en zoe benijdde, dat hy hem doot sloech. Van die tijt aen is Abel den eersten Martelaer ende Hemel-bezitter ghenacmt gheweest.

Abt. Ouden, weerdighen, Vader, ghemijterden, ghescaefden, eerweerdigen, ghereguleerden, weereltlycken, vertrouden, gastvrijen, bolcesden, devoten, Godtvruchtighen.

Abdille. Eerbare, kryssche, oude, devote, ootmoedighe, eenvoudighe, zoet-sprekende, maechdelijcke, smeeckende straffe, voorsichtighe.

Abdijc. Rycke, gefondeerde, mans, vrouwen, monincz, vette, kloosterlycke, conventelycke, heerelycke, treffelycke, opsiende, ghereguleerde, vertrouwede, devote, proven, actwoesdoende, herbergighe, schoonste, groote.

Aben

Aberdaen. *Shymighen, vasten, wüten, zouten, qualick-
kenden, barden, bruynen, gheweyckten, grootoogighen.*

Abraham. *De Patriarch, oudtvader, ghehoorsamen,
ouden, wysen, goeds-vader, chaldeer, oprechten, voorfich-
tighen, vader der ghelouighen, propheet, ghezeghenden,
ghebenedyden, rechtveerdigen, sterrenkijcker, astronomien.*

Hy was de sone Thare, gheboren in Chaldea, ervaren in alle
Goddelijke ende menschelijke dingen, meer dan iemand anders:
Voot eer it sustineerde hy (tegen d'opinie der Chaldeen) dat Godt
alleen Schepper was van Hemel ende Aerde, waeromme hy (door
Godes bevel) ghenootzaect was wt syn landt in Chanaan te trek-
ken: Daer beneffens wort syne winnende ghehoorzaemheyt
bekent, als hy (om den Heere te behaghen) ghewillichlijcken
synen sone Isaac te offeren boodt.

Abfalon. *Dauids sone, schoonen, blonden, ellendighen,
overtredere, onrechtveerdighen, onrechtbesittere, vader-
slagher, vriendelijcken, smeeckenden, lancktyghen, on-
leckenden, broeder-moorder.*

Hy was de schoonste man in Israel, hy oorloochde teghen sy-
nen Vader: alzoohy syns Vaders dienaers vervolchde, rijdende
onder eenen dichten eysken boom, ontrende hem synen Ezel van
onder hem, ende bleef met syn hayt hanghen aen de tacken, het
welcke Ioab gheboorschapt wesende, quam ende doodde hem.

Abfyrus. *Tonck, onnoosel, ontleede.*

Anders ghenaeamt Aegialeus, een sone Aeter Coninc van Col-
chis, werdt van syn suster Medea in stucken gehouwen, op dat
haer Vader (hem bekommeren zoude, de stucken by een te ra-
pen ende vergaderen) sy daerentusschen in haer voornemen, met
lafon wech mochte komen, van haer Vader niet verhindecen
wierde.

Academie. *Gheleerde, studiense, disputerende, philo-
soophsche, leerende, gheleerden school, eerbare, ghevolckte,
der vrijer konsten, wel ghedisciplineerde.*

Acestes. *Troyaen, Siciliaen, beleefden, schutter, mil-
den, liberalen, crinischen, hectoriaenschen.*

Zoo met de Poëten ghelooven moet, zoo was desen Acestes
een sone van den Vliet Crinifus ende van Egesta de Troyaensche
vrouwe, desen, alzoohy Coninc van Sicilien gekoren wesende,

dattingh zeer vriendelijke de Troyanen: derhalven de Stadt van Sicilien na hem Acesta ghe-naemt werd.

Accoort van gheluyt. *Zoet, wel luydende, maetboudende, kistelachtich, lustich, vermakelyck, liefslyck, musicael, overeen komende, velerley, wellustich, klinckende, minerviaensch, goet, enghelsch.*

Achaia. *Lieffelycke, griecsche, zeesche, havenrijcke, rijke.*

Dats een Landschap in Grietkenlandt, othcingelt met de Zee, wtgenomen aen de Noordtzyde, ende wort na Achæus genaemt, de sone van Iupiter. De Hooftstadt in dit landt was Corinthen, zeer vermaert van rijkdom ende koophandel, als ooc omdat daer eenen kostelijcken Tempel (Venus toegeheeyghent) was.

Achelous. *Verbevenen, stuyrnigen, atolischen, stouen, vlietenden-Godt, barighen, oceanischen, vloeyenden.*

Van Achelous Coninc van Aetolien heeft desen Vliet synen naam behouden, neemt synen oorspronc van den berch Pindus, ende scheyt Actoliam van Arconiam. Achelous is ooc water te regghen: Theris ofte de groote Zee, van de Sonne ende van de Aerde.

Acheron. *Diepe, helschen, duysteren, droevigen, donckeren, doodelycken, sellen, ongheluckighen, gierighen, quetenden, smertighen, elendighen, verstandenden, den belken-vliet.*

De Poeten segghen, dat Acheron is Ceres sone, ofte van de Aerde, ende dat hy gheen Vader ghehadt en heeft, ja ooc in de Helloghezonden wende, hy veranderde in een Riviere.

Achilles. *Den alderkloeksten, griecschen, onquetelycken, kloecken, vromen, raslopenden, oorlooghschen, zee-goddinnighen, troyaenschen-schrick, looper, stouten, dapperen, scherpsinnighen, ontemmelycken, grootmoedigen, aldermachtichsten, onharmbersighen, griecx soldaet, groosen, moedighen, stercken, krijchs-heldt, onverbiddelycken, edelen, fracyen, der griecken blomme, lustighen, springher, ghesonden, rasenden, wreedten, hooverdigghen, gheweldighen, verwaenden.*

Hy was de sone Pelei ende Theridis, ooc den kleefsten van alle de Grieken: Noth kleyn wende wert van syn Moeder in de Scy-giaelsch

placfsche wateren ghedoopt, waer doot syn lichaem onquet-
lijcken wert, wtghenomen op de plaetsen daer sy hem mede ghe-
houden hadde, dewijle sy hem doopte. Daer na werdt hy Che-
ronem overghelevert, eenfdeels om in de V Vapen-konit, als ooc
in goede Zeden, gbeoeffent te worden. In den Tempel Apollo
welende, heeft hem Paris ghedoot met eenen pijl, den welcken
hem in syn hielen ghetrefte heeft, overmits hy in dit deel syns lie-
baems alleenlijcken hinder lijden mochte.

Achterclap. *Gronwelycken, veruloecten, hatelycken,
boofen, afrufelycken, versmad. lycken, schimpighen, over-
lastighen, versterden, missegghenden, wyvelycken, loghe-
waers, vyandelycken, schadelycken, schandighen.*

Achterclapper. *Schandelycken, nydigem, lasterlycken,
quaetsprekenden, schelmschen, klappenden, snaterenden,
langtongigen, hatelycken, zoylsche, bytenden, onbeschaem-
den, schadelycken, spottenden, quellycken, verwytschrygen,
naemtroovenden, eerschendenden.*

Achterdencken. *Ialours, vreesachtich, quaet, valsche,
droef, hatelyck, treurich, lieflyck, onseker, quellyck, ver-
drietich, verborghen, jaloufijen-kint, bedecte, vermoedich,
vermoedende.*

Achtnemen. *Ernstelycken, neerstelijcken, curieuseli-
cken, toeluytorenden, wackerlijcken, gestadichlijcken, stant-
vastichlijcken, zorschuldichlijcken, verbiedichlijcken.*

Achtneminghe ofte Waerneminghe. *Ghereguleerde,
oude dienstelyck, ghemeyne disciplinische, ghewoonlycke,
zorschuldigh, eeuwigh, dienstbare, onveranderlijcke, oot-
moedighe, eerbare, vronde, oprechte, ernstighe, stedige, ghe-
duerighe, vaste, scherpe.*

Acrifus. *Boos, versteenden, catijvighen, elendigheit,
anzalighen, jammerlijcken.*

V Vas de sone des Konincz Abantis, ende de vader Danaes es-
nighe dochter, hem wert ghepropheteert dat hy door 'tkint datse
baren zoude, ghedoot zoude worden, ende om 'tzelvighe te ver-
hinderen, dede haer op eenen toren bewaren, met bevel dat nie-
mant by haer komen en mochte: Maer Iupiter sich veranderende
in eenen gouden teghen, ende doorde tichelen in haren schoot
dringhende,

dringhende, werdt bevrucht, baerde eenen sone ghenaemt Perseus, door den welcken Acrilius verandert worde in eenen steen.

Actæon. Den ghehoorenden, jaghere, lichten.

Vas Aristzi sone, den welcken (zoo de Poëten versieren) ter jacht gaende, ende by ghevalziende Diana gheheel naeckt, (die haer in een Fonteyne wiesch) was zeer beschacmt, en wt gramschap veranderde sy hem in een Hert, worde van syn eygen honden verscheurt ende opgegheten.

Adam. Eersten mensch, eerst gheschapenen, onghehoorsamen vader, ouden, zondaer, zonder moeder.

Alzo was den eersten mensche die Godt schiep genaemt, den welcken na dat hy 930 jaer gheleeft hadde, wert in Hebrou begraven in een marberen graf. Zommighe willen zegghen dat het is gheweest op den berch van Calvarien.

Adamator. Wreden, reuse, Achoemedis vader, Vlisfis ghezelle.

Dit was eenen Reuse van grooter ghestalte, ende een medeghezelle vlisfis.

A-Dieu, ofte Af-scheyt. Vriendelijcken, eeuwigen, lesten, droevighen, pijnlijcken, leedtwesenden, beklaghelijcken, beschroyden, besuchten, bewoenden, onghewillighen, betraenden, berouwonden, treurighen, berraenden.

Adonis. Edelen, schoonen, frayen, lieffelijcken, jagerken, jonck, herderken, minnaer, zoeten, purpuren, jonghelinck, ofte jongsken.

Een sone des Konincx Cynarx, die van Venus (om syne wtneemde schoonheyt zeer bemint was: Hy ter jacht gaende, werdt van een wildt Swijn ter doot ghewont, tot groot leedtwesen van syn Lief, dewelcke na dat sy hem zeer beschreyt hadde, ende om haer droefheyt te verlichten, veranderde hem in een bloeme, welke noch van syn bloedt rootverwich is, dit zegghen de Poëten: ende zoo men dese fabel wil by den Zomer verghelijcken, soo verstaet men by Adonis de Sonne, welke als de daghen kort zijn, gaetse zes maenden in de Helle, ende weder zes maenden in den Hemel, als de daghen lanck zijn.

Adrastus. Thebaenschen, Thalonis sone, Persiaen.

De Koninck van Argivorien was den eersten, die den Tempel der Goddinne Nemeli dede bouwen.

Adere. Bloeds, seers, teerkens, swacke, volle, ghesack-

de, ghesteken, ghespende, lever, hoefes, herts, gheswollen, verborghene, springhende, spruytende, pissende, levende, arxeriose, dunne, bloedighe, huppelende, kloppende, ghevlochsene, ghestreckte, bevende, heete, slaende, omspringhende, ziedende, ghesthroppe, ghekopte, ghewreuens.

Accus. *Iupiters sone, straf, wreedt, stuer, gherechtich, rechtveerdich, onverbiddelijcken, onbeweeselijcken, juyfscben.*

Om dat hy zoo goeden rechtdoender was, dichten de Poëten, dat hy met Rhadamanthus ende Minos te zamen rechteren in de Helle waren.

Aegina. *Schoone, aerdighe, vriendelijcke, fraeye, eerlijcke, beleefde.*

Vas de dochter Afopis, Koninc te Boeotien, waer op Iupiter verliest wefende, veranderde zich in vyer, om met haer te volbrengden het werck daer alle Minnaers na trachten: Ende men houdt dat Aeacus ende Rhadamantus wt hun ghebornen zijn.

Aegipanen. *Gbehoorde, half-geeyten, gheytevoersthe, naeckte, boschgodische, boschwachters.*

Hier voortijds hieken dese menschen voor monsteren, ofte voor boschgoden, ghelijck waerzegghers, Saters ofte onnatuerlijcke menschen.

Aegithus. *Thyestus sone, overspeelder, lanterfant, hoerder, leechganger, verrader, hoochmoedighen, moorder, quaetdoender, boosen, traghen, schandelijcken.*

Syn Moeder heet Pelopea, dochter van Thyestus: Doen hy noch een kleyn kindt was, liet hem syn Moeder in de wildertisse voor de beetten brengden om verslonden te worden, op dat hare boosheyt niet ontdeckt en wierde: Maer een Herder nam hem op, ende voedde hem met gheyten melck. Aegithus oudt gheworden zijnde, dede Atrea ende haren sone Agamemnon dooden, vrekende alzoo de doot van synen vader, doodde oock Aegithus ende syne Moeder Clytempestra.

A-1 ofte Palinck. *Glasten, slijmachtighen, omghekromden, omghewrongenen, slangachtigen, gedraeyden, draeyenden, langhen, vesten, dicken, slijckachtighen, wispelenden, dertelen, zachten, vochtighen, bruynen, slijberachtighen, kortachtighen, kruypachtighen, slingberenden.*

Den Ael groeyt in de zoete vwateren, in de verrottinge, gelijk als de vrotmen in der aerden: Maect op vat vvijs dat gheleichet, wort verlicheydelijcken van ghesproken. Zommigie zeggen dat desen visch voort komt zonder toghe ende zonder paringhe: Andere meyden datse paren, ende malkanderen omslingheren. De ghezouten palinghen zijn de beste, dewijle het zou de slijmicheyt wech neemt: Zijn van goet voedtle, maer onghesont voor phlegmatijcke menschen.

Aelmoellener. *Barmhertighen, milden, medelijden, vrien delijcken, ghevenden, Gods vruchtighen, goedersterenen, hertelijcken, ghetrouwen, borst drager, verdeelder.*

Aenbilt. *Smits, berden, yseren, stalen, verstaelden, smedens, swarten, swaren, gheschuerden, blinckenden, vasten, slootmakers, gros-smits, steghen, behamerden, vulcanas, geboorden, arbejdenden, stijuen.*

Aendichticheyt. *Devote, religieuse, yverighe, heylige, Gods vruchtighe, innighe, diepe, ghemeyne, biadende, christelijcke, aotmoedighe, yverighe, schuldighe, plichtighe, hertelijcke, eensame, zoete, smeeckende, mediterende*

Aeneas. *Anchisi sone, Gods vruchtighen, ghetrouwen, ghehoorsamen, Gods dienstigen, der Romeynen voorvader, hoochmoedighen, vluchsenden, vlieder, phrisiaen, van der goden gheslachte, barmhertighen, medelijdenden, vresmedelinken, kloecken, vromen, hoofstman, troyaen, hertoch, schutgere, moyneedighen, goddinnen sone, Cythe.*

Vas Anchisi ende Venus sone, Na de destructie van Troyen, zoeckende syn goede avonture: gberaecte in Italien, daer hy een stad houwede die hy noemde Lavina: na dry jaren sterf hy aldaer. Den vermaerden Poet Virgilius heeft met syn versen van hem zoo veel gheschreven, dat een ieghelijk daer van kennisse ghenoech heeft.

Aendorenboom. *Lammer achtighen, groenen, dishten, ghetrackten, wilden, ghevloackenen, vermaerden, breedem, hooghen, donskerem, ghekromden, gheboochden, vreemden, ghebladerden, rouwen, weggespreyden, ghekreonden, blaeyenden, webriskenden.*

Aenleggher in vruchte. *Blaecken, doer vighen, opheffenden,*

den, gunstighen, zachten, bestraffenden, onuerstandighen, hotten, plompen, bedenckenden, criminelen, beschadichden, onrechten, breuckheysfchenden, loosen, subtylen, strenghen, onrechtveerdighen, rechtveerdighen.

Aenlockinghe. *Walsche, schalcke, loofe, bedrieghelycke, zoete, zachte, smeeckende, pluymstryckende, lieffelycke, troetelende, vriendelycke, behonichde, vleyends, lachende, goedighe, behaghelycke, treckende, koppelerse, hoeren.*

Aenflach. *Verborghenen, doouen, verraderlycken, gevaerlycken, onghearloofden, partydigen, gheconspireerden, hatelycken, grouwelycken, loosen, schalcken, bedriegelycken, verbondenen, besworen, voorgenomenen, schelmfchen, moorders, schendighen, beneerstichden, moordadighen, vyandtycken, twyffelachtighen, ondoenlycken, perijckeleusen, trotfen, graoten, stouten, vermetelen, hooghén, onzekeren, wonderharen, swaren, moeyelycken, ongheluckighen, vyandts, ghebrokenen, verraders, nieuuondighen, nederighen.*

Aenlicht ofte Ghelaet. *Ghecouleurt, leelyck, schoon, effen, ghebaert, zielenfpiegel, ghesterret, klaer, ootmoedich, gheroyt, zachtmoedich, moedich, couragieux, goot, quaet, grimmich, wtmutich, welbemint, boualtyck, baertdraghende, schijnende, blinckende, goedertieren, blydt, vlam-mende, vyerich, eerbaer, eerlyck, twyffelachtich, aenlockende, ghefbildert, recht, bleeck, dun, kleyn, verkleynt, fweetende, aensienlyck, veranderlyck, bedroeft, magher, vol, vochtich, statich, smeeckende, sneeu-wit, blanck, gerimpelt, vreedzaem, schaemachtich, hoeren, stemmich, moorders, doncker, ghekeert, vriendelyck, leuendich, beschaemt, duyster, mismaect, straf, inuallich, treurich, swart, rou, gheueynst, grof, ingheualen, grouwelyck, eyffelyck, roodt, mannen, man, schick, mannelijck, star, aangenaem, veruuerlyck, minnelijck, plas, spytich, afgruyfelyck, zedich, ryp, quallyck, wiam, ghehockte, dobbel, droeghende, stout, optreckende, wesylyck, fantastyck, ghenughen, halfbleeckverwich, balfroodt, vyander, klappars, ghelyckende,*

kende, ironiachtich, lachende, gheseeckene, wenckende, schreyende, zorchvuldich, presentabel, vertoonende, wijnbrauwich, carmoosijnen, zeden-vertoonenden, gherimpels.

Aenliender. Neerstighen, diepzinnighen, zorchvuldighen, overdenckenden, lustighen, verstandighen, ondeckgen, bespiedenden, stedigen, haecbigklommenen, opmerckenden, verren, lonckenden, loosen, speculerenden, curieusen, zonderlinghen, aendachtighen, ernstighen, schalcken.

Aenstoot ofte Aenval van oorloochs-volk, kloecken, bassenden, ghevaerlycken, gheluyt ghevende, gheruchmakende, stercken, machtighen, krokenden, schipbrekenden, uermorselenden, styven, peryculeusen, zees, hertenden, verschrickelycken, schadelycken, briesschenden, kryghs, gheweldighen, tempeestighen, stouren, brekenden, zorgbellycken, trotsen, donderenden, overweldighenden, schreemwenden, brullenden, growwelyeken, swaren, harden, stryts, furieusen, straffen, harden, forsighen, kloecken, stouren, haestighen, onvoorsien, haechmoedighen.

Aenvanck ofte Beghintsel. Eersten, moeyelycken, swaren, nieuwen, quellycken, lustighen, stouren, begbinnenden, smeeckenden, aenlockenden, blyden, ghewillighen, zoeten, slechten, verdrietighen.

Aeolus. Stormenden, windgodt, Koninck der Winden, heerschenden, Jupiters sone, gheweldighen, dryvenden, windighen, waeyenden, blasenden, byenden, stadighen, verwoestere, rasenden, middelaer.

De Poëten dichten dat Aeolus, was de sone van Jupiter ende Jergistis de dochter Hypotas van Troyen.

Aerde. Vruchtbare, slyckerighe, voedsteresse, harde, bruyne, swerte, beweentlycke, moeder aller dinghen, veldt, brandighe, ronde, groeyachtighe, onvruchtbare, gheoeffende, hexacyde, beplante, menschen-huys, dicke grasighe, begraesde, breede, ghespaeyde, klatterighe, doorgronde, golvighe, waterachtighe, vette, slymachtighe, ledighe, overuloedighe, bracks, stille, zeltsame, drooghe, vrucht-draghende, derzels,

darcele, koude, sware, groene, bebloemde, natte, vaste, bracke, groenende, ongheluckighe, bragh, dref, gapende, open, ghesrecke, wynachtighe, zatte, voedende, zacy, torf, moerachtighe, rusrycke, bezayde, wyde, nederighe, ghespitte, bos, twyn, roerlycke, ontroerlycke, kloerighe, metalige, solfferighe, herborgherisse, bloeyende, vreemde, swierende, holle, holachtighe, bolle, vochtighe, stercke, volle, bearbeyde, ghesplachde, ghebonde, bouwelycke, doove, steenachtighe, goede-moeder, diepe, modderighe, mynachtighe, ghemeste, rouwe, zandachtighe, betreden, ghebiesde, ghekloene, aller schepfelen-herbergher, krydytghewende, lieftuycke, eererinne, platte, bezorgherisse, onghekeerde, krydige, machtighe, gheroerde, dreckige, ghemarbelde, bestuycke, kleyachtighe, pot, slibberachtighe, klevighe, profijtelycke, bepaelde, rycke, gruytsachtighe, mergighe, rootsighe, meniachtighe, ghewiede, woeste, deegachtighe, afghepaelde, bosch, steenachtighe, gheeghe, stofachtighe, gherijfde, wilde, leemachtighe, ongheloude, vrye wooninghe, bergighe, turf, groes, zavelachtighe, gheplotterde, dunne, gheoogste, gheeffende, terwen, keyachtighe, bereyde, dyckighe, ongrondighe, waterachtighe, potbackers, ghedolvene, viesachtighe, ghemeste, dorstighe.

Aerdicheyt ofte Gracie. Goddelycke, beleefde, heussche, goede, lustighe, welvoegbende, gunstighe, zonderlinghe, excellente, goedertiere, godt vruchtighe, barmhertige, medelydende, menschelycke, levendige, schoone, zoete, eerbare, vriendelycke, blyde, vrolycke, dobbel, aenghenome, aenloekende, smeeckende, vermakelycke, verheughende, bequame, edele, verghewende, winnende, behaughelycke.

Aerdt, ziet Natu re.

Aep. Gheloerden, gheboorden, leelijcken, gheonterfeyten, danssenden, bootsighen, springenden, ruymel aer, malken, grimmighen, kokelenden, luysevangher, belachelijcken.

Aets ofte Eers. Dicken, ghebilden, beschietenen, ronden, verheuenen, groen, groeten, dieben, gheulefuen, uasten, si eghe,

beghen, styven, ruwen, swaen, ghespannen, weerbietend, gheklouenen, dauvenden.

Aes. Bedrieghetyck, aenlockende, zoet, verradelyck, schack, doodelyck, verlydende, aenreckende, behoniche, lekker, toebereyt, verborghen, loos, bedekt.

Aesculapius. Apollosone, oppersten Medocijn, ghebuerden, goddelycken, sonnen-kindt.

Aestack. Dobbelen, bedelaers ofte bodel, diepen, truggel, langen, gemakelycken, hangenden, gbeladenen, bequamen.

Aellem ofte Adem. Zoeten, verhalenden, windighen, diepen, blasenden, zoet-riekenden, stinckenden, vochtigen; roockenden, rieckenden, levent-gevenden, zuchtenden, herbalenden, stercken, vuylen, onreynen, luyfghen, warmen, bsmectelycken, dampighen, lieflycken, korten, langhen, byghenden, swacken.

Aetna. Roockenden, slofferachtighen, brandenden, vreesfelycken, holachtighen, vlammanden, vlamachtighen, vulcanischen, hooghen, vyer-spouwenden, zorghelycken, periculusen, gheschelferden, ghezolfferden, dampighen, eysselycken, hutighen, heeten, asch-spouwenden, vyer-spouwenden, Siciliaenschen.

Dits eenen Bergh in Sicilien, den welckē altijs groote vlammen vyets wispout: D'oorfakē van desen gheduerighen brant, is door de aendrijvinghe der winden, ende door d'overvloedicheyt van t'zoffer dat daer inne is.

Afcomste, ziet Ghelachte.

Afgodt. Gheueynsden, loghenachtighen, ydelen, dooden; broockten, ouden, grouwelycken, eer-bewesenen, verheuenen, dooven, stommen, duyvelschen, fabelachtighen, onnutten, bedrieghetycken, onreynen, onzuiveren, valschen.

Afgodendienaer. Yverighen, Heydenschen, ongeluckighen, onzalighen, onghelouighen; supersticieusen, verdoemden, herknaghenden, grouwelycken, onwetenden, elendigen, hotten, gheueynsden.

Afgodetys. Onde, vervloekte, afgryfselycke, Egyptische, baase,

boose, beestighe, gierighe, ghemeyne, ethnische.

Afgronde. Opnen, hollen, verschrickelycken, diepen, insluckerighen, inslockenden, leeghen, nederighen periculensen, growwelycken, duysteren, gapenden, donckeren, blinden, opslockenden, helschen, inswelghenden, holachtighen, kelaerachtighen, afgryfselycken, wonderlycken, verveerlycken, onghaveerlycken, eysselycken, bysteren, schrickelycken.

Aflaet. Verghevenden, toeghevenden, gunstighen, ghegunden, Paaselycken, Roomschen, ghenadelycken, vryen, jubileeschen.

Africa. Zantachtich, dorstich, zelsaem, vreemt, wonderlyck, breed, vruchtbaer, opworpende, bernende, brandende, voedsterse vande vromdelinghen, onbewoonlyck, zym, wydt.

Africa is een vande dry voornoemste deelen der weerelt, wort alzo ghe-naemt na Afer, Abrahams sone die't gheconquesteert heeft. Dit landt is zeer vruchtbaer inde plaecten die bewoont worden, maer den meesten deel is onbewoont, ende is ofte bedeckt met onvruchtbaer zandt, ofte woest, ter oorsake vande locht, ofte om de schadelijcke ghedietten, die daer in grooten getale zijn.

Afscheyt ofte Vettec. Druvich, deerlyck, verre, wyt, bitter, hard, beweent, betraent, beschreyt, verdrietich, leetwesende, berouwende, klaghelyck, smertelyck.

Afvallinghe. Troubreker, overgheloopenen, gherevolteerden, onghereguleerden, schelmischen, schandigen, snoeden, dertelen, vleeschelycken, onkuyschen, ongekaptan, weerspannighen, wellustighen, ketterischen, oproerighen, verloren, ongheloovighen, Gadt-verlatenen, eedsbreker, ongeschickten, Gods-verghetenen.

Afwesenhayt. Verdrietighe, langhe, wyde, quellijcke, beklaghelycke, verre, onverdraghelycke, verlanghende, hankende, zorchvuldighe, vreesachtighe, bevroesde.

Afwjkinghe ofte Avfallinghe. Revolterende, oproerighe, verradersche, boose, apostasische, periculense, verborghene, verlatene.

Agastien. Indiaenschen, kostelycken, veranderlycken, ghebeest-

ghebealden, wonderlycken, ghesfigureerden, schoonen, overschoonen, fynen, Siciliaenschen, gheschackeerden, adersachtighen.

D'Agactsteenen zijn eerst ghevonden in Sicilien, by den vloet Achatas, waer van sy eerst den naem hebben ghekregen. Dese steen is van verscheyden verwen, en heeft veel aderskens in makanderen gevlochten, in zulcker voegen datmen zontijts eenige gueren daer inne ziet, van verscheyden satsoenen, als oftse met den pintceel gheschildert waren, ghelijck duyfkens, hoornkens, boomkens, bloet, zommighe zijn roet als coraël. Men zeght dat d'Agactsteen zeer goet is voor het steken der Scorpioenen, oock datmen daer dikmael op ziet, den ooghen goet is, den dorst verstaet als men die in den mond houdt, ende meer andere wonderbaerlijcke eyghenschappen hebbende.

Agamemnon. Koninck, grieck, oorlogher, krygher, mysenien, erfghenaem. Ateri, eergierich, roemachtich, beerlycken, kloccken, loosen, schalken, gierighen, wrecken, herder der ghemeente, rycken, machtighen, victorien, gelykroonden, dronckaert, hondesoogighen.

Hy was Koninck van Messenia, den broeder Menelaus, de Griecken stelden hem een Overste over den gheheelen Legher, die voor Troyen ghezonden wert, doen Helena ontschaect was. Hy beval syne huysvrouwe Clytemnestra het government van syn Koninckrijk, waer by hy alreede eenighe kinderen gheprocreert hadde: Ende als hy weder ghekomen was, raedde sy Aggistum, dat hy haren man doodcn zoude. Het welcke Orestes Agamemnon ende haren sone zoo onghedullich maecte, dat om hem van syns Vaders doot te wreken, doorstackte alle beyde.

Aganippe. Indiaensche, dierbare, wanckelbare, pegadische, ofte pegasiaensche.

Is een Fonteyne in Boetien, welke Apollo ende de Musen toegheeyghent was, die om deser oorfsaken ghenacmt worden Aganippiden.

Aglauros. Keyserinne, atheniensche, veraderse.

Was de dochter van Cecrops Koninck van Athenen, welke Mercurius beloofte hadde te helpen, om een somme gheelts, dat hy haer suster tot synen wille zoude verkrijgen, ende daer na (zulcx henijdende) zochte dat te beletten: Om die oorsake werdt sy van hem verandert in eenen steen.

Alarm. *Verschrickelycken, haestighen, vreesachtighen, vreeselycken, veruaellycken, periculensjen, hatighen, oorloghs, gheruchtmakenden, furiansen, verbaesden, aentreffenden, strydsbaren, oproerighen, leydroependen, bespoerden, anverwachten, nacht, snellen, troublen.*

Alcaeus. *Poët van Mitylenen, leydroeper, bytender, bestraffer, versse-dichtere.*

Vele excellente Poëten hebben deson zelfsten naem ghehad, hy was van Mitylenen, die door syn moedighe straf-dichten, vele wt Mitylenen heeft doen vertrecken.

Alcette van Thessalien, Koninghinne, deuchdelijcke, ghetrouwe.

Admeti huysvrouwe, hadde haren man zoo lief, dat sy verstaen hebbende dat hy vande ziekte die hy hadde niet ghenesen en zonde, ofte een van syn vrienden ofte maghen en moeste sterven: en ziende dat een ieghelijk weygerde zulcx te doen, sy zelve met een vrolijk herte begaf haer tot de doot.

Alcides. *Stercken, boogmoedighen, straffen, machtighen, edelen, vreedden, robuften, moedighen, grooten, reusen-dooder, zwaechtighen, krygher, strydsbaren.*

Dit's Hercules bynaem, welcken alsoo ghenaeemt wert, oft te oorlake van syn Groot-vader, ofte om syner sterkheyt wille.

Alcmena ofte Alcumena. *Griecxsehe, vrome, deuchtsame, Alcidas moeder, stantvastighe.*

Was de dochter van Electio, ende huysvrouwe van Amphitriou den Thebaen, welke van Inpiter bedrogen wesende, meyende het haren man was, vermengde haer met hem, ende baerde Herculem.

Albastren. *Wis, effen, ghemarbert, ghepolijst, schoon, blinkende.*

Alexander van Macedonien, de groote, den gheluckighen, voorspoedighen, machtighen, stouten, ghevreesden, onsesien, Monarch, onoverwinnelycken, onvertsaechden, krygher, vromen, kloecken, overwinnter, victorieusen, hoogmoedighen.

Sone van Philippus Koninck van Macedonien, succedeerde in het Rijk syns Vaders, ende om syne kloecke daden, noemde men hem de Groote. Na dat hy die van Meden ende Perlen oyerheeft hadde,

hadde, quam cyndelijck in Indien, weick het leste landtschap in Oütten is, hy en passeerde voor by geen plaetse ofte hy en brachtte in syn subjectie : Hy dede dry Alexandrijen bouwen, eent in Egypten, d'ander in Aſien, ende de derde in Scythien, ende na dat hy 12 jaren gheregneert hadde, wert met verghift ghedoodet.

Algidus. Eenen bergh by Roomen, kouds, beuvelachtich, bevrofenen, ysachtich.

Aloe. Welriekenden, indiaenschen, calicoschen, smarten, bitteren, stercken, arabischen.

Alpenberch. Kalen, Windighen, kouden, hoogen, berckachtighen, ghehoornden, ysachtighen, steenachtighen, wistekenden, zorghelycken, noordischen, stormachtighen, vriesachtighen, bevrofenen, sneeuwigen, ontdeeken, wyden, breedden, besneuden, lommerachtighen, onbewoonden, verworsten, steylen, nederdalenden, valleyachtighen.

De Alpen zijn zeer hooghe berghe, dienende tot afsalen van Italien, worden alsoo ghenacmt om dies wille, datse alijt wis van de sneeu zijn.

Aluyn. Witten, ysighen, steenachtighen, cristalijnen, kuyl, rootsen, klaren, kerden, rossen, reynen, roomschen, verdrooghenden, roeden.

Men vint velerlaye Aluyn, maer die wt de rootzen komt, wert van harderen steen ghemaect, waer van zommighe rootachtich ende heel hardt, ende anderen wirachtich, ende klaer ghelijck cristalijn is, welcke de verwers diept om syde, laken ende scharcken te verruwen.

Amaranthus. Onsterffelijcke, purpere, altytversch, lustighe, schoone, acrdighe.

Dat's een bloeme alsoo genaemt, welcke niet en verslooft, maer en heeft geen reuck, andere noemensdruysent schoon, ofte stweele bloem.

Amazonen ofte Amalones. Scytische, oorloochsche, foute, riddersche, onde, onversacchde, machtighe, mannelijcke, ofte manhaftighe, troese, wreede, ghevreeds, strijdbare, kloecke, vrymoedighe.

De Amalones waren Scytische vrouwen wonderlijcken stout, ende in sterckheyt gheen haers ghelijcke, dewelcke haer vindinge berooft van den meesten deel van hunne mans, die gedoot waren,

Van, namen voor, d'andere die noch reſteerden oock te dooden, twelck ghedaen zijnde, begonſten eenen grouwel te hebben van het houwelijck, deden hun beſte om hunne palen ende frontieren te vermeerderen, in voegen dat ſy een groot deel van Europa hun onderdanich maecten, oock veel Steden in Aſien. Als ſy vrede met de nabueren ghemaect hadden, ſliepen ſy op zekere tijden niet hun, om bevrucht te worden, op dat het gheſlachte niet en verghinghe. VVanneer ſy eenen ſone baerde die werdt ghedoodet, ende brochten alleenlijcken de dochteren op, ſy en leerden die niet anders dan hun te oefſenen ter jacht te gaen, de peerden te temmen, ende met den boogh te ſchieten. Sy worden Amalones ghenaemt, om dat ſe hare rechte borſte brandeden, op dat die haer niet hinderlijck en zoude zijn met den boghe te ſchieten: zomighe achten deſe hiſtorie voor fabel.

Ambachtsman, ziet Konſteniaer.

Ambaſſaet. *Heeren bode ofte gheſante, Wijs, oudt, Weerdich, welſprekenden, troſſen, ghebaerden, zedighen, vreemden, ghelcerden, gheſondenen, eerbaren, heerlijcken, ghewarichden, ghereſpecteerden, lanckmoedighen, van aenſien.*

Ambroſia. *Der goden ſpijſe, hemeliſche, zoete, gezuyckerde, delicate, lieflycke, leckere, goddelijcke, zalige, zoetghezuyckerde, onſterffelycke, behonichde, ghebonichde, opgerſte, ſmakelycke.*

De Poëten verſieren dat Ambroſie zij der Goden ſpijſe; wie daer van ghegheten heeft wort onſterffelijck gheacht.

Amomium. *Eenen boom, welrieckenden, armenifchen, zoeten, pontifchen, liſtycken, rieckenden, aſyriſchen, wiſſen, torsachtighen oft ghetorſten.*

Is een kleyn boomken zeer gelijk den wilden wygaert, geeft eenen goeden reuck: den beſten heeft bladeren zeer ghelijck de Grenaeboom, welke zijn roſachtich effen zonder rimpelen.

Ammelaken, ziet Tafel-laken.

Ammer ofte Amber. *Gomachtich, rieckende, vetten, druppenden, vochtigen, parfumeerachtighen, graaven, welrieckenden, klaren, gheilen, blinckenden, witten, zoeten, wtghozonderden, harden, verharden, bevroſenen, ſubtylen.*

Den Ammer is een Gomme die wt de ſteerrootzen druypt, welke door de koudicheyt van de Zee ende Locht bevroſt ende hardt wordt ghelijck men ziet dat hy is, daer zijn meer dan 30

M. ANTHONI SMYTERS.

Dorpen in Pruyssen daer d'inwoonders den Ammer met netten
visschen, ghelijck men den visch vaught: Allerley Ammer is van
goeden ende zoeten reuck, den witten wordt meest gheacht.

Amphion. *Zangher, zoetspeelder, Jupiters sone, berpna-
mer, stichter der stadt Thebis.*

Amsterdam, *ziet Stadt.*

Amphiterite. *Neptuniacsche, onsterffelycke, dochter
van de groote Wilde Zee, die om en om het Aerttryck gaec.*

De Poëten verhalen dat sy was de dochter van't Océaen en van
Doris de huysrouwe van Neptunus, daerom zeggen sy datse de
Goddinne der Zee is, oock wordte zontijds voor de Zee ghe-
somen.

Ampt ofte Ambacht. *Behendich, konstich, gheneyn,
veracht ofte verachtelijck, arbeydich, swaer, ghemackelijck,
arm, goet, verwerpen, onbehoorlijck, bezich, snood, slecht.*

Anchises. *Aeneas vader, phrisciën, grootmoedighen,
berder, ouden, capiteyn, blinden.*

Vas Capis sone voor de Troyaensche oorloghe, ontkiel hy
hem inde boschen eenzaam, daer hy alderkye vee voedde, ende
alzooy hy syuen tijt daer mede overbrochte, Venus kreech hem
lief, met den welcken sy haer verzelde, sy teelde Aeneas by den
vloet Simeente. Maer om dies wille dat hy zich beroemde haer
beslapen te hebben, beroofde sy hem het ghesichte. Derhalven
zeghtmen dat hy in den raedt vande Troyanen niet ghezeten en
heeft, doen Troyen verbrandt ende alles verloren wert. Aeneas
ziende synen Vader gheheel ondt ende vervallen van ouderdom,
droech hem op syn schouderen tot inde stadt Diepanum, daer hy
stef.

Antwerpen, *ziet Stadt.*

Ancker. *Stercken, stuyven, swaeren, bijtenden, scheeps,
krommen, vasten, hasckachtighen, zekeren, schippers, ghe-
worpenen, omghebuychden, lichten, schuyts.*

Anghst. *Diepen, droevigen, quellijcken, harden, doodes,
bleeckverwighen, moeyelijcken, beklaghelijcken, benauden.*

Anys. *Zoeten, ghebloeyden, rieckenden, smakenden,
swakelijcken.*

Antenor. *Den ouden, troyaen, kloecken, loosen, subrijlen,
voorsichtighen, strenghen.*

Deſen was zeer gheacht by de Troyanen, om dat hy goet van rade was ende wel ſprekende: Maer doen hare ſtadt gheplondert wert van de Griecken, hadden ſy opinie dat hyſe verraden hadde.

Antimoniſm. *Blinckende, ſpieghelſch, broos, gekorſtet, witten, ſteenachtighen, metalich.*

Den Antimonium wordt inde Silver-mijnen ghevonden, ende is eenen zekeren aert van ſteen: daer is tweederleye, te weten manneken ende wijſken, maer het wijſken is meeft gheacht, het manneken is ſcherper, harder ende vandachtiger, ende en is niet zoo ſwaer, noch zoo blinckende als hnt wijſken, ter contrarie, het wijſken is blinckender, kortbrekiger, ende en breekt in geen ronde brockeliughen gelijk tmanneken, maer klieft zich in langhe ſtuczkens.

Anghel ofte Prickel. *Stekenden, voortdrijvenden, ſcherpen, punctigen, ſtijven, wackermakenden, nopenden, verweckenden, offen-jagher, dunnen, ſchadelycken, zorghelijcken, zeederen, ghepunſten, quaden, kleynen, ſenijnighen.*

Angt, ziet Benautheyt.

Appel. *Bloſenden, rooden, rootachtich, rieckenden, raeten, ſchapmen, gheilen, baghen, wilden, barden, gbecouleurden, ruycken, boſch, vruyen, ronden, korten, bloeyenden, booms-gaerts circaet, ſteenachtighen, gheſteken, amperen, zueren, zoet-zueren, zuerachtighen, hanghenden, ſappighen, watergchtigen, gheſchilderden, ruypen, onruypen, groenen, verbeuſtelycken, verblijdenden, liſſelycken, haſtaerd, ſmakelycken, wormſtekighen, macachtighen, rotten, robijn-roodr.*

VVy hebben verſcheyden ſpetien van Appelen, de namen der zelve waer te langh om te verhalen, welke verſcheyden namen ſy hebben behouden, oft van die dieſe ghebracht hebben, ofte na de plaetſe van daer ſy ghegroeyt zijn, ofte oock na het fatſoen en couleuren die ſy hebben, ende het ſayſoen daer in men die pluſt. Om eenen onvruchtbaeren Appelboom vruchtbaer te maken, men moet hem met een loodē plate gorden ontrent de hoochte van een voet boven d'aerde, ende die wel dicht aen de ſchorſſe, ende dat al-eer hy beghint te bloeyen, ende den zelvighen reep af doen wanneer d'Appelen beghinnen te groeyen.

Antwoorde. *Veerdige, ridderlycke, wiſſe, rechte, ſlechte.*

Appeldranck ofte Cidre. *Appelachtich, dorſtverſlaenden,*

den, peiren, louenscb, wijnachtighen, zoetachtigen, ververf-
schenden.

Apelles. Konstighen, excellenten, onnavolghelijcken,
edelen, prince der schilders.

Desen Appelles gheboren in het Eylandt Co ofte Coüs, is den
eersten Schilder in synen tijde, den welcken begonnen hebbende een
Venus-beelt te schilderen, twelck om syn overlijden onvolmaect
bleef, niemant ghevonden en werdt die zich zoo kloeck kende,
dat zelvighe te volmaken.

Apenninus. Een geberchte, streckende van aen de Al-
pen rontomme Italien tot Calabrien toe, hooch, sneeudragen-
den, ouden, verheven, kalen, kouden, besneuden, breedden,
steenachtighen, beysden, ijsachtighen, berchachtighen.

Apollo. Den sone van Iupiter, der Lyeren vader, god-
delijcken, herpenaer, schoonen, cyreenceschen, dansleyder,
koninck, godt der kryden, zangher, dinsteren, rossen, genees-
meest. r. gheloften ofte hayrlockighen, ghecurden, gelseerden,
pijpketdragher, delphiaen, ghehayrloften, ghehayden,
brandtooghigen, wa:rzeggenden, herder, verlichten, heylig-
hen, praece, welsprekenden, waerachtighen, waerzeggher,
verreschietter, wecrelts-ooghe, grooten Godt, lofzang Godes,
prophheet mileseacn, poetenvader, alziender, gheelhayrighen,
frayssprekenden, zinghere, louen-ghevenden, voorzeggher,
vader des lichtes, raetsghevers, ghedicht-minnaer.

Apollo, Iovis ende Latonz sone, werdrin't ghetal der Goden
ghereken, om dat hy (zoo men zeght) den eersten was, die d'art-
ignije in't gebruyck brachte: ende om datmen hem in veel plaet-
sen eerde: hy hadde veel namen; synen voornaemsten Tempel
stondt in't Eylandt van Delphien, welck de voor-Ouders noem-
den het pit vande weercelt.

Apost. l. Evangelischen, heylighen, ghezondenen, god-
delijcken, prediker, dienaer des Evangeliums, Godes die-
naer, ghelouighen, ghetrouwen, versmadelijcken, verheer-
lijcken, Christelijcken, bode Christi.

Apoteker. Droogist, krydenier, getrouwen, ervarenen,
neerfighen, sophistifchen, medecyns-knecht, behulpelijcken,
poucelist.

E P I T H E T A V A N

Appetijt, ziet Eet-lust.

April. Bloeyenden, wefspruytenden, wehbottenden, eris-
vader der schoone daghen, lustighen, vermakelycken, ver-
blijder, is flycken, minnelycken, bloemighen, lentenachtigen,
haarachtighen, bloemghevenden, frisck, verquickenden.

Arabers. Gheparfumeerd, swerte, wilde, botte, dief-
achtighe, bloetschandighe, grouwsame, wreede, onhandelycke,
saxasijnen, onreynne, roovers, hatelycke, ledichganghers, hey-
densche.

D' Arabers hebben hun goederen ghemeyn, elck onder syn ge-
slachte en Stamme, sy entrouwen maer een vrouwe, alzoo datse
alle ghebroeders onder malkanderen zijn: den oudsten heer schet
oet 't gheheel gheslachte, ende zijn hem oock ghehoorsaem. Sy
vermengen hun met hun moeder ende susters ghelijck de beesten,
ende achten 't voor overspel een vrouwe wt een ander gheslachte
te nemen, dan wt het hunne: Daer beneffens zijns zoo diefsach-
tich, datse om huane dievetije van al de weerdelt ghehaet zijn.

Arabien. Gheluckich, heet, vruchtbaer, ryck, geheyltich,
overvloedich, vrucht draghende, kruyt draghende, welrieck-
kende, ghezeghent, groeyende.

Arabien is ghelegghen tusschen Iudaea ende Egypten: Is drye-
ley, het eene in onse tale wordt ghenaeamt het Steenachtighe, het
welck light besloten Noordtweltwaert in Syrien: T'ander noemt
men het VVoeste, ende leyt daer tegen over, ende na het Zuyden
light het ghene datmen noemt 't Gheluckighe, in't welke de kin-
deren van Israel 40 jaren ghewoont hebben: Men bezaeyt het
twee maels des jaers ghelijck in Indien, om de vruchtbaerheyt
wille. Tis overvloedich rijk in specerijen ende welrieckende
dinghen, overvloedich in allerley vruchten, ghevoghelte, ende
Vee, wighenomen Peerden, Muylen, Verckens, Gansen ende
Hoenderen.

Arachne. Van Lydia, subtyle, spinstere, werfstere, neer-
sichte, vlytigh.

Vas de eerste Spinstere, ende Linnengaren-maekster: Oock
haren sone Closter ghenaeamt was den eersten die wolle leerde
maect.

Arbeydt. Moeyelycken, herculischen, swaren, grooten,
annuten, verdraghlycken, snooden, slaven, vnylen, elck-
dighen.

dighen, lastighen, peerdts, bitteren, krachtighen, overdraghelycken, overulodighen, bebendighen, daghlycxschen, qualycken, verdrietsighen, langhen, ondraghelycken, pynlijcken, gheduerighen, zorghelycken, schadelijcken, neerstighen, ghedienstelijcken, ghedienstbaren, dienstwilligen, elndigen, ezels, beswoeten, vrouwen, ontspreckelycken, droevighen, benauden, arbyders, oncloonden, buuringhs, ontydelijcken, onnoodighen, overtollighen, zinghenden, onyndelijcken, barden, beswoeten, stadighen, wersten, blyden, gheluckighen, endancbaren, verdienenden, besteeden, gheduldighen, ongeduldighen, worckmans, opgeleghden, smeeckenden, hingen den, knchtelycken, wakenden, onverdrictighen, kryghs, vruchtbaren, nachtelijcken, straffen, wreeden, handwerkers, arbyders, profijctelycken, plichtighen, onghetenden.

Arbeyder aen de strate, stercken, verachten, snooden, onachtbaren, traghen, slappen, ledighen, luyen, springenden, klappaert, leechganger, denghuis, verworpenen, boeslycken, straeswercker, ongheschikten, onbekendighen, onbequammen, droncken, onverlaten, onredelijcken, herberghen-loopcr, ghebreckelijcken, bedorvenen, le-lammen. Sparighen, gierighen, corzelen, rouwen, zorchvuldighen, boerachtighen, hanwrekers, armen, elndighen, verbar den, landt, onghemanserden, wakenden, neerstigen, onverzadelijcken, vormoryden, onvermoeyelijcken, boerschen, doendn, steyhen, sweetenden, roswen, botten, gheduerighen, bezighen, lanterfanter, lastlijdenden, voedenden, cruarenen, verzachten, hoven-bezorghen, havenier.

Archilochus. Konstelijcken, konstighen, onkuytschen, onbeschamden, onschamelen, Lacedemonian, subtylen.

Defen Poet was inventeur vande jambicksche vetfen; hetwelcke d oorzake dat Lycambius zich zelfs verhuick.

Archimedes. Den Ingenieur, konstighen vander der spher, geometrien, Prince der mathematicynen van Syracusen.

Hy was gheboren inde Stadt Syracusen, in synen tijden gehouden voor den voornaemsten Mathematicus. Men zegt dat hy den

E P I T H E T A V A N

eersten was die de Sphera inventeerde : Als syn Stadt gheplondert wert, bleef hy in't ghedrang door, door onwetenheyt, want daer was expresselijcken verboden hem eenich ghewelt te doen.

Aren. Koren, dunne, harighe, langhe, meelachtighe, ghegraende, ghevouwen, ghebloeyde, vouwende, kromhanghende, graenachtighe, ghele, gheelachtighe, ghekamde, lustighe, ghedrevene, ghebaerde, langbayrighe, voedende, boyachtighe, velden-ciraet, bloeyende, rechte, strooachtighe, borstelachtighe.

Arcadische Natic. Wildt, vreters, eeckel-eters, boschwachters, oude, onbelesde, straffe, onghemanierde, onghenadighe.

Die van Arcadien zijn d'eerste gheweest onder de Griecten, die over de Ionicksche Zee voeren om in Italien te woonen, met Oenotrus Lyaons sone. Dit volck offerde aen Jupiter menschen.

Arethusa van Sicilien, jaechstere, konde, syracusaensche, diaensche, kuyfche, zegvere, rassche.

De Poeten zegghen, dat sy was een Maghet die wt liefde zeer vervolcht wert van den vloedt Alpheus, teghen welcken sy niet en konde wederstaen. Diana hares ontfermende, veranderde in een Fonteyne, die haren eyghenen naem behouden heeft : Ende wt vrees datse met de wateren van haren Vrijer niet verontteynicht en werde, sy nam de vlucht door waterbuysen onder der aerden in Sicilien, ende spuyt overvloedelijck wt een steenrootze aen d'oep zijde van Syracusa.

Argus. Wakenden, ghesterreden, den aenfiender, ghetrouwen bewaerder.

Men zeght dat Argus Aristors sone, van Juno ghesonden wert om Io de dochter Inachi te bewaren, welke Jupiter in een jonge Koe veranderde, ende dat hy hondert ooghen hadde, waer van de 98 altijt waecten : daer na door Jupiters bevel wert hy van Mercurius ghedoot : maer Juno zette syne ooghen in hare voghesteert, twelck een Pauwe was.

Argument, ziet Bewijs-reden.

Ariadne. Wetsinghe van Creten, behendighe, neerstighe, vlytighe.

Vas Minois dochter Koninck van Creten, ende van Pasiphae, door welckers hulpe ende middel Theseus haer ontsloecht, ende

oetquam wt den Doolhof, ende also van het Minotaurus bevrijt. Daer na hy weder in syn Landt keerende, ontschæftense wt haers Vaders huys, vergbetende d'eerste weldaet die hy van haer ontfanghen hadde: was zoo onghetrou, dat in eenen nacht hy haer secretelijcken verliet alleene op een Eylandt ghenaeemt Die, in de ghenade vande wilde Beesten. Men zeght dat daer na Bacchus haer tot eene huysvrouwe nam.

Aristoteles. Gheleerden, scherpsinnighen, wonderbaren, subtylen, onsterffelijcken, grooten Philosophooph, Goddelijcken, Prince der Philosophen, sone van Nichomachus, arbejdighen, weerdighen, welsprekenden.

Syn Vader hiet Nichomachus, was Medecijn, jonck wesende wiert in Macedonien opgevoedt: daer na ghinck hy na Athenen Platonem te hooren. Hy wert Leer-meester vanden grooten Koninck Alexander, syn ghezelle ende Secretaris: Ende om het perijckel te ontkomen twelck hem syne vyanden bereydt hadden, vluchtete in Chalcidis, daer hy syn leven eyndighde. Hy was kleyn van persoon, ghebult, mismaeët, ende stamelende, maer sijck, wt oorsake van de gheschencken die hem Alexander dede. Hebbende na ghelaten meer dan dry hondert boecken, leefde 62 ofte 63 jaren.

Armen-mensche. Verlatenen, qualijck-ghekleeden, waecten, verstoottenen, verachten, kreupelen, afgesetten, verloopenen, verworpenen, snooden, elendighen, mismoodighen, onghesonden, droevighen, blooten, kalen, swaermoodighen, ongheluckigen, beroyden, swacken, versnoterden, quelenden, ghequelden, ziecken, ghebreckelijcken, kleyn-gheachten.

Arinoede. Katyvighe, smertighe, snoode, elendighe, schandelijcke, gebreckelijcke, harde, verstoote, ghehaette, koude, rouwe, geusen, quellijcke, vredemakende, oude, sware, verdrietelijcke, slechte, bedelende, ootmoedighe, verachte, vrentende, vyyle, luyfighe, der Musen erfdeel, belachelijcke, bedruëte, sware, voordelijcke, verdwalinge-moeder, wanhopen-moeder, versmadelijcke, boose, dienstbare, schaemachtighe, kleynmoedighe, bloode, armhertighe, slechte, voordelijcke, aenporrende.

Artemilia. Kuyfche, eerbare, wijse, godsvruchtighe, ver-
maerde.

maerde, spiegel van gods vruchticheyt, hertelycke, Konin-
ghinne te Carien, ghedenckweerdighe.

Artemisia was huysvrouwe vande Koninc Mausolus, welcke
heft zoo wt nemende lief hadde, ende zoo droevich over zijn doot
was, datse syn beenderen ende asche tot poeder maecte, daer by
menghende welriekende kruyden, in haren dranck ghebruycte.
Daerenboven tot ghedachtenisse van haren man, dede een zoo
wonderlijcken graf bouwen, dat alle andere graven daer van oock
den naem van mausolen kregghen. Niet teghenstaende desen yde-
len troost, en konde niet verhinderen datse oock korts na haren
man niet en sterf.

Artichocke. *Merckachtighe, stekende, ronde, ghehoof-
de, ghekopte, gheappelde, leckere, groote, groene, rijpe, ghe-
kroonde.*

Ascanius van Dardanien, *Aeneidi sone, Pbrigiaen,
goedertieren.*

Hy was Aeneas sone, ende den derden Koninck vande Latijnen,
die de stadt Alba timmerde.

Afchvijster ofte Huys-duyve. *Blooden, verveerden,
onnuttigen, gierighen, vrecken, swaermoedighen, verdrietigen,
onliesselijcken, onbehagelijcken, leelijcken, ongemanierden,
luyen, laffen, luden-sleyper, onaerdighen, onbeleefden, asch-
verwighen.*

Asia. *Vruchtbare, machtighe, rijck, groot, ruyme, wij-
de, breede.*

Asien is het derde deel vande weereit na herghetal te rekenen,
maer na de grootte, mē bevint dat het wel de helft is. Heeft haren
naem behouden na een Nymphē ghenacmt Asia, die dochter was
van t'grootē Meyr, ende van Hemel ende Aerde, sy verstrekt van t'
Zuyden tot aert Noorden, ende is gheen Landt inde gheheele
weereit syns ghelijcke in vruchtbaerheyt ende rijckdommen.

Allche. *Stofachtighe, sware, doode, grauwe, dunne, kou-
de, sijne, roockende, keete, aen-ghebrande, stoname, ydele,
lanne, verstorvene, ontdeete, vergaderde, ghebluste, gruyt-
achtighe, steenachtighe, looghe, graf, drooge, dorre, hout, pot.*

Azijn, *ziet Edick.*

Asparges ofte Corael. *Kruydt, inengbedragt, wal-
ghende,*

M. ANTHONI SMYTERS.

ghende, handelyck, gbtzeghent, ghekryst, besprenghende, quispelachtich.

Affa. Jupiters dochter, schadelijcke, woefte, wreede, onsiene, schimpighe.

Homerus zegt dat sy is de Goddinne van schade en ongeluck.

Astronomijn, ziet Sterrenkijcker.

Afur. Verwe, blauwe, groen-graawe, groenachtich, turcx, mynen, peerts, orientaels, dierbaren.

Atalanta. Moedighe, lichtvoetsche, oorlooghstere, stryfbare, manlycke, jaechstere, leeuwonaerdige, leeuwinne, schennische, mahastrighe.

Vas de dochter Iafij, Koninck van Argivorien, haer zelven kloeck ende sterck bevindende, en hadde in gheen dinghen meet behaghen, dan z'er jacht te gaen, alle die haer ten houwelijck verlochten gaf sy voren, dat sy tot haren man begheerde te hebben dien die haer te boven ghinck in rasheyt. Na dat syet vele overwonnen hadde, zoo heeft Hippomanes door Venus raedt haer overwonnen, ende wert haren man, achtervolghens het accoort. Maer om dat hyse besliep in den Tempel van Cybele, zonder respect vande plaetsse, wordt sy in een Leeuwinne ende hy in eenen Leeu verandert.

Athenen. Tgbeleerde, subajl, scherpsinnich, vermaere, scropisch, griecx, studios, vlytich, ondt, doorluchtich, azijcx, Ionisch, plitisch, floerende, eerbaer, paladiaensch, vruchtbaer.

Niet excellenter noch edelder en isser in gheheel Griekenlant gheweest dan de stad Athenen, welck een Moeder der Philosophen ende van de vrije Konsten was, is gheweest d'alghemeyne studie vande ghebeele weertelt, ende inde steedsche Politijen de machtichste. Den eerst bouwer ofte stichter was den Koninck Cecrops, waer van sy den naem behiel de Cecropische, daer na de Mesopotaensche van den naem Mopsus, ghelijck oock van Ianius, Iaphets sone, ende eyndelijcken van Minerva werd't sy Athenen ghenaeint. Die van Athenen zijn d'eerste gheweest die de Olie ende de wolle in't gebruyck brochten, die de menschen leerden d'Aerde bouwen ende koren te zaeyen. Dese schoone Stadt is nu ter tijt maer een kleyn Dorp, ghenaeint Sethina.

Atlas. Hemel-dragber, grooten, machtighen, looghen, sterck.

E P I T H E T A V A N

*stercken, eensamen, wonderlycken, Wolcken-dragher, swee-
ienden, kouden, verhevenen, periculensen, rechten, grouwe-
lycken, verschrickelijcken, quellijcken, woesten, onghenake-
lycken, afgrijselijcken, reuse.*

Is eenen alder-grootiten berch op't eynde van't landt Maurita-
rix, ende strect hem zeer wijdt, den welcken zeer vruchtbaer is
aen de zijde na de Zee. Om syne schrickelijke hoochde wille
verhieren de Poëten dat Atlas eenen Reuse was, die den Hemel op
syn schouderen droech.

*Atropos. Swerte, onghenadighe, spinster, boose, schan-
delijcke, verschrickelijcke, nacht-dochtere, zonder medely-
den, onmedeghedooghsaem, felle, wreede, nydige, moorderse,
overlastighe, bleecke, gherompelde, trotsse, gheweldighe,
hatelijcke, onmenschelijcke, verraderse, hoovaerdighe, on-
lydelycke, ongherechtighe, grouwelycke, oude, spytige, straf-
se, vyandinne, onrechtveerdighe, schadelijcke, wreecstere,
quade, harde.*

De Poëten noemen dry Goddinnē over 'tregiment van alle din-
ghen, welcke eenen iegelijcken eenen tijt van leven ende stercken
toeschicken, te weten Cloron, Lachesis ende Atropos, ende veyn-
sen datse zijn de dochters Erebij ende van den Nacht, sy noemen-
se oock Goddinnen vande toeschickinghe, door dien het leven
vande menschen door haer ghesponnen wordt, derhalven noem-
mense Spinsters.

*Atijs. Cybeliaen. Schoonen, jonghen, phrigiaen, jonghe-
kint, dollen, rasenden, ontsinnighen, ghelubden, wordt ver-
andert in eenen Pijnappel-boom, oft Pijnboom.*

*Augustus. Keyser, vrede-vader, onoverwinnelijcken,
gheluckighen, rechtveerdighen, Godstammighen, grooten
Keyser, Lants-vader, voorspoedighen, heylighen, ghenadi-
ghen, eerbaren, eerweerdighen, goedertierenen.*

Augustus werdt Caesar ghenaemt na syn Oudt-oom, liever na
hem ghenaemt dan na synen Vader Caius Octavius. Hy was een
liefhebber van konsten: verceerde de stadt Roomē met vele schoo-
ne ghemeyne edifitien, voornamelijcken met Goden-huysen ende
Tempelen. De goede gheneghentheyte vande Ghemeynte t hem,
waerts was zoo groot, datse hem Vader des Landts noemden.
Ende alzoo den Raedt bekommert zijnde, oftmen hem Romulus

noemen zoude, bykans oft hy den tweeden stichter van Roemen gheweest hadde, docht hun den naem van Augustus heyligher te wesen, om dies wille dat de devote plaetsen oock alzo ghenacnt waren: hy leefde 76 jaren, ende regneerde 47 jaren.

Authour. Oudt, gheleert, bysprecker, statich, deghelycken goeden, omsanckelycken, zeer gheleerden, ghedenckweerdighen, spitsvindinghen, betoonlycken, autentycken, excellenten, ghetrouwden, eersten, subtylen, dichtster, vermaerden, wijt-beroemden.

Aurore, ziet Dagheraet.

Auraet. Heylighen, goddelycken, religieusen, verheuenen, roockenden, bewierrooften, weerdighen, ghecierden, devoten, behanghenen, ghewyden, rycken, vercierden, priesterlycken, gheparfumeerden, Gods-toegbeeyghenden.

Authoriteyt, ziet Macht.

Avontsterre. Glinsterende, klare, heldere, nachtbodinne, dwalende.

Avont. Spaden, ghesterreden, donckeren, verdonckerden, duysteren, kouden, ledighen, swerten, donckerachtigen, lommerachtighen, rooden, verschen, westerfchen, luyen, nachtelycken, stillen.

Ajajyn. Tranenden, rouwen, rooden, smakelycken, stercken, witten, langhen, ronden, windighen, gheschelden, bytenden, groenen, gheschotenen, swerten.

Niet toghenstaende datter velerleye aerdt van Ajajynen zyn, welcke oock verscheyden eygenschapen hebben, evenwel zynse alle sterck ende bytende, ende maken winden, maken cel-lust, ende dorstich, vermagenende de mensche, niet goet inde mage, hoewel sy die zuyveren.

B.

Babylonien. Ryeke, hoovaerdige, overvloedige, edele, wonderlycke, groose, wyde, wecelts, wonder, stercke, koopstadt, rycke, ghevolcte, volck-rycke, Egyptische, wyde, vermaerde, heerlycke.

Is eertijds gheweest de Hoofstadt in Caldeen, zoo vermaert datom harent wille Assirien ende Mesopotamien werden oock

Babyloniën gheuaemt: In't midden van dese heerlijcke en groote Stadt passeert de groote reuiere Euphrates, diese verwonderlijcken maect: men zeght dat in die Stadt wel 600000 inwoonders waren. De Perſianen hebbender een deel van gheruineert, ende den Tijd het ander deel, in manieren dat men wel mach zegghen, Grooten Steden, groote verwoestinghen. In Egypten is een ander Babyloniën, twelcke men nu noemt groot Cayten, liggende onder het ghebiet vanden Turck, is oock een groote Kooptadt.

Bachus. *Blyden, vriendelijcken, vronachtighen, wynachtighen, spicdragher, thebaenschen, verachten, strydtbaren, Silenus kindt, uermakelijcken, dronaken, dronckaert, vader der waerheyt, tweeboornighen, wyngaert-baewer, onbesorcbden, zorghbreker vruchtbaren, overvloedigen, wyngaerdenier, vergbemogenden, furieuſen, veyl dragher, wyngodt, zangher, contré-dansere, boerschen, dobbelen, vralijcken, gasturien, rooden, wencker, drykanten, eensamen, wreker, aullen, rasenden, godenspruyt, eerſten, leſten, veelſormighen, edelan, ongheschieden, onghemanierden, kindschen, grooten, septer dragher, wyngaert-voeder, huppelaer, overdadighen, goedertierenen, teederen, Saters-meester, loofheminner, zachten, ghekanden, refereyner, ruymer, versdichter, rondeslaer, kopulieghe, wt sinnighen, ghehoorden, kryghsman, inventeur, vinder, jonghen, dwasen, voedgods, ouden, grysaert, lofzingher, Indiaenschen, milden, kloecken, vromen, onbeschaemden, stanten, triumpheerder, geweyden, keninck vande dronckaerts, kuyſers, zuyſers, jongbelinck, Indiaenschen godt, Sater, wyng-prince, gheytengodt, berveylden, rijcken, Venus vrient, wyntrefdighen.*

Hy was Iovis en Semele sone: Men zeght dat hy den Godt van den wijn is: By desen naem wort zomtijts verstaen, den wijn zelfs. De Poëten versieren dat hy tweemaal gheboren is, ende wt Iupiters heupe gheteelt: Hy heeft bykans de gheheele weerd doorseyft, ende veel volcketen getemt, d' Indianen overwonnen, ende den eerſten geweest die over haer heerschte, heeft oock gheleert koopen ende verkoopen, ende zom men zeght is hy inventeur van vele dinghen.

Backere. *Bemeelden, arbejdighen, knedenden, meelachtighen.*

M. ANTHONI SMYTERS.

tighen, broodmaker, ovenkijcker, hantwerckenden, waken-
den, ovengaper, ovenheeter, bees-broods-roeper.

Backhuys ofte Openen mondt. Gapende, flockerich,
gulzich, breed, groot, vuyt, inslockende, onnutadelijck,
verslindende, inswolghende, verbinghers, ovens, warm,
open, wijds.

Bagijnken ofte Kinderhuffel. Hysfachtich, kleyn, sijn,
opgherolt, wit, weghesneden, bespelleweret, met kanten,
ghespeet.

Baestaert. Schandelijck, schandich, beschamde, ontsch,
overwonnen.

Balsem. Weltrieckenden, doortrieckenden, doordringen-
den, rossen, kostelijcken, vrien, Egyptischen, krachtighen,
beerlijcken.

Baerdt. Zachten, gaffelachtighen, kinnen-ghekrolden,
langhen, jonckhayrigen, eersthayrigen, kassoenen, straffen,
wreedden, fellen, grofsen, grauwen, sworen, loodrverwighen,
vliechverjager, ghekenden, serlijcken, rouwen, verwerden,
katen, witten, ghespeenden, vuyten, besmeurden, besmuystev-
den, platten, opgheschorsten, matten, staenden, katers, knevel,
gekronckelden, stekenden, philosoophschen, heyr groeyenden,
waghenmans, grooten, spitsen, spytighen, rossen, rooden, ghe-
maecten, gheciorden, ghegomden, opghetoyden, grauwen.

Baertscheerder ofte Barbier. Hooverdigen, beroemer,
plaeftermaker, wackeren, ghediensighen, onbarmhertigen,
onmedelydenden, vriendelijcken, bequamen, oruaren, jon-
ghen, lustighen, moyen, zachthandighen, wondeverbinder,
behendighen, onbewoelijcken.

Baselicom. Kruydt, weltrieckende, edel, stercken, ghe-
gberoffelt.

Basiliscus. Serpens, koninc vande serpente, fenijnich,
grouwelyc, ghekant, quaest, gheslachtich, doodelyc, zorgbe-
lyc, ghevaerlyc, besmettelyc.

Datmen zoo verscheydelyck van dit Basiliscus schrijft, maect
d' historic fabelachtich: Men zeght dat het gheslachtich is, ende
heof

hoestghelijcke dry kammekens op syn hoest, dat syn ghezicht ende ghesluyt doodet die het zien ofte hooren, doot oock alle gedierten die t'aenraken alhoewel het doot is. Geen Dier zoo schadelijck op Aerdtrijck als dit Dier, hoewel het maer eenen halven voet lanck en is. Die breeder bescheyt daer van begheert die leest Plinius in syn 8 Boeck het 21 Capittel.

Badt ofte Baeditove. *Werne, heete, lauwe, zoute, zoete, reyne, zuiverende, sweet, ghesont, water.*

Bagacie ofte Tuych. *Gepaete, sware, gewichtige, gheslozene, ghebonden, ghebondelde, nootelycke, vergaderde, sware, ineen-ghewondene.*

Bagghe. *Kostelycke, ghewrochte, rycke, bepeerelde, ghesfrente, blinckende, ghediamante, gheemalleerde, lustighe, banghende, schoone, lieslycke, gulde, goude, vergulde, dierbare, weerdighe, gheagate.*

Bal. *Harden, weerbottenden, ghehayden, witten, springhenden, gheluckigen, woutuerighen, ronden, raslopenden, speelbal, kaetsbal, lustighen slach, kaets, hooghedrevenen, kolf, rollenden.*

Bake. *Zee, verre-ziende, verhevene, scheeps, schippers, rootzen, duyn, zientlycke, barghen, tonnen, pyl, tuymelende.*

Baers. *Visch, langhen, slymighen; breedten, schrymenden, vuylen, dicken.*

Bale ofte Pack. *Sware, muyl, ghekoorde, koopmans, ghepaete, botte, gheteekende, draghelycke, ghestroyde, handeljcke, groote, half-lastighe, lastighe, mee, peper, cottoen, etc.*

Ballingschap. *Schandelycke, oneerlycke, beklagelycke, klachtich, ongheluckighe, schandighe, deerlycke, harde, teghenspoedighe, weerspoedighe, quellijck, verdrietelycke, elendighe.*

Banninghe. *Elendighe, verre, smertighe, ongheluckighe, sware, droevighe, verzondene, eerlycke, beschaemde, straffe, handtloopersche.*

Bandeken. *Verblindende, slaepbandeken, gheknoopt, gevoedert, swart hoest, voorhoest, sluytēde, wit, bespelwerēt.*

Bandt. *Onbrekelycken, engben, vasten, onontbindelyck-luckne.*

M. ANTHONI SMYTERS.

lycken, stercken, omvangbenden, gheknooten, yseren, krommen, ghebondenen, bonden, bindenden, ghebechten, ghevanghenen, omghewronghenen, swaren, hals, ghevangelis, stroo, ghekesenden, langhen, breedden, volghenden, ghetouweden, gheknooten, ghedraeyden, boedt, ecbeem.

Bare der Zee, vloeyende, golvende, vochtige, diepe, kale, ruysschende, periculouse, onbedwonghene, wilde, quellycke, moeyelycke, schuyrige, peerse, dwalende, stouwe, dicke, Zee, onghenadighe, draeyende, keerende, lichte, blauwe, verstandende, windige, revieren, blasende, stortende, weerborstende, kromme, zilverighe, bobbelende, zegbenstootende, plotssighe, doove, ghedrevene, dreyghende, schipbrekighe, grauvelijcke, vliedende, vallende, zierende, beroerde, tempeestighe, keerende, springhende, stercke, ghevaerlijcke, gheswollene, dauverende, rootzenstaende, ghebulte, grommelende, rassche, verbevene, wreede, blinde, overvloeyende, bedrieghelijcke, swerte, vlietende, onrustighe, beuende, ontemmelijcke, onstille, Zeevergramde, Westersche, volghende, oproerighe, ghedrevene, galvighe, water.

Barbaren, ofte Barbarische menschen, wreede, beestachtighe, onwetende, haetelijcke, onbeleefde, Scytische, menscheeters, grove, botte, hyrcanische, onmenschelijcke, supersticiouse, archwanende, libyaensche, afgodische, boerachtige, sarsarische, vrecnde, onbarmhertighe, moordadighe, onbywonelijcke, rouwe, wilde, Indiaensche, onhandelijcke, bloedgierighe.

Barmherticheyt Godes, medelijdende, zoete, liefden, goedertierene, gunstighe, medeghedoosame, weldadighe, voorkomende, ophelpende, vertroostende, ghesondmakende, verheffende, vergevende.

Beck. Krommen, snijdenden, roovenden, kletterenden, scberpen, gheweldighen, ghehoornden, verslindenden, havix, bekenden, spuisen, overhangenen, scheeven, openen, gapenden.

Becken. Hol, gheel, spoor, breedt, klaer, blinckende, open, schelpachtich, gulden, tennen, etc, rondt, plat, diep, bar-

barbiers, schep, trescer.

Beclach. Zuchtende, deerlyck, tranende, betraemt, beschreyende, beweeneude, bloedich, droevich, smertelyc, treurich, langhsaem, wyfs, pijnlyck, verfoeckende, amourtux, gepassijte, rouwich, wevaerts, begraeffenis, bitter, jammerlycky innerlyck, quelende, kermende, arm, grondich, hertelyck, swaer, verdrietelyck, onverdrietelycken, twistich, hinderlyck, schadellyck, roepende, schreyende, weeneude.

Bedelaer. Armen, ghebreckelycken, elendighen, verarmden, moeyelycken, quelllycken, omgaenden, bedelenden, trugghelenden, verclapten, ghevoddeden, verhackelden, erbarmelycken, ontzeyden, gheweygberden, onbeschaemden, stouten, vuylen, onachtsamen, luyen, toegbemaecten, luyfghen, schorften, zecrighen, mismaecten.

Bedde. Zacht, koetsen, luy geciert, gegordijnt, troetel gekeert, gheschudt, bruyds, opghestreele, ghepareert, pluymen, bruylofts, vloeken, moy, luyacerts, schoon, zuycken, boreyde, daverende, ghestoffeert, doncen, ghemeyn, kermis, matten, bewende, behanghen, kamer, kinder, geciert, pronc, zyden, velt.

Bedt-paane. Ghesteelde, brandende, heete, warme, kogerren, gheringhde, ontstekene, schoone, zuyvere, aschachtighe, gherieslycke.

Bedenckinghe. Inwendighe, diepe, gheestelycke, zorchvuldighe, goddelycke, verborghene, diepsunnighe, stomme, aenmerckende, aendachtighe, insiende.

Bedriegher. Schalcken, loosen, welsprekenden, wistrichtighen, valschen, onbeschaemden, listighen, archlistigen, zoetsprekenden, onschamelen, schelmschen, boosen, bedrieghlycken, smeekenden, aenlockenden, pluymstrycker, hoofschen, onvliedelycken, vuylen, onghetrouwen, boosen, verborghenen, onbeschaemden, loghenachtighen, lasterenden, fraudulensen, tooverenden, begheerighen, verleydenden, bigtenden, schoonsprekenden.

Bedritede ofte Koetse. Schoone, ghekeerde, ghepilaerde, oppbestreelde, ghepalleerde, lieflycke, diepe, breede, hooghe, ebemas-

ghemackelycke, langhe, wel-ghemaecte, gheschryuerste, slaeps, bruyts, smalle, enghe, boeckighe, kinder, pronck.

Bedwanck. Fortsich, hardt, ghewelick, wreede, straf, quallyck, noodich, krachtich, ghebiedelyck, wys-makenaer, macht-bebbende, tyrannich.

Bedroch. Archlistich, schalck, loos, voor-bedacht, nijdich, vossen, bedrieghelyck, subtyl, schelms, wistryckers, boos, quaet, ongherechtig, smeeckende, dobbel, schalck, quaet-vermoedenden, bedect, verborghen, slim, ongherou, ghesocht, croaren, heymelyck, twistich, versiert, diefs, wistryckende, nijdich, onmydelyck, verradisch, baselyck.

Beeldt. Dragbelyck, schoon, leuendich, ghetlyckende, beenen, houten, ghehouwen, ghesneden, marberen, afgedruete, gulden, santen, koudt, gheschildert, gheverwet, ghedruet, steen, erbaer, ghesigueret, staende, verbeuen, ghegoten, beroect, Marien, ley, zienlyck, afgoden, figuerlyck, gbedachtenissen.

Beeldtsnyder. Subtylen, spitsvindighen, afschrabbenden, vlytighen, neerstighen, zorchvuldighen, begrypelycken, schaver, wisteker, graveerder, afsnyder, snyder, snydenden, insnydenden.

Begheerte ofte Bede. Eergierighe, gunstighe, oproerige, onrechtveerdighe, ongherechtighe, officys, heymelycke, quade, boose, sediciuse, mytische, beroerte, regerende, vyerige, bittighe, jaghende, onrechte, ongoddelycke, natuerdringhende, dryvende, snaecklustighe.

Been. Hardt, merghigh, ghepunte, magher, dor, dick, vast, wis, merghachtich, hol, bloot, knoessel, weeck, wrevel, scheen.

Begheerlijckheyt. Onverzadelycke, eergierige, schandelycke, ongheschiede, gierighe, elendighe, onmatighe, ongematighe, gulsighe, weereitsche, vyerighe, brandende, wellustighe, lustighe, onghereghelde, blinde, begheerde, ghepasside, onnatuerlycke, malle, harde, wetsinnighe, zorchvuldige, ydele, gheuenschte, onwistprekelycke, onghoorlofde, weeschelycke.

schelijcke, onkuyfche, aenlockende.

Begravinghe. Beweende, dooden, beschreyde, heertlycke, rouwighē, tomben, ghebenede, deerlycke, droevighe, zuch- sende, stadige, deghelicke, eerlycke, kostlycke, menschelycke, godtvruchtighe, ghemeyne.

Begroetinghe, ziet Groetenisse.

Behulp ofte Bystandt. Blydelijck, ooghenschijnelyck, kerende, recht, zeker, vast, bestandich, leydende, wech- wijfende, trou, beymelijck.

Behoudt-ic ofte Swager. Blijden, zeer beminden, behu. psamen, ghekrenten, goedertierenen.

Been eenes menschen, licht, vliedende, lanck, veerdich, bequaem, reysers, krom, ghekromt, scheef, dansfers, windich, dick, dickachtich, spirtelende, ron, hayrich, schryende, wacke, zacht, ghebeent, ghevelescht, ghebraseset, onreyn, aly, vetachtich, potselachtich, slim, gebroken.

Behendich-yt. Wackere, lustighe, veerdighe, natuerlij- ke, lichte, handige, behulpelycke, kloecke, gheestighe, scherp- sinnighe, aerdighe, neerstighe, vlytighe, bequame, subtyle, welvoeghende, behendighe, fracye, cierlycke, wreede, straf- se, zoete, vriendelycke.

Beste. Grootte, botte, sterke, wilde, dwalende, quade, stomme, gronnelycke, dicke, zorghelycke, Africaensche, schrickelycke, vervaerlycke, onhandeluycke, wilde, gehoorn- de, zetsame, vreemde, cyffeluycke, verschrickelycke, ramme, ongheremde, bosch.

Beemt, ziet Weyde.

Been van een ghedicht oft versken, furicus, tragics, dij- tende, droevich, lasterende, vergalt, bitter, oproerich, onkays, verschrickelycke, scheldende, haestich, stekende, dul, wrret, tichtveerdich, gheweldich, gronnelyck, lasterlyck, krenpel, binckende.

Be tken. Lecker, goet, perceel, afgebroken, ghesueden, kleyn, spijfende, zoet, zuucker-zoet, slocke, ghestoten.

Beyt. Furiusen, gronnighen, mismaesten, qualyck- zjenden,

zienden, wreeden, verbongbarden, rouwen, langhayrighen, jauckenden, buylenden, onghenadighen, slapenacn, holkrugpenden, felken, grouwelycken, bongherighen, liviaenschin, wijlen, verflindenden, gbebeenden, flockerighen, mimidischen, dreyghenden, gulfighen, wackeren, plompen, seeren, daussenden, luxuriusen, mismaecten, jongen, verflindende.

Den Beyr paert zich met de Beyrinne in't begin vanden VVinter, die omhelsende ghelijck man ende vrouwe, dewelcke ontfanghen hebbende, behoudt sy haer alleene in haer hol, daecht maer 30 daghen, worpt meesten deel vijf jonghe Beyrkens: voor eerst schijnet een stuck wit vleesch te wesen, gheen forme hebbende, zonder oogen, hayr, en̄ zoo kleyn als een muys, alleenlijck ziet men maer de nagelkens wt kijcken. De Beyrinne met veel lickens gheeft de ghedacut diese hebben. Den Beyr blijft inden VVinter 40 daghen in syn hol, ende de Beyrinne 4 maenden, zoo vast slapende, d'eerste veertien daghen datse hun in't hol begheven, dat het qualijck moghelijck is wacker te maken, wat quaet datmen hun oock doet. Eyndtijck sy zijn zoo teer van hoofde, als de Leeuwen hatdt zijn, hun ghesichte is dickwils onklaer.

Beyrinne. *Wederspannighe, grouwelycke, slapende.*

Beke. *Water, vlietende, stercke, verhevene, babbelende, stroomende, stjuue, trotsse, gheroerde, winter, verflindende, furieuse, cysschelycke, ruyschende, krachtighe, overloopende, turbulente, schuymende, stortende, rassche, golvende, geweldighe, fonteynen, springhende, kromme, vloeyende, opene, zandachtighe spaelende, klare, schoone, diepe, zoete, christalijnighe.*

Beyr-sterre. *Noordische, koude, noorden, stercke, ysighe, furieuse, hyperbotische, westersche, noordwestersche, ghesterrede, grouwelycke.*

Bekommeringhe. *Zorchvuldighe, bleecke, groote, daghelycxsche, ghestoorde, pijnigbende, harde, quellycke, onstille, ongheduerighe, moeyelycke, diepe, angstighe, heftige, bedroefde, denckende, verdrietelycke, droevighe, curieuse, beswaerlycke, quellyghe, pijnlycke, sware, arbeydelycke, zorghelycke, zict zorghe.*

Bolochthayr. *Ghesnoemende, ghespraecsame, heuschegoddericene.*

der tier: we, zoete, verbare, omhelsende, borgherlycke, welghemanserde, steedsche, vriendelycke, zo:th:rtighe, ghewillighe, zonderlinghe, milde.

Belionæ. Goddinne der oorloghen, grouwelycke, bloedighe, wreede, fell: veruloecte, onversoenlycke, doodelycke, furieuse, oorlooghsche, gheschut-voerende, grouwsame, onhandelycke, ongh: nadjighe, moorderfsche, vyantsche, bittighe, onbarmh:rtighe, vreesfelycke, oproerighe, duykoppighe, h:rs:seioose, droevighe, wraecgierighe, ghewapende, verschrinkeljcke.

De Poëten zegghendat sy is de Goddinne vander Oorloghe ende de sutter van Mars.

Bellkens. Klinckende, klator, zilveren, bevende, klaterende, hanghende, hondts, narren, klingh.

Belofte. Fe:stelycke, voorbedachte, booghe, goddelycke, gh:sworen, toeghezeghde, woordelycke, be:caichde, g:trouwe, ootmoedighe, onbr:ck:lycke, vaste, versekerde, bylyghe, onwederroepelycke, besworen, voldoentijcke, gods vruchtsige, verbondene, montlycke, onsterffelycke, openbare, stoute, gh:wisse, devote, aendachtighe, vergheldelycke, verkondschde, nutte, monicke, houwelysche, religi:use, willighe.

Bemerckinghe ofte Contempl:ue. Diepe, wonderlycke, wonderbare, ghesestelycke, zorchvuldighe, hemelsche, speculative, hooghe, curieus:, merckelijcke, goddelycke, verborghene, grondighe, zalighe.

Benautheyt. Sware, harde, droevighe, pijnlycke, moeyelijcke, onverdragh:lycke, dootlycke, smertelycke, swaermotdighe, diepe, weerste, sterffelycke, qu:llijcke, deerlycke, sterkcke, bittere, verdrietelycke, knazende, beulsche, onmaselijcke, ongheduldighe, bevende, onwisprekelycke, schuddende.

Benneken ofte Mandeken. Diep van teenen, visch, vrylghehoort, salaet, dryoorich, gheheyft.

Bequaemheyte. Gheleghene, voorderycke, ghevoeghelijcke, cyghene, toeghecyghende, w:lv:ghende, behendighe, senickel:, ske: nopsakelycke, nutte, gunstighe, ghesette, lichte, b:ch:te

b. *hulpelycke, gheneghene, ghewensche, b. gheerde, profsje-
lycke, tydighc, teghenwoordighc, welchevallene.*

Beren. *Eensamen, z. h. h. u. velden, holl. n. geboolden, boog-
ghen, hanghenden, kalen, ongenak licken, verb. v. enen, steen-
achtighen, rochten, groonen, steyghen, k. y. achtighen s. holfcr-
achtighen, onbewoonbaren, wtenwege, begrastien, onffenn.
wikien, rouwen, ydelen, ledighen, gh. hoornden, onvruchtba-
ren, haechachtighen, behaechden, sneeuwigen, gh. kouenen,
baechachtighen, rouwen, moeyelycken, wolckaragher, ver-
siender, verborghenen, bossigen, ghebladerden, om draeyen-
den, ontdeft. n. weerklinghenden, wijn, trosen, onbewoond. n.
doornachtighen, besneeden, lommerachtighen, onffenen,
hem. ldraghenden, kondon, ghevaerlycken, swerenden, le-
venden, daverenden, ghewynbrauden.*

Bereydinghe. *Groote, voor, kostelycke, bruylofts, boe-
vaerdighc, heerlycke, banckets, prachtsighe, konincklycke,
grootsche, beeren. dierbare, maectys, triumphante, magnifi-
que, spys, tafel, noenmael.*

Berispet. *Bytenden reformeerder, verbitterden, satyri-
schen, straffen, nauwen, onderstekenden, wreedden, quellyc-
ken, voorsichtighen, harden, discretten, batelycken, gheduldig-
ghen, toeluyf. ronden, achterklappenden, nydighen, licht-
veerdighen, vermote nen, beuighen, bisighen.*

Beroerte. *Oproerighe, wanckelbare, ghemeynen, ver-
werde, verweete, schewmakende, elendighe, rumoerighe, ge-
puffelsche, sierende, druysschende, blyvende, mysterighe,
schadelijcke, haestighe, ghevaerlycke, ruyschende, oproerige,
rafende, grouwelijcke, gebeerende, verderffelycke, quellijcke,
verbaesde, twistighe, confuysc, roepende.*

Bewe. *inghe ofte Beschreyinge. Bittere, droeve, deer-
lycke, betraende, zorghelycke, zorchuldighc, klaghelijcke,
langhe, ghemaecte, rouwighe, tranende, krysschende, bystere,
slendighe, dooden.*

Beroovinghe, *ziet Roof ofte Buys.*

Bescherminghe. *Vaste, zekere, stercke, machtighe, ver-
kerde.*

E P I T H E T A V A N

zekerde, veerdighe, onwederstaende, moedighe, dreyghende, behulpelycke, oorloghsche, onoverwinnelycke, ghenoechsame, d. n. chdelycke.

Beschermer. Ghetrouwen, kloeken, gunstighen, beschudelycken, vri. ndt, zorchvuldigen, vasten, stercken, zekeren, behulpelycken.

Beichuldigher. Hatelycken, bek'aghenden, vyandt, twistighen nijdighen, proces-dryver, p. eytachtighen, twist-vriendt, twist-minner, fortsighen, rasenden, heftighen, gu. llycken, moeylycken, tweedrachtighen, lastighen, ontydigghen, aenbrenghenden.

Bespieder. Schalcken, loosen, wakenden, werckelycken, ueerstighen, weere, omsettelycken, hatelycken, gheduldigen, ligh. n. leggher, secreten, wroegcaden, bedecten, geveyn. den.

Beiluyt ofte Resolutie. Kort, eyndelyck, zeker, besloten, meynende, vast, gheheel, sommaris, voorghenomen.

Beittinghen. Rycke, erfelycke, kale, oude, vluchtbare, na-ghelatene, gheerfde, roerlycke, onroerlycke, wettelycke, aerdsche, groote, heerlycke, verganckelycke, twistighe, vaderlycke.

Besmettinghe. Stinckende, vergiftighe, quade, verrotte, ghecorrompeerde, gefenynde, pestilentiale, vuyle, pryge, verdorvene, grouwelycke, onstekene, vergiftige, koortsighe, doodelycke, schadelycke, contagiense.

Bestandt. Vreden-bode, ghepaelden, ghelimiterden, onduerlycken, ghetrouwen. vreedsamem, gheaccordeerden, onbrekelycken, gheveyn. den, bedrieghelycken.

Burken. Appel, zoeten, wilden, vetmakende, verkens. spys.

Bvinghe. Ronde, veruaclycke, huiverige, verschrikelycke, haestighe, grouwelycke, koortsighe, bleecke, oude mannen, zitterende, schuddende, continuele, gheduerighe, konvorstighe.

Beispiedinghe. Verradelycke, denckende, gheuaclycke, verraedtsche, verborgene, listige, bedrieghelycke, wagende, swugben-

swijghende, schalcke, bedekte te weghe-brenghende, bereyde, subtyle, overvallende, loofse, vermoemde, quaest-vindinge, wakende, wackere, subtyle, toeluyfterende.

Beiluytinghe. Gheresoluerde, korse, besloten, eyndelycke, verhaelde, veerdighs, begheerde, sommarische, verkorte.

Betonic. Krachtighe, bittere, medecinale, heelsame, ghesonde, stercke, scherpe, zonderlinghe.

Betooveringhe. Smeeckende, aenlockende, verborgene, toovenaers, bedrieghende, ceremonieuse, quellijcke, elendige, ongheluckighs, beswoene, bedrieghelijcke, duyvelsche.

Beipruijgher. Moedighen, stouten, waeghha!sen, onbevreesden, kloecken, vromen, rasenden, stoutmoedigen, wreeden, grimmighen, vergramden, onbarmhertighen, dollen, trosen, schuymbeckenden, krachtighen, verwaenden.

Bestorminghe. Furieuse, schrckelijcke, bloedighs, oproerighe, wreede, oorlooghsche, moeyelijcke, ghevaerlijcke, harde, gheweldighe, veru!rlijcke, doodelijcke, periculouse, krachtighe, twisselachtighe, grouwelijcke, afghedreue, hazardouse, bloedighs, ghewaecbde.

Beisem. Schoonmakenden, reynighenden, ouden, vuylen, keerenden, ghesteelden, handelijcken, rijzen, hey, barcken, heyt, oven, kleer, schouua!zers.

Bzul. Onghenadighen, bloedegierighen, wreeden schandighen, hittighen, verbitterden, snooden, ongheachten, elendighen, onbarmhertighen, onmedelijdighen, straffen, onverbiddelijcken, leven-benemer.

Beufelinghe ofte Brabbelinghen. Kleyne, kindorachtighe, ongheachte, voderijc, onweerdighe.

Bzurte. Achtervolghighe, veranderlijcke, daghelijcsche, roerlijcke, quellighe, verdrietelijcke, onghestadighe, behoerlijcke, keerende, tusschenvolghende, nakomelijcke, verwisselijcke, overhandts, overhanden.

Beweghinghe. Gheweldighe, haestighe, windighe, bevoerlijcke, hefsche, onghestadighe, vloeynde, vlietende, opkorrijcbe,

E P I T H E T A V A N

roetighe, beweechlycke, opworpighe, onghestuymighe, roerlycke, ongheruste, stercke, schipbrekende.

Bewijtinghe ofte Betooninghe: Ootmoedighe, wijse, vermanende, quallycke, harde, straffe, eerbare, radende, zedighe, manierlycke, vriendelycke, broederlycke, rijpe, besighe.

Bewijs-reden oft Argument. Subtyle, scherpsinnighe, Philosophs, sententieuze, spreuckachtighe, sluytende, noodighe, korte, waerzeggende, waerschynende, gheprobeerde, gheboorde, bedrieghelycke, vernuftighe, redelycke, onoverwinnelycke, zinrycke, bedrieghelycke, vernuftighe, redelycke, schalck, loofse, statige, d'gelycke, zekere, vaste, sophistysche.

Bias, een van de zeven Wijse van Grieken, stantvastighen, gheleerden, ontsien, deuchtsamen, grootmaedigen, Philosoph, verstandighen, kloecken, wijzen, strijtbaren, Prince, bloeme der wijse.

Hy was Prince der Philosophen, den welcken hebbende de victorie van eenen zeer grooten strijt tegē de Metinensers, betoonde zich teghen hun zoo goedertieren, dat sy met hem eenen eeuwigghen vrede wilden maken. Tghebeurde dat syne Stadt gheploudeert wesende van de vyanden, syn vrouwe ghevangen, syn kinderen tot slaven ghemaect, en syn goet gherooft: Nu door dien hy geen ghelaet van droefheyten en beweens, maer zong als oft hy blijde van herten gheweest hadde, ende van alle syn goet in het vluchten niet met allen mede en droech, ende ziende dat het volck sich daer in verwonderden, zeyde haer: Ick draech al myn goet met my, en acht niet weerd te wesen tghene fortunne benemen mach. Hy was 83 jaer oudt eer hy sterf.

D. Neerstighe, vlytighe, huyshoudstere, natte, quallycke, arbeydende, honichghevende, bloemfuchstere, lieffelycke, huyselycke, zevenjarighe, bloem-vrybuyters, honich-raperse, goudghele, lichte, slechte, zinghstere, teere, kleyne, bommelende, dommelende, ruyffschende, zorchvuldighe, hoere, scherpsinnighe, vernuftighe, goede, arbeydighe, stekende, lantloopstere, zuyghende, aerdighe, vliegghende, wicbelende, blinckende, reyne, natuerlycke, wonderlycke, profijtelijcke.

Hemels-dochter, prikkelende, wonder, ghekorsde, ghemeynsame, gh'boorsame.

Worden Hemels Dochters ghenaeamt, om dat het zoetste van haren honich van den Hemel daect.

Biekorf. Honich, ghevolchtenen, stroyen, besetten, hooghen, beplasterden

Binghelkruyt. Gheknopt, laxerende, wiskens, gheact.

Bier. Schuymsacksich, gh'roert, onklaer, kopbrekende, dick, dun, klaer, wit, bruyt, kleyn, scherp schorf, zuer, zoet, swaer. (boos)

Billen-kruyt. Zorghelyck, gansen-vergift, venynich,

Bijtinghe. Harde, periculouse, stekende, doodelycke, beesten, venyniche, serpensen, dulle, ongheluckige, tanden, scherpe, pynelycke, verblindende, wreede, weerbiedende.

Billen. Ronde, gheulesde, opgheshorte, verhevenc, eers, hanghende, wistekende, ghevoechde, harde, sweelinghen.

Bybel. Hey ighen, verbolenen, verborghen, goddelycken, weerden, secreten, diepsinnighen, swaren, figuerlycken zalighen, wonderbaren, excellenten, onbegriypelycken, Gods-ghelcerden, Godes woort, Godes Wille.

Bitterheyt. Ghesoutene, zoute, scherpe, stercke, onliestycke, hatelycke, affene, krachtighe, bytende, harde, strenghe, gheweldighe, bittermondighe.

By-gneloof, ziet Superstitie.

Bisshop. Ghewyden, eerweerdighen, ghemijterden, weerdighen, vader in Christo, vyandt der kettens, ghestaefden, onstraffelycken, nachteren, ghemanicrt, herbergich, gheschiet, gheen wjnsayper, gheen vechter, vreesdsamen, gheen ghewinsoccker, eenen vronwen man, eerlycken, niet kysachtich, niet ghelegicrich.

Bitebau, ziet Spoke.

Biese. Slijmighen, waterighe, rechte, vochtighe, ronde, ghelijste, stekende, voedighe, langhe, effene, ghepunte, scherppe, windenspel, swacke, morwe, zachte, onnutte, vochtighe, morsafschel, ghequijspelde.

Biesbosch. Dicht, vochtich, vruchtbaer, groeyende, lech, groen, lechachtich, wasschende, onprofitelicken, waterachtich.

Bytandt. Behulpelycken, gunstighen, beschermelycken, ghecroepenen, vreemden, ghetrouwen, verskerden, veerdighen, noodighen, vycrighen, yverighen, bequamen, toevluchtighen, onommoortelicken, medecinalen, begheerden, oppersten, traghen, langhsamen, heylsamen.

Bijle. Harde, verstaelde, klief, hamer, stercke, steeck, kerf, doorhouwen, getande, gehoofde, veyserde, lat, va, byl.

Blamate. Schandelycke, notabel, oneerlycke, ergerlycke, ontzerde, versmadelycke, verachtelycke, smottelycke, beschaemelycke, ontteerende, misprijfelycke, lasterlycke, onchristelycke, saemroovende.

Blase. Gheswollene, vochtighe, lichte, drooghe, dunne, windighe, klyne, slyckerighe, gheborsten, opgeblasen.

Blaesbalck. Windighen, stercken, bevenden, vyerontstecker, kollen, blasenden, zaeten, gheswollenen, beslaghenen.

Bleckicheyt. Gheclachtighe, wite, droeve, koude, verstorvene, afgaende, bleecke, leelycke, swartachtige, mismaecte, donckere, grafs, duytere, lootverwighe, quellende, grouwe-lycke, maghere, eysselycke, zieckelycke, waachtighe, veruerlycke, vreeselycke.

Blixem. Haestighen, vlamminghen, vlammanden, levendighen, blinckenden, stralenden, donderbode, daverenden, vlickerenden, veerdighen, rooden, verdwynden, rasschen, krachtighen, genstrenden, wackeren, dobbolen, doordringenden, beeten, vyerdragbenden, bevenden, vycrighen, vycrgeuenden, schynenden, ongbewachten.

Bladt ofte Loof. Groen, ghekyonckelt, licht, ydel, ledich, breed, lommerachtich, dun, ghekerft, bevende, scherp, ghylystert, kaal, dauwende, ghefrenit, gheribt, ghewollet ghecottoem, hangende, staende, aderachtich, gekertelt, windenspel, ghepuut, onnut, ghetandert, dwalende, effen, zeyver, getatt, ondt, verstorven, verspreyt, roerende, plat, afghvallen, krakende,

krak nide, nicu, hayrich, bergroeyende, overeyndstacnde, opstekenide, verstroyt, ruysfchende, wanckelbaer, gheuleest, dick, dunne, voorjarich, onghestadich, gheloft, dorre.

Blyfchap. Verloopende, vliedende, vrolycke, onmatighe, groote, lachende, verheughende, vermakelycke, springhende, belachelycke, lustighe, verlustighende, veranderlycke, rospnde, brootdronckene, dertele, zoete, zotte, malle, lieflycke, onghetemperde, dansfende, zinghende, kittelende, gheluckighe, smeeckende, Wellustighe.

Blindtheyt. Droevighe, duystere, donckere, elendighe, onwetende, botte, onfckere, beklaghetlycke, arme, mollen, neffchighe.

Blinckinghe, ziet Cieraet ofte Luyfter. Schoone, verschoonende, lustighe, ghepareert, blosende, glinsterende, vermist, oliachtighe, glatte, klare, gheemalleerde, moye, schynlycke.

Bloedstortinghe ofte Moordt. Grouwelycke, bloedighe, deerlycke, oproerighe, onmenschelycke, wonderlycke, schrickelycke, vreeselycke, jammerlycke, elendighe.

Bloeme. Voorjarighe, rieckende, oogghenschat, lieflycke, schoone, hof, Appolische, roode, zilver, levende, purpure, witte, ghespeende, daghelycxsche, teere, zoete, lustighe, aerdige, versche, ghebloeyde, zachte, vercierde, ghelovene, aengename, ghecolourde, hyacintische, krachtighe, wtghelofene, verlichte, opene, droef-blauwe.

Blofinghe. Ioffrouwen, versche, roode, schoone, bleecke, verscheyden, looden, gheelachtighe, bruyne, verharde, ghecoloreerde, bestreken, wtghenomene, Adonische, verganckelycke, gheschockierde, van eender nachts, wtachtighe, bleecke, gheemalleerde, teere, teerachtighe, wtghesochte, wtghesonderde, biyde, troetel, ghespickelde, roode, gheschilderde, halfopene, ghespeende, verslenste, webriecken, ghemoryighe, aenlockende, smeeckende, edele, smakelycke, blinckende, krans, groeyende.

Block. Weerachtigen stommen, bladeloofen, ouden, ondeden,

deftig, onvruchtbaeren, dicken, plompen, afghehouwe, ver-
stercken, onnatten, ghesnocyden.

Bloedt. Roodt, werm, ziedende, hittich, ghestoet, pur-
purachtich, swert, springhende, dick, lau, loopend, ge-
ronnen, dun, aderen, roodtmakende, vnyl, onrryn, hittich,
bian, galfieck.

Bloedtlatings. Goede, ghesonde, veerdige, aderen, ghe-
dwongh: ne, noodiche, bloediche, vroeghe, haestighe, swack-
makende, krachtbenemende.

Bloedtschande. Gronwelycke, boose, schelmsche, boef-
sche, rabausche, afgruyfelycke, strafweerdige, sodomitische.

Bloohyt. Armhertighe, schandelycke, luye, trayhe,
flappe, laffe, versluyrende, klynhertighe, langhjame, swack-
ke, afvallighe, teedere, onachtsame, vrouwen, wellustighe,
zren:nde, veruærde, vliedende, onaerdige, bevende, scha:ms-
achtighe, vreesachtighe, aschuyfstersche, trayhe.

Bobbel op't water, baerachtighe, dicke, windige, vach-
tighe, baer, bobbelende, schwymachtighe, opgeblasene, Zee-

Bock. Bladen-eter, ghehoornden, ghebaerden, rowwen,
Winghaertknagher, vrolycken, onkuysschen, huppelaer, sprin-
ghenden, klimmenden, stootenden, weerstootenden, baerit-
dragher, stinckenden, vnylen, mallen, vierhoornighen.

Boeck. Doorwrochten, onsterfflycken, studi:usen, ghe-
dru:ten, konsten, schat, handt, gh:blad:erden swaren, aep-
sinnighen, profijtelycken, gheleerden, verscheyden, trooste-
lycken, ghebeden, Psalm, Mis.

Boeckwinckel. Rycken, edelen, konincklycken, gheleer-
den, ontellycken, onschattelycken, vermaerden, studi:usen,
woostelycken, grooten, schoonen, Plantynschen.

Boeckverkooper. Edelen, scherpsinnighen, rycken, stu-
di:usen, vermaerden, onbegrypelycken, overuloedighen, on-
den, konincklycken.

Bode. Rasschen, veerdighen, ghevloghelden, loghenach-
tighen, blyden, vrolycken, droevighen, meerstighen, bries-
draghenden, ghetronnen, loopenden, wandelaer, reysenden,

M. A N T H O N I S M Y T E R S.

gheweynen, stads, heeren, openbaren, ghesworen, haestigen, wackeren, verwachtten, ordinaris, post, verschrickenden.

Boeye. Tseren sware, gheslotens, vaste, halspranghude, stock, dicke, binaclycke, bekommerende, schadelijcke, getuytflande, klinckende, plompe, nypende, gheslotens, pcerats, stercke, keten, moeyelijcke.

Boet. Onghemanierden, orbeydighen, batten, ongeschieten, ongeleerden, stercken, onwtenden, lastlydenden, botten, plompen, onverstandighen, onbequamen, dorper, nootseken, onvriendelijcken, wrecken, erghen, onbarmhertighen, aschvuyfere, vuylen, trotsen, oneerlycken, onbeleefden, leelijcken, mismaeten, schandelijcken, hatelijcken, onvermakeijcken, moeyelijcken, gierighen, elendighen, ondancckbaren, aerdsachtighen.

Boersheyt. Slechte, malle, botte, eenvoudighe, grove, plompe, onaerdighe, onghemanierde.

Boef. Blijden, lustighen, vleyenden, klappenden, spottenden, potte, bootsighen, openbaren, aepachtighen, cortisaenschen, welfegghenden, koppelaer, lachenden, grychelenden, meus-versierder, beusel-zeggher, botten, bevallighen, grazeusen, pluymstryckenden, troetelenden, schalcken, koutenden, aenlockere, schoontael, fluytere, narren, snateraer, oorblaser, snooden, onachtbaren, hoerenvoocht, mallen, stuyt-wos, plompen, beusel-verkooper, ghehouden, hittighen, dertelen, vuylen, rooaensighen, trouwbreker, onkuytschen, onghetrouwden, eedtbreker, schandighen.

Boete ofte Breucke. Schandelijcke, ghelt, eerlijcke, reghersers, versmadelijcke, exemplaire, profijtelijcke, openbare, tortsdraghende, kersdraghende.

Boetem. Effenen, schoonen, liefde-ruste, witten, adersachtighen, vollen, ronden, ronckens, reynicheyts, zossplaetse, dispen, breedten, rooden, ghecolorcerden, seeren, openen, delicaten, verhevenen, smeeckenden, zoeten, zachten, sneeuwitten, ghebulten, glatten, vastachtighen, reedachtighen, bloesenden, lieflijcken.

Boghe. Ghekyromden, ghespannen, ghe-yvoorden, tuer-
schen, styven, oorlooghschen, ghebwyghden, dreyghenden,
ghepeefden moorders, hakighen, vergulden, omgheboochden,
ghedraeyden, lichteen, menschedooder, versilverden, beslaghe-
zen, scheoven, stalen, ebben, palm, indiaenschen, gheweldi-
ghen, hinderlycken, ruysschenden, vwoeden, victorieuusen ghe-
krooeten, schuyffelenden, klost, pyl, amafonischen, trium-
phalen, ghekerfden, g'beoornden, voet, handt, ghespannen.

Bol. Ronden, gheronden, spherischen, omtraeyenden,
voerenden, effenen, slibberenden, lichteen, rasschen, globi-
schen, rollenden, onvaften, speel, loopenden, harden, swaren.

Bolw. rck. Beschant, hooch, beweerlyck, aerden, sterck,
Verheven, onwater, omgraven, weerbaer, gheslanquere,
gheborstweert, beschermelyck, onwinnelyck, half-rondt,
trots, voorsien, ghekorst, onwederstaenlyck, besloten, ghe-
pallisaedt, verskeret.

Bondtghenoot. Conspirateurs, secreete, ongherechtighe,
verborghene, verholene, verradersche, versworenen, schelm-
sche, oproerighe, ongheoorlofde, beraetslaechde, mytmake-
nde, troublighe, be-eedichde, schadelijcke, elendighe, pestiden-
riale, boose, zorgbelijcke, vereenichde, verplichte, ongelucki-
ghe, veraccordeerde.

Boom. Vruchtbaren, vruchtdraghenden, groenen, ghe-
toofden, dorren, lonnerachteighen, gegaffelden, ghestrontten,
ghestruyeten, hoogen, boveniers, ghetacten, groeyenden, groe-
nenden, bloeyenden, botten, ghewortelden, vroechjarighen,
breeden, ghweerden, gesnoeyden, grooten, verheuenen, dich-
ten, schaduachtighen, ghabladerden, bollen, vol bonts, gescho-
renen, ghekroonden, tackachteighen, bladerachteighen, gebloey-
den, gheschietten, gomachtighen, veldt, ghestreeden, bosch,
gheboayden, tranenden, gheknoeffelden, gherispeden, ver-
planten, ghestreeden, verstroyden, berstachteighen, ghepelden,
ontschorsten, berchachteighen, bergen, ghegriffden, gheintem,
treuenden, ghekyopten, ghevlachtenen, wilden, bloemighe,
dichteen, ruysschenden, doverenden, dichtbladighen, knobbe-
schen.

ghen, rouwastighen.

Boonken. Boschachtich, lustich, lieflyck, opgeschorst, opgheschorst, groen, verborghen, lommerachtich, dicht, gbloemt, jonck, appeldraghende, gheappelt, teeder, ghebladdert, kleyn, vruchtbaer, bloeyende.

Boomgaert. Bloeyenden, schoonen, vruchtbaren, gheestaelen, appel, peeren, vruchtdraghenden, kof, lustighen, aerdighen, schoonen, vermakelycken, ghebladerden, wyden, ghesloten, beslotenen, betwynden, omwaterden.

Boomwolle oft Cottoen. Zachten, witten, ghekensden, ghekaerden, ghekrolden, teeren, fijnen, edelen, vlockachtigen, Egyptischen, spin, warmen, wolachtighen, drooghen, gheken, zeyveren.

Boone. Gheschelde, ghepelde, harde, windighe, blecke, verstaruene, ghemeeneyne, pottagie, roomsche, turcsche, plaste, peerts, roode, swerte, gh. lupte.

Boordt, ziet Frenie.

Boosheyrt. Bedrieghelycke, listighe, verborghene, brandende, vyerighe, subryle, verdri. telyck, voor-bedachse, loofse, archlistighe, wyvelycke, schelmjche, hatelijcke, schalcke, verradersche, smeeckende, cruarene, vernustighe, eyghene, ghevonden, wigbesochte.

Bootsghazel. Vrolycken, roepere, dronckaert, arbeydighen, lustighen, bleecken, skouten, avontuorschen, rouwen, gulfighen, vrymoedighen, zorgheloofen, rappen.

Booticheyt. Belachelijcke, pantagruefsche, wten spieghels, vrolycke, stekende, weder-wetdrighe, bysende, schimfighe, gnychelaers, bisters, fabelsche, vermaketycke, democritische, veerdighe, ydele, lustighe, historishe, bemeelede, Fransche, nieuwe, aerdighe, apen, belachsame, wtmanigen.

Boote, ziet Kluchte.

Borghen. Vaste, besworene, verobligeerde, borgherlycke, wachtsighe, selvabele, schult-plichtighe, ghetrouwe, zekere, ghestelde, wethobbende, bysende, rycke, gheerfde, ghegoyde.

Borgher. Eerbaren, ghesctenen, vermaerden, notabel-
rijcken, voornaemden, treffelijcken, ghetrouwen, gheprivile-
gerden, heuschen, beleefden, ghemanserden, weigeborenen,
welghestelden, gheerfden.

Borstelen. Verckens, staende, rouwe, stekende, ruyh, wil-
deverckens, dauerende, vorckachtighe, gheschorene.

Borst. Aeffemende, breede, yvoorige, witte, op ne, on-
dette, korte, holle, schoone, albafteren, sneeuwitte, effene,
witachtighe, teere, warme, swacke, bertelycke, rouwe, boe-
ghe, benaude.

Borstkens. Blofende, delicate, harde, vaste, appelighe,
dauerende, li flijcke, glatte, gheknopre, zotte, sneeuwitte, on-
rype, verheuen, melckrische, schoone, gheswollene, ronde,
vrouwen.

Borstwæringhe. Kromme, ronde, manighe, slangwijse,
ghegraven, beschermeliycke, langhe, holle, ondergravens,
lichtveerdighe, haest-ghemæete, pyniers.

Borse ofte Buydel. Ghelt, sluweele, hangende, ghezoom-
de, welbeghelde, ghecareelde, rijke, stock, gheborduerde,
woye, aelmossniers, arme, koopmans, stades.

Bosboom oft Palmbroom. Altyt groen, tackachtigen,
barden, ghelen, drooghen, dichten, ghekrolden, kleynen,
wilden, slymachtighen, ghegraenden, onverderffelijcken,
swaren, werckelijcken.

Bosch. Groen, groenende, vermakelyc, dicht, lommer-
achtich, groot, ghebladert, verborghen, hebloemt, koel, door-
wen, lustich, geboomt, lindnen, eycken, verhengbelyck, appel,
voghelnestich, hooch, eysselyck, profijtelyck, willighen,
brem, duyster, galmende, kael, wildt, woest, ghetact,
baeghachtich, diep, grouwelyck, stil, hatelyck, bloeyende,
beylich, oudt, vruchtbaer, wydt, eeckel, akel, swart, buecken,
ghebouwet, voorjarich, boeren, verstroyt, besettet.

Bouwinghe oft Timmergie. Hoovaerdighe, gemeyne,
konincklycke, grootfche, huys, magnifycke, swaer, verbor-
wen, bewoonlycke.

• **Boterbloeme.** Gulde, stercke, scherpe, krachtighe, quellycke, verdrooghende.

• Dit kruyd is van verscheyden specien, nochtans alle van gheleijcker kracht ende scherpicneyt; het brenghet tot sweeringhe en het doet 'tyel af gaen.

• **Boter.** Goede, zachte, ghesmoltene, ghele, may, kryys, stercke, wite, Vriessche, Hollantsche, Dixmuydsche, Kuynder, Delfsche, Leydsche, melckboter.

• **Botte,** ziet Wtpruyte.

• **Brantitichter.** Oproerigen, asgryslycken, schelmschen, haelycken, eendighen, schadellycken, landtverderver, boerschender.

• **Braellem.** Grooten, breedten, malsen, slijmachtighen.

• **Braeck-lant.** Onvruchtbaer, ledich, vogheiwye, rustende, onnut, begraeft, groen, omgroeyende.

• **Brackhoudt ofte Speurhont.** Huttighen, steghen, volghenden, grooten, moedighen, stercken, jaghers, ghespoorden, biffenden, verhongherden, grimmenden, knorrenden, opgeschorten, nacht, bytenden, ghetopten, ghespitschayrden, dullen, rasenden, ghelochayrden, scherpriekenden.

• **Brader ofte Braderije-houder.** Vetten, kock, vuylen, besmeurden, lecspit, spijs-bereyder, versienen.

• **Brakinghe.** Spouwende, quellycke, haestighe, verworpende, geubelende, zeeverighe, verscheyden, menichvuldige, beftighe, swacke, ghesichts-vyandt, verweete, tranende, overghevende, brockelende.

• **Brabandt,** ziet Landtschap.

• **Brem-haghe.** Stekende, opstekende, bosschen, doornachtighe, scherpe, wilde, bytende, ghepuncte, bezidraghende, groeyende, dichte, stercke, harde, voet.

• **Bresilhout.** Roodt, gheel, zoet, Indisch, brwyn, verweghevende, vreemt, ghemalen.

• **Bril.** Dobbelen, ronden, ghelafen, christalynen, jonghen, ouden, byzienden, verrezienden, vergrootenden, verkleynenden, klaren, ghewelfden, inghesetten, leiren, zilveren.

Breydel ofte Toom. Loffen, ledigen, dwingenden, neerghelatenen, harden, toomenden, omkeerenden, omwendenden, los-gelatenen, gheten, helden, gebit houdenden, schuymenden, renpeerts, sluytenden, stercken, stihoudenden, wanckelbaren, roerlyck, u, beschuymden, temmenden, gulden, peerttemmer.

Brærus. Den moedighen, hoovaerdigen, grooten, wresden, stercken, machtighen, reuse, wonderlycken.

Vwordt oock anders gheuaemt Ægeon, Sone van Hemel ende Aerde, was een Reuse: De Poëten versieren dat hy hondert armen hadde en vijftich buycken, hy werdt alzo gheuaemt om syner sterckheys wille.

Brief. Zendtbrief, troostelycken, bode, woort-bode, misfise, schoonen, vriendelycken, amoureusen, gezondenen, verborghenen, secreten, ghemeynen, gheslotenen, bezeghelden, onderteekenden, schepenen, macht, onderschrevenen, gebiedenden, bevel, beleefden, accoort, groetenden, ghedateerden, konincklycken, begheerden, verhoopten, openen, voorder, troost, willekomen, gheschrevenen, verwachten, verganckelycken, menschelycken, goddelijcken, heylighen, subtylen, vryen, paspoort, studieuken, onsterffelycken, huys, opgeslaghenen, beschrevenen, schepenen.

Brieffchinghe ofte Brullinghe. Grouwlycke, schromighe, leeuw, heefche, furieuse, schrickelycke, vreeselycke, droevighe, droewe, wilde, brullende, weerklinckende.

Brocke. Dicke, broodt, kleyne, groote.

Broodt. Voedende, ghekneedt, tarwen, gheheuen, ghesneden, spaens, rogghen, garsten, ghebuyt, verheuen, eyer, masteluynen, wit, bruyn, smakelyck, ghewyt, vetmakende, drooch, ghebacken, opgegaen, haveren, nieubacken, princen, zoet, zweeback, beschuyt, morselende, ghegaen, borghers, zuer, gheheefdeeght, holkorstich, gheborsten, schoomrogge.

Broodronckenheyt. Opgheblasene, trotse, overdadige, spytighe, ongeordineerde, hoovaerdige, dertele, malle, weel-dighe, wellustighe, overuloedighe.

Broeder. Eyghenen, wettighen, haluen, schoon, minne, barvoets, leek, lieue, bezinde, wel, christen, vriendelycken, mede.

mede, goeden, ghemeynsamen, hertslicven, alderbesten, zooderlycken, medehulpeijcken.

Bruydegom. Ghetrouwen, schoonen, fraeyen, ghecierden, lustigen, ghekroden, maechden, blyden, wackeren, properen, moeyen, aerdighe, ghelochayrden, edelen, ghekleeden, houwe-welijcke, ghekemden, straffen, lachenden, opghetoyden.

Bruydt. Schoone, ghecierde, ghetoyde, enghe, bemide, ghekroonde, aerdighe, gheblanckette, blijde, ghetrouwe, bepeirde, liefijcke, ghehayrlofte, jonghe, ghestroyde, ghepacyde, lustighe, poppen, troetelachtige, poefelachtige, loddelijcke.

Brugghe. Hooghe, verhevene, val, steenen, stercke, vaste, noodighe, gemackelijcke, leyt, kletterende, galmende, revier, overwelfde, dichte, passeer, tolle, zorghelycke, opgaende, opstaende, sluytende, spuy, steyle, rondo.

Buyck. Ledighen, vetten, vetachtighen, hongherighen, rammelenden, ondancckbaren, hollen, weerbottenden, diepen, lekeren, harden, slockerighen, herdachtighen, luyen, quellijcken, zachten, ronden, breedenden, verhongherden, glatten, effenen, blaffenden, vreesachtighen, epicureer, kinddragenden, onverzadelijcken, ronden, verhevenen, klimmenden, zoeten, vruchtbaren, gierighen, gheswollenen, kelderighen, ghespannen, vollen, versindenden, penssack, ghevelesden, snooden, effenen, gherompelden, dicken, verteerenden, woedenden, stijven, rammelenden, begheerighen, witten, vrouwen, ghesloten, bevruchten, hanghenden, konstenmeester, ghebuycten, gulsighe, wellustighen, vuylen, onreynen, inslockenden, bacbuys, tonachtighen.

Buyck-pijne. Colijscbe, gheweldighe, bittere, smertige, onverdraghelijcke, graveelachtighe, pynlijcke, windighe, passighe, benaude.

Buye. Windt, windighe, dommelende, rasende, duystere, stoffige, golvende, roockende, draeyende, stercke, lichte, vlam-mighe, helsche, swerte, ondraeyende, bleecke, haestighe, stuyvende, tempeestighe, ontemmelijcke, gheweldighe, regenachtighe, ulaghighen, growwelijcke, vliegghende, wonderlijcke,

Borgher. Eerbaren, ghesonnen, vermaerd:n, natabel:n, rijken, voornaemden, treffelijcken, ghetrouw:n, ghprivilegierden, heuschen, beleefden, ghemanierden, weigheborcnen, welghestelden, gheerfden.

Borstelen. Verckens, staende, rouwe, stekende, ruyh, wildeverckens, daeverende, vorckachtighe, gheschorene.

Borit. Aeffemende, breede, yvoorige, witte, op:ne, ondedde, korte, holle, schaone, albafteren, sneeuwitte, effene, witachtighe, teere, warme, swacke, hertelycke, rouwe, booghe, benaude.

Borstkens. Blofende, delicate, harde, vaste, appelighe, daeverende, li:stijcke, glatte, gheknopte, zoete, sneeuwitte, onrype, verheven, melckrische, schoone, gheswoll:ne, ronde, vrouwen.

Boritzweringhe. Kromme, ronde, manighe, slangwijse, ghegraven, beschermelycke, langhe, holle, ondergravens, lichtveerdighe, haest-ghemaecte, pijnics.

Borse ofte Buydel. Ghebt, sluweele, hangende, ghezoomde, welbeghelde, ghecareelde, rycke, stock, ghebordurde, moye, aelmoss:nicrs, arme, koopmans, stades.

Bosboom ofte Palmbloom. Altijt groen, tackachtig:n, barden, ghelen, drooghen, dichten, ghekrolden, kleynen, wilden, slymachtighen, ghegraenden, onverderffelijcken, swaren, werckelijcken.

Bosch. Groen, groenende, vermakelyc, dicht, lommerachtich, groot, gheblad:rt, verborgben, hebloemt, koel, doorwen, lustich, geboomt, lind:n, eycken, verhenghelyck, appel, voghelnestich, hoog, eysselyck, profytelyck, willighen, brem, duyster, galmende, kael, wildt, woest, ghetact, haeghachtich, diep, grouwelyck, stil, hatelyck, bloeyende, beylich, ondt, vruchtbaer, wydt, eeckel, ukel, swart, buecken, ghebouwet, voorjarich, boeren, verstroyt, besetret.

Bouwinghe ofte Tuinmergie. Hoovaerdighe, gemeyns, konincklycke, grootische, huys, magnifijcke, timmer, verheven, bewoonlycke.

• **Boterbloeme.** Gulde, stercke, scherpe, krachtighe, quellycke, verdrooghende.

• Dit kruydt is van verscheyden specien, nochtans alle van ghe-
lijcker kracht ende scherpicheyt; het brengh: tot sweezinghe en
het doet 'tvel af gaen.

• **Boter.** Goede, zachte, ghesmolte, ghele, may, kryys,
strocke, wite, Vriessche, Hollandsche, Dixmuydsche, Kryn-
der, Delfsche, Leydsche, melckboter.

• Botte, ziet Wipruyte.

• **Brantlichter.** Oproerigen, afgrijflicken, schelmschen,
haetlycken, ekindighen, schadellycken, landtverderver, boe-
renschender.

• **Braellem.** Grooten, breedten, malsen, slymachtighen.

• **Braeck-lant.** Onvruchtbaer, ledich, vogheiwye, rusten-
de, ommt, begraeide, groen, omgroeyende.

• **Brackhondt ofte Speurhont.** Huttighen, steghen, vol-
ghenden, grooten, moedighen, stercken, jaghers, ghespoorden,
biffenden, verhongherden, grimmenden, knorrenden, opghe-
schorten, jacht, bytenden, gbetopten, ghespitsheyden, dullen,
rasinden, ghilochheyden, scherpriekenden.

• **Brader oft Braderije-houder.** Vetten, kock, vuylen, be-
suerden, leespit, spijs-bereyder, versienen.

• **Brakinghe.** Spouwende, quellycke, haestighe, wtwor-
pende, geubelende, zeeverighe, verscheyden, menichvuldige,
heftighe, swacke, ghesichts-vyandt, verweete, tranende,
overghevende, brockelende.

• **Brabandt,** ziet Landtschap.

• **Brem-haghe.** Stekende, opstekende, bosschen, doornach-
tighe, scherpe, wilde, bytende, ghepunte, bezidraghende,
groeyende, dicke, stercke, harde, voet.

• **Bresilhou.** Roodt, gheel, zoet, Indisch, brwyn, verwe-
ghevende, vrecmt, ghemalen.

• **Bril.** Dobbelen, ronden, ghelafen, christalijnen, jonghen,
ouden, byzienden, perrezierenden, vergrootenden, verkleynen-
den, klaren, ghewelfden, inghesetten, leiren, zilveren.

Breydel ofte Toom. Loffen, ledigen, dwingenden, neerghelatenen, harden, toomenden, omkeerenden, omwendenden, los-gelatenen, gheten, helden, gebit houdenden, schuymenden, renpeerts, sluytenden, stercken, stilhoudenden, wanckebaren, roerlyck, u, beschuymden, temmenden, gulden, peerttemmer.

Briarus. Den moedighen, hoovaerdigen, grooten, Wreedden, stercken, machtighen, reufe, Wonderlycken.

Vwordt oock anders gheuaemt Ægeon, Sone van Hemel ende Aerde, was een Reufe: De Poeten versieren dat hy hondert armen hadde en vijftich buycken, hy werdt alzo ghenacmt om syner sterckheys wille.

Brief. Zandtbrief, troostelycken, bode, woort-bode, misse, schoonen, vriendelycken, amoureußen, gezondenen, verborghenen, secreten, ghemeynen, ghesloten, bezeghelden, onderteeckenden, schepenen, macht, onderschrevenen, gebiedenden, bevel, beleefden, accoort, groetenden, ghedateerden, konincklycken, begheerden, verhoopten, openen, voordere, troost, willekomen, gheschrevenen, verwachten, verganckelycken, menschelycken, goddelycken, heylighen, subtylen, vryen, paspoort, studieußen, onsterffelycken, huys, opgeslaghenen, beschrevenen, schepenen.

Brieffchinghe ofte Brullinghe. Grouwelycke, schromighe, leeuw, heefche, furieuse, schrickelycke, vreeselycke, droevighe, droeve, wilde, brullende, weerklinckende.

Brocke. Dicke, broodt, kleyne, groote.

Broodt. Voedende, ghekneedt, tarwen, gheheven, ghesneden, spaens, rogghen, garsten, ghebuyt, verheven, eyer, masteluynen, wit, bruyn, smakelyck, ghewijt, vetmakende, drooch, ghebacken, ophegaen, haveren, nieubacken, princen, zoet, zweeback, beschuyt, morselende, ghegaen, borghers, zuer, gheheefdeeght, holkorstich, gheborsten, schoonrogghen.

Brootdronckenheyt. Opgeblasene, trotse, overdadige, spytighe, ongeordineerde, hoovaerdige, dertele, malle, weel-dighe, wellustighe, overvloedighe.

Broeder. Eyghenen, wettighen, haluen, schoon, minne, barvoets, leeck, lieve, beminde, wel, christen, vriendelycken, mede.

mede, goeden, ghemeynsamen, hertslieven, alderbesten, zanderlycken, medehulpeuycken.

Bruydegom. Ghetrouwen, schoonen, fraeyen, ghecierden, lustigen, ghekrolden, maechden, blijden, wackeren, properen, moyen, aerdigben, gbelochayrden, edelen, ghekleeden, houwe-welycke, ghekemden, straffen, lachenden, opghetoyden.

Bruydt. Schoone, ghecierde, ghetoyde, enghe, bemnde, ghekroonde, aerdighe, gheblanckette, blijde, ghetrouwe, bepeirelde, lieflycke, ghehayrlocte, jonghe, ghestroyde, ghepacyde, lustighe, poppen, troetelachtige, poefelachtige, loddelycke.

Brugghe. Hooghe, verhevene, val, steenen, stercke, vaste, noodighe, gemackelycke, leyt, kletterende, galmende, reuier, overmelfde, dichte, passeer, tolle, zorghelycke, opgaende, opstaende, sluytende, spuy, steyle, rondo.

Buyck. Ledighen, vetten, vetachtighen, hongherighen, rammelenden, ondancckbaren, hollen, weerbottenden, diepen, leckeren, harden, slockerighen, herdachtighen, luyen, quellycken, zachten, ronden, breedden, verhongherden, glatten, effenen, blaffenden, vleesachtighen, epicureer, kindt dragenden, onverzadelycken, ronden, verhevenen, klimmenden, zoeten, vruchtbaren, gierighen, gheswollenen, kelderighen, ghespannen, vollen, verflindenden, penssack, ghevleesden, snooden, effenen, gherompelden, dicken, verteerenden, woedenden, stijven, rammelenden, begheerighen, witten, vrouwen, gheslootenen, bevruchten, hanghenden, konstenmeester, ghebuyeten, gulfighen, wellustighen, vuylen, onreynen, inslockenden, bacbuys, tonachtighen.

Buyck-pijne. Colijscbe, gheweldighe, bittere, smerige, onverdraghelycke, graveelachtighe, pynlycke, windighe, passighe, benaude.

Buye. Windt, windighe, dommelende, rasende, duystere, stoffige, golvende, roockende, draeyende, stercke, lichte, vlam-mighe, helsche, swerte, omtraeyende, bleecke, haestighe, stuyvende, tempeestighe, ontemmelycke, gheweldighe, regenachtighe, vlagbighe, growwelycke, vliegghende, wonderlycke

Wechvoorende, blinde, verblinde, barighe, onverwachte, emstortende, furieuſe, rouwe, blixemende, stortende, ſchipbrekighe.

Buyt. Water-fonteynen, loopende, enghe, beſproeyende, looden, langhe, groeven, bedekte, ronde, ghedraeyde, holle, onder d'arde

Bitt. Sotten, harighen, wilden, ſtercken, ſwerten, ar-beydighen, wel-gh. fatſonneerden.

Ben Büffel is den Os zeer gelijk, ofte hy is eenen wilden Os, ſwert van hayre, nierck van beeco, ende kort in't aentien van tyn lichaem, hy is bequamer in't ghespan om te trecken, ende tot den arbeyt: Hy is gheduerigher ende volhardender dan den Os, de Büffels zijn nu zeer in't ghebruyck in Italien.

Biff. ofte recht tafel. Verheven, blinckende, reyn, gefatſonneert ghemarbert, geciert, zalen-cieract, opg. streels, yvooren, erbaer, heerlyck, gherichtes, ſchoon, ghesneden.

Buit. Verhevenen, grooten, krommen, gh.krommen, ſchouder, halfrondt, miſmaecten, zetsamen, wonderlycken, vreemden, dubbelen, opstughenden.

Bivt. Rycken, koſtelycken, gheplonderden, heertycken, dieſſchen, vyanats, ghestolen, gheroofden, verkreghenen, qualyck-verkreghenen, vervoerden, profijtelycken, ghewannen, elendighen, armen, ongheluckighen, ontrockenen, ghekreghen, ghevanghenen, biyden, gheladenen, beſwarenden, grooten, roovers, vreemden, gierighen, gheweldighen.

Bulle ofte Roet. Menſchmoorderſſe, gheweldighe, veerdighe, haefſtighe, doodende, overdadighe, kryghs, raffche, yerghevende, yverſpouwende, gheladene, langhe, verſchrickelycke, hatelycke, wreede, doodende, Vulcaniſche, blixemende, Milaenſche, donderende, grove, wonderlycke.

Bis-poeder. Menſch-doodende, blixemende, duyvels, verſchrickelyck, ſalpeter-kakende, tempeefſtighe, vermaldyt, veruloect, growwelyck, verveerlyck, helſch, hatelyck, doodelyck, ſchadelyck, gheweldich, ghesolfert, lichtbrandich.

*dich, vyerghhevende, verderffelyck, donderende, oorloog-
blixem, afgruſelyck, gheweldt doende, wiberſtende, kry-
ſich, gheweldt-doende, oorlooghs, ongheluckich, onghena-
dich, ſterck, wonderlyck.*

Het ſchijnt dat dit boos kruydt niet en is van eenich menſche-
lijck vernuft voort-ghekomen te zijn, maer erghens van eenen
Duyvel, die lutt ghehaßt heeft dat de menſchen niet a leen met
de wapenen, maer oock met den donder ende blixem zouden ſtrij-
den. Den Autheur hier van is onſcker ende onbekent: Peril'us
werdt van den Tyran Phalaridi in den koperen Os (die hy en de
menſchen te tormenteren ghemact hadde) ghelteken ende ghe-
braden. Hadde des bus-poedets inventeur oock alzooghe oont
gheworden, ende zelve tghelſchut moeten proeven, ende ſyn in-
ventie met ſynen naem verborghen ghebleven, daer en zouden
zoo veel kloecke Helden ende vrome ſtrijdtbare Mannen van de
bloede poltrons niet omghekomen zijn.

*Buſiris. Wreedem, Neptuniſchen, boofen, menſchdooder,
Egypciſchen, onmenſchelycken, growwelycken, tyran, Bar-
bariſchen.*

Vas Neptuniſone, ende van Lybia, een van d'Egypciſche
Tyranen, die van natueren zoo wreet was ende zoo onmenſche-
lijck, dat hy de vreemdelingen offerde, ofte dedeſe met ſyne peer-
den verſcheuren. Ten leiten werdt hy van Hercules ghedoodet,
ende dat landt van die peſte ghezuyvert.

C.

CAbaret ofte Braderije. *Duyſter, bewandelt, herberge,
verborghen, alleenich, ghemeyn, dienſtelyck.*

*Cabautermanneken ofte Geſchildert mannekē. Lachen-
de, kleyn, geſchildert, ghemammet, jonck, piſſende, fon-
teynen, twymelende.*

*Cabel. Koorde, ghedraeyde, ghepeſte, botarde, langhe,
bindende, ghetouwede, verharde, ſcheepsche, dicke:*

*Cacus. Onbeleeſden, dief, wildt, dootſlagher, afzetter,
ſone van Vulcanus.*

Vas eenen vermaerden roover, die hem hielt in een hof inden
berch ghenaeamt Aventinus, twelck men noch dagheliex (tot een
moment van dien moorder) toont: Hy wert vā Hercules gedoot

Caetsbaen. *Lustighe, vierkante, swerte, geswerte, wijde, opene, gheplaveyde, speel, oeffeninghe, reyne, effene.*

Cat. *Licht, dan, nat, vlieghe, drooch, gheel, haveren, arbeiders, vrooachtich, kleyn, rondt, hoyachtich, snood, licht, magher, recht, licht.*

Caf-sack. *Harden, stroyen, boyen, lynwatē, ouden, vuytē.*

Chaos. *Ledighen, verwerreden, ouden, ghediformeerdē, mismacten, confusen, diepen, duysteren, ghemengden, hobē, bobelen, grouwelycken, swerten, donckeren, blinden, ghemengden.*

De Poēten zegghen, dat al eer den Hemel, het vyer, de locht, het water ende d'aerde ghemaect waren, het zaedt ende de forme van alle die dinghen waren onder malkanderen ghemenght in eenen plompen, duysteren, waren, onroerlijcken klomp, welcken fy na dit Griecx woordt noemen Chaos.

Charon. *Den helschen schuytvoerder, dooven, onvermordwelycken, onverbiddelycken, schipper, rouwen, onbarmhertighen, vrecken, droevighen, ouden, vuylen, besmeurden, besmuysterden, onmedelydenden, overvoerder, gherimpelden, afgryfselycken, boosen, stercken, straffen, vyandtlycken oversetter.*

De Poētendichten dat desen Charon, de zielen overvoert, over Acheron, Styx ende Cocyte, het welcke dry helche rivieren zijn.

Charybde. *Diefegge, pynichachtighe, beweechde, be-roerde, zeesche, Siciliaensche, stuyrige, draeyende, vloeyende, barachtighe, ongestadighe, sture, opworpende, ruysschende, tempeestighe.*

Is eene draeyende Zee, zeer perijckelus om de boven maten gōote baren ende gheduerighe tempeesten, de Sicilianen noemense Gallofaro, om dies wille dat de brandende tortsen dach en nacht brandende, de teeckens zijn voor de Schippers die daer aen komen.

Chimæra. *Ghehoornden, zeemonsterighen, onoverwinnelycken, brandenden, dryhoofdigen, ontstekenē, vlammen-den, Lyciaenschen, rasenden, verflindenden, onghetenden, ontinnelycken.*

Is eenen berch in Lycien, die onbewoonlijken is, wt oorfsake van de Leeuwen ende Serpenten die daer op woonen, wt den top deses berchs komt vyer, ghelijck wt den berch Ætna: V Vaer van de Poëten oorfsake ghenomen hebben te versieren, dat Chimæra een monfter-dier was met twee hoofden, voor een Leeuwen ende achter een Draken hoofte hebbende; ende het middellijst ghelijck een Gheyte, wi syn kele altijt vyer spouwende.

Chiron. *Thessaliaen, gheleerden, weerddighen, eerwzerdighen, wijfen, leerær, Achillis meester, tweeformigen, wonderbaerlijken, half man, half peerdt, recht veerdighen, medecijn.*

Hy was de sone van Saturnus ende Phylira, half man ende half peerdt gheboren: daer wt dichten de Poëten, dat Saturnus betrapt wesende van syn huysvrouwe Ops, als hy met Phylira te doen hadde, veranderdeseltrax in een peerdt, waer van dit zeltsaem kindt gheboren wert: twelck zoo wijs, goedertieren, ende rechtveerdich wert, datmen hem betiep om Achilles tinstrueren, die hem onder andere dinghen die hy hem leerde, een wtuement harpenspeelder maecte. Men zegt oock dat hy den eersten vinder is van d'Artzney ende wonden heelinghe.

Caim. *Den nydigen, broeder-dooder, vervloecten, lantloopere, vluchtenden, moordenaer, boofsen, logenaer, broeder-slagher.*

Hy was den eerit-ghebornen Adams sone, hy benijdde de geluckzalicheyt syns broeders Abel zoo zeer, dat hy hem doot sloech, derhalven Godt hem vermaledijdde, ende werdt alle syn leefdaghe een landlooper.

Calf. *Vet, teer, teerkens, huppelende, dertel, springhende, onghebonden, jonck, mal, lekker, delicaet, melck, zuyghende, bot, bleetende.*

Calicoet. *Havensack, onverzadelijck, lekker, gebaerden, etere, delicaten, gulfighen, trotsen, kloekere, priuylenden, lonckenden.*

Calais. *Noordischen, gheveleughelden, veerdighen, lichten, welvarenden, ghesonden, disposten.*

Zoo de Poëten zeggen was hy een vande kinderen Borei, door welckers middel ende syns broeders wert Phineus beschermt van de Harpijen, die hem daghelijcx syne spijs ontnamen als hy eten wilde.

Califfihout. Zoet, Scytisch, gheel, smakelyck, wortel-achtich.

De Scyten onthouden hun tien ofte twaelf dagen zonder ander spijse te ghenieten.

Cam. Ghetanden, yvooren, houten, hoornen, blinckenden, zoeten, ghekerfden, gheklouenen, kaerdachtighen, vetten, krol, rouwen, hayrighen, baert, wol, rieten, ros, vrouwen.

Camelot. Ghewatert, gheblaemt, slecht, fijn, gewrocht, ghewolt, sijden, turcx, ghefigureert.

Camer. Huer, hooghe, ghevensterde, gheslotene, lochte, wijde, besette, vierkante, beschotene, ghewaghen schotte, gheschilderde, ghecierde, gheplaveyde, beplasterde.

Camillen-bloeme. Ghele, rieckende, somer-kruyt, subtil, pijnverdryvende.

Campernoelie ofte Paddestoel. Leckere, senijnige, koude, rijpe, vochtige, onsmakelycke, ghevaerlycke, ronde, haestgroeyende, versche, zorgbelycke.

Cancelier. 't Hooft der Iusticie, Konincklycken, Wtspreker der gherechticheyt, stadighen, weerdighen, Godt van 't Hof.

Cancer. Sterre, een vande 12 teecken des Hemels, heeten, brandighe, somer, roode, vlammente, ghekroonde, roovende, warme, barnende, hemelsche, rootmakende.

Caneel. Zuycker, zoeten, Etiopischen, rieckenden, drooghenden, welrieckenden, lichten, brandenden, drooghen.

Den Caneel ofte Cinnamome groeyt in Ethiopien, de grootste plante en is geen twee cubitus lanck, ende de kleynste is ten minsten eenen halven voet lanck, en eenen halven inde dicke, groeyt gheerne inde droochte, den besten is dien, die op eenen halven voet na het eynde vande roede ghepluct is.

Capiteyn ofte Hooftman. Krijger, ervarenen, kloecken, trotsen, ridderlycken, voorsichtighen, lustich, scherpsinnich, listighen, loosen, oorlogher, Hectoriaenschen, bulderenden, ghevreesden, behendighen, dapperen, ghehantsamen, strydtbaren, excellenten, moedighen, Hooftman, Achillischen, grootmoedighen, wijzen, onverwinnelycken, Nassauschen, stercken,

*stercken, ghewapenden, vromen, onghetemden, edelen, stou-
sen, onvertsacchden.*

*Cappe. Spaensche, breede, volslaghene, ghecanetillide,
wijde, gheboorde, slochte, ghefriseerde, langhe, bonte, ghe-
sueelde, rycke, kostelycke, Choor, Monincx, zots, narren.*

*Cappers. Smakelycke, kleyne, brem, Egyptische, ghe-
souten, groene, ronde.*

Zijn bequaem, de zouticheyt wech ghenomen zijnde, gheven
den eet-lust, om de fluymen te ruymen die in't lichaem groeyen,
oock om die vande lever-nieren te drijven.

*Cappelle. Heylighe, blinckende, lochte, gheslotene, ghe-
welfde, graf, gheschilderde, ghecierde, gheheylichde, ghe-
wijde, devote, devotighe.*

*Cappuyn. Vetten, smakelycken, malsen, teeren, ghe-
mesten, leckeren, brughschen.*

*Cardinael. Rooden, purpuren, roomschen, eerweerdigen,
stadighen, deghelycken, grooten, langghebaerden, ouden,
maonijycken, kercken-pilaer, gheerden.*

*Cardus benedictus. Kruydt, bitter, ghesondt, pestver-
drijvende, voornemen, medecynich, teghen-ghift.*

Dit kruydt wordt zeer gheacht, om dattet goet voor de peste,
ende alle ander verghift is, dat inde mondt gheknout ende op de
steke ofte beet van fenijnighe beesten gheleghet. Dit kruydt ghe-
neest de vierdaechsche koortse, ende oock andere die met koude
beghinnen, dat in nemende, ofte het water daer van gheditilcirt
in ghedroncken, ofte een dragma van dit poeder in ghenomen.

*Careelsteen. Harden, swaren, natten, konden, effinen,
plavey, slyckerighen, drooghen, gheslepenen, tweebackenen,
platten.*

*Carthago. Een stadt in Africa, oude, hooveerdighe,
grootte, rycke, wel-ghevolcte, Didoniaensche, vermaerde,
machtighe, oorlooghsche, Africaensche, eerbare, Lybische,
florerende.*

Is de vermaertste Stadt van gheheel Africa gheweest, welke
na d'oorloghe van Troyen werdt ghebouwt van Dido. Als het
Rijck van Carthago floreerde, het vermeerderde zich zoo, dat
het gheacht wert een van de vier Monarchien der weerd: Maer

E P I T H E T A V A N

na der hant gheheel ende al gheruineert vande Romeynen, te weten, 700 jaer, na dat dese Stadt ghefondeert was.

Casack. *Gheknoopten, dubbelen, ghevoederden, geboorden, volslaghenen, ghecaneilliden, ghefatsonneerden, ghepassementen, ghestichten, ghereghenen.*

Cassandra. *Reyne, propheteesse, propheterende, rasende, wtsinnighe, dulle, Priamidische, Troyaensche, de suster van Paris, ongheloovelijcke, ongheloofde, onbedwonghene, onghetoomde.*

Vas oock anders ghenaeamt Alexandrine, sy was Priamus dochter Koninck van Troyen, Phœbus op haer zeer verliest wessende, beloofde hem synen wille te doen, zoo hy haer de macht gawe toekomende dinghen te voorzegghen, 'twelck hy dede. Sy nu verkregghen hebbende hare begheerte, spotte met hem, waer in hy zoo verstoort werdt, dat hy noch daer by voechde, dat al hoe-wel sy de waerheyt zeyde, men haer niet en gheloofde. In voegghen dat sy het ongheval vande Troyanen langhen tijdt te voren ghepropheteert hadde, zoo sy Helena ontfinghen: ende daer na noch, zoo sy het houten peerdt daer de Griecken inne waren, in-namen: nochtans en gheloofde men haer niet.

Cassywech, ziet Steenwech.

Castaigne. *Versche, morwe, zachte, smakelijcke, voeden-de, Lyonsche, dicke, zoete, harde.* (ronwen.

Castaignieboom. *Hayrighen, berchschien, hooghen,*

Casteel. *Trots, welghebout, sterck, gheblockhuyst, wtstekende, gheslanckeert, versien, weerbaer, onwinnelyck, bewallet, onoverwinnelyck, bewaect, betorent, ghesterct, dreyghende, ghebollewerct, geuictuailleert, berchhooch, vast, verheuen, hooch, vermaert, welgheleghen, ommuert, mach-tich, puntich, beschermelyck, houbaer, beset, kryghen, onghenakelijck, strydtbaer, omgraven.*

Castor. *Pollux broeder, wt een ey geboren, schiltknecht, weilen-temmer, vlichelaer, springhere, kloecken, droeuen, droevighen, bedroefden.*

Hy was de sone van Leda, ontfanghen wt den zade Tindare, ende daeromme sterffelijck: Den zelve omghebrocht wessende van Meleagrus, ofte (zoo zommighe zeggen) van Polynice, syn broeder Pollux, die onsterffelijck was, door dien hy ontfanghen

was

M. ANTHONI SMYTERS.

was wt den zade Iupiter , om dat hy hem zoo beminde , badt hy Iupiter te vergunnen syne halve onsterffelijckheyt hem mocht mede deelen : I welck hem vergunnet werdt, in manieren dat sy leven, ende zijn in den Hemel ghestelt na malkanderen.

Castijdinghe. *Schandelycke, wreede, elendighe, straffe, laetste, doodelycke, hoost, deerlycke, bloedige, buisfche, droevighe, harde, hatelycke, onverdraghelycke, gheweldighe, ongheluckighe, growwelycke, ondraghelycke.*

Catarrhe. *Rumatycke, snofachtighe, koude, druypende, vochtighe, quellycke, zickelycke, smertighe, smertende.*

Cater. *Grooten, lauwenden, verveerlycken, swerten, quaetdoenden, roovenden, growwelycken, gespickelden, myfenden, grimmenden, wackeren, eysfelycken, vetten, stelden, diefachtighen.*

Cato. *Den wyfen, stantvastighen, straffen, grootmoedighen, kloecken, vromen, welsprekenden, ouden, statighen, deghelycken, grootfen, vyandt vande eergiericheyt, gherimpelden, stryfbaren, voorsichtighen, stueren, borgherlycken, onverbiddelycken, harden, onverwinnelycken.*

Desen hadde in hem de dry zonderlingite gaven diemen in een mensche zoude moghen wenschen. Inden eersten was hy een excellent Orateur, desghelijcx een goet Capiteyn, die in d'oorloghe wel konde gebieden, ende wonderlijcken vast in synen raet. Heeft veel boecken ghemaect, ende onder andere eenen die spreekt van het leven der Landlieden.

Catullus. *Uleyere, pligymstryckere, onkyfchen, geleerden, zoetspreker, bytenden, scherpsinnighen, welsprekenden, stekenden, behonichden, smeeckenden, aenlockere.*

Hy was een Poëet in syn dichten, zeer ongheschiedt ende berispende, ja zelfs en schaemde hem niet den Keyser te bestraffen: Hy sterfte Roomen.

Cecrops. *Egyptenaer, spitvindighen, subtylen, stichter van Athenen met twee aensichten, Atheniaen, Godtvreesfenden.*

Hy was den eersten Koninck van Athenen, daer hy regneerde 50 jaren, hy was den eersten in Griecken die Iupiter aenriep, en Beelden maecten, ordonneerde Autaren, ende inventeerde Godendiensten.

diensten. Ende om dies wille dat hy den eersten was die in ghe-
woonte brochte dat de man met de vrouwe houwelijcken, men
gaf hem den naem van, Den twee-gheaflichten.

Cedel, *ziet Handtschrift.*

Cellē. *Monincx, devote, klooster, Nonnen, eenighe,
Belle.*

Cederboom. *Rieckenden, onsterffelycken, dierbaren,
barden, alderhoochsten, ghebalsenden, des dooden leven,
bezidraghenden, altyt evengroenen, Cypressien, onden, ver-
suctbenden.*

Daer zijn verscheyden Cederboomen, belanghende de groote
die syn zoo hoog dat het qualijck te ghelooven is, in Cypren
zijnder ghesien 130 voeten hoog ende dry vademen dick: Op
desen boom wassen zondertinghe bezien, ende syn hout is byna
ontersffelijck, want het wonderlijck hardt is, ende en verrot niet.

Cement. *Klevenden, lymenden, bindenden, tichelack-
tighen.*

Cerberus. *Den dryhoofdighen, der hellen deurwaerder,
bassenden, growwelycken, inslickere, swerten, grooten dogh,
Plutonischen, helschen, boosen, wreeden, huylenden, kuchen-
den, verschrickelycken, dempighen, inslockere, eysfelycken,
quaden, wakenden, inswelghere, hondts-poortier, afgryffe-
lycken, dullen.*

De Poëten zegghen dat het eenen hondt is met dry hoofden,
die de Helle bewaert, oock zegghense dat Hercules hem daer wt
heeft ghesleypt.

Ceres. *Korengeefftere, vruchtbare, wettendraechstere,
bayrighe, ghehayrde, blonde, gheelhayrighe, rycke, overvloe-
dighe, gramme, Saturnische, graendraechstere, zoetevoedt-
stere, Siciliaensche, ledichgangstere, graengheefftere, sub-
ryle, voedende, menschen-moeder, voedselgeevende, Bacchus
suster.*

Ceres de dochter Saturni ende van Opis wordt ghehouden te
wesen de Goddinne van't koren ende 'tgraen, door dien sy zoo
scherpsinnich was van gheeste, dat sy inventeerde de maniere om
d'aerde te bouwen, te bezaeyen, ende het koren te dorfschen, dat
te wannen, ziften, malen, ende broot daer van te backen. VVant
te voren onderhielden hun de menschen met eeckelen ende wilde
appelē.

M. ANTHONI SMYTERS.

appelen. Sy heeft oock d'eerste gheweest die het volck leerden
Vetten te leven : zontijds dat woordeken Ceres beteecken
Broodt, ghelijck Bachus den VVijn.

Cicero. Weisprekenden, Vader der Welsprekensheyt,
vermaerden, Orateur, vergierighen, gheleerden, schimpigcn,
vruchtbaeren, stichter van Roomen, gheschieten, Raeds-
beere, wel ter talen, Vader des landis welvaren, Roomen-
verlosser.

Marcus Tullius Cicero was eens Bidders sone, een alder-wet-
zemende Philosooph, ende vande voorneemste Orateurs van
Roomen, Plutarchus heeft eyghenlijcken syn leven beschreven,
ende zeght dat hy op't leste de gheneghentheyt die hy hadde tot
het ghemeyn welvaren, maecten heftich vyandt te worden van
Marcus Anthonius: het welcke oorlake was vā syn ballingschap,
alzo hy reysde om Altirus aen syn zijde te krijgen, ende te sche-
pe te brenghen, quam Herennius (die last hadde hem te dooden)
te ghemoete, dede hem den hals buyten de Koetswaghen daer hy
inne zat, wtstrecken, werdt syn hooft afgehouden, ende oock
beyde syne handen, na dat hy 64 jaer gheleest hadde.

Cicoreye. Kruidt, witte, ververschende, wilde, groen.

Ciraet. Gheverwet, loghenachtich, vrouwen, vergaet,
gonde, mal-schoon, overvloedich, bruylofts, gheemalleert,
beerlijck, vrouwen, lieflijck, jonghelings, bedrieghelijck,
jonckvrouwen, edel, dertel, kleyn, konincklijck, blinckende,
serlijck, rijck, vals, blijdt, kostelijck, voornaemst, ver-
scheyden, zonderlingh, verschoonende, vermomt, schoonschij-
nende, gheschildert, toeghemaeft, roodt, reyne, schilders,
verciereude, zuyver, aerdich, moy, onnut, ghebruyneert, zoct,
blinckende, ghecouleurt, opgetoyt, ongheschiet, ongemaniert,
boovaerdich, aenlockende, troetel, fraey, proper, lustich, brā-
gerende, onkuys, poppen, bequaem, eyghen, drollich, rustich.

Canonick. Gheregmeerden, ledighen, ghebeneficor-
den, begiftighen, subjeeten, mede-broeder, gebonten, vetten.

Christen. Gheloovighen, Catholycken, eenvuldighen,
goeden, wederborenen, ghehoorsamen, religieusen, medelij-
denden, barmhertighen, vriendelijcken, ghedoopten, ghe-
tronnen, sterffelijcken, vreedtsamen, goedertierenen, lanck-
ma. die beil.

E P I T H E T A V A N

moedighe, gheduldighen, seeten-vyandt, Godt vruchtighen, Christus-ooghen, Bloemen, roode, purpure, welriekende, adonische, blofende, schoone, bloeyende, lieflycke, zoete, bloedighe, edele, moye, aerdighe, behaghende.

Chronijck-schrijver ofte laerboeck-lichtijver, Waerachtighen, ghetrouwen, gheleerden, ghedenckwerdighen, jarighen, onder soeckere der oudtheyt, histori-leser, welsprekenden, studiusen, schoonspreker.

Chijns, ziet Rente.

Choorkappe, Heerlycke, gouden, kostelycke, eerbare, gheboorde, ghekapte, prachtighe, gheborduerde, Konincklycke, Pauselycke, ghedeete, bepeirelde.

Cinghel vand: Peerden, Breede, gheghespte, rouwe, stuytende, pranghende, ghetouwede, dobbel, stercke, vaste.

Cipier ofte Ghevanghen-bewaerder, Straffen, onghevadighen, harden, zueren, stueren, onvriendelycken, onbarmhertighen, Cerberis sone.

Circe, Toovererisse, gheleerde, sonnen-kindt, schoone, fenynighe, Titanische, kolle, bedriegherisse, bedriechstere, swerte konstenerisse, waerzeghstere, zanghstere, Perseiaensche, bevallycke, volmaecte, omreyne, tyranne.

Vvas der Sonnen dochtere, ende van Perseis Nymph, woonde op de kusten van Italien, was zeer vermaert om hare toovetkonste: Men zeght dat door middel van eenen koeck die sy te eten gaf, en eenen ghemengden wijn, sy de menschen betooverde, die met haer roedeken slaende, veranderde in alfulcken beeste als sy wilde. In manieren, dat na de destructie van Troyen, Vlysses eenighe van syne ghezellen by haer ghesonden hebbende, werden verandert in verckens, wtghenomen Enryloch haren Leydtsman, die vluchtende, dit ongheluck ontliet. Andere zegghe dat het een Hoere was zoo wtnemende schoon, dat sy tot overspel verweete alle diese aensaghen: oock beduyt het een overdadighe vrouwe.

Citere, Zilverighe, lustighe, ebbene, vergulde, aerdige, Barbier-spel.

Citroen-appel, Marsellischen, ghelen, ampere, rouwen,

wen, lekeren, ghebulten, langworpigen, groenenden, vruchtbaeren.

Clærheyt. Helle, heldere, schoone, blinckende, sommen, reyne, witte, zuivere, lichtende, hemelsche, vlickerende, blijde, ghelafen, manen, doorluchtende, sterren, verlichtende, stralende, glinsterende, schijnende, gouden, vermaerde, excellente, heerlycke, verblindende, edele, vlamrende, daverende, levende, spieghelighe, cristalen, zilveren.

Clavecoorde. Zoeten, veruolijckende, zorchweerende, welluydende, vermakelycke, zorchroovende, klinghende, druckverdrievende, verlustigbende.

Cleopatra. Onkuyfche, boofe, Egyptenerfse, schoone, Ptolomeifche, Koninghinne van Egypten, trotsse, wellustighe, opgheblasene, hoochmoedighe.

Dochter van Auletæ, was Koninghinne van Egypten, sufter ende huysvrouwe vanden laetsten Ptolomeus: Sy leefde zeer onkuyflichelijck, verjaecht wesende wt Egypten. Julius Cæsar zettefse weder in haer Rijck, hadde by hem een kindt. Na Cæsars doot, ende Anthonio in Asien ghekomen wesende, troudefe, ende verliet Octavia syn huysvrouwe: Eyndtijcken, desen Anthonius overwonnen wesende van Augustus, en zoo benaut gemaeckt, dat hy zich zelve doodde. Cleopatra daerentuffchen wt vreesse in de handen van hare vyanden te vallen, ende van hun tot een spot te worden, zette Serpentes op d'aderen haers lichaems, die haer bloedt wtsoghen, in manieren dat sy iterf als in slaep vallende.

Cock. Vetten, vuylen, bekrosenen, koppighen, besmeerden, lekeren, roepere, dronckenen, schommel.

Coe oft Coeye. Vruchtbare, melck-ghevende, melcksware, vette, stercke, voedende, schoone, dwalende, profijtelijcke, kalvende, muntighe, barende, blarende, quene, glatte.

Coghel oft Kloot. Donderenden, onvliedelijcken, moordenden, vyerighen, rasschen, doordringenden, doodelijcken, lichten, treffenden, looden, yseren, ongheluckighen, ronden, gloeyenden, blinden, onghenadighen, onwederroepelijcken, onwicykelijcken, onmijdelijcken, werflijghen, kliewers.

Cloton, ziet Parca.

Coffermaker, ziet Kistemaker.

Cokene. Roockende, berooſte, vuyle, ſwerte, warme, gheſtofferde, vette, maghere, ſobere, kelder, achter.

Colder. Ringhkolder, ſtercken, ſtalen, oorlooghs, onbeſchadelijcken, vergulden, blinckenden, dichten, wapen, ſwaren, buffelen.

Colicompas ofte Darmpijne. Windich, paſſighe, gra-
veelachtighe, ſnydende, moedeloſe, miſtrooſtige, ſteenach-
tighe, beklaghelycke.

Coloquite-appelen. Bittere, laxerende, ſluypende,
vondt, ſtercke, ghevaerlycke, booſe, ſchadelijcke.

Coloſſe. Verhevenen, hoovaerdighen, reusachtighen,
mirakel, grooten, onnutten, zeltſamen, wonderbaren, vrecm-
den, zeer hooghen, vermaerden, ouden, reuſenpilaer, konſti-
ghen, antycken, grootgheſtaltighe.

Comedie. Poëtiſche, fabelſche, ſtichtelijcke, nieuwe,
blyde, demoedighe, beweechlijcke, bootsige, Terentiaenſche,
ghennechlijcke, ſchimpighe, ſtichtelijcke, ſpottighe, oude,
Plauriſche, antycke, middelbare, koddighe.

Comet-ſterre. Roode, bloedighe, gheſteerte, vlam-
mende, ongheluckighe, rouwe, voor-zegghende, ſchrickelijc-
ke, grouwelycke, dreyghende, vyerighe, verveerlijcke, ſtra-
lende, gheſtraelde, brandende, klare, roodachtighe, ghein-
ſterende, vlickerende, eyſſelycke.

Alzoo noemt men de ſterren die eenen bloedighen ſtrael heb-
ben. Alle Cometen zijn ghemeynlijcken voorzegghingen
van grouwelycke dinghen, die ſwaerlijcken te ſtillen zijn.

Coopmanſchap ofte Ware. Voortgheſette, verkoope-
lijcke, voortgheſelde, ghebodene, ghemanghelde, profyte-
lijcke, vreemde, ghecierde, willighe, onwillighe, gheſochte,
vervalſchte, trouwe, wtgheſochte, wtgheſchotene, bepeeter-
de, verſche, kramers, verſcheyden, ghevoowene, ghewin ghe-
vende, opghetoyde, opghepronctte, ghepalleerde, vervalſchte.

Coorde. Ghedraeyde, kabel, bindende, ſchippers, ghe-
knoopte, ſtreng, Minnebroers, kempen, baſten, verwerede,
ſtrick.

frick, stercke, strop, stijus, kromme, ancker, sack, dobbel, dryvondighe, leyd' langhe.

Conhile de greyn, oft Melisse.

Coperroodt. *Stinckende, aschachtich, mijnen, zo'fferachtich, blau, groen, Honghers, Milaens.*

Copije. *Geminuteerde, dobbel, verdubbelde, herschrevene, bekladde, originele, ghekasseerde, ghecollationeerde, overlesene, gheteeckende, gheauthoriseerde, doorstreepte.*

Coppelaer. *Loosen, onbeschaemden, ongetrouwen, gierigen, quellycken, belovere, verskeracer, onerbaren, luycredragher, boosen, bestreelder, laghenleggher, meynedighen, voffiaen, smeeckenden, sollicitierenden, beloopere, hoeweluyckmaker, byeenbrengber, wackeren, behandighen, gbedienstighen, schoonspreker, dienstwillighen.*

Coppelerile. *Oude, ghebaerde, makelerisse, onkuyse, loofe, vuyte, smeeckende, dronckene, bedriechstere, lareyftere, boofe, haselycke, valsche, klappeye, logensse, wientydingbrenghtere, openbare, overdraechstere, ghevaerlycke, des wecrelts onaeere, doortrapte.*

Corael. *Vermillioen, roods, ghetact, roodsverwich, levende, oprecht, vry.*

Corck. *Lichten, pansoffels, swarten, gbeschorseden, visschers, ghegacten, dicken, dryvenden.*

Corfmaetken oft Havermaetken. *Kleyn, ronds, haver, ghemeten, stroyen, diep.*

Coriander. *Kleyn, dun, subtyl, fijnen, borst, zoeten, gheconsijten.*

Corinthen. *Een stadt in Achayen, alder-rijeste, 'eliche der Griecken, hoerachtighe, vermaerde, kooprijcke, handelrijcke, wellustighe, oude, Griecxsche, volckrijcke, overvloedighe.*

De stadt van Corinthen is eerst ghebouwet gheweest door Syphe, eenen grooten roover, den sone van Aëolus, ende wert ghenäemt Certhire, daer na Ephire, doen sy vermeerdt werdt, sy wert ghedestruert, ende weder ophetimert door Corinthus den sone van Orestus ofte van Iupiter, diefe den naem gaf: daer
 was

was eenen Tempel die Venus toegheeyghent wert, waer innewa-
fen meer dan 1000 vermaerde Hoeren, die alle die't beliefdē ten
dienstē stonden. Dese Stadt hadde veel toeloops van koophande-
laers, om dat sy heerschede over twee Havenen, d'eenē by Afsien,
d'andere Italiē:eyndlijcken is sy vande Romeynen gedestruceert
gheworden.

Cortica. Ghedruyghē, brandende, heete, quade, over-
anderdaechsche, bleecke, pestighe, stercke, besmettelijcke,
doodelijcke, furieuse, verslindende, bevende, konde, dootver-
wighe, wreede, sware, bittere, verborghene, schadelijcke,
derdendaechsche, vierde, oude, grimmende, onlijdelijcke,
onverdraghelijcke, maghere, veruagerde, quellycke, trage,
knaghede, verdorrende, dagbelijcsche, gbevaerlijcke, on-
ghestadighe, moeyelijcke, vyerighe, krachtighe, suterende.

Coitswike oft Tijdkortinghe. Lustighe, zorgheloose,
vermakelijcke, verlustigende, onkuyssche, verbare, oneerbare,
aenghename, behaghelijcke, edele, aerdighe, druckverdry-
vende, zoete, malte, verbeughende, bootsighe, openbare, der-
zele, voerloos, zassene, brootdroncken, verschrickende.

Cortheyt. Met luttel woorden, stadighe, veerdighe,
besentenside, verkorte, duystere, laconische.

Cottoen. Zachten, schoonen, vullenden, ghekrasst, wis-
sen, seeren, lichten, delicaten, vloekighen, Egyptischen,
zoeten, spinsters, warmen, wolachtighen, droogen, ghelen.

Coude. Bittere, verstyvende, verstyfde, verkouwende,
swart van koude, ysighe, schadelijcke, harde, knapperende,
droevighe, selle, wintersche, vorstighe, vexsnoterde, ver-
kleunde, slapende, styvende, wreede, kilende, doordringen-
de, onverdraghelijcke, bleecke, druypneusighe, quade, voch-
tighe, hinderlijcke, knipperende, grouwelijcke, noorden, on-
vrachtbare, benauwende, regenachtighe, vochtighe, scherpe,
bijtende, sneeuwige, onlustighe, windische, onbarmhartighe,
zwyden, quellycke, mistighe, snijdende, oostwindighe, snelle.

Coukoeck. Benijdeden, bloeden, stommen, heesschen,
hatelijcken, onaerdighen.

Cracht, zies Snelheyt.

Craghe van het hemsde ofte mantel, ghelobde, nerdige, ghesteete, ghesteven, ghepeerelde, ghefronste, moye, ghecaetsilliden, rechten, vromwen, gheboorden, ghebor duerde, gevouwen, hooghan, omslaenden, lustighen, effencn, witten, op ghestreeldn, ghepalleerden, Ionffrouwen, ghebisden, lampersen, berst.

Cranckheyt, ziet Weedom.

Coulcur, ziet Verwe.

Coutelas, ziet Deighen.

Crans. Groenen, vercierden, blasmen, roos:n, moyen, ronden, lustighen, bloeyenden, ghecouleerden, doorvlochtenen, gheschakjarden, bebloemden, ghemarberden, bruydes, fraeyen, ghekroond:n, lieffelycken, ghevlochtenen, versbloemighe.

Credit, ziet Gheloof.

Crediteur. Moeyelycken, quellijcken, gierighen, rijcken, leener, woecker aer, ghesack, lanckmoedighen.

Crocodile. Water, Indische, waenende, bloods, vervaerde, ghevaerlycke, dootlycke, Egyptische, verschrickelycke, groote, doot-bronghenden, inflockenden.

Sy worden meest ghevonden in den vloedt Nilus ende in den vloedt Gange in Egypten. Hy is eerst heel kleyn, ende wort ghebroet wt een ey, groot ghelijck een Gansen ey: Men zeght dat hy weent als hy een mensche zal verblinden, van daer komt het spreekwoort datmen vanden gheveynsden zeyt: die tranen laet ende inwendich gheen beweghinghe en heeft: Hy schreyt Crocodile tranen. Het is een verschrickelijcke beeste, ende grouwelijck voor die van haer vluchten, ter contrarien, sy vlucht voor diese vervolcht.

Cronijcke, ziet Iaer-boeck.

Croone. Edle, gulden, konincklycke, gheboghene, ronde, lauwer, groene, keyserlycke, kostelycke, rijcke, peerlen, victorie, ghedrayde, ghetronghene, omghebuychde, weerdighe, triumphant, dierbare, opene, ghesceenten, Konincx, Hertoghen, vermacrde, eerweerdighe, gheleerder.

Crom-mes dat de schoenmakers besighen, brsedt, ghepunter,

punter, zoet van snede, zacht snydende, rondt.

Cruysstrate. Ghekruyste, twyffelachtighe, dwael, dool, breede, tweespitsighe, ghegaffelde, vierhoecsche, ghewyne, wyae, verlydende.

Cruys. Heylich, verheuen, wechwyfende, victbriens, gheheylichde, ghebenedijt, ghezeghent, gheluckich, zalich, kristaraghende.

Cupido, ziet Liefde.

Curieusheyt. Stuijse, ernstighe, nieuwe, neerstighe, begheerlycke, vrouwen, wyveren, vlytighe, zorchvuldsighe, ydele, zotte, onnoodighe, hatelycke, onmatighe.

Curetes. Phrisianen, wysinnighe, oude, ghewapende, springhende, furieuse, Cretianen, dulle.

Sybele, de moeder van Iupiter doen hy gheboren was, droech hem in Creta, ende beval hem Cureten (zoo werdt het volck van dien Lande ghenacmt) op dat Saturnus hem niet ate: Dese Cureten verberchden hem in een hol onder d'aerde, om 'twelcke sy al ghewapent dansten, roepende ende met hunne schilden ghetier makende, op dat Saturnus dat niet en hoordē schreyen.

Cus. Vriendelycken, lieffelycken, liefden, ootmoedigen, duynen, smakelycke, minnelycken, zoeten, zuyckeren, vochsighen, wellustighen, begheerlycken, innigen, kinderlycken, blyden, hoeren, verdobbelden, scheyd, adieu, gunstigen, troetelenden, styuen, aendringhenden, roodenden, dieren, minnestommen, smeeckenden, ghestolen, droogende, harden, klapperenden, gheroofden, beleefden, ghemanierden, Iouffrouwen, beschaemden, aenlockenden, vrouwen, troostelycken, amoureußen, zachten, styuen, Baghyen, bittermondighen, lachende.

Cybele. Der Goden moedere, gheromspelde, berecynsche, wysinnighe, eerweerdighe, vruchtbare, doorluchtighe, ydele, voedsster-moeder, gheheylichde, groote Godinne.

Sy was huysvrouwe van Saturnus, ende Iupiters moeder, wert alzo ghenacmt na den Berch ofte het Dorp Cybele, in Phrygia gheleghen, daer men haer eerstmael sacrificie dede. Sy wort ooc ghenacmt Rhea, Ops, Vesta, Terra ende Palcz.

M. ANTHONI SMYTERS.

Cyclopes. *Moedighe, beroofte, eenooghighe, afgrijfelijcke, Neptunische, veruorlijcke, hoovaerdighe, trotsche, arbejdende, groote, onhebbelijcke, vergrouwelijcke, gehayropse, grouwame, monsterighe, Vulcanische, smeden, sweetende, hughende, naette, verrimpelde, Cicilianen, rouwe, wreede, stercke, machtighe, ondo, rensachtighe.*

Dit waren Reusen, ofte een zeer oudt volck in Sicilien, 'twelck woonde by den berch Ætna, sy en hadden maer een ooghe op hun voorhoofd, men zeght datse d'eerste gheweest zijn, die inventeerden koper te smeden, daer van komt het dat de Poëten versierden, dat sy Vulcanus dienaers zijn gheweest, ende Iupiters blixem smeden.

Cymbale. *Klinckende, musicale, Berecynthiaensche, luydende, ticrende, heesche, Cybelinische, lustighe, vrelijcke, speelstere.*

Cypren. *Landt, vruchtbaer, Neptunisch, overuloedich, eylandt, gheluckich, sijde ghevende, Wijn ghevende, welustighe, vermaert.*

Cypressi-hout. *Groenende, onsterffelijcken, duur, riekende, droevich; onverderffelijck; tranende, dootkist-hout, altyt groen, muerachtich, groot, vruchtbaer, rozindra ghende, Candisch.*

Cysken. *Wacker, vralijck, mal, blijdt, zoet, fluytende, lieflijck, kariende, acrdich, zoet zinghende, quetterende, kleyn.*

D.

DAch. *Klaren, schoonen, schijnenden, zorchdraghenden, achtervolghenden, navolghenden, vliedenden, voorlopenden, buyghen, bellen, veranderlijcken, droevigen, lichten, verlichtenden, korten, langhen, voorby-gaenden, wercken, zondach, zonnen-feeft, vyer, laech, verblijdenden, der gheboorten, onwederroepelijcken; kouden, slibberighen, sanne schijnenden, vuylen, donckeren, duysteren, Kern Christ, naestkomenden; ghedenckweerdighen, haestverloopenen.*

bruyloft, lochten, vasten-avondt, Paes, Vasten, Pinxest, Winneloozen.

Dack. Hanghende, huysdeskende, tichelen, naeft, looden, lommerachtich, stroyen, rieten, prachtich, deckende, teyen, schalien, dicht, lang, breedt, gheboghen, overwelft, schoon, gheschoren, wydt, groot, plat, onmatelyck, streckende, staende, hanghende, versierende, open huys, ongedekt.

Dadelboom, ziet Palmboom.

Daden ofte Feyten. Heerlycke, hooghe, edele, kloecke, groote, troef, treffelycke, kryghs, oorlooghs, ghedenckweerdighe, onzegghelycke, onwtsprekelycke, deuchdelycke, schoone, excellente, Godtlycke, zoete, eerlycke, doorluchtighe, ridderlycke, hoochlofelycke, zotte, botte, onvrome.

Dædalus, ziet Icarus.

Daeven. Palmen-vrucht, zoete, leckere, voedende, langhe, dicke, priymachtighe, drooghe, honichachtighe, behonichde.

Daghement oft Citatie. Ghezette, bescheiden, rechtelyck, gheordineert, besloten, persoonlyck, beoordeelt, ghewesen, beroepelyck, haestich, geexploiteert, volkomen, dreyghende, ste-boden, stadt-dienaers.

Dageraet. Anrore. Verloopenen, rooden, morgenwoode, gelen, roosachtighen, klaren, beperolden, bleecken, lichten, purpuren, glinsterenden, vroeghen, vochtighen, schoonen, harachtighen, Indiaenschen, half-witten, rozynighen, spaden, natten, blinckenden, lieflycken, traghden, stralenden, wykckenden, Tithonis boel.

Dal ofte Valeye. Steenachtighe, leeghe, diepe, duystere, vochtighe, swymende, verborgen, hangende, donckere, swert, begraeft, groen, lommerachtich, krom, dracyende, zantachtich, galmende, engh, nederich, hal, natachtich, ghestroeft, bloemen, beuvelachtich, berchachtich.

Damp. Aeffmenden, roockachtighen, vochtighen, disken, newelachtighen, mistighen, donckeren, traghden, opklimenden, ghecorrumpeerden, rieckenden, warmen, beeten.

*eyerighen, stouven, aertschen, yeghenachtighen, oven, natroc-
kend:n, lanwen, parfumeersel, distil, erklocken, alembicxsen,
konden, lichten, vetten, sonnen, somer, duysteren, bluid. n.
lochten.*

Danaüs. Belus sone, Koninck van Arges, ouden.

Hy was den broeder van Egypte ende van Belus, hy regneer-
de 50 jaer over 'tvolck van Angris, na dat hy de Koninck Sthe-
ne'us wtghedreven hadde. Hy genereerde 50 dochteren, welcke
Beliden gheuaemt werden: Op eenen nacht doodden sy alle hare
Mannen, wtghenomen Hypermetre.

*Danouwe. Een reviere, ghehoornde, ysighe, vermaerde,
breede, groote, diepe, duytsche, kromme.*

Dardanus. Phrigiaen, fondeerder vā Troyen, Iouiaen.

Hy was Iupiters sone, ende van Elestre, den welcken inghenom-
men hebbende Phrigia, timmerde daer een Stad die hy na synen
name noemde Dardania, welcke daer na Troyen wert gheuaemt.

*Dans oft Ghedans. Narren, zotten, lieflijcken, li fden,
vrolijcken, eensamen, gaillard:n, bevenden, kamerspeelders,
liedekens, matighen, huppelenden, nacht, openbaren, lustigen,
ronden, wtsinnighen, onkuyschen, bachus, bruydes, mooren,
sprinzhenden, mallen, wenckenden, strommen, dracyenden,
boeren, apen, vergaderden, Venus, zottinnen, belachelijc-
ken, duytschen, simmen.*

*Danllaert. Wackeren, bohendighen, spertelenden, sterc-
ken, slingherenden, moyen, gheperfumeerden, beleifden, lof-
fers, kloecken, fracyen, gheestighen, jenten, edolen, vrolijc-
ken, poppen, lichtveerdigen, lochtgeestighen, lichtvoetschen,
jonghen, beschaemden, behagelijcken, rasenden, bezienem,
ziender.*

*Daphne. Tessalinische, vluchtersse, Peneïdsche, maget,
schoone, lauwersche, reyne, vluchtende, oft voorloopstere.*

Sy was dochter vanden vloedt Penei: Apollo op haer zeer ver-
lieft wesende, zochte alle middelen haer tot synen wille te hebben:
Sy voor hem alijt vluchtende, de Goden kreghe medelijden met
haer, ende veranderden se in eenen Lauwerboom.

*Das. Lichten, vreesachtighen, bosch, seeren, vliedenden,
wildem, veruerden, rasschen.*

David. Een Propheet, Koninck, Reus-verwiner, Psalmszinger, stouten, Herder, Konincklycken, Iesse sone, Herpenspeelder, Krugher, Godts vriendt, machtighen, Hebreuschsen, Isaischen, Heldt, een man na Godts herte, lanckmoedighen, Knecht Godts.

Daveringhe. Schuddende, loterende, onvaste, zoete, kleyne, wagghelende, dreunende.

Dauw. Voorjarighen, morggen, hemelschen, versschen, zoeten, lieffelycken, gaddelycken, ghepeereiden, vochtighen, Manna, reghenachtighen, nachts, klaren, dunnen, Godendranck, zuiveren, natten, ghespreyden, dagheraets, lawwen, leckenden, druppenden, druypenden, verspreyden, uchtenden.

December oft Wintermaendt. Gheurofene, sneeuwige, wintersche, gheysde, luye, kale, onnutte, duystere, ysachtige, droeve, aschruystersche, haghelachtighe, blauweckighe, lotlaerts.

Deech. Witten, voedenden, meel, zachten, ghekncden, verheven, heef, teeren, barden, zuer, backers, swaren, dichzen, dicken.

Deighen ofte Dagghe. Furieusen, breedden, harden, dreygenden, oorlooghfschen, kryghs, moorders, blinckenden, vreedden, krommen, snydenden, moordenden, steeck, scherpen, stalen, gheweldighen, wighetrockenen, bloedigen, bebloeden.

Delos. Phebeaensche, vermaerde, dwalende, heylighe, Appolinische, weerdighe, onbestadighe, gaddelycke, Cycladiaensche.

Onder alle de Cycladische Eylanden is Delos d' excellentste, daer men zeght dat Apollon ende Diana gheboren zijn, om welker oorfake de Heydenen hebben't groote eete aenghedan.

Deluvie. Overvloet van wateren, gemeynen, barenden, vlietenden, verslindenden, doodenden, aller-drenckenden, vernielenden, water, overloopenden, al-verdervenden.

Democritus. Spotter, spottenden, Philosoph der natuuren, armen, gheleerden, bootsighen.

Democritus is een Philosoph gheweest, gheboren inde stad Abdera, den welcken zich ghehechijcken heeft begheven tot ken-

nisse van vele kosten: zelfs om beter in d'overdenckinge vande
 namerlijcke dingen zich t'oeffenen, stack hy zich zelfs d'ooogen
 wt. Hy en achtete 'tgoedt deser weerelt niet, leefde armelijcken,
 ende men zeght dat hy aller menschen wercken en wat van hun
 gheschiedde, belachte ende bespote, ghelijck Heraclitus de zel-
 vighen beschreydde. Hy sterf in't hondert en ueghenfte jaer syas
 ouderdoms.

*Demon. Subtylen, vliegen, Godes bode, overalloopenden,
 looper, geulogenen, vlichelaer, wackeren, haestveranderenden,
 huylenden, grouwelycken, verschrickelycken, logenaer,
 stercken, behendigben, afgriffelycken, schrickelycken, beswo-
 renen gheest, oproerighen, donckeren, ongheduldigben, ver-
 rader, betooverden, boosen, mallen, helschen, dwalenden, ver-
 momden, gheck-speler, roepere, onghestadighen, buselycken,
 bedriegher, aenheroepen, vander locht, bevenden, bedrie-
 gelycken, aertsehen, zot, om eynen, onzuyveren, veranderden,
 bevenden, siterenden, grouwelycken, eysselycken, onzaligen,
 quaden, nacht, ongheluckighen, wederspannighen, vyermij-
 denden, water, duysterheyt, bemimmer.*

Dat zijn goede ofte quade Engelen, en meest verstaet men den
 quaden, ende Enghel ten goeden.

*Demostenes. Orateur, welsprekenden, fraaysprekendt,
 stadighen, degelycken, grooten, beteeden, discreten, Prince
 der oratouren, heftighen, vloedt der welsprekentheyt, ver-
 maerden, beroemden.*

Demostenes was den eersten ende wtmenisten van alle de
 Griexsche Orateuren, syn Vader was oock alzo gheuaemt, een
 sweert-Smit, die sterf als hy maer 7 jaer oudt en was, nochtans
 liet hem 9000 kroonen tot erfgoedt, daer syne Voochden hem
 groot ongelijck in deden, ja also, datse syne Schoolmeesters hun-
 nen loon niet en wouden betalen. Hy bestedede en begaf alle syn
 zinnen ende verstandt aen de Rethotijcke; ende ghingh te boven
 in sterckheyt ende kracht van welsprekentheyt, in staticheyt, en
 grootmoedicheyt, in maniere van schrijven, ende in neerstighe
 wtuentheyt van konste, alle die in synen tijdt hun met de kon-
 ste oreren en advocasseren bemoeyden. Eyndelijck sterf den 16
 Octobris inden Tempel Neptuni in't Eylandt Calavria, na dat hy
 ghewillichlijck hem zelven hadde verghiften, op dat hy in Anti
 pater

paters handen niet vallen en zoude, daer hem Archias in leveren woude.

Destructie ofte Verstooringhe. Verderffelycke, nedergheslaghene, elendighe, te niet doende, oorlooghsche, vervalte, eyndelycke, schadelycke, omworpene, omwederbouwe-lycke, verlorene, gheheele, destruerende, arme, ongheluckighe, deerlycke

Deucalion. Prometheaenschen, vernieswer van Thesalien.

Deucalion, Prometheij sone, Pyrrheis man, Koninck van Thesalien, in den tijdt datter eenen grooten watervloedt was, hy ei de syne huysvrouwe in een Schip klimmende, salveerden hun op den berch Parnasse: De wateren ghevallen wesende, verstondt datter voorzeght was door de Goden, dat om de menschelijke natueren weder op te bouwen, men moeste de beenderen van de Grootmoeder achter rugghe worpen, daeromme Deucalion en Pyrrha wierpen de steenen in zulcker manieren, dat de steenen die Deucalion gheworpen hadde veranderden in mans, ende die Pyrrha ghezacyt hadde in wijs.

Deught. Edele, goddelijcke, ghedenckweerdighe, levende, vermaerde, klare, hooghe, excellente, stercke, kloeckzinnighe, krachtighe, zedighe, volhardende, doorluchtighe, eerweerde, middelmatighe, eerbare, ewighe, weerde, hemelskindt, schoone, doorluchtighe, loffelycke, gheheele, opperste, stercke, Gods vruchtighe, boochmoedige, medecinale, vaste, stantvastighe, volmaecte, zonderlinge, gheautorisoerde, aenghebarene, machtighe, zalighe, vyerighe, arbeydighe, huyshoudende, yverighe, ontemmelycke, benijde, heerlycke, ridderslycke, zeltsame, onsterffelycke, konincklycke, hemelsche, voordertlycke, moedighe, wyse, wetghevende, mannelycke, grootmoedighe, gloriense, ongeloovelycke, ghebedende, keyserlycke, gherechtighe, stryebare, onverwinnelycke, voorstienighe, discreete, eerweerdighe, konstbarighe, blinckende.

Deure. Val, ghespijckerde, schuur, kelder, huys, ganck, ghegrëndelde, ghesloten, open, inganck, achter, voor, zolder, kamer, keucken, kerck, poorten.

Deurwaerder. Roedraghenden, ghebiedenden, machthebbenden

hebbenden, bevelenden, bezighen, onledighen, ghediensfigen, ghevreescden, veerdighen, voortvarenden, eerbaren, dienstwillighen.

Diamant. Steen, harden, onverderffelycken, blinckenden, ghepuncten, rycken, kostelycken, vlickerenden, vlamminghen, bevenden, weghesond:raen, eeuwighen, Indischen, klaren, grauwen, vasten, eenwich-ducrenden, kantighen, verbevenen, puntighen, snijdenden, ghesneden, rouwen, platten.

Diana. Maghet, schutterss:, wilde, schoone, reyne, dryhoofdighe, jaeghstere, dwalende, wackere, znyvere, Goddiane, Ephesische, opgheschorste, Latonij docheer, lichtgheestighe, Deliens sustere, jachsgaende, Ioviaensche, Scyrisch, eerbare, eerweerde, boschwachteresse, onghecorrompeerde, zoete, onverkrachte, dryvuldighe.

Sy was de dochter van Iupiter ende Latone, de suster Apollon, werdt gheboren in't Eylandt Delos, welcke de reynicheyt zoo groot achtete, dat om wt den ghezelschap der mannen te wesen, ende de vleeschelijcke prickelen niet te gevoelen, ginck in't bosch wonen, met eenighe dochters verzelfschapt, haren tijdt ombrengende ter jacht te gaen. Sy droech den boghe ende den pijlket, ghinck altijt opgheschort en gheleerst, in manieren dat men haer noemde de Goddiane vande boschen ende wildernissen. Den wtacmenten Tempel die sy hadde was te Ephesien.

Dido. Koninghinne, elendighe, royne, ongheluckighe, Sydoniaensche, zotte, desperato, amourensche, rycke, wetsinnighe, furieuse, vyerighe, lansloopstere, Princeffe, Pheniciaensche, onzalighe, rasende, dulle, vreemde, Tyriaensche, trannende, schoone, dolende, Carthaginische.

Virgilius zeght dat na de destructie van Troyen, Encas hem ter Zee begheven hebbende, gheraecte door onweder van winde tot Carthago, waer Dido Koninghinne was ende die ghebouwet hadde, verliefde op hem, en om dat hy haer verliet, doodde se haer zelve. Zommighe willen zegghen, dit maer een fabel en is, ende meynen dat Dido, anders ghenaeamt Elise, Belus dochter, d'eerste huysvrouwe was van Sicheus, welcke ziende dat den Koninck Getuli haer met ghewelt tot eenen wijve hebben wilde, hadde liever haer zelve het leven te nemen, dan synen wille te consenten, ende door desen middel d'eerbaerheyt van haer eerste houwelicke

welijck te behouden, welcke door het tweede houwelijck gheschient zoude worden.

Dief. Loosen, schalcken, botten, wackeren, gauwen, doorstrapten, kap, roovenden, ongheluckighen, steel, nacht, moordenacs, openbaren, afzetter, tragen, schelmschen, huys, rafschen, roovers, bespieder, onghenadighen, lonckenden, peerts.

Diesleyder ofte Stadtdienaer. Officier, ghedienstighen, stouten, konincx, exploitier, loosen, rechts, kalfdragher, executeur, kuyver, onderdanen, sweert draghenden, reyssenden, rydenden, dreyghenden, hatelycken, dager, proces-minaer, straffen, strenghen, roedragher, onghenadighen, opsnapper, bekeurder.

Dieghe, ziet Heupe.

Dienaer. Ghetrouwen, ootmoedighen, ghebruyckz amen, neerstighen, bezighen, Louffrouwen, wackeren, curiousen, vrouwen, vreemden, vliedenden, ghehoorzamen, weerdighen, vuylen, huys, volghenden, achtergaenden, ordinaris, kamer, ghewilligen, schuldigen, verplichten, onderdanighen, ampts, gheneghenen, goetgunstighen, slaef, elendighen, verborghenen, dienstwillighen, verobligeerden, betrouden, stafdraghenden, stads, heeren.

Dienstbaerheyt. Snoode, elendighe, cayvighe, verdrietelycke, vernederde, ootmoedighe, bedwonghene, hatelycke, ghewillige, pynlycke, wreede, harde, sware, subjecte, schandelycke, lastighe, schaemachtighe, onverdraghelycke, d'wterste-quaet, slavighe.

Dienstmaecht ofte Ionckwif ofte Kameniere. Slavige, ootmoedighe, reyne, hupsche, wackere, ghetrouwe, eerbare, ghehoorsame, huyshoudende, neerstighe, hertelycke, vlytige, veerdighe, volghende, opgheschorste, vuyle, slordighe, morsfighe, swyghende, ghedienstighe, willighe, stercke, behendighe, kloecke, doende, arbeydighe, ghehuysde, ghebagnede, schoone, lustighe.

Dione. Schoone, onkuyssche, Nymphiale, Occianische, vriendelycke, troesteliche, lieflycke, pluymstruyckere.

M. ANTHONY SMYTERS.

Homerus zeght dat sy Venus moeder was, derhalven genaemt wort Dionza. Hesiodus rekentse onder d'Occaensche Nymphe.

Diepte. *Ommerelycke, hooghe, holle, vochtighe, donckere, drystere, eysselycke, grouwelycke, verslindende, leeghe, wonderlycke, putten, oncyndelycke, onwysprekelycke, afgrondelsche, afgryselycke, heilsche, draeyende, ghevaerlycke, bredde, wynen, ongrondighe.*

Diogenes. *Cynicschen, vermaerden, wanckelbaren, byzenden, bootsghen, armen, spottenden, aenmerckenden, berispnden.*

Hy was een Cynicks Philosoph, zeer vermaert, hy en achte de rijkdommen des weerelts niet, hy was gheboren (zoo't schein) om het menschelycke geslachte te contrariieren. Hy sterf in't 90 jaer syns ouderdoms, hy gheboodt datmen syn licham niet begraven en zoude.

Discipel of Leeringh. *Toeluysterenden, gehoorsamen, studieusen, leerbaren, leerenden, botten, luyen, neerstighen, barden, niemen, onleerbaren, aennemenden.*

Discretie of Bescheidenheydt. *Ghematichde, wijse, voorsienighe, bedachte, rijpe, redelycke, ghezette, statighe, raedeghevende.*

Disputatie. *Twisselachtighe, obstinate, rullende, schoolsche, onzeker, scrupuleuse, Theologische, twisselachtighe, gheleerde, diepsinnighe, arguende, Sophistijche, kyvende, Philosophische, tonghenstrydighe, nuttelycke, ghevoeghelycke.*

Dittelyck. *Gheverwet, blydt, kleyn, roepcken, quetsende.*

Distele. *Stekende, harde, doornachtighe, ghekopte, ghepunte, veldt, scherpe, wilde, bytende.*

Dithyrambus. *Onghereguleerden, blyden, van Theben, of Thebaenschen bacht, ghenuechlycken, stouen.*

Men zeght dat hy den eersten was die versen dichte ter eenen van Bacchus.

Dochter. *Ionighe, zoete, stout, vrolycke, aenghename, luyt, traghe, sobere, ghestadige, beschaemde, houbare, schoone, kleyn, zedighe, demoedighe, vrienhelycke, vrystere, ma-*
cher

glot, quade, sleekte, blyde, gheuechlycke, weerspannighe, moye, troeselachtighe, bruyken, eerbare, reyns, betesde, vreesachtighe, aerdighe, behaghelycke, lieve, blonde, lustighe, gheestighe, beminde, cicrlycke, teere, zuyvere, jense, ghemanserde, vleystere, playmstrycstere, propere, gheschiet, oerlycke, zeebare, spinstere, opgheschorte, opghetoyde, poppeken, edele, zoeghemaeete, curieuse, besette, bequame, fraeyen buyshoudende, menagerende, schoonhayrighe, loddelycke.

Doctor. Gheleerden, edelen, ouden, in der Godsheyt, regent, Sorbonischen, eerweerdighen, onderwyser, vuerdigen, Goddellycken, onberispelycken, onsen, meester, heer, magistron wyster, vermaerden, naemweerdighen.

Doeccken, Slets oft Voddeken. Versleten, oudt, snaot, ghescheurt, verduft, ghegaet, uuyt, bescheiten, onnut, stinkende, quaet, verstenst, plaester, verworpen, kinder, kleyn, veych, verhacket, blint, verblint, doeck.

Doel. Merckelycken, hooghen, breedten, eyndelycken, ghestelden, voorwenden, wistaenden, kloveniers, boogschutters.

Dogghe. Verhongerden, grooten, grimmighen, grimmenden, ouden, rochelenden, spitsheyghen, beestbewarenden, bassenden, grusen, grauwen, Engelschen, pryighen, huys, vervolghere, stouten, buylenden, buyswachtere, swaren, peticulensen, rasenden, argen, rasschen, quillycken, stercken.

Dog-hondt. Swerten, hongherighen, ghequispelden, moyen, moedighen, grooten, corzelen, stercken, kortoorighen, moeds, wreeden, verslindenden, edelen, vergrimden, slockert, gulzighen, bassenden, furienzen, rasenden, grouwelycken, eysselycken, gierighen, ghevaerlycken, herders, ghetrouwen, wachter, snapper, blaffer, stouten, uuylen.

Dolphijn. Lieslycken, styuen, blauwen, blonden, ghekromden, rasschen, gheschelfferden, schobbighen, lichten, Musijck-beminner.

Desen visch is den snelsten van alle Zee-visch, is liefhebber vande menschen ende vande Musijcke.

M. ANTHONI SMYTERS.

Donder. Vyerighen, layde-donderenden, schietenden, loopenden, scherpden, grouwelycken, ronckenden, straffenden, plaghenden, ronden, vyer-sponnenden, rooden, zolfferashtingen, stuyvenden, onvliedelycken, onomvliedelycken, schryffselenden, schetterenden, verachtenden, ned:worpenden, vyandelycken, verstoorenden, verdwynenden, wechbuarenden, doordringhenden, brandenden, wreeden, tempeestighen, gheweldighen, vliedenden, dreygenden, wreker, stoock-vyer, ghevaerlycken, schadelijcken, vliegghenden, bemelschen, furienfen, dommelenden, Vulcanisfchen, krachtigen, tierenden, ghevederden, rasschen, stormenden, onwederighen, machtyghen, stouen, wackeren, rommelenden, voorzeggher, stercken, stronckelenden, verstoorden, schynenden, klaren, wonderlycken, slaenden, verflindenden, schrickelycken, grauvelijcken.

Donderbier ofte Huysloock. Hayrich, mny, offene, zachte, verkoelende, alijt groene, veruerschende, zavelmimende.

Is des V Vinters ende des Somers even groen, groeyt gheerne op de mueten ende daken en op leemachtighe plaetsen.

Doot. Onzekere, ghemeyne, wrecke, verradersche, dreyghende, haestighe, onverzadelijcke, wreede, harde, nydighe, traghe, onverbiddeijcke, spytighe, bloedighe, onghezenude, onghenadighe, kreupel, doove, beulinne, stomme, ghelycke, koud, quade, gheringhe, gierighe, rassche, grouwelycke, nedervellende, quellijcke, ontaerde, droevighe, afgryselijcke, verstickende, schadelijcke, lasterlijcke, blinde, bleecke, eysselijcke, maghere, gheweldighe, bittere, verueerlijcke, onverwachet, vreeselijcke, verflindende, verteerende, witte, swarte, vreemde, straffe, felle, snelle, ongheluckighe, spytighe, ongherechtighe, smertelijcke, strenghe, onhandelijcke, insloekende, snere, quellijcke, moeyelijcke, beweentijcke, onvliedelijcke, zekere, toegheeyghende, stickende, hatelijcke, dorre, ongememelijcke, rassche, menschen-vyande, verrasschende, moorderse, onversienighe, wrekende, helliche, gheureesde, zali-

zalighe, gheluckighe, bedroefde, beklaghelijcke, veruloefte.

Doodinghe. Bloedighe, bebloede, wreede, kryghfche, deerlycke, moordighe, gheweldighe, furieuſe, growwelycke, ſterffelycke, roode, elendighe, bloetſtortende, ſnoode, afgryſſelycke, dootſlaghighe.

Doofheyt of Doovicheyt. Quellijcke, botte, verdracyde, catarreuſche, oude, quellijck, nydighe, ſtomme, voedsſters van wyſheyt ende redelyckheyt.

Doolhof. Dedaliſchen, verborghenen, blinden, marberen, dracyenden, omloopenden, wandelplaetſe, ſubtylen, quellijcken, aſtydenden, Cretiffchen, ſpitsvindighen, overwelfden, Egyptiſchen, wonderlycken, donckeren, zeltſamen, vreemden, verblinden, verloren koſt, onghemackelycken.

Doolwegh. Dolenden, mooyelycken, langhen, verborgen, krommen, dwalenden, woefſtynſchen, wtweghighe, vcrkeerden, berchachtighen, verren, lommerachtighen, beymelycken, quellijcken, ghekruyſten.

Doopfel ofte Doop. Wederbarenden, badt der wedergeboorte, chriſtelycken, heyligh, goddelycken, zalighen, nootwendighen, afwaſſenden, reyningenden, verbont teecken.

Doorne. Stekende, haegh, dicke, onnutte, boſch, ſcherpe, ghepunte, leeghe, wilde, weerachtighe, dreyghende, opſtaende, getaete, bytende, dunne, prickelende, priemachtige.

Dooſe. Holle, diepe, ronde, gheſlotene, verborghene, zalf, krydt, lichte, gheſchilderde, overdeete, draeghſame, witte, gherieffelycke, ſluyt.

Dootlagher. Wreeden, onwifſen, onbedachten, ſtrafw Noordighen, overdadighen, boofen, growwelycken, bloedigen, bloetgierighen, ongheluckighen, bloedwrekenden, ſterffelycken.

Dorenhaghe ofte Doorneboom. Groenen, doornachtighen, ſtekkenden, witten, blanwen, ghebloemden, bloeyenden, riekkenden.

Dorp. Veldt, arm, eenich, open, groot, ongeſteenbrught, ſyckerich, miſtimmert, onghebout, krychſly-vertreck.

Dorpman ofte Huysman. Boerschen, onwetenden, botren, schalcken, ezel, ongheschieften, grouaert, onaordighen, kinckelsteghen, m allen, nar, onghelcerden, onghemanierden, onbebedighen, straffen, rouwen, onvriendelycken, arbeydighen, onghesnoeyden.

Dorpen. Glatten, breedten, hooghen, effenen, beusel, deur, rede.

Dorshvloer. Effenen, breedten, wijden, openen, gheeffenden, grooten, platten, glatten, harden, ghepolijsten, stietenden.

Dorst. Hittighen, onverzadelycken, Tantalischen, grooten, quelluycken, dullten, rasenden, hestighen, dorstighen, vyerighen, onblusschelycken, swaren, onverdraagbelycken, waterzuchtighen, zomers, droevighen, bijghenden.

Draeck. Fenijnighen, gheschelferden, wakenden, waekeren, ghekanden, langhen, scherptzienden, ghevloghelden, schalcken, vliegghenden, Indischen, groenachtighen, grouwe-lycken, blauachtighen, schuyffelenden, holwoonenden, ghekronckelden, ghewederden, ghehayrden, fenijn-spouwenden, wreeden, niet-slapenden, serpentynschen, machsighen, gierighen, Ethiopischen.

Den Draeck is den grootsten onder alle de Serpentes, is in't gemeyn 20 cubitus lanck, syn tanden scherp verstaelt, hoewel dat de meeste stercke is gheleghen in synen steert, met welcken dien die hy daer mede bint, overwonnen is, ja zelfs den Oliphant daer mede ghegrepen wesende, en kan hem niet ontbinden: Zoo en heeft hy gheen fenijn meer dan in syn tonghe ende inde galle, in voegghen dat de Mooren, na dat sy hem de tonghe ende galle wtghedaen hebben, en ontzien hun niet syn vleesch te eten. Zomtijts houdt hy zich inde Zee ende inde Revieren, verborghen inde hopen ende gaten. Hy en slaept niet vele, maer is byna altijt wakende, heeft een wtneemende scherp ghezichte.

Draet. Dunnen, sijnen, hangenden, lichten, toeren, swacken, wollen, ghesponnen, spillen, ghespoelden, kempen, afghewonden, rancken, kleynen, seheer, gheweven, gheknoopten.

Dranck ofte Medecijne. Ghezonden, hertelycken, bitteren, stercken, dieren, goeden, kostelycken, sophistiken, verlick

verlichtenden, ghemaeften, behelpelycken, Apotekers, ghe-
 ordonneerden, teghenwoordighen, ghenestlycken, leelycken,
 xcyveren klaren, onklaren, gesontmakenden, bereyden, troo-
 stellycken, zonderlinghen, zekeren, ghepractiseerden, don-
 keren, ghenees, ghedistilleerden.

Dreyghinghe ofte Dreyghement. Hoochmoedighe, spij-
 ghe, onvoordachte, onwysse, onvoorsienighe, ooghen, droevi-
 ghe, harde, lasterlycke, grimmighe, ydelle, hoovactighe, be-
 ruerpente, overlastighe, gramme, ghebiedend, wysse, wreede,
 vermoedende, stante, furieuse, beroemelycke, knerssende.

Dryades. Bosch, loopende, wilde Nymphen, maechden,
 vlichelende, boschzeere, Diaensche, eenvuldighe, schoone,
 amoureuse.

Dat ziju bosch Nymphen.

Druckebroer ofte Dronckaert. Roodneusighen, wyn-
 sack, vrolycken, vollen, veyldraghenden, gulsighen, ghere-
 bynden, ghepuckelden, ghebockelden.

Dryvoet-itoel. Stercken, loterenden, onvasten, zoeten,
 kleynen, waggelenden.

Dryvorcke ofte Vorcke met drytanden, drypuntighe,
 Neptunus scepter, weerdighe, zee, kromme, furieuse, trasse,
 dreyghenden.

Droefheyte. Knaghende, bedenckige, wreede, doornige,
 harde, bytende, domme, deerlycke, pynlycke, verdrietelycke,
 quelende, sware, zorchvuldighe, doodelycke, bittere, smer-
 zelycke, gheslotene, traghe, quelllycke, strenge, straffe, swaer-
 moedighe, loode, melancolycke, treurighe, bleecke, droomige,
 stekende, verborghene, diepe, grondighe, weenende, schreyen-
 de, gheveynsde, maghere, treurighe, vergramde, onlieslycke,
 onlustighe, leelycke, zieckelycke, verootmoedichde, rouwe,
 ongheluckighe, beweende, betraende, verstorven, overwonne-
 ne, deerlycke, innerlycke, beklaghelycke, verslaghene, moeye-
 lycke, periculouse, betraende.

Drooghte. Dorre, drooge, brandende, stofachtige, besto-
 vene, warme, vyerige, somersche, verbluysterende, wtdroogede
 Droom.

Droom. *Bedrieghelycken, onkwysschen, nacht, ydelis, loghenachtighen, blinden, vliedenden, verdwynenden, stommen, inbeeldenden, fantastycken, versierden, grouwelycken, ghebrokenen, rasenden, wonderlycken, zotten, slapenden, zorbvuldighen, vermanenden, vervuerlycken, bensel.*

Droomer ofte Raser, *ziet Suffer.*

Dronckaert. *Zotten, onsteken, roodsneusighen, drooghen, wyndorstighen, quaden, blijden, ghekoperrooden, ghe-robynden, ghepuysten, ouden, wysen, boerachtighen, goeymoeyte, onsteken, ziecken, verzeenden, rijcken, nadorstighen, vermetenden, gheleerden, alles-wetenden, vechtenden, onoverlatenen, moerwillighen, schreyend:n, uechtere, suckelenden, stronckelenden, zingenden, vloeckenden, brallenden, onkwysschen, armen, verscheurde, duellen, gulfigen, oneerbare.*

Dronckenschap. *Wesinnighe, roode, onghetemperde, gulfighe, vuyt, schandelycke, overdadige, bormakende, zotte, oneerbare, vergbetelycke, stronckelende, beestelycke, vilyne, boersche, onaedighe, stamelende, roodsneusighe, onredelycke, dulle, moordadighe.*

Druckerije. *Der Musen sustere, edele, subtyle, wonderlycke, duytsche, nutte, goddelycke, arbeydische, ghedenckweerdighe, behendighe, der memorie-dochter.*

Druyve. *Ghebladerde, lustighe, zoete, zure, zoet-zure, muscadel, roode, hertsche, bonichachtighe, vossen, gheschelderde, Ambrosifche, blauwe, wyngaert, teere, schoone, gheluckighe, rijpe, rijpende, klare, volle, overvloedighe, sappighe, hanghende, groote, gheperste, zors, ghecleurde, kerne, steenachtighe, wynachtighe, slappighe, gheslotene, overhangende, strackaert.*

Duyckerkey ofte Duyckvoghel. *Quyckende, rasch, voorzegghenden, lichten, klaczienden, zees, vuyt, revier, gulsich, water.*

Duym. *Bevenden, scherpen, dicken, breedden, dertelen, subtylen, wackeren, vlytighen.*

Duytschen. *Oerloghers, krijghers, yscen volck, myt-makers,*

makrs, stout, spytich, trots, onverbiddeleyck, duykppich, vechtachtich, strydtbaer, herffeloos, neerstich, vlyeich, roovers, botse, grove, rouwe, vermeten, wreede, onbarmhertige, felle, moedige, ongheruste, onverwinnelycke.

Duytschlande. Groots, grootmoedich, oorlooghs, onacridich, machtich, rebellich, ontzimmelyck, ongheschied, voickryck, myn-ryck.

Duytsentschoon. Een bloeme, flumeel-bloeme, onsterffelycke, schoone, ghepurperde, altyt versck, lustighe.

Duyve. Zoete, slechte, ghierighe, dertale, wisse, vleesachtige, lichte, ootmoedige, lieflycke, ronckende, onknyssche, stille, huys, roukoukende, schoone, blauwe, kappe, ghekouste, bittighe, amoureuze, minnelycke, roukende, roepstere, veruarde, vriendelycke, smeekende, aenlockende, troeselachtighe, styve, tere, tamme, schuur, tortel, ghespikkelde, reyne, jalousie, bruyne, wisse, treckbestere, roekoekende, ringhel, tortel.

Duyvel. Schalck, subtylen, omreynen, belschen, Draeck, vlienden, wilden, lichten, wandelaer, loopenden, kloecken, verschrickelycken, wederpartydighen, ghevulghelden, wakkeren, haest veranderenden, schouwelycken, kinder-verderfhuylenden, verschrickelycken, loghenachtighen, sterck, boosen, tempterenden, verdruckenden, verdruckere, kloek, wreesselycken, eysselycken, hoovaerdighen, onghetroouwen, ondanckbaren, veruolecten gheest, oproerighen, ongheduldighen, trouwbekenden, brullenden, elendighe, vorradelycken, toovenaer, mallen, gheweldighen, briesschen, verflindenden, belschen, dwalenden, gheueynsden, vermomden, verdoonden, verrader, hertneckighen, bootsigen, tierenden, onghastdighen, schadeluycken, quaetzeyenden, wygherbannen, vader der boose, bekenden, leydighen, aertschen, zotten, narren, wakenden, beul Godes, onknysschen, ghetransformeerden, sutterenden, menschatenden, lasterlycken, groumelycken, necker, onzalighen, blasphemeerder, moordenden, suorder, wghen, boosen, verkeerden, nachtgheestighen, ongheluckbronghenden,

ghinden, wederstrevenden, vyerigen, duyfentkonstenaer, v. r-
volgher, quaden, vyeruliedenaen, watrighen, verlorenen,
koppighen, vriende der duyfsterheyt, belschon, verderuenden,
ongherichtich, on, quelgheestighen.

Duyf rneyt ofte Duyftrulle. Rookachtighe, doncke-
re, verdrietelycke, quellijcke, swerte, droevighe, diepe, sware,
slapersighe, twyffelachtighe, verscheydene, gheruste, domme,
velerhande, helische, diepe, hoofsche, kuylsche, overdeete, on-
reyne, nevelachtighe, verborghene, dicke, dichte, blinde, be-
drieghelijck, verswoegen, duchtende, wolckige, gheueynste,
verdonck, rinde, verdwalende, nachtighe, lommerachtighe.

Dattheyt. Furieuse, brullende, ziedende, kryghsche, oor-
looghsche, dwase, schouwelycke, nydelijcke, onverzadelycke,
rasende, stekende, wreede, st. rcke, onstekende, harde, tic-
rende, bleecke, zmeteloose, dronckene, koppighe, huttighe, ver-
bisse, ongebondene, blinde, brandende, indiscrete, neder-
vallende, onghetoomde, vlamme, verueerlijcke, verschric-
kelycke, nydighe, bloedighe, schadelijcke, beroerde, grouwe-
lijcke, ontemmelijcke, schuymende, vyerige, ghepasside, droe-
vighe, spytighe, trotsche, wissinnighe, beestighe, tempeestighe,
felle, onmenschelijck, moedighe, gheuaerlijcke, boose, vyant-
lijcke, duyvelsche, elendighe, desperate, onghenefelijcke, hate-
lijcke, beroerde, vallende, slapende, rumatijcke.

Druppel. Vlietende, klare, ghepeer, lde, koude, vochtige,
ambrighe, wijn, water, bloets, neus, lichte, zotte, olien, vlec-
kende, hanghende, kleyne, schijnende, tranende, reyne.

Dwalinghe. Zotte, stoute, dolende, twyffelende, wissinnig-
ghe, koppighe, quade, rasende, ontsinnighe, valsche, oproerige,
wanckelbare, obstinate, blinde, hertneckige, onwotende, ver-
leydende, ketterische, eergierighe, verdolende, grouwelycke,
slechter, bedrieghelijcke, versuften, afsgrifelijcke, bolemmerde,
wagghelende, elendighe, schadelijcke, opiniate, vleyende.

Dwerch ofse Naeken. Natuerenschaemte, kleynman-
uakens, stuck, kort, monsterachtich, kleyn, snoodt, arch,
wifwaect, bulachtich.

Dwaes, zitt Zor.

E.

Ebenhout. Swert, effen, hardt, Etiopisch, luysterich, Eblinckende, swaer, vast, Indisch, rieckende, dicht.

Echo ofte Wetergalm. Sprekende, dochter vande locht, levende, bossche, teghenlydende, deerlycke, wedergalmende, weerklinckende, holwoonende, locht slaende, eensame, doordringhende, dwalende, bosschenbeels, klappeye, tleste woort houdende, naquetterende.

Echo was een Nymphe, welke verliest wesende op Narcisse, ende hare strafheyt niet komende vermorwen met zoeticheyt noch eerbare biddinghen, werde (door den wille der Goden) in dese stemme, die tot noch is blijven woonen inde wildernissen.

Echidné. Half-serpent, krysypende, gheswollene, slangachtighe, doodelycke, de doot brenghende, slypende.

Dit woordt beteeckent de Slanghe, het wordt ghenomen voor alle andere Serpentes, ende voornemelijck voor 't Hydra.

Echdille. Haegh, slecken-uyandinne, rassche, wackere, spertelende, dertele, padachtighe, groene, groenachtighe, menschen-orient, gherolde, kl. yne, voortschietende.

Egele. Swerte, slymachtighe, waterachtighe, marasch, zuyghende.

Edelman. Deuchtzamen, heerlycken, welgheborenen, ouden, machtighen, vermaerden, rycken, edelen, oorlooghs, kloecken, ervarenē, trotsen, moyen, onoverwinnelycken, moedighen, wtghezonderden, ridderlycken, doorluchtigen, ghevreesden, onverschrickelycken, wtghezonderden, hoochmoedighen, lustighen, hooghen, heerschenden, excellenten, gheeerden, doorluchtighen, trotsen, hoovaerdighen, stouten, onvervaerden.

Edick ofte Azijn. Straffen, stercken, rooden, stekenden, kouden, zueren, subrylen, scherpen, krachtighen, verschalden, bekaemden, onklaren, bytenden, bleecken, verstorvenen, afghedaen, verversschonden, vlier, raosen, natneren-uyant, slapp. n. vrgquickenden, wyn, bier.

Edict oft Mandiet. Konincx, dreyghende, ghemeyn, openbaer, weghevende, politycks, keyserlyck, bevesticht, eeuwich, onbrekelyck, penael, boeten, straf, onwederroepelyck, hatelyck, vast, bestedicht, gheconfirmeert, ghepubliceert, aengheslaghen, verkondicht, wegheroepen.

Edonides. Malle, dwase, wynachtighe, springhende, doller, rasende, furieuse.

Dat waren de Priesterinnen van Bachus, welcke oock genaemt worden Evanten, Thyaden, Mimaloniden, ende Bassariden.

Eedt. Gheswarenen, solemnelen, grooten, swaren, onbrekelycken, heylighen, beloofden, ghetrouwen, verschoonenden, vasten, bevestichden.

Eekel. Wilde, vallende, eycken, hanghende, voedende, vruchtbare, vercken-spyse, vetmakende, rude, kale, bosch.

Eemer. Breeiden, broosschen, openen, gapenden, waer, beslaghenen, koperen, yseren, vochtighen, houten, leeren, brant, diepen, bodemloosen, werck, put, pomp.

Eenhoren. Indischen, raren, zeltzamen, dierbaren, wilden, furieuse, zonderlinghen, wonderlycken, huylenden.

Plinius zeght dat in Indien Eenhoornen zijn, het welcke de fabricste beesten zijn die men vindt, hebbende 't lichaem ghelijck 't lichaem van een Peerd, thoest ghelijck van een Hest, de voeten als d' Oliphanten, en den steert als de steert van een wildt Swijn. Dese beeste huylt afgrijselijcken, heeft eenen hoorn op 't voorhoofd twee cubitus lanck: men zeght dat men se nimmermeer levendich vanghen en kan.

Eenicheyt. Uredelycke, gheluckighe, zalighe, vriendelycke, vredes dochter, ghezelsame, reyne, innighe, vermeerderende, stille, vreedsame, stercke, onoverwinnelycke.

Eenzaemheyte. Boffighe, treurighe, wtenweghe, droevighe, stille, speculativ, bepeynsende, verdrietelycke, moninsche, dompighe, reyne, alleene, verrockene, berghighe, secretaris des verdriets, aendachtighe, wildernissen, veldtsche, treuricheyts dochter.

Eerbiedinghe. Dienfelycke, diepe, ootmoedige, grove, ehe.

gheneychde, eerbare, onderdanighe, vreesachtighe, kinderlycke, eerweerdighe.

Eerdtbezien. Roodde, gheschorste, smakelycke, zachte, ververffschende, bosch, blofende, wilde, hæggh; zoetzuerre, zuyckere, zandt.

Eere. Eerweerdighe, beroemighe, solemnele, bereyde, triumphante, bepluynde oft beveerde, goddelycke, verdiende, hooghe, lichtveerdighe, slibberachtighe, ghemeyne, opperste, volkomene, heerlycke, groote, moeyighe, zoetzuerre, dierbare, ydele, eerbare, weereltsche, gheerde, eerghierighe, voedstere der konsten, victorische, swacke, aerdsche, vermaerde, aensmeeckende, prikkelende, voortdrijvende.

Eergierigaert. Elendighen, dienstbaren, hovelinck, onverzadelycken, wackeren, begheerlycken, gierighen, schandighen, bijaghenden, betrachtenden, overweghenen.

Eergiericheyt ofte Eerzucht. Snoode, sla:ffsche, valsche, doorprikkelende, hoovaerdige, ydele, ongheluckighe, blinde, schandighe, schadelijcke, zotte, vyerighe, brandende, veynsende, zorchvuuldighe, opgheblasene, bleecke, vermetele, overvloedighe, ongheduldighe, nydighe, verdoemelycke, vuyle, leelycke, schelmsche, stoute, vervloecte, verghiftighe, vrecke, begheerlycke, curieuse, verkeerde, verleydende, jockop'egghende, ongheruste, overmoedighe.

Eerloosheyt. Oneerbare, boersche, schandighe, merkelycke, blameerlycke, schandelycke, loghennachtighe, openbare, verbreyde, ghepubliceerde, afzheroepene.

Eerst-geboorte. Oudste, excellente, gunstighe, vorighe, voorgaende, voordeelighe.

Eet-lust. Hongherighen, stockerighen, gulsighen, hittighen, heethongherighen, begheerighen, onmatighen, onghetenden, bassenden, verslindenden, verhongherden, verschuerenden, gierighen, onverzadelycken, grooten, onghereghelden, verlanghenden, wellustighen, wolffchen, gheweldighen, bondschen.

Ecuwe. Onsterffelycke, oude, gulden, alsyde, duerende, weer-

weerketende, verrieden, schaarschen, langhen, verdrisseligen, begheerden, eeuwighen, draeyenden, gheduerighen, volghenden, lichten, voorbyloopenden, veranderlycken, zonder eynde, oneyndelycken.

Eeuwicheyt. Onmetelycke, alziende, grootooghighe, bevenmaten, eeuwighe, der Goden moeder, onmoerlycke, ghebeele, hooghe, onzienlycke, eenighe, altyt-duerende, onverderffelycke, gheduerighe, oneyndelycke, opperste, wonderlycke, onsterffelycke, hemelsche, onzegghelycke, onwysprekelycke, blyvende, onbegrypelycke, koninghinne der jaren, ende des ouderdoms.

Egghen. Ghetande, ghepunte, breede, deckende, ghekousterde, klontbrekende, zaeds deckende.

Eghel. Stekenden, omgekeerden bol, scherpe, oude, doorwachtighe, dreyghende, ghewapende.

Egloghe of te Boeren-liedt. Boersch, lustich, offenliede, herders liedt.

Egyptenlandt. Memphiaensch, vruchtbaer, moeder der konsten, vermaect, oudt, overvloedich, sweerelts graenzolder, vruchtebaer, der geleerder schote, tarwenlandt-ryck.

Egyptenaer. Blondt, roemer, schalck, Pharaonisch, schoon, subtyl, spitzinnich, wys, politycx, supersticiens, heusch, beleeft, ghemaniert.

Ey. Wit, hinnen, eynden, gansen, voghels, gheschelt, gepelt, langh, rondt, goet, versch, wint, hardt, paesch, morwe, ghedopt, gheroert, zacht, ghevochelt, vryl, hanen, krom, lombacerts.

Eyckenboom. Ghetacten, ouden, wtgheffreyden, dichtten, harden, lommerachtighen, vordenden, kalen, ceckeldraghenden, wilden, hooghen, hollen, ghe kroonden, verbanuen, groenen, breedden, trotsen, gheoorden, vruchtbaren, kryakenden, kletsenden, openen, verbevenen, krommen, verreyckenden, tackachtighen, ghetacten, weerachtighen, stercken, ghestreecten, ghebladerden, rouwen, huys, weerden, verouden.

Men zegha dat hy 300 jaer staet, 100 jaer groeyt, 100 stillet
ende 100 afgaet.

Eylandt. Kromme, ghegraeft, overuloedich, vrucht-
baer, afgheweyct, afghenaechde, afghegetene, tweeftich,
dragende, gheknochte, groen, breed, zees, gheffent, leaich.

Eynde. Weerste, leste, puntich, bepaalde.

Eyndtvoghel. Modderachtighen, dryckelenden, wa-
terachtighen, flockerighen, revier, vreesachtighen, wilden,
plavactighen, ghepluynden, vuylen, queeckenden.

Elegie ofte Treur-liedt. Schreyende, graf, veelghetallighe,
droevich, betraent, deerlyck, klaghelyck, beweentlyck,
stendich, vriers, smeeckende, treurende, beklaghende.

Elende. Droevighs, onverdraghelycke, sware, quellijcke,
groote, lastighe, smertelycke, ongheduldighe, weerspoo-
dighe, teghenspoedighe, arme, deerlycke, ongheluckighe, om-
tydelycke.

Elft. Vifch, graetachtighen, zeeschen, apitvifch,
vetten.

Dit is eenen Zee-vifch leeft, ende houdt zich met hoopen by
malkanderen, is zeer vol gaten ende quellijcken om te eten: lwt
voor jaer ende Zomer houdt hy hem inde revieren; ende ontrent
de Fonteynen, daer wordt hy vet ende zacht, oock beter, in ma-
nieren dat hoe hy verder van de Zee ghevanghen wordt, hoe
beter.

Ellen. Lanck, ghepunte, schoenmakers, drykantich,
vierkantich, dun, scherp, handelyck, behendich, ghehant-
zame, werckachtich.

Elfenboom. Broos, kortbrekich, groeyenden, groenen,
onvruchtbaeren, hoogen, ghebladerden, lommerachtighen,
vochtighen, rechten, langhen, waterachtighen, Zeeschen,
vuyrachtighen.

Emmailleerfel. Groen, ghespuckelt, blinkende, ghecon-
traert, lustich, vertoonende, gheschockjert, luyfterghevende,
blickerende, gheschildert, zilvermits, vermakelyck.

Emmeren steen. Gommachtich, rieckende, vetten, wal-
rieckenden, glatten, grauwen, klaren, ghelen, blinkenden.

*Wieten, zooten, harden, wtghesonderden, verharden, bevro-
senen, subtylen.*

*Empedocles. Philosoph, onsterffelycken, geleerden, Si-
siliaenschen, Naturalist, Godstlycken.*

Vas Philosoph ende Poëty heeft gheschiedelijcken vande
natuere der dinghen in versen beschreven: Ende ghezocht dat
ghemeyn volck te doen ghelooven, dat hy door eenighe loopers
ofie postboden opghenomen zij met koussen ende schoenen hier
boven, endeghe zet ter rechter handt des Alderhoochsten: der-
halven zich zelve werp in den brandenden berch *Ætoe*: maer tot
synen onghelucke, liet hy eenen met koper beslaghenen pantoffel
vallen, welcken ghevonden wert voor den mont van desen bran-
denden poel, waer door syn voornemen werde ontdeckt.

*Enceladus. Wreden, grauvellycken, verschrickelijc-
ken, acneanen, moeyighen, stouten, reusachtigen, trotsen, bo-
vaerdighen, Tiaenschen.*

Sone van Titan ende Aerde, was eenen Reuse wonderlijcken
groot, welcken Iupiter met den blijcem verderf, ende leyde hem
onder den berch *Ætna*.

*Endivic. Bittere, witte, gebekruide, medacinale, zweren,
zwerkens.*

*Endymion. Latmiden, schoonen, seeren, slaperighen,
jagher, slapere, herder, edelen.*

Vas een zeer schoon Ionghelick, vanden welcken de Mane
zoo verliest was, dat sy hem altyt dede slapen in eenen berch in
Carien, ghenaeamt *Latmi*, op dat sy haer beter verzaden mochte
hem te kussen.

*Enghel. Gods, ghevloghelden, bemelschen, volmaeck-
ten, pryselycken, loffelycken, bode des alderhoochsten, des
lichts.*

*Enghelandt. Eylandich, havenachtich, kaeyachtich,
wol-ryck, wolachtich, beest-ryck, vee-ryck, metael-ryck,
ghelt-ryck, ontemmelyck, machtich, vermaect.*

*Enghelsman. Blondachtich, vermoeten, schutters, ap-
roerich, ghesteerte, strydtbare, hoouardich, rosachtich, re-
fenden, stouten, stoutwoedighen, frisschen, edelen, meester,
ontersman.*

Ennius. *Der Poëten vader, heerlycke-spreucken-gevoerswaren, onghenuchlycken, rouwen, Roomschen Poëet, oudst-gheleerden, statighen, Homerus ziele.*

Dits den naem van eē zeer oudt Rooms Poëet, welckers wercken gheheel verloren zijn, wtghenomen eenighe verskens die Macrobius bewijst van Virgilius ghenomen te zijn, waer mede hy hem beholpen heeft, alleenlijcken maer een weynich verandert. De Poëterije van desen Ennius was zeer gheacht, om syn graviteyts wille, ende datse vol sententien waten, doch en hadden gheen aerdicheyt.

Ente ofst Griffie. *Teere, jonghe, gheooghde, vaste, krachtsighe, bewondene, koude, begomde, ingebegriffde, gheslotene, omwondene, sappigke.*

Enyo. *Oorlooghstere, wreede, furieuse, onverbiddelycke, stryfbare, blinde, doodstere, ghekamde, vechtachtighe, kryghsche.*

De Poëten versieren dat Enyo in d'oorloghen d'eerste is, in manieren datse ghenomen wordt voor de Goddinne Bellone, ende zontijds voor d'oorloghe zelve.

Ephiaetes. *Neptunischen, roockenden, reusachtighen, zeer hooghen, stouten.*

Neptunus sone was eenen Reuse, die zoo groot was, dat hy en synen broeder hun vervoorderden tegen de Godea te oorloghen, waetom Jupiter vergramt wesende, sloech hem met den blixem ende zondt hem in de Helle.

Epicurus. *Wellustighen, cynique, groven, plompen, Cyropieten, van Athenen.*

Van welcken de secte der Epicureen haren naem heeft, zeyde dat het opperste goet was den wellust, niet des lichaems, maer des gheests, datse te zegghen, gheen quellinge te hebben die den geest knaccht. Men zeght dat hy een wonderlijck sober man gheweest is, nochtans dewijle hy den wellust voor het opperste goet achtte, is daer wt ghevolcht dat de vleeschelijcke menschen Epicureen ghenact worden.

Epigramme. *Loekende, vrolycke, ghenuechlycke, korte, kenstighe, subtyle, oppheschorte, bytende, edele, spottende.*

Dit's een Griecx woort, hetwelck eyghentlijck beteeckent alletleye beschrijvinghe.

Epimetheus. *Slechten, dommen, qualijck-bedachten, Iapets sone, zotten, onvoorzienighen.*

Hy was Iapets sone, een man van kleynen verstande, den broeder Promethei, den welcken hoewel hy ghewaerschout was geen gifte te nemen die van Iupiter komen zoude, evenwel liet hy hem van Pandora bedrieghen, van haer ontfanghende een vat tweek was ghevult met alle d'onghelucken die nu ter tijdt inde weerd zijn.

Eppe ofte Peterceli-wortel. *Bittere, groene, medecynijghe, vochtsighe, broeckachtighe.*

Erasmus. *Rotterdammer, geleerden, vermaerden, groosen, aldergeleerften, licht onser eeuwre, Hollandschen, Grietschen, over setter, vertaelder, beminnelijcken, onvergelycken.*

Erato. *Heylighe, zoete, lieslycke, vriendelijcke, Muse der liefde.*

Is een van de neghen Musen, diemen zeght de Minnaers gantsich te wesen.

Ercheyt, zies Quaetheyt.

Erfdel ofte Erfgoet. *Vaderlyck, onroerlyck, vrachbaer, aengheerft, tydelijck goet, wettich, verganckelijck, navolghende, ghemeyn, verderffelijck, verstorven, nat, onghobruyckelijck, moederlyck, ryck, ghedzels, vervallen, blijdt, edel, gheweldich, swaer.*

Erghernisse. *Schandelijcke, openbare, vnyle, lasterlycke, hinderlycke, groote, gheweldighe.*

Erichtho van Thessalien, toovenerisse, fensijwiche, swertkonstenerisse, furiense, boose, droeve.

Met desen naem is oock ghenacmt een Hellsche furie.

Erinnys. *Furiense, onthulde, tragijfche, brandende, rasende, grootfche, wreede, dulle, droevighe, boose, trotsdraechtere, beserpente, hellsche, ongheuldighe, grouwelycke, wtsinnighe, dreyghende, ongheluckighe, nachtsche.*

Dit's den naem van een Hellsche furie.

Eriscthen. *Verhongherden oft hongherighen, boosen, Thessalischen, kerckenraover, dullen.*

Vas een man in Thessalia geboren, den welcken tot verachtinghe vande Goddinne Ceres, haer bosch af hiel: waer over sy

die ghestoort was, maakte hem zoo hongherich dat hy ardelijcken van syn eyghen lijf.

Erten ofte Erwet n. Ghele, groene, swarte, ronde, viten, granwe.

Ervarentheyt. Zekere, zinnelycke, wijse, meesterlycke, bevestichde, vaste, rechte, ware, goede, verskerde, ghetrouwe, waerachtighe, blyckelycke, ontwyffelycke, langhe.

Esel. Draaert, Arcadischen, pack ofte last-dragenden, bevenden, hy verachtighen, traghen, gheoorde, langh-oorighen, bruller, balcker, schreyer, luyen, laffen, ghezadeldend, ruchelaer, arbejdenden, langzamen, verdragghenden, dystel-eter, traechtredenden, lydtzamen, rugghbindenden.

D'Ezels vreesen zeer voor de koude, en en paren nimmermeer in de Lenten ghelijck andere beesten doen, maer verbeyden tot half Junij. Sy zijn zoo tot den arbejdt gheboren, dat hoemense meer laet rulten, hoest min deughen.

Esmeraudt-steen. Levenden, blinckenden, groenen, Scytischen, kostelycken, Orientaelchen, fijnen, Egyptischen, harden, klaren, doorschynenden, moyen, glinsterenden, reywen, zonderlinghen, lustighen, aerdighen, diecbaren.

D'Esmerauden worden ghestelt in den derden graet van de kostelycke ghesteenten, onder welcke geen en is die d'ooge meer vervreucht, ende 'tghesichte meer contenteert als d'Esmerauden. Desen steen is zo wtneemende schoon-groen, dat syne groenicheyt alle andere groenicheden te boven gaet: sy zijn twaelf derleye, maer de Tartarische oft Scytische zijn de kostelijckste, en worden zoo hoogh gheacht onder d'andere, ghelijck d'Esmerauden meer gheacht zijn boven d'ander ghesteenten.

Elichen. Lommerachtighen, wilden, rechten, serpentenvyant, zachten, oorlooghschen, hooghen, aderachtighen, ghesarberden, gheschedderden, teeren.

Desen boom wilt meer in de nedere ende middelbare plaetsen groeyen, dan in de hooghe: gheplant wesende in vette vochtighe aerde, groeyt meer ende wort zeer schoon, hoogh, recht van houtte, bequaem om lancien te maken. Hy is zulcken vyandt vande Serpentes, dat noch des morghens noch des avonts geen Serpent en zal zich onder syn schaduwe laten vinden.

Eva. Aller menschen moeder, onde, slechte, Adams
wif.

Wif; eenvondighe, bedrogbene, swacke.

Evangelium. *Heylich, verkondicht, ghetrou, geloovick, blyde, goet, nieu, Christen, waerachtich, ghepredicte, zalige, zekere, 'tbeloofde, gheluckich, blyde bootschap.*

Euphrates. *Gneweldighe, Armenische, vruchtbare, diepe, Mesopotamische, stercke, groote, vermaerde, Babylonische, kromme, lichtlopende, rassche, Assyrische, vruchtbare, gotvende.*

Desen vloedt komt wt Armenien, passert door Mesopotamien alwaer hy alle jaren overloopt ende bevochticht het land, doende de kruyden ende gras in overvloed groeyen, waer op ontalijcken veel vees gheweydet wordt, hy eyndicht inde roode Zee.

Eullact. *Slapersich, kont, verghetelyck, slaepkruyt, wilde, ghehoorns, roods, wit, swert, schuymende, boofs, velds, ververffende.*

Euripides. *Ongheftadighen, vermaerden, tragyschen, oorlycken, vrouwen-hatere.*

Desen Poëet was een excellent Griecx Poëet, stoteerde in den tijdt Archalaus Koninck vande Macedoniens: men zeght dat hy in tenen nacht elendelijcken van de honden verscheurt werdt: Andere schrijven dat hem de vrouwen doot gheslaghen hebben.

Euridice. *Orpheische, troetelachtighe, vleyfere, vlandsbere, schoone, Traciaensche.*

Sy was Orpheus vrouwe, op welke Aristeus verliest wesende, hy haer meynde te verkrachten, vluchtete door vele omweghen, alzo dat een Slanghe onder 'tgras verborghen wesende, haer beet dat sy daer van sterf.

Europa. *Ryck, vruchtbare, ghevolte, schoone, excellent, ghetempert, ghezont, wel-bebouwet, 'tbewoone.*

Alzo ghenacmt na Europa de dochter van Angenor Koninck der Pheniceen, het is het eerste ende minste der weerd, maer zeer volck-rijck ende vruchtbaer, ende wel bebout, gheen land hebbende dat van de menschen niet bewoont en wordt, ende daer se niet bequamelijcken en kunnen bekomen 'tgene alles wat tot des levens noodruft noodich is: Is besloten aen de VVest-zijde met d'Atlantische Zee, na Hercules colommen ten Noorden en Zuyden d'Engelsche Zee, ende de gheheele streke van Noorweghen ende d'Ys-zee. Aen d'Oost-zijde strecken hare palen langhs de revice

E P I T H E T A V A N

eviere Tanaïs, Paluz, Meotides, ende de groote Zee, ende Zuydwaerts de Mediterraneefche Zee, fcheydtje van Africa.

Euterpe. *Ghebeylichde, zoete, musicale, edele, beylighe.*
Het is den naem van een van de Muses.

Executeur ofte Volbrengher. *Bediener, neerstighen, ghetrouwen, werckelycken, wackeren, wakenden, arbeydighen, veerdighen, testamentelycken, scherpsinnigen, goeden, deuchdelycken, vreesachtighen, schromighen.*

Excellentie. *Volmaecte, edele, heerlycke, zonderlinghe, hooghe, doorluchtighe, groote, eerbare, volkomene, opperste, rare, wtnemende, weerdighe.*

Exempel ofte Voorbeeld. *Ghedenckweerdich, oudt, Philosophen, doorluchtich, gemeyn, leeraer, regulier, formulaer, som, navolghelyck, wtghelosen, wtghekoren, zonderlingh, volmaect, wys, notabel, merckelyck, vermaect, excellent, deuchden, zeker, probabel, spieghelich.*

Exercises, ziet Xerxes.

Exploict ofte Volbrenginghe. *Bedacht, kort, bezeghelt, wtsprakich, verkort, overgebrochte, dienaers, officiers, verdubbelt, ghedachvaerdet, ghezetter.*

Exter. *Klappere, klapstere, snatererisse, mismaecte, bonse, lasterende, quetterende, huppelerisse, zeeverende.*

D'Exter brengt ghemeynlijck neghen Exterkens voort, welke wt ghebroedt worden zoo wel van't manneken als van't wijfken, malkanderen verschoonende beurte om beurte als sy den holt bejagen.

F.

Fabel. *Klachteghe, ydele, loghenachtighe, boosfige, oude, listighe, vrolycke, ghenuechlycke, versierde, Poetsche, oicraet, beuselachtighe, blyde, ghedichte, spitsvindighe, Griexsche, hatelycke, ghemeyne, subtyle, kinder, Esopische, banneken-allemans, onghelooslycke, wonderlycke.*

Fabijs. *Wysen, ghezetten, traghen, langhsamen, grootmoedighen, swyghenden, stantvastigen, statighen, bescher-*

over der Romeynen, zeer grooten, leer-meester van Annibal-
langhen, roomer.

Het is een zekere zake dat wt het huys der Fabijnen vele groo-
te Personagien ghesproten zijn, maer onder andere desen Fabius,
die om syne manhaftige daden werdt van de Romeynen genaemt
den aldergrootsten, ende vijf mael gheeert met het ampt van Bur-
ghermeester te Roomen: Hy werdt ghekoren tot opperiten Ghe-
weldthebber, om den krijch teghen Annibal, van den welcken hy
met subtyllheyt en lanckheyt van tijt, verbrack en te niete bracht
syne gheheele macht die byna onoverwinnelijcken schein te we-
sen. Ontrent die tijt dat Annibal wt Italien trock, werdt Fabius
heel kranck, ende sterf vande zelve ziecste. VVaer toe de ghe-
meynte te Roomen om hem met een heerlijcke wtvuert te veree-
ren, niet by ghebreke van middelen, maer tot een ghedachtenisse,
begroeven sy hem op haren eyghenen kost, ghelijck als over den
Vader hater ghemeente.

Fackel ofte Brandtstock. *Heete, vlammeende, bruylofts-
roockende, brandende, bernonde, glinsterende, schijnende,
vyerspoovende, ontstekene, gheweldighe, swerte, vyerighe,
vyerpanne, zeeft, zoots, vyerdraghende, lichtende, nacht,
wtspreyende, verre-lichtende.*

Fame. *Vermaerde, ghevloghelde, onsterffelijcke, levende,
beertlycke, doortuchtighe, goede, quade, vliegghende, loopende,
eertlycke, eeuwighhe, ghedenckweerdighe, edele, ghevederde,
duerende, autentijcke, klare, ydele, gheheele, hoochloffelijcke,
ghemeynt, pryselijcke, ongheloovelycke, wonderlycke, oude,
allemaens, oneerlycke, lofruchtighe, al-vernemende.*

Fantafije. *Inbeeldinghe, zinnelycke, goet dunckenheyt,
zetsame, hertneckighe, koppighe, ghewillighe, loghenach-
tighe, zuffende, droomachtighe, partydighe, verghheeffche,
zienlycke, ketterfche, sectische, gheestighe.*

Faute. *Zonde ofte leelyck feyt, oft ghebreck, schandi-
ghe, grouwelycke, tlicht-schouwende, dachmydende, leelyc-
ke, snoode, monfterighe, onghereghelde, onvolkomen, verdor-
vene, groeyende, toenemende, ghemeyne, menschelycke, be-
fmette, onreynhe, zuivere, afgryselijcke, mishaghelijcke, onbe-
schaemde, blinde, hatelijcke, wismaecke, vreeselijcke, schal-
dighe,*

dighe, oneerlycke, schelmsche, cyslycke, verargherlycke, ghedeete, ontdeete, strafweerdighe, woedend.

Feet ofte Maeltijt. Bruyloft, heerlycke, kostelycke, vrolycke, loffelycke, heeren, konincx, groote, vermakelycke, eerlycke, solemnele, gheboorten, statelycke.

Feet dagen. Solemnele, hooghe, devote, yverighe, ledighe, bruylofts, heylighe, gneuyerde, weerdighe, kasselsche, leechgaende, gheheyichde, kerckelycke, blyde, wekelycke.

Fenijn. Doodelyck, swert, zorghelyck, quaet, subtyl, wreet, bitter, bestich, grouwelyck, hatelyck, kout, bitter, infekt, vergiftich, droef, onghenselyck, verderffelyck, cysfelyck, verborgen, doodende, serpente, colouinten, blind, slaperich, swillende, teghenwoordich, haestich, toovenaers, hinderlyck, vuyl, ongheluckich, weeck, bedect, toegheeyghent, listich, pestich, swert-makende, tooverich, brandende, krachtich, snutdoecken, vochtich, vyghen, blau, in slaepmakende, Thesalisch, verschrickelyck, verblindende, moordende, schandelyck, betoovt, afgruselyck, duyvels.

Fiel, Schudde, Rabaut, Schrobber. Luysighen, verbackelden, bovenden, schuddenden, gnytschen, sweerachtighen, vcrsnocrden, schorsten, schrobberden, vileynen, bedelenden, vuylen, besmeurden, besmuysterden, vodachtighen, verlapten, armen, vcrachten, elendighen, verscheurden, ongebeghenden, ongheliefden, trugghelenden, ruyighen, kalen, dertelen, krauachtighen, zeerighen, onngaenden, broodtbedelenden, naecten, bedelsackdragher, barmhertighen, druypenden, grysenden, leepen, schreyenden, krytenden, ontregenen, broeckhanghenden, onghekleeden, qualyck-ghekleeden, met opene borsten, knapsack, besaetsendragher, gierighen, slockenden, lanckhayrighen, hongherighen, verhongherden, knappertander, luysenknipper.

Figure ofte Ghestalteniss. *Matematische, bewyselycke, blyckelycke, magicche, veranderlycke, ghelycke, platte, breede, dryhoeckighe, gheleinde, ronde, vierkante, vyf-hoeckighe, veelhoeckighe.*

M. ANTHONI SMYTERS.

Flasche of Flefliche. Ghebnytte, wyn, glockende, gheglafde, dicke, zoete, broofche, brekende, overlopende, aerden, gapende, lanchalfghe, ghelafen, rennen, ledereen, klare, bouwen, reyne, opene, vierkant, ronde, poftelcyns, langhworpighe.

Flatteerder. Gheveynfden, sweeckenden, onlockenden, zoetsprekenden, hypocritifchen, zorgelycken, ghovaerlycken, onden, vrachtelycken, welsprekenden, boofen, bedrieghlycken.

Flerccijn. Mengheerft, ghekobbelde, krampich, voets, onds, ongheduldich, traech, Scyactifch, smertelyck, onsticken- de, pockenmaeghfcchap, pockich, kranck, quelluyck, verdrie- oelyck.

Flora. Blofende, amoureufo, fchoone, onkuyfche, onkuy- vere, lieflycke, fraeye, genuuechlycke, zangftere, zoete, Room- fche, prachtige, vergodede, welluftighe, gheparfumeerde, boofche ofte courtifane, hoere.

Dit was een Hoere die zeer vermaert was van fchoonheyt, was zeer rijk, ende hadde veel goeds met hare onkuyfheyt verga- dert, maecte den Raedt te Roomen erfghenaem in alle hare goe- deren, die haer in't ghetal der Heylighen fteden: Ende om defe fchande te bedecken, veynfden dat fy een Goddinne vande bloe- men was: Derhalven werdt jaerlijcx een Feeft ghehouden, daer de jonghe lieden moeder-naect quamen om hun te vermaken ende verlusten met die, die fy het bequaemfte vonden.

Florentijnen. Urecks, beleefde, Tufcanen, zoetsprekers, fubtyle, hufche, rycke, gheeftighe, gheftinde, welsprekers, handeldrijvers ofte negotianten.

De Florentijnen zijn zeer fubtyl, en tot alle dinghen bequaem, want fy hebben zeer ghefloerteert, zoo wel in gheleertheyt als tet wapenen: Teghenwoordich gaenfe andere Natien te boven in't koopmanschappen, ende men vindt hun ghelijcke niet in heer- lijcke Edifitien te bouwen. Sy gaen zeer flijck ghekleedt, fy gaen alle de Tufcanen te boven in beleeftheyt ende welspreken.

Fluweel. Koftelijck, dierbaer, heerlyck, fchoon, ghe- fchoren, fydich, prachtich, zoetblinckende, fwert, zacht, heere, aerdich, ghebloems, ghefchoren, ongefchoren, trijpen

Fluytne. Mosselachtighe, gbelc, lymende, groene, ony-
te, zotte, vochtighe, konde, katherachtighe, quade, grove.

Fluyte. Boeren, darysche, vochtighe, zotte, grove, lieflyc-
ke, pypers, lange, Milaensche.

Fluytinghe. Scherpe, pypende, sijne, lieflycke, zachte,
korte, roepende, reeck en ghevende.

Fondament. Vast, diep, hol, leech, grondich, gheleghe,
fwaer, woeyelyck, blockich, steenblockich, gheheyet, vier-
kant, rondt.

Fonteyne. Klare, zilver-klare, loopende, springbende,
konde, zoute, zoete, schoone, zuivere, reyne, cristalyne, visch-
rycke, murmulende, versche, berchs, Peganische, kariende,
ruysshende, moeder der vlieten, heesche, barende, bemosche-
re, oormoedighe, ghezonde, ghewijde, vloeyende, wespringen-
de, Thetis dochter, snaserende, springhende, wespruytende,
weloopende, wylloopende, stralende, quetterende, zoet loopen-
de, bornen, slyckachtighe, spertelende, dampighe, subtyle,
besproeyende, aderighe.

Fonteyn-adere. Levende, ruyschende, loopende, sprin-
ghende, holle, onder-aerdsche, zilveren, diepe, golvende,
berchsche, leeghe, rootfighe, spertelende, opbobbende, schoo-
ne, spruytende, spuysende, ziedende, onsterffelycke, zand-
ighe, onophoudende.

Fontneys oft Fournays, ziet Oven.

Fortuyne. Gheluckighe, op't radt zittende, dracyende,
conterarie, harde, daghelysche, blinde, veranderlycke, K-
ninghinne vande weerd, doove, onghestadighe, teghenspoed-
dighe, vyandinne der voorspoedighe, onzekere, stomme, on-
danckbare, huyshouderisse, quade, wanckelbare, roofftere,
zotte, gronwelycke, schandighe, monsterighe, quellighe, vli-
ghende, weerdts wyfferinne, felle, wreede, boose, lustighe,
bespiederisse, bedrieghelycke, stiefmoeder, onghenadighe,
onbelesde, hoovaerdighe, bytende, benaxwende, lasterisse,
ydele, woeyelycke, straffe, onghestadighe, meesterisse, ber-
schende, loonvrou-dochter, machtiege, goddijnt, boepderste-
dighe,

dighe, twiſſelighe, veruſerlycke, ſchadellycke, roevenryſſe, verſpouwlycke, veruloeſte, ongheluckighe, vlichelende, vlieghende, quact-vermoeder, dolende, ontkommelycke, vlyſtere, ontrouw, lieghſtere, ſtoute, ſpotſtere, wtzinnighe, ſmeecſtere, ſreurende, troſe, zeghenſpoedige, lichtvoetighe, kals, dreyghende, brooſche, onhevallyghe, omwendende.

Sy en is maet een haek ende onverwacht geval van de dingen, zoo wel der goeder als der quader, nochtans is ſy van de voorouderen aengheroepen als Goddinne.

Fransman. Beleſden, liefden-toonenden, kloecken, krynghs, oorlooghs, ſtercken, hoochmoedighen, ſterckmoedighe, ſubtylen, ſcherpzinnighen, Paruyſſchen, vriendelycken, ghetrouwen, konſtblievenden, ghewillighen, veerdighen, curieuſen, gheleerden, zoethertighen, milden, edelen, goeder-tierenen, riddertlycken, lichten.

Frenie ofte Boordt. Gherolde, ghekronckelde, gheboruerden, hangbenden, ſchoonen, ghequispelden, ghezoomden, luſtighe, ghehackelden, bepeereiden, ſijden, dubbelen, ghſticken, dunnen, ſmallen, breedden, lamperſchen, wollen, doorſneden, ghekanden, onghesnedenen.

Fruyt, ziet Vruchten.

Fret ofte Foret. Iacht, kleyne, doorſoekende, ſchalck, loos.

Furien, ziet Raſernijen.

Fuyck, ziet Viſchkorf.

Fuſt, ziet Vyerpil.

Fuſteyn. Ghecottoent, zacht, wit, grau, voeder, gheſchoren, onghesboren.

G.

GAbbetaer. Vrolycken, blyden, Democritiſchen, bootſighe, bytenden, ſchimpighen, Luciaenſchen, hatelicken, ſpottenden, Rabelayſchen, volnſpieghelſchen, ſpottifchen.

Gaffle. Gheknope, palefreniers, tweevoerckige, hoy, langhe, tweeboornighe, drytandighe.

EDITHETA VAN

Galghe. *Alleenighe, schandelycke, onderfette, verhevene, halve, ontdeete, merckelycke, elendighe, wierste, ghekruyste, dobbela, ongheluckighe, straf-middel, dryboeckighe, beeren-gherechte.*

Gall. *Bittere, swerte, byzende, groene, melancholycke, gramma.*

Gallerije. *Lange, vlottende, geriemde, vloeyende, baerachtighe, schippers, voortdryvende, snelle.*

Gallerije. *Ghedeeete, ontdeete, breede, gestreeete, wandelplaeise, spaetsienise, langhe, opene, vermakelycke, ghevensterde, verhevene, gheplaveyde, effene, gheschilderde, verlustighende, overweifde, ghepilaerde, doorlochtighe.*

Galligaen. *Wortelachtighen, Egyptischen, maraschs, rieckenden, hoeckighen, doorvlochten, bitteren.*

Ganck van mensch, *rasschen, verhitten, stuyvenden, stofmakenden, haestenden, veerdighen, lichten, loopenden, korten, trippelenden, springhenden, stercken, vasten, styven, neerstighen, onghemacklycken, swaren, kreupelen.*

Ganymedes. *Iagherken ofte Iagher, schoonen, aerdigen, edelen, vriendelycken, Jupiters vrient, schoonkens, Troyaen, proever der Goden, Phrysaen, flaschdragherken, rasschen, tieslycken.*

Hy was de sone van Tros, een wtneemende schoon kindt, het welcke Iupites zeer beminde: Ende alzo by ter jacht ghinck op den berch Ida, veranderde hy't in eenen Arentvoghel, om aldaer ghedient te worden als van een Proever.

Ganse. *Tetere, jonghe, delicate, vette, gheplywde, ghemeste, queeckende, roepende, wilde, trap, rot, platvoetighe, poeyerende, modderende, voorby-vliegende, gulsighe, water, witte, granwe, wagghelonde, kale, lanckhalsighe, swane, lughe, kermis.*

Ganserijk-kruydt. *Wilde, wit, verdrooghende, veldt.*

Garsten-water. *Zoet, zoetich, gheel, schoon, ghezondt, ziecken-dranck, dun, klar, smetsch, voedende, dorst-verslaends.*

M. ANTHONI SMYTERS.

Gurtheyt. *Ghels, schimmelighe, verstenste, kale, verrotte, groene, wegheflaghene, slyckerighe, wormachtighe, ghestekene.*

Gaithuys. *Gheftichee, liefden, aelmoessen, ghemeeyn, herberghighe, berberghende, zeecken, godvruchtich, heerlyck, oudt, het armen, der armen, benander, begaofte, rentenheffende, mildt, vreemdelinex.*

Git. *Groot, gheboort, open, venster, doorsiende, wyde, kleyn, quaet, unyl, onbestopt, aers.*

Geneverboom oft Geneverbezien. *Rieckende, gomachtighe, gheborstelde, graenachtighe, groenende, duerende wilden, nootachtighen, rottenden, obyachtighen, fenynverdryvenden.*

Genevoys. *Rycke, loghenachtich, bandelaers, woeckracs, arbeytachtich, kooplieden, beroemers, pochers, waechbalsen, avontuerders.*

Dese Natie ghelijck oock de stad Genua, zij alzo ghe-naemt na Genus den sope Saturni, die zoo men zeght die stad ghebouwet heeft, oft van Janus Koninck van Italien, diese zeer gemeertert heeft.

Genoffel. *Witte, roede, ghespickelde, schoone, weltrieckende, scarlate, lustighe, dicke, dobbele.*

Dese boeme rickt bykans ghelijck de kruydmaghelen, waer van (zoot schijnt) sy den naem behout.

Gervon. *Drylijghen, Iberiaen, dryhoofdighen, dreyghenden, wilden, wonderlijcken, monsterighen, groawelijcken.*

Vas de sono Crysaore, ende Koninck van de dry Spaensche Eylanden, te weten van de twee Balearidos ende van Erbuso, het welcke is oorsake dat de Poeten gedicht hebben, dat hy dryhoofdich was; hy werdt van Hercules ghedoodet.

Ghebannen. *Elendighen, verloopenden, drooven, ghehortoorden, armen, weghezeghden, verzondenen, landtloopenden, verjaechden, verachten, versmaden, vreemdelinck, verworpenen, vluchtenden, vluchtbaren, gheschavotten, ghebrandteekenden, onbekenden, bedroefden, besmaerden.*

Ghebas ofte Gheblas. Gheweldich, subtyl, kletterende, verschrickelyck, vreesfelyck, huylende, roepende, weerkletterende, heersch, growwelyck, volghende, keffende, rasende, tyde, schuymende, dol, dul, quellyck, wessinnich.

Ghebedt. Jupiters dochter, ootmoedich, vyerich, yverich, bertelyck, betraent, aenroepende, verhoort, zset, wtvaers, menschelyck, onophoudende, zonder eynde, slecht, eenvoudich, eenvuldich, diep, klaghende, weenende, heyligh, aendachtich, smeekende, ydel, Christelyck, inwendich, begheerich, willich, verloren, versoekende, goedertieren, doordringhende, reyn, kort, langh, devotich, Godvruchtich, Godvreesfende, roepende, aenroepende, deerlyck, gheduerich, vervolghende, vriendelyck, lieflyck, gheestelyck, vermanende, hypocrytisch, gheueynst, ongheueynst, gunstich, smeekende, processionael, alghemeyn, vezel, mompelich, morghe, avont, zondaechs, daghelycx, ghemeyn.

Ghebit vande peerden, beschuymt, teymner, victorieux, vouwende, stilhoudende, ghebreydelt, draect snydende, knersfende, zeeverachtich.

Ghebodt. Keyfers, Konincx, bardt, strengh, heeren, machtich, onbrekelyck, onovertredeleyck, gheautoriseert, verkondicht, gheboden, bevolen, belast, gheordonneert, opperste, Goddelycke, pennael.

Gheboorte. Teere, swacke, blijde, toegheeyghende, heerlycke, edele, hooghe, nieuwe, lachende, voorjarighe.

Ghebreck, zset Faute.

Ghebuerfchap. Prochiaen, naesten, gheluckige, na aenstootende, aenpalende, bylegghende, ghemeensame, naeststuende, aenrakende, over de gotc, teghen-over.

Gheck ofte Zinneken in't spel. Narren, zotten, be-meelden, vrolycken, bootsighen, ghenuechlycken, lachenden, wallen, onghemamerden, simpelen, slechten, schalcken, vermakelycken, boerdachtighen.

Ghedacht. Diepe, zorchvuldighe, veranderlycke, blinde, licheveerdighe, vliegghende, quallycke, warborghene, twyfelachtighe,

felachtighe, ghevolghelde, sweerende, haestighe, stomme, ydele, minnaers, ongestadighe, onkrystliche, beklaghelycke, zondighe, quade, goede.

Ghedaente, *ziet Aensicht.*

Ghedenckinghe ofte Ghedachtenisse. *Onsterffelycke, zoete, vrolycke, verdrietighe, ghedenckweerdighe, vermactweerdighe, quellycke, voorgebrachte, weerverhaelde, bl. ds.*

Ghetrangh. *Groot, quellyck, noodelyck, volcx, dommelende, dieht, sterck, perssende, periculens, stickende, roepende, menschen, vertredende, oproerich, dringende, verw. r. res, moeyelyck, overuloedich, onverdraghelyck, berstende, hoop, loopende.*

Ghedult, *ziet Patientie.*

Gheducticheyt ofte Empficheyt. *Ghewoonlycke, ghe-duerighe, ghestadighe, arbeydighe, daghelycke, langhe, ernstighe, neerstighe, vlytighe, wackere, statighe, empfighe.*

Gneest. *Veerdighen, snellen, vindere, ledigen, subtylen, levenden, edelen, onsenlycken, ghevolghelden, boechmoedighen, wreeden, stercken, ghebuere des hemels, zonderlingen, lustighen, machtighen, diepsinnighen, ghedenckweerdighen, twyffelachtighen, scherpen, aerdighen, verandertlycken, hoewelschen, merckelycken, redelycken, voorsienighen, wysen, zalighen, onzalighen, goeden, quaden, vindinghen, zuyveren, vernusfeyghen, beredenden, swindel, twymel.*

H. Gheest. *Godes, vertrooster, verdeelder, der ghenaden, Gheest der waerheyt, zalighen, Leytsman, openbaerder, liefden, inghevenden, der zielen verlichter.*

Ghehoorsaemheyt. *Eerende dienstelycke, ootmodighe, ghetrouwe, onderdanen, schuldighe, plichtighe, slaven, kindertelycke, ghewillighe, onghewillighe, onderswen, borghertelycke, dienstbare, wilveerdighe, knechtelycke.*

Ghehucht. *Baeren ofte boersch, allecnich, veldt, kleyn, dorpers, schaepherders, offenstouwers.*

Gheyte. *Afetende, weydende, onkrystliche, ghebacide, wilde, bosch, stinskende, bloode, vreesachtighe rouwe, bayr-achtighe,*

arbeijde, melck-ghevonde, klimmende, malle, verveerde, camje, vluchtende, wackere koortsachtighe, gheyken, huppende, gheplacte, schryende, springhende, teere, ghespickele, leckera, boeccken.

Gheklanck. Weergalmende, scherp, doordringhende, zoet, melodius, lydende, hoock, luyt klinckende, heesch, helder, klaer, luyt, schetterende, verschricketlyck, cinghelende, maet, wellydende, krakende, kletterende, verkortet, verschryden, sprekende, bulderende, gheweldich, zilverich, tiedekens, zanghers, dommelende, weerklanckich.

Gheklap. Snaterich, quellyck, moyelyck, spottich, vleyende, vrouwen, snaterich, onnut, overvloedich, fabelachtich.

Ghekari. Voghel, ghezanck, ghekneuter, lieflyck, wilt, lustich, fluytende, vermakelyck, ghenuechlyck, edel, vrolyck, blydt, aenghenaem.

Ghekrijfch oft Gheroep. Schreeuwende, volcx, spottich, schandich, belachelijck, ghemeyn, lasterlyck, schetterende, oproerich.

Ghelach. Herberchs, particulier, allecnich, bezonder, sichte, betaelt, zonderlingh, gherkent, berekent, vertect, betalyck, afgherckent, bier, wyn, vry, gemeyn, dronckgerts, zuypers, bierulseggen, pis-tavernen.

Ghelaet. Geveynst, versiert, vermomt, verraders, schoon, valsch, toonende, smeekende, bedect, aenlockende, aenghenaem, moy, bequaem, wel-voeghende, wel-staende, zedich, hypocrytich, ziet wesen.

Ghel-ye ofte Gheleydinghe. Zekere, voorsichtighe, wechwyfende, trouwe, wijse, regerende, gheluckige, gunstige.

Ghelievekens. Blyde, schaone, lustighe, vleyende, troetelende, hupsche, fraeye, zoete, malle, jonghe, vrolycke, lieflycke, vermakelyeke, beleefde, eerlycke.

Ghelt. Koninghinne, zilveren, gouden, bemint, oorloogsmiddel, trots, hooveerdich, gicrich, ongheluckich, tellyck, ontellyck, ghemunt, onghemunt, openbaer, ganghbaer, on-

ganghbaer.

ganghbaer, valsch, schoon, vermaledijde, dieerbaer, geschrooyt, machtich, koopmans, wissel, op, verboden, licht, hardt, keperen, ghewichtich, afghezet.

Gheltgiericheyt ofte Simonie. Boose, hazelycke, ongheroorlofde, gierighe, onverzadelycke, schandelycke, verdoomelycke, onrechte, verborghene, ongheluckighe, onbehoorlycke.

Gheliickenisse. Schoone, duystere, bedefte, lichte, Baquame, sware, langhe, statige, subryle, matighe, bygevoechde, diepe, Salomons, verbloemde.

Gheloof ofte Credit. Gunstich, goede, gheoorloft, vermaect, toeghelaten, ghenadich, ghetrou, eergierich.

Gheloove. Trouwe, vast, zeker, verskert, onbrekelyck, stantvastich, waerachtich, onwanckelbaer, ghesworen, heyligh, zalichmakende, goet, ghetrou, inwendich, oprecht, ghewis, conscienticus, gheheel, belooft, onwisprekelyck, reyn, zuiver, zonderlingh, hertelyck, ouderlingh, Christen, onveranderlyck, geusen, religiusen, oncorrompeerlyck, streng, eerlyck, mannen-waerheyt, twyffelachtich, ontwyffelyck, onsterffelyck, wilveerdich, werckende.

Ghelubden. Vrouwen-man, bleecken, beschaemden, vronachtighen, verachselycken, onnatuerlycken, schandelycken, swacken, gherimpelden, onghebaerden, wyvighen, bedde-bewaerder, ghesnedenen, vetten.

Gheluyt ofte Ghetier. Luydtierende, quellijck, grouwelyck, roepende, kletterende, schetterende, beroerde, wonderlyck, groot, verstoort, ziet gheklanck.

Ghemack ofte Ghemackelijckheyt. Bequame, welgheleghene, lichte, dienstelycke, welvoeghende, ghevoechlycke, noodighe, ghemeynsamen, heymelycke.

Ghember. Indischen, wortelachtighen, welriekenden, corrosijven, groenen, gheconsijten, sleypenden, Arabischen, gheweerden, harden.

Ghemeente ofte 't Ghemeyn volck. Verbaest, onwetende, oproerich, bot, grof, furieux, onverstandich, malle, wulps

zotte, rou, onghestadich, loodenkudse, loghenachtich, blinde,
 kappich, slecht, lichtveerdich, ondankbaar, snaterich, nig-
 dich, boos, roepende, onghelert, spottich, stout, onghelonden,
 veracht, veranderlyck, snaode, onberadelijck, dwaes, over-
 hooplopende, onghetrouwe, boerachtich, ambachts, wreede,
 ongheduldich, zevenhoofdich dier, bootsich, bloode, myt-
 makende, lasterende, nieuwsgierich, onverbiddelijck, vleesch-
 klomp, yverich, nederich, ghepuffel, curieux, dul, onbekent,
 rasende, ontsinnich, periculus, ghemeeu, rebellich, waerspan-
 nich, onbeleest, onredelijck, elendich, bulderende, onbe-
 schaemt, onryne, lagbenachtich, arme, roepende, ontentme-
 llyck, bytende, ghebrecklich.

Ghemeynsaemheyt. Ghemeyne, familiare, tafelgast-
 ghe, secreete, vrisndelycke, lieffelycke, zonderlinghe, bey-
 wilycke, behaghelycke, bevallycke, minnelijcke, verbonde-
 we, verzelschapen, zoete, ghespraockzame, troostelijcke, ghe-
 sprakelijcke.

Ghanoydt, ziet Modt.

Gheneghentheyt. Fortsighe, krachtighe, quellende, ge-
 passide, vyerighe, verdrietighe, inwendighe, verhitte, berse-
 lycke, leuwighe, onnutighe, moedighe, veerdighe, wysinnighe,
 rasende, wonderlijcke, blinde oft verblinde, ongheduldighe,
 vrisndelijcke, lieflycke, lustighe, onghesichte, onbehoor-
 lycke, dringhende, perssende, goede, quade, butermoedighe.

Ghent. Tringhe, kl. yne., glinsterende, swermende,
 springhende, overduynende, vlamminghe, levende, schijnende,
 afschachtighe, roode, vliegghende, lichte, swercende, onnutte,
 wyle, vyerghinsterende, spertelende.

Ghemetinghe. Vreesame, ghebeele, volkomen, ghe-
 luckighe, zoete, amoureuse, begheerde, verhoopte, vrye, wel-
 lustighe, volle, vermakelijcke, zekere, vaste, eyndelijcke, par-
 fecte, vprechte.

Ghenoeghen. Overuloedich, zedich, matelijck, rijck,
 vreden, verzadicht, volkomen, gheluckich, wys, middel-
 matich, anghewoen, gheheel, bemels, Philosoph.

M. ANTHONI SMYTERS.

Ghenuchte. Lustighe, vermakelycke, besfrachtighe, dorsels, broodronckne, vrolycke, lieflycke, vleeschelycke, vrouwen, onkuyssche, eenparighe, vriendel, ycke, gheknochts, eerlycke, malle, zotte, hoeren, wellustighe, troostelycke, bospelende, springhende, jeuchden, voorjarighe, weyfsche, grovende.

Ghepuffel ofte Ghemeyn. Rapsille, onreyn, onds, snoede, boos, boers, verhackels, onnut, truughelende, onverstantich, lodichgande, bloede ledich, luyssich, veruact, lauterfantsich, diefschrich, luy, ongheschieft, ongeacht, onachtbaer.

Ghetraetel. Duyster, twyffelachtich, swaer, tweesinnich, statich, verborghen, deghelyck, bedeft, bedrieghelyck, dobbel, bekommert, beancxt, bewimpelt, Philosophs, confysich, ongheschieft, onordentlyck.

Gherichte. Tafel van schotelen, spysen, vermakelycke, so veel, overvloedighe, bytenoorden, boovaerdige, bruylofts, banckets, keckere, zuyckere, delicaet, soetste, thoofst.

Gherechticheyt. Godes dochter, koninginne der denche, bruyliche, straffe, gherechtighe, rechtveerighe, meesterse, goddinne, kysserinne, onnoosle, goddelijcke, strenghe, rechtdoende, vriendinne der dencht, gulden, hemelsche, excellense, serweerdige, machtige, onoverwinnelycke, redelycke, recht, oprecht, onverderffelycke, onomkoopelycke, onverbiddelycke, glantsende, onbarmhertighe, onbewoghelycke.

Gnetite. Zomer, winter, zachte, romwe, lichte, gheswolene, weelachtighe, ghezuyverde, ghepelde, gheborstelde.

Ghetuyten oft Ghetier. Heesch, schryffelonde, windich, luydende, verborghen, heymelyck, ruysshende, zoet, ropende, areyghende, tierende, oproerich, rommelende, ghepuffel, klaghende, grimmend, kletterende, weergalmende, weerklinghende, weerslaende.

Gueschenck. Eerlyck, vereeringhe, onvolpryselyck, wijs, onschattelyck, koninklyck, gunstich, ghegheuen, blyt, treffelyck, ryck, kostelyck, aenghenacem, verdient, baggen, wongheboden, eerbaer, lieflyck, bruydes, bruydegoms, bruylofts.

lofs, danckweerdich.

Gheschil. Twistich, kyvend, oproerich, lasterlyck, vrydich, krackeels, processifch, dreyyich, baselyck, oorlooghe, badcrachtich, swocrachtich, ruyffchende, onfcheydelyck, gberuchtmakende, onverdragbelyck, onversoentlyck, scheldende.

Gheschrift. Langbdacvends, gheletrder, onsterffelyck, levende, vermaert, gbedenckweerdich, sprekende, schilderijen, bearbeyt, goddelijcke, studicux, conwisch, konstwoedster.

Gheschut. Grof, donderende, oorlooghs, onsteken, verdervende, duyvels, verschricketlyck, afgryfelyck, veruloect, buyich, menschen-schendende, blixemende, schadelyck, krachtich, gheweldich, menschedoende, gronwelyck, gberoyes, heijch, schrickelyck, doodelyck, fortzich, besoffert, bepoeyt, vyer spawwende, vernielende, oorlooghs blixem, gapende, moordadich, strydsbaerwerck, Vulcanisch, spytich, ongheluckich, onbarmhertich, machtich, dondervolghende.

VVerdt ghevonden van een Monink, ghenacint Bartholdus Sevuaris Anno 1434. ziet Buspoeder.

Gheslachte. Edel, ouds, doorluchtich, oerspronckelyck, wylgbelyck, wettelyck, autentyck, sterffelyck, onsterffelyck, vrouwen, konincklyck, leeghen, heerlyck, groot, eerlyck, veracht, onoverwinnelyck, vaderlyck, maederlyck, onverschrickelyck, nakomende.

Ghestaltenisse. Behendighe, veerdighe, nieuwe, ghewoontlycke, boise, boersche, ambachtmans, navolghelycke, arbeiders, extraordinarische, oude, eyghene, sware, moeylycke, nederighe, ghesierde, subtyle, scherpsinnighe, huyshoudere, verscheyden, edele.

Ghesteente. Kostelycke, blinckende, Indisch, rijk, hardt, rare, klaer, zonderlingh, vermakelyck, glinsterende, orientael, stralende, ghecoleurt, edel, diamants, gbesterret, slammende, peerlen, onweerdeerlyck, wghhezondert, esme

vanden, excellent, verlustighende.

Ghetempertheyt. Ghematichde, middelmatighe, wijse, rijpe, zedighe, ghesemperde, zoete, troostelycke, ghezette, buyshoudende, ghestadighe, meesteresse, versinnelycke, ghevoengde, verzaette, matighe, ghestelde, gheschikte, voorschrevende, ghedwongene, beleefde, ghereghelde, voorbedachte.

Ghetier ofte Gherucht. Groos, oproerisch, krakende, klesende, verschrickelijck, rommelende, ruyschende, ghevooldich, luyde, onoordentlijck, rijelende, bevende, schetsende, roepende, grouwelijck, tempoestich, klinckende, wederklinckende, haestich, galmghevende.

Ghetrouwicheyt. Zekere, vaste, traowe, ghewisse, boylighe, Christelycke, onverbrekelycke, religieuse, staarvastighe, vriendelycke, verbondene, oncorrompeerlycke, aerdige, lauwvrouwen, vrientliche, zedighe, minnelijcke, zotte, welvoegende, lieflycke, goede, quade, gheestighe, sprekende, statighe, manierlycke.

Ghetuyghe. Waerachtighe, verdachvaerde, ghewillighe, ghedwonghen, reghenwoordighe, wanckelbars, ghewisse, ghebuerde, zekere, consciensse, ghezette, ghebeelen, gheleefden, gbeloonden, ghesochten, ghecorrompeerden, onghesorrompeerden, afghezetten, afgheslaghen, wederlegghen, onghebuerden, wagghelenden, hinckenden, verstootten, verworpene, byeenvergaderde, gheboorde, verhardende, gheexamineerde, trouwe, onbrekelycke, onghesochte, wederbyeengheroepene, vaste.

Ghetuyghenisse. Zekere, openbare, blyckelycke, ghewisse, verzochte, gheprobeerde, goede, verzekerde, twyffeligh, overgebrachte, breede, goddelijcke, ongestadighe, onvaste, afghestelde, wederlegghende.

Ghevaer ofte Perijckel. Zorghelijck, doots, twyffelich, stom, opperste, onomvliedelijck, ongheluckich, avontuerlijck, verderffelijck, droevich, verveerlijck, verschrickelijck, systelijck, vreeselijck.

Gheval. Onvoorsienlyck, onbedacht, ongheloopt, ongheschied, groot, vreemt, ruyff, lachtich, onghemeynt, onverwacht, wonderlyck, subys, growwelyck, blindt, toeghegheens, gheordincert, niem.

Ghevanckenille. Elendige, quellycke, ghevanckelycke, droevighe, arme, quetende, slavighe, moeyelycke, benaude, cariyighe, Turcsche, slaefsche, smertighe, ongheluckighe, tyrannische, Barbarische, sware, onverdragelycke, stricter, lastighe, benauwende, vroemde, enge, diepe, donckere, dufferre, stercke, ghesloten, vnyle, wreede, vaste, stinckende, bolle, treuwighe, lommerachtighe, overweldt, harde, ghebralide, straffe, growwelycke, verborghene, hatelycke, blinde, zorghelycke, gheysde, anxctelycke, zorchvuldighe, vreesfelycke, eyfelycke.

Ghevanghenen. Elendighe, gheboeyden, gheyserden, biddenden, doerlycken, armen, gheketonnen, vreesachtigen, vreesfelycken, eyfelycken, mismaecten, slaven, bleeckverwighen, ghebondenen, gheduldighen, ghequelden, cariyighen, slavighen, dienstbaren, onderworpenen, overgegevenen, vastghehoudenen, opghesloten, quelenden, vergramden, verbejdenden, criminelen, misdadighen, ongheluckigen, beschamden, mistroostighen, droevighen, benauden, hopen, smerighen, swaermoeidighen, teghenspoedighen, danckenden, gheboolden, verstekenen, treuwighen, quellycken, ghequelden.

Ghevere. Milden, blijden, overvloedighen, aelmoessen, medeelenden, welbeminden, gevolghden, wtdeelenden, bescrelycken, blinden, kostelycken, konincklycken, rycken, vermaerden, elck een.

Gheveyntheyt. Valsche, vermomde, bedecte, verborghene, versterde, gheslepen, smeekende, aenlockende, verradische, booffsche, verswegene, beymelycke, spottelycke, schimpelycke, duyckende, bedrieghelycke, ydele, schalcke, fabelachtighe, gheschende, laghenachtighe, dobbel, onnuete, ghewomaensichte, ruyffelachtighe, belacheluycke, schadwepedrieghen.

driegbetijcken schijn, boofs, schalcke, verradersche, smeeckende, dobbel-heylighe.

Ghevolgh. Moeyelijck, achtervolghende, bielen, vottstappen, langh, treden, achtermatkanderen, stedelijck, sta-sich.

Gheweldicheyt. Ghewels ofs gheweldich, onrecht, tempeestijghe, krachtsighe, saricuse, bulderende, ongebondene, kryghe, troestich, overmasighe, brandende, windich, overualtende, dootlijck, ontmoetende, moedighe, stercke, haestighe, tempeestighe, ongebreydelde, leeuw, straffe, Barbarische, vergransde, wissighe, dulle, ghevaerlijcke, moedighe, onghenadighe, wreede, troest, machtighe, onstekene, veerdige, harde, strenghe, groote, stoute, tyrannighe, wonderlijcke, bespringhende, ghebiedende, ongeordineerde, overweldichde, oproerighe, groawelijcke, forsijghe, verdersfelycke, onghemantichde, besighe, dreyghende, boerachtighe, rassche.

Ghewichte. Swaer, balancen, ghelijck, recht, tel, ghekeurt.

Ghewin. Proffijtelijck, inbrenghende, blydt, zoet, aenlockende, beloonende, vruchtbaer, ghespaert, verzoetende, vryl, onghorechtich, rechtveerdich.

Ghewille ofte Conscientie. Goede, innerlijcke, knaghende, beulsch, gheloovighe, verborgene, eenvoudighe, reyn, zuivere, oprechte, droeve, onverzadelycke, wroeghende, gerust, ongherust, bevredichde, gecauteriseerde, doorvyerde.

Ghewoonte. Oude, goede, quade, ghemeyne, dagbelycksche, verouderde, tweede natuere, jonge, gheduerighe, onderhoudelijcke, loffelijcke, voedistere, ghebruyckelijcke, langhe, eerbare, heylighe, menschelijcke, ghemanierde, zedighe, politijcke, gheregeerde.

Ghewormte. Kleyn, vryl, luyfich, aerden, mysen, onnut, boos, dun, vloeyende, krielende, schadelijcke, ratten, arch, knaghende, boscken-vyant, meluven, motten.

Ghesalt ofte Ghelincert. Vre, magher, zacht, dick, vochtichlijck,

Ghesell. Ghetrouwen, made, lieven, weerdighen, bevin-
den, ghemeynzamen, trouwen, goeden, gheneghen, trouw- r-
tighen, bert, vrindighen, tafel, kamer, verbonts, werck, ghe-
paerden, m. d. hulper, m. d. stemmenden, criminelen, mede-
deetenden, med. schuldighen, boots, ambachts.

Gheselschap. Ghesworen, be-eedicht, vriendelyck, ghe-
trou, lieffelyck, trou, onbrekelyck, onontschickelyck, ver-
kocht, verbonden, bondtghenooten, behulpsaem, blyvende,
onderlinghe, ghezellen, vryers, broederlyck, ghemeyn, be-
wandelt, tafel-broeders, gheduerich, familiar, vergadert,
lieden, groot, licht, lichtveerdich, ghespraeckzaem, ghe-
meynzaem, zoot, eerlyck, zedich, beleeft, blydt, medeplich-
tich, verbonden, houwelycx, onscheydelyck, byeengevoechde.

Ghesichte. Scherp, goet, alziende, scheel, lustich, schoon,
onweerdich, stuer, straf, treckende, smeeckende, Sonnen,
vast, vriendelyck, amoureux, opmerckende, brandende,
deerlyck, quaet, doncker, sterre, spiegel, verdooft, tooverich.

Gheondtheyt. Volkomene, kostelycke, menschenvoe-
dende, zoete, goede, Goden-dochter, lieflycke, heylighe, bly-
de, menschelycke, voedstere, gheheele, volle.

Ghietich. Quetende, machteloos, onstercken, catyvighen,
lelammen, elendighen, treurighen, onroerlyck.

Ghier. Verblindenden, wilden, botten, gulsighen, ghe-
bedden, krombeckigen, voorzegger, onverzadelycken, scherp-
sienden, verbongherden, pryighen, onkuyschen, vnylen, tra-
ghen, stercken, bergighen, slockerighen, hongerighen, vreem-
den, swaren, reysenden.

Ghierighen ofte Ghierigaert. Wrecken, armen, onver-
zadelycken, huyschelaer, wistelzoeckenden, zorchvuldighen,
catyvighen, elendighen, wackeren, ongheluckighen, beghee-
righen, slave, behoefighen, gheltsack, magheren, achter-
denckenden, arbeydighen, splytmyte, woekenaer, korenby-
ter, onvoorspoedighen, benyden, verachten, hertknaghenden,
verbongherden, traechbetaelder, betael-noy, gheef-noy,
vasthouwer.

Ghiericheyt. *Woekerachtighe, brandende, schadelijcke, knaghende, wreeds, blinde, bleecke, vyyle, grouwelijcke, stinckende, vileyne, elendige, hatelijcke, rasnde, moeder van alle zonden, droevighe, oneerbare, slavighe, bedelende, ghebreckelijcke, vyandinne van milcheyt, hoovaerts-moeder, en van trots, arme, eysschende, altyt-begheerende.*

Ghierfwaluwe. *Blauwen, leechbuligenden, watervogel, gheverweden.*

Ghifte ofte Gheschenck. *Kostelijcke, dierbare, gunstighhe, rijcke, ghelt, corromperende, milde, gheluckighe, weerdighe, verdiende, eerlijcke, toegheoygende, aenghename, vrywillighe, ghenadighe, konincklijcke, verborghen, gheheylighde, ghedenckweerdighe, blijde, vrolijcke.*

Ghilde, ziet *Quitgoedt.*

Ghist. *Drabbighen, dicken, vyulen, vetten, onnutten.*

Glas. *Klaer, reer, broos, blinckende, schoon, aerdich, cristalijn, edel, reyn, effen, dun, lustich, groen, verklaert, spiegel, Veneets, Frans, Milaens, licht, doncker, duyster.*

Glasvenster. *Klare, schoone, lichte, raem, blinckende, reyne, droevighe, duystere, spiegel, verloyde, verlichtende, opengaende.*

Goddinne. *Onsterffelijcke, heylige, wreetsere, schoone, goddelijcke, gheluckighe, hemelsche.*

GODT. *Almachtighen, eeuwighen, ongheschapenen, oppersten, Vader, Heere, waerachtighen, goedertierenen, rechtsveerdighen, barmhertighen, ghenadighen, yverighen, gozdighen, medelydenden, strenghen, onsterffelijcken, wreker, eersten, laetsten, wond:rijcken, alderhoochsten, heylighen, volkomenen, vruchtbaren, zachtmoedighen, onveranderlijcken, eenighen, onbegrijpelycken; oneyndelijcken, gherechtighen, aenbiddelijcken, milden, onzienlijcken, hoohdonderenden, volmaecten, onoverwinnelijcken, stercken, alregerenden, albeweghenden, goetgunnenden, vreeselijcken, verschrickelijcken, vriendelijcken, sweereets Boumeester, grooten, Heerscher der hemelen, Voorsienighen, onwtsprekelijcken,*

lycken, Schepper, alles ziende, recht doende, eenwefighen, hulpsbevend, n gheure, verleener, ghepresenten, goetwillighen, wonderbaren, onverghelyckenden, aenghebedenen, Koninck, Monarch, Vorst, Goddelycken, Vader des Hemels, Hemelsch:n Vader, heylighmakenden, aldermachtichsten, eenwighblyuenden, opper-Koninck, overgrootsten, gheduerighen, Vader der Goden, vertrooster, levendichmaker, dryvuldighen, dyreenighen, kryghere, victorigevenden, behulpelyck:n, b weghelycken, Vrededorst, Hemelbestieder, Schepper des Aerdbodems, verghelder, ghestrooven, Bruydegom, verlosser, excellenten, eenwighbestaenden, onwysfprek licken, verlichtenden, sweereks-timmeraer, onverderffelycken, rechten, beschermmer der onnosselheyt, dondernden, 'licht der weereks, Sonne, hertenkenner, Fonteyne des levens, Zaede der wedergeboorte, albeschickenden, de reden, de redelyckheyt, gaef-toestroyenden.

Godtheyt. Opperste, onsyndighe, hoogste, onwetelycke, hooghe, heerlycke, onsterffelycke, onbegrypelycke, eenighe. Ziet voor wat ick ghezeyt hebbe van Godt.

Godtloosheyt. Boose, barbarische, tyrannische, wreede, stoute, mahum:rische, grouwelijcke, afgruselycke, kerckverstoorders, hatelijcke, versloecte, vermaledijde, onzalighe, verdoemde, furieuse, ongoddelycke.

Godtvruchticheyt. Behoorlycke, schuldighe, heylighe, goedertierene, eenvoudighe, liefdenpleghende, slechte, Christelycke, zoete, deuchdelycke, doorluchtighe, loutere, religieusdochter, gheneghene, reyne, vriendelycke, barmhertighe, goddelycke, innighe, eerbare.

Goederen ofte Rijckdom. Verspaerde, aenverstorvene, verganckelycke, aenlockende, patrimoniale, vaderlycke, moederlycke, eenwighhe, rycke, roerende, onroerende, verderffelycke, onverderffelycke, aengheerfde, weereks, haestlycke, gheestelycke, onschattelycke, verdwynende, broosche, op ende afgaende, tydelycke, daghelysche, eenwighhe, smeekende, onbestendighe, aerdsche, opperste, ghitighe, naghelatene, sibbe-

slibberende, vergaende, benijde, onseckere, blinde, verblindende, zorghhevende, slendighc, hoovaerdighc, begheerde, ghe-wenschte.

Goedertierenheyt. Zoete, ghespracckzame, beleefde, goedertierene, willighe, liberale, ryve, lanckmoedighc.

Goedtdidicheyt. Zoetsertighc, goede, barmhertighc, vriendelycke, menschelycke, vreesdzame, beleefde, goedertierene, zoete, hertzalvende, behaghelycke, aen:hename.

Goedwillicheyt. Innighe, vriendelycke, lieflycke, minnelycke, trouwe, zonderlinghe, goethertighc, hertelyck:

Goedt ofte Goedicheyt. Goddelycke, heylighe, lieflycke, werst:, opperste, hemelsche, zoete, beleefde, ghenadighc, behulpelycke, liberale, zonderlinghe, danckbare, eemuldighc, guystighe, hoochste, natuerlycke, innighe, groeyende, vruchtbare, onwisprekelycke, ghetrouwe, princelycke, meeste, hooge.

Goliath. Philistyn, hoovaerdighen, trotsighen, dreyzonden, Reuse, bastacrs, overwonnenen, stouten, nedorghoefelden.

Golve. Water, baren, draeyende, rugsschende, bruyssende, natte, blaue, natmakende, vloedende, vlottende, vli:ende, zilverige, schuymende, klare, moorderffe, slibberende, bleecke, groene, trotonische, cristalyne, schoone, reyne, roffe, glafsighe, drijvende, zee, grouwelycke, windighe, kletterende, scheeps, zoete, nevelachtighe, springhende, overgolvende, ras-sche, dicke, kale, tempsestighc, spyghende, gheswollene, ver-bevene, huy:ende, vliedende, varend:, lievende, inswalgende, stille, vaackerighe, ghebobbelde, vischachtighe, springende, zandachtighe, revier, verstoorde, ziedende, opstijghende, dwalende, zachte, wocheighende, wespouwende, opworpende, voordrijvende, vergetelycke, verliefende, verdrijvende, koude, vreesde, Neptunisthe, beroerde, grammelende, onghestadighe, wiesmakende, doove, blinde, teghenstoosende, bassende, ghedokene, ghevaerlycke, dobbels, tweevondighe, morronde, nedorvallende, wanckelbare, verflindende.

Gomme. Druypende, rossen, klaren, blinckenden, ghe-len, yanonden, ghedistalloerden, liemachtighen, kleuenden,

E P I T H E T A V A N

harden, rickenden, verharden, lymenden.

*Gonste ofte Gunste. Beleefde, goedertierene, korte, zoe-
te, heuffche, weereftche, verdraghelycke, vriendelycke, be-
drieghelycke, barende, behu'pelycke, swacke, merckelycke,
ydele, ghecorrompeerde, eergierighe, ghemeyne, dagelycche,
quellycke, smeeckende, hooffche, rechters, Macenifche, dra-
ghelycke, ghebuerlycke, verzeerde.*

*Godt ofte Riem. Gheghespen, stercken, langhen, va-
ften, enghen, bindenden, gordenden, gordel, maeldragenden,
ghedraeyden, maeghden, krommen, beflaghenen, bruyts, wöl-
len, omgordenden, fijden, ghevlochtenen, leiren, flumzelen,
zilveren, ghebordurden, ghewevenen, gheftricten.*

*Gordijnen. Comedien, gheringhde, ghehanghene, ghe-
spannen, langhe, gheschackierde, ryfende, ghetrockene, ghe-
fchouene, gheperste, duystere, faeyen, fijden, etc.*

*Gote ofte Riote. Loopende, ftinckende, diepe, flickeri-
ghe, vuyle, druypende, privaets, onreyne, vileyne, water,
loodde, houte, enghe, wtghehoalde, afhanghende, holle, langhe,
wijde, fonteyn, ronde, riolighe.*

*Gotten. Een Natie alzo gheenaemt, kryghs, kryghers,
ftrijtbare, wreede, gheleerde, vyantsche, machtige, furieuſe,
barbarifche, plomme, koude, afgodendienaers, kloecke.*

*Dit volck is ghesproten wt het Eylandt Scandavia, welck na
der handt gheenaemt is gheworden Gotthia, was zoo kloeck ter
oorloghen, dat vele Roomsche Keyfers hun niet en hebben kon-
nen overwinnen, ja zelfs Domitianus den twaelften Keyfer, die
zelve van de Gotthen by de Danouwe overwonnen is geworden.
Deſe Natie iſt (boven alle andere) die de Romeynen ende alle an-
dere de ftrijtbareſte Natien van geheel Europa, heeft doen beven.*

*Goudt. Blinckende, gheel, corromperende, levengevonde,
koſtelyck, zorchroovende, rijk, leedibenemende, ſchij-
nende, onverderffelyck, ghemunt, ſtralende, gbelouert, ab-
machtich, ghebruyncert, klaer, beproeft, arb. ydich, mynen,
ftout, menſchen-trooſt, vreemdelinck, ſlibberich, Goden-
cicraet, edel, ſware, blindt, zuyper, ghezuyvert, ducaten,
boos, eergierich, zacht, smeeckende, begheerich, lieflyck, be-*

rijder, booghzaem, gheweuen, vlytich, schijnende, vast, konincklyck.

Goutbloeme. Ghels, gulden, blinckende, roffche, tyzenfonne.

Goutfmit. Subtylen, behendighe, rafineerder, arbejder, handwercker, steenzetter, juwelier, bekrosenen.

Goutghewichte. Balance, draghelyck, luysterende, recht, subtyl, goet, ghewaerdeert, ghekeurt.

Gouverneur, Richter. Ghebiedenden, meester, ouden, regeerder, regerenden, werckelycken, zorchvuldighen, ge-eerd:n, wijfen, eerbaren, ervarenen, heerschenaen, machthebbenden, wakenden, voorzichtighe, statighen, wesseljcken, wackeren, neerstighen, vlytighen.

Gorgones. Grouwelycke, wreede, serpentiſche, gherimpelde, afgriffelycke, bloedighe, verſteenende, miſmaecte, veraſchrickelycke, ſtrytbare, eyffelycke, beſerpente, ſenynighe, ſtraffe, vreeffelycke.

Varen Phorci dochteren, ende genaomt Scilla, Meduſa, Sthenio ende Euryale, dewelcke begaeft waren met zoſ wtneemende ſchoonheyt, dat die dieſe aenſaghe werden zoſ verdooft ende beſwijmelt, datmen oorſake ghenomen heeft te verſieren, datſe vele in ſteenen hadden verandert: Zommighe willen zegghen dat het Africaenſche vrouwen gheweest zijn, die kloeck ter oorloge waren, daer Perſeus teghen gheoorlooght heeft, ende hare Koninghinne (welcke Meduſa was) overwonnen ende ghedoot.

Graen, ziet Zaedr.

Graet oft Viſchbeen. Dunnen, moeyelycken, puntighen, zoren, ghepunte, doornachtighen, rancken, haerachtighen.

Grif. Kelder, hal, overdeelt, ghegraven, verheuen, ſtuyvende, ſtofachtich, duyster, lodich, diep, gheneyn, vergeetich, dromus, gheordineert, arbejdich, woedt, oerlyck, heerlyck, ghegraver, ſteenen, eerbaclyck, gheplavey, prachtych, beklaghelyck, ſtonne, nederich, vergeten, ghedenckweerdich, marberen, ſwert, koſtelyck, gheſloten, overwelft, kout, bearbeyt, wraerts, ſchaduwich, doncker, manſoliſch, lichamenraet, vreesfchis verreck.

-Graf-schrift. *Rouwich, droevich, veruacrs, beklagelyck, beweent, beschreyende, treur, opgheschreven, doot, klagbende, onsterffelyck, oerbaer.*

Gramschap, *Droevighe, quellycke, nydighe, smertigen veronweerdighe, moeyelycke, qualyckte vreden, harde, bittere, berouwighe, korzele, leerwescnde, onstekene, hittige, vyerighe, brandende, ghele, ghepasside, vlammighe, grimmighe, dulle, rasende, yverighe, drooghe, beroerde, heftighe, wtzinnighe, beweecbde, haestighe, onvervuldighe, moedige, gheweldighe, periculense, dreyghende, verhitte, bleecke, zeeverende, dootslaende, byachtighe, opgeblasene, oproerighe, hatelycke, veerdighe, overvallende, schuymende, ziedende, spytighe, swerte, furieuse, schadelijcke, beroerde, onweerdighe, gheweldighe, bulderende, straffe, wtneemende, periculense, verborgene, galachtighe, ziet Toren.*

Grasbloeme. *Bleecke, deutele, vale, bevende, bloeyende, onghestadighe.*

Gras. *Koch, groen, langh, versch, waterachtich.*

Gratie, *ziet Aendacht.*

Graveel. *Steenachtich, zieckelyck, zandich, dun, doodelyck, kalckachtich, gryssachtich, ongeduldich, nierachtich, smertelyck, quellyck, ghewaertijck, periculens, hardt, stekende.*

Greffier. *Neerstighen, inschryvere, vlytighen, zorchvuldighen, zack-bewaerder, schryver, secreten, ghedienstighen.*

Greniet-appel. *Zuer-zoeten, rooden, gheketenden, blofenden, Spaenschen, serpen, wynachtighen, sappighen, wranghen, zoeten.*

De zoete zijn ghezondet inde maghe dan de zuere: Men zeght dat, om de Grenietappelboomen zoet te maken, men moet de wortel met verckens mest mesten, ofte menschen mest, ende dickmael besproeyen met stelle pissie.

Grendel. *Stercken, styven, dicken, wassen, slat, doorsnyter, gbetronwen, deurbewaerder, dieven, vreten.*

Grenkinghe. *Lieflycke, zoete, snoeckende, aanblijvende, gracieuſe, lachende, ſporſche, klyme, amoureuſe, zottebende, verzoete, vriendelycke, verraderſche, belachende, aenſtreckende.*

Griecken. *Gheleerden, lofbewachtigen, ſubtylen, ſcherpzinnighen, Vaders der gheleerthey, welſprekende, ſnacyſprekende, bedrieckachtighe, beſelachtighe, onghetadighe.*

Even alzo ſy boven alle andere volckeren ghepreſen worden, de wetenſchap van konſten ende gheleerthey te hebben: worden ſy oock gheacht d'onghetadichſte, de bedriegheliſckſte, ende de lichtveerdichſte te zyn.

Griecken-landt. *Oude, weerelts ooghe, konſtenmoeder, vermaert, moeder der Philoſophen, excellent.*

Griecken-landt alzo gheſaemt nae eenen Græcus, die in dat landt gheboren werdt, en den eerſten Koninck was, is hier voortijts een van de vermaertſte ende voornaemſte laeſchappen van gheheel Europen gheweſt. Maer teghenwoordich byna gheheel verwoelt. Ende tot groote oneere van de Chriſtenen, heeft den Turck dat onder ſyn heerſchappije. Griecken-landt is ghedeekt in veel deelen, waer van de principaelſte zyn Maedonien, twelck heeft zes landſchappen, Epirus vijf, Achaia neghen, ende Peloponeſus achte.

Grinſinghe. *Leelyck, ſaerve, belachelyck, walle, zotte, miſmakende, vuyle, onghetadighe, kindſachtighe.*

Griffoen. *Stercken, vyerighen, yverighen, goudbeſchermer, wreeden, Indiaenſchen, ghevolghelden, roouenden, grijpenden, wilden, ſtockerighen, ſtercken, machtighen, geuaclycken, vreedmen, gulden, vlammenenden.*

Men zeght dat d'Indiſche Griffoenen zyn beſtē met vier voeten, ende oock vleughelen: ſy zyn ſterck als Leeuwen, kromme klauwen, ſwert van rugghe, de borſte ſcharlaken root, witte vleughelen, vlammenende ooghen, ſy en woeden niet licht ghevanghen dan hoel jonck zijnde. ſy neſten op de hooghe berghe, ſy bevechten allerley beoſten, weggenomen den Leeuwe ende Oliphant, ſy graven het goudt, in der Baſtrianen landt (de naefte die aen Indien grenſen) inde woefte plaetſen, als iemandt daer ontrent komt, zoo beſchermen ſy't, ende wanneer ſy een goet deel goudts vergadert hebben, makender hunne neſten in: Om dat zelvighe te rooven komen zoutijes conige duyſent ofte twee duyſent man-

nen, ende hoewel dese menschen hun zelve in groot perijckel stellen, nochtans den schat die sy daer wt halen verzoet het, alldy ofte vier jaren gaense na desen roof: Dit dier is de Peedep zeer schadelijck.

Groenicheyt. *Lachende, mosachtighe, schoone, haest-vergaende, jonghe, lustighe, lieflycke, zachte, daghelysche, beemden, verblydende, esmerauden, lommerachtighe, bladeren, ghecoleurde, verssche, schoone, voorjarighe, blyde, nieuwe, bloemen, turkoysen, boftwyn, wylkens, vochtighe, grasse,*

Groetinghe ofte Groetenulle. *Vriendelycke, gunstighe, ghedenckweerdighe, hertelycke, ootmoedighe, grootende, ge-luckwenschende, aenghename, zorchvuldighe.*

Grondt. *Watergrondt, vloedt, vochtighen, slymighen, stillen, traghzen, ondiepen, harden, zandachtighen, onvindelicken, taftelycken, diepen, af.*

Grooticheyt. *Doorluchtighe, inzonderighe, hoovaerdighe, hooghe, rycke, wonderlycke, voorspoedighe, vermaerde, onmatighe, vriendelycke, begeerlycke, reusen, volkomen, onghesafsonneerde, mismaeete, onbeschiecte.*

Groevader. *Oude, voor, ghedenckweerdich, groot, natvolghelycken.*

Gruys. *Seeengruys, harde, puyn, fondements, kelder, dichten, metsers, klontich, mursel, vasten, lichteen, swaren, kalckachtighen.*

Gullicheyt. *Onverzadelycke, leckere, stockerighe, dronckene, vuyle, verflindende, onkuysche, schadelijcke, ongheduldighe, inswillighende, verquistighe, hatelycke, oorspronck van wellust, wortel van alle quaet, onbeschamde.*

Gulfigaert. *Luyen, dickbuycighen, stockenden, verhogherden, verteerenden, ledighen, epicureischen, bongherigen, bassenden, wellustighen, gierighen, stockerighen, vuylen, onverzadelycken, leckeren, opsnappenden, slempenden, gulfighen, vretenden, inswilghenden.*

Gaychelaer ofte Kamerspelder. *Vrotlycken, blyden, ghenuechlycken, vermakelycken, bootsighen, bootsenselder, wackeren, behendigghen, onnuten, loosen, schalcken, bedriegbelucken.*

gelycken, klappenden, subtylen, mallen, tuymelenden, licht-
veerdighen, passerepaspeelder, spottighen, wackeren, lich-
zen, dansser, springher.

H.

HAeck. Bijtenden, vergulden, verroefsten, ghespighen,
vrouwen, gheslotenen, byghevoechden, yseren, krom-
mon, omgh. kromden, ghedraeyd:n, visch, treck, schippers,
sleyphaeck, hef, hands, scherpen, ghetanden, dregh.

Haen. Dachminnaer, ghekanden, ghekroonden, trot-
sen, gheborstelden, ankuyschen, wecker, ghepluynden, ghe-
spoord:n, yverighen, nydighen, gheklouden, wackermaker,
morghenwecker, ghebaerden, voghelaer, leeuwenschrick,
himnevoocht, kamp, ghelubden, lonckenden, vorst des ghe-
kanden, volcx, w:deraker, nachtwaker, landmans wre-
werck.

Haerman. Haerulieghe, krackeelder, pleyter, roeper,
guellenden, heesschen, twister, baffer, procesdriyver, subtylen,
mo:yelycken, verteedere, ghelquisters, klappaert, ongheru-
ften, zackdragher, kyver, nadenckenden, neerstighen, bekoms-
merd:n, wakenden, onvrolycken, bezighen, koppighen, van-
ghere, neerstighen, ervarenen, loosen, archijstighen, wistric-
ker, proceszoeker, schalcken, moeden, kryghelen, twistzoe-
ker, bleecken, schelder, obstinaten, kyvenden, zorchvuldi-
ghen, solliciteerder, elendighen, omrechtveerdighen, valschen,
betrecker, rappelleerder, futselboeckzoeker, boosen, erghen,
stryder, wederstrever, bedriegher, overallooper, snapper, lo-
gh:naer, haerzoeker, wistricker, onwtenden, onbeschaem-
den, vervolgher, horsselaer, tweedrachtighen, grimmighen,
verbondsbreker.

Haersnoer oft Bandeken. Spantsel, gedraeyt, vrouwen,
saryen, sijden, linnen, smal, wit, dun, breed, hanghende, wol-
ten, zacht, ghecolewt, gheschockiert, ghevlochten, gouden.

Hule. Vreesachtighen, lichtlopenden, bontenvoet, leger-
honden

houdenden, bass: bewaerder, wilden, droevigen, archlistigen, bloeden, dracyenden, haeghoudenden, gheoorde, voorleeghen, vliedenden, veruacden, bevreescden, loosen, veerdighen, rosachtighen, vruchtbaren.

Dit Dier is zeer gemeyn, slaept altyt met opene oogen, 'twelck hy wt vreesen doet, want syn natuere leert hem niemant te vertouwen, dan op de rasheyt syner voeten: Voorder is dit Dier zoo vruchbaer, dat alhoewel dat de moeder jonghe zuyght, dat so vol jongen is, en laet daeromme niet 'tmanneken te zoecken ende ontfanghen. Men acht dat ouder alle Dieren, gheen zoo swaer-gheetich en is als de Hase, leeft ten langhsten maer zeven jaren, voornamelijcken het manneken.

Hueticheyt. Stortende, gheweldighe, veerdighe, lichtveerdighe, dulzinnighe, roovende, onbeleefde, raffche, ghevolghelde, meestighe, korzcle, onvermachee, yverighe, ycersghe, onvoorzienighe, subyte, verrassende, loopende, lichte, voordereude, spoedighe, vliedende, verbaestende, ghebrovene, Mercurische, gheveerde, onbezinnede.

Haet. Heymelicken, blinden, hoest, ongheluckighen, wo: yelicken, zonderlinghen, brandighen, bedecten, inghemartelden, rasenden, ousterffclicken, twistmakenden, dullen, verborghenen, vergiftighen, grouwelicken, bittermoedighen, ziet Nydicheyt.

Haghe. Doorne, ghetact, dicke, bosch, groene, stekende, stercke, wilde, loom: rachtighe, doorndraghende, verborghene, hooghe, dysterre, doornachtighe, brem, ghevlachten, gheschoren, gheblaemde, bloeyende, stekel.

Haghel. Hardon, yseren, witten, schadelicken, steenachtighen, dickeon, grouzamen, sneeuachtighen, kouden, spertelenden, klesseyenden, ghevrofenen, bevrofenen, dunnen, dichten, winterfchen, bocren: vyant, verderuenden, raffchen, droevighen, ronden, tempeestighen, krakenden, wyngaere: verderuere, ongestuynden, ruyffchen: den, crist alynen, slach, slaenden.

Hayr ofse Haer. Ghekralt, vlioghende, zachte, ghesfriseert, kruyt, top, ghebonden, ghevlachten, hanghende, ghe: hawe,

häre, lock, gh:streeck, jongh, opgestreken, wolcken, gedraeyt, scheer, dun, opgeschorst, drill:nde, geknoopt, verwerret, bosch, ghekoort, verstroyt, verkeert, mal, gheschoren, schoon, ghehuys, ghescheyden, ghestreelt, ghekrolt, ankruys, gekemmes, scheyde, narren, gh:menght, doncker, ghekronckels, vrouwen, ghek'offet, ghewollet, ghetroffijst, kruys, gouden, gbevonden, vlock, blinckende, ghespreyt, ghemaect, doorvlochten, gheclachtich, ghopalleert, ghebult, ausvlochten, wevallende, ghetroffet, langh, opghedaen, opstaende, opgeschorst, blonde, weghespreye, swert, brayn, ros, gryjs, wis, vael, gran.

Hayrlocken. Ghekrolde, moye, lieflycke, aardighe, vriendelycke, opstaende, gedraeyde, drillighe, gewreven, schoone, hanghende, gberolde, lustighe, gbevlochten, ghele, blonde, walle, ghegonde, ghestreelde, krollende, gberingheld, quispelachtighe, ghefriseerde, ghenopte, jente, gheknoopte, daveronde, walckachtighe, ghefriste, valsche, wyuen, opgeschorste, acnlockende, kleyne, ghekronckelde, louffrouwen, baerden, kronckelende, gberoyde, krans, ghesnoerde, boschachtighe, kruys, ghemaecte.

Halle. Koop, vloesch, laken, ghevulde, aankomende, wijde, acnroepende, zoetclaters, kraemers, overvloedighe, frys, graen opene, brooe, groen, moos, groote, openbare, bewandelde, visch, acnuallente, overdekte, ondedte, opene, gierigacris-

Hals. Witten, effenen, ghemarberden, verheuenen, hooghen, vetten, gbeulefden, vollyvighen, albasteren, dunnen, rancken, seederen, schoonen, langhen, ghebageden, ghekesenden, ruoren, koffinen, gulden, ghehooghen, ghekromden, beperelden.

Halsbandt of Halscieract. Rijken, kostelycken, beperelden, dierbaren, gulden, hanghenden, schoonen, ghemaitleerden, blinckenden, gheketeden, louffrouwen, ghecierden.

Hamadryad: s. Edle, nymphale, schoone, bosche, amourense, vlachterffen, Dianische, Dianens ghevolch.

Dat zijn bosch-Nymphen, die hier voortijds gheacht werden, daese met de boomen het leven ontfinghen, ende oock met de selve itarven, sy worden oock ghenaeemt Dryades.

Wamel. Zoeten, bleeënden, vetten, ghehaornden, springhenden, woldraghenden, ghekrolden, vrolycken, biooden, meeckenden, ghemeften, ghelubden, ghesneden, schooncn, grooten.

Hamer. Harden, arbeydighen, sme, smits, goudsmit, smedenden, Vulcanis, styven, grooten, swaren, yseren, houten, plompen, wel, moock.

Hamme ofte Hesper. Vette, smakelycke, ghelardeerde, warme, gherooete, pantagrueische, wynprickel, ghezouten, vinnighe, Westphaelsche, Oostersche, verssche.

Handel ofte Handelinghe. Ghewichtighen, moeyelicken, swaren, quaden, nootdringhenden, noodighen, aendringhenden, hazardeusen, periculeusen, koopmans.

Handelinghe. Albedryvighe, wackere, verroerende, koop, bequame, behendighe, brootdroncken, d.rtele, onkrystische, wacke, edele, redelycke, konstighe, ghemackelycke, geestelyck, gheestighe, lichtveerdighe.

Handen. Witte, huyshoudende, roode, yvooren, grijpende, blofende, schoone, werckende, zoete, zachte, zachtachtighe, te.re, vette, plompe, spinsters, behendighe, effene, reyne, swacke, gierighe, dertele, moorders, wraecgierighe, milde, ghemeyighe, delicate, diefachtighe, haeckachtighe, slibberighe, smeekende, stercke, harde, gheweerde, oorlooghsche, arbeydighe, streelende, wrecke, minnelijcke, holle, wackere, platte, marbere, doende, gheaderde, behulpelycke, langhe, deernen, breede, padtachtighe, bequame, stoute, verkleunde, victorieuse, wtghefrecte, ghewapende, rechtveerdighe, ghetrouwe, zorchvuldighe, mededeelende, opene, kletsende, ghevouvene, swacke, vrouwen, bloote, lichte, volle, furieuse, verhevene, machtighe, sneeuwitte, albasten, zenuachtighe, roode, vernielende.

Handt. Rechter-handt. Machtighe, ontemmelycke, wackere, harde, oorlooghsche, hoochmoedighe, ghetrouwe, wreede, stoute, bevende, schuddende, victorieuse, wrekende, vreeselycke, behendighe, stercke, strydtbare, dreyghende.

eyffelycke, ghewapende, dootflacnde, bloedijs, arbejdige,
wreckende, moorderffe.

Handtboon. Behendighe, timmermans, bandelycke,
behelpelycken, arbejders, ftereken, ftyven, langhen.

Handtdwale. Rouwen, hanghenden, smallen, langhen,
drooghen, fchoonen, fijnen, dunnen, zachten.

Handtghift. Blyde, nieuwe, lieflycke, vriendelycke, ghe-
luckighe, ongheluckighe.

Handthave ofte Handtriem. Krommen, ghekronden,
bebulpelycken, ftercke, vafthoudende, overwelfden, gedra-
den, hanghenden, ghekrootten, fnyttende, gheyserde, om-
ghekronden.

Handtkuffer. Devoten, eenvoudighen, ootmoedighen,
eerbaren, eerbiedenden, nygbenden, ftypenden, knielenden,
fteenfcrabber.

Handtichoenen. Gheparfumeerde, flechte, luftighe, aer-
dighe, zachte, ghewrochte, louffrouwen, gheverwede, dub-
bele, ghevoederde, moye, ghemusquetde, ghecierde, doorsne-
den, rieckende, honte, verffche, Ionckers, gheborduerde, ver-
zachtende, ghemoeyighe, ghebackelde, gefneden, bequams,
ghefafsonnaerde, excellente, witte, ghebreyde, leiren, bonden-
leiren, edele, vrouwen, gheborde, ghesivette, ghesrenide,
ghequifpeldde, groene, fijden, ghebörde, ghepaerde.

Handtfehnft. Bekende, onderreeckende, verbindelycke,
verobilgeerde, waerachtighe, kennelycke, gheschrevene, be-
zalycke, verballens, onderreeckende, valfch.

Handtfecken. Onderfchryvelycke, ghewoonlycke, pit-
zier, onderfchreven, wtdruckelycke.

Hanekam. Verhevenen, dreyghenden, ghequifpelden,
grouwelycken, rechten, hooghen, doorhackelden, ghetanden,
dicken, kroonachtighen, ghehoorden.

Hanghel ofte Hael. Hanghenden, fwerten, langhen,
haeckachtighen, gheschakelden, gheschuerden, blinckenden.

Hannen ofte Hinnentalter. Blooden, zotten, ghehouwe-
den, flechten, koeckoeck, fchandighen, bottekroes, belache-
tycken,

lijden, tafel-vriem, armhertighen, bevreescden, vreesachtighen, verachtelycken.

Hannibal ofte Annibal. Kloeckyn, hets, wreedden, schalkken, onoverwinnelycken, Lybiaen, Carthaginefer, groosmoedighen, stryftbaren, bescheydelycken, moedighen, oorlooghsblaxem, verachtighen, strydere, barbarischen, loosen, wagher, waechhals, voorsichtighen, stouten, stercken, machtyghen.

Hy was Almicars sone, diemen bynaemde Barceus na de naem van synen stamme. Doen hy 16 jaer oudt was, was hy bequaem ter oorloghe als Overhoofd te heerschen, hebbende alle de volkomentheden ende gaven die een Opperveldtheer noodich waren te hebben: VVerdt ghekoren te ghebieden over den Cartaginiſchen Legher teghen de Romeynen, die hy erf-vyandt was, want noch een jonck kindt wesende, syn Vader (die hun hooft-vyandt was) dede hem by eede beloven, dat zoo haest het synē onderdom socht, teghen de Romeynen zoude oorlogen, het welcke hy ghedaen heeft, ende tot hunnen grooten nadeel: Maer ten lesten heeft Scipio den Africaen hem verſcheydenmaet overwonnen, ende bedwongen de vlucht te nemen by Prusum, Koninck van Bithynien: De Romeynen begheerden dat hy hun ghelevert werde, twelcke hy vernemende, ende ziende dat syn huys omringhelt was met de vracht vanden Koninck om hem te vanghen, ende hem over te leveren, lievet den hy in syner vyanden handen quame, doodde hem zelve met verghift, na dat hy 70 jaer oudt was.

Haren kleedt. Stekende, rou, quellijck, manincx, verſorvende, ſamijnachtich, penitentiën.

Harinck. Adagberen, draaghen, buak, wieren, pekela, zachten, vallen, ydelin, waekken, payck, brands, labbeken, krom, zee-manna, versifuriden.

Hy leeft allet by water, is altijs met hoopen by een, ja zomtijs met zoo groote hoopen, datmen hem niet vanghen en kan. Hy en is zoo haest niet wt den water, ofte hy en sterft, om de groote wammen ofte vischkaken die hy heeft, hy is veen zacht van vleesch.

Haringhe ofte Ophalinghe van winds, dorre, brandijghe, swerte, quellijcke, ophalende, verharende, vervollende, zomerighe, somen, vjstrighe, bitrighe.

Harmonie ofte Gheluydt. Welluydende, zoete, acoorderende, lustighe, overeenkomende, lieffelycke, excellente, musicale, blyde, Pythagorische, troostelycke, verblydende, maet houdende, ghetalhoudende.

Harnas, ziet Rustinghe.

Harpe. Spelende, klinghende, luydende, gheslaghene, zoete, zinghstere, Davids, gulden, Orpheus, welluydende, lustighe, ghehoorde, zoet luydende, musicale, stemmatighe, opghespande.

H. rpye. Gulsighe, vuyle, wreede, hongherighe, verbongerde, roovende, vileyne, berooversche, onverzadelycke, boose, ghebuycte ofte dickbuyckighe, leckere, stinckende, inslickende, besmettelijcke, wonderdierighe, ghevloghelde, slockerighe, gierighe, lichte, vliegghende, inswelghende, onreyne, strophadische.

Die zijn wonderlijcke voghelen, met aensicht als een jonghe dochter, haeckachtige handen, ende eenen wtcomenden grooten buyck, ende alijt hongherich wesende.

Haselier. Ghetacten, verschen, lommerachtighen, gheschorenen, groeyenden, notendraghenden, dichtten, krommen, wilden, bosschen, vochtighen, ghebladerden, haghén, vrijen.

Hafewint. Iaghers, vyerighen, yverighen, onvermoeyelijcken, steghen, obstinaten, rasschen, wackeren, rasloopenden, krachtighen, quellijcken, lochten, volghenden.

Havene. Bossche, ghemeyne, ganckbare, koopmans, kary, zekere, koophandelaers, verzekerde, bezockte, aenzettende, waterrijcke, bewandelde, breede, revieren, wyde, diepe, zee, bake, bequame, aenkomende, rijcke, vaste, drooghe, bevaerlijcke, begheerde, ghehoopte, opene, vreedzame, kromme.

Heere. Edelen, machtighen, gheautoriseerden, statigen, aedtschen, leem, eyghenen, gheerden, heerlijcken, eerweerdighen, oppersten, grooten, prachtighen, Ioncker, eerbaren, hoochmoedighen, gheweldigen, deuchtzamen, ghevoesden, onoverwinnelijcken, hoochgheachten, moedighen, vermaerden, treffelijcken, kloekdadighen, vrouwen, excellenten, ghebiedenden,

bidenden, stouten, kryghs-heldt, kloecken, booghen, onwinnelijcken, eergierighen.

Hebe, Iunonische, bemelsche, Alcidis vrouwe, gediensstijghen, jonghe, schoone, Goddinne der jonckheyt.

Sy was Iunoni dochter ende de Godinne der jeughet: Om hare groote schoonheyt wille, dede Iupiter haer dienen als proefftere by de Goden, maer om dies wille dat sy eens (slibberende) alzooghevalen was datmen hare schamelheyt zach, benam hy haer die bedieninghe, ende stelde Ganymedes in hare plaetse: Daer na troude Hercules in den Hemel.

Hebrus. Smeuwighe, ruycke, tracische, vermaerde, goudde, klare, stercke, konde, ghehoornde, ghele, schuymende.

Is een riviere in Thracia, welke zeer vermaert is, om dies wille dat onder het zandt goudt ghemengt ghevonden wordt.

Hecate. Ghebrylichde, diamirische, dryvoudighe, dryhoofdighe.

Diana werdt alzooghenaemt, om dies wille datmen haer hondt slachofferen offerde. Sy wordt dryvoudich ghenaemt, om dies wille datmen se dry souveraineyten toeschreef, in den Hemel was sy de Mane, op d'Aerde Diana, ende inde Helle Proserpina, ofte oock om dat sy dry hoofden gehadt heeft, te weten de rechte zijde een peerds, aen de sfincke zijde een hondts, ende in't midden een wilde mans hoofd.

Hector. Grootmoedighen, Troyaen, strijtbaren, kloecken, onbarmhertighen, vechtachtighen, strydere, kryghsman, vromen, bloedegierighen, wreeden, Priamidischen, onghenadighen, aldermachtichsten, Phrysaenschen, stercken, gheureesden, moedigen, Troyens eere, woedenden, rasenden, stouten, oorlooghschen, ridderlijcken, trotsen.

Hy was Priamus sone, den kloeckiten van alle de Troyanen, want zoo lange als hy leefde heeft de stad Troyen onwinnelijck gheweest: Hy hadde by syns huysvrouwe Andromache eenen sone, ghenaemt Altynaetus, welcken werdt van Vlisse doen hy de stad inghenomen hadde, van eenen hooghen toren afghestooten. Hector na dat hy hadde ter doot ghebroecht Protefila, Patroclus en veel meer andere, werdt hy zelve door Achillum ghedoodet, die hem drymael dede sleypen rondtomme de stads-mueren van Troyen. Ten eynde kocht Priamus van Achillis voor eenen som-

me ghelts het lichaem syns soons, 'twelcke hy heerlijcken dede begraven.

Heerlijckheyt, zier Staticheyt.

H. kel. *Scherpen, vlasters, ghestanden, dichtien, groven, spiz, kemp, vlas, sijnen.*

Heldt. *Koenmoedich, grootmachtighen, ridderlycken, kloecken, straffen, wreeden, onverwinnelycken, furjensen, schalcken, loosen, boochmoedighen, strytbaren, behendigien, bantzamen, dapperen, moedighen, vechtachtighen, woesten, wilden, stouten, voorsichtighen, waechhals, deuchtzamen, vermaerden, zeevarenden, avonturder, Ianonischen, balven Gods.*

Helena. *Schoone, Griecsche, Spartaensche, Iuppins dochter, syndarische, overspeelftere, bebendigbe, schandelycke, wellustighe, onkuysche.*

Iupiters dochter, ofte van Tyndareus, ende Leda. Sy werdt om hare groote wt nemende schoonheyt van vele bemint: Noch heel jonck wesende, werdtse van Theseus ontschaect, diese daer na overleerde aen Castor ende Pollux haer broeders, haer gheen onrecht ghedaen hebbende. Daer na werdtse ten houwelijcke gegeven aen Menelaus Koninck van de Lacedemoniers. Ende Paris Priamus sone, die wonderlijck schoon was, verliefde op haer, alzo dat hy na Griecken reyde, ontschaecten se, haren man absent wesende: het welcke oorzake was van de Griecsche oorloghe teghen de Troyanen.

Helicon. *Gheheylighden, musen-hof; plaetse der Nymphen, berchachtighen, Boëtiaenschen.*

't Is eenen berch in Boeotia by Thebes, Apollo toegheeyghent ende aen de Musen, welek daeromme Heliconisten ghenactut worden.

Heliogabalus. *Epicureis vercken, onkuyschen, wellustighen, wreeden, schandelycken, gu'sighe, elendighen, vromachtighen, luxuriensen, epicureischen buyck.*

Delen was de sone van Antoninus Caracallæ, ende van Soemida, den zelve door subtile middelen van syn grootmoeder werdt Keyser, leefde in alle wellusticheyt ende onkuysheyt, was zoo tot vrouwen gheneghen, dat hy wilde dat syne pispotten van sijnen goude ghemaect wierden. Men zeght dat hy vier jaer Keyser was,

was, en le dat hy in een privaet ghedoodet werdt, daer inne hy de vlucht genomen hadde, ende dewijle syn lichaem niet weder doortogt en konde daer hy ianghs inne ghekomen was: Hy wert over de ghemeyne Tournoy-plaetse ghesleypt, ghelijck oft het eenen dooden hondt gheweest ware, ende voorts gheworpen in den Tyber.

Helle. Duystere, inslockende, afgrondische, donckere, kuyliche, diepe, verblindende, duyvelsche, elendighe, swerte, haetelycke onwederroepighe, growwelycke, onzalighe, onderaardighe, verschrackelycke, wandelplaetse, lyse, verdoemelycke, gapende.

Hellebard: ofte Bijle. Hellebardiers, moorderse, langhe, Amasonische, Scytische, kryghs, scherpe, harden, bestoghenen, ghepunte, dreyghende, stercke, oorlooghsche, gevaerlycke, verveerlycke, mashighe, puntighe, onbarmhertighe, Sergeants, ghevlamde, ongheluckighe, bebloede, bloedighe.

Heim ofte Helmet. Stormboedt, blinkenden, vergulden, vreesfelycken, verschrackelycken, dreygenden, ghekamden, stalsn, verstaelden, barden, schutvryen, oorlooghschen, ghevedraen, ghegraveerden, gbedrevenen, gepolysten, lichten, metalen, ghekammet, verveerlycken, troesfen, ghepuncten, ghespyckerden, swaren, bepluynden, klaren, staenden.

Hiem. Ghewrocht, wit, ghfronst, ghelobt, gepeeyelt, ghebieft, kinder, omghekeert, ghesfriseert, lampers, opgestreect, ghepallert, ghelieft, ghestieft, schoon, gheboort, wolten, coitonen.

Hemel. Ghestereeden, straelachtighen, openen, grooten, goddelijcken, sterren, cristalen, overwelfden, hooghen, blauwen, blauachtighen, der Goden stoel, klaren, lichten, blinkenden, donckeren, duysteren, vasten, breedten, vlammenenden, wanckelijcken, veranderlijcken, sneeuwighen, donckeren, draoyenden, Godts Palley, schynenden, veelverwigen, sterrendraghenden, bellen, gheboochden, reghenenden, ghesconleurden, brandenden, windighen, grootsten, sterrenvouste, donderenden, appelgrawen, wolckachtighen, Spherischen, sone Saturn, wrecken, wrekeren, gunstighen, aneyndelijcken, verlicke

M. ANTHONI SMYTERS.

verlichtenden, lichtghevenden, verhoogden, gheschilder-
den, Saturnischen, beroerlycken, milden, ziel-rust.

Henride Valois, Koninck van Franckryck. Oude ghes-
lacht der Troyanen, wel beminden, tweeden Augustus, des
weerelts lief, goedertierenen, nieuwen Casar, konst beminn-er,
de liefde aller staten.

Heraclitus. Weenenden, donckeren, elendighen, Physi-
ciaen.

Desen Philosophooph weende altijs a's hy wt synen huysse ghinc,
ghelijc ter contrarien Democritus altijs loech. Om dies wille dat
den eenē hem liet duncken dat alle des menschen doen schein elen-
dich, ende aen den anderen belachelijk te wesen.

Heraut ofte Krijghs-bode. Konincklycken beroepend-
en, stouten, verkleedd-
en, dreyghenden, ghemachtichden, loosen,
subtylen, verueerlycken, wack-
eren, welsprekenden, erba-
ren, gheueesden, trofsen.

Herbergne. Gbehanteerde, ghemeyne, vermacrde, aen-
komende, vrolycke, behuysrade, zoete, groote, opene, bewa-
pende, passceders, bekende, ghetrouwe, bi-er, wijn, pis, re-
geliens.

Hercules den Thebaen, onsterffelycken, 'squacetverdrij-
vere, stercken, onoverwinnelycken; Alcmenis sone, hemel-
dragher, stryder, deuchdelycken, grootmoedighen, ontem-
melycken, Tyrinthiaen, grooten, pyruverdragher, Rusen-
dooder, oorlooghs-blixem, grooten heere, halven Godt, door-
lichtighen, edelen, Jupiters gheslachte, Griecsch-
en, amoureu-
sen spinner, Aoniaen, staende hayr hebbende, monsterdooder,
victorien-
sen, verueerlycken, glorien-
sen, beroemden, onver-
ueerlycken.

Hy was Jupiters sone, en van Alcmena, om syne groote sterck-
heys wille ende deucht werdt hy in't ghe'al der Goden gerekent.

Herder. Vee, schaep, veldtachtighen, armen, verned-
den, nederighen, wakenden, boerschen, verbluyf-
erden, snoa-
den, ongeachten, verdragenden, arbeydighen, sluyter, zorch-
vuldighen, groven, onghemanierden, ongheschieden, bewaar-
der, traghen, boetrachtighen, gbetrouwen, kee, slechten, bezi-
ghen.

ghen, volgher, berchwoonder, wandelaer, veldt, schuyffel-
laer, ruyspijdragher.

Herderlike. Lustighe, zoete, spinstere, jonghe, wackere,
kloecke, zinghende, eenvoudighe, moye, vriendelycke, boer-
sche, schoone, vrolycke, slechte, blyde, traghe, malle, aerdi-
ghe, dorper.

Herdicheyt. Diamantsche, rouwe, onbrekelycke, rootz-
steensche, vaste, steenachtighe, moeyetycke.

Herdicheyt, Strengheyt ofte Stratheyt. Botte, onhan-
delycke, harde, barbarische, wreede, onaedighe, hatelyc-
ke, bittere, sware, grove, onghenadighe, onbelesede, rouwe,
onwetende, onverstandighe, nieuwe, vreemde, onmensche-
lycke.

Herdtneckicheyt. Vaste, obstinate, volhardighe, trost-
ghe, verstoete, stantvastighe, harde, koppighe, moedighe, on-
veranderlycke, steghe, styfzinnighe, quaerwillighe, verhar-
de, moerwillighe, fantastycke, kryghule, partydighe, ketter-
sche, stootende, versmadelycke, spytighe, verachtelycke, we-
derspanninghe, stoutmoedighe, rebellighe, zonderlinghe, bit-
tere, wederstrevende, mytmakersche, verdoemelycke, on-
gh:hoorsame.

Herft. Pestighen, veranderlycken, catarreusen, vruchte-
barighen, rijcken, vochtighen, wynachtighen, onghezonden,
koortsachtighen, vrucht-voortbrenghenden, hontschen, kou-
den, overvloedighen, zickelycken, appelbrengenden, blader-
loosen, boomrijster, boomblotenden.

Herodotus. Een Griecx Historischrijver, Prince der
loghenars, Halicarnassiæcn, edelen, fabelachtighen, Vader
der Historie.

Herodes. Wreeden, boosen, overtreder, barbarischen,
Idumeenschen, onden, spotter, Koninck der Ioden, moorder,
tyran, elendighen, nydighe.

Antipaters Ione den Idumeaen : In't zeste Iaer des Rijcx Au-
gusti, werdt Koninck der Ioden verklaert, na dat hy wtgheroeyt
hadde alle die, die dese eere rechtelijcken toequam : Hy doode
synen eyghenen sone, om datmen achte dat hy den beloofden Mes-

M. ANTHONI SMYTERS.

Das zoude wesen. Hy dede oock dooden alle d'onnoosele kinderen te Bèthlehem, die twee jaren oudt waren ende daer onder, om dat hy vreesde syn Rijck te verliezen, door dien dat kortst na de geboorte onses Heeren Iesu Christi, de V Vijfe wien Oosten te Ierusalem quamen zoeken den nieu ghebornen Koninck der Ioden, om hem te aenbidden : Eyndelijcken hy sterfelendichlijcken in't zeven-en-dertichste Jaer syns Rijcx.

Herre *aener deuren, yseren, draeyende, leden, piepende, knerssende, beroerlycke, vaste, tierende, stercke, lichee, ghemackelijcke, gheweldighe, sware, steunende, beslaghen.*

Heriodus *van Boëtien, arbeydigen, Afcreaenschen, Boerenpoët, Cumaenschen.*

V Was een oudt Griecx Poët, ghebornen tot Cuma, om dat hy opgevoedt was in een Dorp, ghenacmt Alera, wordt ghemeylijcken ghenacmt den Afcreaen. Hy ist die eerit van de landbouwinghe gheschreven heeft, ende daer na is Virgilius hem ghevolcht.

Herfienen. *Denckachtighe, droomende, sware, korzels, vochtighe, seere, koude, cattarachtighe, scherpe, goede.*

Heritelinck. *Drooghen, ghebradenen, geboterden, dunnen, kortbrekighen, gheweycten, nieubackenen.*

Herte. *Teer, levendich, diep, 'tlevens oorspronck, woest, blijde, droevich, benaut, goet, ghewillich, herboren, onherboren, vleeschelijck, gheestelijck, versteens, ghebroken, oommoedich, arm, gheneghen, goetwillich, boos, nydich, valsch, verbittert, mimich.*

Herteken oft Spellekuffoken. *Ghespelt, maechden, kleyn, vrouwen, naelden, may, gheborduert, hanghende, aerlich, sluweelen.*

Hert oft Hinle. *Vliedende, lichte, veruactachtich, jacht, ghele, edel, bosch, lanckhalsich, roode, wacker, loos, loopende, vee, haeghboschs, veruellet, bruyen, arch, dwalende, hoorn draghende, vluchtende, ras, wildt, ghetact, loopachtich, bloode, lichtvoetich, vleesachtich, oudt.*

D'oude Historischrijvers zegghen, dat 300 jaren na Cæsars door een Hert gevangen wiert, daer des Keyfers wapen gegravert stont op den halsbandt, met dese woorden CÆSARVS ME FECIT : V aer wt dit spreekwoort ghesproten is CERVICOR

EPIPHETA VAN

NOS ANNOS VIVERE. Oock hoe een Hert ouder wordt, hoe het meer van de Hinde bemint, ende hy hittigher wordt.

Hertfweer. *Smertelycken, droevighen, smertenden, quellycken, verslindenden, knagenden, bloedighen, ghepassiden.*

Heupe ofte Dijghe. *Het dicke vanden beene, ronde, daverende, vaste, rondkens, witte, rootachtighe, harde, verhevene, hooghe, vette, dicke, vleesachtighe, gheveefde, reygers, boefachtighe, effene, glatte, malsche, moutere, billen, ghemoevighe, kussenachtighe, gheronde, zweelighen.*

Heushey. *Eerbare, beleefde, courttoysse, borgerlycke, welvoegende, welstaende, gemeynsame, steetsche, welgemanierde.*

Heyden. *Afgodendienaer, ongheloovighen, bertneckighen, onghetrouwen, supersticiensen, Christen-vyandt, hate-lycken, vreedelinck, wysgierighen.*

Heylighen ofte Santen. *Zalighe, verbeerlyete, ghecanoniseerde, triumpherende, patroonen, verhevene, gepredestineerde, levende, dienacs Godes, onsterffelycke, gbeluckzalighe, beghenadichde, hemelborghers, vergodede, levendighe, verhevene.*

Heyt ofte Heykracht. *Oorlooghs, machtich, strijbaer, vreedt, strydende, verschrickelyck, groot, rasende, onoverwinnelyck, moedich, trots, gheschiet, ghewapent, sterck, vreesfelyck, droevich, bulderende, vluchtich, vierkantich.*

Heytt. *Warmen, verstorvenen, keucken, aschachtighen, beetten, verbranden, vyer, vnylen, reynen, ghekeerden.*

Heyttur, *ziet Russche.*

Hick. *Tweevondighen, dubbelen, quellycken, langhen, ghebrokenen, hickenden.*

Hielen ofte Versenen. *Ronde, kleyne, korte, vluchtighe, vluchtighe, onbeschaemde, kack, scherpe, ronde.*

Hierusalem. *Heylighestadt, vermaerde, goddelycke, Salomons, de Palstijnsche, eere, oudt, hoovacrighen, volckrycke, edele, excellente, rycke, besochte, eerlycke, Davidsstadt.*

M. ANTHONY SMYTERS.

Dese edele Palatijnsche stad, die den Turck nu besit, was van Godt ghekoren, om aldaer gheert ende ghedient te worden, daer inne hebbende doen houwen door Salomon eenen Tempel heel magnifick, ende daerom (zoo Eusebius zeyt) na hem ghenacmt is. Niet teghenstaende d'oorloghen, de verwoestinghen ende verdestrueringhen, welcke onghelooftijck zijn, dese excellente stad overkomen, is evenwel het graf onses Heeren Iesu Christi in syn gheheel ghebleven, ende werdt als noch bewaert door Religiouzen van Franciscus oorden.

Hinden ofte Herten rhee. *Wackere, bosch, vluchtsende, gulfighe, slechte, lichtverveerde, dwalende, wilde, raslopende, ghehoorde, schouwe, oude, ghestadighe.*

Hinne. *Vette, legh, eyer, nutte, kloek, teere, ghekamde, kakelende, legghende, broedt, tamme.*

Hinnebezien. *Stekende, ronde, zoete, purpurachtighe, baegh, keirnachtighe, wilde, veldtsche, bosch, roode.*

Hipocrijt ofte Gheveynsden. *Devoten, ghekapten, ouden, slechten, verachten, popetenden, supersticienssen, ghepaesternosterden, schijnheylighen, druyppensighe, tande lofsen, pnymsstryckenden, smeekenden, mompelenden, na-apende.*

Hipocritie, ziet Gheveynstheyt.

Hippocrates. *Prince der medecynen, gheleerden, vermaerden, onnavolghelycken, oppersten Medecijn, voorzeggher, wonderbaren, Goddelycken.*

Hy was Discipel van Pythagoras, ende gheboren in't Eylandt Co, heeft dese eere ghehad, den eersten gheweest te hebben, die klaerlijcken van de medecijne gheschreven heeft, ende reghelen daer van ghegheven: Syne Boecken zijn (na de doot Æsculapio, sone van Apollon) 500 jaren verborghen als verloren gheweest, sterft in't 104 jaer syns levens.

Hippolytæ. *Moedighe, manachtighe, threesiaensche, barbarische, mannewijf, Amazonische, wreede, oorloghsstere, stryfbare.*

Dese Vrouwe was Koninghinne van d'Amazonen, dewelcke overwonnen wesende in den strijdt van Hercules, gaffe Thefeus ten wijve, die by haer eenen sone wan, ghenacmt Hippolytus.

Hippolytus. *Elendighe, kysschen, vreemden, The-seaenschen,*

fraenschen, beschaemden, Amazoniaen, jagher, reyn. n. straffen, onnooselen.

Hy was Theus ende Hippoliten soone, hy hadde eenen groswel van het bywoonen der vrouwen, en bekommeide hem niet dan met ter jacht te gaen: Maer Phedra syne stietmoeder in d'absentie van synen Vader verliefde op hem, ende ziende dat sy hem tot haren onkuysschen wille niet en konde verwillighen, maecte haren man wijs dat hy haer hadde willen verkrachten. Het welke Hippolytus vernemende, krom op syné wagen, nam de vlucht, doch de peerden den waghén omstortende werdt van hun gedoot.

Historie. Waerachtighe, weerdighe, ghedenckweerdighe, weerde, heerlycke, Roomsche, levende, onsterffelycke, profijtelycke, oude, schoone, vermacerde, aerdighe, France, Duytsche, ghemeyns, ghedachtenissen, Cronycken, spreken. de, schat des menschen leven, vertelstere, jaer-beschrifftere, eerweerdighe, tydinghbrengstere, kaelhoofdighe, welsprekende, waerheytmoedere, excellente, der tyden ghetuyghe, ghedachtenisse der onderdommen, spieghel, meesterse der jaren.

De Historie is ghetuyge van den tijdt, de memorie des ouderdoms, meesterse van de jaren, het leven der stervende, het tafereel van de menschen, ende den spieghel van d'onwetende: Sy is gheinventeert tot profijt van de ieghenwoordighe, ter eeren van d'overledene, ende tot leeringhe van die noch worden zullen.

Hitte. Smerterlycke, brandighe, glinsterende, levende, groote, worme, vyerighe, ovens, krachtinghe, rasende, bondesbr-melsche, vlamme, dorre, brandende, onstekende, ghetweldighe, ontsinnighe, onbusschelijcke, Vulcaensche, somerdrooghende, koortsighe, hittighe, heftighe, scherppe, ziedende, verstickende, voentighe, bernende, verteerende, stralende, verslindende, overvloedighe, quellighe, sonnen, sware, swacke, reuck, verworpene, verdrooghende, krankke, slappe, dorre, wterste, traghe, verbluysterende, krachtinghe, gheweldighe, onstckene, swerte, zolffere, helsche.

Hoek. Achter, verborghenen, kleynen, donckeren, dry, geslotenen, bequamen, verweechschen, duysteren, lommerachtighen, schuyt, kack, slyck, schyt, pisthoek, kyck, vyf.

M. ANTHONI SMYTERS.

Hoeck-kamerken ofte Secret. Kamerken alleen, verborghen, duyster, wtenweghe, doncker, secret, klyn.

Hoednicheyt. Merckelycke, voornaemste, vermaerste, veranderlycke, edele, eerbare, principaelste, opsichtichste, merckelycste.

Hoep, zic Reep.

Hoere. Schoone, loofe, bordeels, courtisane, onbeschaemde, leckere, onkwyssche, oneerbare, ontuchtighe, stoupe, loopstere, vuyle, schelmsche, quade, openbare, slibberachtige, wanckbare, dertele, besmette, onreynne, drilstere, wulpsche, overdadighe, bysistere, ghemeyne, allemans, malle, snoode, ghiekamerde, kanckersche, growwelycke, pockighe, weereltsche, schalcke, opghetoyde, smeeckende, elendighe, ledighe, mocke, ravotten, roffiaens, zondareffe, blijde, in't leven zittende, gheschende, gheteekende, wsfunnighe, Roomsche, opgheblasene, hoovaerdige, hoochmoedighe, lustighe, lieflycke, vriendelycke, Italiaensche, vermaerde, hoerachtighe, aenlockende, onreynne, fraeye, vunste, opghetoyde, diefsche, diefsachtighe, guytsche, onghebondene.

Hoereerder ofte Hoerenjager. Onkwysschen, zondaer, boosen, maechden-schender, loofen, snooden, vrouuchtighen, quaden, wellustigen, schandigen, doortrapten, hoeren voocht, pockighen, schrambeckighen, schelmschen, bordeelbrock, onverlaten, overlastighen, maechden-dief, vrouwen schender.

Hoest. Quellijcken, swaren, drooghen, quaden, kichenden, konden, inhalenden, longherknaghenden, gheweldighen, beswarenden, fluymighen, pynlijcken, kikk.

Hoewe. Landt, pacht, profijtelycks, boeren, vruchtbaren, bewoonden, dorper.

Hof. Keyzers, Princen ofte Heeren, Konincx, beroemt, goede, gheesten-moeder, hooghe, gheweldich, weeldich, hoovaerdich, hoochmoedich, opgheblasen, heerlyck, statich, wulpsch, staten, kostelyck.

Hof ofte Tuyn. Kruydt, lust, aerdt-paradijs, groenen, vermakelijcken, begraeften, risckenden, bebloemden, ghe

E P I T H E T A V A N

rapyten, vruchtbaren, vrucht draghenden, bedanden, beslo-
 senen, moes, ghemesten, schoonen, lustighen, medecinalen, be-
 spinnekopten, huyshoudenden, lachenden, bearbeyden, vier-
 kanten, gheschieten, verlustighenden, blijden, bequamen, ge-
 spitteden, ghewijden, krieck, appel, peer, verheuhenden, ge-
 plaveyden, effenen, ghebouweden, bloeyenden, beplanteden,
 gheplotterden, behaechden, verborghenen, bezeyden, bebla-
 derden, gheluckighen, opghetoyden, ghespickelden, byeen-
 ghevoechden, begroefden, doorspitten, gheschilderden, ghe-
 eierden, groeyenden, vruchtbrenghenden, delicaten, bedan-
 den, gheproportioneerden omgravenen, omtuynden, bevrij-
 den, omhaegden, beboomden, omgrachten, omwaterden,
 kalen.

Hol. Conynen, vossen, diepen, leeuwen, walven, kuylach-
 achtich, engh, smal, doncker, bossich, ombeschaduwede,
 slanghen musen.

Hol ofte Speloncke. Kuyt, verborghen, zeker, doneker,
 eenich, lommerachtich, verfteken, eenich, dieve, spelonckich,
 secreet, duyster, diep, swart, blind, versweghen, hymelyck,
 ghesloten, onbekent, verholen, wtghegraven, ghehooit.

Hollandt. Zoete, waterrycke, tschipyrycke, melc ghe-
 vende, koeweydende, bolle, turf ghevende, moerachtich, wey-
 landsche.

Holofernis. Tyrans, boovaerdighen, kloecken, heldt,
 krighsman, gheveesden, barbarischen, wreedden, switenscn,
 rasenden.

Hy was Overyeldthoer van't Krijghs-heyr des Konincz Ne-
 bucadnesars, ende in syne dronckenschap van de kloecke Iudith
 ter doot ghebracht.

Homerus. Poeten Godt, Godt der poësie, Achillis,
 trompette, smirniaen, Godtlycken, vermaerden, Griecx
 Poët, dronckaert, blinden, fabelachtighen, gheleerden, sta-
 tighen, onsterffelycken, Prince der Poeten, Iliaden Auceur,
 luytroependen, onnavolghelycken, grooten, gheruchtighen.

Vas eerst ghenaeamt Melesigenes, is den excellentsten Poët,
 gheweest van alle de Griecksche Poeten: en heeft desen naem ge-
 brachen.

Kregben, om dat hy blindt was: men zeght verscheydelyck van de plaetse syner gheboorten, men en heeft gheen zekerheyt daer van beschreven. Plinius zeght dat hy gheboren is int Eylant van los, ende daeromme meest vermaect en voor waer ghehouden.

Hondtsdaghen. Brandende, heete, wreede, dulle, swevende, somer, onghewonde, koortsighe, glinsterende, Icarische, ghesterrede, bonde, ziedende, omstekene, dorre, zieckelycke, bernende, schadelycke, roode, bittighe, vyerighe, dorstighe, pestighe.

Honich. Zoeten, zongewich, ghelen, hoornichzomighen.

Hondt. Bassenden, ghetrouwen, loopenden, ghequispotten, obstinaten, verhongherden, jaghers, jacht, leckeren, geoorde, quellycken, wacht, maghenden, camusen, brack, gheplaecten, ghespickelden, swerten, vyerigen, ghespoorden, veerdighen, stercken, snuffelact, vuylen, opsnapper, granwen, kerzelen, dullen, rasenden, ghevloeten, ghelen, volghenden, gheschoren, water, stercken, dogh, treckenden, machtighe, wakeren, bijtenden, fieriusen, wreeden; blaffenden, janckenden, huylenden, quicker, arghen, periculensen, stouten, witten, rasschen, traghen, huys, hongherighen, gierighen, guisighen, keffer, pryje, haestigen, nauwieckenden, stommen, kloecken, lustighen, raneyten, stegen, herders, verschrikelycken, rouwen, zorchuuldighen, verflinder, rekel, knibbelenden, babbelen, huyswachter, moedighen, vleyaert, leeghen, langhlyvighen, ys, grimmenden, ghepaerden, stillioen, wachttrouwen, eysschenden, ghestreecten, lichten, speur, swaren, ghemarberden, windt, krygh, jock, snapper, magheren, ruyighen, bisighen, snelvoetighen.

Hongh. i. Grooten, bleecken, onverdraghelycken, verhongherden, droevighen, quaetradenden, ghebreckelycken, nootdrustighen, bassenden, wt nemenden, watersten, gierigen, stockerighen, elendighe, langhen, gulfighen, rasenden, mageren, onverzadelycken, wreeden, verflindenden, schadelycken, listvindenden, zorchuuldighen, harden, onversoenighen,

moeylijcken, knagbenden, meestorffe der konsten, gapenden, in slockrighen.

Hooft van een Wilde swijn, leeuw, beeyren, beest, n. dieren, veruecrlyck, grouwelyck, ghetopt, vergrouwelt, vreselijck, ron, stekende, dreygende, rechte, verbasende, luypacrdē.

Hooft eens menschen, hayrich, groot, koppich, swaer, licht, recht, gheboort, eerbaer, eerlijck, schoon, hooch, kula, ghedeft, ontdeft, bloot, rosschen, ghekopperoot, ghekrot, wit, menschelijck, ghelockhayrt, weerdich, goet, quaet, grijs, dick, aensienlijck, schuddende, maeghden, divers, ghehult, ghetoyt, lanck, gheciert, fantastijck, stijfachtich, stijfhal-sich, korzel, kort.

Hooftpeulinck ofte Oorkussen. Zacht, ghepluymt, overhanghende, zotten, rust, luycaerts, langhen, kussenachtich, donsen, ghemoeyich, langhen, welghevulden, zachten, ghecottoenden, ghelen, lochten, ghepluymden, smallen, delicaten.

Hooftstuck Subtyl, excellent, Apellischs, zonder ghelijck, goddelyck, onnavolghelijck, bearbeyt, konstich, Vulcanischs, wonderbaar, volkomen, volmaect, mirakel, doorwrocht, volbrocht, behendich, stout, voornaemste, niet om verghelycken, wonderlijck, zonderlingh, wtghezondert.

Hooghheyt. Opperste, heerlycke, groote, diepe, berchachtighe, excellent, weerdighe, onmatelijcke, hemelsche, blyckelijcke, alderhoogste, wonderlijcke, verhevene, hoo-vaerdighe, Hertoghen, doorluchtighe, grootse, grootmoedighe, onbeklimmelycke, des hofs, konincklycke, monarchische, keyserlycke, goddelycke.

Hoop ofte Tas. Vergaderden, grooten, opghehoopten, ghelthoop, onghestaltighen, verzamelden, overvloedighen, verzamenghebrachten, ghetasten, gheheuvelden, vollen, aerden, mest, dichten, by een vergaderden.

Hooverdijs. Opgheblasene, spytighe, veronweerdighe, trotsighe, poffende, beroemighe, vermetele, vermetighe, menschen-beul, verheffende, leuens, goet danckende, vermoeden-
de,

de, moeyighe, grootzighe, arme, verachtwaardighe, besche-
moedighe, pompeuse.

Hope. Bedrieghelycke, ydelle, valsche, twisselachtighe,
traghe, verraderlycke, zotte, onzekere, smeeckenie, besouw-
rende, gierighe, lofhenachtighe, verleydende, voddestersse des
arbeyts, vaste, ondanckbare, troetselachtige, moeder der ydel-
beyt, verwachte, langhoevende, quellijcke, b. ulime des le-
vens, ongheduldighe, wistrijckende, zaeds des quacts, zorch-
vuldighe, ruyne, lichtveerdighe, begheerlycke.

Hoppe. Opklimmende, laxerende, ververffschende.

Horatius. Calaberschen, herpenaer, versmaden, gheleer-
den, bysenden, volbeerlycke spreucken, Lyrischen, klac spre-
kenden, Latynschen, vyerghen, yversghen.

Desen Poëet is dien, die onder de Latijnen de lesers het meeste
contentement gheeft, ghelijck in syne wercken ghenoechzaem te
speuren is. Hy sterfte Roomen oudt wesende 63 jaren, maecte
Augustus tot synē erfgenaem, die hem heerlijcken liet begraven.

Horde. Rugh, tralien, diepe, teenen, ghespalte.

Horen. Krommen, beeschen, leydenden, jaghers, post,
ghedraeyden, langhen jacht, schreeven gheslingherden, klin-
ghenden, koeyen, herts, boex, een, etc. stercken, ghepunten,
dreyghenden, beessten, zorgbelycken, ghezaeten, voorhoofd-
ghen, dorren, gaffel, weerbaren, verhevenen, ghekromden,
stoos, gheklovenen, kinck, dubbelen, rechten, stuyven.

Hovelinck. Blinden, dooven, stommen, trotsen, loghe-
naer, vroewenvolgher, wanckelbaren, onbeschamden, eer-
gierighen, onschamelen, ervarenen, schalcken, loosen, ghe-
veynsden, wistrijcker, bedriegher, wellustighen, ondanckba-
ren, hoovaerdighen, shoofspongie, vleyaert, vermomden,
roemere, smeeckere, aenlockere, quellijcken, vrolijcken, boots-
ghen, veynsenden, zorchvuldigen, ouden aep, vrouwenvoocht,
opghetoyden, waereltschen, lustighen, doortrapten, mussdra-
ghenden, netteboef, grootse, hofs-vriens, gheparsumerden,
spotter, klappaert, ghecierden, achterklapper, ontrawen, ge-
konden, onkriffchen, vermomden, gabberaer, verhongerdem

van officien, schacmloosen, welsprekenden, toeghemactten, opgestreelden, ghehaylotten.

Hovenier. Gierighen, openbaren, hatelijcken, zaet Pachtere.

Hout. Hardt, timmer, koolhout, brandt, ghetimmeret, quaest, rieckende, geschaest, schaestelyck, bernende, drooch, stinckende, schudder, aderachtich, ghehoopt, verrot, meluwen, rootachtich, klap, fassel, stronck, nut, onnut, bequaem, wisch, ebben, eycken, wilghen, essen, abcelen, etc. rouvastich, gheweert.

Hout-mijte. Ghetaste, fassel, wisch, buecken, eycken, wilghen, ghedeete, onghedeete, ghehoopte, breede, hooghe, vergaerde, ghepylde, opghehoopte.

Hout-werck. Kostelijck, blinckende, schoon, rijk, dierbaer, ghewreven, ghepolijst, schynende, reyn, ghereynicht, d'eer vanden huysse, gheciert, doorarbeyt, distich.

Houwelijck. Heylich, lieflijck, vriendelijck, reyn, ecrbaer, ghetrou, heerlijck, wertelijck, onbesmet, vast, t'zamenghewoechde, onscheydelijck, verzacmt, ghemaect, ghezeghent, gheheylicht.

Hoy. Gras, ontbonden, ghezont, ghebondelt, ghebusselt, rieckende, ghekapt, ghemaeyt, ondt, berfst, na, harat, drooch, voedende, ghetasset.

Hoy-bondel oft bussel. Dicke, ghemaeyde, sware, ghebonden, ghegraende, korenachtighe, gheclachtighe, styve, strooachtighe, zaedstghevende, lustighe, voeder, voedende, nahoyighe.

Hulde. Dienstelijcke, onderdanen, plichtighe, schuldighe, trouwe, ghehoorzame, onderdanighe, ghetrouwe, dienstbare, herkennelijcke.

Hul-yter oft Hul-ghetuych. Behendich, kleyn, ghebnyght, ghekoft, sluytende, vrouwen, bequaem, dun.

Hulpe. Behulpelijcke, bequame, gunstighe, bestandighe, Goddelijcke, batelijcke, onderlinghe, troostelijcke, welgheleghe, haestige, krachtighe, vertroostende, handereyckende.

Hul-

Hulsel. *Aerdich, vriendelyck, lieflyck, vrouwen, bruydes, cicrlyck, moymakende, Iaffrouwen, maechden, lastich, roosenverwich, gouden, Baghynen, Nonnen, bepeereis, gheciert, welvoeghende.*

Hulst. *Stekenden, haeghachtighen, bijtenden, altyt even-groen, butteren, stercken, knopachtighen, wilden, overeynstraenden, buyghenden, saeyen, diebsen, gladden.*

Defen boom is altyt groen, syne bladeren zijn de lauwer bladeren ghelijck, een weynich breeder, vetachtich ende stekende, syn schorsse is groen, daer van maechmen lijn even ghelijck als van den kruydlijnen.

Hutte. *Klyne, leeghe, ghegaette, ontdeffe, arme, landt, snode, ondenghende, slechte, boeren, schapers, veldt, heyders, beroerlycke, nederighe, strooen, enghe, rieten, benaude, onbewoonlycke, half-gebrokene, koude.*

Hu-rinck, *ziet Knecht.*

Huylinghe. *Furieuse, brullende, vreeslycke, bevende, ghebrokene, roepende, groutvelycke, wijvelycke, verbasende, kletterende, scherpe, klagende, kermende, zuchtende, droevighe, heessche, eysselycke, smertelycke, rochelende, verschrikelycke.*

Huys. *Woon, bewoonlyck, voghel, bemuert, onbewoont, gast, verborghen, raedt, stadt, konincklycke, vry, vrients, open, heerlyck, herberghich, ghevenstert, hoochmoedich, ghewapenschoot, treffelyck, heeren, boeren, borghers, sterck, goet, ghezonds, hoosh, ondt, bouvallich, wijn, hoeren, kack, back, tochtich.*

Huyshotder. *Voorsichtighen, zorchvuuldighen, neerstighen, vlytighen, goeden, quaden, wakenden, vreedzamen, zorchvuuldighen, wijzen, zorchdraghenden, redelycken, toezienenden.*

Huysraedt. *Huyshouders, schoonen, kleynen, kostelycken, rycken, noodigen, excellencen, ontellycken, huysfelycken, reynen, wighelesenen, bequamen, blinckenden, glimmenden, niemmen.*

Hyacinthus. *Purpuren, rood en, schoonen, blofenden, zœ-
ten, œbalifchen, lieflycken, roodt yermighen, Salaminifchen,
edelen, teeren.*

Vas een zeer fchoon kindt, op't welke Apollo verliefde, en
alzoohy hem met dat kindt oeffende met eenen fteen te heffen,
doodde hy't. Ende om te bewyfen hoe leedt dat het hem was, zoo
veranderde hy dat in een bloeme, daer de twee eerfte letteren van
des kindts naem opgheteekent itaen.

Hydra Lerneæns. *Ghehoofst monfter, wederbarende,
trof, fchadelyck, ferpent, monfter-dier, vruchtbaer, grou-
welyck, fenijnich, overuloedich, mifmaelt, ghetact, slangh-
achtich, vermeerderende, hinderlyck, ryck in fyn verlies.*

Dit was een Serpent dat Hercules ghedoot heeft, zoo de Latij-
nen zegghen, was van zulcken aerdt dat een van fyn zeven hoof-
den afgehouden wefende, groeyden itacx twee andere in die
plaetfe.

Hydra. *Swert, krommende, boos, blau, fenijnich, dooden-
de, water, langh, wyl, Lybifch, ongekromt.*

Dit is een Serpent dat zich in't water houdt, is evenwel zoo fe-
nijnich als het alderfenijnichfte Serpent van alle Serpentes. Syne
lever ghezouten ende bewaert, is de befte remedie voor dier van
besmet zijn.

Hylas. *Ionck, fchoon, teer, kindeken, aerdich, fortich,
vriendelyck, Hercules.*

Vas de fone Thydomantes, die om fyne wtnemende fchoon-
heyt van Hercules zoo bemint was, dat hy hem in Colcos met
d'Argonanten voerde. In Myffia zijnde, zondt hy dit kindt met
een kruyck om water te halen wt den vloedt Ascani, water ghe-
fchept hebbende, was fy hem te fwaer, in manieren dat die meyn-
nende op te heffen, viel zelve in't water en verdronck. Dit heeft
de Poëten ftoffe ghegheven te vercielen, dat de Nymphen hem
wech ghevoert hebben.

Hymenæus. *Blyden, bruylofts-ghezelle, reynen, tuyl-
draghere, veyl dragher, amourufen, houwelycx-bandt, ghe-
krant en, schoonen, eerbaren, smeekenden, aenlockenden,
luftighen, tortsdragher, aerdighen, bruyloftfchen.*

Bachus ende Venus fone, ofte van Vranie, was den eerften die
zekere bruyloften in zettede, ende daeromme voor een Godt ge-
houden. Dit woordt verftaet men oock, te beteekenen de lof-
zanghen

Zangen diemen ter eeren van den Bruydegom ende de Bruyt zinghet : oock wordt het zomtijds verstaen voor de bruyloft zelve.

Hymne ofte Lofzanck. *Heylighe, triumphelijcke, lof-lycke, goddelycke, ghebeylichde, eerbare, gloriense.*

I.

IA. *Ongheweynsden, onbedrieghelijcken, vasten, zekeren, gheweynsden, tweefinschen, dubbelen, eenvoudighen.*

Vant als den ja tweemaal achtereen ghesproken wordt, als ja, ja, dan verstaet men, neen, ghezeght te zijn.

Iacht. *Lustighe, edele, kostelycke, profijtelijcke, schalcke, veldt, bosch, vermakelycke, subtyle, wildernissen, verheughende, jaghers, arbeydighe.*

Iacchus. *Ghehoornden, veyldraghere, wynnighen, ziet Bacchus.*

Dit's een van Bacchus namen, die alzo ghe-naemt is, om dat als men hem dienst oft sacrificie dede, datmen niet en dede dan huylen ende roepen: zomtijds wordt dit woordt voor den vijjn verstaen.

Iaer. *Licht, draeyende, ghebroken, vliedende, wanckelbaer, weeck, florerende, bloeyende, dominerende, heerschende, kort, lanck, onghewaerlijck, haestich, doorlopende, weerghekeerde, bescheyden, ghezettet, onwederroepelijck, afgaende, haestverleden, volle, achtervolghende, vervolgende, loopende, ras navolgende, doorslibberende, traech, veranderlijck, vliegghende, ghevloghelt, omslingherende, swack, wederbarende, vruchtbaer, onvruchtbaer, veranderlijck, onghestadich, overlevende, verkeerende, wederkeerende, groene, onrijpe.*

Iaer-boeck. *Ghedenckweerdich, oudt, lanck, Brabants, Vlaems, Hollants, Frans, heerlijck, Chronycx, Historisch, Konincx, onsterffelijck, ghedenckweerdich, Duytscher.*

Iagher. *Inventerenden, doorlopenden, dwalenden, arbeydigghen, bosch, ghezetten, loopenden, smeeckenden, besighen, loosen, rasschen, listighen, natrachtenden, brackenleyder, bootsighen, avontuerenden, lanckmoedighen, koppighen,*

haestighen, wackeren, vlytighen, veerdighen, hondenvoeder, welsprekenden, schalcken, stouten, spewhoudenden, spiesdraghere, ghepylkokerden, vroe chopstaenden, neerstighen, pyckdragher.

Ialoursheyt. Nadenckende, beulinne, bleecke, droevighe, quellige, quellijcke, prickelende, stekende, elendighe, quellende, bekommerde, valsche, dulle, ongheduldighe, onghelukkighe, snoode, blinde, verblinde, bytende, zorghende, ongherechtighe, koude, wreede, oude, vuyte, harpije, bedecte, aerds kindt, brandende, moeder van alle quaet, verborghene, liefden-dochter, ende van nyde, wtzinnighe, voorzeghster der droefheyt, ziedende, nydighe, boose, den vlegbel onser fantasijen, liefhebberisse, grammighe.

Al den hertsweet onser daghen
En verdriet, is niet zoo veul,
Noch zoo pijnlijck om verdraghen,
Als der Ialoufijen Beul.

S. Ians kruyd. Roodt ofte roodtachtich, bloedich, ghetatte.

S. Ian Evangelist. Godes Chronijck-schryver, schilder des Hemels, meest-gheminden Discipel, Apostels ghezelle, der Maghets neve, Christi neve, kercken Propheet, Secretaris Godes.

Ianuaris, ziet Loumaendt.

Ianus. Tweevoorhoofdigen Vader, ouden, alleszienden, Goden Vader, tweeaensichten, voorsichtighen, twiffelachtighen, Roomschen, oudenman, twee hoofdighen Vader, Prince van't menschen gheslachte, wyngaert-planter, bouliedich, wetsellich, Godtsdienstich.

Desen naem komt van een Hebreus woordt Iayn: 'twelc wijn is te zegghen. Hy regneerde in Italien in den tijdt vande goude weercelt, ende dat de menschen eenvoudich en rechtveerdich waren, die hy leerde hoe sy koren zaeyen zouden, ende wyngaert planten, ende vande vruchten offeren ende soberlijck nooddrift nemen. Nu desen Ianus was den Patriach Noé, die de Heydenen hielden

M. ANTHONI SMYTERS.

hielden voor een Philosooph ende een Meester in de Godtheyt op der Aerden. Sy schilderden hem met twee aenghesichten, het eene voor ende het andere achter, om dies wille dat hy twee weerelden ghesien heeft, die voor ende na de Deluvie gheweest zijn.

Iarbas. *Ammonitsche gheslaechte, Getuliaenschen, amourenschen, Libiaenschen Prince, onbeschaemden, kryghsbeldt.*

Desen Getulischen Koninck, sone van Ammon, ofte van Jupiter, ende Garamanta de Nymphe, oorloochde tegen die van Carthago, om dat hy wilde ten houwelijcke nemen Dido hunlieder Koninghinne, daer sy niet in en woude bewillighen, maer ziende dat syle zoo benauden ende met vyanden omcinghelt werden, dwonghen sy haer dat houwelijck t'accepteren: 'twelcke sy niet wederleggen en konde, gheliet sy haer al oft sy een sacrificie doen wilde over het graf van haren overledenen man Sicheus: 'twelck van hun vercregen hebbende, liet sy een groot vyer maken, waer inne sy haer zelve verbrandde.

Iason. *Den edelen, meyneedighen, Thessalinischen, onghetrouwen, grootmoedighen, bedriegher, stouten, schoonen, eedtbreker, trotsen, boosen, verrader, avontuerder, stercken, kloecken, vromen, ontrouwen, onoprechten, hoeroeder, strijtbaren, vagabonden, yverigen, swermenden, valschen, vreemdelinck, vermatden, hooverdighen, moedighen, kloekmoedighen, onverschrickelycken.*

Hy was de sone Aësonis ende Polymele, ofte van Alcimedee. Hy met zommighe andere jonghe mannen namen voren 't gulde Vlies te halen, het welcke hy verkreech door de subtiyle middelen die Medea hem gaf, dewelcke wesende de dochter van de Koninck te Colchos, die zoo zeer op hem verliefde, datse haer zelve gheheel ende al hem overgaf, verkreech by hem twee kinderen, die sy namaels noch doodde, doen sy zach dat hy haer verliet om Glauca des Koninck Creonis dochter te trouwen. Iason bemide oock Hippisila de dochter van den Koninck Thoante, daer hy dierghelijcke ontrouwe aen bewesen heeft.

Iaspis-steen. *Dierbaren, groenen, blauwen, purpuren, rossen, gheelachtighen, gheeffenden, doorluchtighen, schoonen, effenen, groenachtighen, blinckenden, moeyen, aerdighen, inearnaten, kostelycken.*

Dit is den naam van eenen kostelijcken steen, waer van verscheyden

ſcheyden ſpetien zijn, ende worden op verſcheyden plaetſen gevonden, den beſten laſpis, die ſyn verwe meeſt trect na het purpur, daer na den incarnaten, die rooſenverwich is, de derde ſoort ziet ghelijck een groene Eſmeraude.

Ibenboom of Ibenhout. Doodelyck, doodende, fenijnich, ghegraende, periculenſen, altyt groen, booſen, Cyrciaenſchen, peſtighen, vyandt, ſchadelycken, ongheluckighen.

Deſen boom (in't Latijn ghenamt Taxus) is den ongheluckicken, die d'aerde voortbrenght, ende is zoo fenijnich, dat zoo iemandt zich onder ſyn ſchaduwe te ruiten ofte te ſlapen leght, bevint zich zeer qualijck, ende in perijckel te ſterven.

Icarus. Dedaliſchen, elendigben, ſtouten, onbeſwyſden, onbedachten, ghevloghelden, zotten, ongheluckigen, onvoorſichtighen, zeeſchen, hoochvliegghenden, onbeleefden, vermetenen, onghehoorsamen, vliedenden, ghevederden.

Hy was Dædali ſone, met de vlogghelen die ſyn Vader gemaect hadde, welcke met was te zamen gheplaect waren, vlogghen ſy beyde wt het Eylandt Creta, daerſe in ghevanghen waren: Maer om dat Icarus te hooch vlooch, ſmolten ſyne vlogghelen door de hitte vander Sonnen, ende viel inde Zee, die van hem den naem behouden heeft d' Icarifche Zee.

Idæi. Hooghe, verborghene, Platonifche, imaginative, brymelycke.

Dit zijn inbeeldinghen van de deelen der dingen, die wy in onſe ziele drucken, worden zomtijds oock ghehouden voor de dinghen zelve.

Idijoot. Slechten, mallen, onvernuyftighen, belachelycken, wylen, zotten, onbequamen, botten, armen, onaerdighen, groven, danckeren, rouwen, ongheleerden, ezel, onverſtandighen, onghemanierden, boerſchen, plompen, onzedighen, darperſchen, veelſprekenden.

Idomenæus. Kloecken, ſtouten, Cretiaenſchen, ſtrijdbaren, minoiſchen.

Koninck van Creta, was ſone van Deucalion, ende Neve van Minos, alzo hy oorloghe ghevoert hadde teghen de Troyanen, weder na ſyn landt keerde, overviel hem een tempeest op de Zee, zoo wtermaten groot, dat hy de Goden beloofde, zoo hy ghezont oyet wochte komen, hun het gerſte dat hem ontmoeten zoude, wilde

M. ANTHONI SMYTERS.

wilde offeren. Nu 'tghebeurde dat hem synen Sone d'eerste tegen quam: ende om dat hy dien wilde opofferen, werdt hy van den synen wt syn Koninckryck verdreven, ende vluchte in Calabren, daer hy een Stadt bouwede, by 'thooft vande Zee Salentini.

Ieught, Ionckheit, ziet na Ionghelinck.

Iheus Christus. *Den Messias, Zalichmaker, Nazarener, Ghezalfden, Koninck der Ioden, Priester, 'tGoddelijck Woords, Verlosser, der menschen soon, kruysdragher, oppersten Propheet, middelacr, onnooselen, ghepassiden, Davids Sone, welbeminden, sterffelycken, ende onsterffelycken, den eersten der levendighen, victoriensen, voorprake, scheydsmuer, goeden Herder, 't Lam Gods, wederoprechter, Maria Sone, wederbrengher des menschen gheslachts, zalicheyt des menschen, Leen wt den huys Juda, den wortel van Iesse, den mensch Godes.*

By dese voorschreven Epiteten machten noch voeghen ende ghebruycken, die, die Godt toegheschreven worden.

Ilia. Romulus moeder, vestale, ankruyssche, anreyne, Roomsche, Dardanische.

Anders ghenaeamt Rhea, Numitors dochter Koninck van Albanien, na dat Amulius Numitors oudtste broeder hem wt syn Rijk verdreven hadde, ende synen sone oock ghedoodet, op datter geen gheslachte meer na blijven en zoude, 'twelck na het Koninckryck teghen hem staen mochte, dedese met ghewelt als een vestale maghet bewaren, dewelcke (zoo hem in eenen droom gheopenbaert was) Mars bevrucht zoude hebben, oft door eenich onbekent man, baerde twee sonen, ghenaeamt Romulus ende Rhemus: Om welke oorzake Amulius haer dede levende delven, ende de twee kinderen in den Tyber worpen, die niet teghenstaende behouden werden, ende oudt gheworden wesende, deden hem oock dooden.

Inct. Bysenden, stercken, swerten, ghegomden, vasten, loopenden, vloeyenden, dicken, doordringenden, rossen, blinkenden, bleeken.

Indien. Oost, West, rijk, welricckende, vruchtbaer, swert, barbarisch, groot, ghepeerelt, wydt, verre gheleggen, kostelyck, wonderlyck, wtenweghe.

Indien is het Oostquartier, aen de grensen van Asia, ende streckt sich zoo wydt, datmen't voer het derdepaert der weerelt houdt,

dit groot Landtschap strekt van der Sonnen oppanck langs d'Oosterfche Zee, nu ter tijdt ghenacmt Catai, na 'tVWesten langs den vloedt Indo, daer van het den naem ghenomen heeft, ende tot een bepalinghe dient, ende Zuydtwaerts langhs d'Indifche Zee na het Koninckrijck Cambayo ende 'tgherberchte Taurus, dienende tot frontieren Noordwaerts. Dit Landt is zeer vruchtbaer, tweemaels vruchten in't jaer ghevende, groeyt veel canneels, pepers, ende andere medecinale ende welrieckende specerijen, even ghelijck het gheluckich Arabien ende Aetiopien, 'tghheeft oock overvloedighe peerlen ende kostelijcke ghetcenten.

Inghewant. Diep, vor, beureest, vuyt, veruacrlyck, roockende, roerende, davorende, levende, warm.

Injurie. Schimp ofte smaetwoorden, woorden, lasterlycke, overdadighe, moeyelycke, loghen, onverdraghelycke, snoode, dreyghende, bittere, roepende, boerende, smertelycke, wtgheffoghene, twistighe, onaerdige, nydighe, quelllycke, onverwachte, onverdiende, schandelycke, ondraghelycke, blasphemische, ongehoorlycke, oneerlycke, straffe, boose, grouwe-lycke.

Iode. Devoten, gheteeckenden, teeckendragenden, bertneckigen, besneden, woekenaer, Babylonifchen, denckenden, woekerenden, ghelen, ceremonieusen, ongeheleerden, ongeloo-ighen, bleecken, laosen, dienstbaren, verstroyden, superstieusen, bleeckverwighen, scrupuleusen, rycken, koppighen, quaden, dwalenden, gheltghierighen, voorhuyschen.

Io, Inachis dochter, werdt zeer bemint van Iupiter, die om synen wille van haer te verwerven, dat het Iuno niet ghewaer en werde veranderde in een jonghe Koe, maer Iuno de waerheyt vander daet vermoedende, gaffe in de bewaernisse van Argus, die hondert oogen hadde. Iupiter vernemende dat Io zeer vertoont was teghen desen quelljcken bewaerder, dede Argus ombrengen door Mercurius: Nu Io hare eerste wesen wederghekregeu heb- bende, ende in Egypten ghekomen wesende, weste in grooter eereu ghehouden, om dat sy d'Egyptenaers de letter-konst leerde, ende wees haer hoe sy d'aerde zouden bouwen, bezaeuen, ende broodt backen, in voeghen dat syse achteden van den Hemel ghesdaelt te zijn: na haer overlijden gheacht voor een Goddinne diese Isis noemden.

Instrument musicael. Welluydende, zo: luydende, orgel; accorderende, blydt, vrolyck, lustich, resonnerende, zoet, lieflyck.

Intitulatie. Naemghevinghe, hoofst, opgheschrevene, epigrammische, hooghe, blyckelycke.

Inventeur ofte Vindere. Scherpsinnighen, subtylen, wonderlycken, eersten, vermaerden, doorknouwenden, Athenienschcn, nieuwen, spitsvindighen, denckenden, boumeester.

Ioncker ofte Ionckheer. Hoovaerdighen, trotsen, jongen, braverenden, gemusqueerden, frisch, fracyen, moyaert, doorhackelden, doorsnedenen, ghekrolden, vriyere, gheparfumeerden, mallen, spotter, jocker, stasighen, hoogmoedighen, kloecken, gheestighen, ghelockhayden, danssaert, lichtvoet, blyden, vrolycken, wreeden, stueren, opgeblasenen, courtsaen, beleefden, bragherenden, edelen, poppen.

Ionghelinck ofte Ionghen. Opgheblasenen, ontemmelycken, zotachtighen, onstraffelycken, onberispelycken, zeltsaem, quistachtich, mild, verdoenachtich, verteeder, hoogmoedich, wreet, sterck, jonck, begheerich, veranderlyck, speelder, onkuys, vleyaert, kersel, pluymstrycker, grimmich, beroemer, curieus, sorchvuldich, wyfachtich, spotter, pocher, prijelycken, hoereeder, verwonnen, zotten, verdoender, onghestadich, ketser, schermer, leerlustighen, nieukrachtigen, onghelooovighen, bordeelbrock, deughniet, verleyt, stout, onleerbaer, jonck, Adonisch, gulden, blofenden, rosch, lustich, wacker, amourens, ghekrolt, schoon, fris, aerdich, wulps, trots, moy, edel, broot droncken, dertel, ziet Ioncker.

Ionckheyt ofte Ieught. Malle, onzerbare, behendighe, schoone, veerdighe, groena, domme, ontemmelycke, gulden, onbescheyden, botte, onervarene, bloeyende, onkuysse, wellustighe, amoureuse, ongebondene, edele, onmachtighe, ghekrolde, onghematichde, slechte, oploopende, bulderende, ongheschieft, verleydende, funieuse, vrolycke, onghemanierde, wulpsche, lichtveerdighe, zoete, onbeschaemde, stoute, ongeduldighe,

EPI T H E T A V A N

daldighe, verdorven, onghestadighe, vriendelycke, seere, onbeleeftde, trotsse, wanckelbare, minnellycke, liefhebbende, boelachtighe, doller, beete, stercke, swacke, onvoorsienighe, blinde, dertele, hoovaerdighe, ghenuechlycke, diepsinnighe, begheerlycke.

*Ioslemijne. Welrieckende, wutte, verdrooghende, ver-
teerende.*

De bloemen van dese plante zijn welrieckende ende wit gelijk wutte violieren, en onder andere eyghenschappen doet sy de fluy-
men lossen, die vuyl ende grof zijn van d'oude lieden die van kou-
der natueren zijn.

*Iordane. Een reviere in Iudeen, schoon, vermaerde,
vermakelycke, lustighe, zoete, Israëlitische, Hebreuschche.*

Dit's den naem van een reviere in Iudeen gheleghen, nemende
haren oorspronck wt dē berch Emath, van twee Fonteynen, d'ee-
ne ghenaeamt Hasor liggheende aen de rechte, d'ander Machari, aen
de sincker zijde.

*Iosue. Kloecken, heldt, wysen, gheveesden, victorien-
sen, stercken, excellenten, Capiteyn, ridderlycken, leydsman
der Israëlieten.*

Anders ghenaeamt Osceus, was de sone Nun, wt den gheslachte
Ephraim, hy richtede 'tvolck Godes 27 jaren, dede onder hem
beven alle de Philittijnsche Koninghen ende die van Mesopota-
mien, alzo dat hyer 32 hem onderdanich maecte, ende oock zoo
veel Koninckrijcken: Van de 600000 mannen die wt Egypten
trocken, is hy alleene met Caleph in't landt van beloften gheko-
men: Hy was 110 jaer oudt als hy sterf.

*Iouffrouwe. Edeler, moye, toegemaecte, rycke, bepeerde,
pompeuse, ghebulde fraeye, propre, jente, ghetoyde, ghekrol-
de, gheblanquette, hoovaerdighe, proncxtere, gheperuqueer-
de, ghelobde, weereitsche, gheapproende, ghebiedende, trot-
se, ghepersumeerde, schoone, lustighe, gheestighe, ghepaleer-
de, urolycke, seere, dunne, rancke, bequame, zoete, nughende,
troetelachtighe, vermomde.*

*Iris. Thaumantidische, gheschackierde, wolckachtighe,
lochtighe, gheverwede, vochtighe, waterghevende, wanckel-
bare, gheschilderde, Junonische, voorzeggende, lichte, ghe-
hooede*

kromde, gheboghene, haestighe, nevelachtighe; Iunons bodin, kromme.

De Poëten zegghen dat sy Thaumantes dochter ende Iunons bodinne was. Om de waerheyt te vegghen, dit en is maer den Reghenboghe die men in de locht ziet staen, die maer een weder-schijnsel van der Sonnen stralen teghens de wolcken is. Nu als sy verstaen met Iuno de locht, en zegghen dat Iris de bodinne is, sy willen daer mede beteecken en voorzegghinghe van reghen, beteeckent oock zomtijts den Reghenboghe.

Italien. *Gheweldich, ghebiedende, vruchtbaer, hoo-vaerdich, rijck, getempert, volckrijcke, metaelrijcke, schoon, vruchtenrijck, vermaert, Saturnisch, lustich, oorlooghs, edel, gheluckich.*

Ithijs ofte Iule. *Trasfaen, onnooselen, droevighen, Ismarischen.*

Hy was Tereus Koninck van Traciens sone, ende van Progné Pandion Koninck van Athenens dochter: Dewelcke zoeckende te wreken dat haren man haer sutter Philomele geuioleert hadde, hieu dit kindt in stucken, ende gaff hem te eten: Van die tijdt aen veranderden de Goden haer in eenen Faifant-voghel.

Iudas. *Verrader, 'tkindt der verderffnisse, gterighen, boosen, verdoemden, borse dragher, elendighen, ongherechtighen, smeeckenden, wanhopenden, desperaten.*

Vas gebynaemt Iscariot, een van de twaelf Apostelen, door ghiericheyt ghedreven, verkochte ende leverde onsen Zalichmaker Iesus Christus aen de Ioden, voor de somme van 30 pennin-ghen, die sy hem gaven: elcken penninck was 3 sz 6 groot onses ghelts weerdich: Daer na berou hebbende van syn misdaet, wan- hoopte, verhingh zich zelve.

Iudeen. *Heylighe, 'tRijcke Iuda, Syrisch, vruchtbaer, Idumeensch, rieckende, Canaaneesche, vermaerde, Christe- nen, Davids huys.*

Vvordt oock Canaaneesch ende Pzlestina genaemt; is een Lant- schap van Syrien, ende alzo ghe-naemt van Iuda, Iacobs eerst- gheboren sone. Dit Landt is in grooter achinghe, om datter de Patriarchen in ghewoont hebben, ende de Propheten Godes heb- bender hunne heylighe propheetijen verkondicht, ja zelfs den ee- nigen Sone Godes heeft de menschwerdinge aldaer aengenomen. Dit landt is oock overvloedigh in alle dinghen, noodich tot de mensche

menschen leven, hier voortijds brochtmen wt dat Landt den besten balssem, die in de weerelt te bekomen was.

Iudith. Reyne, eerbare, eerlijcke, schoone, deuchtsame, victorieuse, grootmoedighe, kloecke, heldinne.

Sy was weduwe, dewelcke behendichlijck den kop af hieu van Holofernes den Opperveldt hooftman van't Assyrische Heyr. Gheleefi hebbende 105 jaer, sterf: van de Ioden zeer beklaccht, ende met grooten pracht begraven.

Iulius. Veranderlijcke, heete, warme, somersche, brandende, onsteken.

Tis den naem van een Somer-maendt, welcke alzo ghe-naemt werdt ter eeren van Iulius Caesar, in dewelcke hy gheboren wert, was voor die tijdt Quintil ghe-naemt.

Iuno. Keyserinne, overvloedighe, behulpelijcke, zoete, yverighe, jaloursche, offenooghsche, oude, starighe, moeder, klapachtighe, stoupe, Saturnische, belofde, Gaddinne, bruylofsche, gunstighe, Princesse des Hemels, Konincklijcke, Troyaensche vyandinne, heylighe, groote, almachtighe, Koninghinne, Scepter draechstere, Samiaensche.

Vas Saturni ende Ops dochter, sutter ende huysvrouwe van Iupiter, sy wordt ghe-naemt de Goddinne van de Koninckrijcken ende van de rijkdommen, heeft vele andere namen, na 'tghene dat de Poëten droömen datse de menschen gunstich is. De zelve ghe-naemt hebbende na de hulpe diemen van haer verwerft. De Physicienen verstaen door dit woordt de locht.

Iupiter. Olimpiaen, donderenden Gods, Vader der Godden, blixemen den, Saturnischen, almachtighen, grootmoedighen, Idaischen, beere des tempeests, dreyghenden, lyd donderenden, onoverwinnelycken, Lybiacnschen, amourensen, eeuwighen, growwelycken, wrcker, goedertierenen, gherechtighen, Dodneensch, Cretischen, Hemels Koninck, milden, straffen, stier, verslinder bloedschandighen, Phrygiaen, vriendelycken, onkrysteliken, zoeten, almachtigen, Monarch, vander sone, Cybele, grooten heerschere der hemelen, goetwillighen, Capitoliaenschen, gunstigben, scepter dragber, onden, alzienden.

Daer zijnder vele gheweest die desen naem ghehadt hebben, maer desen (zoo de Poëten zeggen) was van Saturnus ende Rhea

ghegenerert, die in eender baringhe met Iuno gheborn werdē, in't Eylandt Creta opgevoedt by de Cureten in den berch Ida, zonder dat het Saturnus wiste, om dies wille dat hy alle syne kinderen verslondt. Nu Iupiter groot ghe worden wesende, en ziene dat synen Vader hem wilde ombrenghen, verjoech hem wt syn Koninckrijk; en deelde met syn broeders de heerschappije van de gheheele weeret: Hem viel tot syn deel den Hemel en d'Aerde, aen Neptunus de Zee, aen Pluto de Helle, daer na nam hy Iuno syn suster ten wijve, daer van is ghekomen Vulcanus.

Iupiter by de Poëten wordt verstaen Godt, het Element des vyers; andere verstaen, den Voortbrenger aller dingen.

Iuvenalis. Welsprekenden, bytenden, vermaerden, Roomschen, Satyrischen, Aquineeschen.

Desen Satyrischen Poet geboren van Aquinea, is te Roomen zeer gheacht gheweest, meriteert oock ghepresen te worden boven alle die getraecteert hebben, zoodanige stoffe te beschrijven.

Iuweel. Onschattelyck, kostelyck, ruyck, dierbaer, weerdich, bruydts, vermakelyck, gheemalleert, glinsterende, bepeerde, ghestenten, ghesterret, klac, gouden, eerlyck, hanghende, bagghen, aerdich, schoon, orientael.

Ixion. Meyneedighen, elendighen, Thessalischen, trouweloos, boosen, ontrouwen, vermetenen, onkraysschen, ongheluckighen, strooper, dwalenden.

Vas Iupiters sone, troude eene ghenaeamt Die, stens Vader ghenaeamt was Deionas, die door het verract syns Schoonsoons, elendelijcken sterf in een groot hol, 'twelck vol brandighe kolen ontsteken was. Den grouwel van dit seyt maecten Ixion zoo hatelijck by de Goden ende by de menschen, dat hy enen langhen tijdt ghingh dwalen, niemandt vindende die hem ontfingh. Ten lesten erbarmde Iupiter syner, ende zuyverde hem van dese misdact, dede hem in den Hemel komen, alwaer hy zich eens zoo vol zoop ende droncken maecte van der Goden dranck, en zoo vulde met hunne spijsē, dat hy zich zelve liet duncken ende zoo vermeten werdē, dat hy Iuno zochte t'onteerē, waerom sy haer zoo vergramde, Iupiter te kennen gaf, die om de waerheyt van der daet te weten, nam een wolcke, daer van hy een beeldt maecte dat Iuno zeer gheleec. Ixion synen onbetoorlijcken wille met haer volbrocht hebbende, werden de Centauren wt hun geboren. Derhalven, Iupiter hem niet moghende dooden, (om dat hy van der Goden Spijsē ghegheten hadde) zondt hem al levende in der Hellē

Helle, ende hem met handen ende voeten doen binden sen een eertwichtdracyende radt.

K.

KAey. *Behavende, lustighe, breede, wijde, bewand: lde, revieren, openen, ghekassijde.*

Kulck. *Wuten, levenden, wittenden, wismakenden, ongheluschten, bytenden, bereyden, brandenden, roockenden, bestreken, met selaren, bernenden, ovens, stryck, plackers, konstighen.*

Kampernoelien. *Leckere, fenijnighe, konde, vochtighe, onriype, onsmakelycke, voose, zorghelycke, rondekens, ronde, haestghegroeyt, versche, paddenstoel.*

Men vindt veelderley Kampernoelien, maer de plompe en dicke zijn de beste, zommighe zijn fenijnich, voornamelyck die wt eenighe verrottinghe groeyen.

Kancker. *Ongheneselycken, ghemanden, inetenden, vertereenden.*

Kant. *Broodts, hacht, grooten, dicken, knaghenden, harden, dijckers, arbeiders.*

Karper. *Bevruchten, vruchtbaren, dicken, zachten, vochtighen, graetachtighen, gheschelfferden, schelfferachtighen.*

Katte. *Mauwende, lauwend, tamme, ronckende, grauwe, gheplachte, mrys, droeve, huys, vervuerlycke, bloode, ratzendoot, schoone, bedelachtighe, swerte, diesachtighe, ghebærde, aschvuysterse, kleyne, gheduldighe, ghespickelde, malle, minne, springherse, streelstere, tuymelersse, luymende, streelersse, benepen.*

Kauwoord: n. *Langhe, ronde, witte, flesch.*

De Kauwoorden zijn bequaem om wijn in te behouden, om olie ende andere waterachtighe ofte druypende dinghen, ghelijck men in vaten en kuypen doet. Men dect des V Vinters de Citroenboomen, met haer rijs, om dat sy van natueren een contrarieteyt hebben, de koude te verhinderen, diese zouden moghen bescha-dighen.

Kecke ofte Parte. Spel, loofe, oorlooghſche, ſnoode, ſchelmeſche, arghe, bedrieghelycke, vriendelycke, ſchalcke, ver-raders.

Keer. Veerdighen, lichten, draeyenden, rechten, ſtercken, weerhaecx, haſtighen, wendenden, wackeren, raſſchen, dubbelen.

Keerskorf. Duimen, witten, ſlechten, langhen, eenen, ſtercken, hooghen, enghen, ſmallen.

Keerſte. Vlammende, lichte, traghe, verlichtende, dun-ne, rancke, teere, ruete, witte, waſſen, ghele, Minnebroeders, brandende, lichtende, donckere, langhe, nacks, wacht, paas, ſtralende, klare, morghen.

Keghelen. Staende, rechte, ronde, blyde, neghentallighe, langhe, omghevallene.

Kele. Inſlickende, breede, opene, hooghe, aderachtighe, diepe, gapende, vochtighe, langhe, lydende, bolle, inſlocken-de, gulſighe, inſwillighe, aeffemende, ſlockerighe.

Kees. Verharden, k'oot, platten, vetten, kee, duynen, zoe-ſemelcx, gheronnen, nieuwen, witten, groenen, teeren, ſcha-pen, verſſchen, ouden, ronden, vierkanten, parmefacn, Hol-landiſchen, ghele, rotten, maeyachtighen, gheledden, Tef-ſelſchen.

Kirnen-ſteen van pruymen, kriecken, perzen ofte ande-re vruchten, harden, pruym, olyue, abricoten, keirnachtigen, amandel, daden, kleynen, dryuen, voortbrengbenden, dun-nen, ronden.

Kelder. Diepen, vochtighen, donckeren, wijn, bier, onder-aerdighen, ghewelſden, hollen, verdiepten, droevighen, kuyt-achtighen, lochten.

Kelderweerder. Wijnproeuer, fleſchdrager, voorsnij-der, veerdighen, beſighen, dorſtverſlagher, drinckenſchenc-ker, wyntapper, garymeden.

Kemp oft Hennep. Gbeſwinghelt, ghebooft, ſpinbaer, ghehekelt, ghewranghen, bindende, ghekoordet, ſtinckende, gherosten, gheblouwet, ghevleghelt.

Kercke. Christen, alghemeyne, Catholycke, gheloovighe, Aposteische, moeder der Christenen, onverganclycke, oude, Evangelische, zalighe, ware, goddelijcke, d'arcke Christi, Roomsche, onsterffelycke, heylighe, eenvoudighe, yverige, Christelycke, strydende.

Kerck-gheboden ofte Ondertrouwe. Solemmele, feestelycke, Sondaechsche, openbare, bruylofts, we verkondichde.

Kercken-dienst. Yverighen, Godes-dienst, zekeren, curiensen, ouden, loffelycken, eerbaren, solemnelen, ghevierden, ghewoonen, loodtschen, Christelycken, superstitionusen, by-gheloovighen, zuveren.

Kerckmeester. Dienstwillighen, zorchdraghenden, eerbaren, ghetrouwen, kerckenvoocht ofte momboor.

Kercken-roover. Grouwelycken, stouwen, boosten, schelmschen, di fachtighen, afgryfselycken, onzalighen, roovenden, hatelycken, verachtelycken, strafweerdighen.

Kerck-hof. Ghebult, droevich, lommerachtich, ghekruyst, breet, eensaems, rouplactse, droefplactse, opene, eenvoudich, ghemeyn, rust, doorgraven, ver, grouwelyck, dooden, menschverblindende, verschrickelyck, Christen-slaepstede.

Kerffen-kruyd. Water, fonteyn, verssche, groene, revier, ghsonde, voorjarighe.

Daer zijn velerleye soorten van Kerffe, die inde loopende watern ofte fonteynen groeyt, voecht haer ghemeynlijk by de wattereppe ofte pungen, in't eerste zijn de bladekens rondt, ende wanneer se groeyen, wordense ghebackelt ghelijck de Roquetten bladeren.

Ketene. Ghedraeyde, harde, stercke, gheknoopte, dichte, enghe, boey, rammelende, doorknoopte, gheknotte, sware, rsngh, bindende, omwonden.

Ketterije. Obstinate, opinisch, Ariaensche, verdoemelycke, veruloecte, verdomde, stoute, dootslaende, ongheluckighe, blinde, kerckenpeste, hoovaerdighe, boose, koppighe, monsterische, smeeckende, schadelijcke, vleeschelijcke, vernuftvolghende, moeder der godtloosen, outrghegheven, onghelandene.

bondene, partydighe, oproerighe, ongheloovighe, waerwijse, vermeerlycke, fansastycke, twistvoedstere, sietarsche, pestilenciale, berffeloose, scheurmakighe, rotten, oorlogbuerkonderse, twistzaystere, nieuwe, anzalighe.

Keule. Kruyde, stercke, bittere, rieckende, arendraghende, hof, groene, wilde, ghebloeyde.

Keyser. Caesar, Augustus, onoverwinnelycken, machtyghen, strydbaren, roemweerdighen, Roomschen, hoochmoedighen, stouten, grootmoedighen, wackeren, kloecken, onemelycken, triumphanten, beerschenden, Monarch, weerdighen, oorlogher, overwinner, victorieusen, gheureesden, oversten.

Carolis. Onoverwinnelycken, grootmoedighen, moedighen, kloecken, krygher, gheleerden, vrade-vader, oorlogher, stouten, veerdighen, stantvafighen, machtyghen, denckdelijcken milden, Roomschen, vromen, eersten, Keyser, wackeren, subtylen, zachtmoeidighen, eergierighen, gheureesden, victorieusen, hoochmoedighen, triumpherenden.

Keyserijck. Hoochste, machtychste, vermaert, hoochweerdich, ghehoorsaem, oneyndelijck, bloeyende, rycke, aldermachtichste.

Kieckendief, ziet Wouwe.

Kieckenten. Piepende, ghesloten, jonghe, teere, kleyne, ghebroede, vóórjarighe.

Kindt. Lief, teer, wel bemint, troetel, jongh, schoon, edel, kleyn, zoet, ghemint, welgeboren, weert, vet, lieflyck, vriendelyck, stamelende, weeck, zacht, poppen, ghebakert, ghewonden, fraey, ghezoocht, ghespeent, levende, wacker, sterck, voedster.

Kuider-doecken. Kinder, windel, witte, wolle, breede, lakene, spis, neers.

Kindtsheyt. Teuchdighe, schreyende, eerste, schreeuwende, ghebakerde, onnoofele, zeeverende, malle.

Kin-yser. Peerdts, ziet Breydel, sluytende, yseren, temwende, hardt, benauwende.

Kinne. Langhe, scherpe, ghekloufde, breede, gheputte, hanghende, ronde, daverende, korte, ghebaerde, dicke, gulden, appel, ghevorchte, bellende, zachte, kromme, troetelachtighe, troetel.

Kulte. Vrecke, gheslotene, secreet, leiren, schryjn, doot, offer, beslaghene.

Kiltmaker, ziet Schrijnwercker.

Kittelinghe. Wellustighe, brootdronckene, vriendlycke, lustighe, amourensche, grillighe, stekende, zoete, malle, onkuysche, lachende.

Kijver oft Kijvinghe. Twistighen, oprocrighen, klaghenden, klachtighen, kysachtighen, grooten, korzelen, onredelycken, onverstandighen, qualycsprekenden, quellycken, keeckachtighen, ouderlinghen, wjsachtighen, scheldenden, tistentisch, woorttwistighe.

Klacht. Droevighe, biddende, vermanende, karmende, smeekende, bekaghelycke, betranende, sware, treurighe, elendighe, zuchtende, deerlycke, medelydende.

Klappaert. Loghenachtighen, quellycken, moeyelycken, poffenden, onverdragelycken, quaetsprekenden, lasterlycken, bytenden, hatelycken, loghenzaeyer, onbeleefden, zeeverenden.

Klappinghe. Gheklap, quellighe, loofe, zoete, klapachtighe, moeyelycke, verdrietighe, verdrietelycke, zotte, veelsprekende, wjvvn, onnutte, confyuse, loghenachtighe, oneerlycke, oorlockende.

Klater. Zilveren, verblydenden, kinderspel, ghetanden, klaterenden, klinckenden, tydrverdrijver, kinderkortswyl.

Klauwe. Kromme, haeckachtighe, leeuwe, grypende, roovende, pijnende, cysselycke, vreeselycke, verslindende, wreede, vattende, bytende, stekende, rassche, veerdighe, hakende, diefsche, pooten, schrabbende, ghekromde, scherpe, gheweldighe, grypende, dertele, valcken, bepluymde, rouwe, smeekende, scherpe, krauwende, leckere, hayrighe, vleyende, rassche, ghevaerlycke.

Kleerkaſſe. Verborghens, rijke, koſtelycke, klerb:wa-
rende, welverſiene, reyne, moye.

Kleermaker ofte Suijdet. Verlapper, handwercx-man,
armen, lapper, onaerdighen, maeyere, behoeftrighen, verma-
kere, verzamelar, vrouwen-gheck,

Kleedt. Gheciert, ſchoon, koſtelyck, prachtich, verciert,
moy, gheployt, heerlyck, gheboort, gheborduert, gheſtick,
dierbaer, eerlyck, eerbaer, ghepaſſment, gheſnippert, ghe-
hackelt, reyn, opghetoyt, welſtaende, paſſende, ghezoomt, ge-
voedert, enckel, acnghedaen, damafon, bequaem, ghekantil-
lit, konincx, rijk, gheſhackiert, ghebloemt, ghecouleurd,
bomien, ſluweelen, weerdich, dierbaer, edel, locht, ſwac,
ſlepende, bruyt.

Kleppe. Laſeris, luydende, klappende, elendighe, kletsen-
de, ratelende, wiſſetighe, korte, bedelaers.

Kleynmoedicheyt. Bloede, vrouwen, luye, armhertighe,
ſchandighe, beſchietende, vreesachtighe, luyſighe, vrachte-
lycke, verworpene, hatelycke.

Kliete. Vleesachtighe, quellycke, verhovens, miſmaecte,
zienlycke, periculouſe, gheſwollens.

Kliſſe. Bittere, klevende, getacte, rouwe, gheſterrede.

Klocke ofte Diſtilleerhelm. Looden, ghelooden, damp-
achtighen, gheglaesden, diſtilleer-pot.

Klocke. Luyden, ure, luydsklinghende, holle, wagghelen-
de, ſprekende, metalen, ſlaende, cinghelende, weck, ban-
ghende, verdoovende.

Kloekheyt ofte Kloekicheyt. Moedighe, ſtercke,
machtighe, ſtaute, oorlooghſche, krieghſche, helden, coura-
gieuſe, Achilliſche, hoovaerdighe, ontentmelycke, Herculi-
ſche, onverwinnighe, triumpherende, krachtighe, ridderlyc-
ke, victorienſe, rijkmakende, eergevende, beloonende.

Klomp. Plompen, ſwaren, onroerlycken, miſmaecten,
dicken, ronden, deſchachtighen, aerden, brandenden, zitve-
ren, ongherformerden, ſtoſachtighen, dooden, groosen, ghe-
ſloenen, gheheſten.

Kluoptoede. Swaacke, langhe, gheknobbelde, eycken, knaf-
lieren.

Kluuchte. Aerdighe, boosfighe, ydelt, ghenuechlycke,
blinde, fabel, belachelycke, ghenueyne, lyghen, spottelycke,
schimpighe, ra:sbollighe, verwynachtighe.

Kluytenaer. Ondan, gebaerden, droeven, confanen, bleec-
ken, gherompelden, bedruckere, de voeten, eenvondig ben, lang-
ghebaerden, wortelaer, wrasen, kalen, ghepaternosterden,
bedelenden, boschwoonenden, wandelaer, woerelthater.

Knecht. Ghedienstighen, plompen, boften, oormoedighen,
bfighen, lonckers, stavighen, kocx, onderdanighen, neerfig-
ghen, dienst, dienstbaren, schencker, kelder, kamer, hays,
ghehoorsamen, doenden, arb. ydenden, boerachtighen, boeren,
volghenden, mallen, jonghen, stecken, eenvondighen, onbe-
hendighen, groven, ghebruwen, slachburefenden, loonsustig-
ghen.

Knevelbaerde. Langhen, gheclaryden, ghequispelden,
ghekrolden, Turcschen, gekronckelden, baerden, verwerden,
rosschen, gheten, spitsb. yrigghen, katers, ghestijden, borstel-
achtighen, overhangh. nden.

Knaeck merren hoofde, spouters, mistrommenden, weyghen-
renden, beroependen, dreyghenden, verachtelycken, belache-
lycken, versmadelycken.

Knic. Bueghende, rende, ghebueghde, onder, zenuach-
tighe, gheuonwene, vette, demoedighe, verdemerdichde,
biddende.

Kniefschijve. Zenuachtighe, struyckelende, vaste, knob-
belighe, ghespannen, struackelende, gheuonwene, vromende,
vernederde, oormoedighe, biddende, sackelende, vtrootmoed-
dichde, styoe, vette.

Krip. Harden, styuen, voorhoofst, suertelijcken, rase-
den, stercken, drooghen.

Kloop. Bindenden, dickeben, ghevloenen, stricken, on-
ontbindelycken, vasten, maggen, gheuonwonen, moeyelijcken,
ghemngden, ketenen, strick, Minnebroeders, woers, Fler-
cules.

cyclus, doortrooken, dobbelen, stijven, verworden, omwandelende, ghebrayden, vasthoudenden, dicken, omghehechten.

Koek. Tarwen, beeten, boeckweyt, ghebosciden, zoeten, zuycker, zachten, lekeren, kinder, peper, klippel, meenisten, knap, ronden, kermis, breedten, backers, nieuwe-jacr, gekruyden, smakelycken, bekenichden, oby, panne, kruyde, eyer, zamen, beeten, boonen, pastey, gbersten.

Koekoeck. Roepere, somer, luyen, bast aert.

Koelte. Vechtighbe, loommerachtighbe, zoete, avonde, doovighs, dompighbe, morgheven, veroversschands, vernakelycke, bladren, huycrighbe.

Koetswigen. Lichten, geulogelden, rasschen, welrollenden, beeren, godeeten, meyen, hoohmoedigen, waggelenden, ledighen, gheweldighe, ruysschenden, gheysiden, beslagbenen, b. hanghenen, swerten, Duytschen, lesren, sluwscelen.

Koesteringhe ofte Opvoedinghe. Behonichde, zoete, zoete, voedselghevende, aenlockende, vetmakende, vleyende, uodende, lieffelycke, bedrieghelycke, aenlockende, bescreelde, ghevanghene.

Koker, zies rijlkoker.

Kole. Levende, swerte, brandende, onstakene, raede, bernende, beete, vyer, gheblasene, glinft. ronden, roockende, gbedoofde, verdoovende, torf, hout, bosch.

Koninck. Machtich, hoohmoedich, oppersten, milden, kloeken, ghezaliden, vermaerden, scepterdraghenden, grooten, ghebiidenden, vercierden, beertlycken, statighen, pampousen, krygks-belde, achtbaren, vromen, strydbaren, victorieuſen, overwinnenden, dryghenden, trotsen, moedighen, ghescepterden, onoverwinnelycken, gevreesden, Godenkent, kroondraghenden, triumpheren, verschrickelycken, e. ruyghen, Monarch, kostelycken, wysen, gheluckighen, ontsemelycken.

Koninckrijck. Weerelts, bloeyende, ruyck, machtich, Monarchie, benijs, wuytstreckende, edel, groot, vermaert, overvloedich.

Konste. Eerbare, musijcken, vermaerde, subtyle, spitsvindinghe, goddelycke, konstighe, bearbeyde, gheleerde, zonderlinghe, studiense, bedrieghelycke, behendighe, edele, natuer-dochtere, diepzinnighe, Jupiters dochter, overalloopende, arbeydighe, vercierde, duystere, curieuse, profijtelijcke, eereveerdighe, wonderbare.

Konstenaer oft Ambachts-man. Gheestighen, ervarenen, arbeydighen, beroemer, behendighe, klappaert, vercierder, handwerker, snooden, ongheachten, meester, scherpsinnighen, kloecken, wackeren, vindere, vroech-opstaender, doenden.

Vrije-konste. Wtmemende, schoone, volkomens, nutte, Mathematijche, subtyle, scherpzinnighe, edele, eerlycke, oerbare, vinderesse, zekere, arbeydighe, vermaerde, onderwijsende, loffelycke, prijsveerdighe.

Koolkooper. Swerten, leelycken, onghemanierden, onbeleefden.

Koopmans handelinghe, oft Koophandelinghe. Groote besighe, moeyelycke, sware, lastighe, onghemackelycke, aerdighe, zorghelycke, excellente, arbeydighe, perijckeluse, bekommerende, bekommertijcke, hinderlycke, schadelijcke, quellycke, zorchvuldighe, arbeydighe.

Koorden. Ghedraeyde, bindende, scheeps, gheknoppe, strick, kempen, verwerrede, pranghende, twyer, stercke, stijve, ancker.

Koordeken oft Touken. Snoer, ghevlochten, tres, kuispel, plas, freny, mont, geschackiert, gonde, dicht, vast, snoer, zilveren, hanghende, ghewrocht, syden, ghedraeyt, gheweven, doorstriet, ghesp, ghemaect, moy, lang, dun.

Kop ofte Drinckvat. Wijn, gulden, diepen, langhen, ghebruyeten, lachenden, breedten, schoonen, zilveren, vergulden, blinckenden, ghemailleerden, hollen, liefsijcken, overdeeten, hooghen, gouden.

Koper. Blinckende, klaer, klinckende, gheel, schijnende, l. vende, glinsterende, verroest, krakende, krijsslende, kyrtse-

knerssellende, hardt, blont, lydende, gheinstrende, Corin-
tisch, waerklinghende, ecrachtich, aenlockende.

Koppe. Laet treckende, ghebuyete, ghelafen, klevende,
ghezette, hoorns, dobbelc, blo:strockende, tennen, hals, pijn-
lycke, aenghebechte, vlamrende, onstikene.

Korri. Ghevolchtenen, brem, teenen, broot, kers, keers, bie-
sen, byen, diepen, obly, draf, mont, markt, hoys, vygh, rozijn,
na y, lotery, vischkorf, wyden, blocm, appel, bedel, enghen,
ronden, cabas, sala.t, warmoes.

Kostelijckheyt. Overvloedighe, heerlycke, hoovaerdig-
ghe, groote, overdadighe, onmatelijcke, onmanierlycke, banc-
ketten, onnoodighe, blyckelijcke, eergierighe, teere, koninck-
lycke, hoogmoedighe, princelijcke, prachtighe.

Koullens ofte Boxens. Doorjnede, langhe, moye, ge-
wrochte, opgheblasene, ghemaecte, wollen, ghevulde, Duyt-
sche, gheboordt, doorhackelde, ghekoorde, opper, neer, slod-
der, ghesticte, linnen, ghevoederde, ghesnipperde, ghetroc-
kene, ghebreyde, carfjen.

Koutere van eenen ploech, scherpen, krommen, snyden-
den, ghesanden, stuyven.

Koutinghe. Ghekout ofte r'zamenfprekinghe, fabelach-
tighe, vrolycke, schrickelijcke, ghecierde, blyde, lustighe,
ghemeynsams, besnedene, spytighe, schimpighe, drollighe,
bootsighe, onderlinghe, ghestoorde, ghecoloreerde, ver-
borghene, secrete, wyse, sententiause, malle, eerlycke, oneer-
lycke, wyven, klappcyen, belachelijcke, kinder.

Kracht. Gheweldighe, stercke, heftighe, dreyghende,
stuyve, zenuwen, groote, rouwe, moedighe, strenghe, haestighe,
wonderbare, wonderlijcke, ongheloquelycke, furieuse, sware,
bespringhende, stoutmoedighe, wtncmende, vycrighe, yverig-
ge, Reusen, machtige, onwederstaentlycke, worstelaers, hoog-
moedighe, onoverwinnelijcke, Samsons, groeyende, forsfighe,
hernomene, strijtbare, mannelycke, hyghende, vrome, vol-
komene, blyde, Titanische, oorlooghsche, ontemmelycke, stuy-
ve, senpsestische, donderende, remmende, Herculeische, ex-

cellente, Davids, kloecke, helden, vyerighe, keyserlycke, menschen, aendryvende, doordringhende.

Kraen. Vriendelycke, booschulieghende, Indische, roover, leckere, voorsichtighe, wintersehe, voorzegghers, wakende, reysende, locht lievende, verslindende.

Kraeye. Bonte, swerte, snatererisse, ghekepte, voorzegghstere, ongheluckighe, kariende, quetterende, beessche, behendighe, oude, wintersehe.

Kranckheyt. Swacke, zieckelycke, bevande, strunckelende, bekommerlycke, teere, ghewackte, onmachtighe, elendige, ongevallycke, oude, schuddende.

Kreest. Rooden, kruypenden, eerselinghsgaenden, revieren, zeeschen, veelvoetighen, rynschen, scherpsstekenden.

Krekel. Zingenden, klickenden, haverachtigen, struyckachtighen, gualyckzienden, korenbyttere, klinghenden, heeschen, somer, schadelijcken, swerten, velt, huys, krieckenden, zorgheeloos.

Krupelen. Mismacten, hinckenden, troetelenden, Vulcanischen, waggelenden, kromvoet, krombeen, korteknie, scheeven, kortvoet, springenden, mancken, stompvoet, schuddenden, Vulcanis sone, huppelenden, steltendragher.

Kriecke. Zoete, roode, zachte, swerte, ronde, schoone, rijpe, delicate, lustighe, amperachtighe, blosende, morwe, Spaensche, bruyne, kortghesteelde, ghebluste.

Krijghs-man. Oorlooghs, stouten, braven, trotsen, vechter, Mars-kindt, onvertsacbden, kloecken, hoosmoedigen, ghewapenden, opgherusten, dootslagher, gheweldich, krygenden, wackeren, dreyghenden, furieusen, vrecken, pyckdragenden, wreeden, moedighen, oorloochs-ghedruys, onghenadigen, doorhackelden, victorieusen, veerdighen, onverwinnelycken, edelen, ghevreesden, onbarmhertighen, stercken, ontemmelycken, hoovaerdigen, rechten, hupschen, bulderenden, schermer, avontuerder, wackeren, lichtmoedighen, onghestuymden, moettwillighen.

Krijghs-rock. Tseren, dichten, lysbemaerder, gulden,

swaren,

swaeren, ghesgraveeyden, harden, schenuevrijen, gheprobsciend, Vulcanischen, oorlooghs, gepalyfken, vergulden, swarsen, ghevoederden, schubachtighen.

Kruighs vroomheyt, ziet na Vromicheyt.

Kristalijn. Blan, blinckende, royn, glasachtich, zuyver, effen, ysachtich, wis, Indisch, glas, sneeuwrich, berglos of de montaigne.

Krijt. Wis, roet, zacht, Enghals, Luyckg, steenachtich, weelachtich.

Kroes ofte Beker, Diepen, gulden, duyfteren, zilveren, platten, hooghen, ghevaetten, braden, gheknorden, ghedopten, verhoevenen, ghegheuerden.

Kruycke. Wasor, ghehuylte, groote, broosfabe, steenen, dieck, ront, gapende, wijen, kerthalsighe, wijde, hooghe, gheoorde, aijn, olie, bier.

Kruydt. Groeyfaem, zoes, zeer, groen, groenachtich, rootachtich, flecht, krachtich, zacht, effen, ghepeerelt, verflenst, bitter, van eensn dach, sterck, d'ears des volcs, serpentijns, schadelijck, groeyende, gheschackiert, ghekrolt, rieckende, feynich, versch, dun, gheblasmt, bloeyende, velt, schoon, groenende, moes, gheverwet, lachende, voorjarich, ghexom, zoesachtich, bedant, medecinael, doof, onnat, boos, verplant, vershiet, wildt, bergroeyende, maelsch, zonderlingh, vruchtebaer, blan, lustich, lieflyck, onvruchtebaer, vael, spade, smakelijck, vochtich, wigbedout, kruydeken, kruydelyn, lief, ratzen, katten.

Kruyme. Marsels, kleyns, dunne, broots, ghemorfeld, harde, vallende, gheworpene, afgebrokene, witsbroots.

Kruys, ziet op de letter C.

Kudde. Kriakende, ontellicke, ghemeynten, vergaderde, dieck, vifch, groote, stercke, overuloadigen, byeengebroche; dwalende, gemolde, scharps, veroken, pffen, kocyen, eenden, gheeyen; binden, gansen, herten, bocken.

Kudde. Harde, moorders, wreede, gheyserde, beslaghene, dootslaende, kronswa, Herculeffche, sware, ghepynde, ver-

ſchrickelycke, gh.knoofsde, gheboochde, gheweerde, weer-
achtigho, ſtercke, rouwe, hontſlagers, offendryvers, wilde-
mans.

Kuyt. Stillen, diſtoren, donckeren, woefſten, rootzachtig-
ghen, lommerachtighen, eyffelycken onb. v. p. o. n. e. n. ſ. a. m. e. n.
diepen, moſachtighen, vochtighen, beſchimmelden, openen,
iwe. holi:ghen, droo:ighen, verborghenen, kelderachtighen,
groanen, gheuerweden, bemoffen, verſweghenen, uylen, ghe-
graveerden, b. r. c. h. a. c. h. t. i. z. e. n. n. a. t. t. e. n. v. e. r. ſ. c. h. r. c. k. e. l. y. c. k. e. n.
weergalmenden, ondergraven, roockenden, verveerlycken, krom-
men, af. ruſſelycken, onbewoonelycken, hollen, verduſten,
ſtinkenden, kouden, wilderniſſen, rottenden, ſlyckachtigen,
zorgblycken, wonderlycken, leeuwen.

Kulcte ofte Deck-bedde. Ghecottoent, winters, warme,
gheſtichte, deckende, vlockighe, wollen, u. a. ſ. t. e. ſ. y. n. e. T. u. e. r. n. o. u. ſ. e. b. e.

Kuſſen. Zitte, zacht, ghepluynt, zoet, wit, oer, vier-
kant, hardt, pronck, vlocken, kaf, leyn, bals.

Kuype. Diepe, wyn, wyde, gapende, ronde, opene, ghe-
bonden, gherecepte, bade, perſſen, was, vleeſch, verwe, bron,
welck, boter, dicke, ondiepe.

Kuyper. Beſighen, arbejdighen, dronckert, vroech-
op, neerſtighen, kelderkuyper. behendigen, ſtercken, kleppenden,
gberuchsmakenden.

L.

Lacker ofſe Lacker-tonghe. Delicaten, ſtockenden,
leck-ſpit, ſchotellecker, telloorlecker, keuckenbewaerder,
ſlickebrock, ſnuſſenden, ſnuſſelſchappraey.

Lachen. Vriendelycken, amoureux, aenlockende, zoet,
zot, mal, vrolyck, aenghenact, zuysker-zott, ſmeekende,
Sardonioch, gracieux, onmatich, toeverich, verzact, blydt,
ſchoon, Godendrancx, bootſich, bytende, betoovert, tranende,
ſpots, onmanierlyck, minnelyck, bedriegelyck, gheueynſt,
hyorrende.

Lachinge. Blyde, schetterende, lange, spofsche, schreuwende, luyde, grootte, inde hant slaende; volcx, aerlich, bevende, onghemantende, onmatighe, overuloedige, kloppende, grenickende.

Lachifis, ziet Paræ.

Lackey. Neerftighen, ghevloghelden, ghedienftighen, klappenden, spotters, voordertuycken; ghecoulurden, volghen, livrey dragher, opgheschorften, toegberusten, schalcken, gwyachtighen, lichten, veerdighen, loopenden, stercken, wackren, wulpschen, Buscaïschen, Sassenen, voerloosen, brootdroncken, lichtveerdighen

Ladder ofte Leere. Afdalende, langhe, booghe, boochreyckende, brant, ghespore, rechte, stijve, sware, stercke.

Lactpoeder. Vlammende, vyerghhevende, dun, poederachtich, swert, subtyl, ghegraent, fijn, ras, ghevaerlyck,

Lais. Corinthische, troise, vermaerde, schoone, onkuyfsche, diere, kostelycke, boovaerdighe, wellustighe.

Dit was de vermaertite Hoere die binnen Corinthen was, om haer schoonheyt wille zijn de rijkste van Grieken-landt tot haer gekomen, maer sy en ontlingh niemant dan die haer gaf wat sy begheerde, daer wt het spreek-woordt den oorspronck heeft: Dat elck een tot Corinthen niet gaen en mochte. Demosthenes ghehoort hebbende van deser zonderlinghe Hoeren schoonheyt, quam te Corinthen, ende ziende dat Lais hem eyschte 10000 dragmen om eenen nacht by haer te slapen, antwoordde: Ick en koope niet om 10000 dragmen een berouwen.

Laken. Wollen, gheweuen, ghevolt, nut, gheschorer huysmans, gheverwet, gheperst, noodich, sekerlaken, ghecoulurt, profijstelyck, Engbels, onghewerwet, bereyt, rou, ongevolt.

Lam oft Lamcken. Zoet, mal, speelachtich, vet, draghende, wol, molckuyghende, teer, vreesachtich, bleetende, ghekrols, bloo, ghehoort, swack, swackens, jonck, stootende, vrolyck, slacht, springhende, eerkens, lekker.

Lampe ofte Licht-vat. Lichtende, klare, nacht, cristallynen, schoone, vyer, bliickende, stralende, roockende, verlichtende,

ende, gheolide, schijnen de, ulammen de, beuende, hanghende, aorden, senne, koperen, drybeckighe.

Lamppraesken. Tear, jonck, delicaet, aerdt, dnynen, wilds.

Lamproye. Blauachtich, slibberachtighe, glatte, lange, ghezact: neghenooighe, fistelachtighe, stymachtighe, voorjarighe, gh:plact, sjckerighe, kleuende, Zee-eghole, leckere, vischachtighe.

Dezen visch houdt zich in de Zee ende in de Revieren: want in de Lenten komt hy in de Revieren, om synen roghe te schieten, ende keert dan weder na de Zee. Hem worden vele namen ghegheven. Hy leeft ten langhsten twee jaren, voedt zich met water ende sijck: synen roghe gheschoten hebbeende, wordt hy dorre, ende itersf allenstems, kleeft zich zomtijts zoo vast aen de Schepen ende teghen de rootz steenen, dat het onmoghelijk is hem af te trocken, ende daeromme van zommighe ghenamt Zeebloet-tygher.

Lancie. Oorlooghsche, langhe, stijve, moorders, daverende, dreyghende, ghebuckighe, ongheluckige, stercke, wreede, wreecstere, rechte, gheschaeft, beslaghene, scherpe, ghepunte, doode, victorie, beuende, kryghsche.

Lancdragher ofte Lancier. Stekenden, scherpen, ghe-wapenden, staenden, steghen, wassen, stedshoudenden.

Landtschap. Groen, schoon, plaec, gheschildert, lustich, veiden, vermakelyck, effen, recreatif, verlustighende, fracy, ghebeuvel, boschachtich, vruchtbaer, bergachtich, valeyachtich, waterachtich, morasch, welcierich.

Lanteerne. Lichtende, ziet Fackel.

Laomedon. Troyaen, meynedigen, bedriegher, Iden-schen, bedriechachtighen, wistruyker.

Koninck van Troyen, Priamus Vader, hebbende de Goden Neptunus ende Apollo gheweyghers haren salaris te betalen, van dat sy hem hadden gheholpen de Stadt Troyen te bouwen, worden zoo ghevoort, dat Apollo hem de pestte zondt, ende Neptunus liet de Zee zoo-hoock verheffen datse vloeyden tot in de Stadt, ende werdt door de VVaerlegghers ghezeght, dat dit niet verzoent en mochte worden, oke de Borgheren alle jaer moesten een Maghet offeren om van een Zee-moeder verbonde te worden, het

welcke

welcke sy deden, ende 'tlot ghevallen zijnde op de Dochter van den zelve Laomedon. Hercules daer voor by gaende, hoorde haer karmen en schreyen, hy en verlotte haer niet alleenlijck; maer hy bracht het Zee-monster ter doot: Laomedon tot vergeldinge presenteerde hem dertich peerden, waer van Hercules hem bedancte, zeggende dat hyle ontfanghen zoude s'lyner weetenkomte vande reyle om 'gouden Vlies: Maer als hy weder quam, weygherde Laomedon hem die te gheven: wetroon Hecuba zooghenoort werdt, dat hy de stad Troyen plonderde.

Lat. Ouden, schoen, vadden, vuy en, quaden, verflisen, schuer, ontvayden, verlapsen, onnuuten, jaken, n, linnen, verscheurden, ghebrokenen.

Last. Iock, swaren, harden, ghebaden, onvondragbelijcken, moeyelijcken, quillycken, swarstien, ghetrouwden, ontsdelijcken, bekommerden, ondragbelijcken, vollen, batelijcken, slaesschen, krommenden, bedroevenden, ghenadighen, afgelijcken, ootmoedighen, onghenadighen, onvlijcken, tyrannijcken, Pharaonijcken.

Lact. Schadelijcken, versmadelijcken, anemenden, schimpighen, onterbaren, saamroovenden, verwijastrijgen, wijdigen, verachtelijcken, begheerighen, onvredijnden, valschen, achterklappighen, versijden.

Latona, Schoone, Titanische, eruckebere, jonghe, vrien-delycke, aenghenams.

VVAS Cæ: Titanis dochter, werdt van Iupiter bemint, kreech by haer Apollon en Diane in eenet dracht, waerom Iuno jalours zijnde, zondt haer het Serpent Python, 'twelck hieren rutte haer te vervolghen; tot dat sy quam by haer sutter Asteris in 't Eylant Ortygiens, 'twelck wa die tijdt Delos ghenamte is gheworden, alwaer Apollo ghekomen wesende, doode dit Serpent.

Latouwe. Sachte, malse, seere, ghecroelde, leckere, groene, koude, tabuys, krop, dichte, ghesloten, wessche, verstenste, ghele.

Onder alle hof-knyden is de Latouwe de meest bekende, ende oock de beste, door dien datter gheen knuydt en is dat beter bloet maect: 'T is goet voor de maghe, reynicht den buyck, en maect welck, ghekoect wesende, gheeft meer voedsel.

Laweyt ofte Vermaalinghe. *Lat. Snycke, spoedighe, mach-ghenstou*

ghruftondighe, zoet, verweeckende, blyde, ghematichde lustich, bryllofts, lachende, spe:lluydens, edel, musicael, zromwende.

Lauwerboom. Groenen, ghebladerden, Prophetischen, ghewijden, triumphanen, onsterffelycken, verwinner, T besfaliaenschen, edelen gheleerder, groenenden, gheleerderlof, rieckenden, Phœbus tack, dichten, vreedzamen, krakenden, altyts groenen, Parnassischen, ghubladerden, gheschorenen, ghe kroonden, d'overwinners eere, Phebaenschen.

De Laurier is altyt groen, ende heeft eene zoo grooten eygenschap, dat plantende eenen Lauwer-tack in een bezaeyt velt, allen ghhebrant koren vergadert zich op syn tacken, ende bevrijdt alle het koren van dit quaet. De Romeynen droeghen 't tot een teecken van blyfschap ende victorie, en is den geordineerden loon die de Mufen hunne beminners gheven. Den Laurier werdt van den blixem niet gheslaghen, ofte ten zij een teecken van toekomende groot ongheluck; ja oock men houdt voor zeker dat het huys daer Laurier in is; van den blixem niet beschadicht en word.

Leda. Schoone, vruchtbaere, Griecsche, Spartaensche.

Sy was de dochter van Thestia, ende huysvrouwe van Thindarus Koninck van Laconien. Jupiter bemindese zoo zeer, dat hy zich in een Swaen veranderde om met haer te verzelschappen. Vvaer van sy daer na twee eyeren baerde, wt het eene werdt gheboren Polyxende Helena, ende wt het andere Castor ende Clysemestra.

Leden. Lichamelijcke, krachtighe, stercke, machtijshe, arbeydighe, wel-ghemaeete, ghevelesde, delicate, seedere, guelende, macht-hebbende, swacke, onmachtijshe, lanne, schoone, sware, plompe, zieckelijcke, volle, booghende, oude, vervallene, ghekromde, menschelijcke, fraeye, mannelijcke, statuerlijcke.

Ledicheyt. Sachte, luye, duyvels oorkussen, onachtfame, traghe, slaperighe, zondenvoedstere, langhzame, ongheluckijhe, zoete, vuyle, smeekende, schandelijcke, onkuyssche, niet-doende, zondarisse, guelende, bedrofsde, zonden-moeder, bedroevende, treurighe, bloode, lanterfantighe, klynmoe die ghe, luyfighe, quaetradende, verderffelijcke.

Leeghde. Diepe, oosmoedighe, bolachtighe, putachtighe, dāystere, helsche, oneyndelycke, verworpenē.

Leelijckheyt, ziet Mismaectheyt.

Leelijckheyt. Grouwelycke, mismaecte, uuyle, onatrdighe, wonderlycke, ziet Monster.

Leem. Klyachtrighen, handelijken, vochtighen, zachten, dryfsachtighen, stercken, vetten, dorren, deeghachtighen, lymachtighen, ghkneeden, postebackers, merchachtighen, ghearbejdē, klevenē, leemplackrs, plackachtighen.

Leentman. Edelen, heerschen, rycken, eerbaren, redelycken.

Leet-jonghen. Ionck, nitaven, onwetenden, slechten, onvrstandighen, botten, vlytighen, plompen, stueren, ghewillighen, zorgbeloosen.

Leerfen. Wyde, ghegheste, bequame, wel-passende, gewette, leiren, visschers, ruyters.

Leerskens. Dunne, Spaens-leiren, moye, doorsneden, ghepickeerde, slechte, bezane.

Leetwesen. Mishagende, betraent, beschreyt, smertich, hert, doelyck, droevich, quellijck, verdrietich, zorchvuldich, ghepassijt, moeyelijck, langh, deerlyck, zuchtende, bleeck, klagbelyck, schreyende, begheert, penitenti, boetveerdich, snydende, hatelijck, elendich, versuchtende, herseelijck, hickende, gheweldich, bedwonghen.

Leeu. Beesten-koninck, edelen, Africaenschen, Wreedden, furienē, stinckenden, schorsten, traghischen, trullenden, briesshenden, rosschen, onghetenden, ontemmelycken, spitshayrighen, inslockenden, stouten, ongheduldighen, moedighen, wilden, onmenschelycken, onbarmhertighen, dierenprins, bulderendē, trotshen, verwinnenden, verblindenden, verwerreden, herseeloozen, korzelen, hoochmoedighen, tierendē, stoutmoedighen, verveerlijcken, machtighen, grouwelycken, Lybischen, hyghenden, vollyvigen, ghekrolden, rootachtighen, hoovaerdighen, grimmenden, onkuyschen, vreesfelycken, vlammoogighen, wackeren, rasschen, onhandelijken, grooten,

grooten, gheweldighen, woesten, vergramden, rochelenden, huttighen.

Men vindt tweederleye aerdt van Leeuwen, eenighe zijn wel ghesatsoeneert ende kort van lijve, de mane ghekrolt ende ghefriseert, zijn oock veel blooder dan die lanck van hayt, effen ende ongekrolde, want dese leste en achten hun lijf niet. Aristoteles zeght, dat de Leeuwinne vijf jongen in haren eersten werp voort brengt, ende alle jaren d'andere worpen een min, ende na datse zoo verre komt daer maer eene en heeft, houdse op, ende en krijghet gheene meer. De jonghen zijn in 't eerste ghelijck een kleyn stukken vleeschs, ende niet grooter dan een Vezelken, ende en roeren hun niet eer voor datse twee maenden oudt zijn, noch en gaen nauwelijcx voor datse zes maenden en zijn. Zommighe hebben ghelchreven, datmen vyer wt eenen Lecu kan krijghen, ghelijck wt de steenen, zoo heet is hy van natuerent daer wt komt het dat, met gramschap ontsteken zijnde, hy zoo rasendeende verlit wort, daerby daer van sterft. Om hem schrick aen te doen, ghebruyctmen een radt ofte wiel van eenen wagen ofte karre, want hoe wreedt dit Diet is, nochtans verschriect hem het draeyen van't wiel: hy vreest oock te zien de Hanen, die hun vederen en sporen bereydt staen om te kampen, ende noch meet het Hanen ghekraty, maer boven al vreest hy het vyer.

Leeuwerck-voghel. Schetterer, heftijcken, ghekant, dertel, lustich, bijden, Lenten-voghel, quakerken, springher, gekopt, zweeten, edelen, wakeren, ordelijcken, vroegher, locht, woochvolieghenden, klimmer, reeren, somer-trompeter.

Dese voghel is van natueren, dat hy ghoerne de verscheyde vanden dagheraet ontfanght, ontden dauwe op syne vloghelen voelt, die streckende langht d'aerde, als dan met d'eerste stralinghe der Sonnen hem in de locht beghevende, vlichelende allenskens hoogher ende hoogher. De mannekens zinghen heel wel, wesende d'eerste trompetters die ons den Zomer verkondighen.

Legh-penninghen ofte Legh-ghelt. Een somme, telende, ghele, roode, kopere, blecke, ghedruete, blaffaerts, ronde, reken, contour.

Legher ofte Heyrlegher. Ghewapenden, oorlooghschen, stercken, opgherechten, machtighen, strytbaren, verschrickelijcken, vreeselijcken, furieusen, dreygenden, gronwelijcken, schadelijcken, vyerighen, gheschieten, krielanden, trotscen,

verder-

verderwenden, gheschiltter, vorlogken, schuddenken, ghesfelden, ondefsten, effelyken, nedergt slagbenen, ghesenten, verdoenden, onghoordineerden.

Lene: *Kaets*, onderhoudende, ghestaette, seghenhoudende, behulpelycke, ondersette, woornacwste, bestandighe, stercke, kroonste, ghebeychede, gheschraechde, welghewaschede, schraechachtighe, gheschoorde, hooghe, welgesette, styve.

Lelie. Witte, zilverachtighe, bloeyende, ghespeende, schoone, bleecke, gheconleude, opene, lachende, voorjarighe, ghecierde, groeyende, konincklycke, wittende, gheschilderde, roodachtighe, groenende, groeyende, boechghestangde, zoete, welrieckende.

Gheen Hof bloeme en groeyt zoo hoog als de Leliebloeme, want zomtijds staet hare stanghe over de dry cubinus hooghe; hanght aen ten teer halsken, niet sterck ghenoech om zulcken hooft te draghen, hare witticheyt gaet alle witticheden te boven, oock en isser geen plante die meer vermeerdert dan de Lelie plante, want een wortelken brenghet meer dan 50 bollkens voorts.

Lemmer. Spaensche, smiddende, verstaelde, schoone, dreybende, kryghs, stercke, puntighe, ghetemperde, blincende, kostelycke, moorders, ghesloepens, gheschacde.

Lendenen. Stercke, styve, grauelachteighe, warme, lastdraghende, franghe, kreupel, swacke, ziet Leden.

Lenen. *Nidawen*, zote, groone, lieflycke, lastighe, blyde, verblydende, nersdige, lachende, vormakelycken, aenghenamen, versoeten, schoonen, kraechighen, groeyenden, verlustigbenden, bloeyenden, ghesonden, vochtighen, smectkenden, ghetemperden, goedertierenen, behaghetlycken, behaghetlycken, verhengbenden, verhengbelicken, uochtigen, korzen, delicaten, jonghen, vriendelycken, groenenden, verlustigbenden, ghetophayden, noechachtighen, danachtighen, waerachtighen, voortgaenden, vermoedenden, voorjarighen.

Leter. Goertwillighen, studiosen, behoerenden, ghelenden, wakkeren, wakenden, vrients, vreedezamen, onpartijdigghen, goedertierenen, curieusen, dauchrezenen, konstlooven- den, gadevrachtighen, waerkeyn, brennenden.

Lessenaer. Hooghcn, boeckdragenden, studi-bewaerder, klynen, studicusen, verbeuemen, bekleden, wistekenden, draghelycken.

Lethargia. Verghetelycke, slaperighe, slaepachtighe, slapende, koude, vocrighe, slaperichmakende, slaymachighe, wissinnighe, sware, ledighe, vaeckerighe, verstyfde.

Dit's een maniere van ziekte, die de patient maect zondet memorie vande verledene dingen, ende swaerlijck slapende, met veranderinghe des gheelts.

Lethe. Heijche, vergherelachtighe, vredelycke, vreedzame, vredighe, in t slapene, groouelycke, elendige, droevighe, wreede, vaeckerighe, kermende, bloedighe, onvoorsichtighe, onghestadighe, lichte, ongheluckighe, ghemeyne, donckere, duystere, swerte, slapende.

Zoo men de Poeten ghelooft, is dit eenen vloedt komende wt der Hellen, welckers water doet de ghedachtenisse verliesen van allen tghene datmen oyt gedaen heeft in dese weerelt: oock nemente meesten deel dit woordt voor de doodt.

Letteren ofte Boeckstaven. *A. B. C.* ghesformeerde, ghedructe, gheschreuen, capitel, ghemeyn, ronde, loopende, staende, liggende, Corsijve, Mediane, Augustijne, Romcynsche, Italiaensche.

Leven. Catywich, onghereghelt, slibberich, verganckelyck, kort, onghevallich, afghepaelt, verdrietelyck, blyde, beschaduwet, langh, sober, elendich, smeekende, verlenght, eensam, by, zeltsaem, zassem, tocht, borgberlyck, boers, delicaet, vlytich, zorchvuldich, neerstich, pynlyck, swaermoe-dich, onnoosel, wellustich, ongheschied, eeuwich, tydelyck, aendachtich, onlustich, sober, verlaten overghegeuen, arm, streng, goet, quaet, daghelycx, doende, gheluckich, ongheluckich, swack, onwederroepelyck, dwalende, bedrieghelyck, haestich, onghestadich, sterffelyck, droef, onzeker, treurich, quelende, wechulieghende, teer, ghevanghen, weerelts, zorchvuldich, onvast, klaghelyck, vliedende, blint, arbydende, bebaghelyck, bekummerlyck.

Levor. klete, begeerlycke, ziedende, aderen-orspronck,

Def-hebbende, verstopte, verdorvene, wiste.

Leverkruydt ofte Zilverkruydt. Witachtich, hayrachtsich, bitter, bleeckachtich, schoon.

Leughen ofte Lozhene. Loghenachtighe, ydele, ghevondene, lustighe, fabelachtighe, versierde, vermakelycke, onnutte, lichtveerdighe, beselachtighe, klapperuyen, loofse, schalcke, spot, zotte, vlieghe, dreffche, rabauische, bootsachtighe, guychelaersche, kluchtighe, ghenuechlycke.

Le-vlas. Zacht, ghenoeijich, bruyn, kempen, ghedraeyde, licht, gheboect, gheswingheld, huysbouders, ghebekelt, slecht, wit, styvende, Vlaemsch, Littausch, Oosters, hellich.

Leye ofte Schalie. Swerte, sijne, effene, glatte, blauwe, gheweerde, Luycsche, Henewiersche, Oosterische.

Leydtsman. Wijfen, cruaren, kloeckgen, stouten, eersten, zorchvuldighen, generalen, alghemeynen, voorsichtighen, wechwijser, voornaemsten, gheautoriseerden, dansleydenden, voorganger, zekeren, verskerden, regeerder, trouwen, wijfenden, gheleydenden, t'huysbrenghenden.

Libanus. Eenen berch, rieckenden, Phenicischen, sneetwighen, kalen, Syrischen, saffranen, demenboomen, behuysden, cederdraghenden.

Desen Berch sicheyt Phenices ende Galilea van een, heeft een bosch met zeer hooghe boomen, tweck oock Libanus ghenamt is, vele denne, mait, ceder ende van andere kostelijcke boomen overvloeyende, daer de heetlijckste edificien in Iudeen van ghotimmert zijn. Desen berch beghinnende achter Tyr, streect zich tot in Damasco, is zoo hooch, datter alijt sneeu op leght, ja zelfs btenghtmen de sneeu van daer in Tyr om de drancken te ververfchen in den Zomer.

Libertijnen ofte Vrygheesten. Vrouachtighe, vleesche-lycke, naturalisten, Godts verachters, epicurialisten, wellustighe, onkuyssche, schandelycke, zondaers, onbeschaemde, vyle.

Libyen. Africaensch, wildt, ziedende, monsterachtich, onvruchtbaer, dorre, brandende, zandighe, drooghe, swerte.

VVordt anders ghenamt Africa, heeft den naem ghekregghen, zoo men acht, van Liba Koninck van Moritanien, die dit Lande

overviel ende hem onderdanich maecte, het is een breed Landt, brandende van hitte, twelck zeer zandachtich is, daer inne velerleye volckeren woonen, alle een wildt leven leydende, den meesten deel onder den blauwen Hemel woonende.

Lycambius. *Boos, trouwbreker, ongeluckighen, eedtbreker.*

Hy hadde aen den Archilochus Poëet beloofst syne dochter Neobole te wijve te geven: ende daer na ontzeyde hye hem. V Vaerom de Poëet zoo ghestoort was, maecte zulcke schamp-dichten teghen hem, ende diffameerde hem zoo zeet, dat den armen Lycambius door schäemte zich zelven verhingh.

Lycan. *Onbeleefden, onmenschelycken, bloetgierighen, Arcadiaen, wreeden, Weerwolf.*

V Vas Pelagus Ione, Koninck van Arcadien, den welcken ont dat sy ghewood was te dooden alle die hem quamen besoecken, ende dat hy syn beste dede Jupiter oock desghelijcx te doen, veranderinge hy hem in eenen V Volf.

Licht. *Lustich, klare, stralende, schoon, glinsterende, nacht, keers, tortsen, ooghen, vlammente, lampen, vyer gheel, groot, vlack nde, helder, schietende, lochtich, pecken, brandende, levendich, doordringende, olien, hemels zuver, rookende, blickende, blinckende, sterren, reyn, wit, verlichtende, Sonnen, swierende, swermende, heylsaem, verblydende, slonckelfackels.*

Licham. *Aerds, menschelycke, misvallich, verganckelyck, teer, onghesallyck, swack, den kercker des gheests, ziels-kercker, poeselich, hemelsch, ydel, zieckelyck, pryck, wormen, madensack, asch, vleeschelycke, aerdachtich, infect, schoon, wellustich, broos, sterffelycke, geproportioneert, zenuachtich, vast, dick, rou, hayrich, swaer, vergadert, vleesachtich, handelyck, castelyck, plomp, bot, kranck, bloodich, grof, der zielen graf, onghesont, ghevoelyck, roerlyck, beweghelyck, wanschapen.*

Lycurgus. *Spartaen, Weighever, deuchdelycken, wysen, gherechtighen, rechtveerdighen, ghetrouwen, edelen, voorsichtighen, stouten, Lasedemoniaenschen, straffen.*

Hy was een groot Phi'losooph ende Koninck van Lacedemonien, den welcken ziende dat onder de Griecten zij d'onghemarijste waren, maecte alle hunne costuymen tot niet, ghelijck oock hunne oude maniere van leven, ende gaf hun andere die beleeftder, borgherlijcker ende loffelijcker waren: Nu door dien dese nieuwe weten hun swaer dochten te zijn, (hy veynsden zich dewijle hy veel ghereyft hadde) dat Apollo Delphius die gemaect ende hy die van daer ghebracht hadde. Ende op dat hysc eeuwigh duerende maken mochte, dede de gheheele Stadt besweeten, niets van alles wat hy gheordonneert hadde te minderen tot syn wederkomste van Delphien, daer hy raedt vraghen zoude wat men van ofte by de wetten die hy gheordonneert hadde, doen zoude. Derhalven ghinc in Creta, daer hy zich eeuwighlijcken in eenen vrywillighen ban hem begaf, zelfs oock ghebedende dat na syn doot, men syne ghebeenten in de Zee worpen zoude, op datse in Lacedemonien niet ghebracht en mochten worden, ende de Spartanen van hunnen eedt niet onslaghen en wierden.

Licktrocken. *Sweerende, perijckelous, ghesneden, swert, blau, verstoruen, bleek, ghebauwen, scbram, luelijck, gheslaghen.*

Lijden ofte Mzonien. *Rijcke, wijnrijcke, ghalwe, honichrijcke, vruchtbaer, Asiatisch, saffraenrijck, vermaert.*

VVerdt hier voortijds Mzonia ghenamt, is een Landtschap in Asia Minor, zeer vruchtbaer, van zeer goeden wijn, honich, saffraen ende andere dinghen, twelcke bevochticht wordt ende omcinghest met den vloedt Mzandra.

Liedt, ziet Muisjcke.

Lief. *Schoon, hertsen, bemint, weerde, vriendelijck, zoe-re, belceft, ghemaniert, eerbaer, secreet, ghetrou, volkomen, halve-ziele, welbeminde, wverkoren.*

Liefde ofte Cupido. *Blinde, wreede, onbarmhertighe, jaloursche, grammighe, verraderlijcke, verghistend, jonge, malle, Venus-kindt, onbescheyden, onvoorsichtighe, awast, verbonden, strydende, weereltsche, verkeerde, hemels-kindt, ghevederde, verdraeyde, ghevanghene, onverstandige, vleeschelijcke, bedervende, vanghende, wellusts moeder, bedrieghelijcke, regerende, eerstgheborne, des Goden, onontvliedelijcke, veruoerlijcke, tyrannighe, hemels-beul, moorderst,*

EPIHETA VAN

verschalckende, straffe, onghenadighe, onbeleefde, felle, verwinnende, voghel, traghe, grootfche, hoochmoedighe, stouce, beweghelycke, aendryverfse, loofse, ftoock-vycr, ongheluckige, toovenerfse, licheverdighe, fchalcke, zuivere, puere, fchietsterre, bezorghende, zorchvuldighe, vleyende, arghe, konftenmoeder, onmedelijdighe, ttere, wecrelt-regeerster, kranckstercke, behonichde, vliegghende, Goddinne, onkuyfliche, bedriechster: pylkokerar aechstere, ghevolgelde, wanckelbare, benydend: jaloursche, yverighe, wilde, hoovaldighe, ghewildighe, blijde, pluymschryckende, flatterende, b'feynde, zoet-bittere, ononthalycke, brandende, oneerlycke, rasende, hertneckighe, meynedighe, ongheduldighe, arghe, wyfliche, teere, elendighe, troubrekerfse, onghestadighe, loghenachtige, ongheschiët: onghemani: rde, ghebiedende, rebelle, onrechtveerdighe, veynsende ontsinnige, ondanckbare, zoete, machtighe, natueren-kindt, vriendelycke, onversoenighe, der Godden meesterfse, schandelycke, wtschrycstere, kinatsche, wellustighe, boosachtighe, onschamele, onbeschaemde, der steden regente, onvermormelycke, goddeilycke, doove, begheerighe, moeder vande zorghe, belymde.

Lieflijckheyt. Amourensche, zoete, vriendelycke, aerdighe, behagghelycke, smeeckende, aenlockend: bedriegghelycke, kittelighe, begeerlycke, kleyne, leckere, delicate, vrouwen, wellustighen, ghesuyck: rde.

Lijm. Stercken, weecken, klaren, bruynen, vlietenden, vetten, doorschijnenden, klemmighen, vasthoudenden, harden, slyckachtighen, stinckenden, visch, kistemakers.

Lundenboom. Swacken, rieckenden, teeren, zachten, vouwenden, booghenden, handelijcken, wtghespreyden, lommerachtighen.

Lijnwaet ofte Linnen. Hollandts, Slesifchs, wit, reyn, fijn, delicat, rieckende, bequaem, ghevouwen, ghedienstich, ghereët, rou, grau, gheraeybraeët, onghebleyët, schoon, veyghende, gheweuen, dun, huys, cieraet des huysghesins, droog: end: aerdich, gheverwet, ghewaäst, gescharen, gewrocht,

ghesponnen, kenneppen, ghestroep, gheverru.

Lippen. Tweelingen, voorwallen vande kus, roode, zachte, vochtighe, blofsnde, zoete, bekonichde, teere, coralynsche, natte, bevende, daverende, troetel, blosachtige, gapende, purpuren, vriendelycke, lachende, blijde, Adoorren, smeeckende, amoureuze, ghelouene, hooghe, hanghende, dicke, breede, wtghepuylde, pimpepeers.

Lions. Een stads in Franckryck, stercke, straffe, vrecmede, vliedende, onde, edele, Francen-bolwerck, volckrycke, koophandel-rycke, sijden-rycke, frontier-stadt, ouwinnellycke.

Lyre. Singhstere, hanghende, arme, bedelaer, blindemans, snaterse, liuynsche, ronsaersche, dommelende, holle, kromme, ghewelfde, melodieuse, tkebaensche, gheboornde, Apollische, stootende, verdracyende, rasende, omghekromde, tragische, schelpe, speelstere, amoureuze, yvooren, zacklydende, bescheelycke, aerdighe, blijde, verblijdende.

Lis over Zee. Lelie, Lis.

Listicheyt, Loosheyt, schalcke, loofse, boofse, listighe, vossen, bedrieghellycke, bedrieachtighe, slimme, subtyle, oor'oochsche, scherpfinnighe.

Lijster. Voghel, haegh, gulstige, flockerighe, berchste.

Livreye. Edelmans, veelverwighe, heeren, verscheyden, ghelycke, oorlooghs, grootlyke, kennelycke, bruylofts, ghekruyfte, veldt, vyer-seecken.

Locht ofte Lucht. Subtyle, roodachtighe, klare, beroerlycke, reghenachtighe, vochtighe, doordringhende, reyne, duystere, ghedronghen, natte, nevetachtighe, helle, besmette, onreine, oneyntfame, stinckende, danckere, zuivere, dicke, droevighe, sware, haghelachtighe, sneeuachtighe, wederblinckende, mistighe, ledighe, dracyende, avertracken, lichte, rassche, waterachtighe, bekommerde, ghesonde, onghesonde, verstroyde, wanckelbare, wolckachtige, koude, weecke, druypende, quade, verdorven, bedorven, windighe, voerende, buyachtighe, ghetemperde, dunne, ghematichde, zoete, ghemeng-

de, pestighe, acffomachtighe, kerachtighe, purpurvenighe, bitterighe, goede, vengaderde, doorgrieghende, hoochgespannen.

Loeninghe ofte Huylinghe als de keyken, groawelycke, hoeffche, wofschriekelycke, droevighe, becrande, verueerlycke, galmende, afgriffelycke, cyffelycke, weergalmende, weerbassende.

Lot. Verminderden, ydelen, vernijden, zoeen, groaten, weerclycken, schynenden, eergirighen, weerdighen, oemighen, moedighen, verlycken, triumphanten, edelen, victorienfen, vliedenden, begheerenden, hoochmoedighen, prysweerdigen, oorloogbschen, brootdronckchen, deroelen, beerlycken, onstorfelycken, ghehoopten, moeyighen, roemighen, moesgeuenden, broosgheduyghen, goddelycken, smeeckenden, zingbenden.

Lommer ofte Lambert Koole, verffche, verborghene, lafliche, bladeren, duystere, dichte, berberghighe, luye, rustgheuende, traghe, beweghende, vaeckerighe, zoete, binderlycke, slaperighe, vreedtsame, volghende, zachte, groene, begraesde, donckere, dauerende, vliedende.

Longhet. Opmerpende, zachte, ghesmollene, bloedighe, Windighe.

Lonte ofte Letmiet inde lampe, coe oenen, lichtgeuende, lampen, wiste, beolide, gheodene, ontstekende, brandende, keerssen, draoghe, lichtende, stinckende, ghesponnen.

Loock. Gheknoppe, dicken, ghekanonstercken, rietchen, witten, wilden, gheant, vale knop, brandende, stinckende, hayrighen, romwen, langhen, geenen, faherpen, windigen.

Loon oft Salaris. Verdienden, wollen, weerden, vergeldenden, ghesluckighen, zalighen, bezalenden, ghenoeuonden, woldoenden.

Loop ofte Loopinghe. Anruillende, besreyden, haestighen, lichten, onghetoomden, weerdighen, vliegghenden, rasfchen, flyuen, dansenden, stercken, slaghorenden, huyghenden, vyerighen, waakenen, greysighen, waestenden, gheweldigen, gheolaggheden, wonsighen, rustighen, posten, lachigen.

Loosheyt. Schalcke, bedriegelycke, subtyle, oude, scherp-
sinnighe, archlistighe, wackere, gheexperimenteerde, spuis-
vindighe, behendighe, vorborghe, kryghs, wstryckers,
strataghemische.

Loot. Kont, droevich, swaer, dan, handelyck, gesmol-
ten, swertende, dick.

Los, Lince ofse Losen. Gheplatte, ghespikkelde, vluch-
tize, scherpiende, vreesde, stiere, Lybische, gearbere.

Dat's eenen aerdt van Katten, wildt ende groot gualijk eenen
Luypaert, dese beeste is wonder seerp van ghesichte.

Lot. Avonture, verandertyck, toegheeyghent, onghes-
tadich, bleecke, ongheluckich, ghevallen, onbureghelyck,
wreet, begherde, bemiddde, elendich, onrecht, twyffelich, by
gevalle, onbarmhertich, sooverich, hazelyck, onsker, wanc-
kelbaer, contrarie, lasterlyck, pynlyck, beleeft, quaet, on-
stantvastich, blint, boos, kranck, swaer, gheweldich, krach-
tich, slibberich, bedrieghelyck, loopende, peryckelens, ghe-
destinson, onverschich, godtlyck, doncker, onverdraghe-
lyck, avontuers, onmaatende, wanckelbaer, ghaluckich.

Louwe. Fisch, slijmigh, glatte, zeevorighe, slibberige,
slymachtich, vochtich.

Leeft ende voedt zich by water ende slijck; derhalven sy haer
meest houdt in de poelen, stille en staende wateren. Dese visschen
lecken malkanderen dewijle sy niet zeever bedekt zijn: Men zegt
dat de ghequetsten Snoeck wih teghen de Louwe wrijft; en doot
dien middel syn wonde ghenesen wordt.

Louwaendt. Slotet des Jaers, koude, ghevrofene, ysighe,
sneeuwighe, donckere, luse, dobbelmaes dragende, onturicks-
bare, winterische, versuorrede.

Lucanus. Statigen, gheleerden, excellenten, tragische, en
Spagniaer, Hoofori-poet, fontentruusen, transpette, Room-
schen, Anneus.

Vas gheboren te Cortaben in Spagnien, Neve van den ghe-
leerden Seneca, hy is een Historisch Poet gheweest, zoo zeer
gheacht als synen Oom, hoewel hy jongher was. Hy heeft heer-
lijcken in versen beschreyen den inlandschen krijch tusschen Cae-
sar ende Pompeus heeft oock veel andere wercken ghedicht, die
niet

niet in't openbaer ghekomen en zijn: Om synen k'oecken gheeft wille heeft hem Nero by hem ontboden ende guntlichliicken van hem ghetraesteet: Maer dewij e hy mede was van de conspiratie diele met Pisonius besworen hadden, dede hy hem dooden, gaf hem den keur wat doot hy begeerde te stercken, tweeck was door het aderslaten.

Lucretia. Eerbare, reyns, schoone, deuchtsame, onsterffelijcke, spiegel der reynicheyt, Roomsche, vermaerde.

Sy was de huysvrouwe van L. Tarquinius Collatini, in haer huys te Collacen wende, wert in eenen nacht gheweldichliicken verkracht van Sextus Tarquinius, den sone van L. Tarquinius, die men den hoovaerdigen noemde den zevenden ende lesten Koninck der Romeynen, hy was haers mans Neve, die doen ter tijdt in de belegheringhe der stadt Ardea was. Sy en konde zoodanige oneete niet verdragen die men hare eerbaerheyt hadde aenghedact, oock niet willende dat andere vrouwen haer van overipel mochten beschuldighen, klom des morgheens in den dagheraet op eenen wagen, ende quam te Roomen ghekleedt in't swerte, en mes verborgen hebbende onder hare kleeden: Na dat sy aen haer Vader (in tegenwoordicheyt van hare vrienden) vertelt hadde het onghelijck ende onverdraghelijcke schande haer geschiet van Sextus Tarquinius, dien sy ontfanghen hadde als bloet verwandt van haren man, nam sy dat mes en stack haer zelve in de borst alsoo datter d'eerlijcke doot na volchde: Om het welcke tewrieken, de Romeynen verdreven haren Koninck, ende verkosen twee Raedtsheeren, onder wiens regeringhe harer ghemeynen staet vier hondert ende tzeeltich jaer ghefloereert heeft.

Lust, ziet Begheerte,

Luyicheyt. Droomsachtighe, onachtsame, verstijfde, traghe, ledighe, verkleunde, hatelijcke, afschuyfsterfche, aroewe, niet doende, slappe, leeghwaerhener, langhsame, quelende, versuymelijcke, dralende, susfelende, vergapende, vertoewende, slapende, slaperighe, nalazighe, versuymighe, slaep-lievende.

Luypaert. Wreedten, Africaenschen, rasschen, gheklauweden, Livischten, blauwen, loofen, zinnen-vyandt, gheplacten.

Africa brengt dit wreedt Dier voort, ghegenereert van eenen Leeu ende een Panthere: daer zijnder die groot zijn, ende oock kleyne.

Kleyns, de grootste strijden teghen de Simmen ende Herten, ende teghen de beesten die men noemt Orygis, de kleyne noemtmen Lincen, die zijn der Hasen vyanden: sy hebben ghelijcke ooghen ende kleyn van hoofde, maer verscheyden van couleure, want de jonghe zijn roodt van huyt, ende de grootste zijn blau ende gheplact.

Luyse. Vuyle, schandighe, netenachtighe, fielen-ghelt.
Luyter, ziet Blinckingne.

Luyte. Zorchvuyantsche, zorchbenemende, harmonieuse, guld.n. sprekende, melodicuse, rammelende, vermakelycke, ver.ustighende, resonnerende, musicale, ghesnaerde, roemende, versoude, vernuste, tafelghezeische, yvooren, schoone, vergulde.

M.

MAecht. Stercke, Reusen, onghetemde, gheautoriseerde, overste, ontemmelycke, krachtighe, groote, houvaerdighe, trotse, hooge, opperste, onoverwinnelycke, onoverwonen, kloecke, konincklycke, volle, wapenen, keyserlycke, vreeselycke, Hercules, moeyighe, kuyghs, oorlooghs, Sampsons, rycke, volkomene, surinuse, heersche, wt nemende, eergierighe, autoriscyten, statighe, eerbare, machtighe, volle, ontsienlycke, weerdighe, gheerde, hoogste, ghemeene, openbare, hoogmoedighe, opgeblasene, heerlycke, beroemde, rechtelycke, slibbrende.

Maghet. Jonghe, reyne, maghet, beschaemde, zotte, malte, seere, ootmoedighe, schoone, zuyvere, bloede, blfende, witte, zachte, eerbare, dersels, aerdighe, schaemachtighe, houbare, vreesachtighe, stoute, rancke, vriendelycke, luyt, trage, goederterene, zedighe, beleefde, ghemanierte, ongheschende, poselachtighe, rycke, loddelycke, smeekende, eadele, lustige, amouruse, lieflycke, opghesborte, jonghe dochter, ongheschende, groeyende, godt vruchtighe, rijpe, houbare.

Maeghdom. Maechdelycken, reynen, gheheelen, onghebrokenen, dochterlycken, onbesmetteluycken, bewaorden.

Maeghdenschender. Schelmschen, furienusen, ongherechtighen, stonsen, roovenden, Listerlycken, onghetrouwen, gheweldighen, gheschenden, onreynen, oneerbaren, overweldighen, schanaighen, onghenadighen, strafwerdighen, ghyt, ghen.

Maeghdelijcken staet. Reynen, omhoudenen, Religieusen, Priesterlycken, Monicken, Baghynen.

Maeyers. Kromme, ghekromde, arbeydighe, korensnyders, gras, pickers, bo-rachtighe, sweetende, verbrande, bezighe, halfnaekte, onledighe, werckers, veldt, hoy, Oosterfche, Ooghstfche, dachwreckers.

Maghe. Graghe, girighe, hongherighe, verteerende, opworpende, rispene, sluymachtighe, koude, hitte, verstoppe, quade.

Maeldenier. Yserkramer, yghforteerden, ghestoffeerden, kramers, voorsienen.

Maeltijdt ofte Bancket. Vrolycke, bereyde, heerlycke, bruyloft, kybelyck, raeghemacot, koninc, excellente, Wym, ghericht, overvolgedich, overdadich, eerlyck, toebereyt, vermacte, bruydts, vry, kostary, lustich, feestelyck, volle, synnael, ontroughende, ghedronghen, sobr, mayber, blydt, weder, wyltkom, vrolyck, ghenoudt, web omkuelde, ghe-roopene, vermagelyck, hooverdich, feestelyck, ziet Feest.

Maend. Dragende, manen, schrickel, lichte, slibberende, rollende, onwederspeyliche, omgaende, volovende, achtervolghende, vliedende, wederbarende, wanckelbare, ghevolghende, verganckelycke.

Magicheve bloeme. Selsone, weerde, edele, synkens, lustighe, zere, Indische, weghelofse, roode, blofende, ghespiedkeld, wisse, mayere, rijn, voldt.

Maghe. Helle, ledighe, gapende, inslickende, opene, bafsende, verfsindende, diepe, werhengherde, inswelygende, ydels, vergonwende, vastende, wylfabe, verteerende.

Magitraet, eier Overhoft.

Magneet steen ofte Zylsteen. Sweren, harden, sub-

zyl. n. ys. recker, steenachtighen, nahalenden.

Manomet. Valſchen Propheet, verdacnden, ſchalcken, ſubtylen, bedriegelycken, groawelycken, ſubtyl. n. Arabiſchen, boeſen, vrouwenen; bedriegher, loſen; roover, dieſi

Was de ſone van Abdola Motalip ende van Imena, beyde Afgodendieners, wt den gheſachte Iſmael, die Abrahams taltact was; ſi dien die eener vervloecten Alcoran aen een ghelapt heeft wt alle de verſcheyden opinien der menſchen, doet hem achten by de Turcken voor een groot Propheet ende vriendt Godes, doende hun onwederprekelycke onderhouden tghent by haer by gheſchryficheeft naghelaten, als een heylighe wet ende ondormantie. Deſen menſchen-bedriegher werd gheboren in den Iare 610 in een ſtadt van t gheluckich Arabien, la Megue genaemt, ſterft int laet 633 ende wêrdt begraven te Meldinne Tainabi.

Majesteit. Konincklycke, Princelycke, Hoffelycke, heerlycke, Keyſerlycke, ſtatelycke, beylighe, vermeordighe, weerdighe, gheveeſde, excellent, ghelychde, groote, machtighe, opperſte, gheerde, onoverwinnelycke.

Makelaer. Middelaer, bedriegher, archiſtighen, klap-paert, ſweerder, wynproever, warenkenner, onderwinder, meyneedighen, tonghenſpeelder, beuſelverkooper.

Makieel. Viſch, gheſpickelden, vaſten, blinckenden, dicken, gheveeſden, ronden, blauwen, lekeren, ghewolcten, voorjarighen, April-viſch, overvloedighen.

Male. Sware, dicke, groote, ghevette, noodighe, langhe, gheladene, ghegheſte, handelycke, moeyelycke, bagagie, draghelycke, bahu, lichre, gheſlorene.

Mullicheyt. Blyde, vrolycke, welluſtighe, hoerſche, wiſſinnighe, moye, lieflycke, zotte, kintsche, openbare, luxurieuſe, belachelycke, brootdronckene, moertjens.

Malta. Een Eylandt, eylandtſche, onvruchtbare, behavende, onwinnelycke, ſtercke, bolwerk der Chriſtenen, berechnichtich, dorre, rieckende, hunicbruyck.

Dit Eylandt is kleyn, ende ſtercker dan vruchtbaer, want het is vol rootzſteenen die ſchrickelijken hoogh zijn: in matieten dat zonder Sicilien (welck niet verre van daer en leghe) zoude dreckmael in noot wesen by gheſteke van victuaille, maer de vrucht-

vruchtbaerheyt van het een Eylandt komt d'onvruchtbaerheyt van het ander te bate, want 'tghene zoo arm van nootdrusticheyt is dient tot een bolwerck ende bewaringhe van den rijkdom van het ander. Onder den Hemel en zijn gheen kruyden noch bloemen krachtiqher noch beter rieckende, dan in't aerdtrijck van Malta, 'twelck veroorfaect heeft (niet zonder reden) dat zommighe ghemeynt hebben, datse Melite genaemt gheweest is, om dat tet zoo zeer goeden honich gheeft, door dien dat de bloemen zoo wel rieckende zijn.

Mammen ofte Borsten. *Toere, gheperste, melck-ghevende, witte, melckachtighe, voedende, ronde, gheswollen, kanckerachtighe, hanghende, roode, schoone, ghekroonde, slappe, volle, gheknopte, sneeuwighe, gheputte, ghezoghene, ghetepelde, aderachtighe, opgheschorste, zoeete, ghevolde, delicate, vrouwen, poefelighe.*

Man. *Gheestich, wysgieren, yverigen, ghetrouden, achterdenckenden, vrouwen-vooght, redebijck, eerlijck, wijs, neerstich, goet, eerbaer, vroom, Godes, sterck, ondt, jonck, schoon, bruyen, leelijck, gheleert, slecht, vrou-mael, liefdighe, vrouwe-liefhebber, wimantighe.*

Mane. *Wassende, halfronde, scherpe, puntige, ghepunte, lichtende, helder, afjaende, groeyende, volle, niet gehoornde, bleecke, zilverighe, dwalende, der maenden moeder, schoone, onghesteadighe, lichte, verstercke, schijnende, donckere, vliegghende, roodsachtighe, nachtsche, tweehoornighe, dolende, wanckelbare, Phoebus suster, des nachts-cieract, koude, witte, reyne, dubbel-ghehoornde, zuivere, windighe, vrouwe der duysterheyt, secreete, stralende, d'eere vande strijghentheyt, duysterachtighe, veranderlycke, dozachtighe.*

Boven alle andere Planeten is sy de leste en naest d'aerde: Sy is wonderlijck in haren loep. Endymion was den eersten die gheket heeft op de verscheydenheyt van haren omloop: Men verliest oock dat hy op haer verliefte was.

Manna ofte Hemels-broodt. *Goddelyck, zoeete, bonich-zoeete, hemelsche, Gods-spyse, voedende, zuyckerighe, onsterffelycke, roodsachtich, delicat, lecker.*

Marber. *Hert, bleeck, Spartaensch, kout, effen, glas, gestreept,*

streep, ghespickelt, gheplact, gheteeckent, ghespolijst, blinkende, gheverwet, gecouleur, wit, blau, bearbeyt, kostelijck, verhardt, verandert, ghesiguerert, groen, edel, ghedruct, serpente, reyn, schoon, ghewolft, gheeffent, ghep. ancert, geschnert doorwrecht, azieren, numindschen, boovaerdigen, werk leunden.

Mén vindt zoo velerleye speten ende couleuren van Marbresteen, dat men't niet wel en kan beschrijven: Maer men houdt het goet voor het rijckste ende het kostelijckste, voornamlijcken ghene wt Macedonien komt.

Mantel, zist Kleedt.

Marasch. Slyckachtich, dooven, ghebiefsden, zachten, modderighen, watcrachtighen, slymachtighen, vruchtbaren, diepen, dreckighen, wilghendragenden, perycleusen, vochtighen.

Marck ofte Signet. Beghel, ghedructe, zeker, verscheyden, oudt, ghegraveert, blyckelijck, gheteeckent, natel, ghessterret, weerdich, volkomen, gheplacte, ghedenckweerdich, verrotter, heeren, heerlyck, verheven, inghedructe, wapen, verzmet.

Maria. De moeder Iesu Christi, maghet, schoone, hoyligh, ghezeghende, Nazareensche, moeder ende maghet, reyne, weerde, verhevene, eerweerdighe, onbevleete, zalighe, edele, onbesmette.

Marjoleyne. Vrije, rieckende, edele, groene, Ionssrouwen.

Mars. Den Godt der oorloghen, oorlooghschen, wreeden, stouten, machtighen, gheyserden, hoohmoedighen, sellen, trofsen, krygher, wysinnighen, moeyighen, bloetgierigen, harden, grouwelycken, ontemmelycken, verderver, destruerder, bloedighen, hatelycken, gheweldighen, sweertdraghenden, onversoentlycken, oproerighen, couragieusen, dootslager, wonderlycken, onmenschelycken, lantloopcr, blinden, veronweerdighere, grammes, boosen, maytmaker, droevighen, harden, straffen, verstoorder, kloeckmoedighen, bloetvergietcr, strijtbaren, rasenden, ghevreescden, vergrimden, onoverwinnelijcken.

ken, bulderenden, donderenden, hoovaerdigen, ghestoorden, vreesfelycken, hittighen, stercken, heerschenden, bebloeden, schadelycken, onghenadighen, roover, wrekkenden Godt, onbarmhertighen, schromelycken, onschromenden, machtigen, gheweldighen, onvermorwelycken.

De Voorouders hebben gheloofd dat Mars, de menschen in d'oorloghe gunstich geweest is, ende hem voor eenen Godt daer van te zyn ghehouden: Oock versieten de Poeten dat hy sone van Jupiter ende Juno zoude wesen: ja van de zelvighe Juno die door Flores raedt, die als sy een kruyd ghesmaect hadde, tweick hy haer wees, bevrucht werde. Sy zegghen oock dat na dat Mars Juno bekenet hadde, sy Vulcanus baerde: by dit woord verstaet men die eerste Oorlogher.

Martialis. *Epen Poet, bysonden, gubheraer, onbesefhen, ghenuechlycken, boosghem, ghatardem, Bilbischem, Epigrammer ofte dichter.*

Vas een Latijn Poet, een Epigrammer-dichter in Spagnien te Bilbil ghebooren, noch jonck wesende reyde na Roomen, waer hy om d'aerdicheyt sijn geests by den Keyser zeer gheacht wert. Onder andere wert sijn poeterise by den Keyser Vero zoo gheachtet, dat hy hem sijn Vitigilius noemde.

Martiriarie. *Bloedighe, bebloede, wreede, doortighe, zulighe, waer, gheduldighe, smertelycke, stancvostighe.*

Mars. *Bodighe, weerdighe, arbeidighe, bevaerlycke, Tychighe.*

Neemt haren oorspronck wt twee plaetsen, die een wt eenen Berch ghelegghen tusschen Bourmond: ende S. Ihibauldt, by het Landtchap van Loreynen, beghinnende te Bozriel: het ander spruyt van onder de mueren van Nieukasteel, aldaerse haren naem beghint te nemen, alzo dalende door Nederlant in de Zee.

Maltboom. *Hooghen, lichten, lommerachtighen, rouwen, rechten, tranenden, rieckenden, berchachtighen, stouten, ghecroonden, ghekrolden, pestachtighen, gheelachtighen.*

Mate. *Ghalycke, effene, zekere, onzekere, breede, volle, ghetelde, gheproportioneerde, behoorycke, overvolle, quade, overlopende, afghestrekene, musicale, timmermans, Geometrische, verskens, rymers.*

Matte. *Ghele, ghewrochte, biesen, teenen, vyghekorven, warme.*

Warme, strooën, schoone, behendighe.

Mausole. Een vande zeven wonderen, oude, kostelyck, heerlyck, wonderbaer, begravinghe, Cariaens, excellent, boovaerdich.

Het graf vanden Koninck Mausolus, twelck was 25 cubitus hooch, omringht met 36 pilaren, was zoo kostelyck ghebouwet dattet gheleert wordt onder de zeven VVonderen der weereit.

Mauwinghe. Katten, kinder, langhe, growwelycke, quelycke, lawwinghe, schreyende.

Mæcenas. Milden, der Musen voedsterheer, leckeren, Roomschen, dertelen, der Poëten voorgangher, konstliethebber, der Musen huysheere, vermaerden.

V Was een Rooms Ridder van d'afkomst der Hetrusche Koningen, ende een van des Keyzers Augusti meest beminde, den welken de Studenten zoo gunstich was (voornamelyck der Poëten) dat noch op den dach van heden, die de lieden tot de studie onderhoudt gheven, worden met desen naem ghenaeamt. Men zeght dat hy den eersten was die in syn maeltijden ghebraden vleesch van Ezelkens ende oock gheroect vleesch gaf, dat's te weten, dat hy ghezouten Ossen-vleesch rooete.

Medaille. Oude, antycke, roeste, Roomsche, Keyserlycke, onsterffelycke, zonderlinghe, kostelycke, inghedruete.

Mæda. Colchidsche, toovererfse, ankuysche, growwelycke, broeder-dootstere, onbeleefde, kindt-dootstere, moedighe, vluchtstere, Iasonische, wreede, boose, wysinnighe, betooverende, swertekonstenerfse, rasende, verghifsighe, fenynghheestere, woedende, growwelycke, oude, boosachtighe, wreecstere, barbarische, hemels-vyandinne, moorderfse, onbarmhertighe, furieuse, der Goden rasernye, onghelude, oproerighe, kolle, voorvluchtstere, schadelijcke, subtyle, ongheluckighe.

Sy was Ateus Koninck van Colchos dochtere, verbaefdelijcken van Iason met ghewelt wech ghevoert, hem den middel ghewende hoe hy lichtelijcken 't gulde Vlies bekomen mochte, het welcke nacht ende dach van den niet slapenden Draeck bewaert werdt: Twelck ghedaen hebbende, vluchtete met haren Vrijer in Griecken-landt, ende ziende dat haer Vader haer vervolchde, sy ontledede haren broeder Absirtus ende stroyde de stucken over den

den wegh, op dat hy zich bekommerde die by een te verzamelen. Daer na van Iason verlaten wesende, doodde beyde de kinderen die sy by hem hadde, ende maecte door hare tooverije dat Glauque, de dochter van Creonti, die Iason ghetrouwt hadde tot syn tweede huysvrouwe, met haren Vader diese meynde te helpen levendich ghebrant werden, met oock het Konincklijcke Paleys. Iason met overgroote droefheyte bevanghen zijnde, doodde zich zelve.

Medecijn. *Ervaren ofte experten, trouwen, aesculapischen, gheleerden, veerdighen, wackeren, lanckmoedighen, edelen, Apollos soon, zorchvuldighen, neerstighen, lanckghabaerden, oudt, noodighen, noorwendighen, wijzen, voorsichtighen, Hipocrates discipel, menschen-beminder.*

Medecijne. *Ghelt-konst, nutte, Phebeaensche, ziet Dranck.*

Medelijdenheyt. *Beweghelycke, barmhertighe, beklaghende, Christelycke, behuysame, broederlycke, miserabele, zoete, smeekende, goedertiere, liefdenwecker, droeve, betrande, gheneghene, smertelycke.*

Medusa. *Grouwelycke, Gorganiaensche, Phorcidische, in steen veranderende, wonderdierighe, gheslanghet, oude, hatelycke, ghehayrloste.*

Sy was een van de dry Gorgonnen Phorcus dochter, boven dat sy zeer schoon was van aensichte, gulden hayr, (twelck men zeght dat Minerva in Serpente had verandert) maecten haer noch schoonder: alzo dat die haer aensaghen, werden op haer zoo verliest, dat de Poeten dichten, sy in steenen veranderden.

Meed. *Nutten, rooden, verwers, profijtelycken, rouwen, zeeschen, bitteren, conleughevenden, Erfortschen.*

Meester. *Gheleert, straffen, onzachelijcken, voortreffelijcken, aenvangher, eerbaren, harden, ghebidenden, regierenden, stueren, deghelijcken, statelijcken, Docteur, voorsienighen, ghemancierden, heerschenden, der tongen-konstnaer, amptsplichtighen, tonghen-konstighen.*

Meesteris. *Hoovaerdighe, roepende, quellijcke, gheeerde, heerschende, schoone, trotfighe, amoureuze.*

Megæra. *Grouwelycke, wreede, Srygiaensche, rasende, afgrij-*

afgriffelycke, helsche, vyandinne, Plutonische, hatelycke, oude, beserpente, achrontische, straffe, onthulde, boose, furieuse, slanghighe.

Sy is eene van de dry Helsche Furien, die de Poëten versierd wt Acheron ende den Nacht gheboren te wesen.

Meil. Wit, ghemalen, ghecalandert, dick, zacht, voedende, meelachtich, dun, ginsterende, backers, mal, ghezifzet, ghebuvelt, stuyvende.

Meymaendt. Lustighe, lieflycke, vrolycke, vermakelycke, koelen, groenen.

Meyneedighen. Valschen, verraderighen, onghetrouwen, vryer, lichten, schelmschen, troubrekenden, schandelycken, hatelycken, stouten.

Melaetich. Ghepuysten, insecten, onreynen, lazerighen, vuylen, schonwelycken, mydelycken, ghescheynden, verdorven, mismaecten, ghelitteeckenden, verworpenen, heeschen, besmetten, verachten, elendighen.

Melancolije ofte Treuricheyt. Verschreemde, droevighe, zorchvuldighe, knaghende, vergramde, bittere, vergubde, quelllycke, duystere, moordende, furieuse.

Meleager. Wreedden, des grooten Oeneus kindt, lichtvoetighen, Calydonischen, moedighen, Mawrotiaen, Oenidschen, fatale, oft van Godt gheordonneerde.

Hy was Oenei sone, Koninck van Calydonien, ende van Althea, dewelcke zoo haest als haer kindt gheboren was, dochte haer dat sy dry Parquen, dat zijn Goddinnen, over 'tregiment van alle dinghen die te gheschieden staen, die eenen ieghelijcken synen tijdt van leven schicken, zach by een vyer zittende, houdende een vlies in hare handt, 'twelck een teecken was dat haren sone niet langher dueren en zoude dan dit vlies, ghelijck het oock gebeurde: want Meleager ghedoodt hebbende twee van haers moeders broeders, wert sy daer inne zoo vertoornt, dat sy wtzinnelijcken gram wesende, dit vlies in't vyer werp, het welcke verbrant zijnde, vondt zich Melager verdwenen.

Melck. Zoete, wit, voedende, gheronnen, ghekornen, botter, dicke, ghetappede, lau, beroomt, reyn, borsten, dunne, gestolt, doorghedaen, smakelyck, sneeuwvit, vrouwen, koeyen, gheyten,

gheyten, peerden, etc. blan, bezæent, afgeblasen, boterghevende, kees-melck, honichzoete, zuer.

Melicerta. Ionghen; Atheniantidischen, kindeken, Thebaen.

Vas de sone Athamantis, Koninck van Theben, ende van Iuno, welcke in een furie hem houdende in hare armen, sprongh in de Zee, ende werden beyde van de Zee-goden ontfanghen, alzo dat Melicerta verandert werdt in Palemon en Iuno in Leucothea.

Melodije ofte Zoet gheluyt. Vrolycke, aengename, zoet klinghende, zoetghesonghene, Enghelsche, klinghende, Godtlycke, Musicale, ziet voorts aen Harmonije.

Meloene. Zoete, zuyckerighe, ghele, smakelycke, volle, ghekeirende.

Meluwen. Wormachtighe, schadelycke, boon, nietende, houtkerf.

Memorie. Levende, vlytighe, veerdighe, gheluckighe, zalighe, vaste, goede, heylighe, vruchtbare, loffelycke, eenwighe, ghedenckende, oude, subryle, diepsinnighe, eenwickednende, inghedruete, zonderlinghe, onsterffelycke, ververschete, wilde, vlieghende.

Menaden. Wtsinnighe, wynachtighe, springhende, dulle, huppelende, malle, huylende, bacchische, furieuse, loopende.

Dit waren Priesteren Bacchus Altaer dienende, alzo ghe-naemt, om dies wille, als sy hem offerden, schenense wtsinnich te wesen.

Menander. Konincschē, amourensen, gheleerden, edelen, Athenienschē, smeeckenden, aenlockenden, vrolycken, blijden, welsprekenden, Ionckerken.

Hy was een Comics Poëet, van Athenen gheboren, Theophrastus discipel, aerdich van gheelte, ende tot vrien zeer gheneghen, hy werdt zoo zeer gheacht dat de Koninghen van Egypten ende Macedonien hem met Ambassadeurs ontboden, ende met een-Zee-armade tot syn bewaringhe, in hun Landt te komen.

Menelaus. Catyvighen, Spartaenschē, Myceneenschē.

Vas Koninck van Sparten en van Aëropes, ofte van Plisthenis, ende broeder van Agamemnon, troude Helena Iupiters ende

Ledes dochter, hare ontschakinge, in het afwefen van haren man, twelck Paris (de fone van Priamus aentrichte) was d'eenighe oor-zake van het gheheel verderf van Troyen.

Menghinghe. *Verwerrede, ongheschiecte, verstoorde, vrscheyden, twistighe, overuloedighe, onghordineerde, strytbare, vechtende, oorlooghscbe.*

Mensche. *Sterffelycke, vorganckelycke, onghewallycke, droom, swacken, weerhaen, wanckelbaren, onghestadighen, roock, riet, aertschen, boomen-blat, elendighen, belachelycken, leerbaren, weeckachtighen, schoonlyvich, grootbertich, behendich, godtachtich beeldt, loghenachtighen, oorlogher, krygher, stercken, vollyvighen, groven, grof van leden, aertklomp, milden, medelydenden, madensack, voorbygaenden, ydelen, kleyne weerelt, begaefden, onvolmaecten, redelycken, dachreyser, zondich, beeldt Godts, vergodeden, snooden, ghespraeckzamen, vleeschelycken, gheestelycken, inwendighen, onherboren, wederghéboren, arbeydighen, ghebreckelycken, herwesent, onherwesent, edelen, ghezelschaps, schepfel, Heydens, aerdighen, weerelts, voeghelycken, mannellycken, slym der aerden, wandelbaer, schalcken, subtylen, veranderlycken, zinnelycken, Adams kindt, scherpsinnighen, spitsvindighen, verdruffelycken, naecten, behendighen, versmadelycken, verachtelycken, Fortwynen poppe, eerbaren, beleefden, zieckelycken, eergierighen, koppighen, wrecken, lichtveerdighen, onstantvastighen, doenden, zoeten, kint des tydts, zachtsinnighen, moedighe aerden, onreynen, waterflessche, vliedenden, verdwynenden, levendighen, schaduwe, listighen, behendighen, smerten-slave, onstercken, roof des tydts, swack-clement, treurgeestich, eenzellich, balstuerich, kryoelich.*

Mercurius. *Cylleviaen Atlas neve, wylsprekenden, wysen, lichten, roedragher, bespieder, voghel, Menaliaen, Atlandtschen, Vader der goede gheesten, ghevloghelden, loopenden Godt, jonghen, eloquenten, Arcadischen, bode, wtlegghere, Ambassadeur, vertaelder, Heraut, Heeren-bode,*

*Post der Goden, dief, ghevedderden, Iuppins sone, bedri-
gher, snellen, reyser, loosen-voghelvangher, Nomiaenschen,
Cyllenidischen, oratie doender, voghel zonder voeten, der die-
ven meester, Lygiaen, der koopli:n godt, Iyerenvinder, ghe-
pluynden, swierenden, overalloopenden, loosen, scha:ckach-
tighen, is te zegghen welsprekentheyt oft eloquentie.*

*Merch. Inwendich, zoet, teer, besloten, wit, vet, zacht,
loopende, uyerbcminnende, schrande.*

*Merct. Openbare, weke, groote, versochte, opene, koop-
plaetse, volckrijcke, koopmans, jaer, peerde, ossen, vee, ver-
ken, welghevoldte, bewandelde, Francfortsche, Lioensche,
vrije, vermaerde, gheprivilizeerde, appel, peer, fruyt, etc.*

*Merctveldt. Groot, wydt, veyle, breedt, open, ontdeckt,
vierkant, volckrijck, koopsterck, vry.*

*Mereminne. Amycleaensche, zanghsters, zoete, smeec-
kende, bedrieghelycke, Acheolidsche, Siciliaensche, verleyt-
ster, onvliedelycke, boosachtighe, lichte, zoetsinghende, too-
venerisse, Zeefche, overalloopende, swierende, knoopende,
vermaerde.*

*Merris. Breetrugghighe, aerdighe, onghetoamde, lochte,
jonghe, amoureuse, packdraghende.*

*Mes. Snydt, broot, ghepunter, ghewettet, snydende, ghe-
slepen, zorghelyck, dreyghelyck, dreyghende, scherp, ver-
staelt, scheer, breet, hou, krom, korck, boter, snoey.*

*Meisthoop oft Messis. Vesten, vruchtbaren, verratten,
swerten, des gaerdens ziele, stontachtighen, vuylen, slycke-
righen, vetmakenden, vochtighen, stillen, swaren, veracht-
ten, dreckighen, rottenden, ontreynen, slymachtighen.*

*Metael. Gheel, aerden, mynen, ron, gherafineert, koste-
lyck, rijck, aderachtich, swaer, gulden, aerds, hardt, asch-
achtich, ros, blinckende, klinghende, klinckende.*

*Meter. Vlytighen, zorchvuldighen, neerstighen, teller,
subtylen, matendragher, Arithmetico soon.*

*Metfere. Neerstighen, vlytighen, bouwere, truweelvoe-
renden, subtylen, moorteikladder, bekaltten, stonten, beben-*

dighen, arbejder, plaesteraer, strycker.

Mevius. Ongheleerden, achterk'apper, onwetenden, nijdighen.

Dit was een onwetent Poëet, in de tijden van Virgilius ende Homerus, die van gheen van beyden bemint en was, om dat hy hunne poëterije lasterde, ende daer mede verhoopde hy vermaert te worden, ende eere te behalen.

Meulder. Bemeelden, wakenden, dief, nachtwerckenden, witten, bestovenen.

Meulen. Draeyenden, ghevloghelden, gheveirden, wint, water, ros, mostaert, schors, smout, oli, bresils, hout, onghestadighen, omkeerenden, molensteendraeyenden, veldt, stamp, pampier, vol, slijp, koper, slach, smisse, quairen, omlopenden, welgheveerden, poeyer.

Meulener. Vysch, uylen, onsmakelycken, gratigen, kop-pighen, groothoofdighen.

Meulensteen. Ronden, swaren, grooten, plompen, rouwen, dicken, draeyenden, mostaert, molen, steenighen, harden, gewetten, ghescherpten, handelycken, ezels, ros, keyachtighen, blauwen, perssenden, calander, poeder, verdruckenden.

Mickinghe. Rechte, eenoogighe, merckende, opmerckende, zekere, vaste, langhe, kromme, scheeve, stille, grysende.

Midas. Phrygischen, gheorden, botterick, rycken, gierighen, tyran, elendighen, begheerlycken.

Middach. Klaren, heeten, vollen, sonneschijnenden, schoonen, lichtenden, helderen.

Middelaer. Behulpelycken, gunstighen, goedertierenen, vreedtzamen, kloeckzinnighen, vredes kindt.

Middelmaticheyt ofte Middel. Zinrycke, subtyle, goede, rycke, begheerde, curieuse, nutte, behendighe, middelige, behulpelycke, nootzakelycke, brootwinnende, arbeydighe, inventie, ghetemperde, loffelycke, ghematichde, voldoende.

Middernacht. Donckeren, duysteren, stillen, ziet Nachts.

Miere. Huysboudersse, kleyne, kloecke, onledighe, werckende, slavighe, arbeydende, wijse, voorfichtighe, graen-

gaertere, zorchvuldighe, neerstighe, scherpe, swerte, subtyle, schalcke, kloeckzinnighe, voorsienighe, politijfche, veerdighe, rassche, lastlydende, teere, barmhertighe, roodachtighe, knagbasse, vlytighe, gauwe.

Mildicheyt. Konincklycke, heerlycke, milde, quistighe, volle, groote, beleefde, onwtsprekelycke, ghemeyne, openbare, overvloedighe, ghedenckweerdighe, blijde, vrolycke, verspreyde, aenghename, willighe, roepende, volhandighe.

Milo. Crotonischen, machtighen, offen-eter, gulstighen, Athleten, onucrwinnelijcken, verslinder, stercken, rouwen, krachtighen, inslockere, inswelghere.

Desen was zoo sterck, dat weniende in d'openbare Olympische plaetsen, daer hy met syne rechte bloote vuyt enen Stier door sloech, den welcken hy op syne schouderen droech rontomme die plaetse zonder moede te wesen, ende op dien dach at hy dien heel ende al op. Tghebeurde dat hy enen half-ghieklovenen boom met syne handen wilde van een splijten, syne armen bleven daer tusschen ghenepen, alzo dat hys niet weder wt trecken en konde, werdt van de wolven ghegheten.

Minerva. Griecsche, reyne, Palladiaensche, ghewapende, wijse, welsprekende, stadtbewaertere, gheleerde, zinrycke, machtighe, Tritoniaensche, krijghvoertere, maghet, zoete, Jupiters dochter, Phrygiaensche, behendighe, verschricken-de, atticche, strytbare, stercke, inventeerster, Troyaensche.

Men zeght dat dese Minerva de stad van Athenen den naem heeft ghegheven, inventeerde olie te maken, datse de konste gevonden heeft de wolle te bereyden, ende de weverije, met noch veel meer andere konstighe dinghen, alzo datmense voor een groote Goddinne heeft gbehouden. Ende om dat alle hare inventien den oorspronck namen wt eenen goeden ende wijfen gheest, heeftmer een fabel van ghedicht, zeggende datse wt Jupiters hersenen gheboren was. De Griecken noemen haer oock Pallas, om den pijl die sy in hare handt houdt, bereydt als oft sy die schieten woude. Met dit woordt wordt oock verstaen de wijsheyt ende de voorsichticheyt.

Minos. Cretischen, Helschen-richter, straffen, Europeaenschen, rechtveerdighen, Iuppins sone, onderuraghor, ondersoccker, vernemer, onverbiddeijcken, criminelen, wreeden.

Wreeden, stueren, onghenadighen.

Hy was Iupiters ende Europæ sone, der Creten Koninck, hy was den eertten diese dede leven onder het jock van wetten, ende om dat hy zeer rechtveerdich was in syn leven, de Poëten zeggen dat na syne doot men hem Rechter in de Helle maecte.

Mijne. *Zilver, goudt, yser, koper, loot, ten, kolen, dicpe, roode, aerde, zolffere, metalen, halle, quickzilver, steen, albasten, kool.*

Mijne ofte Springh-werck. *Poeyeren, verborghene, zorghelycke, ondergraven, ghevaerlycke, verderffelycke, springhende.*

Minnaer ofte Vrijer. *Ghepassiden, quelenden, half dooden, droevighen, bedroefden, heymelycken, ghezonden, welvarenden, danssenden, versch, fracy, frisch, troetelende, zotten, troetelacr, beroemer, hoovaerdighen, elendighe, gheestighen, kloekverstandighen, mallen, stueren, straffen, vrolycken, blinden, verblinden, wissinnigen, stommen, bepeysenden, droeven, onghetrouwen, dertelen, Cupidos kryghsman, gheschockerden, beestachtighen, brootdroncken, koppighen, loghenachtighen, trotsen, luxurieusen, moyen, fracyen, gheparfumeerden, afghesnedenen, ghelobden, braggherenden, pronckenden, slechten, armen, suffenden, jonghen, fantastycken, peynsenden, ghespraeckzamen, ghemeynzamen, propren, jenten, edelen, danssaert, onkuysschen, vrolycken, blyden, lustighen, bedriegher, weereltschen, treuwenden, treurighen, meyneedighen, beleefden, teeren, ghekrolden, vermoedtachtighen, vrouwen-vooght, opgeblasenen, rymmaker, refereyner, gheestighen, wisseltuyter, ongheduldighe, wilden, dobelen, milden, blooden, zotten, onzekerer, gichtighen, bestreelden, vergulden, ghekraechden, ghedienden, slave, welgheleerden, gaepstock, gapere, zoetsprekenden, moyaert, vervolghenden, wackeren, poppe, catyvighe, eenzamen, groetenden, wandelacr, laweyer, laueyer, weerwolf, dollen, rasenden, onzuyveren, ghecierden, overgheghevenen, bevallycken, behagelycken, minnelijcken, brootdronckenen, dertelen, zoekosighen.*

Minnebroeder ofte Minrebroeder. *Armen, slechten, bedelenden, schoonvader, gotmoedighen, grauwn, barvoets, Franciscaen, ghekoorden, ghekapten, d. voten.*

Minotaurus. *In schanden gheboren, half man half os, wreeden, doolhoviſchen, tweeghedaentighen, Cretiſchen, wonderdierighen, miſmaecten.*

Pasiphae de huysvrouwe van Minois den Koninck van Creten, haer vermenght hebbende met eenen Stier, baerde dit wonderdier, half mensch half os, het welcke door 'tghebodt van Minois besloten werdt in den Doolhoof, daermen 't opvoedde met menschen vleesch: alzo besproken, dat die van Athenen jaerlijcx zeven van hare kinderen daer toe gheven zouden. Nu het derde jaer het lot ghevallen wesende op Theseus Egeſone, door middel van een klouwen garens dat Ariadne hem gaf, doodde hy zelve het wonderdier, ende ontliep't.

Minut: ofte eerste Copije. *Bezabberde, eerste, gheapostilleerde, onderteekende, wiggheschrabde, wiggheschrevene, ghecopieerde, ghegrosseerde, gheroyeerde, verbeterde, ghecasseerde.*

Myrabolae. *Kruydt, delicaet, ghezuyckert, swers, versterckende, vleesch, laxerende, zonderlingh, swaer, ghezontbeyt, Indische.*

Daer zijn verscheyden Specien van Myrabolanen, ende alle zijn different, in forme ende in eyghentschap: maer de swarte die wt Indien komen zijn d' excellentste: Mesuus zeght, dat de ghene diese veel ghebruycken, worden in hare krachten onderhouden ende ghestert in natuerlijcke hitte, in manieren datse den ouderdom verspaeyen, makende een levendighe verwe, verdrijvende alle stanck des lichaems, sy verheughen de mensche ende stercken't herte, de lever ende de maghe zijn oock goet voor de hemorroïden, ende om de hitte ende 'colera op te houden.

Mirakel. *Krachtich, groot, wonderlijck, wonderbaer, vreemt, Godtlijck, subtyl, verwonderende, haestich, noy ghesien, heyligh, onghewoon.*

Myrthe. *Indischen, rieckenden, Arabischen, gomachtighen, druypenden, Egyptischen, bitteren, vetten, tranenden, Sabiaenschen, Aromatischen,*

M. ANTHONI SMYTERS.

Den boom daer den Myrrhe wt druypt, is vijf cubitus hoog, ende zeer doornachtich. Onsen Myrrhe komt wt d'indien in Egypten, van daer brenghmen die in Alexandrijen over de roode Zee.

Misbruyck. *Valsch, bedrieghelyck, onwetende, ydel, quaet, verouderd, kindt der onwetenheyt, kostelyck, ondt, vreydende, boosachtich, onverbeterlyck,*

Misdaet. *Schuldigh, onrechte, licht, zondaers, groote, leelycke, straffelycke, strafbare, schandelycke, swarc, onwyse, verghvelycke, hoost, schadelycke, bestraffelycke, zondigh, schelmische, verdoemelycke, viloyne, verwytelijcke, nadenckende, doodelycke, dootsweerdigh, ontschuldigh, growwelycke, bedreven, ongeluckyghe, wrekelijcke, wrevelmoedigh.*

Milddigher. *Bleecken, droevighen, verbaesden, snoeden, bevenden, wreedden, verbiddelycken, onverbiddelycken, versteenden, ongherechtighen, bedencken, harden, guelenden, ghevanghenen, onbarmhertighen, straffen, droevighen, wederstrevenden, onbeweelycken, gunstighen, daetzamen.*

Mishaghen. *Quellyck, droevich, schadelyck, hatelyck, lasterlyck, pynighende, onverdraghelyck, moeylyck, hinderlyck.*

Mismaetheyt. *Leelycke, wonderdierighe, beestelycke, mismaecte, onlieflycke, vlee, growwelycke, vreemde, zonderghedaente, beschamelycke, eysselycke, paddelycke, oneerbare, lichamelycke, kreupele, Vulcanische, vreeslycke, Reusen, ghebulze, verschrickelycke, onghesatsonneerde, rouwe, verachte, schandelycke, leelyckende, ongheverwede, merckelycke, onghemanierde, onschickelycke.*

Misnoedicheyt. *Vuyle, ziet Kleymmoedicheyt.*

Misenus. *Trompetter, Aeoliaen, oorlooghshen, hoorn.*

Aeolus sone was Hector's Trompetter, na wiens doot, volchde hy Aeneas in Italien: Beroepen hebbende de Zee-goden teghen hem te trompetten, werdt van Triton verdroncken: maer Aeneas hem vindende, dede hem begraven in eenen berch in Italia, die men daer na Misenus noemde.

Mispelen. *Morwe*, *rijpe*, *zuerachtighe*, *ghebaerds*, *spade*, *scherp*.

Mist. *Wintersche*, *duyfteren*, *vochtighen*, *kouden*, *huysverachtighen*, *quaden*, *catarachtighen*, *dicken*, *vuylen*, *donckeren*, *stinckenden*, *schadelijcken*, *troublen*, *stickenden*, *pestighen*, *infecten*, *boosen*, *hinderlijcken*, *dempighen*, *natten*, *droeuen*, *nevelachtighen*, *luchtighen*; *swerten*, *verdonckeren*, *ghevaerlijcken*, *lommerachtighen*, *vruchtschender*, *lichten*, *opreckenden*, *vallenden*, *slyckerighen*.

Mistrootsticheyt. *Droevighe*, *deerlycke*, *zuchtende*, *quelycke*, *beklaghelycke*, *rouwighe*, *betraende*, *sware*, *verdrietighe*, *elendighe*, *weenende*, *schreyende*, *smertighe*, *bedroefde*, *beklaechde*, *roepende*, *wijvelycke*, *benaude*, *ghequelde*, *quelende*, *swacke*, *gheswacte*.

Misval, *ziet Ongheluck*.

Mytere. *Abts*, *kostelijcken*, *bepeereiden*, *hooghen*, *Weerdighen*, *gulden*, *Bisschops*, *rycken*, *eerlijcken*, *ghecierden*, *vol edel ghesteenten*.

Mitridates. *Koninck van Ponti*, *der Romeynen Keyser*, *kloecken*, *vyandighen*, *koppighen*, *grooten*, *gheweldighen*, *boochmoedighen*, *overwonnen*, *stouten*, *moedighen*.

Hy sprack twee en twintichderleye spraken, hadde oock ghebiedt over zoo veel Nationen, gaf redene ende antwoorde op elck een van dien, in hun eyghen sprake: Na dat hy Bithynia ende Capadocien overheert hadde, nam hy ooc in Asia ende Phrygia, Paphlagonia met Macedonien: daerenboven hadde hy veel oorloghe teghen de Romeynen, van welcke Pompeius Opperveltheer was, wiens Legher Metridates gheheel versloech: Eyntlijcken synen sone Parnace oorloochde teghens hem, die besprongh hem in een Kasteel, den welcken ziende omringht te wesen, nam verghift inne, twelck hem niet en mochte hinderen, door dien hy remedien gebruyct hadde daer mede hy bevrijt was, derhalven liet hy hem de kele afsteken, ende sterf.

Mnemosijne. *Der Musen-moeder*, *zoete*, *Pieridische*.

Dit was een Nymphe wt dewelcke ghesproten zijn de neghen Musen: dit woordt beteeckent zoo veel als Memorie, ende doet dat de Poeten veynsen datse moeder der Musen is, om dat der konsten Schat komt ende wordt bewaert door de Memorie.

Modder. Inſecten, ſtil'n, uylen, dreckighen, diepen, grondighen, zachten, morwen, natten, ſlyckerighen, ſwerten, ghedekenden, gheſchorſten, moerachtighen, ſlymachtighen.

Moeder. Zoete, minne, ſchoone, ſtief, voedende, zuyghende, vruchtbare, goederticene, weerde, lieve, barmhertighe, zorchvuldighe, weduwe, vriendelycke, bezorchde, beminde, liefhebbende, malle, zotte, beſte, groote.

Moeder-kruyd. Gbeſterret, wildt, rootachtich, velt.

Moedt. Moedighen, wanckelbaren, luſtighen, gheneghenen, laetdunckende, krachtighen, stouten, ſlappen, mannelijcken, nederen, krijchs, miſmoedighen, eenvoudighen, onveranderlijcken, edelen, ontſtekenen, wederſtrevenden, ongetemden, grootſen, onoverwinnelijcken, hoovaerdigen, vrijen, trotſen, Willighen, wreedden, onhandelijcken, overmoedigen.

Moeyelijckheyt. Quellighe, begheerende, verſoekende, dringhende, moeyelijcke, onbeleefde, booffche, ongheduldige, oneerbare, hatelijcke.

Moeyte ofte Stade. Goede, bequame, vrije, luye, ruſtende, ledighe, vertoevende, wiſtellende, vreedzamighe, verwachtende, verhinderende, blijde.

Moerbezien. Swarte, zoete, onrijpe, zuete, voofe, witte, roode, bloſende, vroeghe, bloedighe, laxerende, ghekeirende, Wijnachtighe, purpuren.

Den Moerboom is den leſten van alle andere gemeene boomen die vruchten gheeft, derhalven d'oude hier voortijds noemden hem den wijſten van alle andere boomen: De Sijde wormen worden van ſyne bladeren ghevoedt, gheven den boom deſe Epitheta.

Wormen aes, lommerachtighen, tragen, ſpaeyvruchtigen, ouden, wiſſen, luyen, langhzamen, brooſſchen.

Moes. Kruyd ofte beete, warmoes-kruyd, teer, roodt, laxerende, groen, breed, ghemeyn, bofs.

Moefele. Ruyspijpe, vaeckerighe, ruysſchende, ronckende, harde, zoete, heeſſche, dommelende, rommelende, opghelafene, gheſwollene, luydende, blijde, boerſche, vrolijcke, zackpijpe.

Moff:le. Ghevoederde, bonten, rouwe, warme, Winter, handt, fluweelen, gheboorde, ghebordnerde, moye, cassa, fartyne.

Moyaert. Hoovaerdighen, hoochmoedighen, magnifjcken, trotsen, heerlycken, pronckenden, oorlooghschen, roemenden, edelen, ghecierden, gheparfumeerden, ghekwolden, gheplockhayden, jonghen, poppen, opghetoyden, amoureuſen, mallen, quiftighen, welluſtighen, dollen, braggherenden, opgheblaſenen.

Moyſes. Wetghever, excellenten, Hebreer, Theologiſchen, ſtamelenden, waerachtighen, ghehoornden, Godes vriendt, ootmoedighen, rechttere, moedighen, ghetrouwen, berder, ghehoorzamen, wetſtelder, leytſman der Iſraëliten, vaſtere.

Mol. Aerden, aerdtkruypere, blinden, ſcherphoorenden, wroetenden, ſchadelycken, aerdtſchen, valen, ſwerten.

Moly. Een kruyd, goddelyck, Arcadiſch, Mercuriaels, heelende, zalighe, heylzaem, Cyllenifch.

Na het zegghen van Homerus, dit is een kruyd dat men in't Landt van Arcadien, op den berch Cyllenus, ende langhs de riviere Penea vindt, heeft eenen ronden wortel, ſwert ende dick gelijk eenen ajuyn, bladeren als Zee-aluyn, witte bloeme. Den zelve Homerus zeydt oock, dat dit het beste kruyd is onder alle de kruyden, ende dat de Goden het deſen naem ghegheven hebben. Mercurius heeft het gheinventeert. Voorder is het de beste remedie teghen alle tooverijen.

Momboorſchap. Sware, ghewichtighe, elendighe, wetzelycke, zorchvuldighe, moeyelycke, teſtamentelycke, ongheruste, pynlycke, bekommerlycke.

Mommer. Vermomden, fantaſtycken, drollighen, bootſighen, bedrieghelycken, twiffelachtighen, gheveynſden, behanghenen, loghenachtighen, valschen, nachts, dobbelaer, onkuyſſchen, verborghenen, zatten, lichtvoetighen, gheliquiſtenden.

Mommerije. Nacht, moye, welluſtighe, welluſts ſchaduwe.

dwive, lustighe, malle, zotte, vrolycke, twijffelachtighe, stomme, kostelycke.

Monarch. *Opperste, machrighen, Keyserlycken, ghebiezenden, Scepterhoudenden, grooten, ondwinghenden, ontentmelycken, stouten, edelcn, conquesterenden, doorluchtighen, moedighen, hoogmoedighen, milden, stafdraghenden, onoverwinnelycken, kloecken, Konincklycken, gheurcesden, kryghs, strytbaren.*

Mondt der waerheyt, *sprekenden, rooden, coralen, zouten, minnelijcken, ronden, zayckeren, welzegghenden, roodtverwighen, lachenden, welsprekenden, klapachtighen, vochtighen, natten, gapenden, vriendelijcken, wtlegghenden, roosen, schoonen, gheklouenen, smeeckenden, zachten, aenloekenden, schreeuwenden, behonichden, openen, vleyenden, scheldenden, gulfighen, klappenden, leckeren, kussenden, grooven, heylzamen, loghenachtighen, d'r loghenen.*

Monster, *ziet wonderdier.*

Monster, *ziet Stael.*

Moorder ofte Dootslagher. *Wreedden, growwelycken, verraderlycken, schelmachtighen, overvallenden, fellen, barbarischen, ongheluckighen, verborghenen, listighen, sterfelycken, stropdragher, strafweerdighen, galghenlap, galghenaes, raven-aes, onghenadighen, overlastighen, bloedighen, hatelijcken, dootsweerdighen.*

Moorderije, *ziet Doodinghe.*

Mooren. *Swerte, Barbarische, ghekoote, dickelippenwilde, beestachtighe, onverstandighe, onredelijcke, verbrande, bloetgierige, bloetdorstighe, vreessetijcke, eysselijcke, zeltsaem, vreecht, wonderlijcke, naecte, verveerlijcke, asgryselijcke, Lybische, offenooghighe, ghekrolde, witte, ghele.*

Mopsus. *Thessaliaenschen, Propheet, voorzegger, Phebeaen, waerzeggher, hoovaerdighen, beroemer.*

Vele hebbender gheweest die desen naem voerden, den eenen was een VVaerzeggher, d'andere van 'tghetal der Argonauten, Ampycis sonen, ende van Chloxida Orchomenas dochter, de derde Apol-

de Apollonsonen, hem zelve achtende beteren VVaerzegghet dan Calchas, dieder met hem om twittede.

Moottele. *Leemachtighe, vetten, kalck, strooachtighe, swaren, zandsachtighen, vochtigen, harden, bindenden, kleyachtighen, dicken, gruyachtighen.*

Moortier. *Ghehoolden, ronden, bollen, diepen, enghen, steenen, marberen, houten, wryf.*

Morpheus. *Namakere, fantasten, droomen-dienaar.*

De Poëten hebben eenen Godt versiert, diese zeyden President te zijn in de verscheyden fantasijen ende gedaenten van d'inbeelding die ons te voren komen in den slaep, hem noemende Morpheus, het welck een ghedaente ofte hoedanicheyt beduyt.

Mosch. *Ghekrolt, spitshayrich, schadelijck, kael, teer, vochtich, zacht, groenachtich, ghequaster.*

Most. *Opstijgenden, verffchen, nieuwen, zoeten, zoetachtighen, leckeren, vrouwen-lust, veerdighen, wijnachtighen, eersten, zuyckerzoeten, ziedenden, springhenden, rooden, bonichzoeten.*

Mostaert. *Stercken, bitteren, bijtenden, fijnen, dicken, scherpen, traenachtighen, lustmakenden, brandenden, neusrijpenden.*

Motte ofte Schieter. *Duyfentvoetighe, grauwe, quelijcke, verffche, wackere, zilververwighe, raslopende.*

Muer. *Witten, ghevensterden, vasten, ghekorsten, middel, scheyt, bestreken, ghebiten, gheplasterden, ghewitten, ghemeynen, rechten, staenden, bultachtighen, ghekapten, ghedeeten, stads.*

Muyl ofie Neus van eenige beeste, *camusen, platten, riekenden, ghekrootten, korten, ontsteken, verheuen, ghebockelden.*

Muyl-ezel. *Francen, stercken, ghezadelden, rughdraghenden, slaefken, steghen, leeghdraghenden, fantastycken, machtighen, traechtredenden, botten, gheoorden, slechten.*

De Muyl-ezels komen van eenen Ezel en een Merrie: dit Dier is onghelooflijck sterck te arbeyden, het blijft twaelf maenden in syns moeders buyck, oock wordense ghegenerceert van een Peerdt ende

ende een Ezelinne, maer de beste Muylpeerden komen van de wilde Ezels ende de Merrie.

Munminck. *Ghereghelden, eenzamen, eenvoudighen, devoten, aendachtighen, religieusen, godsvruchtighen, beslo-
tenen, armen, penitenten, reynen, heer vader, slechten, ghe-
tijdenleser, klooster, bedelacr, prediker, genusen-vyants, ghe-
kruynden, schuddeboller, ghevensterden, studienusen, ghe-
leerden, ghekapten, lanckrockighen, langheroecten, vetten,
oetmoedighen, gheschorenen.*

Muninckerije. *Maechdelijcke, Conventen, devote,
klooster, aendachtighe, der Monincken palleys, oudt, rijcke,
rentrijcke, secreete, liefden-huys, caritatyf.*

Munte. *Kruydt, wildt, rieckende, groene, lieflijcke, sub-
tijle.*

Munte. *Konincx, Keyfers, Heeren, valsche, ghelt, ghe-
privilegerde, gheschroyde.*

Muys. *Knaghende, kleyns, swerte, belachelijcke, dief-
sche, rassche, vruchtbare, schadelijcke, gierighe, veldt, aerde.*

Dat zijn velerleye aerdt van Muysen, waer van de voortbren-
ghinghe zeer wonderbaer is, door dien sy ontfanghen zonder
manneken, alleenlijcken het zout leckende ontfanghense. Aristo-
teles zeght dat een ghevanghene Muys in eenich vat vol gherste,
zonder wt ghelaten te worden, hadde in korten tijdt 120 jonghe
Muyskens voortghebracht.

Muytmaker, *ziet Oproerighen.*

Muscaet-noten. *Oliachtighe, rieckende, harde, herte-
lijcke, aschachtighe, Indische, zxyverende, versterckende.*

Muskeliact. *Rieckende, scherp, zoet, liefden-prickel,
confortatif, wellustich, verblijdende, kostelijck, Indisch,
dierbaer, wememende, Iouffrouwen, persumerende, delicaet.*

Men vindt velerley Muscus, maer alles wordt ghegenerceert in
den navel ende klootkens van zeker gedierte, twelck bykans een
Gheytken ghelijct, die maer eenen hoorn en heeft, is zeer groot
van lichaem: wanneer dit Dier in syne hitte is, vande hittige der-
selbeyt swilt hem den navel, den welcken vol wordt van zeker
gros bloedt, ende swilt ghelijck eene apostumatie, duerende dien
tijdt dit Dier en eet noch en drinct, dan en doet niet dan wentelen
op d'aerde zoo langhe tot dat hy synen zweer doet bersten, daer

wt komt

wt komt ghelijck gheronnen bloedt, 'twelck weynich tijds daer na welrieckende wordt.

Musen. *Goddinne des ghezanghs ofse der konsten; Godes dochter, Castalonische, Pegadishe, gheheylichde, zoete, teiensche, reyne, welsprekende, hemelsche, gheslachte, Pieriensche, maechden, Heliconsche, Aonische, snatereffen, susters, ghezellinnen, goddelijcke, gunstighde, gheleertlydende, Lyrissche, Perijdsche, beylighe, onghelycken hoop, behonichde, musysche, Godenstamme, Pernassische, Castalidische, Thespionsche, nachtelijcke, Helyconsche, Pernassche, Hipporeniensche, bruyne, blide, vrolycke, ghenuechlijcke, Pimplicaeische, Libetridische, Olympiaensche, edele, onsterffelijcke Goddinnē, Cirrheensche, arbeydische, Aganippidische, neghen-ghetalige, hoep, welsprekende, kloeczinnighe, vriedelijcke, heylichheyt, schaemachtighe, gheestere, teere, spottstere, gheleerde, aerdighe, bruynooghe-susters, citerides, memorien-dochters, Goddinnen der wetenbeyt, zotten spel, vriedinne der gaven ende gratien, Goddinne der liedekens, Aescames, Cothurnes, Mnemosides, smeeckende, Siciliden.*

De Poëten verlieten datter neghen Musen zijn, te weten Galiope, Glien, Erate, Thalie, Melpomene, Terpsichore, Euterpe, Polyhymnia, Vrania: die sy zegghen Iupiters Dochters te zijn, ende van Mnemosine, ende dattet Goddinnen zijn die de Poëten ende Musiciens gunstich zijn, om dies wille dat den gheleerden van noode is voorsien te zijn van oordeel ende memorie: Met dit woordt Musen wordt oock verstaen, Konsten, ondersoeck, ondersoeckinghe, om datse d'oorzake van alle leeringhen zijn, het rondt der Konsten, dat is de volkomenheyt, eenighe noemens Onderzoekinghe.

Musijcke. *Melodiusse, welluydende, Enghelesche, zoete, zachte, Goddelijcke, maethoudende, Harmonische, hemelsche, blide, vrolycke, orgelen, veroverghende, verblijdende, onkuyssche, versen, wyvelijcke, kittelijche, aerdighe, zorchbenemende, heylijche, lustighe, verlustighende, lochtgheestighe, droefheytbrekende, boerighe, maetklanckighe.*

Mussche. *Sirickende, heete, dertele, overvulijgende, kleyn, vlichelende,*

*vlichelende, vriendelycke, pickende, huppelende, aerdighe
gapende, eenighe, wakende, stille.*

N.

NAbuchodonosor. *Babylonischen, Monarch, strijt-
baren, machtighen, hoochmoedighen, Assirischen,
grooten, trotsen, hoovaerdighen, Godes gheessel, victorieusen.*

Hy was zeer gheluckich in't oorloghen, hadde veel victorien, ende daeromme wordt hy ghenamt de Groote : Maer om dies wille dat hy hem verhoovaerdichde, ende dien d'oorfake der zelve was, niet en kende : hy werdt van Godt berooft van syne zinnen, wt syn Rijck verstooten, ende leefde zeven jaer lanck als een beeste onder de beesten. Daer na bekeerde hy hem tot Godde, die hem weder syn verstantd verleende, ende in syn Rijck stelde. Na dat hy 40 jaer gheleeft hadde sterf hy te Babylonien, ende liet synen sone Nabuchodonosor in syne besluttinghe.

*Nacht. Slaperighen, vaeckerighen, kouden, vochtighen,
huyverachtighen, duysteren, donckeren, schaduachtighen,
natten, rustmoeder, stillen, blinden, danachtighen, luyen, ster-
lichten, liefdenbootschapper, swerten, diepen, kalmen, lief-
lycken, stommen, aerden-dochter, verghetelycken, traghcn,
droevighen, minnaers dienstbode, dooven, mistighen, ghe-
sterreden, secreten, vervaerlycken, vreedtzamen, overdeck-
ten, overtrokkenen, sterreghetroonden, ghestoorden, dieven,
onkuysschen, bleecken, rooden, bedecten, droomenden, spaden,
gheluckighen, ghetrouwen, arbeydighen, verdrietelycken,
gheschilderden, des vaecx moeder, des dachs teghendeel,
nevel, Chaos dochter.*

De nacht is de schaduwe des Aerdtrijcx, de schaduwe van den dach, des dachs teghendeel, de beneminghe der Sonne. De Poëien versieren dat sy is de dochter van't Aerdtrijck en vande parcken.

*Nachtegael. Lieflyck, lustighen, kariende, zinghende,
vliegghende, voorbyvliegghende, aerdich, zoete, musicalen, me-
reminnen, bosch, moy, lief, quetterende, stom, kleyn, sluyten-
de, schetterende, edel, des boschs-eere, schnyffelende, wilden
kanck zinghende.*

Onder de zinghende voghelen ist grootelijcx te verwonderen,

dat eene zoo luyden stemme, en zoo melodius wt een zoo kleynen lichaem komt, ende synen aessem zoo langh kan houden. Ghemeynlijck leggen sy eyeren in't beginsel van de Lenten, ende meesten deele zes. VVanneer de hitte hun overvalt, veranderen sy van stemme ende vederen, niet meer zingende: Eyntlijcken des VVinters en zietmense niet, want sy vlieghen elders.

Naelde. Broose, kortbrekighe, puntighe, werck, klare, dunne, stekende, rancke, teere, sijne, kleyne, neerstighe, subtyle, linnewercstere, doorstekersse, naeystere, Ionffrouwen, tapytmaestere, priemachtighe, Milaensche, Spaensche, broederder, pack, huyshouatstere.

Naenken, ziet Pigmæi.

Naghel ofte Spijcker. Punteloosen, scherpen, ghekromden, ghekrochten, ghehoofden, krommen, haeckighen, stercken, plompe, stompen, ghespijckerden, duunen, yscen, stalen, vergulden.

Naghel der handt. Teeren, scherpen, grijpenden, krasfenden, halfvonden, haeckachtighen, dunnen, styven, krauwighen, langhen, breedden, krommen, gheboochden, wreeden, witten, begherighen, onghekorten, stercken, vuylen, boeren, rouwen, harpers, gheplacte, gheklovenen, ronden, gheweldighen, gheronden, nyen ofte nieuwen, korten.

Nayaden. Water, onthulde, revieren, baerachtighe, lieflycke, amoureuuse, Water-koninghinnen, malle, blauachtighe, vliedende, aerdisghe, schoone, vochtighe, Dat zijn water-Nymphen.

Narcissus ofte Narcisse. Schoon, lieflyck, troetelich, blofsende, Cephisidisch, roodsachtich, ghelockhayrt, schalck, loos.

De sone Cephisi ende van Liriopa ofte Miriopa, was een jonck kindt, wt nemende schoon, na dat het veel Nymphen versmaecht hadde, die op hem verliest waren, voornemelijck Echon, den welcken eens syne schaduwe in't water ziende, werdter zoo op verliest ende meynende hem te hebben, verdronck zich zelfs in dat water.

Nardus. Zoetrickenden, Scirischen, olyachtsighen, ghellen,

len, Tyrolifchen, welriekenden, vochtighen, zalvighen, Af-
lyrischen, bloeyenden, Indifchen, speceryen.

Den oprechten Nardus groeyt in Stirien by Oostenrijck, in't
Graeffchap Tyrol, is dun ende kleyn van plante, heeft incarnate
bladeren met ghele bloemen, men ghebruyct alleenlijcken den
wortel ende de ftanghe, die beter riecken dan de bloem, ende
daer in is oock de meeste kracht ghelegghen.

Narre. Herffeloofen, vrolycken, wtsinnighen, lichten,
banneken, mallen, gheroepen, befpotteden, acrdighen, bot-
ten, onbeschaemden, slechten, verbaesden, onnutten, verach-
ten, opgeblasenen, bootsighen, benaeelden, bestouenen, korze-
len, quaden, ghekwelden.

Narricheyt. Zoete, vriendelycke, malle, lieflycke, be-
lachelycke, verheughende, bootsighe.

Natuere. Stercke, milde, voortbrenghende, werckerisse,
wijse, aenporrende, voortdringhende, aengheboorne, aenloc-
kende, grootdadighe, onbebbelycke, voorfienighe, behendi-
ghe, alder-moeder, voorsichtighe, zorchvuldighe, goedertie-
rene, wonderbare, zetsame, onsterffelycke, ghemeyne, goet-
dadighe, behulpelycke, neerstighe, goede, ghedienstige, werck-
kende, groeyende, zorchdraghende, broosche, verbottende,
vruchtbrenghende, vruchtghevende, krachtighe, ghewel-
dighe.

Navel. Kleynen, knoopachtighen, ronden, li:ftlycken.

Navolghinghe. Nabootsighe, konstighe, subtyle, fcherp-
furnighe, lichte, naghemaecte, nydighe, na, bearbeyde, ghe-
volchde, vervalschte, behendighe.

Nectar. Smakelycken, zoeten, zuysterighen, rooden, bac-
chifchen, wynachtighen, edelen, welriekenden, Godtlycken,
Hybleaenschen, honichachtighen, behonichden, zoetghesyc-
kerden, roodsachtighen, delicaten, hemelschen, verzoetten,
kostelycken, zoetloopenden, onsterffelycken, gheluckighen,
Idalifchen, vloeyenden, zoetachtighen.

De Poeten verzielen, dat den Nectar is der Goden dranck: by
dit woordt wordt oock verstaen alle andere loopende zoeticheyt.

Neerlaghe. Grootte, overwonnen, ongheschiecke, treffelyc-
ke,

ke, vluchtighe, schrickelycke, desorderlycke, verstroyde, verjaechde.

Neersticheyt. *Haestende, voordereude, spoedighe, veerdighe, zorchvuldighe, rassche, behoorlycke, voorsienighe, curieuse, vlytighe, behendighe, wackere, loopende, studieuse, abele, bequame, zorchdragbende, lichtveerdige, posten, nootzakelycke, ghevloghelde, onghestadighe, ghestadighe, ghe-duerighe, arbeydighe, werckende, subtyle.*

Nemesis. *Godinne, Adrasteesche, wreecstere, wreede, machtighe, straffe, kale, straffende, plaechstere.*

Iupiters dochtere, ende van den Noodt, straffe de menschen van hunne misdaden, ende loonde se van hunne weldaden. Sy wort Adrasteesche ghe-naemt, om dat Adrastus Koninck van Arges den eersten, haer eenen Tempel dede bouwen.

Nepenthe. *Aerdighe, moye, zoete, rieckende, blijde.*

Dit's een kruyd 'twelck in Duytsche sprake, noch gheenen anderen naem en heeft, welckers sap dese kracht heeft, dat met wijn inghedroncken, verdrijft de melancolie. Den wortel nuchteren ghedroncken met water, is goet voor die hunnen adem niet wel en kunnen halen.

Neptunus. *Koninck van de Zee, ghebiedenden, ouden, Saturniscken, Zee-godt, aerd'-omringher, der Winden Vader, tempeestighen, blauwen, Meduses temmer, schiltpad-dighen Godt, aerd'voordrijver, Windighen, Zee-regeerder, dryvorckdrager, baerachtighen, baer-opworper, diepen, Koninck van de Zee, onwederen, schuymenden, dreyghenden, Waterighen, furieusen.*

Neptunus sone van Saturnus ende Ops, als de weerelt ghedeelt werdt onder syn broeders, viel hem de Zee ten deele, ende daeromme draecht hy de drytandighe vorcke to: eenen Scepter. Desen naem wert hem ghegheven doe hy Godt van der Zee gemaect wert. Amphitrité was syne vrouwe, van welke hem verscheyden Nymphen gheboren werden, oock gheholpen wesende van Apollo, boude hy de mueren van Troyen.

Nereus. *Gheweldighen, schuymenden, blauwen, ouden, Tethyden, Windighen, Zee-godt, Oceaenscken, diepen, grooten, zeyldragher, vreemden, vagabonden.*

M. ANTHONI SMYTERS.

Sone van't Ocean ende Tethys (zoo Hesiodis zeght) is eenen Zee-godt, die by syn vrouwe ende by syn sutter vele Nymphen ghehadt heeft, die huns Vaders naem voeren, ende worden Nereyden ghenaeamt: zomtijds Nereé wordt voor de Zee verstaen.

Nereyden. *Malle, vochtighe, waterverwighe, zangsters, onkuyssche, groenachtighe, schipperssen, gheschiedende, groengrauwe.*

Dat zijn Zee-Nymphen met menschen aensichten, Dochteren van Nereus ende van Dorida.

Nero den Tyran. *Wreedden, onbarmbertighen, ongherechtighen, hoo vaerdighen, traesen, boosen, moederdooder, bloetschandighen, haetlycken, ondancckbaren, kalen, schandighen, begheertlycken, onbeleefden, onmenschelycken, bloetgierighen, wellustighen, elendighen, furieusen.*

Hy was de sone Domitij ende van Agripina, de dochter van Germanicus, die Keyser van Roomen was van syns Moeders wegghen: gheduerende d'eerste vijf jaren syns Keyserriex, was hy zeer liberael, goedertieren ende beleeft: ja zelfs verbeterde hy de quade gewoonten, modereerde d'overvloedicheyt van onkosten, ende ordonneerde vele goede wetten: Maer kortst daer na vergotende de Keyserlijcke weerdicheyt, ondede sype boosheyt, ongheluckighe begheertlyckheyt, giericheyt, ende wreetheyt, men zeght dat hy bloetschande met syn Moeder dede, ende daer na dede hysse dooden. Hy doodde Crispijn synen sone die hy by syne tweede vrouwe hadde, en den man van syn derde, om haer te hebben: Syne eerste vrouwe die oock ghenaeamt was Octavia, Britanicus, Seneca ende Lucianus, en konden niet verhinderen dat de bloedighe wreedtheyt van desen elendighen mensche in't werck niet ghestelt en werde. Dat meer is, hy stack de stadt in brandt, twelck zes daghen en zeven nachten langh duerde, ende desen Tyran was op eenen toren dat aensende, ten lesten sneedt hy hem zelve de kele af, in het 32 laer syns ouderdoms, na dat hy gheheerschet hadde 13 jaren ende 6 maenden.

Nesca. *Schipperffe, Nymphische, Nereidische, Doriansche.*

Desse Zee-Nympe was een van de Dochteren van Nereus ende Dorida.

Nest. *Voghel, piepende, ghetacten, hollen, lichten, verheuenen, voorjarighen, zacten, kleynen, behendighen, bepluynden,*

pluynden, hooghen, gheroofden, welghemaeften, hangbenden, staenden, strooen, hoender.

Nestor. Ouden, wijzen, welsprekenden, goede Vader, voorsichtighen, Geryniaenschen, eloquenten, Melidischen, grisaert, kloecken, welzegghenden, rijpen, kaelkoppighen, Nelischen, wel-wijzen.

Hy was de sone van Neleus en Clorida, is een kloeck krijghsman gheweest, een man zeer goet van rade, in manieren dat hy ghekomen wesende met d'andere Grieksche Princen in de belegheringhe van Troyen, 90 jaer oudt wesende, ofte na het zegghen van Ovidius 300 jaren. Agamemnom zeyde opentlijcken, dat om die te destrueren ende te verderven, en behoefde hy maer tien Nestoren: VWant boven syne groote voorsichticheyt die hy met den ouderdom verkreghen hadde, was hy zoo welsprekende, dat syn sprake zoeter als honich wt synen monde vloeyde. Euridice de dochter van Clymenus was syn vrouwe, waer van hy hadde zeven sonen ende een dochter.

Net. Voghel ofte visch, listich, bedrieghelijck, ghevlochten, jaghers, sijn, subtyl, gbedraeyt, garen, ghespannen, vischers, ghescheurt, ghebroken.

Netel. Netelende, brandende, scherpe, stinckende, wilde, bijtende, onnutte, stekende, veldt, heete, ghekerelde.

Netteboef, ziet Pluymstrijcker.

Neve. Overlevenden, toekomenden, nakomelinck, broeders sone, oft susters.

Neuse. Gheschorsten, schoonen, slaepwachter, handelycken, verhevenen, Cardinaels, bockel, domphoornighen, esfenen, platten, camusen, snuyvenden, b. snotten, magheren, rancken, langhen, inghevallenen, druyp, havicx, snuffel, spotters, narren, scherpen, ghecarbouckelden, bepeerelden, rooden, stinckenden, gerimpelden, ghemaeften, Papegacyen, gherobynden, pockighen, pocpustighen, ghekneusien.

Neusgaten. Roockende, opene, groote, rweelinghen, ghe-dronghene, camuse, snottighe, vuyle, snuffelende, dobbele, scherpe, holle, ghewapende, hayrighe, vlamminghe, assenmae. rieckende.

Nijdicheyt ofte Hatinghe. Bleecke, vuyle, yverighe, rade.

oude, denchtschaduwe, veruoeete, vermaleyde, brandende, wreede, koppighe, grouvelijcke, boose, bittighe, furieuse, elendighe, catuyve, arme, droevighe, verborghene, dreygende, hondsche, dogghen, hatende, blinde, achterklappighe, lasterlijcke, missgghende, ghezellinne der deucht, onzalige, schadelijcke, hoovaerdighe, onbelesde, ongherechtighe, loghenvindende, onverzoenlijcke, moeyelijcke, veroude, doodelijcke, wraccgierighe, ghebroeyden, diepen, innighen, harde-neckighen, haselijcken, vyantlijcken, twistighen, bittermoedighen, scheelooghische.

Niere. Hoerachtighe, luxurieuse, natuerghevende, dubbel, ghevelesde, hanghende, gbeschorste, zadighe, lendenachtighe.

Nieuwicheyt. Moye, blijde, lustighe, aerdighe, vreemde, schadelijcke, wighelesene, wighezonderde, onghehoote, wonderlijcke, wonderbare, vermakelijcke, brootdronckene, zoete, edele, onghewoone, wellustighe, voorjarighe, monsterdierighe, schoone, onbekende, aenghename, bloeyende, losselijcke, verwonderende, miraculeuse.

Nieumaren. Begheerde, zekere, onzekere, blijde, overghebrochte, verborghene, boden, aenghename, verwachte, aenghebodene, verwonderende.

Nijl. Een reviere, stroomende, stercke, vruchtbare, barende, hobbelende, vruchtbrengende, slijmighe, Egyptische, vermaerde, wjstloopende, Ethiopische, rycke, overlopende, besproeyende, nodervallende, vlietende, diepe, gheluckighe.

Dese vermaerde Reviere scheyt Africa van Asia, Zuydtwaerts besproeyt sy het Æthiopische landt, daer sy van her komt ende den oorspronck neemt; voorts haren loop naer het Noorden nemende, laest het landt van Egypten, dat overvloedich en vruchtbaer makende: Eyndelijcken valt ende verliest haer in de Zee met zeven inganghen.

Sy vliedt na t'Zee door zeven monden,

Haer oorspronck heeft noyt mensch ghevonden.

En t'Zomers heet, haer water klaer

Gheheel Egypten maect vruchtbaer.

Nymphen. *Schoone, amoureuſe, malle, ledichgaende, aerdighe, boſſche, onthulde, blyde, vrolycke, fraey, laſtich, gheſtich, vriendelycke, lieffelycke, reuerighe, vreesachtige, volhayrighe, zoete, barachtighe, onder-aerdighe, fonteynſche, der Muſen gheſtinnen, Nereydiſche, waſterverwighe, groengrauwe, vochtighe, onkruiſſche, vleyſterſſin, waſterdochterſ, waſter-koninginnen, ghelocht hayde, witte, Oceaenſche, Zeeſche, edele, dertele, voerloofe, zaſſeme.*

De Boſch-Nymphen noemmen Dryaden, ofte Hamadryaden: ſie van de berghen Oreaden: die van de wateren Naiaden ofte Nymphonden.

Nippinghe. *Smertelycke, quellycke, ſuylende, bytende, pijnlycke, ſtekende.*

Nijptanghe. *Bytende, i' zamendouwende, ſuylende, ſtercke, langhe, nypende, vaſthoudende.*

Noe. *Den Patriarch, wyngaerplanter, goeden, ouden, eerſten wyngaerdenier, twee-aenſichtighen, weereltbouwer, ouden Ianus, Godt-vreesenden, Arckenbouwere.*

Hy was Lameths ſone, 500 jaer out weſende, genereerde Sem, Cam, ende Iaphet, hy was een rechtveerdich man, Godt vreesende, die hem oock bewaerde van den Zondtvloet, met ſyn vrouwe, kinderen, ende hunne huysvrouwen. Hy plante eerſt den wyngaert: maer niet kennende de kracht van ſyn vruchten, wert hy er droncken van.

Nonne. *Maechs, zuivere, beſtorene, ſtechte, eenvoudighe, Godt-dienſtighe, ſchoone, ghepaternofterde, klooster, devote, devotighe, zoetſprekende, gheprofeſſide, zieckenbewaerſtere, curieuſe, ſchuddebolſtere, heylighe, ghewijde, ootmoedighe, nederighe, ſmeeckende, beſchaemde, reyne, zoete, ghemanierte.*

Noodt oft Noodtwendicheyt. *Wierſten, noodwendighen, leſten, nutten, konſten-moeder, ghedronghenen, ſtrenghen, kloeckzinnighen, nauwer, armen, ghebreckelycken, draevighen, elendighen, gheweldighen, dringhenden, ſtraſfen, druckenden.*

Noorden windt. *Reghenachtighen, wolckdruyenden, opraeci-*

M. ANTHONI SMYTERS.

oproerighen, rootzenbewegher, kouden, koutachtighen, groawelycken, Zee-verstoorder, haestighen, ysachtighen, vreesfelycken, voortdrijvenden, yverichblasenden, drooghen, nevelachtighen, dorren, stuygmighen, gheweldigghen, trotsen, Windighen, schuyffelenden, brullenden, buyachtighen, stercken, trotsighen, stijven, sneeuachtighen, wintersehen.

Notarius. Ghetrouwden, voortveerdighen, secreten, instrumentfchrijver, openbaren, scherpszinnighen, diepszinnighen, veddervechter, pennelecker, bezighen, neerstighen, belesden, verbondtmaker, contractflijter, toehoorder, tongenkunstighen.

Note. Olyachtighe, harde, smakelycke, quade, bittere, hasel, niet dooghende, ronde, ocker, gal, kruyt, holle, lichte, stercke.

Noteboom. Ouden, breedden, openen, schadelycken, groenen, ghetacten, verbreyden, vruchtbaren, lommerachtighen, bebladerden.

November. Slachtmaendt, koude, droevighe, versnoterde, verstyfde, huyverighe.

Numa. Vreedtzamighen, rechtveerdighen, Richter, Religieusen, goedertierenen, ouden, Godt-vruchtighen, Sabinaen, Weghevere, voorsichtighen, Romulus erfghenaem, eerweerdighen, onsterffelycken.

Vas geboren van de Sabijnen: hy was den tweeden Koninck van Roomen zeer gheneghen tot der Goden-dienst: Hy regeerde syn volck met zulcken justicie, gherechticheyt, ende hielt hem zoo wijfelyckteghen syne Nabueren, dat binnen synen tijdt te Roomen gheen oorloghe en was noch enigen tweedracht, ende na dat hy 40 jaren gheregeert hadde, sterf hy.

Numantia. Een Landschap, onoverwinnelyck, kryghs, begaefde, eerweerdich, hoovaerdich, ontemmelyck, moedich, gheluckich.

Numiden. Beestachtighe, grouzame, wreede, onhandelijcke, herders, kryghers, ontemmelycke, Africanen, grove, rouwe, leechgangers, onghebreydelde.

Dit volck zitten te peerde, diese niet en breydelen noch toomē,
maer

maer alleenlijck dwinghen met een roeyken, sy en ghebruycken noch reghel noch reden, wet noch eenighe costuyme, levende een beettelijck leven, ghelijck als de Poëten de menschen vander eester eeuwe toefchrijven. Niet teghestaende, hebben eenen Koninck die hun ghebiedt, dien sy zulcken eere bewijsen ghelijck de beesten van natueren eere bewijsen die de weerdichste onder hun is, die van ghelijken aerde zijn. De meeste oeffeninghe onder hun is ter jacht te gaen, ofte op hun dieverije, maer dry ofte vier dagen in een plaetse blijvende. Hunne vrouwen zijn tamelijken schoon, bevallijck ende vriendelijck, waer over sy zeer jalours zijn: door dien datse hare wanckelbaerheyt kennen.

Nutticheyt. *Bequame, profijselycke, openbare, noodtsakelijcke, vruchtbare, betamelijcke, eerbare, blijde, ghemeyne, menigherleye, groote.*

O.

O Beliske. *Vierkantē, puntighen, ghepunte den, rechten, ouden, Roomschen, vermaerden, Egyptischen, hoovaerdighen, onnutten, kostelijcken, verhevenen, wistekenden, wimuntenden.*

Dat's eenen steen zeer hoog verheven, ghelijck eenen breeden doel, onder vierkant, al hoogher en hoogher verminderende alenskens tot aen 't'fop, is evenwel veel minder dan de Pyramiden. Hier voortijds de Koninghen van Egypten dedense maken elck om strijdt, men zietter noch op zommighe plaetsen te koomen.

Obligatie. *Notariale, bezeghelde, schuldighe, schultbrief, dwinghende, eysschende, autentijcke, ghepasseerde, gehypothequeerde, betelijcke, ghecontracteerde, gheconditioneerde, verbondene, bundighe, liquide, vaste.*

Oceaan. *T groot Meyr dat den Aerdtbodem omringht, Vader, Zee-godt, buyghen, diepen, vochtighen, natten, breedden, voeder, krommen, vlietenden, groote, verder ver, Koninck van de baren, vloeyenden, overalloopenden, kalen, wonderdierigen, murmurereenden, schrymachtigen, vruchtbaren, zee groenen, graugroenen, barighe, mytincerder, golvenden, wyde, vreemde, wtspouwende, volle, onmanselijcke, onmanierlyck groot, onbedekte.*

De Poëten makē van den Oceaan eenen Zee-godt, sone van den Hemel

Hemel ende van Veſta, en Thetis man, ja oock de Vader van al'e de Revieren ende Fonteynen : Maer eyghentlijck met dit woorden Ocezen, verſtaetmen de groote Zee.

Octroy. *Toelatinghe, vergunnet, mildt, verbiddelyck, willich, gheconſenteert, profijtelyck, ghebeneſiceert, Konincklyck, gunſtich, Keyſerlyck, Princelyck, Hoeren.*

Ode ofte Zinghinghe. *Saphoniſche, ghetallighe, Pindariſche, ſchoone, zoete, Thebaenſche, aerdsighe, edele, Lyricſche, luſtighe.*

Daer zijn alle kleyne ghedichtſelen, die bequamelijck ghezongen moghen worden.

Oedipus. *Ongheluckighen, onzalighen, elendigen, blinden, Thebaen, boofen, vaderſlagher.*

Sone van Laius, Koninck van Thebes ende van Iocasta, werde (noch een kleyn kint weſende) opgevoedt by Phoibas, Koninck van Corinthen: by gheval te Thebas ghekomen weſende, om dat hy geen van ſyne vrienden niet en kende, hy doodde ſynen Vader, ende troude ſyn Moeder. Namaels vernemende wat quaet hy bedreven hadde, ſtack hy hem zelfs d'ooghen wt den hoofde, ende bande hem zelve ghewillichliken te Athenen, om aldaer ſyn leven t'eyndighen.

Oeffeninghe. *Arbeydighe, ghezonde, gheduerighe, luſtighe, vaſte, ſtudieuſe, profijtelycke, konſtighe, lofbare, aenzoetende.*

Oelsters. *Gheſchelpte, leckere, voorjarighe, zoete, verſche, ſmaketycke, ghefrytte, delicate, ghekruyde, vochtighe, Zee, levendighe, zachte, waterachtighe, ghezoutene, pekell.*

Oever vande Zee. *Soutachtigen, havenachtigē, ſchuymachtighen, ſteenachtighen, keyachtighen, Zees, waterkantighen, vochtighen, ſlyckerighen, weerklinckenden, ſchuyffelenden, zuchtenden, krommen.*

Offarhande. *Devote, milde, aenghename, heylige, gheofferde, zoeghenijde, ootmoedighe, Chriſtelycke, ghezegbende, openbare.*

Oyc. *Teedere, bleetende, zachte, zoete, ghehoornde, buyverighe, vreesachtighe, profijtelycke, ſtercke, camuſe, vette, vruchte-*

vruchtbare, woldraghende, schaeppen, omreyne, veruærde, vuyte, ziet Schaepp.

Oyevaer oft Ouwevaer. Reysenden, vreemden, barmhartighen, ouden, klapperman, wysen, springhenden, schrankelenden, langhbeenighen.

Oker. Ghelen, mynen, Athenischen.

Olie. Zoeten, groenen, groenachtighen, dunnen, smake-lycken, vetten, dicken, ghekeirenden, lichtenden, welriekenden, Provenci, blauwen, lampen, olyven, glinsterenden, smeerighen, klaren, honichachtighen, lyn, raep, noten.

Olijfboom. Ghebladerden, evengroenen, altyt-groenen, levenden, gomachtighen, vredeboom, ghetacten, vreedzaamighen, spapen, Palladischen, lommerachtighen, ghekroonden, dichten.

Cato schrijft ende zeght, men moet d'Olijf boomen planten in plaetsen daer veel Sonne-schijn is, recht teghen't VVesten. Men zeght oock datter zulcken vyandschap tusschen den Olijfboom en den Eyck is, dat sy by malkanderen gheplantet wesende, doen malkanderen iterven, in kortentijt vergaet den eenen ofte den anderen. Desen boom is de Goddinne Pallas toegheeyghent.

Oliphant. Stercken, grooten, krachtighen, vleyschachtighen, Indischen, grouzamen, vreedden, onhandelycken, botzen, leerbaren, Arabischen, machtighen, vryen, verschrickelycken, oorloosen, yvoorghevenden, ghetanden, wilden, ghezemden.

Hy is den grootsten onder de beesten, van natueren is wreedt, groufaem, wildt ende onhandelyck, maer laet zich lichtelijck temmen, wesende zeer leerbaer, wt syn backhuys groeyen twee tanden van yvoor, welke zomtjts meer dan neghen voeten lanck zijn: men zeght dat ghelijck de Hertten hume hoornen alle jaer vallen, ende dan weder groeyen, alzo is oock met des Oliphants tanden.

Olympia. Groote, alderhoogste, klare, Atlanticche, vlammente, hemelsche, stratighe, ghesterrede, hemeldrachtsere, groote, hooghen, beysden, wolcken, draghenden, grootsten.

Dat is eenen Berch zoo hoog verheven, dat d'inwoonders dien

den Hemel noemen, het welke de Poëten oock doen, om die zelvighe oorfake. Hesiodus zeght dat de Musen daer inne gheboren zijn, ende Plinius zeght dattet in Helicon is gheweest. Oock wort met dit woordt Olympia verstaen, den Hemel, het generael, ofte het alghemeyn.

Olijve. *Groene, bleecke, Athenische, spade, vr: dragende, zoete, Provinciale, oliachtige, heylige, gheveesde, knopachtighe, langachtighe, swertende, ghistachtighe, droeffschachtighe, levende, Palladiaensche, vruchtbare, swakelycke, groenende, groengrauwe.*

D'Olijven zijn ghestichtet van keirne, olie, vleesch, ende gist, het welck is een menghinghe die een bitterheynt maect: Den Olie groeyt in d'Olijve van't leste van Oostmaent tot half September, ende van die tijdt aen haer vleesch ende keirne nemen haren was. Als eenen grooten reghen na een droochte komt, verrot d'Olijve, ende en gheeft maer gist, die d'Olijve swert maect.

Olmboom. *Breedten, dichten, hayrighen, Wjngaerwrient, berchachtighen, ghebladerden, ghetacten, hooghen, rechten, ghekromden, lommerachtighen, looverachtighen, grooten, wijden, ghestreecten, lochten, openen, verspreyden, stercken, gbezeten.*

Onganck ofte Omwandelinge. *Wijden, grooten, ronden, circkel, breedten, swierendenden, krommen.*

Onhellinghe. *Lieslycke, vaste, zoete, zachte, innighe, tweevondighe, gunstighe, smeeckende, druckende, blijde, vriendelycke, onkuyssche, kussende, zuchtende, wellustighe, beleefde, ghedonwen, onderlinghe, willekomsene, langhe troetelende, nauwe, behaghelycke, minnelycke, bevallycke.*

Omphale. *Lydiaensche, schoone, onkuyssche, moedighe, Hercules lief.*

Sy was Koninghinne van Lydien, daer Hercules zoo zeer op verlief was, dat hy (om haer te behaghen) hem zoo vernederde, dat hy voor haer garen spon ghelijck een vrouwe.

Omloop des Hemels, ofte revolutie, volghelijcke, roerende, omgheloopenen, onghestadighen, Spherijschen.

Onachtbaer, ziet Snoode.

Onachtsaemheynt. *Luyse, droomende, slaperighe, ondanckbare:*

danckbare, traghe, ledighe, affcheuyfterighe, onzorchvuldighe, verachtweerdighe, waerloose, sloffighe.

Onbedachticheyt. Zotte, ghewillighe, moedighe, jonghe, stoute, malle, vrymoedighe, rassche, veerdighe, blinde, onvoordachte, furieuse, lichtveerdighe, onbeleeftde, stortende, qualijckbedachte.

Onbeleeftheyt. Verachtelijcke, onbeschaemde, zotte, onwijse, oneerbare, moeyighe, trotse, onheuschche, hoovaerdighe, versmadelijcke, onstichtelijcke.

Onbequaemheyt. Verachtelijcke, ongheschiede, botte, zotte, dwase, vreemde, teghenstrydende, teghenstrydighe, grove, qualijckvoeghende, belachelijcke, bespottelijcke, ongheloovelijcke, onwetende.

Onbelchaemtheyt. Stoute, spytighe, vermetele, onschamele, lofsnachtighe, vrypostighe, lichtveerdighe, boose, opghelafene, beroemighe, wederstrevende, bordeelsche, hoerachtighe.

Onanckbaerheyt. Hatelijcke, moeder van alle zonden, snoode, onachtbare, grouwelijcke, vermetelijcke, onkbare, dichts-vyandinne, hoovaerdighe, ongheloovelijcke, trotse, verghetelachtighe.

Onderdanicheyt. Subjeete, dienstbare, dienstelijcke, nederighe, ootmoedighe, bedwonghene, natuerlijcke, ghehoorzame, moeyelijcke, slaessche, elendighe, gheneychde, hoofsche, verdrietelijcke, ghewillighe, onghewillighe.

Onderfaet. Vermaerden, eerbare, ghedienstighen, plichtighen, gheneghenen.

Onderfoecker. Neerstighen, scherpen, vyerighen, yverighen, curiensen, ernstighen, diepsinnighen.

Onderfoekinghe oft neerstich Onderstaen. Curieuse, zorchvuldighe, behendighe, loose, moeyelijcke, archlistighe, ervarenne, statighe, smeekende, schatcke, ernstighe, ghedenckweerdighe, overal, overdraghende, doorkyckende, langhe, sware, studieuse, toeluyfterighe, arbeydighe.

Ondervraginghe oft Onderloekinghe der pijnbanck, beyn-

beymelycke, ziele van 't proces, criminele, doove, wreede, neerstighe, scherpe, harde, overghedraghene, decreete, ondersochte, belastede, ghedachvaerde, heftighe, gheweldighe, pijnbaensche, rouwe, beulsche, voorgheghevene.

Onderwijfinghe. Zinnrycke, vrye, leerende, studieuse, zelghesonde, oude, moeyelycke, gheoeffende, kinderlycke, straffelycke, diepzinnighe, klare, arbeydighe, profijtelijcke, troostelycke, wanghelaovighe, wighesochte, verstandt-voedende, wechwyfende.

Onderworpinghe. Ghewillighe, schaemhaftighe, biddende, verwonnen, deerlycke, vernederde, ootmoedighe, Rechters, bedwonghene.

Oneere. Schandelycke, uerwytelycke, berisplycke, besmette, vyle, leelycke, ontdeckelycke, onverbeterlycke, versmadelycke, merckelycke, groote.

Onghehoorsaemheyt. Moerwillighe, twistmakighe, trotse, elendighe, onbehoorlycke, oproerighe, quaerwillighe, scheurmakende, verraderlycke, trouweloos, onbeschaemde, onbegravelijcke, onghetrouw, peryckelense.

Ongheluck oft Misval. Haestich, onverwacht, onverhoets, bygheval, twyffelachtich, onghehoopt, droevich, quaet, wonderlyck, vreemt, toegheschict, onversienich, onghefuckich, teghenspoedich, onvliedelyck, wreet, arm, miserabel, miskomende, verhaestende, schelms, vreesfelyck, toegheychent, kranck, droef, schadelijck, ongevallich, grouwelyck, beklaghelijck, overvallende, deerlyck, toebereyt, onversienich, ghevaerlyck, periculens, hardt, wreet, swaer, verveerlyck, deerlyck, gheweldich, groot, onslippelyck.

Onghemaniertheyt oft Onbeleeftheyt. Botte, rouwe, zotte, onghefchicte, barbarische, boersche, qualijckvoegende, ezelsche, ongheleerde, qualijcstaende, dorpsche, plompe, onbeguame, grove, laudaetsche, onvoeghelijcke, dorper.

Ongherechticheyt. Boose, tyrannighe, quade, lasterlycke, wreede, schelmsche, onrecht, onredelijcke.

Onghestadicheyt. Wyven, lichtveerdighe, ydele, wankelbare,

kelbare, weerelische, onghestadighe, boerachtighe, vlioghende, swacke, veranderlycke, werhanighe, onstantvastighe, omdraeyende, wanckelighe, haestighe, onvaste, buyachtighe, roerlycke.

Ongheteimpertheyt. Onghoordineerde, overdadighe, onmatighe, onkuyssche, wellustighe, ghepasside, jonghe, onghereguleerde.

Onkruydt. Swert, schadelijck, onnut, ghegraent, slaperich, arendraghende, korenverderf, dronckenmakende, vochtich, slaperichmakende, verderffeijck.

Onkuysheyt. Rasende, juchden, zachte, jonghers, dertele, brootdronckene, zotte, vleeschelycke, openbare, vrije, pyelycke, wellustighe, hoeren, schandelycke, ghepasside, blinde, overaadighe, verdoemde, vrouachtighe, schadelycke, bordelsche, weerelische, oneerbare, beestelycke, overmatighe, smeekende, verquistende.

Onnooselheyt. Slechte, bleecke, kinderlycke, reyne, zuivere, ontschuldighe, religieuse, goedertierene, vreedsame, innighe, simple, consciencieuse, eenvuldighe, lammeren.

Onrecht oft Onghelijck. Lasterich, schadelijck, onrechtveerdich, onverhalijck, irreparabel, onvriendelijck, quaet, mishagelijck, onverdragelijck.

Onschuldte ofte Verontschuldighinghe. Moye, bevestelycke, vergramde, rechtveerdighe, redelycke, valsche, logenachtighe, ghevondene, versierde, veerdighe, ghercede, ootmoedighe, waerschynde, bedrieghelycke, vleyende, ghezochte, botte, belesde, wtstellende, subtile, voorghevende.

Onsterckheyt. Onmachtighe, swacke, zieckelycke, verlemde, lelammighe, oude, krancke, quelende, truerighe, wteerende, pockighe, zuckelende, stronckelende, sterccynighe, gichtighe, krancke, bevelende, schuddende, wgheteerde, wyvelycke.

Onthalinghe. Vriendelycke, smeekende, aenlockende, gunstighe, minnelycke, zoete, bedrieghelycke, ootmoedighe, hoofsche, goedertierene, feestelycke, goethertighe, goetwillighe,

ghe, lieflycke, eerlycke, beleefde, goede, lachende, vrolycke, blijde, onzoete, ftuere, delicate, onvriendelycke.

Onthoudinghe ofte Abftinentie. *Marighe*, sobere, wrecke, eerbare, gierighe, profijtelycke, vafkonde veertich daghen.

Ontlaftinghe. *Ontflaninghe*, veerdighe, haefstigh: korte, nootzakelycke, machtighe, lichte.

Ontmoetinghe. *Ongbeluckighe*, onverwachte, haefstige, raffche, onvoordachte, bootsighe, onghehoopte, ghecx.

Onverftandt. *Onnoofel*, slecht, zotten, jonck, onbedacht, onwetende, ezels, botte, beeftelyck, obftinaet, wonderdierich, boos, blind, oorzake van veel quaets, miscrabel, moeder der dwalinghen.

Onvruchtbaerheyt. *Onvruchtbare*, dorre, maghere, wilde, rootzche, arme, veldts, ledighe, zandtachtighe, birchche.

Onweder. *Gheweldich*, roodachtich, wreedt, windich, eyffelyck, doncker, ruiffchende, heftich, dobbel, tempeeftich, haefstich, langhduerich, flibberich, quaet, droevich, sterck, grouwelyck, krachtich, overlaftich, winters, felhaghelende, onmenfchelyck, ghevaerlyck, ras, onuliedelyck, deerlyck, elendich, wonderlyck, fchuyffelende, verdrietich, hardt, donderende, blixemende, ongheluckich, verduyfterende, vyerich, furieux, onghevallich, brandende, flaende.

Onweder in Zee. *Tempeeft*, windich, Zees, fchuy-
mich, gheweldich, licht, haefstich, ghevaerlyck, fchadelyck, golvich, onverbiddelyck, opgeblafen, grootvloedich, grouwelyck, rafende, onverdraghelyck, fchipbrekich; afgryfelyck, heftich, furieux, ftuymich, sterck, fwierende, buyende, stortende, watergolvich, teghenfpoedich, contrarie, pynlyck, fchippers vyant.

Onwetenheyt. *Ezelsche*, doove, beeftelycke, nijdighe, blinde, obftinate, monstersche, duyftere, botte, voedster van allen quaet, boosachtige, rouwe, grove, zotte, elendighe, donckere,

kre, jalousche, onwysse, onervarens, dwalingher moeder, licht-gheboovende.

Onwysheyt. Slechte, zotte, jonghe, qualijck bedachte, onwetende, kindische.

Ooghe. Der zielen-venster, ghensterende, goddelijcke, schoone, klare, zuchtende, liefden-prickel, lachende, zoete, malle, barmhertige, blinckende, diepe, teere, bekefde, vlam-mende, loerooghighe; zorchzams, levens-fackel, tooversche, brandende, roode, delicate, scherpe, lichtende, amoureuze, subtile, smeeckende, liefde-wooninghe, wanckelbare, gra-tiense, vochtighe, blixemende, vlickerende, liefden, inghe-drangene, alziende, vreselijcke, verradische, wakende, wackere, der ghedachten bode, bespijdenende, ghewelfde, hemel-sche, verborghene, verblindende, koppelerse, vleeschelijcke, ontfekene, groene, witte, inghehoorde, lonckende, stralende, blauwe, klaerziende, bedrieghelijcke, natte, ghetrouwe, ster-ren, door dringhende, reyne, moorderse, gheswollene, der lief-den bode, drillende, rorende, pinckende, draeyende, dobbel-vyer, daverende, onkuyssche, tranenvloedt, veerdighe, sche-merende, aenlockende, tranende, delicate, schaemachtighe, trompette des herten, ghepasside, dobbel-sterren, leckere, merckende, nijdighe, ziende, ofte bisende, aenziende, ghe-trouwe leyders, leytswan, ghepeerde, schalcke, opene, on-zuyvere, purpuren, curiuse, ziengierighe, appel, levende, dreyghe, sterrighe, gierighe, bigheerighe, winckende, gunstighe, draeyende, schele, losse, bruyne, dwalende, opruyende, verghistighe, sonnen, peerlen, pruystende.

Ooghenblick. Haestighen, kleynen, korten, langhen, haest-verloopenen.

Ooghschellen. Rassche, sluytende, ooghdeckende, ghe-bayrde, ronde, wipnykende, dicke.

Ooghenwincklinghe. Subtile, treckende, hoerachtighe, onkuyssche, zoete, smeeckende, traghe, lieflycke, bodinne, nedrighe-slaghene, tranen, deertlycke.

Ooghst. Ghelien, voedenden, ghemaeyden, overuloedi-ghen,

ghen, vollen, vergaderden, blyden, verblydenden, dorren, graenghevenden, zaetghevenden, milden, drooghen, rycken, serweghevenden, goeden, herfsten, vruchtbaren.

Ooghvleck: ofte Schelle. Witte, Witachtighe, ooghen, blinde, duystere, schemelinghe, dunne, dicke.

Oom. Vriendelycken, stueren, donckcroogighen, straff.n, barden, strenghen, quelllycken, vaderlycken, moed.rlycken, kyvenden.

Oordel, ziet Vonnis. Onderscheydich.

Oorden. Oorlooghsche, gheordineerde, ghestelde, veranderlycke, onveranderlycke, geschichte, goede, quade, slach, kryghs, vierkants, drykante, ghebrokene.

Oore. Ronde, luysterende, curieuse, delicate, teere, hoorende, lichthoorende, rechte, slincke, ghetrouwe, secrete ofte bel.nde, opene, klz.yne, gheestighe, neerstige, veerdighe, leeuwillyghe, halfroot, halfwitte, toehoorende, hanghende, ghekorte, dunne, dicke, ligghende, gheklouene, vleermuyssighe, bolle, hayrighe, langhe, Ezels, Oliphanten, staende.

Oorkullea. Zacht, ghepluymt, pluymen, zoet kuff.nachtich.

Oorloghe. Chaos dochter, bloedighe, bloedstortende, moordische, dootslaende, furieus, harde, hftighe, huttighe, grouwelycke, kerckbrekende, periculeuse, ghevaellycke, yserenstorm, bebioede, beulinne, schadelycke, verschrickelycke, onghenadighe, onmenschelycke, uerdervende, beestige, boose, hatelycke, dulle, quillycke, beschr.ydelycke, bewenlycke, selle, oproerighe, obstinate, wreede, stercke, neerstighe, roovende, droevighe, verwerrede, sware, besmettende, dijsche, inlandsche, dreyghende, langhe, overdadighe, krygtsche, doodelycke, bloetschandighe, ontstekene, twistighe, wreesselycke, gheweldighe, krachtighe, avontuersche, brandende, vyantlycke, schadelycke, eysselycke, twyffelachtighe, selle, machtighe, barbarische, tweedrachtighe, dartele, rasende, ongheluckighe, onverdraghelycke, onverzoenlycke, beweentlycke, slendighe, strydende, smertende, onbarmhertige, verstoorend.

E P I T H E T A V A N

stoorende, bedroevende, moedighe, vermaledijde, oproerighe, onlydelycke, nijdighe, confusijve, onghenadighe, wreecstere, vreemder, onrechtveerdighe, pestighe, verdrietelycke, toegheeyghende, seghenspoedighe, verslindende, hatelycke.

Dese Epitetes gheven genoeg te kennen wat vruchten d'Oorloghe voort brenghet: Nochtans heeft het my goet ghedocht dese verskens daer by te voeghen, op dat den Leser wetende hoe langh wy met d'inlandsche oorloghe in dese Nederlanden beswaert geweest zijn, hy met ons beschreye den elendighen staet daer wy inne ghestelt zijn.

Daer Oorloogh komt, verderft sy Landt en Steden,
 'tRecht lijt gewelt, men houdt noch wet noch zeden,
 Men brant, men rooft, den Lantman wort verjaecht,
 En Godes dienst verstoort,
 Men schat en quelt den Borgher boven reden:
 Trouw' heeft gheen plaets, Iusticie wort bestreden,
 Elck is benaut, elck een bewzent en klaecht

Der oude lieden woort.

Van Vrouw' en Maechden schenden men veel hoort,
 Veel Weduw'n en veel Weesen armoed' lijdē:
 Van honghers noot men sterft aen elcken oort:
 O Godt wilt ons bevrijden.

Oorfake ofte Fortuyne. Kale, goddinne, moeyelycke, werckende, lydende, haestighe, hayrige, bequame, vliedende, onverwachte, tijdighe, slijberachtighe, ghevallighe, bydende, rassche, onghestadighe.

Hier voortijden hebben de Romeynen, d'Oorzake voor een Goddinne gheacht, die afschilderende met ghevloghelde voeten staende op eenen ronden bol, het voorhoofd volhayrich, ende achter kael. Daer mede bewijsende hoe lichtveerdich ende onghestadich d'Occasie is: VVanneer sy haer presenteert moet waerghenomen worden, want anders en blijft ons maer het leetwesen, die altoos by ende ontrent haer is.

Oolt. Sonnen opganck, Orientalen, Indischen, vlam-mighen, rooden, warmen, vruchtbarighen, overvloedighen, rycen, bepoerelden.

Ootmoedicheyt. Overghesvene, onderdanighe, zoe-
se, slechte, zacht sinnighe, blood-, biddende, kintsche, kind-
lycke ned. righe, vernederde, arme, verachte, beschamde,
armertighe, snoode, begheerende, eenvondighe, verzoec-
kend.

Ophoudinghe. Aftatinghe ofte wistellinghe, toevende,
wighstelde, verdrietighe, verdrietelycke, langhe, ver-
lenghde.

Opinie. Vopnemen, zotte, vermetele, ghepuffels, ver-
stoete, verharde, hertzettighe, ydele, valsche, oproerighe,
anstre, ghemeene, oneenighe, valsche, daghelysche, te-
ghenstrydende, teghenstrydighe, contrarie, vaste, nadencki-
gh, opgeblasene, bedrieghelycke, veranderlycke, koppighe,
hoovaerdighe, dwalende, verkeerde, twijffelachtighe, aen-
stootelycke, ergherlycke.

Opperte ofte Top van eenich dinck, hooghe, wist. kn-
de, wekyckende, puntighe, ontdeckte, spitsighe, 't alderhooch-
ste, kale, trotsighe, wterste van 't gheberchte, wolckdragende,
scherpe, verhevene, 'soppe, 't alderopperste.

Oprechticheyt. Eenvuldighe, maechdelijcke, heylighe,
gheheele, reyne, onnossele, innighe, kindertlycke, eerbare, vol-
komene, zonderlinghe, ghestadighe, Christelycke, zuivere.

Oproet. Rebellen, muymakenden, inlandtschen, ghe-
meynten, elendighen, schadelycken, jammerlycken, geruch-
tighen, verbondenen, oorloogh-roepstere, ongheluckigen, ghe-
conspireerden, weerspannighen, nieuwen, verweeten, beswaer-
den, boosen, quaden, haestighen, beklaghelycken, droeven,
leedtwesenden, borghers, zinnigen, roependen, schetterenden,
schreeuwenden.

Oproerighen. Muymakenden, rebellen, weerspanni-
ghen, turbulenten, twistighen, hittighen, heftighen, klappen-
den, keecker, krackeelder, quelljcken, opgeblasenen, twist-
zoeker, koppighen, moeyelycken, hazelycken, onhande-
lycken.

Opschrift. Tytel, leselyck, moy, hoofte, blyckelyck,

letterlyck, lo ghenachtich, ziet Tittel.

Oraegniappel. Provencialen, zoeten, gontghelen, begeerden, lustghevenden, wynachtighen, schoonen, ververschernden, rieckenden, zueren, halfzoeten, zappighen, dorst verstaenden, Adams appel, spruytenden.

Oraegniboom. Appeldraghenden, sonne-beminner, teeren, delicaten, lustighen.

Oraegni-verwe. Droove, onghelyckende, ghele, treurighe livreye, gheelachtighe.

Orakel. Raedt ofte antwoorde Godes, heyligh, twijffelich, ghebiedende, droovighe, Phebeanen, vast, gheloovelycke, voorzegghighe, goddelycke, tweezinnighe, Delphische, onsfalycke, zeker, Deliaensche, ghezeghent, yverich, waerachtich, toegheschiet, Prophetische, Appolonisch.

Orateur. Welsprekenden, behonichden, eloquenten, goeden, Ciceronischen, ghematichden, gheschieten, verbiddelicken, gheweldighen, wel ter spraken, wel ter talen, wel bereyden, Demostenischen, Ambassadeur, luytsprekenden, welgheleerden, stouten, pertinenten, wtsprekenden, gheleerden, persuaderenden, gheweldighen, krachtighen, bescheedelycken, subtylen, scherpsinnighen, vermaerden, excellenten.

Oratie ofte Wtsprake. Gheleerde, ghedichte, statelycke, deghelycke, langhe, vloeyende, welghesprokene, koninghinne aller dinghen, vrije, verklarende, bearbeyde, bedienelycke, ghecierde, gheverwede, bescheydene, anagramme, gheschiet, deghelycke, fraeye, lasterlycke, veerdighe, korte, langhe, vernepene, gunstighe, bereyde, heftighe, qualyck voeghende, ongheschiet, Advocaets, doorluchtighe, bootsighe, gheduerighe, handeluycke, heerlycke, zoete, klare, twyffelachtighe, wanckelbare, kreupel, voorbedachte, schetterende, spottighe, smadelycke, ghematichde, rycke, gheeffende, woordsrycke, redenrycke, gheweldighe, bebloemde, verwerrede.

Ordonnantie, ziet Edict.

Orestes. Woedenden, rasenden, furienfen, woeder dooder,

Wesinnighen, wreker, elendighen, hertelycken, ongheluckighen, Agammenonist oft Agammenoniaen, veruaerden, droeven, oproerighen.

Hy was Agamemnons sone ende van Clytemnestra, den welken willende wreken dat syne Moeder (die van Ægillus onderhouden werdt) synen Vader hadde doen dooden, dedese beyde dooden: Om welck grouwelyck feyt hy wesinnich werdt, ende en werdt niet weder ghezont voor ende al eer hy in den Taurickschen Tempel van Diana gheweest ende aldaer gheoffert hadde, waer Pyladus synen ghetrouwen ghezelle hem brachte.

Orghel. Onghelycke, vrolycke, verblydende, klinckende, musicale, heessche, melodieuse, gheschiede, stuytende, gekaste, schoonlydende, godtlycke, gheblasene, vergulde, wistekende.

Orghelist. Musicalen, Orpheus kindt, speler, fantastycken, kloeckzinnighen, konstighen, excellenten.

Orion-sterre. Winter-sterre, reghenachtighe, wreede, tempeestighe, sweertdraoghende, vochtighe, nevelachtighe, duystere, Neptunische, jache, waterachtighe, blinkende, overlastighe, droeve, voorzeggende, bleecke, dreyghende, ghssterrede.

Orion-sterre is den naem van een sterre, die, wanneer se begint te verschijnen, ist groot onweder ende tempeest.

Orichia. Schoone, Erichtidische ofte Orichredensche, Noordsche, Attische, wechgevoerde, Pandonniaensche, Atheniaensche.

Sy was Erichteus dochter, Koninck van Athenen, waer op den Noorden windt verliest wesende, ontschactese, ende voerde se in Tracien, wt haer zyn gheboren Zethe ende Calais, die met d'Argonanten in Colchos voeren ende verjoeghen de Harpijen die Phinea quelden.

Orpheus. Traciaen, Harpenaer, zoetlydenden, musicien, ouden, vermaerden, betooveraer, Vader der zanghers, vermaertsten, vernaemsten, lanckhayrighen, Hooghepriester in Thracien, smeeckenden, aenlockenden, Apollineaenschen, behonichden, zoetklinghenden, ouden Priester.

Orpheus Apollons sone ofte van Oeagre, ende Calliopa, ofte van Polymnia, door syn zoet ghezangh, ende met syn Harpen ge-

E P I T H E T A V A N

lyyt, beweechde hy de vogelen en wilde Dieren: ja oock de bos-
schen ende steenen, stille de winden, dede den vloet der wateren
stille staen, ende veel andere onghelooflijcke dinghen. Twelck
de Poëten verfiert hebben, om te bewijfen dat hy het ongheschied
bot volck civilijcken gheleucht heeft.

*Orpiment. Verwe, rooden, myn:n, vlammiigh:n, subty-
len, dunnen.*

VVordt in d'aderen der aerde ghevonden, het welke zoo wel
rou als ghebrant wesende, is zeer brandich, evenwel door 'tvyer
wordt versubtijst. Men ghebruycket om 't hayr aen des menschen
lichaem te doen wtvallen: maer zoo men het langh daer laet op
ligghen, vervelt het.

*Orcus. Swert, spijtighen, trotsen, growwelycken, afgrij-
selijcken, onghenadighen, stuyghischen, dwysteren, bleecken,
belschen, droeven, donkeren, lommerachtighen, verveertyc-
ken, verslinder, vreeken, hatelijcken, diepen, nijdighe, har-
den, elendighen, Acherontidischen, huiverighen, onver-
anderlijcken, wonderdierighen, beroerden.*

Is van d'Ouders ghenamt gheweest den Godt der Hellen, hem
noemende Pluto ende Dis, zomtijds verstaense daer mede de
Helle.

*Os. Stercken, machtigen, grof van leden, arbejdenden,
steghen, vasten, swaren, botten, vierkantighen, arbejdighen,
ghehoornden, sweetenden, korselen, dicken, vollyvighen, tra-
ghen, weydt, ghemesten, blarenden.*

*Osiris. Iuppins sone, Egyptischen, zinrijcken, Waer-
zeggher.*

VVas de sone van Iupiter ende van Niobe, Phoroneus des Ko-
ninck van Arges dochter, daer hy in't besit quam, hy troude Isis,
dicmen anders noemt Io, de dochter Inachi, den eersten Arghe-
schen Koninck. Ende om dat Osiris ende syne huysvrouwe die
van Egypten vele dinghen leerden, zoo hielden syse beyde voor
Goden.

*Ossenstouwer ofse Ossenweyder. Luyen, smooden, velt,
botten, wackeren, rouwen, slechten, traghen, onwetenden,
langzamen, gheduldighen.*

*Othomans. Turcsche Keyzers, krijghers, vermaerde,
wreede, stouwe, hoovaerdighe, tratsse, roovers, loofse, archlisti-
ghe,*

ghe, onoverwinnelycke, eergierighe, Christen-vyande, sterke, kloecke, grootmoedighe, helden, oorloghers, ghebidders, machtighe, overwinners, conquestcerders, onghenadighe, arbeydighe, wrevelmoedighe, wreetmoedighe.

Alzoo hebben vele Keyiers in Turckijen ghenacmt gheweest, ter oorfake van Othoman den eersten van dien naem, die kloeck ende moedich was.

Othus. *Moedighen, Reusken, stercken, Neptunischcn, hoovaerdighen, trotsen.*

Vas Neptunus, ende Iphimedia Aloi huysvrouwen sone, broeder van Ephialtis, welcke ziende datse beyde maer negen jaer oudt (zoo de Poëten zegghen) en waren, ende wonderlijck groot ende sterck, werdender zoo hoovaerdich op, datse berghen op malkanderen droeghen, om de Goden te bestrijden, tot dat Apollo met syne schichten hare stouticheyt met der doot straffe.

Oude-man. *Kijfachtighen, kneuterighen, leelycken, groven, onghemanierden, Nestoriaen, vrecken, karigen, gberompelden, roeper, swaren, rasenden, fantastycken, grilligen, droomighen, zueren, stueren, onvriendelycken, versnoterden, sluymerehenden, onghewallycken, suckelaer, drupneusighen, gierighen, schuddeboller, prewelaer, mompelaer, murmureren, katarrensen, onghenuchlycken, grusen, grysaert, zieckelycken, straffen, kyver, eerlycken, schalcken, bevenden, schuddenden, fantaserenden, schatvergaderael, lassen, moeden, machteloos, vermoeyden, luyen, tragen, swacken, druyper, onghenakelycken, stercynighen, zuffer, kalen, kindtschen, curiusen van toekomende dinghen, onstercken, straffen, steghen, ghebrokenen, lanckhopighen, blooden, vreesachtighen, bevreesden, onweerdighen, spijtighen, versmaadden, temporiseerder, anxtyghen, zorghenden, benauden, zorchvuldighen, kouden, verzuften, verzotten, quelenden, wtdrooghenden, le-lammen, stock, harden, versletenen, walgher, vrenchtverdryver, quelljoken, eyghensinnighen, ghemelycken, scherpen, bitteren, grystre, rouwen, plompen, botten, kreupelen, onmachtighen, eerweerdighen, verlemden, vermisten, harden, verdrietelycken, wittebol, kaelkop, krommen.*

men, bultighen, hoester, berisper, karighen, vreesfelycken, eysfelycken, tuchtighen, schaduwte des doots, melancolycken, peyser, statighen, stemmighen, bekommerden, babbelaer, taneloosen, klapper, ghedenckenden, wysen, onzedighen, krancken, elendighen, vroeger, vermoeder, bomdragher, ghepelsten, koppighen, koutere, rypen, ervarenen, expertsen, ghewelfden, voljarighen, oudt van jaren, aschvuyfter, torfielder, verstorvenen, afghegaen, buckenden, roodtooghighen.

Ouderdom. Vallenden, slubberachtighen, subbrachtighen, verganckelycken, vliedenden, onwederroepelycken, keereenden, omgaenden, achtervolghenden, bloeyenden, tydellycken, tydighen, bepluynden, omdracyenden, boochzamen, buychzamen, afgaenden, veranderlycken, wederkeereenden, nakomenden, verdwynelycken, verdwynenden, beklagghelycken, swacken, slappen, herbarenden, ghevulghelden, navolghenden, rollenden, verledenen, wanckelbaren, gerimpelden, onwederhallycken, onontviedelycken.

Oudtheyt. Witte, onnutte, zuckelende, leelycke, kariyvighe, grimmighe, zuere, stucere, droevighe, peynsende, kromme, buckende swacke, arme, antycke, ledighe, vreedtzamige, onghemeynde, sobere, broossche, klaghende, quelllycke, droomighe, slaperighe, gheerde, moeyelycke, vallende, traghe, lanckzame, onvruchtbare, schoonheyt-vyande, ongheluckighe, langhe, verstijfde, wterste, heylighe, gherimpelde, ghekromde.

Oudt-wijf. Taneloose, twistmaectere, bleecke, verstorvene, afghegane, gheloyde, buckende, ghekromde, gherimpelde, hatelycke, quelllycke, leepoogighe, lastereuse, gheveynsde, hypocryte, bemeelde, deluwe, schalcke, onreynne, besmette, zeevererisse, besmuysterde, koppelerisse, kale, toovererisse, aspinne, nydighe, ghebaerde, boose, furienne, quade, vuyle, preutelerisse, babbelerisse, ghevilde, archlistighe, stamelende, belachellycke, mismaecte, ghebroke, quelaechtighe, kochstere, boesterisse, spinstere.

Oudekleer-kooper ofte verkooper. Loosen, klappenden,

den, stopper, verlapper, hantwercker, vernieuwer, hermaker, reparerenden, vernayer, voddirair.

Ouders. Welbeminde, maghen, bondighenooten, lieve, oude, harde, zorchvuldighe, gheneghene, achterdenckende, opvoeders, dobbel, opquieckers.

Oven. Backers, pasteybackers, overwelsden, vyerighen, beesen, brandenden, gheslotenenen, roockenden, ontstekenenen, diepen, warmen, levenden, hollen, vlammenenden, verslindenenden, grooten, inslockenden, dampigen, verteerenden, langhen.

Overdaet ofte Ydele glorie. Onkuyssche, ydele, onnutte, onmoedighe, dertele, wellustighe, weereltsche, hoogmoedige, hoovaerdighe, onghereghelaighe, curieuse, ongheschitte, onghemahierde, groote, oneerbare, kostelycke, konincklycke, moerwillighe, onrechte, schadelycke, onghetemperde, gulsighe, vleeschelycke.

Overheyt. Eerbare, ghebiedende, goddelycke, eerweerdighe, gheauthoriscerde, overste, weerdige, machtighe, heerlycke, stomme, edele, opperste, hooghe, vermaerde, ghemeeyne, opnbare, gheerde.

Overlatt. Krachtighen, twistighen, moeyelycken, swaren, quelllycken, lasterlycken, beklaghelycken, missegghenden, woordelycken, onverdragelycken, wreedden, verachtelycken, trotsen, smadelycken, spytighen, scheltwoordighen.

Overlegghinghe. Overdenckinghe, valsche, te vergeeffsche, leughenachtighe, fantastycke, droomighe, bensel, visstoensche, zienlycke, denckende, quellighe, bedrieghelycke, nachtsche, ydele, scherpsinnighe, inghetrockene, diepe.

Overlijden. Stervinghe, jarighe, wtvaert, smertelycke, avontuliedinghe, eerlycke, droevighe, eenwighe, beschreyde, beschreydelycke, beklaghelycke.

Overrock. Canonicken, opgheschorsten, hanghenden, korten, Monicken, swerten, gekapproenden, witten, gheployd, langhen, Priesterlycken, eerlycken, dunnen, schoonen, ghevouwenen, welstaenden, ghewrochten, ghestufden.

Overfetter. Ghetrouwen, arbeydighen, edelen, gheleerden,

den, welzegghenden, soherpsinnighen, verstandighen.

Overvallinghe ofte Betrappinghe. Loose, b: driegelycke, onverwachte, verborghene, schalcke, snaches, haestighe, kryghs, periculouse, onvoorsienige, archlistighe, heymelycke.

Overwinner. Gheluckighen, te bovengaenden, overtreffenden, moedighen, trottsighen, voorspoedigen, triumphanten, hoovaerdighen, helt, vermaerden, ghekroonden, lauwerierdragghenden, voornaemsten.

Overvloedicheyt. Onnutte, groote, overvloedighe, ydele, wellustighe, heerlijcke, pompeuse, grootighe, vruchtbare, blyde, rijke, vloeyende, baerachtighe, ruyme, volle, overtolliche, bovenmaten, onmatighe, vruchtbarighe, milde, volkomen.

Overspel. Onreyn, zondich, smettelyck, quaet, boos, schelms, schandelyck, oneerlyck, onkuys, hatelyck, verborghen, bedrieghende, wanokelbaer, schoon-voortdoende, wacker, nachtlievende, schalckachtich, subtyl, verachtelyck, eedtbrekich, eerefschendich.

Ovidius. Poëet, subtylen, soherpsinnighen, pluymstrycker, flatteerder, smeeckere, zoetrijmenden, minnelijcken, schryver, liefden-leydtsman, handelijcken, amoureuusen, Roomschen.

Desen Poëte is ghenoech bekend, dewijle syne boeckcn daghelijcx in onse handen zijn.

P.

PAchtere ofte Pachtenaer. Accijsenaer, ghierighen, openbaren, Konincx, Lantpachtere, hatelijcken, scheerder, ghehaetten, onbarmhertighen, borghers-verdriet, rouwen, tribuytenaer, Publicaenschē, onverbiddelijcken, zorchvuldighen, werckelijcken, tollenaerschen, wackeren, moeyelijcken, onghenadighen, quellijcken, besighen, lanterfantigen, arbeydighen, boerachtighen, neerstighen, boerschen.

Pachtenaer. Straffen, bytenden, onhandelijcken, wreeden, grouzamen, stueren, harden, rouwen, scherpen, droevighen.

ghen, bitteren, quellijcken, trotsen, dweerssen, hatelijcken, Cathonischen, moeylijcken, ouden.

Pack. Gheladen, swaer, onmatelijck, weghende, ghe-wichtich, massif, lastich, plomp, ondraghelijck, ghebonden, moeyelijck, verdruckende, groot, quellijck, swaerwegende, arbejders, onverdraghelijck, bewonden.

Packhuys. Breedte, rijck, overwelft, wijdt, bavenna, drooch, doncker.

Padde. Gheswollene, ghebuyete, vette, groene, zorghelycke, tandelbose, fenynige, doodelijcke, zeeverende, vuyte, kruypende, springhende, marassche.

De Padde heeft veel dinghen in haer die zeer fenijnich zijn; ende doen de menschen sterven, te weten, haer snot, zeever, pissie, ende haer bloet. Ende hoewel sy gheene tanden en heeft, nochtans en laet sy niet te verghiftighen dien die sy bijt met haer tantvleesch, twelck scherp ende hardt is, ende doet haer speecksel doordringhen in't ghene datse ghebeten heeft.

Pael ofte Staeck. Water, myl, scherpen, ronden, onbezoerlijcken, aenghehechten, ghetouweden, hoofst, stercken, landts, steyghers, gheleyden, opgherechten.

Paellchen. Hooghen, beloken, Christen, Israelitischen, hoochtijs, goeden.

Pagie. Edelen, gheschackierden, ghedienstighen, volghenden, eerbaren, rasschen, wackeren, heeren, dertelen, ghecoloreerden, pitsachtighen, neerstighen, broodroncken, ghedienstighen.

Palais. Konincx, heerlijck, excellent, wonderbaer, oudt, groot, ecrbaer, kostelijck, eergierich, overvloedich, wtghenomen, gulden, hoovaerdich, ghewaghenschotte, trots, stont, verhevene, marberen, ghetoent, Keyfers.

VVanneer dese plaetse ghenomen wordt voor de dinghplaetse, zoo behelpt v met de navolghende Epiteten.

Borsepletter-plaetse, gheruchtmakende, tierende, elendich, tempeestich, bekommert, zuiverborse, twistighe, kysachtighe, bedwinghende.

Pales. Grootte, boersche, vruchtbare, Goddinne, gewijde, berchachtighe, veltfche.

Dit was de Goddinne vande Herders, die alle jaren haer offerden op den 12 dach der Mey-maendt, op dat het haer gheliefde haer vee te bewaren voor ziekten, ende van de VVolven niet beschadicht en werde, ende oock dat het vruchtbaer mochte zijn.

Palinurus. Slaperighen, schipper, Iasiaenschen aerdt, slapere, ontslapenen, stierman, Iasidschen.

VWas de Ione van Iasius, Gouverneur van't Enecus schip, in't welcke in slaep ghevallen zijnde, viel inde Zee, ende vici daghen daer na werdt hy (van de golven ghedreven zijnde) in de haven Yelin ghebracht ende alzo ghesalveert. Maer de Nabueren van dat landt, meynende eenen buyt by hem te vinden, bespronghen hem, ende na datse hem ghedoot hadden, wierpen sy hem weder in de Zee.

Pallas. Wijs, oorlooghstere, gheleerde, maghet, knysfche, der soldaten leydtvrouwe, Minervische, Atheniansche, Reufendootstere, strijtbare, machtighe, ghewapende, kloekmoedighe, straffe, voorsichtighe, furieuse, ervarene ter oorloghe, Iuppins dochter, pyltraechstere, zinrijcke, scherpsinnighe, gheweldighe, Goddinne der oorloghe, Traciaensche.

VVordt oock ghe-naemt Minerva, Iupiters dochter, (ende na het zegghen van de Poëten) wt syne hersenen gheboren, is gheacht geweest de Goddinne der wetenheyt ende van alle leeringen. Desen naem is haer ghegheven, ofte om datse opghevoedt gheweeft is in een Eylandt in Tracien, ghe-naemt Pallas, ofte om datse den Reuse Pallas dooddede, ofte om d'andere reden die in't verhalen van Minerva, daer't v. l. lesen mach.

Palm der handt, holle, schoone, smcker, rechter, kletsfrende, witte, breede, teere, scepterdraghende, ghemartelde, smeeckende, roode, harde, ghestreepte, zachte, gbeweerde.

Palmboom. Indischen, ghebladerden, groenen, gheluckighen, Candischen, edelen, victorienschen, Egyptischen, eerbaren, bloeyenden, triumphanten, daverenden, wijnachtighen, lommerachtighen, bladerachtighen, Idumeeschen.

De vruchten van desen boom zijn Daeyen, wt dewelcke de Mooren, Indianen en andere volckeren wiju perssen als sy versch ghepluct zijn, die sy ghebruycken na dat sy ghezoden is, op dat

hy niet zuer en worde. Den Palmboom in Italien en draecht geen Daeyen, maer iterft onvruchtbaer : ende die in Spagnien zijn al-
tijt wreeft, ende en worden nimmermeer rijp. Dese boom is van
dien aerdt, hoe meer men hem neder druct ofte hoemen hem meer
wil vernederen, hoe hy hem meer verhoogt ende recht. Twelc-
ke oorfsake is, datmen de victorieuse Helden met Palmacken ver-
eert, om daer mede te bewijfen hare stantvasticheyt ende hooch-
moedicheyt.

*Pompoen. Zoete, groote, langhe, vochtighe, dicke, zoet-
riekende, groene, witte, koude, dicke, delicate, ghele, wa-
terachtighe, ronde.*

*Pan. Ghehoornden, berghighen ofte berchwooner, Arca-
dischen, der Herderen Godt, boschachtighen, bockenvoet, de
Dryaden-vreesse, boerschen, dubbelhoornighen, geytenvoet,
Arcadischen, Menalischen, wilden, bockighen, rooden, ver-
waerden, vreesachtighen, lichten, veltchen, Lyceaeschen,
rouhayrighen, vlichelenden, mallen, fluytere, schuyffelaer.*

De Poëten versieren dat Pan den Godt der Herderen was, ja van
de geheele weerelt, schilderen hem alzoo dat hy de Sonne, Mane,
de Locht, ende alle wat onder des Hemels ronde is, ghelijct. Sy
zegghen oock, dat hy gheboren was wt het zaedt van Penelopes
Vrijers, ende dat hy d'eerste geweest is die de fluyte inventeerde.

*Pandora. Malle, zotte, besmette, groavelijcke, maghet,
boose, Vulcanische, excellente, van Godt veroordende.*

Hesiodus zeght datse d'eerste vrouwe was die Vulcanus maec-
te, aendewelcke (door Iupiters bevel) elcken Godt tghene hy
het weerdichste hadde, vereerde. Ghelijck Venus de schoonheyt,
Pallas de wijsheyt, Mercurius de welsprekenheyt, ende d'andere
Goden dierghelijcken: in manieren dat om dier oorfsake haer den
naem Pandora ghegheven wert. In die tijden leefden de menschen
zonder zorghe ende zonder arbeyt, om dat het Aerdtrijck zonder
dat sy beatbeyt wert haer alle nootdruft voort brochte. Sy en wa-
ren nimmermeer zieck, sy en verouden oock niet. Maer Iupiter
gaf Pandora een vat in handen, daer inne ghesloten waren de ziec-
ten, denouderdom, de zorghe, ende zoodanighe andere ghebre-
ken ende onghelucken, daer na zondt hysen aen Epimeteus, een
slecht mensche diese ontfingh, die ontfanghen hebbende, opende
hy dat vat, vervullende de gheheele weerelt met de drogherije,
ghelijck voorn verhaelt is.

Pandt: Bewesen, kostelycken, meubelen, verobligeerden, trouwen, zekeren, bypotheken, verborghenen.

Panne. Braedt, breede, kencken, fryt, handelycke, be-rooete, kiffende, beroeste, quaelyckryfnde.

Pannekoecken ofte Struyven. Leckere, zoetachtighe, vette, ghebackene, ghezuyckerde, delicate, bomeelde, bonich-zoete, ghesmeerde, gheboterde, smeerachtighe, lochtghebaken, dunne.

Panthes-dier. Gheplact, wildt, grouwelyck, Africaens, ghespickelt, wreedt, gheverwet.

Dit's een wilde witte beeste, zeer wreet, vol swerte placxens, ghezaeyt ghelijck ooghsken: synen reuck behaecht alle andere beesten, maer syn grouwelyck ghesicht verschriecte, alzo om die te betrapen ende vanghen, verbercht syn hooft, 'thooft ende 'tghesichte om leech houdende: Daer en is gheen onderscheyt tus-schen den Panther ende den Luypaert, dan dat hy witter is.

Pantsier, ziet Krijghs-rock.

Pantoffel. Ghekorsten, warmen, vrouwen, Iouffrouwen, aerdighen, triyen, leiren, fluweelen, ghevoederden, winter, gheboorden, breedten, hooghen, gheborduerten.

Pap, Voedende, morwe, weecke, meelachtige, dicke, witte, zoete, kinder, lymachtighe, ghezuyckerde, gheklonterde.

Papegaey. Indischen, groenen, smeekenden, gheschilderden, stommen, hoochgezetenen, leerbaren, klappenden, vriendelycken, schuyffelenden, lieffelycken, krombeckighen, konincklycken, grauwen, groenen, schoonen, edelen, vreemden, raren, troetelaer, vrolycken, zinghere, wijnwinner, zeltsamen.

Desen Voghel wordt wt Indien ghebracht, is ordinaerlijcken gheheel groen van pluymen, wtgenomen eenen rooden halsrinck: Hy conterfeyt der menschen sprake, ende zeght al wat men hem leert, is een groot liefhebber van wijn, ende is vrolyck dien ghedroncken hebbende, synen kop is zoo hardt als synen beek, in manieren dat als men hem leert spreken, slaetmen hem met een koperen ofte yseren roedeken op de kop, anders en zoude hy't niet ghevoelen. Als hy om leeghe vliecht dan haect hy met synen beek ende steunt gheheel daer op tot dat hy syn voeten ghezet heeft, welcke,

welcke, als oock syn beenen, zeer teer zijn. De Papegay is zeer listich in het maken van synen nest, om hem te verzekeren van de Serpenten die syn vyanden zijn.

Papier. Wit, journael, dun, gheel, sneeuwvit, effen, ghel-
polijst, ghelijmt, schrijf, beschreven, copieer, druck, grau,
post, kladt, blau, grof, hardt, fijn, dick, schoon.

Paradijs. Hemelsche, zalighe, onsterffelycke, schoon,
heerlycke, oncyndelyck, eenwighe, heylighe, aerds, lustige,
zielhaven.

Twas een plaetse op Aerdtrijck, wtneemde, ghenoechlijck
ende aenghenaem, aen alle zijden omcinghelt met loopende wate-
ren ende revieren, daer onse eerste voorouderen inne woonden.
Nu wordt met dit woordt verstaen het eeuwige leven, welcke is
de plaetse van alle vreucht ende zalicheyt.

Parcæ. Wreede, nijdighe, moorderffen, swette, overlaf-
ghe, bleecke, felle, gherimpelde, hoovaerdighe, hatelycke,
dootverwighe, onmenschelycke, spinsters, verraderffen, spy-
rige, onverbiddelycke, oude, ongherechtighe, trotsighe,
straffe, vyandinnen, ongherechtighe, grouwelycke, onghena-
dighe, schadelijcke, Strygiaensche, wreecsters, quade, afgrij-
selycke, verslintsters, onbarmhertighe, droeve, van Godt ge-
ordineerde, gheweldighe, boose, nacht-dochters.

De Poëten zegghen dat de Parcæ zijn dry in ghetale, te weten
Cloto, Lachesis, ende Atropos, ende versieren datse Herebes en
de dochters van de Nacht zijn. Synoemense ooc Fataelsche doch-
ters te zijn, om dat sy des menschen leven spinnen, ende daerom-
me spinsters ghenaeamt.

Paris. Phrygiaen, onghetrouwen, Troyaen, blonden, Ko-
ninck kindt, Priamidschen, overspeler, soldaet, amoureuwen,
Dardanischen, gheparfumeerden, onkyrffchen, Ideaen,
Troyens sackel, oordeelder der liefden, vrouachtighen, be-
driegher, elendighen, wellustighen, ghemijterden, trouwbreker,
half-man, van Godt veroordenden, bloetschender, trouwen,
schutter.

VVordt oock anders ghenaeamt, Alexander, Priamus den Ko-
ninck van Troyen ende Hecubas sone : Syn moeder ghedroomt
hebbende datse een tortse zoude baren, werdt haer vande V Vaer-
zeggher

zegghet ghezeyt, dat het kindt daer sy mede begort was, oorzaak van 't verderf vande Troyanen wesen zoude. Het welcke Priamus vernemende, zoo haelt als syne huysvrouwe van 'tkindt verlost was, gheboodt hy synen dienaer Archelaus, dat voor de besten te worpen. Maer Hecuba, beweecht eenfdeels door moederlijke gheneghenthey, als oock om dat 'tkindt zoo wt nemende schoon was, dede het secretelijcken opbrengghen door de Herders op den berch Ida. Nu Paris groot ghewoiden wesende, verliefde op een jonck Meysken Pegasa ghenacmt, anders ghenacmt Oenone, wan by haer twee kinderen, dse verliet hy : daer na werdt hy zeer verliest op de zonderlinghe schoonheydt van Helena, welke hy wech voerde, 'twelck oorzaak was van 't verderf van de stad Troyen ende de bloedighe oorloghe. Eyntlijcken, hy die een wt nemende excellent Schutter was, schoot zoo behendichlijcken Achilles in den Tempel, dat hy daer van sterf, ende hy zelve werdt ghedoodet van Pyrrhus den sone van Achilles, ofte wel van Philectetes.

Parckement. Wit, vaet, stijf, hardt, langduurende, rou, dun, maechden, schapen, kalfs, hoorn, klaer, ghelijmt, ghekryst, ghekalct, blinkende.

Parijs. Een stad in Vranckryck, Weerelts Koninginne, groote, Weerdighe, ontemmelijcke, konsten-moeder, nieuwe Pandore, schoone, gheleerde, koopstade, zonder ghelijcke, vermaerde, overvloedighe, goede, edele, wonderlijcke, alderrijcke, oud, hoovaerdighe, volckrijcke, Konincx-stoel, bloeyende, loslycke, weerelts cieraet.

Parisiannen. Loofse, hoovaerdighe, koppighe, valsche, gheweldighe, moedighe, lo ghenachtighe, schalcke, oproerighe, onkrystliche, helers, kryghers, strydbare, verschrickelijcke, Snythen, machtighe, furieuse, booghschieters, vliedende, oorloghsche, ryders, ridderlycke.

Parlement. Parijs, 'tcieraet van Vranckryck, eerweerdighe, 't gheerde, statich, opperste, heerlyck, gheveesde, eerbaer, richterstoel, ghemeyn.

Parnasus. Gheheylichden, hayrighen, dubbelberghighen, vorckachtighen, Musen, heylighen, tweehoornighen, hooghen, sneeuwighen, Phebeaenschden, berchachtighen, goddelijcken.

M. ANTHONI SMYTERS.

Dit's eenen Berch in't Landt Phocide, met twee tloppen, waer van 'teene ghenaeamt is Thitoreus, ende 'tandere Hyampus, hy is de Goden Bacchus ende Apollon toegheeyghent: zommighe zegghen oock dat in dien Berch de Mufen gheboren worden.

Parthenope. *Amoureuſe, ſchoone, Syreniaenſche, zingſtere, ſmeeckende, aerdighe, zoete, aenlockende, liſtighe.*

Sy was een van de Mereminnen die hun in de Zee begaven van rouwe, om dat Vliſſes met ſyne medeghezellen voorby ghevaren waren, ende met hunnen zoeten zanck niet en hadden konnen verblijden. De ſtadt Napels heeft eerſt deſen naem ghehad, om dat ſyn lichaem aldaer begraven werdt ghevonden, alzoo dat Parthenope zomtijds verſtaen wordts voor Napels.

Parthenopæus. *Kloecken, moedighen, Arcadiaen, oorlooghſchen, jonghen, vyerighen, kryghſman, ſtouten, ſtrijdbaren.*

Mars ſone, van Medalippa ofte Meleagra ende van Atalanta, noch jonck weſende was in d'oorloghe van Thebes, daer na wert hy ghedoot in de belegheringhe van Troyen.

Parthen. *Loofſe, ſchalcke, hoovaerdighe, obſtinate, koppighe, valſche, moedighe, gheweldighe, loghenaers, ſubtyle, oproerighe, onkuyſſche, ſecrete, ſtrijtbare, verſchrickelycke, Scythianen, machtighe, furieuſe, ſchutters, vlieders, kryghers, ruyters.*

Die van Parthen hebben hunne afkomſte van de Scythen, welke zoo kloeck ende gheluckich ter oorloghe waren, dat ſy beſtrijdende de Romeynen, (niet teghenſtaende die de gheheele weerelt overheerden) hadden groote ende victorieuſe overwinninghe over hun. Men ſchrijft hun oock toe de Monarchie van Orienten, als oft ſy de heerſchappije ende het Keyſerriek met de Romeynen ghedeelt hadden. Ninius zeght oock, datſe veertien Koninckrijcken onder hunne ghehoorſaemheyt hadden. Sy ſtrijden al loopende te peerde zittende, ofte vliedende, veynſen zomtijts de vlucht te nemen, om hunnen vyandt te beſpringhen, zoo hy in eenighe deſoorden gheraect. Dit volck en acht noch goudt noch zilver, nochtans ſynen welluſt zoo onderworpen, dat de veelheyt der vrouwen by hun ghemeyn is.

Partrijs, *ziet Veldthoen.*

Pasiphæ. *Minodſche, der Sonnen dochtere, overſpelighe, onkuyſſche, wonderdierdrachſtere, Gnoſiaenſche, boerſchentſtere.*

Schentstere, onbeschaemde, onreyne, vileyne.

Der Sonnen dochtere ende Minos huysvrrouwe, Koninck van Creten, (zoo de Poëten versieren) was op eenen Stier verliest, welcke, door de behendighe middelen van Dedalus, werdt in een houten Koe ghesloten, ende alzoo haren wille volbrocht: VVe dese grouwelijcke vermenghinghe werdt den Minotaurus ghebooren, die half mensch half os was, die in den doolhof vā Creta door Theseus ghedoodt werdt door den middel die hem Ariadne gaf. Servius zeght dat het Minos Greffier was diemen Stier noemden, waer op Pasiphæ verliest wesende, verkreech haren wille van hem in Dedalus huys.

Pasithar. Goddelijcke, d'eerste begaefde, smeeckenden.

Dit's den naem van een van de dry Liefden, anders ghenaeamt Euphrosina.

Paspoorte. Affscheyt, brief, vrije; gheteeckende, gunstige, ghepriviligeerde, verzeckerde, volkomene, lastvrije, losse, tolvrije.

Pasquille. Wtzinnighe, beroemde, vermaerde, Roomsche, doove, oude, onroerlijcke, marberen, blinden, stommen.

Alzoo is ghenaeamt een oudt marberen Beeldt te Roomen, daer men ghewoon was op te placken ofte aen te hechten de spreucken, kluchten, booten, rijmen ende andere inventien van spottertnijen, teghen de voornaemste der stadt, ende daeromme alzulcke schimp-schriften worden Pasquillen ghenaeamt.

Passagie ofte Doorganck. Openen, bewandelden, ghemeynen, twijffelachtighen, quade, verkeerde, afkeerenden, swaren, ghemackelijcken, moeyelijcken, eenighe, heymelijcken, listighen, bezijden, openbare, sijckerighe, aengheteeckende, ordinarijsche, beslyete, ghebroken, betreden, ghebaende, ghevaerlijcke, allemans, ghewoonlijcke, scrupuleuse, kruys, vreeselijcke, oude, heyrstrate, voetganghers, rechte, doorgaende.

Passement. Freny, Frans, Italiaens, breedt, smal, sijden, fluweelen, sattynen, koorden, boort, ghemenght, behendich, sijn, moy, ghecoleurt, doorluchtich, aerdich, verscheyden, gheweuen, kostelijck, ghemaect, ghesandt, lelien, vrensen.

M. ANTHONI SMYTERS.

Passer. Ghemetenen, rechten, ronden, rondmakenden, vasten, onfaelleerlycken, toegæenden, effenen, draeyenden, ghereghelden, Spherischen, omkeerenden.

Passien d's gheests. Beroeringhe, quellinghe, ghenegen, menschelijcke, daghelijcsche, veranderlycke, gheestelycke, vrije, onmatighe, blijde, armhertighe, vreesachtighe, ghedurighe, wezinnighe, twisselighe, gheconterfeyte, toevallighe, smertelycke, gheveysde, beroerlycke, doodelycke, zoete, verzotte, ghematichde, zedighe, gheweldighe, bijsere, verweete, verborghen, versierde, overuloedighe, bevanghene, quelllycke, æengrypelycke, æenghename, stercke, krachtighe, elendighe, zotte, onghestadighe, onthereghelde, wreede, onontviedelycke, pijnighende, blinde, toouenaers, betooverde, haestighe, minnaers, ongheduldighe, ontemmelycke, strenghen, wonderlycke, rasende, machtighe, dulle, wtsunnighe.

Past-ye. Ghedeete, kalfs, kiecken, venesoen, leckere, ronden, warme, ghekruyde, ghehoornde.

Pasteybacker. Leckeren, oblybacker, doenden, bezighen, arbeidighen, cabarettier, vleeischbrader, ovenkuycker.

Paternolter. Devoten, getten, jassen, yvooren, ronden, oristalynen, vrouwen, kryalen, ghetelden, blinckenden, schoonen, gheparfumecden, ammeren, beenen, zilveren, hollen, ghemailleerden, ebbenen, ghegæetten, peerlen, agaten, guldens, kostelijcken, gheteeckenden, gheschorsten, gheguisselden, ghesnoerden, hanghenden, langhen, glasen, blauwen, aerdigen, moyen, porceleynen, klaren, marberen, rooden, Caoidonischen, ghecoleurden, albafteren.

Patientie ofte Ghedult. Harde, ghestadighe, stantvastighe, gheweldighe, vreedtzame, verdraghelycke, onverdraghelycke, denckdelycke, traghe, lanckmoedighe, verborghene, langhe, onnoosle, ontschuldige, gheledene, heylighe, stercke, verdraghende.

Patroclus. Menoetiaen, medelydenden, lecrooschen, ridder, edelen, doorluchtighen, manlycken, Achilles ghezol, ghetrouwen, kryghs-heldt.

Was de sone van Menoetius ende Stenela, werdt met Achillis by Chiron opgebracht, 'twelck oorsake was dat sy malkanderen zeer beminden, alzoo datse te zamen in de beleggeringhe van Troyen reyden, daer hy Achillis wapenen aenghedaen hebbede, kampfden teghen Hector, ende werdt op die plaetse verslagen. Twelck Achillis vernemende, niet teghenstaende hy voorghenomen hadde niet meer ter oorloge te trecken, om dat Agamemnon syn Lief Brisia wech ghevoert hadde, wert hy van andere opinie: Nam andere wapenen van syn moeder Thetis, die Vulcanus ghesmeedt hadde, ende trock na d'oorloghe, daer hy niet en rustede ofte hy en hadde met alle geweld de doot van synen goeden vrient ghewroken.

Patrimonie ofte Vaderlijck goedt. *Kostelycke, rijke, aengheersde, blijde, vele, naghelatene, vaderlycke, moederlycke, verstorvene, testamentelycke, ghezette.*

Pau. *Hoovaerdighe, Iunonische, blinckende, kostelycke, ghesteerte, konincklycke, schoonen, moedighen, ghekanden, nydighe, rondsteertighen, gheschilderden, spytighen, trofsen, onkuyschen, Inachischen, ghespieghelden, ghewelfsteertighen, bepeerelsteertighen, gheveerden, pralenden, siere.*

De Pau krooet d'eyeren die de Pauwinne leght, niet willende dat sy haer bekommere dieste broeden, derhalven leght sy d'eyeren des nachts, ende verborchtse voor de Pau, den welcken zoo onkuysch is, dat als hy maer een ofte twee wijfkens en heeft, valt hy die zoo moeyelijck datse niet ontfangen en konnen noch eyeren legghen. Desen voghel is Iuno toegheeyghent.

Pavillioen ofte Veldtkoetse. *Lustich, overdeelt, gulden, heeren, besloten, moy, veldt, ghespannen, overwelft.*

Paus. *H. Kerckenhoofd, devoten, godtvruchtigen, Aerstgods, Roomschen-bisschop, Godtvruchtighen, Hemels-poorrier, Stadthouder, gheerden, Stadthouder Godes, oppersten Herder, ouden, Opperpriester, S. Pieters Stadthouder, Godts dienaer, weerdighen.*

S. Pauwels. *Apostel, wtverkoren van, arbeydighen ghegheesselden, Rooms borgher, deuchdelycken, ghesteenichden, bode Christi, der Heydenen doctoor, voorbeeldt des levens, ende leeringhe, goddelycken, timmermeester.*

Peck. *Dun, oliachtich, herstachtich, tarachtich, dick,*
(wert,

swert, traech, hardt, zacht, lijmachtich, loopende, druppende, Indisch, rou, scheeps, traenachtich, vochtich.

Peckdraet. Ghewasten, ghedracyden, schoenmakers, gheterden, ghepeeten, ghehersten, swerten, klevenden, ghesponnen, bindenden, gheborstelden.

Peerdt. Oorlooghs, moedich, lichte, edel, ronckende, springhende, kryghs, gevedert, vyer spouwende, smeekende, trots, ghewreven, temmelyck, grousaem, wreede, onhandelyck, sweetachtich, ghbardeert, ghewapent, schoonvoetich, t: agheldraghende, gheciert, aerdich, veerdich, wacker, strydebaer, haestich, vli: ghende, omspringhende, vyerich, yverich, schuymende, levendich, stuyvende, roockende, fracy, moy, lichtvoetich, begheerich, gierich, roerende, ghemaent, lanckhayrich, ggeharnast, stampende, stout, jaech, dertel, huppelende, hoochmoedich, vluchtende, dreyghende, ghezadelt, verschrickelyck, zuyver, sterck, doorluchtich, geroskamt, dravende, omdracyende, haestich, weerdich, ghenoopt met sporen, beyuaem, machtich, krachtich, dat hem wel zadelt, gheestich, vlytich, snel, omgaende, meulen, lastdraghende, furieux, sledde, ren, rughdraghende, gh: vlooghelt, grousaem, vollyvich, straf, stuer, post, treck, ongheluckich, der menschen slave, n. yende, stallende, pissende, behavert.

Peerdt-tuyfcher. Bedriechachtighen, onbeschaemden, sweerder, doortrapten.

Peerdts-vlieghe. Vuyle, hommelande, swerte, ghevloghelde, veldt.

Pegasus. Vli: ghende, ghevloghelt peerdt, Medusaens, licht, rugh- ghevloghelt, Neptuwisch, wacker, gheveddert, Gorgonischs, Meduses gevelogelden sone, Bellerophon: sens, vluchtich, ghepluymt.

Men zeght dat het een vli: ghende peerdt gheweest is, sone van Neptunus ende Medusa, ofte hy was alleenlyck gegenerceert van Medusis bloedt, die Perseus doodde. Dit peerdt slaende met synen voet op den berch Helicon, dede de Fonteyne Pireux wetspringen: Met dit peerdt bracht Bellerophon het wonderdierich Chimæra omme.

Peire. Zoete, langhe, zuere, steenachtighe, blofende, zappighe, swakelycke, tanghere, harde, maech, rouwe, wilde, vonde, misse, dorre, waterachtighe, roode, haeste, vroeghe, spade, ghele.

VV hebben velerleye Peiren, 'twelck te langh zoude zijn te verhalen, welckers verscheydene namen zijn ghenomen, oft van die diese eerst van ander quattieren ghebrocht hebben, ofte na de plaetsen daerse groeyen, ofte oock na de teekenen ofte coleuren, oft na het saysoen datse voortkomen. Nu dewijle datse alle verscheyden zijn, men oordeeltse na den smaeck, ghelijckmen d'Appelen oordeelt.

Peirle. Kostelycke, Indiaensche, sijne, dierbare, witte, zonderlinghe, cristalyne, rijke, blinckende, zilveren, schoon, Indische, bleecke, wigghel sene, ghezochte, ronde, orientate, effene, langhe, klare, wigghelzochte, aerdighe, reyne, edele, vrouwen, ringh, verhevene, sware.

De weerdicheyt van de Peirlen is gheleghen in de witticheyt, dicte, rondicheyt, glatticheyt ende swaerte. De Peirlen die niet a'uynachtich, maer schoon van water zijn ende klaer, zijn de beste. Men zeght datse in de Peirle-moeder groeyen, die haer opent om den Hemels dau t'ontfanghen, haer dienende tot een zaedt, daer wt groeyt de Peirle, zoo groot ofte zoo kleyn als de druppe daus die de Peirle-moeder ontfanghen heeft. Oock zijns klaer, doncker ofte bleeckachtich, na de dispositie vanden tijdt.

Peirle-moeder. Zilverachtighe, slymighe, schelpachtighe.

Pekel. Zouten, vuylen, vetten, slymachtighen, rossen,

Pelgrim. Devoten, dwalenden, reysenden, vreemden, ghetrouwen, vreemdelinck, bedelenden, verren, passerenden, ghestaefden, gheschelpten, onbekenden.

Peicaen. Egyptischen, eenigen, ghebeeten, zuchtenden.

Pelops. Dardanischen, Tantalidischen, trouwbrekenden, Phrisischen.

Hy was de sone van Tantalus Koninck van Phrygien, ende van Taygete, wiens Vader eens de Goden tot synent gheherbercht hebbende, op dat hy hunne Godtheyt beproeven zoude, dede hem koken, ende presenteerden hunlieden dien te eten, maer niemandt en wilder van proeven, dan Ceres, dieder de sijncker schouder

Van greep, alzoo dat Iupiter die Pelops weder levende ghemaeft hebbende, zettender een van yvoor aen. Daer na Pelops een man gheworden zijnde, oorlooghde teghen Oenomaus, om syn dochter Hippodamia ten houwelycke te verkrijghen, daer hy zeer op verliefte was: hem verwonnen hebbende, hy beloofden hem die te gheven, op conditie dat hy haer in't loopen met den waghē overtreffen zoude: VVaer toe Pelops beweechde Mytilus, Oenomaus VVaghenaer, op dat hy teere berderkens die lichtelijck breken mochten, aen maecten, 'twelck hy dede, in voeghen dat Oenomaus op den waghē zittende, den waghē brack, ende hy vermorfelt, alzoo kreech Pelops Hippodamia ende het Koninckrijck van Eliden.

Pels. *Pelteryē, zachten, slechten, verachtelijcken, armen, verwerpenden, bonten, swerten, zoeten, teederen, winter, delicaten, blinckenden, fluweelen, dobbelen.*

Peneleus. *Griecschen, kloecken, Boecotiaen, stouten, strytbaren.*

Desen walt die des nachts in de destructie van Troyen, Chorus doodde, meynende Cassandra te secoureren, die zommighe Grieccken met den hayre sleypen wt den Tempel Minerva.

Penelope. *Icariaensche, zuivere, getrouwe, Griecsche, prijswaerdighe, eerbare, schoone, listighe, denchdelijcke, zuere, sture, neerstighe, vlytighe.*

Sy was de dochter van Icarus ende vrouwe van Vlisses, eenen spiegel van reynicheyt en eerbaerheyt. Als sy (haren man twintich jaren absent wesende) van velen tot oneerbaerheyt verfocht, sy hieltse daer mede in hope ende bedroochse, hun belovende hunnen wille te volbrenghe, als het tapijt-kleedt datse onderhanden hadde te maken, zoude volmaect zijn. Sy dan schalck wesende, des nachts ontnaeyde 'tghene sy in den dach ghenaeft hadde: in deser manieren werdense van haer in het verlanghe ghehouden, tot dat haren man thuis quam. Den welcken daer van ghewaerschout wesende, kleedde zich als een bedelaer, ende alzoo van haer ontfanghen, hy doorstack alle de verlanghende Minnaers.

Penne. *Schryf, zoete, scherpe, stijve, gansen, swanen, klercx, schryver, gulde, grove, fijne, raffsche, lichte, gheleerde, veerdighe, edel, vlieghe, schilder, wackere, smeeckende, zachte, slappe, teere, vaste, scherlighe, ghestoorde, beschryft.*

Pennemes. *Snydende, scherp, ghewettet, edel, zoet van snede, gheslepen, pennesnyder, puntich, aerlich, vlimmich.*

Penninck Godts, *arespenninck, drinck, pot.*

Penseelbloeme. *Donne, violette, ghele, witte, blauwe, edele, aerdighe, schele.*

Pensioen oft laet-ghelt. *Schuldighe, swaer, daghelijcx, beneficiael, erfelijck, tijdelijck, konincklijck, rentelijck.*

Penslen. *Vette, zoete, werme, seere, vroeghe, vuyle, snoodde, ghezouten, glatte, slijmighe, verschoude, ghebacken, ghevolchten.*

Pentifilea. *Strijdtbare, manne-wijf, furieuse, rasende, wtsinnighe, Amasonische, wreede, oorlooghsche, moedighe, kloecke, rijckzinnighe.*

Sy was Koninghime van d'Amasonen, succedeerde na Orithia, ende was zoo strijtbare, datmen se geleeck by den stercksten man die men hadde moghen vinden, in manieren dat sy niet en vreesde de Troyanen te hulpe te komen met een groot Heyr. Plinius zegt datse de hellebaerde eerit gheinventeert heeft.

Pentheus. *Zotten, stouten, Echionidschen, hoovaerdighen, Thebaenschen, elendighen, trotsen.*

Vas de sone van Echion ende van Agave, om dies wille dat hy Bacchus sacrificien verachtete, werdt in stucken ghehouwen van syn eyghen moeder, ende door syn suker ghetransporteert in de Bacchische furie.

Peltser oft Peltier. *Voeyeraer, ambachtsman, lapper, bontwercker, ziet Velblooter.*

Pelias. *Wakenden, Thessalinischen, Aefons broeder, Neptunischen.*

Vas Koninck van Thessalien, ghegenerereert van Neptunus ende Tyra de dochter vanden Koninck Salmones, den welcken vreesende dē sone Iason syns broeders sone, raedde hem de voyagie van Colcos te doen, om 't gulden Vlies te halen, hopende dat hy niet wederomme van daer gheraken en zoude. Eyndelijcken werdt hy van syne eyghene dochters ghedoodet, door t raden van Medea, die haer wijs maecten dat door desen middel hy weder in dē eeriten fleur syns oudetdoms komen zoude.

Peper. *Bytende, stercken, swerten, bitteren, Indischen, langhen,*

langhen, groven, graen, ghestooten, witten, bresilli, gherimpelden.

'tPeper groeyt op kleyne rancxkens ghelijck wijngaert ende windekruydt, hechtende teghen de boomen en onvademen de planten die hun 'naeste zijn om hun daer aen te houden, hunne bladeren als Citroenboomen, het Peper staet met torssen ghelijck wilde wijngaert, doch zijn de greynen dichter ende vaster gestoten, rijpen in de maendt October. Dan laetmen 't drooghen in de Sonne op Palmen rijs tot dat het swert ende gerompelt is, 'twelck gheschiedt in min dan dry daghen. Belanghende den langhen Peper waft op anderen aerdt van boomen, ende dese vrucht hanghe ghelijck schelpkens aen malkanderen als Hasenoten, wesende langh ghelijck wormen, doch en verandert nimmermeer van forme.

Perijckel. Zorghelijck, schadelyck, doots, droevigh, onbedacht, onvliedelyck, ghevaerlyck, ongheluskich, Zees, schipbrekich, teghenspoedich.

Perillus. Ongheluckighen, subtylen, wreeden, konstigen, werckman, zinnycken, elendighen, onmenschelycken, onbarmhertighen, Cecropiaen.

Vas een Smit te Athenen, die zich wreeder toonde dan Phalaris den Tyran, in 't inventeren van eenen metalen Stier, om die (ter doot verwesene) in te braden, op dat alser 'tvyer onder ghestooft werdt, men daer gheen medelijden mede en kreghe, want als de Patient luyde schreyde, gaff een gheluyt als eenen brullenden Os: Doch hy wiert gheloont voor synen arbeyt, zoo hy verdient hadde, want hy werdt eerst zelve daer in ghelteken ende verbrandt tot een proefstuck van syn inventie.

Perrijs. Warme, leckere, sneppen, onkuysche, loofe, delicate, goede, styve, bloode, ghemaillide, haefstighen, alleenwesende.

Plinius verhaelt ongheloovelijcke dinghen van d'onkuysheyt van desen Vogel: den welcken bedect syn eyeren met lichte dunne aerde, ende en dectse nimmermeer daer hyse eerst geleyt heeft, noch in een plaetse die hy meynt veel bewandelt wordt. Zooden Voghelvangher recht toe na synen nest gaet, het wijfken veynst de kreupele, ende een weynich op vlieghende, ende daer na laetse haer neder vallen als ofse eenen vloghel ghebroken hadde om den Voghelaer t'amuseren, ende hare Perdrijskens tijdt te gheven om ~~te vlieden~~, ende alzo den lagher bekommerende met op en neder te vlie.

te vlieghen, hem van den nest te keeren, wanneer 't Pertrij's gheen jonghen en heeft ende datter gheen perijckel en is, leghtse haer in de waghenspoor op haren rugghe, haer bedeckende met eenen klont aerden, diese met hare klauwen vast houdt om met ghemack te rusten. Men zeght datse 16 jaer leeft.

Peltie. Wijn, druckers, laken, lynwaet, buyck, dringende, vaste, visfel, stercke, sluytende, krytende, calander.

Pelte. Doodelycke, dooden, hoolycke, brandende, wreede, zorghelijcke, vyerighe, gheweldige, besmettelijcke, koort-sighe, menschen-vyanat, loodtverwighe, overvallende, zuytsche, verrasschende, doots-ghzellinne, grypende, onstekinghe, verslindende, vyandelijcke, droevighe, elendighe, vuyle, dreyghende, verraderlijcke, haestighe, hatelijcke, boose, moordadighe, grouwelijcke, bloedighe, gheweldighe, schadelijcke, straffe, scherpe, rouwe, donckere, swerte, carbonckel, quade, verschrickelijcke, ghemeyne, onghenadige, moordende, schouwelijcke, slipende, rasende, dulle, verhevene, onverbiddelijcke.

Pharthon. Stouten, mallen, Clymeaen, stoutmoedighen, elendighen, onvertsaecheden, der Sonnen soon, dolenden, verdronckenen, presumptueusen, opgeblasenen.

Hy is de sone van de Sonne ende van Clymena, hy verkreech eens van synen Vader verlof den wagh en te mennem, maer niet wetende de maniere hoemen die stieren moet, hy zoude de gheheele weerelt verbrant hebben, hadde Iupiter hem met synen blixem niet wtghestooten: Doen viel hy in de reuert Po, daer hy verdronck. VVordt oock met dit woordt verstaen *Onstekinghe oft Branden.*

Phalaris. Tyran, wreeden, Siciliaen, elendighen, onmenschelijcken, gheleerden, onbarmhertighen, ongheluckighen.

VVas der Agrigantijnen Koninck, wonderlijcken wreedt, om dat hy genuechte nam in de veelheyt ende verscheydenheden van instrumenten die bequaem waren (de ter doot verwesene) te pijnighen. Eenen Perillus quam by hem, hopende eenen grooten danck van hem te krijghen ende gheloont te worden, maecten eenen metalen Stier, onder den welcken het vyer onsteken wesende, d'arme Patienten die daer inne ghesloten waren werden ghebraden: Maer door bevel van den Tyran, stack men desen aerdi-
ghen

gen werckman daer inne, ende dede hem proeven van de pijn die hy andere woude doen lijden. De Ghemeynthe oock niet langher konnende verdragen de wreedtheyt van Phalaris, bespronghen hem, ende hem in desen metalen Stier gheslo:en hebbende, na dat sy hem eerst de tonghe wtghelmeden hadden, deden hem al levende syne daghen daer inne eyndighen.

Phaleuces. Zoete, edele, aerdighe, amoureuſe, liedekens, smeeckende.

Dat zijn versen van elf syllaben, alzo ghe-naemt, om datse Phalaceo gheinventeert heeft.

Pharao. Hoovaerdighen, hoochmoedighen, trotsen, verharden, Egyptischen, Wreedden, ongheluckighen, onzalighen, verhopenen, Israelyts-uyandt, Koninck van Egypten, moedighen, straffen, Godts-verachter.

Het volck Godes onder de slavernije ende dienstbaerheyt van den Koninck Pharao werdt jammerlijcken gheplaecht: Maer ten laetsten Moyses hunnen Vorst ende Leydtsman verlostense, ende door de stercke handt Godes werdt Pharao ende alle syn Heyr die de Kinderen Israels vervolchden, in de roode Zee te zamen verzopen.

Phasis. Colchidische, aldergrootste, ghebrughde, gotvende, barende, breede.

Dir's een Keviere in Colcos, over welke liggen 120 bruggen.

Phœnix. Eenighen, gheverweden, onsterffelycken, edelen, blinckenden, gulden, eenich-voghel, ghecierden.

Den Phœnix voghel is den eenighen voghel, ende den edelsten onder alle de voghelen der weerd, men zeght dat hy zoo groot is als eenen Arent, blinckende om den hals als goudt, ende voorts ghelijck purpur verwe, eenen blauwen steert doorvlochten met andere pluymen als roosen, op syn hooft ghekamt ghelijck een bosch van pluymen. Oudt wesende, maect hy synen nest van Casihout ende van wierooock-rancken, dien vullende met welriekende dinghen, daer sterft hy op, ten eynde wt syne beenderen en het merch wordt eerst een Dier als eenen worm, dat wordt geckiecken. Desen voghel leeft 660 jaer, ende wordt Phœbus opghcoffert.

Philomela. Droevighe, Pandions dochter, voghel, klappeye, Prognés suster, stomme dochter, klachtighe, Atticksche, Atheniacnsche, schuyffelende.

Ziet wat van Terreus gheschreven is.

Philosooph. Wijsen, Aristotelis discipel, subtylen, ghebuerden, goddelijcken, Pythagorischen, gheleerden, duysteren, homischen, eerbaren, grooten, deuchden-leeraer, stantvastighen, ouden, doorluchtighen, Platonischen, contempleracer, studiosen, wysheyts-beminner, spitzzinnighen, diepzinnighen, Stouischen, statighen, vermaerden.

Pholosophise. Rationale, edele, onde, troostelycke, des gheests medecijne, diepe, duchtsame, morale, der zeden, vruchebare, goddelijcke, hooghe, natuerkennende, terweerdighe, natuerlycke, redenstiersche.

Phineus. Ongheluckighen, Agenors sone, tranenden, betraenden, rijcken, blinden, voorzeggher, Thraciaen, elendighen, Agenoridschen, waerzeggher, Bithyniaen.

Dit was eenen Koninck in de Bithynische landen, ende in Paphlagonien, een man die heel expert was in't voorzeggen van toekomstende dinghen: Ende die, om dat hy de menschen te veel van de secreten der Goden gheopenbaert hadde, werdt eestelijcken van Iupiter met blindtheyt gheslaghen, daer na ghepijnt door de Harpijen, dewelcke als hy meynde te eten quamen sy op syn spijse ghevallen ende verstonden die zomtijds gheheel ende al, zomtijds lieten sy hem een weynich behouden, maer zoo vol stancx ghemaect door hun aenroeren, dat niemant den stanc verdragen mochte. Ten laetsten Zethx ende Calais kinderen van Boreas, die in de lucht vloghen ghelijck de voghelen, die maechschap van Phineus waren, medelijden met hem hebbende, vervolchden zoo strengelijck dese Harpijen, dat syse zouden in stucken hebben ghhouden, en hadde een stemme wt den Hemel hun niet verhindert voorder te vervolghen, hun versekerende dat de Harpijen niet meer wederomme en zouden komen om Phineus te quellen.

Physicien. Die de natuerlycke dinghen verstaet, natuerlycken, curiensen, zinnelycken, zinrycken, speculerenden, experten, ervarenen, onderzoeker der natueren, Philosooph, doorgronder, studiensen.

Phlegyas. Lapithischen, elendighen, Mars kindt, ongheluckighen, furienzen, grimmighen, ongheluckelycken.

M. ANTHONI SMYTERS.

Hy was Mars sone, ende Vader van Ixion ende van Coronida Nymphe, was Koninck van de Lapithen het Thessalis volck, den welcken ziende dat sy dochter verkracht was van Apollo, strack beroert met gramschap, stack synen Tempel te Delphos in brant VVaer door Apollo ghestoort wesende, doodde hem met schichten, ende zondt hem in de Helle, daer hy ghepijnt wordt in deser manieren, dat hy zit onder een groote steentootze, bereyt om te vallen, ende Phlegyas vreeft altijs datse op hem vallen wil.

Phœbe. *Maecht, Latoniaensche, bleecke, jagherste, bossche, vergulde, pylkoker draechstere, zuyvere, maent ston- dighe, dolende, Titanische, roodachtighe, zilverighe, voch- tighe, der maend:n moeder, lichtachtighe.*

Alzoo wordt ghenaeamt Phœbus suster, dat's te zegghen Diana ofte de Man.

Phœbus. *Gheleerden, Cynthiaen, ghelofthayrighen Godt, schoonen, dolenden, inghespannen, Latoniaensch gheslachte, hayrighen, Deliaen, der sterren Vader, blonden, Cyriaenschen, alzienden, der Troyanen vriendt, goddelijcken, bestraelden, klaren, gulden, Titanischen, voorbedieder, lanwerkransdragher, Parnassidischen, vyerighen, rooden, roodenden, grootghetalighen.*

Dit woordt beteeckent Apollon, den sone Iupiter ende Latona, ende broeder van Diana, anders ghenaeamt Phœbe.

Phorcys ofte Phorcyn. *Zee-godt, Neptunischen, Vader vande Gorgonen, Corsidischen.*

Vvas Neptunis ende Toos sone, Koninck van het Eylandt Corfa ende Sardanien, den welcken van Atlas overwonnen wesende in een Scheeps Armade, ende van de baren onderghedreven, syne medeghezellen die't ontkomen waren: men zeght dat hy een Zee-godt gheworden was, oock daer voren geacht ende gheert, wt het ghetal syner kinderen was Medusa.

Phocyden. *Oude, gherompelde, Gorgonen, grouwelijcke, Witte.*

Met desen naem zijn ghenaeamt Phorcys zes dochters, waer van de dry werden d'oude ghenaeamt, om dat sy gheboren zijnde met wit hayr, d'andere Gorgonen, om datse zoo grouwelijcken ghedaente hadden.

Phyllis *van Tracien, elendighe, Rodiaensche, ongheduldighe, amourensse, rycke, moedighe.*

Vvas de dochter van Licurgus, Koninck van Tracien, als Demophoon Theleus sone weder vā d'ooflogeder Troyanē keerde, sy ontfinck hem zeer beleefdelyck als ofte't haren man gheweest hadde, haer eerst belooft hebbende, dat na dat hy syne ghemeyne huys zaken beschiect zoude hebben, hy haer zoude trouwen. Demophoon dan vertröcken zijnde, en Phyllis ziende, dat hy op den bestemden tijt niet weder en quam zo hy belooft had, om de verhinderinge die hem ophielde, Phyllis wt ongedult vande liefde die sy hem droech, ende van te grooten hertsweer overwonnen, meynende datse bedroghen was, verhinck haer zelve, en werdt verandert in eenen bladeloosen Amandelboom. Daer na Demophoon weder ghekomen zijnde, ende alles verstaen hebbende, ombelste den block van dien boom, den welcken (als oft hy ghevoelt hadde de komite van synen Bruydegom) kreech teritont bladeren.

Picardanen. *Gh. trouwe, rouwe, botte, hittighe, koppighe, stonte, yverighe, trouwe, haestighe, moedighe, opiniate.*

Pije. *Rouwe, hayrighe, winter, werme, langhe, dicke, schipp rs.*

S. Pieter. *Galileeschen, sleuteldraghers, Godes bode, zondaer, Prince der Apostelen, kloeckmoedighen.*

Pigmæi. *Naenkens, Dwerchskens, kleyne, der Kranen vyandt, In-diaensche.*

Men zegt dat de Pigmæi ofte Naenkens menschen zijn van een elleboge hooch, die niet over d'acht jaren en leven, ende dat hunne vrouwen tot hare vijsjaer kinderen baren. Sy strijden gemeynliicken teghen de Kranen, Plinius zeght datse op d'Indische gheberchten woonen: ende Strabo zeght op d'wierste van Africa.

Pijcke, *ziet Lancie.*

Pijl ofte Schicht. *Gheschotenen, scherpen, doodelycken, moordenden, gheweldighen, rasloopenden, ghevederden, oorlooghs, wrekenenden, doordringhenden, sterffelycken, stijven, gheserden, onoverwinnelycken, kraghs, daverenden, doorschotenen, haestighen, gheuloghelden, onwederhalycken, gheveterden, toegheschotenen, schadelijcken, Vulcanischen, ghesenynden, verstaelden, langhen, quetsenden, gheloyden, gheslepenen, schryffelenden, boedighen, ghevaerlijcken, geweldighen, Turcschen, kletterenden, ongheluckighen, rasschen, moorderfschen, ghebusselden, bloeten, beblaeden, koker, verghiften.*

ghiften, wreedten, stekenden, flitsenden, harden, beslaghenen, Cretischen, vliegghenden, ghedrueten, lichten, scherpen, ruyschenden, snellen, Scytischen, ghelooden, vallenden, gevlamd:n, quaden, periculuf:n, dolenden, stekenden, swacken, bout, Weerbottend:n, doordringghenden.

Pilaer. Hooghen, machrighen, stercken, marberen, vasten, staend:n, verhevenen, opgherschten, gheheelen, langhen, gulden, gouden, gheschilderden, ghemarberden, yvooren, zekeren, dicken, rond:n, onbewegbelycken, doorstreepten, schoonen, fassen, wond:rlycken, tegenhoudenden, onderstut-tenden, effenen, glatten, blinckenden, ghespickelden, mach-righen.

Pijlkoker. Pijldragbers, opgheschorsten, lichten, kraken-den, vergulden, lustighen, Iaghers, gheschilderden, ghetron-wen, Amazonischen, hangghenden, dreyghenden, vollen, Scy-tischen, voorzienen, Phebaenschen, Sagittarischen.

Pimpernelle ofte Bevernell. Ghekertelde, groene, ghe-kamde, salaets, ghekarfde.

Dir kruydt is van eenen ieghelijcken bekennt ghenoech, want men dat ghemeynlijcken in't salaet doet: zommighe Medecijnen achten't zeer, om dat het bequaem is teghen de peltientiale koortien.

Pijnbanck. Smertende, harde, gheweldighe, waerachtighe, onderuraghende, quellende, straffende, pynighende, fort-serende, vraghende, benauwende.

Pijnboom. Berchschen ofte berchachtighen, verheve-nen, wilden, dichten, stouten, spitshayrighen, rechten, gom-achtighen, hooghen, ghezegghenden, ghetacten, bezidragghen-den, bosschen-eere, appeldragenden, rieckenden, Cybelischen, ghebloeyden, hayrighen, groenen, rouwen, Zee, vetten, Re-vier.

Deser boomen is velerleye aerdt, welcke na de verscheyden-heyte der climaten ende gheleghentheden, brengen hun hout ende vruchten. De Duytschen achten de berderen van desen houte zeer, voornamelijcken die wit van bezien zijn, ende welriecken-de, niet alleelijcken om de marberinghe, die zeer schoon is, maer

oock om datse wel riecken. Dese boom wordt Cybele toeghesyghent.

Pinceel. Dun, schilder, fijn, effen, zacht, ghemoeyich, verlichtens, zoet, colour, behendich, schiederende, werck, scherp, grof, rou.

Pindarus. Thebaen, Lyrischen, statighen, Dyrcaenschen, Griek, sententienfen, onnavolghelijcken, vermaerden, goddelijcken.

Pindarus Thebaens Poëet, Prince der neghen Griekische Lyricke versen, hy was zoo wtneemende fracy daer inne, dat Horatius van hem verhaelt, dat zoo iemandt bestaen wilde hem te volghen, zoude een gheheel onmogelijck dinck willen bestaen. Men zeght dat hy een ghezangh tot lof van den Godt Pan ghemaect heeft, daer dien Godt zulcken behaghen in hadde, dat hy't zelve op de berghen zongh. Als de Lacedemoniers de stadt Thebes plonderden, sy deden hem die eere aen, dat geen mensche syn huys aenroeren en wilde om te plonderen. Valerius zeght dat hy iterf in een kindts schoot, 'twelck hy wtermaten lief hadde.

Pyladis. Hertelijcken, Strophiaen, ghetrouwen, gheheelen vriendt.

Sone van Strophius Phocos, beminde zoo hertelijcken Orestes, die syn moeder Clytemnestra d'overspeelttere doodde, dat hy om synent wille iterven woude, in manieten dat onder d'oprechte vrienden, is dese vriendtschap de voornaemste en d'eerste.

Pylares ofte Pylariden. Vlieghende, ghevloghelde.

Dat zijn groote vlieghen, hebbende vier voeten, diemen vindt in't Eylandt van Cypren, van zulcken aerdt, datse in't vyer leven, ende iterven zoo haest als sy daer wat van zijn.

Pynier. Kryghs, oorlooghs, gravenden, armen, elendighen, stercken, gheschockierden, gravers, mijners, bukkende, krommen, rouwen, onbarmhertighen.

Pync. Butee, smertelycke, droevighe, zinnelycke, doornighe, onverdraghelycke, harde, moeyelycke, zuchtende, beklaghelycke, bezuchtelycke, onwtsprekelycke, sware, zieskelycke, catarrische, groote, deerlycke, troostuoodighe, troostbehoevende, troostweerdighe, verargherlycke, gheduerighe, furieuse, zuur, wreede, bezuerende, scherpende, straffe, krachtighe, benanwende, bloedighe, beweeneleycke, beschrtylücke.

lycke, veroude, onzekere, stekende, nijpende, zorghelycke, ondraghelycke, rouwe, grove, ongheneflycke, ingh. wortelde, tormenterende, quelende, quillycke, elendigh, onmatighe, sleercynighe, korte, ongh. duldighe doodes, brandende, vyerighe, verdrietelyck, pockighe, biftighe, straffende, gheemelycke, stomme, doove, blinde, hatelycke, haestighe, doodende, mart. risjerende, lanighe, onverwachte, colycsche, ghepasside, tra. he, wijvelycke, grouwelycke.

Pype. Olse, wijn, Rynsche, Fransche, Spaensche, bodemloose, ledighe, ghebondene.

Pypken, ziet Fluyte.

Pypken. Stroo, swack, dun, blaes, halm, langhe, pypende, ronde, slechte, lichte, maghere, ghele, veldt, krakende, dorre, drooghende, knoopende, orghel, voghelaers.

Pypere. Aerdighen, bedrieghelycken, sweeckenden, voghelaers, loosen, schwyffelenden, bootsighen, zoceten, archlistighen, mallen.

Pyramide. Trotsighe, excellente, hooghe, steenen, Egyptische, wonderlycke, hooggh. punte, ghewynbraude, ydele, Phariaensche, breede, hoovaerdighe, ghepunte, vermaerde, wonderlycke, kostelycke, malle, Indiaensche, verhevene, ledighe.

Dit's een vierkante masse, die zeer hoog verheven is, alijt verminderende in't opgaen, tot aen 'tstoppe. In Egypten zijndes vele: maer dry voornaemste, die de gheheele weerelt door vermaert zijn, om dat sy ghezien kunnen worden van alle zijden dat men daer aen quam: de grootste ende hoochte die daer was, was van Arabesken steen ghemaect, ende men zeght dat 300000 mannen twintich jaer besich waren om die te maken.

Pyrrhe. Griescchen, Achilliaen, Fatalen, Acacidischen, Scyriaen.

Tvordt oock ghenaeamt Neoptolemus, Achillis sone, ende van Deidamia Lycomedis dochter, werdt alzoogheheeten om dat hy gheel hayr hadde. In de plonderinghe der stad Troyen doodde hy Priamus met synen sone Politus, hy dede oock dooden Polyxena op het graf haers Vaders Achilles, ende behielt wat tijds Andromacha vooz syne huysvrouwe. Daer na verliest wesende op

E P I T H E T A V A N

Hermionna Menelaus ende Helenas dochter, gaf hy Andromacha aen Heleninus Priamus sone. Maer Orestus die Hermionne eerst ghetrouwt hadde, leyder op toe ende doodde Pyrrhe.

Pisse. Klare, trouble, graueelachtige, verdorvene, bleecke, deluwe, vuyle, rassche, vette, dunne, smertighe, ghepiste, witte, drabbighe, roffe, onklare, stille, goudtghete, bloedighe, schymighe, roode, bruynne, ghele, stinckende, vochtighe.

Pythagoras. Onsterffelycken, Sanischen, geleerden, vcrmaerden, Philosophen, Musicien, goddelycken, beklaghelycken, beklachden, Mnesarrenschen, wed. rghebornen.

Vas ghebornen in't Eylandt Samos, Maesarchus den Goudsmiths sone ofte Iuwelier, een van de meeste Philosophen van synen tijt, excellenten Mathematicijn ende VVetghever. Hy ghingh eerst in Egypten, ende daer na in Babylonien om d' Astrologije te leeren, van daer keerde hy na Creten en Lacedemonien, om de kennisse te hebben van de wetten Lycurgj en Minos, die in dien tijdt floreerden: Daer na dootreyfende Italien, werdter zoo wel onthaelt, dat het volck twelck tot overdaet zeer gheneghen was, door syne autoriteyt ende leeringhen, schikten hun tot een beter borgherlijck ende gheschicht leven. Eyndelijcken quam hy tot Metaponten, daer hy syn daghen eyndichden tot groot leedtwesen van d'inwoonders, dewelcke om te betuyghen hoe groot sy hem achteden, maecten van syn huys eenen Tempel, ende eerden hem als Godt. Hy was eerst van opinie, dat de ziele van den eenen mensche vervoert in den anderen.

Python. Opgheblasenen, grouwelycken, ouden, afgrijfelen, waterverwijghen, rens, leemachtighen, slyckerighen, vilynen, besmetten, zorghelycken.

Men zeght dat Python was een Serpent van ongheloofijcke grootte, van 'tslijck der aerden ghegenereert, na de deluvie van Deucalion, ende dat Apollo, van dat het ghebornen was, dat doodde, derhalven Pythiaen ghenaeamt. Oock voor Python wort verstaen de Verrottinghe.

Placcaet. Aengheslaghen, schandt, lasterlijck, gheliebelleert, kort, lanck, vroeck, leselyck, openbaer, hatelijck, schimp, daghende, schandael, gheplact.

Plaester. Witte, zachte, rouwe, treck, zalf, heel, corosif, verzachtende, swerte, gulde.

Plaucke. Smalle, daerende, stap, effene, steunende,

vouwe; stollagie, stellinghen. overhanghende, ghemarberde, sch. dderen, gheschaeftae, effene, ghewecrds, harde, dennen, eycken, styven.

Planeetsterre. Klare, schoone, blinckende, reyne, lichtende brandighe, zuivere, stralende, glinstrende, gheinstrende, schynende, verlichtende, omloopende.

Plante. Ghevoede, levende, jonghe, ghewortelde, verplante, verzette, nieuwe, kale, vruchtbare, seere, kracht hebbende.

Plasrighen. Haestighen, gheweldighen, vochtighen, buyenden, wolckighen, korten, spertelenden, kouden, stercken, rasschen, newelachtighen, voorjarighen, lauwen, val lenden.

Plate ofte Zundtplate. Periculense, hindertycke, schade-lycke, zorghelycke, zandachtighe, opghehoopte, ariftighe, schelfferachtighe, keysteenachtighe, rootzsteenighe.

Plate. Den goddelycken, Cecropischen, wonderbaren, gheleerden, wysen, degholycken, Athenischen, diepzinnighen, welsprekenden, Prince der Philosophen, Socratischen.

VVerdt eertijds Aristoteles ghe-naemt, door Arillon, om dat hy zeer breede schouderen hadde, hy was te Athenen gheboren, op den zelve dach van de gheboorte van Apollo, in't Eylant Delos: Boven dat hy de kennisse hadde van alle konsten, heeft zich vooraemelijcken tot de Philosophije begheven. Socrates Discipel gheweest hebbende, by den welcken hy zoo wel profiteerde, dat men hem daer na noemden den Goddelijcken Plato, ende den Homerius van de Philosophen, die zelve zeyden (om dat hy zoo welsprekende was) dat hy al dien Iupiter wi'de Griecx spreken, het zoude platonijckelijck moeten wesen. Hy sterf 81 jaer oudt wesende, van een ziekte die men noemt yoetfleercijn.

Plattijnen ofte Klompen. Moe, houte, hooghe, sware, beslaghene, aerdighe.

Plaveysel ofte Vloersel. Effen, oneffen, koudt, hardt, ghemarbert, plat, steenen, asterickcn.

Plautus. Ouden, bootsighen, elendighen, comijcschen, spottere, plaeyer aer, armen, ghebrekelycken, welsprekenden.

Dese comijcschen Poet is van alle de Latijnsche den bootsichten

schsten gheweest, hy was zoo arm dat hy om de kost te krijgen den meulenteen dracyde, ende als hy tijdt hadde, bekommerde hy hem met Comedien te dichten, welcke noch hedensdaechs in onse handen zijn.

Pleyne. *Veldplaetse, ontdeete, ghegraefde, schoone, breedde, levendighe, vruchtbare, wyde, vochtighe, zandachtighe, lommerachtighe, wilde, opene, verstrekenne, groene, stofachtighe, vermakelijcke.*

Plicht. *Schuldighen, behoorlijcken, dienstelijcken, ghedienstighen, ghehoorzamen, ghetrouwven, veerdighen, ootmoedighen, dienstbaren, gheneychden.*

Plinius. *Natuerbeschrijvere, Veronisch Edelman, swaren, Historischrijver, menschen-vriendt, diepzinnighen, geleerden, arbeydighen.*

Plinius den tweeden, van Verona, was in den tijdt van den Keyser Vespasianus, wiens zaken hy beschiecte, onder welcke hy des nachts wakende, zoo hy zelve zeght, heeft de bearbeyde Historie der natuer beschreven. Onderzoekende d'oorzake ofte den oorspronck van tgheduerich branden van den berch Vesevus in Campanien, hy vestifte in den roock en damp van dien boosen berghe.

Ploech. *Arbeydenden, leeghen, keerenden, boeren, handelijcken, ghekonterden, swaren.*

Ploech-yser. *Scherp, snijdende, krom, hardt, arbeydich, swaer, versleten, rou, aerdtvrotende, bot.*

Pluymstrijcket. *Uleyenden, smeeckenden, tafel-vrient, tailloorlecker, gulfighen, nademontsprekenden, leughenachtighen, monesfluyter, brockvolgher, klappaert, koppeldraeyer, snooden, Hovelinck, beroemer.*

Pluymen. *Zachte, dansen, lichte, veerdighe, voghel, witte, ghemoeyighe, gansen, swanen.*

Plutarchus. *Choronenser, vermaerden, gheleerden, Philosoph, Historischen, Historischrijver, welsprekende, Chronyschrijver, ghetrouwven, vloeyenden.*

Hy floreerde ten tijde van Trajanus en Keyser Adrianus, was zeer gheacht om syn groote ende wonderlijck gheleertheyt. Hy deat ende synen Botck vā d' Apophtegmata aē de Keyser Trajanus

M. ANTHONI SMYTERS.

Sus: waeromme hy van den Raedt ghepert werdt, ende in Sclavonien ghezonden, met een ghebodt aen alle de Gouverneuren vants Landt, gheen dingh te werck te stellen, zonder synen taedt.

Pluto. Saturnifchen, swerten, belfchen, grouwelycken, vreedden, onbarmhertighen, wtzinnighen, roovere, Gods des afgronts, verschrickelycken, Koninck van de rijkdommen, ghierighen, donckeren, trotsen, onverbiddeleycken, Elysiaen, vlammanden, duysteren, straffen, Clymnaeenschē, Koninck d'r duysterbeyt, harden, Srygsfchen, onverzoenlycken, overdadighen, zolfferighen, onderdaerdigen, Helsen koninck.

Saturnus ende Ops sone, was Jupiters broeder, ende van Neptunus, dewelcke als sy de heele weerelt dedden, hy die de jongste was viel hem dit V Vestquartier ten deele, 'twelck heel by d'wterste Zee gheleghen is, waer wt de Poëten ghedicht hebben, dat de Helle hem ten deele ghefallen is. De Latijnen noemen hem Dis, dat's te zegghen Rijkdommen, welcke alle begrepen ende verborghen ligghen in de holen des Aerdtrijcx. Men zeght dat Proserpina syn iuster was.

Pocken. Ongheluckighe, elendighe, Napelsche, France, Spaensche, kruypende, hatelycke, hoerachtighe, vervloecte, groote, sleercynighe, ongheneselycke, halijcke, quade, ontstekene, Lazaris dochter.

Pockhout. Vreemt, Indiaens, medicinael, bitter, rieckende, heyligh-hout, verdrooghende, herftachtich, ghezont, pockendranck, massijf, opperste remedie.

Het wordt wt Indien gebrocht, zoo wel wt Oost als wt V Vest-Indien, des is dryerleye. Dit hout is wonderlijcken goet voor de pocken, het beste is het ghene dat versch ghesneden is, ende wit, zoo wel van buyten als van binnen, zonder kloven ofte spleten, dat dicht, swaer, welrieckende, scherp ende wat bitterachtich, gheheel zuyver ende niet wormstekich.

Pockighen. Een die de pocken heeft, opgeblasenen, guelonden, bleecken, sweerighen, schandighen, magheren, sweetachtighen, neusloosen, mismaecten, droevighen, hoerenjager, onkuysschen, onschamelen, elendigen, smertighen, lelammen, puystighen, waggbelenden, schuddenden, bevenden, gheschenden, verdorvenen, catarachtighen, vreesfelycken, cystilycken, ziecklycken, treurighen, ghelitscockenden, catijvighen.

ghen, verwelooſen, zeeverenden, ſmertighen, ghebochelden, rochelnd:n, deluwen, ontvleesden, kanckerigh:n.

Pocxkens. Kinder, ſweetrende, puystighe, ghept. etc, drooghende, ſchorffighe.

Pocet. Redelyck:n, ſtichtelycken, vermengde, Eſopiſchē, Lydiſchen, Cilidiſchen, ghelauwerden Sybariſchen, Cyperſen, oorkittelighen, ſtadigen, verbeeldenden, bareden, luſtremmenden, ghemoetſtillenden, gafracken, goddelijcken, gheheylighden, Wilezeggghenden, beufelaer, Facteur, comiken ofte tragicſchen, amourenſen, edelen, ydelen, ghleerden, bytend:n, boofſighen, loſpoſt, weiſprekend:n, Propheet, propheeterende, furieuſen, eeuwighen, Phœbus ſone, nutzoet:n, malen, geheylighden, gheest, ſchilderije-beminner, zarijcken, luydroepere, der Muſen Priester, Muſijck-beminner, Pallas ſoldaet, curieuſen, lauwerknauwer, zangher, voedſel der neghen gheſusters, heylighen, fabeldichter, Pieridiſchen, der Goden dienaer, weerdighen, bedieder der Goden, welsingenden ſwane, wtroeper van den lof, Apollos ſone, der Muſen voeder, der Goden vriendt, Heroiſche, trompet, edelen, Hemels kindt, troetelaer, Parnassiſchen, aendachtighen, gheestighen, verſieder, diepgrondighen, vernuſtighen, werckelijcken.

Poegniaett. Korten, breedden, langhen, ſcherpen, moorders, bloedighen, periculenſen, doodenden, ſtyven, hinderlijcken.

Poel. Slyckerighen, drabbighen, ſtilſtaenden, ſtinckenden, breedden, vuylen, vochtighen, ſlapenden, hollen, veldt, modderighen, paddighen, moerighen, broeckighen, peſtigcn.

Poel ofte Staend water. Breedden, wyden, diepen, ſtilen, viſch, slyckerighen, blauwen, kouden, go'venden, vochtighenden, ſlaperighen, opworpenden, ſtaenden, vlietenden, bollen, natten, vloeyenden, hanghenden, ſlymighen, ontdekten, levenden, fonteynen, reghenachtighen, ſchwymenden, ſtinckenden.

Poeterije. De konſt van verſen te dichten, verſen, luſtighe.

strijde, zoete, grove, malle, gheleerde, kitteliche, schoone, vertierde, amoureuse, goddelijcke, Homerische, onkrystliche, bootsijche, heerlijcke, Heroische, edele, lustige, aerdighe, konincklijcke, fabelachtighe, vrolycke, tragische, statighe, diepzinnighe, Ronsaertjche, Marotsche, smeeckende Satyrische, buselachtighe, onsterffelijcke, ghematichde, duysterzinnighe.

Pollicie ofte Stads-regiment. Wijse, gherechtighe, vrendendochter, ghereguleerde, vreedtzame, rechtveerdighe, redlijcke, openbare, gheordineerde.

Pollux. Oebaliaen, Ledis sone, Tyndaridschen, bebedighen, Laconischen, onsterffelijcken, Amycleaenschen, kloecken, schermer, Ledischen, Spartaenschen, krigher, bertelijcken, loosen, handighen.

Iupiter ghewondt wesende van de liefde van Leda, veranderde zich in een Swane, om haer tot synen wille te verkrijghen, ende wt syn zaedt werdt Pollux ontfanghen, den welcken ziende synen broeder Castor, door het consent van Iupiter, ghedoot te wesen, deelde hem mede van syne onsterffelijckheyt.

Polymnia. Zoete, Thespiensche, zanghstere oft zangherse.

Dit's een van de neghen Musen, alzo ghenaemt, ter oorzaken van de groote memorie.

Polyphemus. Eenooghighen, wreeden, gulsighe, dronckaert, Neptunis kindt, moeyelijcken, Sicilien-grootwel groosten, blinden, afrijelijcken, stercken, Siciliaen, groven, Actnaen, Cyclopschen.

Vas een van de Cyclophen. Neptunus ende Toosis sone, zeer groot van lichame, ende woonde in den berch Aetna: hy en hadde maer een ooghe in't midden van syn voorhoofd, ende leefden by menschen vleesch. Op eenen tijdt dat hy droncken was, maecte Vlisses hem blind: hy beminde zeer de Nymphe Galatea, hy ziende datse hem verachtete, en meer beminde syn jonghe kindt Aeis, speet het hem zoo, dat hyse met eenen steen doot wierp.

Polyxene. Zuivere, Priamidische, Troyinne, moedighe.

Als Achillis op Polyxene verliefte was, beloofde de Troyanen, dat hy den Legher van de Griecken zoude doen vorttrecken van hunne Stadt, zoo men hem die tot een vrouwe wilde gheven: Het

welck sy weynsden hem te bewilligen, in voeghen dat hy hun ver-
trouwende, en in den Tempel van Apollo wesende, om de Doch-
ter te trouwen, werdt hy met eenen pijl doot gheschoten. Sy, om
te ghebodt te volbrengghen (zoo't schein) van Achillis, werd' se op
sijn graf onthalt, ende tot ghetuyghenisse van hare reynicheyt,
dat itervende sy acht nam, dat in't vallen hare schamelheyt niet
ontdeft en werde.

Pompoen. *Zoetachtighe, zuucker-zoete, vochtighe,
grootte, dicke, zoetrickende, koude, dichte, delicate.*

Is van natueren koudt ende vochtich, verweeft quade humeu-
ren, voornamelijck alsse niet wel ghedigereert en wordt in de ma-
ghe, alzoo datse een ziecke verweeft, die men Cholera ofte Ghecl-
zuchte noemt.

Pomone. *Fruyt-goddinne.*

Pompeusheyt. *Prachtighe, grootte, victoriense, heerlyc-
ke, wereltse, hoovaerdighe, bereyde, toeghemacete, ydele,
konincklycke, trotsighe, eergierighe, moedighe, guide, rycke,
overdadighe, triumphante, eerlycke, statighe.*

Pondt. *Ghewichte, swaer, teghenwichtich, weegh, loo-
den, hanghende, oprecht, valsch.*

Poortael. *Gheschrymveret, heerlyck, gheberdweret,
Heeren, moy, statich, kostelyck, hoovaerdich, magnisijck.*

Poorte ofte Dcure. *Ghegrendelde, ghespiede, vaste,
stercke, ghemarvelde, gheboomde, sluytende, toeghedane,
gheyserde, krakende, klincket, wincket, ghespyckerde, ghe-
stoten, ghebarreerde.*

Poot, *ziet Klau.*

Poppe. *Moye, edele, aerdighe, schoone, lustighe, lief-
lycke, ghetoyde, kinder, loffrouwen, fraeye, propere.*

Poplier. *Ghetorsten, tranenden, waterachtighen, ghebla-
derden, gomachtighen, witten, cottoenachtighen, hooghen,
gheshockierden, bebladerden, blauwen.*

Porceleyn. *Kruydt, koudt, vochtich, sleypende, verkon-
wende, slymachtich.*

Porphiersteen. *Aderachtighen, ghespickelden, schoo-
nen, rooden, Egyptischen.*

Den Porphier die wt Egypten komt, trect na het roode, ende
die

die gheteeckent is met witte placzkens, wordt in zekere vietkan-
te stukken ghehouwen, ende tot groote stukken ghemaect.

Polte. *Vlieghenden, rasschen, ghevogelden, Roomschen, loopenden, rydenden, lichten, Mercurius kindt, neerstighen, haestighen, vlytighen, gheplymden, ghevederden.*

Poitken. *Vischken zoo ghenaeemt, ghehoofst, dun, hommen, donachtsch.*

Pot. *Aerden, zennen, teuter, drinck, zied, water, pis, oly, boter, steenen, verloyden, koperen, wyden, enghen, bier, wijn, ghebruyten, melck, sproey, gatighen, schys, schenck, drinck.*

Potbacker. *Vuylen, snooden, behendigben, ambachtesman, dracyer, aerdkneder, nydigben.*

Pote ofte Scheute. *Verworpen, krachtighe, wilds, rouwe, ghezuyverde, reshee, stercke, ghesnoeyde.*

Potheys, *ziet Handthave.*

Pottagie. *Ghekoocte, substantieuse, zuyp, wtghelesene, ziedende, bereyde, ghesaffraende, voedende.*

Pouleyen-kruydt. *Bloeyende, wildt, rieckende.*

Practisijn. *Ervarenen, experten, ouden, wysen, voorzichtighen, alderbesten, subtylen, kloecken, gheoeffenden, gheleerden, neerstighen, ghestileerden.*

Praet, *ziet Klappinghe.*

Prebende. *Beneficie ofte prove, canonincklycke, daghe-lycsche, canoninckelrye, gheluckighe, Collegaets, dobbel, slechte.*

Preceptor, *ziet Meester.*

Predikanten. *Catholycke, Dienaers des Goddelijcken Woordts, eenvoudighe, gheleerde, zedighe, welsprekende, wijse, zonden-straffers, waerachtighe, Theologhen, moysprekende, wtlegghers, vermaenders, beminners, kettors-vyant, yverighe, heftighe, heylighe, vermaerde, excellente, wonderlycke, vloeyende, sterck van memorie, aendachtighe, zinnrycke, text-rycke,*

Predikatie. *Openbare, heylighe, ghemeyne, aendachtighe.*

E P I T H E T A V A N

ghs. Christelycke, heerlycke, gheleerde, weerdighe, heftighe, bearb. yde, wtgheprokene, statighe, gheestelycke, goede, Evangelische, yverighe, ghepredicte, Catholycke.

Preservatij. Medecinael, herselyck, ghezonde, krachtighe, haestich, zondertlingh, beschermelyck, opperste, noodich, lijf-bewaerster, ghezondthoudende.

Preudent. Opperraedtsbeer, statighen, ghedenckweerdighen, wijzen, tcieraet des raedts, eerweerdighen, eerbaren, den Godt van 't Hof, ghevreeden, ouden, gheleerden.

Priamus. Dardanischen, Koninck van Asien, machtighen, Troyaen, heerlycken, Laomitidischen, schoonen, rijcken, helit, kryghr.

Sone van Laomedon, Koninck van Troyen, die door Hercules gheplondert werd, die oock Laomedon doodde, succedeerde syns Vaders Rijk, na dat Hercules wtgekocht was; Hy repareerde de Stadt zo wel, dat hy niet alleen en scheen Koninck van Troyen te wesen, maer oock van geheel Asien. Ende op dat hy syne vyanden te beter mochte wederstandt doen, hy maecte verbondt met Cisseus Koninck van Tracien, syne dochter Hecuba te wijve nemende, by welke hy 17 kinderen kreech, ende 33 by syne bywijven ofte concubijnen: wt dese Hecuba werdt gheboren Paris, die Helena ontschaecte, waetomme de Griecken 10 jaren lanck de Troyanen oorloghe aen deden, gheduerende de zelvige (boven dat de Stadt Troyen ingenomen was) alle de kinderen, ende oock Priamus zelve werden omme-gebrocht.

Priapus. Rooden, onkuysschen, der tuynen Godt, ouden, Lampfacidschen, vrolycken, wtspuytenden Vad. r. schandelycken, rootmakenden, Koninck der generatien, bacchischen, amoureuken, onreynen, hoerachtighen, beschaemden, anijcken, vuulen, ho'venier, ontdecken.

Vas de sone van Bacchus ende Venus, is als een Godt van de tuynen gheert gheweest, door de superstitieuse antiquiteyt, hadde synen Tempel te Lampfaden, een vermaerde Stadt in Helleponten, daer men zeght dat hy gheboren was. Men offerden hem den Ezel, om dat hy hem wilde vermenghen met de Nymph Lotis, die op 't gras lach en sloop, by onghewal maecte den Ezel daer Silenus op reedt zulcken gherucht, dat sy wacker wordende luyde riep, ende met hare handen stietse Priapus van haer, daer alle de medehulpers zeer mede lachten.

Priester. Ouden, gezalsd. n. dienaer Godes. reynen, lancke rockighen, offera r. heylighen, kapdragher, gheest. lycken, ghezeghenden, gryfsen, katen, choor, yuerighen, eerweerdighen.

Priesterschap. Priesterlycke, heylighe, ghematichde, ghemanierde, statighe, wrecke, eerbare.

Prije. Stinckende, vuyte, doode, infecte, oude, verrotte, verachte, verworpene, swerte, wormighe, verschimmelende, maeyachtighe.

Prince. Edelen, doorluchtighen, oppersten, oversten, Hertoghe, heerlycken, wysen, machtighen, milden, ghebiedenden, stonten, hoochmoedighen, onoverwinnelycken, deuchdellycken, kuygher, dapperen, kloeckmoedighen, grootdadighen, goedertierenen, gespraeckzamen, gemeynē, oorloochsche, hets, excellenten, ontømmelycken, grootmoedighen, rechtveerdighen, gherechtighen, goetdadighen, hoochgeachten, ridderlycken, gheveersien, eergierigen, eerbetrachtenden, hoovaerdighen, trofsen, pompeusen, alderhoochsten, aerdighen, vromen, kloeckmoedighen.

Prioor. Monnincken, klooster, Religieusen, ecrzamen, Convents, ghekapten, vetten, Regulier, onder, opper, yuerighen, devoten, eerstzittenden.

Privaet. Stinckende, vuyt, stontich, heymelyck, ghemack, ghebrilt, ghemeyn, doncker.

Privilegie. Konincklycke, zonderlinge, autentijcke, gunstighe, borghers, klercken, particuliere, generale.

Proces. Twistich, verwerret, verbleeckende, bleeckverwich, gheknoopt, herknoopt, vernieut, kyf, verbael, woorden, quellyck, swaer, moeyelyck, raetghenomen, elendich, grouwelmonster, oudt, principael, gheveynct, arbitrael, styvende, quellende, terghende, verresen, schuerborfsen, twyffelich, kostelyck, sommaris, bewonden, belammert, crimineel, wets oft qualyck, ghefondeert, oorlooghs-schaduwe, geconcludeert, wghedeelt, verdraeyt, slapende, vast, erffelyck, aenghebecht, wederroepende, oneyndelyck, ghaest, verderffelyck, wghen

wtgheroepen, avontuers, gheleyt, gheoordeelt, hanghe
gheaccordert, onderricht, ydel, gunstich, oversien, cyss
de, ordinaris, extraordinaris, civil, wederopghewor
ghekrnyst.

Een oudt man goedt, eens aen het Hof verzochte,
Dat het besluyt, en 'tvonnis voor het recht
Van syn proces: Kort en ghelubt zijn mochte.

Wier op den Raedt t'ontbieden hem bedochte,
En w:ten woud', wat lubben was ghezeght?

De man heeft hun syn meyningh wtgheleght,
Enzeyde: Ick heb verkregen voor veel jaren
Een vonnis langh; doch zijn daer wt ghebroedt
Processen veel, veel onkost en beswaren,
Ia meer dan al de weerde van myn goedt:

Die ick verzoek, dat men my prononcere
Een vonnis dat niet meer en generere.

*Processie. Heerlycke, devote, openbare, generale, vora
maerde, weerde, volckrycke, ordinarise, extraordinarise.*

*Procureur. Archlystighen, subtylen, gheleysnapper, van
ghere, arbeydighen, loof.n. besighen, ghesubstitueerden, spits
vindighen, proces-vindenden, zorchvuldighen, ghetrouwen,
wackeren, neerstighen, placyaert, klapper, quellenden, ghe
quelden, ongherusten.*

*Proefftuck. Goet, voldaan, zeker, merckelyck, getuycht,
ghevysseert, vast, waerachtich, gbetrou, gheprobeert.*

*Proevere. Fleischdragher, wynproeuer, credenceerdet,
meerstighen, doenden, spyskoopere.*

*Profijt ofte Voordeel. Woeckenaers, verkregen, be
quaem, bearbeyt, nut, oorboor, vruchtebaer, ingh:brocht.*

*Prognosticatie. Astrologischen, onzekerem, voorzeg
ghinghe, loghenachtighe, waerzegghende, Nostradamische,
ligghende, voorzegghende, prophetische.*

*Prolixiteyt. Lanckheyt van woorden, mildheyt, langhe,
groot, moeyelycke, onghenuechlycke, vordriesselycke, hae
luche.*

lycke, walghelycke, overvloedighe, onnoodighe.

Prometheus. Klaechachtighen, quelenden, stendighen, Iapets sone, ongheluckighen, dief, waerzegghere, gheknevelden, ghebondenen, straetschender, droevighen, loosen, heylighbryer-roover, Caucasischen, wijzen.

Vas Deucaions Vader ende Iapets sone, om dat hy het vyege wt den Hemel ghestolen hadde, werdt aen eenen berch vast ghemaeft die ghenaeamt was Caucasus, daer eenen Arcus alijt syn lever kmaechde: ende op dat syne pijn eeuwichlijck dueren mochte, groeyde des nachts zoo veel lever weder aen als den Arcus in den dach verslonden hadde. Na dat hy langhe dese elende hadde gheleden, ende Hercules met Iason reyfende door Scythien om 't gulden Vlies te bekomen, passeerden (door 't bevel van Iupiter) daer voorby, ende ontbonden hem, na datse eerst den Arcus ghedoot hadden met pijlen.

Proserpina. Koninghinne vande Helle, hoeghmoedighe, reyne, spytighe, Hellsche, Plutoniaensche, hatelijcke, wreede, growwelycke, Strygiaensche, nijdighe, dryhoofdighe, Siciliaensche, wechgevoerde.

De Poëten makende dese fabel, zeggen dat was de dochter van Iupiter ende Ceres, die Pluto wech voerde alzo sy besich was met bloemen te plucken: zommighe verstaen met desen naem de Mane: oock verstaet men daer mede het zaedt van de vruchten.

Prophecije. Goddelijcke, Hemels voorbode, toekomstende, twyffelachtighe, voorlopende, voorzegghende, Astronomische, wonderbare, onzekere.

Propheet. Heylighen, Godes, waerachtighen, lofachtighen, onden, valschen, gheinspireerden, ghebeylichden, ghewijden, wtleggher, voorzegghenden, zekeren, vasten, Secretaris Godes.

Prophetij. Ghelijcke, onghelijcke, ghemetene, rechts, passende, effen, ghelimitteerde.

Propoost, ziet Redene.

Protheus. Wanckelbaren, monsterighen, tovenaer, onden, Egyptischen, Zee-gode, groengrau, hemelverwighen, twyffelachtighen, wonderlijcken, voorzegghachtighen, Oceaenschen.

Oceaens ende Thetys sone, was, na der Poëten versieringhe, eenen Zee-godt ende een groot Propheet van Neptunus, die hem alzoo veranderde in forme ende ghedaente ghelijck hy wilde, om bequamelijcker te bedrieghen die, die tot hem quamen om toekomende dinghen te vernemen: Maer om van hem iets te weten, moest men met geweld hem handen ende voeten binden, doen kreech hy weder syne natuerlijcke ghedaente, ende verkondichde de toekomende dinghen aen die die't van hem begheerde.

Protocol. *Formulaer, voorschrift, copy-boeck, nutten, notarialen, minuyt-boeck, Secretarisen lesse, bequamen.*

De 17 Provintien. *Verre, eerbare, moeyelijck, bouwelijck, vreedzame, sware, koophandel-rijcke.*

Provisie ofte Voorraedt. *Fluytelijcke, bezorchde, noodighe, beneytsichde, bequame, tijdighe, goede.*

Provost. *Rechtveerdighen, Roodcroede, eebaren, ghebisdenden, machthebbenden, gheweldighen, harden, straffen, criminelen.*

Pruymen. *Oude, ghele, roode, purpure, groene, vyerighe, witte, slete, damaste, bosch, wilde, langhe, zoete, zure, scharlaken, ronde, harde, wynachtighe, zachte, vaste, daeyen, drooghe.*

De beste zijn die van Damas, daer van sy den naem ghekregeen hebben, sy purgeten het Colica, ende maken bequamen kamer-ganck als men se eet, maer daer na stoppen ende houden den kamer-ganck op.

Psalm. *Davids, troostelijcken, blijden, vrolijcken, lof, zoetghezonghenen, musicalen.*

Purper. *Verwe, Tyrisch, roode, roodeverwende, ghecoluert, peerts, delicaet, dicbaer, konincklijcke, edel, bloedich, eerbaer, rijck, Turcx, excellent, violet, prachtich, blijdt, tweeerwich, heerlijk, blinckende, Parijs, bloetroot, vlam-mich, verlichte, doorluchtich, gheschildert.*

Puncte ofte Pinne. *Priem, scherpe, gheslepene, verstaeld, stalen, yseren, doodelijcke, stekende, dunne, verbeuene, moorders, troese, bloote, naelden, schelfferende, pijlen, ghesstufferde.*

Put. *Holl:n, dispen, gapenden, openen, waterachtighen, borne,*

torne, enghen, wyden, ronden, donckeren.

Puymsteen. Lichter, witten, spanciachtighen, gebranden, Vulcanifchen, berchachtighen, Siciliaenschen,

Alle die wonderlijke werckinghen der natueren onderzocht hebben, zegghen alle dat den Puymsteen niet anders en is dan dat het ghebranden steen is die men in de hollicheyt van de berghen vindt, wordt oock mot menichte ghevonden in Vulcanus berch, ofte den berch Gibel in Sicilien.

Puyn, ziet Gruys.

Puyfte. Verhevene, roodeachtighe, gheswollens, windt, dicke, smertende, sweerende, quellijcke, blinkende, pijnende, vuyte, swertachtighe, pest, pockighe.

Q.

Q*Vabbe. Fisch, slibberachtighen, leelijcken, gheplackten, bruynen, lekeren.*

Quackele. Onbandelijcke, dooroliegende, bittighe, vreemde, botte.

Defen Voghel is kleyn, ende en vliecht niet zeer hoogh in dit Landt, maer vliecht neffens d'aerde, is zeer greetich na het groen koren ende tarwe koren.

Quackzalver. Snateracr, stoffcr, klappaert, bedrieghelijcken, subtylen, zotten, bedriegher, spatter, gheckenverleyder, stuytvoet, voxswentzer, booscr, verachtelijcken, versmadelijcken, gynchelacr, passerapaspeelder.

Quactte. Quaerspel, witte, blyde, gheschilderde, avontuerfche, verhuystert, glatte, vrolycke, Romaensche.

Quactheyt. Schandelijcke, groote, vleyne, grouwelycke, onnatighe, onmanierlycke, onheoorloofde, onghesichte, onbedachte, eysselijcke, wreede, stoute, vreemde, straffelijcke, blaedighe, ongheluckighe, schadelijcke, uornemelycke, afgryfselijcke, ongheloovighe.

Queappel ofte Peirc. Ghebaerden, gheleu, zueren, rickenden, wilden, appelachtighen, ghecostoonden.

Quellinghe ofte Quellagie. Groote, sware, bittere, droevighe, smertighe, wreede, harde, droeve, versmadelijcke.

ke, verdrietelycke, jammerlycke, overdraghelycke, deslycke, dootlycke, vermoryende, moeyelycke, weereltsche, bekagelycke, zickelyck, lichamelycke, daghelysche, straflycke, gheestelycke, heftighe, krachtighe, gheduyghe, quillighe, zorchvuldighe, quelende, verdrietighe, verdorrende, knaghend., onontvlicdelijcke, doodelycke, hatelijcke, prikkelende.

Quaestie ofte Sware vraghe. Duystere, verwerde, twifelachtighe, verborghene, ver hinderlycke, subtyle, curieuse, omwimpelde, scrupuleuse, van importantie, van weerden, arbjdighe, dweyffe, zorghelycke, onghemackelycke, periculouse, korte, spitsvindinghe, discipinnighe.

Quickzilver. Subtyl, vck, gheresolveert, mynen, roerende, beweghende, doordringhende, zuiver, periculens, loopende, goudts-vriende, onstille.

Quickzilver is het zilver zeer ghelijck, maer het is nimmermeer stille, want het is loopende ghelijck water: des is tweedele, het eene is zuiver, ende het andere niet, het zuivere wordt in de metael-mijnen gevonden, het onreyn onder het vermilloen, het is des goudts vriendt, om dat alle andere metalen daer over swimmen, ende het goudt zinct onder. Eyndelijcken het is vergift om te drincken, door dien dat syne swaerte het ingewant des menschen knaecht.

Quintilianus. Redenaer, gheleerden, statighen, Spagniaert, vermaerden, leerkonstighen, rethoryckelijcken.

Spagnien heeft ons desen Rethorizijn voort gebracht, een vermaert Philosoph, den welckē dē Keyser Galbus mede te Roomē brachte, daer hy de Schole ophiel, werdt daer wel ontfanghen om syn groote wetenheyt, hy heeft acht Boecken ghemact van de stichtinghe der Oratien-konste, welke zes hondert jaren verloren waren, ende werden ghevonden in een Moincken Klooster door Pogus Florentinus, wesende in den Raedt van Constans, en die hebbende doen copieren ende corrigeren, brachtse in Italiaen.

Quintilis. Stouten, straffen, berispen, hatelijcken.

Quintil Varon was een man, die gheerne der Roomsche Poëten versen las, ende oordeeldendet vrijelijcken van: derhalven wordense Quintilis ghenamt, die stoutelijck van het studieuz werck van eenen anderen oordeelen.

M. ANTHONI-SMYTERS.

Quispel: Sprenggh, besprenggh, ghedraeyden, langhen, dach-
ten, veynigheden, raegh, hanghend:n, swaren, heerlycken;
sijden, ghecolourden.

Quitgoedt ofte Ghilde. Broodsdronckenen, mallen,
blinden, wellustighen, leechgaenden, jonghen, bordeelbrock,
lichten, vryen, verlatenen, witebroots-kindt, stouten, vry-
sprekenden, jeuchdighen, onbeliefden, onbeschaemden, ver-
lorenen, schafuysachtighen, milden, gulfighen, goetverteer-
der, weereeltschen, trotsen, verquisten, overvloedighen, onver-
laten, onverlatenen, zondighen, slampamper, zotten, dansser,
luxurieuus:n, kindts, versnoeyere, vromachtighen.

Quitanzie. Vrije, liquide, gheteeckende, mondelycke,
Schepen, gheschreven, onderschreven, notariale.

R.

R Abaut, ziet Boeve.

Rachel. Jacobs huysvrouwe, eerbare, Schaepher-
deresse, de moeder Iosephs ende Benjamin.

Sy was de tweede dochter van Laban ende huysvrouwe van
Jacob, langhen tijdt onvruchtbaet, maer kreech ten lesteu twee
kinderen, het een genaemt Ioseph ende het ander Benjamin.

Radijs. Stercken, bitseren, som:rs, rond:n, kouden, dic-
ken, wilden, langhen, ghestekenen, klaren, krommen, scher-
pen, nopenden, rooden, ghesteersen, gheschotenen, ghetacten.

Raadt. Voorzichtigghen, zalighen, profijtelijcken, goeden,
wijssen, rijpen, Catonischen, discreten, voorbedachten, gezon-
den, voorzegghend:n, goddelycken, behulpelycken, waer-
schouwend:n, leytzman van voorsichticheyt, onveranderlijck-
ken, voorghenomenen, statighen, heerlycken, lofweerdighen.

Raedt ofte Raedts-gheselschap. Keyserlycken, cerba-
ren, ouden, statighen, hooghen, eerlycken, voorw:sen, voor-
zienighen, machtighen, gheauthoriseerden, opp:rsien, eer-
weerdighen, gheureesden, wetghevenden, rechtdoorden, ge-
rechtighen, vergaderden, boechweerdighen, strengere, groot-
moedighen, ghehulden, ghekoffenen, Adagistrate.

E P I T H E T A V A N

Raedtskamer ofte Dinghplaetse. Oprocrighe, ghericht-
makende, beslotene, rechtelycke, quellycke, audientie, trou-
blighe, vermaerde, Rechters.

Raedtghewer ofte Raedtsman. Seerighen, rechtveerdig-
ghen, wijzen, onversaecheden, rijpen, straffen, eerbare, har-
den, gherechtighen, eerweerdighen, gheleerden, onbeweghe-
lycken, wetghever, wechouder, onbarmhertighen.

Raedtslach. Compact, accoort, oprocrighen, verbondenen,
ghevaertlycken, verborghenen, Monopolischen, onghoorlof-
den, boosen, schelmschen, ghesworenen, schadelijcken, beslo-
senen.

Rakette. Ghepeest, ghespannen, welghedraeyt, speel-
kets, handelyck, bal.

Raketten-kruydt. Edele, groene, heete, lieffelycke,
amoureuze, hoerachtighe.

Dit kruydt is ghemeen ende oock wildt, maer worden beyde in
de saladen ghegheten, ende om dat het verwermt, sien en etc't niet
veel zonder datter Latuwen bladeren by ghemenght zijn, alzo
wordt syne groote hitticheyt die tot luxurie verweest, verkoelt
door de Latuwe.

Ram. Tandeloofsen, stooter, bleetenden, weldraghenden,
suycker, lichten, rouwen, hayrighen, wyder, ghehoorden,
ghewolden, dertelen, onkuysschen, verteerder, doordrin-
ghenden.

Rancke. Wyngaert, kromme, druysdraghende, knoop-
achtighe, ghebladerde, ghesnedene, herfsnedene, ghebottede,
ghebonden, ghezuyverde, vruchtbare, ghesnoeyde.

Rantsoen. Roof, swaer, onbetalyck, verlossende, betal-
lyck, redelyck, kryghs, lysbehoudende, groot, zolts, kos-
tellyck.

Rape ofte Ruve. Limosinsche, sterke, ronde, koude-
beminnyse, groote, wilde, bittere, bytende, langhe, scherpe,
rouwe, klare, kromme, kromachtighe.

Men zeght dat in Savoyen worden Rapen gevonden die eick
100 ponden weghen. Matthiolus in syn Commentarien zeght dat
hyer ghezien heeft die 30 ponden weghen, welke waren langh
ende roodt. De Rapen groeyen gheerne in koude Landen.

Rapier ofte Sweert. Snydende, moorders, wrckende, wsfende, bloedich, wrcede, langh, ghepunt, dreygende, oor' ooths welghetempert, doodende, manschmoordende, ghew'ldich, overlaflich, klaer, blanck, kryghs, edel, vlammennde, verstaet, daverende, Spaens.

Rasheyt. Ghevloghelde, haestighe, neerfijge, veerdighe, styve, loopende, ghevederde, gheplymde, roerende, lichte, posten, vliegh-nae.

Raferye. Dulle, wreede, barbarische, gheweldighe, onstekene, vlammennde, droncken, felle, Tygrische, oproerighe, vorighs, vergramde, verveerlycke, ghevaerlycke, grimmighe, zotte, grouwelycke, ziedende, wtzinnighe, moedighe, ongebondene, onbedwonghene, ghepasside, beestighe, glocanimeerde, scherpe, onredelycke, moeyighe, blinde, ontensmelycke, tempeestighe, brandende, afrijfelycke, rouwe, bistighe, schuymende, schuymbeckende, koppighe, bulderende, vergramde, beroerde, verbitte, herffseloof, rumoerighe, ongenadighe, onghematichde, wtzinnighe, heftighe, krachsighe, overlafsighe, onverlatene, ongheduldighe, oorlooghsche, obstinate, oproerighe, onbarmhertighe, overdadighe, ras'n'e, beroerde, bieeckmakende, onverzoenighe, schadelijck, duzelycke, droeve, onghébreydelde, overgheghevone, elendig'e, verjworene, ghewapende, gramme, periculuse, droomende, swijuse, ghedrevene.

Rat. Omdrayende, drayende, wanckelbaer, roerlyck, wiel, beslaghen, onghestadich, omkeerende, licht, krakende, wacker, krom.

Ratte. Wacker, raffche, schadelijcke, erghe, knagbende, loofe, boofe, hatelycke, swerte, dieffche.

Rave. Swerte, heeffche, hongherighe, pryighe, verbongherde, krochelende, snapstere, voghel, verflindende, ongheluckighe, voorzeggende, oude.

Plinius zeght, dat Hesiodus schrijft, dat een Kraeye leeft negen mael zoo langh als een mensche, een Hert wier mael zoo langh als een Kraeye, ende de Rave dry mael zoo langh als het Hert. Voor-

der, een Rave alleen onder alle de voghelen, weet datse ongheluck brenghen.

Reagal. Swert, fenijnich, bitter, bleeck, verstorven, sterf-felijck, wildt, verghiftrich, boos, doodelyck, dootbrenghende, bleeckachtich, bleeckblau.

Recepte, ziet Dranck.

Rechter, ziet Richter.

Recht. Rechtsveerdich, straf, wreet, wetghewende, bey-lieh, redelijck, Keyfers, Goddelyck, civil, menschen, gheschreven, Canonincx, ghemeyn, wettelyck, ghelyck, goet, oudt, Heeren, ghewoonijck, kyvende, ghetrou, Richters, onbrekelyck, eerweerdich, doncker, besonder, gheheylight, eyghen, wanckelbaer, speciael, twyffelachtich, radende, ghewesen.

Rechteur. Academischen, vermaerden, weerdighen, wysen, voorzienighen, gheleerden, Politycken, Hoofst van d' Academie.

Redelijckheyt. Diepzinnighe, voorstaende, mensche-lycke, hoofst, koninghinne, bedachte, raedtsvrouwe, meesterse, koppighe, voorsende, natuerlycke, veranderlycke, sware, moeyelycke, besluytende, verscheyde, verontschultbare, voorghenomen, menschen-leermeeistere, gherechtighe, zonderlinghe, leytvrouwe, ghelycke, mannelijcke, rechtsveerdighe, waerheyt ghelycke.

Reden ofte Propooft. Ghemeyne, goede, sententien, verstandvoedende, diepgrondighe, vernuftighe, oorkistelighe, ghovoechlycke, wanschickelijcke, nut, onnut, achtervolgende, vervolghende, ghebrokene, moeyelycke, voorghenomene, vrouwen, lichtveerdighe, statighe, vrolycke, bootsighe, veranderlycke, verscheyden, amoureuze, t'zamenstrekende, vergaderde, spots, voorbedachte, korte, langhe, tafel, disch, achtereenvolghende, strijt, verborghene, tweezins, bondighe, onbetamelijcke, onghehoorde, vreemde, omsloopende, statelijcke, schoontalighe, ryckzinnighe, tucht.

Reep ofte Hoep. Ronden, scheeven, ghekrootten, ghewonteden,

vouteden, omvangenden, krommē, Spherifchen, draeycnden.

Reghen. Soeten, vochtighen, vroeghen, voorjarighen, vruchtbaren, stof, dampighen, waterighen, v'acken, p'as, winterschen, droevighen, catarreusen, dichten kouden, dunnen, huyverighen, vallenden; kleynen, quillycken, blaauwen, nevelachtighen, ysaechtighen, stort, Windighen, dauwen, buyghen, rymighen, mistighen, stercken, styuen, sonnen.

Reghe. boginē. Veranderlycken, nevelachtighen, gheverweden, vochtighen, voorzegghenden, gheschilderden, baestighen, ghekromden, dobbelen, reghenachtighen, gheschackierden, ghehoornden.

Register ofte Inventaris. Gheartijckelden, bekenden, beertjcken, beschreuenen, ghogrosseerden, ghetoeckenden, gheinventariseerden, oud.n, openbaren, leerenden, grooten; pampieren, memorie, daghelycschen.

Keygher. Schreeuwenden, ghebeeten, zeltzamen, delicaten; hoochvlieghenden, variabelen, waterachtighen, langghebenden, eenzamen, visch:ster, voorzeggher, koninckspijse.

Men zeght dat vleesch van desen Voghel ~~is~~ delicaet is, hy verheucht hem in't water wesende, hy leeft en ~~is~~ zit hem met Ael ende andere dierghelijcke levende visschen: hy waerschout ons van d'onwederen, want alst onweder wesen zal, verlaet hy de wazeren ende vliecht in de wolcken met groot gheschreeu.

Reynicheyt. Heylighe, Diaensche, gheheylliche, denchedelycke, schamele, Engelsche, trouwe, loutere, houwelijcsche, zuyvere, reyne, eerbare, Witte, innighe, maechdelycke, aerdighe, lustighe, schoone, wtmemende, aenghename, dochteren, maechden, bequame, hupsche, fraeye, verborghene, vercierde, sierlycke, gheschicte, onghebrokene, Religieuse, gheheele, onbesmette, beloofde, onnoofele, loffelycke, onghecorrompeerde, stantvastighe, goddelycke, beschaemde.

Reyisc. Langhe, verre, volbrochte, noodighe, devote, voorghenomene, moeyelycke, sware, feestelycke, bewandelde, vreemde, Pelgrims, beloofde, verdrievelycke, lustighe, ongemackelijcke.

Reyser oft Reyflichter. Deur, wel-ontfanghenen, willekomenen, mooden, bovenmatē, dwalenden, Pelgrims, vreemden, vreemdelinghs, onbekenden, dorftighen, vermoeyden, overarbejdenden.

Religie. Heylighe, eenvoudighe, eenighe, ghemeyne, conſcientieuſe, onde, vrye, Chriſtelycke, Apoſtoliſche, vryghe, Goddelycke, Catholycke, gheloovighe, ceremonieuſe, ghebeylichde, openbare, gheadmitteerde, gheoorloofde, Luterſche, Roomsche, Ghereformeerde, Miniſtriſche.

Reliquien. Overgheblevene, weerdighe, ghekaffede, beylighe, rijcke, devote, bepeirelde, onde, afſchachtighe, verhevene, koſtelycke, gulde, ſchoone, ſtofachtighe, ecrweerdighe, verſtorven, opgheſlotsne, bedekte, ontdeckte.

Remedic ofte Bate. Helpende, ghenefelycke, behulpelycke, goede, vaſte, zekere, ſtoute, bequame, verzochte, gheprobeerde, wriedende, excellent, wegheleghene, ghezondmakende, opperſte, teghenwoordighe, haefſtighe, ſtadighe, ſtaensvoetſche, heelende, opgheleghde, eerſte, laefſte, ghezondene, herſelycke, blyde, medecinale, zonderlinghe, ſtercke, machſighe, etc, trooſtelycke, ſubtyle, xuyverende.

Renpē. rdt. ſiegghende, oorlooghs, licht, wacker, lichtveerdich, ſtout, machſich, ſterck, kryghs, lancieren.

Rente ofte Chijs. Iaerſcharighe, grondt, jaerlycke, Heeren ſchuldighe, eeuwighe, verſtorvene, onloſſelycke, lyf, erf, los, woekers, aengheerſde, patrimoniale, loopende, verſtorvene, daghelyſche.

Repetitie. Herhalinghe ofte herzegginge, lieflycke, tweevoudighe, dobbele, gheduerighe, herzegghende, hatelycke, onmoodighe, herdane, veranderde.

Requette. Ootmoedighe, ſupplicerende, biddende, deerlycke, moeyelycke, quellycke, laſſige, ghepreſenteerde, ſmeekende, Roekers, toeghelatene, gheaccordeerde, klaghelycke, beleefde, onbeleefde, overgheghevene, ſtoute, ſchimp, aenhoudende, verzoekende, vervolgende, eerlycke, ongeſchiet, gheſchrevent, gherechtighe, redelycke, buyten-propooſte, be-

antwoordinge, gheappostilleerde, veerdighè, klaghelycke.

Resolutie, zies Beiluyt.

Rethorijcker ofte Rethorizijn. *Welzegghenden, wel-
sprekenden, gheschickten, eloquenten, welberedden, goet,
edelen, excellenten, zedighen, subtylen, ryckzinnighen,
kloecken.*

Revolteren, ziet Afwijcken.

Reuck. *Goeden, smakelycken, welrieckenden, verma-
kelycken, verquickenden, Egyptischen, wellustighen, scher-
pen, versterckenden, scherpen, winnemenden, kostelycken,
zoeten, zueren, verheugbenden, verblydenden, vochtighen,
croetten, smeekenden, lieflycken, saffranen, bebaghelycken,
Castorianen, stercken, krachtighen, lustighen, louffrauwcn,
wijven, Assyrischen, hemelzenawighen, wynachtighen,
balsemen, heretelycken, zoetrieckenden, amourousen, vrien-
delyck n, wicrooex, gheweldighen, roofen, parfumeersel, mus-
kel, zoetachtighen, aengenamen, Arabischen, Goddelijcken,
Hemelschen, zalsachtighen, Indyschen, bloemen, blijden,
delicaten.*

Reusen. *Stoute, vermaene, boofse, oproerighe, wonder-
lycke, forsige, wreedtmoedighe, wrevelmoedighe, groot-
gheftatighe, grove, ghebeende, blixemende, onbarmhertige,
wreuntighe, veruloecte, monsterdierighe, stoutsmoedighe,
groot, botte, hooghe, trotsse, Siciliaensche, bestouen, wreede,
grouwelycke, afgryfselycke, hoovaerdighe, moedighe, furieu-
se, machtighe, nedervellende.*

Rhea. *Vruchtbare, der Goden moeder, onsterffelycke.*

Is de Dochter des Hemels ende van der Aerden, wordt oock anders ghenamet Cybela, waer wt (zoo de Poëten verhalen) alle de Goden ghegenotert zijn.

Rhodes. *Een Eylands, vermact, edel, klaar, gulden,
Phebaens, vruchtbaer, Colossische, schoon, Zee, ingenieux,
edel, Sonnen-eylands.*

Het Eylandt Rhodes, vertijds ghenamet Ophiasa, Asthrea, ende noch andere meer verscheyden namen, leght in de Zee Car-
patis, alzo ghenamet gheweest na eenen Koninck Rhodus ghe-
naemt.

saemt, ofte na een Dochter ghenaeamt Rhodon ofte Rhodia Apollos Lief. Dit Eylandt is voortijds groot gheacht gheweest, zoo wel om d'edelheyt desselfs, als om datter gheen en dach en komt, hoe duyfter hy zij, ofte de Sonne en laet haer zien, ende oock om de kloecke Gheesten die daer gheboren zijn. Daer was certijds een groote Colosse opgherecht van metael, een zoo winnemende stuck wercx ende zoo wonderlijk, datmen't een van de zeven VVonderen der weêrelt acht. In't Jaer 1522, tot schande van de Christen naem, is Soliman den Turck daer meester over geworden, niet teghenstaende dat de Christen Ridders hem een onghebovelijck wederstant ghedaen hadden.

Richter. *Stasighen, straffen, onverbiddelycken, wijzen, rechtverdigghen, gherechtighen, scherpzinnighen, rechten, criminelen, onbeweelycken, scheytsman, onghenadighen, barden, rechtdoenden, goeden, grouwelycken, onoverwinnellycken, gholeerden, vromen, heylighen, waerachtighen, droevighen, gbetrouwen, trouwen.*

Ridder. *Kloecken, stouten, edelen, strijdbaren, ghemaependen, dolenden, grootmoedighen, waghene, kruys, Maltafchen, ghebieder, ghecierden, wackren, oorloochschen, ghekammet, moedighen, ervaren, bebedighen, onoverwinnellycken, Hectorischen, trotsen, Alexandriaenschen, ongetemden, Achillischen, doorluchtighen, welter wapenen, weerdighen, ghevreesden, victorienfen, oorloochs-donder, bequamen, deuchdelycken, Keyserlycken. Ziet voort op Malta.*

Ridderspoor-blæme. *Swerte, purpure, zachte, voorjighs, ghecolourde.*

Riet. *Teeder, vochtich, gheplymt, lanck, bevende, swack, levende, waterich, lichte, groen, marasch, windtspel, revierich, sloots, onghestadich.*

Rydere. *Peerds, post, lustighende, jaghende, vervolgher, onmoeyelycken, ghevederden, neerstighen, loofen, subrylen, vermoedenden, arbeidighen.*

Ryckdom. *Grooten, verganckelycken, begheerden, benijden, verdersfelycken, afgaenden, ydelen, elndighen, hoo-
waerdighen,*

vaerdighen, tyrannighen, valschen, onghestadighen, baerlycken, gicrighen, machtighen, heerlycken, bezorchden, gonden, sabbcrachtighen, weerefts, tydellycken, zorchvuldighen, zliedenden, luyen, vruchtbaren, eerbaren, onden, trotsen, gheks, vermaktycken, smeekenden, naelockenden, gulden, onalllycken, gheuckighen, ongheluckighen, pronckenden, Konincklycken, abondansen, ghelegierighen, Veneetjchen.

Rijckdom wordt ghenaeemt Dochter van zorghe en van droefheyt, der vleyaerts ende pluymsrijckers moeder, Voedtitelste van alle quaet, Amaltheis hoorn tjuweel der eeren, de peirle van weerdicheyt, het opperste gheluck, de prickel van de gierigaerts.

Ryghnestel. Langhen, ghecoleurden, dunnen, ronden, vrouwen, aerdighen, syden, ghefrizeerden.

Rymcr. Straet, dichter, onwetenden, zotten, brabbelaer, onghelcerden, onbequamen, onaedighen, hoovaerdighen, rymkens-makere, kreupeldichter.

Rymken. Poets, maethoudende, ghenuechlyck, ghetalhoudende, schimp, ziet Veersken.

Rimpelc. Oude, gbetrockene, visyle, ghefronste, ghebulste, leelycke, dobbelc, ghevouwene, voorhoofst, veruylde, ghelobde.

Ryn. Reviere, gbehoornden, breedende, diepen, Duytschen, stercken, stroomenden, nederloopenden, krachtighen, krommen, stijven, berchachtighen, wechdrijvenden, verflindenden, ysighen, steenachtighen, dreyghenden.

Is een van de grootste Reviere in Duytschlandt, nemende haren oorspronck in Switserlandt heel by de stadt Chur, een Bischoppelijcke stadt, gheleghen tusschen 'thoochste gheberchte dat men noemt Alphen Den berch wt welcken den Rijn ontspringht noemt Strabo Adula, heeft twee oorspronghen, waert wt twee stroomkens spruyten, iterck vlietende door d'engicheyt der dalen tusschen het gheberchte, weleke zich vergaderen een mijle van Duytschlandt ontrent dese stadt Chur.

Rinck. Gouden, ghesteenden, gheemailleerden, blinkenden, eerlycken, ghecoleurden, ronden, gheschockierden, schoonen, bespirelden, moyen, gbeverweden, tron, lustighen, oelen.

edelen, welghemacften, bandt-cieract, zeghel.

Rispe, zict Ruple.

Riviere. Water, barende, fchijpdraghende, bevaerde, bevaerlycke, slangkromme, eylandighe, doorlopende, kromme, zandachtighe, ghehoornde, lichte, ftercke, fchoone, blauw: kindt d: s lochts, loopende, fchuywende, vochte, verflindende, vifchachtighe, kromloopende, strenghe, froomende, ruiffchende, waterighe, ghefswollene, flyckachtighe, voeden- de, overlopende, zavelachtighe, fibberende, vermacerde, gheweldighe, edele, infwillighe, profijtelycke, draeyende, drijvende, levende, zaete, wifpouwende, vlietende, gronsach- tighe, diepe, ondiepe, traghe, zachtloopende, klare, harenach- tighe, draeyende, natmakende, begraeftde.

Robijn. Vlickrenden, blakerenden, vyerighen, orient a- len, rood: n, brandenden, vlamwenden, koftelycken, Indiaan- fchen, rycken, fchoonen, blinckenden, levenden, onfchatte- lykken, stratenden, koftelycken, edelen, glinfterenden.

Roch. Overvloedighe; vruchtbare, ftekkende, gapende, breede, gheplaatte, fproesachtighe, Zee, gheft: vrede, vaste, ghefpickelde, rouwe, dryfterighe, flijmighe.

Rock. Gheknopen, palt, ghefchackierden, gheboorden, fwerten, langben, kryghs, gheftreepen, ghekapproenden, yffe- ren, gheployden, laagploydighen.

Roede ofte Garde. Kletfende, barcken, rys, sackighe, fwacke, groene, nieuwe, vierffche, dunne, teere, ryffen, bogende, ghefwoeyde, rechte, kleyn, groote, langhe, ghetafte, opgehe- wen, giffende, ronde, wacke, draghelycke, dreyghende, fchou- waghers, willighe, linffen, ftechte, gheffel, dappere, heuls, rechte, bofch, kinder.

Roef van een Schip. Overmelfden, breedden, grooten, kleynen, hollen, vroomden, fchippers, geflotenen, fluytenden.

Roelandt. Den furienfen, hoovaerdighen, nuontuerden, hoochmoedighen, ridderlyken, oortooftfen, vermaerden, ftonwen, belt, ghevreesden, amoureuften.

Dit was een Frans Ridder, van den machtschappe van Carolus Magnus,

Magnus, zeer gheacht om syn voorsichticheyt ende kloeckheyt, den welken opt laetste rasende dul werde, overwoonen wel ende van liefden-ongheduldicheyt.

Roemdragher. *Hoovaerdighen, vermetelen, Trafonischen, opgeblasenen, heerlijcken, troesen, prachtsighen, Houelinck, hoochmoedighen, stemmighen, onverdraghelijcken, logh:nachtighen, zotten, moeyelijcken, waengheestighen.*

Roep. *Ghemeynen, verboden, loopenden, kappaerts, wyders, trompetten, hoornblasers, openbaren, rasschen, lichten, sweer:ts.*

Roepinghe. *Verschrickelycke, klaghende, schreeuwendede, luyde, schetterende, klinckende, schreyende, droevighe, hnylende, verweerende, krysschende, grouwelycke, oproerighe, verbasende, weerklinckende, smadelijcke, schimpighe, schandelycke, dreyghende, klaghighe, jouwende, armhertighe, brullende, briesschende.*

Roer. *Zinck, doodende, ontsteken, vyerslaende, moorders, verborgben, veerdich, ongheluckich, kryghs, doodelyck, verschrickelyck, verraders, gheweldich.*

Roest. *Scherpen, rouwen, quaden, swerten, rotten, blyzenden, inctenden, knaghenden, vuylen, besmetten, besmeurden, besmeurden.*

Roet oft Zoet vande schouwe. *Swert, roockich, beroeft, vuyl, bitter, schonwen.*

Roffiaen. *Bordeelhouwer, loghenaer, onkuysschen, onreynen, verachten, koppelae, lofsen, schalcken, zoetsprekenden, ongheluckighen, moeyelijcken, lastighen, smeeckenden, ongheschieften, onverlaet, overdadighenden, sweertdragbenden, schelmschen, guyachtighen, vrouwen-schender.*

Romeynen. *Kryghs, trotse, hoovaerdighe, Albanische, stasighe, eergierighe, oorloochsche, ontemmelycke, heerschende, weerektwingbers, Ausonianen, gheveesde, onverwinnelyck,*

Eer dat de stadt Roomen ghesticht was, d'Albanoysen hadden eenen Konink ghenaeemt Phocas, bewoonde dat Landt. Ende om datter gheenen zoo kleynen Historischrijver en is; ofte hy en vermacht

maent van de kloeckheyt ende mannelijcke daden des zelve, en zal daer niet veel van schrijven : oock om dat het elcken bekent is, hoe dat de gheheele weerelt voor haer ghevreet heeft.

Romulus. *Kloecken, Rooms-stichtere, Kryghs-helde, Mavortiaen, tweelinck, machtyghen, broeder-dooder, Martialen.*

Syn Vader is onbekent, was Rheas sone, de dochter van Numitor, een vestale maghet, hy was eerst Koninck ende stichtet van Roomen, dewelcke ghebouwet wesende, isser twitt gheresen tusschen Remus ende hem, om des naems wille van der Stadt, om dies wille datse tweelinghen waren, ende men niet en wiste wie eerst ghebaert was. Nu om questie te vermijden, hebben gheacordeert, datse elck op eenen verscheyden berch zouden klimmen, ende dat die de grootste vleughe voghelen zoudē zien, zoudē den naem gheven. Dat gheschiedde Romulus, ende volghens dien gaf hy de Stadt den naem Roomen: zommighe zegghen, dat kort daer na hy synen broeder doodde, om dat hy tot lyner verachtinghe over de mueren van der Stadt gheklommen was. Ten laetsten alleen ghebleven zijnde, regneerde 38 jaren.

Ronckere. *Snorckenden, aoffemenden, slaperighen, gapenden, snyvonden, droomenden.*

Rondalle. *Lijf-bewarende, stercke, beschermende, gulden, holle, oorloochsche, harde, schets-uryc, overdekte, dekkende, vaste, slincsche, ghedamaskineerde, vergulde.*

Rondeelken. *Ghedicht, ghestelt, edel, tellende, ghesneden, neghen-reghelich.*

Rondicheyt. *Ghelijcke, roerbijcke, effene; Hemelsche, Gloofsche, Spherische, volle, onvaste, dicke, dracyende.*

Ronfart. *Frans Poët, d'eere der Poëten, grooten, vermaerden, Harpenspeelder, Goddelijcken, Musijckbeminner, gheleerden, Prins vande Lofzanghen, Apollos sone, Schilderijebeminner, Lyrischen.*

Den alder gheleertsten ende konstrijcken M. P. Ronfart, was een Edelman van Vendosme, in den begbiane bespot van d'onwetende, is nu ter tijdt van eenen ieghelijcken zoo gheacht ende beminnt, voornamelijcken van die, die hun der Poëterije verstaen, datter niemandt en is ofte hy moet zegghen dat hy den eersten onder de Fransoyzen is.

Roock. Swerten, dicken, donckeren, lichten, ydelen, grooten, schouwen, dampighen, gheduerighen, blinden, wolckenden, beeten, verdwynenden, droevigen, quellenden, springhend:n, verspreyden, traenachtighen, verblindenden, verduysterenden, nevelachtighen, zolfferachtighen, moeyelijck:n, achtervolgh:nden, lauwen, afschachtighen, uylen, viltynen, stinckenden hochvutiegbedden, duysteren.

Roodicheyt. Bloedighe, schaemachtighe, vyerighe, purpuren, brandende, kindertijcke, levendighe, vlamrende, jenaem, roosen, rozijnverwighe, onghestadighe, bloede, reyne, bloude, incarnate, cramosijne.

Roof. Gierighen, gheweldighen, wechgevoerden, elendig:h:n, droevighen, kryghs, quaden, wreeden, dieffchen, schandighen, vyantlijcken, stousen, nydighen, veerdighen, schelmschen, fortsighen, gheplonderden, haestigben, rijcken, kostelijcken, heerlijcken, slaeffchen, afghenomenen, afghezetten, gheroofden, ghestolenen, ghevanghenen, ghekyegen, verkreyenen, aenhanghenden, dienstbaren, schoonen, wechgevoerden, straetschenders, vyants, buyt, vergaderden, ghladenen, nieuwen, onversienighen, ongheluckighen.

Roofvoghel. Ydelen, hongherighen, gierighen, voorzeggh:nden.

Roomen. Hoofst der weerele, hoovaerdighe, triumphant, oudt, heerlijck, Romulsch, edel, machtighe, vermaerde, wecelts-cieraet, Pauelijck, groot, wonderlijck, trots.

Roose. Roodde, vrije, voorjarighe, winter, Cypersche, gheknops, weirickende, bloude, schoone, zoete, incarnate, Cinabrische, vroeghe, liefden-ruyckerken, purpuren, ghesprende, ghezonde, verssch:, verslenste, eghelentier, Hofseere, hoerachtighe, gheerde, bloeyende, daghelijcsche, bloude, witte, gheparfumeerde, musculiaet, lieflijcke, reuckghevende, dochters-eere, doornachtighe, ghebaerde, der liefden spel, opent, ghesloten, dauwighe, lustighe, wilde, voorjaerseere, gheschilderde, roodeachtighe, verhenghende, dunne, muscaet,

muscart, verlichte, ghespickelde, delicate, Idalijche, zachte, gheboorde, dobbete, veelbladerijche.

Men vindt velerleye Roosen, van velerleye coeleuren, reucken, van vele, weynighe, ende van breede bladeren, d'eene zoeter rietkende dan d'andere : Maer generalijcken moet men de Roosen in weerden houden, niet alleenlijcken om hare schoonheyt, dat sie de tuynen ende hoven verciere, maer oock om dat sie zeer bequaem zijn tot medecijne, ende tot oorbaer des menschen leven. Dese bloeme wordt Venus toegheeyghent.

Roosen-boom. *Bosch, vrijen, wilden, doornachtighen, rooden, purpuren, gheknopen, ghetacten, zoetrickenden, haechachtighen.*

Roosemarijn. *Blosyenden, ghebloeyden, ghebladerden, rickenden, hofsere, dunnen, edelen, ghetacten, wortelachtighen, wilden, dichten, wi:roockighen, tuylachtighen, bleeckachtighen.*

Rooster. *Ghetraliden, ijseren, verwarmenden, ghegeerden, ronden, appel, vierkanten.*

Rootse. *Steen, onghenakelijcke, harde, rouwe, scherppe, verborghene, vaste, dreyghende, doove, Caucasiaensche, oneffene, stomme, Zee-bolwerck, schants, onvruchtbare, woeste, wilde, eenzamighe, moeyelijcke, trotse, sterke, holle, vischachtighe, gh:houwne, sware, periculense, verhevene, hooghe, bemoschte, onberoerlijcke, dicke, ghehoorde, hanghend: bedrieghelijcke, onghemackelijcke, keyachtigen, bemuerden, sch:lfrende, puntighe, ghepunte, schadelijcke, verdruckende, vaste, domme, koude, haechachtighe, berchachtighe, vervaerlijcke, diamantische, lommerachtighe, natuerenwonder, zienlijcke, wonderlijcke, stijven, vochtighe, grouwelycke, eyffelijcke, afrijfelycke, dichte, schisprekighe, oude, levendighe, sware, onbewoonlijcke, onbergelijcke, neerdalende, st:yghen, boschaachtighe.*

Roover. *Moordadighen, listighen, gierighen, dootslagher, overdadighen, gheweldighe, overweldighe, schandelijcken, loofschalcken, haestighen, plonderaer, vermomden, onzalighen, galghenlap, gheraeybraecten, elendighen,*

bespieder, onghenadighen, schelmschen, vyandelijcken, kryghs, verzeifchapten, bloedighen, vrybuyt r'schen, onghenadighen, ghestraefden.

Koovinghe. Vyandelijcke, gheweldighe, schelmsche, archlistighe, stoupe, nachtelycke, beymelycke, plonderighe, machdoms, haestighe, periculose, dochters, kryghers, ontheoorlofde.

Rosbare. Zachte, ghemackelijcke, hanghende, overwelfde, lonckers, Jouffrouwen, kostelycke, swi rende, daverende, gheslote, v. rhovene, ghedecte, waggelende.

Roietiel. Roodachtich, lysverwizighe, blinckende, wijnachtich, roode, bloosende, liquide, bloedich, roodmakende.

Rosijnen. Zoete, korte, lanck, kleyn, torsch, korf.

Roskam. Gheranden, wryvenden, rouwen, scherpen, ghekerfden, verroesten, klaterenden, bestorvenen.

Rot ofte Verrottinghe. Schimmelighe, wegheslaghene, infette, besmettelijcke swerte, versticht, verdufte, wormstekighe, grafs, menschelijcke, stinckende, oude, verdorvene, pestilentielle.

Rouwe. Deoevighen, wruverts, bedroefden, afghelegghden, beweenden, buteren, dierlijcken, doodes, swerten, grooten beswarijcken, beschreyenden, wtersten, onverzoenighen, ondraghelijcken, verdrieterighen, beweentlijcken, swaren, elendighen.

Ruet ofte Smeer. Vet, smeerich, zacht, wit, keers, ofsen, verckens, gheweect, schaps, beyren, etc.

Rugghen. Packdraghenden, rouwen, ghebeenderden, ghebrokenen, roofdraghenden, merchachtighen, stercken, g'bekromden, hollen, scherpen, ghevoornen, bulachtighen, gheboghenen.

Rughstrangh ofte Steertbeen. Arbeydighen, styuen, ghebeenden, lendenachtighen, machtighen, rugghenkrachs, packdrager.

Ruyte van ghelas ofte steen, vierkante, ghehoeft, venster, ghepaste, ghelassen, klare, ghelode, cristalijnen, inghezette,

gh:zette, ghekaſte.

Ruytenkr. ydt. *Buttere, groene, wilde, berchſche, krach-
tighe, ſcherpe, ghevaerlycke.*

Ruyter. *Wack:ren, vlichelenden, peerdetemmer, ſchile-
knecht, edelen, ſtonten, trotſen, ſwerſen, ſtrytbaren.*

Rupſe. *Kruypende, klimmende, langhe, doorklovene,
wormſche, guiden, ſchadelycke, vyandinne der hoven,
vruchtverderfſtere, bladeretende, boomschentſtere, kool-
ſchentſtere.*

Sy groeyen op de bladeren van de kruyden, en voornaemlijc-
ken op de koolen. Om te verhinderen datſe niets in de hoven en
verderven, moet men de zaden van 'tgene dat men zaeyt in huys-
loock ofte in donderbaer-water weycken, ſy en zullen nimmer-
meer op de kruyden die van dat zaedt groeyen, komen.

Ruyn. *Nedervallende, elendighe, ghekrooſte, haefſtige,
tempeefſtighe, beklagbelycke, oude, deerlycke, droevighe,
woefte, ſtortende, groote, eyffelycke, arme, kryghſche, onver-
wachte, onaerdige, plofſighe, miſmaecte, grouwelycke, ſcha-
delycke, ſtruyckelende, afgrijſelycke, zorgbelycke, toeghe-
ſchicte.*

Ruyspijpe, ziet Moefele.

Ruite. *Vreedzame, zoete, ledighe, ſtille, gheluckighe,
aſchuyſterſſe, lieflycke, zekere, luye, ſlaperighe, b:haagbelyc-
ke, gheluckzalighe, gheluckzalich:yts ſuſter, begheerde,
gheſtoorde, zachte, blyde, ſmeeckende, vrede-beminnende,
leven-ghevende, aenghenam:, welluſtighe.*

Ruitingh. *Welvoorzien, ſcheeps, koſtelycke, ver-
ſcheyden, oorlooghs, kryghs, ruyme, dierbare, ſtoute, ghebruy-
neerde, ſterck:, blinckende, ghepolijſte, ſware, klare, drey-
ghende, ghegraveerde, glinſterende, gheſtofferde, vergulde,
klinckende, krakende, blaedighe, verroefte, borſt, glan-
ſende.*

Rus oft Heytorf. *Groenen, acden, graes, viorkanten,
wyden, graoten, barden, doelſchen, booghen, gheſaſten.*

Ruyteis. *Swarte, lanciers, carabyns, furieuſe, onverbid-
delycke, ſtoute, kryghs, tempeefſtighe, barbariſche, oyghe-
ruſte.*

ruste, lichte, ghebardeerde, wel-ghewapend, onghenadighe, stoumoedige, roovers, klascke, onbarmhertige, oorloochsche.

S.

SAbath oft Sondach. Toodtschen, ouden, ghebodenen, sfe stelycken, ledighen, Godtlycken, Mosischen, gheevden, ghevi.raen.

Sadele. Kromme sware, kryghs, dreyghende, Turcsche.

Sabinen. Maechden, jonghe, wech-ghevoerde, zoete, vreesachtighe.

Alzoo werden ghenaeamt de 68; Dochters der Sabinen, van de Romeynen wech ghevoert wt een openbaet spel, 'twelck sy in't beghinsel van d'opbouwinge hunner Stadt, ende vrouwen ghebreck hebbende, hadden aengericht.

Sack. Diepen, meel, meulders, koren, kaf, leiren, wol, dief, hanghenden.

Sacrament. Feestelycke, Christelycke, noodich, mystick, verborghen, ghelouvende, zalighe, heylige, weerdige, hoochweerdighe, groote, onbegrypelyck, Gods-vruchtich, deuoos, wonderlyck.

Sacritie. Onbesmet, Gods-vruchtich, feestelyck, ootmoedighe, bloedich, blijde, ghewieroochte, reyne, zuivere, devote, blijde, verzoeninghe, Christenen, heylighe, rieckende, zalighe, zienlyck ofte onzienlyck.

Saffraen. Gheel, gulden, dun, roodsachtich, bleeckende, schoon, Coriciaenssch, rieckende, smakelyck, moy, ghebloeyt, ghestooten, van Noorden.

Saghe. Gheiande, snijdende, bijtende, ijseren, beslagene, botte, ghescherpte, langhe, hande, treck, verroefte, ghekerfde, lichte, tandeloose, handelycke, handzande.

Salaet. Versch, gheolijt, ververschende, teer, walsch, groen, lacuwen, confijt, eet-lustich, ghevaajm, krop, ghezonten.

Salc. Gbecierde, gheschiet, groote, breedde, wijde, ghesappte, ghewatte, ghewatberde, oerbare, gulde, verbeuen,

E P I T H E T A V A N

ghewaghenfchotte, bruyloft, dans, bereyde, heerlycke, Konincklycke, lichte, hooghe, koude.

Salmander. Ronden, gheplatten, fchynighen.

Is een kleyne beeste met vier voeten, zeer ghelijck d'Egdisse, hebbende het lijf vol placxkens als sterren: dit Dier is zoo kout, dat in het vyer komende, bluschet dat, ghelijck oft het ijs waer, syn fenijn is zeer periculeus.

Salomon. Den wyfen, vreedtzamen Koninck, machtighen, Hebreer, onsterffelycken, vriendelycken, van Godt bemint.

Vas Davids ende Barzabeis sone, regneerde over gheheel Israel, na syns Vaders doot, in't 4 Jaer syns Koninckrijcx, boude hy den Tempel Godes in de Stadt Ierusalem: hy hadde 700 wijven, ende 300 concubijnen, daerenboven beminde hy de vreemde vrouwen, door welckers raedt hy een Afgoden-dienaer werdt.

Salpeter. Ghevrosen, stofachtighen, ghezolffert.

Samson. Stercken, grootmoedighen, Hebreer, blinden, rouwen, Nazarener, Godes, Goat-ghewijdden, vyande der Philisteen, machtighen.

Manuez sone, was den laetsten Richter in Israel, ende rechte de 20 jaeren, hy was zoo krachtich ende machtich, dat hy met een Ezels kaecx been 1000 Philistijnen versloech: daer verliest wessende op Dalida, ontdeckte hy haer, waer in syne kracht betordt, twelck oorfake was dat hem de Philistijnen ghevanghen namen, ende hem syn ooghen wt itaken. Ten laetsten deden sy hem wt der ghevanghenisse, ende staende tusschen de colommen van het huys, daer vergadert waren byna 3000 mannen, greep de colommen ende dede het huys op hun ende de hunne vallen.

Santen, ziet Heylighen.

*Sant ofte Sivele. Gheel, wit, swert, stofachtich, voch-
tich, baerachtich, zantachtich, zavelachtich, nat, slyckach-
tich, dun, stuer, roerende, onvruchtbaer, koudt, ontellick,
reyn, droock, verwoest, rondt, rollende, ledich, schuip, strant,
klaer, steenachtich, hardt, klezachtich, gulde, sijn, bruyt,
swaer, zuver, graveelich, dor, Zee, vloedt, vlot, drijvende,
drif, vreemt, barende, nat, keyachtich, grondt, visch, vuyt,
gheilnde, naect, roerlyck, overvloeyende, ontelbaer, schuer,
blinc*

M. ANTHONI SMYTERS.

blinckend., stof, waterachtich, koperachtich, rou, grof, reyn:
ontdeft, loopende.

Sap ofte Sop. Voedende, zoet, weghedouwet, conforte:
rende, postagie, spijzen, onryp, vleesch, ziecken-spjise, lan,
dick, substantiael, zuer, onsmakelyck.

Saphier. Orientalen, blauwen, blinckenden, gheplakten.

Dat's eenen kostelijcken steen, biau van coleur, ende zomijts
pui purachtich, maer zelden: men acht hem niet bequiem om te
graveren, om datter zekere graenkens inne zijn van cristalijnen
weerkens. Men houdt de blauwe kostelijck en voor de beste,
ende mannekens.

Sapph. Zoete, Lesbienne, de tiende Musa, amoureuse,
Poëtinne, zinrycke, weert-gheachte, achtbare.

Twas een Vrouwe zeer geieert in der Poëien konste, vindersse
van de Saphische versen: tot haerder eeren hebben de Romey-
nen een beeldt opgherecht van Porphiersteen, kostelijcken ghe-
wrocht.

Sara. Isaacs moeder, ghetrouwe, ghehoorzame, oude,
schoone, Abrahams wyf.

Was een van de schoontre Vrouwen der weerelt, Abrahams
ghetroude, by dewelcke hy (100 jaar oudt wesende) ghewan
eenen sone, die sy Isaac noemden.

Sardanapalus. Vronachtighen, Assyrischen, wellusti-
ghen, blooden, spianer, mannen-vrouwe, onkrystlichen, ledi-
ghen, schandighen.

Hy was den laetsten Koninck van Assyrien, ende den dertich-
sten na Nino, alzo ghecortrompeert, dat hy in vrouwen kleede-
ren ghekleedt wesende, ghingh daghelijcx by de hoeten die met
den spinrock zaten en sponnen, ende gaf elck haer take. Die van
Assyrien hier inne vererghert wesende, deden hem d'oorloghe
aen onder t'gheley van Arabasce, die te voren synen Lieutenant
was, ten laetsten Sardanapalus overwonnen wesende, vertrock in
syn Konincklijcke huys, daer hy een groot vyer dede maken, daer
inne hy zich zelfs met syn rijckdommen in wierp. Door desen
middel succedeerde Arabasce en transferoet de hie Koninckrijck
aen de Meden.

Sater. Malen, naecten, lichten, wellustighen, gheoor-
den, zotten, gheboerden, half-breeft, gheycruust, Goden,

roovers, gheplachte, rouwhayrighen, krolhayrighen, overlaftighen, vluchtighen, wond-risrighen, blyden, dertelen, lichtveerdighen, lichtvoetighen, borchwoonenden, overdadighen, dullen.

Satijn. *Blinckende, sijden, zacht, schoon, fijn, moy, Cy-pers, aerdich, ghemoevich, ghegome.*

Saturnus. *Hoochwerdighen, gulden, vluchtighen, ouden, oudt, alomachtighen, maeyenden, Vader, kalen.*

De Poëten versieren dat Saturnus sone des Hemels ende van d'Aerde was: door den raedt van syn Moeder, sneet syns Vaders klooten van 'tmannelijck ghelit, ende wierpse in de Zee, ende het schuyt daer van ghemenght met het water, Venus ghegenerceert werdt. Desghelijcx zegghe sy, dat hy den oudciten is van de Goden, ende dat van syn vrouwe Ops Iupiter gheboren wert, die hy daer na wt den Hemel joech. Sy gheven oock wt, dat in synen tijdt de gulden Eeuwe was, zelfs oock dat alle dingh ghemeyn was, ende dat de velden niet afghepaelt en waren. Ick hebbe ghelesen in de Historien, dat Saturnus Celvis sone wt syn Rijck van Creten verjaecht wesende, door Iupiter syn sone: nam syn toevlucht tot Ianus Koninck van Italien, die hem niet alleenlijcken ontfingh, maer nam hem in't ghezelschap syns Koninckrijcx, daer hy namaels regneerde.

Sauce. *Zuere, scherpe, dicke, dunne, smakelycke, delicate, appetyt-re, zoete, zuycere, gheconfijte, leckere, honichachtighe, ghekruyde, bereyde, ghemenghde.*

Savie. *Ghezeghent-kruydt, rouwe, harde, rieckende, ghetacte, werme, medecinale, witte stoppende.*

Sauvegarde. *Bescherm ofte Bevrijdt-teecken, zekere, verzekert, onbrekelyck, ghetrouwe, Konincklycke, gunstighe, momborische.*

Scepter. *Konincklijcken, machtighen, ghevroesden, Keyserlijcken, heerschenden, heerlijcken, gulden, hooghen, verhevenen, statighen, victorienfen, eerbaren, dreygenden, benyden, kstelycken, yvooren, boovaerdighen, prachtigen.*

Schabelle. *Platte, effene, bequame, zst, vierkante, dra-gelycke.*

Schade. *Droevighe, achterdeelighe, Lysterlycke, onlu-stighe.*

lastighe, onbequame, schadelijcke, merckelijcke, onwcerha-
lycke, gheinterresseerde, pynelijcke, overvallende, roeghecy-
gnaet, dobbele, schipbrekighe, smertelijcke, ongh. luckighe,
soekom.nde, arme, verd. rffelycke.

Schaduwe. Hetsche, duystere, donckere, dwaal.nde lichre,
grafs, stomme, vliedende, vreesende, ydote, droevighe, eeni-
gh: ontastelijck: ledighe, bloedeloofte, onhandelijcke swerre,
vreesd. same, verveerlijcke, zandighe, b. gravene, b. inds. ma-
ghere, bleeckmakende, elendighe, vlieg. bende, kond: nachts,
verscorickelijcke, bleeckverwighe, verdwanende, Plutoni-
sche, bedriegherffe, grouwelycke, dwaal. af: odt, cysselijcke,
afgr. selijcke, Acheronte.

Schaeckberdt. Effen, gheteeckent, dam, schoon, spie-
zel, Heeren.

Schaemte. Schaemachtighe, reyne, roode, roodsachtighe,
eerbare, kindertijcke, zedighe, ghecolourde, bloode, vrye, on-
noosels, droevighe, bleocke, vreesachtige, schandige, maech-
d. lycke, vreesende, schendighe, schoone, verborghene, kind-
sche, vliedende, hatelijcke, blosende.

Schaep. Zoet, platneusich, reeder, weydende, vuyt,
vruchtbaer, woldraghende, vreesachtich, armhertich, blec-
rende, profijtelyck, swack, ghehoornt, ghevilt, gheschoren,
vet, magher, zacht, besnot, bekladt, Wollich.

Schaeps-koye Kuyle, nutte, overvloedighe, wijde.

Schalck. Loosen, doortrapt en, ouden, ervarenen, smect-
kenden, boosen, slimmen, ghewissen, onverveerden.

Schalckheyt. Loosheyt, subtyle, doortrapte, verrader-
lijcke, bedrieghelijcke, glatte, stoute, vley. nde, listighe, arch-
listighe, boose, schelmische, doortrapte, oude, betrapende, wt-
stryckende, versterde, gevonden.

Schale. Zilveren, wyn, verblijdende, opene, ghedopte,
diepe, gulden, gonde, verheughende, ghebuyct, holle, ghe-
deete, wijde, breede, hooghe, heerlijcke.

Schalmey. Schetterende, speelmans, luydende, vros-
ge, he. ssche, brullende, dommelende, rommelende, ruysschen-
de.

d.: blijde, melodiense, weckende, bruglofs, ghehoorde, doorhoorde, lustighe, wellustighe, klinckende, klare, kromme, trompetfche, maet-ghevende, hoornachtighe, ghedraoyde, ghwronghene, oorloochfche, briefschende, gheswollene, holle, doove, ziet Trompet.

Schaloegnien ofte Kleyn ajuyn. Stercke, bijtende, windighe, appetijt-makende, acrdachtighe, kleyns, scherpe, act-lustighe.

Schandael, ziet Erghernisse.

Schande ofte Oneere. Dobbels, oncerlijcke, schendighe, schadelijcke, lasterlijcke, hatelijcke, loghenachtighe, merckelijcke, besmettelijcke, onteerde, bordeelliche, openbare, onwiffelijcke, droevighe, lasterlijcke, nasleypende.

Scharlaken. Purpuren, leucnde, blau, Cardinaels, roodt, asuren, Tarcx, ryck, kostelyck, peers, Parijs, heertlyck, edel, grachtich, heeren-dracht, dierbaer, sijn, eerbaer, schoon, Regeerders, Raedts-lieden.

Schanlle, ziet Kasteel.

Schans-korf. Aerden, vasten, verhevenen, grooten, booghen.

Schat. Ghelt, verschimmelden, overvloedighen, onbekenden, begravenen, verborghenen, quden, Indischten, grooten, ghevondenen, scer ten, vergaderden, ghedelfden, zelsamen, ghepotteden, ontellicken, kostelycken, zilveren, ghesloten, bedecten, beminden, eergirighen, bewaerden, dierbaren, weerden, gouden, Konincklycken.

Schatter. Gherechtighen, bequaem, rechtveerdighen, redelijcken.

Schatkamerken ofte Cabinet. Welgheciert, lustich, lieflyck, verborghen, moy, ghesloten, vrouwen, bequaem, behanghen, schoon, kleyn, gheschiet, verzult lousfrouwen, edel, pronckende, amourenx, kostelyck, verciert, acrdich, opgeschiet, toebereyt, lommcachtich, doncker, secret, vermakelyck.

Schave. Effenmakende, timmermans ofte schrynwerkers.

kers, p'acte, effene, behendighe, handt, handeljcke, voorloopende, treck, ghekromde, scherpe, lijst.

Schavot Op'nbaer, ghemeyn, hooch, breec, over d'et, vreespels, merckelijck, welghevolet, bloedich, taneel, toom, Ap'en, ghetapyt, verheven, hoochstaende, overal-zicnde, spel, Rechters, Rethorijcx.

Schede. Ydele, hanghende, holle, yvooren, bewondene, breede, kost-lijcke.

Scheet. Donderenden, blyden, sicrenden, furios: n, gheweldigben, schetterenden, stouten, rampesstighen, styuen, hard'n, stinckenden, windighen, blasenden, luyden, klinckend. n, quoeckend: n, bistern, trots: n, borteiend: n, rasschen, benaud: n, piependen, krakenden, kletterenden, heymeijcken, wiggedrongbenen.

Scheydinghe van een. Distincte, deelen, onderscheydelijcke, wiggheslotene, particuliers, ghedeelde, vaneengestelae, wiggheslene, verre, wyde.

Scheir. Nypende, snydende, dobbele, gheslepene, schapen, verstaelde, droochscheiders, behendighe, bytende, schaerse, knip, lymwaet, scheir, werckliken, dack, klarmaekers, barbiers.

Schelle. Boon, appel, peir, peule, verckens-spjise, groene, quade, onnutte, raep.

Schelmerije, ziet Quettheyt.

Schelpen. Ghebrychde, holle, Zee, ghehoorde, dicke, peirle, roode, corale, harde, gheschelpen, schelffer, styue, plaitte, ghewolte, rouwe, dieerbare, ghepunte, ghekerde, stekende, ghebrycte, ghekronckelt, klinckende, schuym, ghestreepete, Indische, holle, ghetande, gheknobbeld, gulden, gheboghen, diepe, ghemarberde, gheschedderde, blinckende, ghegoote, gheschilderde, vergaderde, langhworpighe, ghebulte, ghedraeyde, veruude, afghekapte, oneffene, dicke, peirismoeder.

Schene. Ronde, ghesatsonneerde, edele, schoone, scherpe, opgheschortte, ghekoussbands, maghere.

Schepen. Eerbaren, deghelijcken, statighen, vermaerden, wysen, borghers, rycken, notabelen, eerweerdigen, lanckmoedighen.

Scherleye. Dille, keruele, koude, veldt, doodelycke, vergiftighe, periculense, droeve, quade, stinckende, groene, fynighe.

Schermer. Wackeren, overweldigher, kloecken, behendighen, sweerspeelder, stoaten, rustighen, stercken, sweersdragher, springhenden, Mars-kindt, abelen, snellen.

Schermittinghe. Flarde, furieuse, rasende, growwelycke, periculense, haestighe, stercke, doodelycke, ghuacr. ijcke, oor'oochsche, gheweldighe, hittighe, lichtt, haechgeschietes, musquetiers.

Scheut. Gheweldighen, krachtighen, stijven, harden, rasschen, haestighen, stercken, booch, verdigghen, wackeren, soetbooch, schutters, heftighen, snellen, levenden.

Scheute ofte Spruytinghe van de boomen. Levende, ghewortelde, nieuwe, teere, weghkomeen, weschietsende, groeyende.

Schickinghe Gods. Begheerde, almachtighe, onvliedelycke, hemelsche, blindt, verborghene, onbekende, harde, quade, onzekere, wreede, dreychende, droevighe, straffe, onveranderlycke, bedrieghelycke, twijffelachtighe, haestighe, eysselycke, oude, ontemmelycke, gheweldighe, natuerlycke, overweldighende, toeneyghende, dochter Godes, onvriddelycke, schadelijcke, ongherechtighe, elendighe, verdoende, onrechtveerdighe, jammerlycke, wrecke, onverwachte, verfindende, smertelycke, beklaghelycke, onbuigelycke, doove, onbarmhertighe, growwelycke.

Schickinghe ofte Stouwinghe. Curieuse, bequame, reyne, gheschilte, hupsche, moye, behendighe,

Schildeken. Wapen, gulden, blinckende, ghelafuert, Heeren, moyen, edel, gheschildert, verstaelt, scheurwry, botlen, verveerlyken, scherpen, ghehoornden, weerbaren, behendighen.

Schilder. *Konstighen, excellenten, wormuntighen, inwen-
ven, Appellischen, loghen, edelen, tronien, naecten, Land-
schappen, inventie, Bosschafien, perspectiven, beelden, Histo-
rien, volgher, conterfeyter, copyen, principalen, blijden, lich-
zen, doorluchtigen, vermaerden, versierich, gheruchtichden.*

Schildrijc. *Tdele, sprekende, verlichte, schoone, koste-
lycke, ghecolerde, levendigh: doode, blauwe, doorluchtige,
nieusruiffghe, swijgende, Poetsche, stomme, dichtkonstige,
konstige, stomme, roode, aerdighe, animerende, levenscha-
duwe, acrdighe, verhevene, kloecke, aetsve, beweghende.*

Schildt ofte Beucklaer. *Lijfbewarende, swaren, bree-
den, Barcelonischen stercken, ghegraveerden, dicken, ron-
den, vergulden, beschermenden, blinckenden, ovaelschen,
ghepunten.*

Schildknecht. *Edelen, wackeren, bebedighen, eerba-
ren, ridderlycken, rydenden, peerds-regeerder, toumoyer,
lustighen, bequamen, vlichelenden, dapperen.*

Schildpadden. *Stymighe, smeeckende, gheschelpde,
schelpighe, gheschilderde, swertachtighe, ledighe, traghe,
ghebuyete, delicate, traachtredende, overwelfde, smaeckende,
yvooren, kromme, ghekromde, holle, Phebeaensche.*

Plinius zeght datter zijn vierderleye aert van Schildpadden,
eenighe leven op't Aerdtrijck, andere in de Zee, de derde in het
slijk ende modder, de vierde leven in't zoete water. Onder alle
voghelen ende vischen die eyeren ligghen, sy alleen heeft nieren,
'tmanneken een mannelijck lidt, ende 'twijfken oock het hare, sy
verzamelen ghelijck de beesten die levende Dieten genereren.

Schimmiel, *ziet Garsthey.*

Schimpreden. *Spots, krenpele, smadelycke, schietende,
schampere, lasterlycke, lachende, bitters, quade, nydighe,
bytende, scherpe, gheoorlofde, toeghelatene, spotsche, schal-
ke, vrolycke, twistghe, onvriendelycke, belachelijcke, ny-
pende, kyfachtighe, vrye, listighe, bootsighe, ghesche, qua-
lijckvoeghende, quade, ghevaerlijcke.*

Schijn. *Valschen, bedecten, gunstighen, ghecierden, kla-
ren, laetdunckenden, blyckelycken, hooghen, kennelycken,*

opbarren, merckelijcken, ooghschijnelijcken, waerformigen, moedighen, hoovardighen, eerlijcken, heerlijcken, stoutmoedig. en, mojen, li. sijcken, lustighen, aenghenamen.

Schip. Varende, zeyende, diepgaende, bezeyt, Zeepeerde, breet, ghetout, opberust, swack, voortvarende, ghevoert, koopvaerders, dryvende, ghepeet, oorlooghs, visschers, karroel, gheareven. licht, ghekalfaet, ghemastet, meers, bezeyt, langh, der baren-spel, versien, stijf.

Schijpbrekinghe. Ghevaerlycke, ongheluckighe, schadelijck, deerlycke, onweders, grootte, teghenspoedighe, droevighe, eiendighe.

Schipvaert. Periculouse, Zee, langhe, verre, moeyelijcke, vreemde.

Schipper. Vreesachtighen, bevend. n, bleecken, roeper, vrecken, blood. n, kloecken, wakenden, behendighen, wysen, ervaren, verbaejden, quellijcken, expert. n, onzekeren, rouwen, Charonischen, barbarischen, ghetrouwen, stonten, elndighen, landlooper.

Schijve. Ronde, ghesneden, dunne, kleyne, platte, dicke.

Schocken ofte Schockinghe. Bevende, dav. ronde, aerdighe, hertelyck, kuttelighe, stootende, wackere, rouwe, stijve, edele, bestrighe, verroerende, bequam, wagghe. ende, behendighe, gotvende, veerdighe, rassche, blyde.

Schoenen. Ghezoolde, swerte, fluwel: b. sijete, leiren, trijpen, doorsneden, leeghe, gheoorde, ghesnoerde, lackeye, enckele, ghekorete, klickers, Spaens-leiren, vetleiren, aroochleiren, polevijten.

Schoenlapper. Ouden, unylen, arme, lappenden, naeyenden, hantwercker, onghemanierden, onaerdighen, draetirecker, leirbyter, leirtrecker, bekrosenen, dobbele, ghepickeerde.

Schoen-zolen. Breede, lappen, ghenacyde, ontnacyde, platte, verlapte, ghekarete, vetleire.

Schole, Universteit, Academie. Grootte, gheleerde, Philosophische, studieuse, vermaerde, goede, ghevolette, leerende, erbare, heerlijcke, goede, vrykonstighe, gheleerder,

Leet: rkonften, openbare, Theologifche, Paruffche, Leydsche, Louwifche, eto. Accad: mifche, kinder, Colegiaelfche.

Scholier. Studiu: fen, jonghen, leerbaren, gheleerden, zedighen, zonder: inghen, diepsinnighen, gheduldighen, ghedurighen, arbejdenden, waackeren, neerftighen, zorchvuldighen, toeluyfterenden, ziet S: m: nt.

Schulle. Platvifch, zachte, zoete, dicke, flijmighen, glatte, klevighen, zeeverighen, ftyckerighen, vochtighe.

Dit's eenen winemenden Vifch, is boven swert, ende onder wit, is valt van vleefch, enoe wat lijmachlich, derhalven niet haelt verdorven.

Schoimmelkock. Vetten, koe: x, vuylen, befmeurden, fwerten, b: krofenen, omreynen, fnooden, fpuwender, verachten.

Schoolmeester. Spieghe: l der jonckheys, leeraer, onderwif: r, b: ftraffer, neerftighen, k'oecken, patientighen, lanckmoedighen, kinder-vreefe.

Schoonheyt. Spytighen, jonghe, levende, zonderlinghe, dochters, oogenspieghel, wreede, onhand: lycke, Goddelycke, wighelefone, verm: tele, winemende, ydele, hemelfche, grootfche, hoovaerdighe, daghelycfche, lontere, natuerlycke, luftighe, menfchelycke, klare, doodende, Enghelfche, blinckende, bonf: ftack der natueren, wijvelycke, doorluchtighe, ftoute, wonderlycke, verkydende, grijpende, begheerde, edele, moye, zyvere, effene, onweerdighe, troetelachtighe, excellente, rycke, heerlycke, Nymphifche, maechden, Helenifche, Lucretiaenfche, blinckende.

Schoorft: een ofte Schouwe. Swerten, roockenden, enghen, warmen, brandenden, vlammenden, hoven, beroo: ften.

Schoot. Vrouwen, zoeten, lieflycken, diepen, moeders.

Schorftheyt. Zeerighe, vuyle, rappighe, ruyighe, oude, quade, inetende, kranwagie, knaghende, jeuckende, korftige, quellycke, vyerige, loopende, dicke, befchamelycke, kinder, zierachtighe, jeuck: n.

Schorf: e. Groene, wofchachtighe, blinckende, levende,

vrouw, schelfferachtighe, teedere, weetrachtighe, harde, op-
ghepuyste, ghestrcepte, hayrighe, dunne, teere, bittere, de-
kunde, ghekerfde, vleschachtighe, opene, gheklouene, ghe-
schelde, boom, effene, kromme.

Schotel. Ronde, br. ede, groote, plaets, gheoorde, diepe,
tinnen, witte, goeteekende, keucken, spysdraghende, klare,
g. schwarde, patteel.

Schotlandt. Koude, berchachtich, eylandisch, vischach-
rich, wilde, wolghevende, onvruchtbare, zandachtighe,
metalich.

Schotinan. Edelen, kloecken, sellen, rossen, veerdighen,
hoochmoedighen, Noorwegh: schen, oorloogh: schen, stryde-
baren, n: dighen, straffen, wreeden, grouwsamen, onh: vnde-
lycken, schoonen, wackeren, wantrouwighen, slof: achtighen.

Schouderen. Breede, stercke, ghemarberde, platte,
witte, ghemuscn: leerde, hooghe, machtighe, harde, roode, ef-
fene, grove, st: yve, Atlandische.

Scnou-plaetsc. Hoovaerdighe, wonderlycke, breede,
kostelucke, wonderlycke, wyde.

Caesar wesende opperite Heete in Roomen, dede eene bou-
wen, welke was van 173 treden lanck, ende 123 treden breedt;
elcken trede gherekent op vijf voeten, omgrijpende vier arpen-
ten beïmmert, zonder het ledighe in't midden, daer plaetsc ghe-
noech was om 26000 personen te zitten.

Schraghe. Hooghe, beb: rderde, huys, leeghe, afgaende.

Schreue. Luyen, kletterenden, scherpen, eysslycken,
krÿsschenden, kinder, schandelycken, tweeklinckendē, schip-
per, weergalmenden, krytenden, wonderlycken, huylenden,
brullenden, oproerigen, weerklinckenden, grooten, bev: nden,
overlastighen, vernieuwenden, haestighen, dreyghenden, his-
schenden, troublen, klaghelycken, klaghenden, hernemenden,
vermaerden, huylenden, tempeestighen, openbaren, verveer-
lycken, druckighen, blyden, lamenterenden, ghebrokenen,
wterborst, zuchtenden, furieusen, galmenden.

Schrift, ziet Gheschrift.

Schryfkoker, Gheschilderden, langhen, ghequispelden,
klerck.

Klercx, dragbelijcken, pennen, hanghende, inkt.

Schrijnwercker ofte Kistmker, ziet *Timmerman.*

Schrijver. *Vedder, kloeckzinnighen, scherpszinnighen, rasschen, neerstighen, copieerder, soeluyfterenden, wackeren, ablen, lanckmoechighen, arbeydigen, onderwyser, veerdigen, zorchvuldighen, ghetrouwen, pennenlecker, ghestileerden, gheoeffenden, crvarcnen, kloecken, behendighen.*

Schudde. *Bedelaer, bevenden, rabaut, luyfighen, verlapten, rabanachtighen, versnoterden, schorften, bedelachtighen, vuylen, besmetten, besmeurden, besmuysterden, onbeleefden, bevoddeden, armen, quelluycken, moeyelijcken, ontacyden, verhackelden, trugghelaer, biddenden, ruyighen, krauwighen, omgaenden, verschenrden, naecten, rappighen, zackdraghenden, elendighe, betraenden, druypnensighen, knippertandighen, weenenden, blooten, ontregghenen, onghegorden, klee deloosen, Lutraenschen, qualijck-bekleeden, gulzighen, borstblooten, slockerighen, verhongherden.*

Schuere. *Breede, platte, ghevloerde, wijde, koren, tarwen, effen, hoeven, landshuys, volle, dorper.*

Schult ofte Misdaet. *Verborghene, schandelijcke, wrekende, offencieve, barmhertighe, onbehoorlijcke, strafbare, zondighe, schacmroode, verdoemelijcke, oneerlijcke, strafweerdighe.*

Schuym. *Witten, zee, sweetende, rivier, vloeyende, baringhe, opgheworpenen, zeeverachtighen, opgeblasen, opgeswollen, verhevenen, witten, kalen, rajenden, bobbelenden, warmen, dicken, knerssenden, lichten.*

Schuyte. *Veer, vlot, roey, zeyl, lichte, drijvende, varende, helse, schippers, melck, wey, visschers, opgheruste, vlieghende, speel, ghebnycte, vlietende, oude, sturve, licht*

Schuypp: ofte Spa. *Kromme, langhe, harde, gbesteelde, ghetande.*

Schutter. *Pyldragher, behendich, half-ghebnychden, oorlooghs, neerstighen, oogenden, mickenden, pylschietenden, peezachtighen, kokdraghenden, veerdighen.*

Scipion. *Affricaen, ridd:rijcken, edelen, verwinner, stoutmoedighen, stant vastighen, wysen, kryghs-heldt, Ansoniaen, kloecken, trotsen, Roomschen, Afrycken-temmer.*

Te Roomen het alderedelste huys ofte familie van de Scipioenen, heeft syn beghinsel van P. Scipio Patriciaens man, die den eersten Roomschen Capiteyn was, daer Annibal teghen streedt, in Italien: was oock Vader van Cornelius, die den eersten ghebynaemt was Africanus, om dat die Natie van hem eerst overwonnen ende ghetemmet werdt. Den zelven, na dat hy vele exploiten ende kloecke feyten van wapenen ghedaen hadde, bleef ten lesten in eenen slach daer hy was strijdende teghen de vyanden des Keyserrijcx van Roomen.

Scythen. *Een Natie, barbarische, machtighe, kryghshelden, bloedszierighe, wreede, onttemmelijcke, beysde, botte, straffe, landt.oopende, wilde, koude, veldtwoonders, arbeydighe, vreemde, stuer.*

Scylla. *Monsterdierighe, mismaecke, quellijcke, ontydighe, roovende, Siciliaensche, inslootere, Phorcidsche, zorgelijcke, bluffende, schipbrekighe.*

Als Circe vergramt wesende, door d'innerlijcke liefde zach tusschen Scylla ende Picus, die sy wtermaten lief hadde) betoovde de Fonteyne daer Scylla ghewoon was haer in te wasschen: Twelck sy niet wetende, in de Fonteyne tradt, ende haer meynde to wasschen, mercte dat hare schamelheyt verandert was in eenen hondts mayl. Vvelcke mismaecktheyt haer zoo mishaechede, dat sy op de zelve stonde in de naelte Zee sprongh: daer wt de Poeten versieren, datse verandert is in een steenrootze, die recht teghen over Charybde staet, welck is een periculouse plaetse voor die daer aanboort legghen willen.

Scythen-landt. *Kaudt, ledich, ijsich, onlustich, sneeuwich, bewoonlyck, onbewoonlyck, ghevrosen, machtich, onwinnelijcke.*

Scorpioen. *Krom, stekende, omghekromt, fenijnich, doodelyck, verveerlyck, quaet, arch, knoopich, vyerich, schadelijck, periculous, ghekroete, dreyghende, growlyck.*

Den steeck van dit Dier is zoo fenijnich, als het bijten van het Serpent, daer zijader velerleye, maer die zeven knoopen in de steert hebben, zijn merckelijcken d'archste ende de fenijnichste.

Secretarius. Ghetrouwen, bezighen, stommen, zorchdraghenden, voorzichtighe, voortvarenden, veerdighen, konincklycken, neerstighen, eerbaren, eerlycken, eerwerdighen, ghedienstighen, gheduldighen, swyghenden, welzeggenden, subiecten schryvenden, beminden, wackeren, discreten, beleefden, toeluysterenden, ghehoorzamen, diepzinnighen, ghegageden, borzendragher.

Secke. Partydighhe, stant vastighhe, oproerighhe, opinische, scheermakighhe, verscheyden, Philosophische, periculuse, vaste, afgevallene, oneenighhe.

Seine. Een Reviere in Vranckryck, Parijssche, klare, profijtelycke, vermaerde, Bourgoensche, Fransche, voedstere van Parys, tweeboornighhe, vischrycke, kromme, slaughwyse.

Seloupe ofte Iacht-schip. Ghevolgelde, scheeps, lichte, ghevederde, styve, rassche, snelle.

Semiramis. Babylonische, vermaerde, manne-wyf, onkuysche, pylkokerdraghende, moedighhe, overdadighhe, stoute, schoone, hoerachtighhe.

Sy was de huysvrouwe vanden Koninck Ninus te Assyrien, doen sy zach dat na de doot haets mans, haren jonghen sone onbequaem was dat groot Koninckrijck te regieren, ende oock dat die van Assyrien niet ghedooghen en zouden datse overste Gouvernante wesen zoude: sy kloedde haer als eenen jonghen, ende haer alzoo vermakende, verkreecch sy de Majestature als Koninck. Dese Koninghinne was grootmoedich, datse haer bestedede om in eere haren man te boven te gaen, in voeghen, na dat sy door hare kloeckheyte het Koninckrijck vermeerderd hadde, dede ommueren de groote Stadt Babylon, ende zoo magnifijckelijck repareren dat het te verwonderen was. Liet oock in t midden der Stadt eenen Tempel bouwen, Iupiter toegheeyghent, op den welcken (om syn grootte wille) de Chaldeen de iterren waer namen, ende observeerden. Men zeght datse zeer onkuys was, ja zelfs haren sone verzocht om een byslapen, ende zoo verzot op een peerdt, datse haer daer van liet decken.

Smecca. Welsprekenden, tongh-konstighen, gheleerden, sabren, goddelijcken, diepzinnighen, welzeggenden, memorien-

morie -Linne, statighen, Philofooph, ſententie-dichter, fabryl n.

Vasce: Spagniaert gheboren van Corduba, een Stoifch Philofooph, ende Neros Preceptor. S. Hieronimus heeft hem in't ghetalder Heylighen ghezet, om dat hy een zeer sober en abtinerende man was, ende dat den H. Apoftel Paulus ende hy dickwils aen malkanderen ſchrevē. Onder alle de gaven die hem Godt verleent hadde, was hy wonderlijcken ſterck van memorie, verhalende 2000 namen achtervolghens, alzo men hem die in oorden ghezeght hadde, ja ſtracx daer na, dat meer is, hy herhaelde 200 verſen die 200 Scholieren hem ghezeght hadden, beghinnende van den leſten tot aen den eerſten. Nu hy oudt wefende, dede den tyran Neron hem dooden, gaf hem te kieſen wat doot hy ſterven wilde, alzo dat hy zich in eenen lauwen water-badt liet zetten, ende alle ſyne aderen gheopent wefende, gaf den gheeft. Deſen grooten Philofooph hadde eenen Neve, met dien zelven naem ende toe-naem ghenaeemt, den welcken zeer vermaert ghe worden is, om dat hy in ſyn leven den eenighen tragijckſchen Poët was onder de Latijnen, derhalven zullen wy hem d'Epitheten Cathurni toe eyghenen.

ſententie ofte Vonniſſe. Statighe, Rechters, profijtelijcke, ghewefene, ſyndelijcke, wegheleghde, verklaerde, wtgheſproten, ghedencckweerdige, tuſſchen-ſprekende, duylſtere, eerbare, eerlijcke, korte, bedecte, gheraedsel, ghemeynde, orrelijcke, ſpitsvindighe, diepzinnighe, morale, wyſe, gulde, ghemeyne, ſpreeckwoordighe, goddelijcke, ſubtyle, Philofoophſche, ghevonniſſe.

ſeptember. Vruchtbare, Herfiſche, peſtighe, zielten ghevenden, ziet Herfſt.

Serpent. Doodelijck, femynich, ſwert, krypende, koudt, ſlingherende, grouwelyck, ſchwyyfelend: periculoux. afrijflijck, ſleypende, vuyt, bijtende, langh, ſchadelijck, eyſelijck, gheſwollen, aerdsch, arch, quaet, wreedt, tam, boos, ghekannt, ongheluckich, blauachtich, femynich, vyerich, yverich, dreyghende, gheſchelffert, verghiftrighe.

Hier mede verſtaet men, alle voeteloofe krypende beeften, ofte die de voeten zoo kleyn hebben datſe meer ſchijnen te kruypen dan te gaen. Men vindt yederloye Serpentes, maer zijn alle ſemynich,

M. ANTHONI SMYTERS.

mijnich, ende gemeynlijcken d'aerde verwe gbelijck, het bol d'aer-
se in woonen malkanderen betredende, onwringhen sy malkan-
deren zoo dicht, datmen eyghentlijcken zegghen zoude dat het
maer een Serpent met twee hoofden ware. Men zeght, wann'er
het een mensche ghebeten heeft, dat het van rouwe sterft, ende en
kruypt niet wederomme in der aerden, als onwaerdich daer inne
ontfanghen te worden.

*Servette ofte Voorlaken. Dunne, sijne, schoone, ghe-
wrochte, reyne, eerlycke, schouder.*

*Sibyllen, Waerzeghsters, voorzeghsters, Phebeaensche,
zuyvere, Propheetessen, oude, Delphiaensche, maeghden,
voorbiedsters, veruaelijcke, gheinspireerde, ingheblasene,
Wyszeghsters.*

De Sibyllen voorzeyden toekomende dinghen: Varonius tel-
ter tiene, te weten, de Persiaensche, Lybiaensche, Delphiaensche,
Cumeesche, Erythreesche, Samiaensche, Cumaensche, eyghent-
lijcken ghenaeamt d'Amaltheesche: ende door Virgilius Deipho-
be, Hellepontiaensche, Phrygiaensche, ende Tyburtinsche, an-
ders ghenaeamt Albuneesche.

*Sicilien. Trinacrische, vruchtbare, eylandsche, den
Romeny-zolder, graen-ryck, tarwen-veldt, fabelachtighe.*

Men acht dat Sicilien alzoo ghenaeamt is gheweest, na een Ca-
piteyn, die Sicillus hiet, die eerst in Latium woonde, ende maecte
hem dit Landt onderdaen met gheweldt van wapnen. Voor die
zijdt noemden't Trinacria, tes oorzake van de dry wtlijcken-
de berghen, daer dit Eylandt mede in dry dalen ghedeelt wordt,
den eenen ghenaeamt Pelora is vol bosschagie, den anderen streck
zich na 'tZuyden, den berch Pachyna, is vol tarwen, ende hout
ghewas, daer inne wordt oock Vee ghevoedt: den derden Maza-
ra, en kan nauwelijcx vruchtbare boomen verdraghden, maer is
vol tarwen ghewas ende roodt Vee, inne houdende den berch,
Lilybeus.

*Sicilianen. Zinrycke, loofse, bloetgierighe, onbarmherti-
ghe, onbeleefde, bedriechachtighe, schalcke, listighe.*

De Sicilianen worden zoo ghenaeamt, welcke hier voortijds in
grootachtighe waren, ende ghehouden voor een luttich ende
wreedt volck.

*Sickel: ofte Seysene. Haeckachtighe, ghetande, zagen-
de, gras, Saturnische, kromme, sijndende, bytende, verroo-*

ste, gheboochde, ghekerfde, gheschaerde, ooghst, affsnijdende, scherpe, verstaelde, snydende, somers, omghekromde, bequame.

Sidon Edle, machtige, rycke, Tyriaensche, oude, visch-rycke, weerde, Phenitiaensche.

Deze Stadt is ghelegen aen de Custen van de Phznicische Zee, was alzo ghe-naemt na Sida, Belus dochter, ofte wel (zoo Iosephus zeght) van Sichern, Canaans sone. Zommige zegghen datse ghebouwet is door de Phznicianen, die om den overvloedighen visch die in dat quartier ghevanghen wordt, noemde se in hun sprake Sidon.

Syde. Kostelycke, schoone, zachte, bepeirelde, delicate, zoete, Tyriaensche, bequame, ghecouleerde, sijve, rouwe, flos, ghekrolde, ghedraeyde, dunne, crastofijne, swarte, wonderwerckighe, peersche, blinckende, stick, onghetweirende, pool-

Silenus. Ouden, drincker, Arcadiscken, stronckelenden, rooden, dronckaert, schuymighen, bacchist, qualijck-ghezadelden.

De fabulen van de Poëten leeren ons, dat Silenus is Voester heer ende Lercmeester van Bacchus gheweest, ende dat hy altijt op eenen Ezel zat.

Simme. Mismaeete, blootgat, loofe, springhende, erghe, smeekende, troetelende, leelycke, wackere, lochte, rouhayrige, schalcke, tynmelende, babbelende, ukyle, wond-riycke, na-apende.

Tgheheel gheslachte van de Simmen, treet na de ghelijckenisse van den mensche, van aenzicht, neuse, ooren ende ooghschelen, want gheen viervoetich Dier en heeft d'onder-ooghschelen, dan alleen de Simme: wel is waer dat het manneken niet en heeft het mannelijck lijd ghelijck een man, noch het wijfken ghelijck een vrouwe: inwendich is hun inghewant in alle syn deelen ghelijck in den mensche. De zorghelijckste onder de Simmen, zija d'Apen en Bavianen, maer de Simmekens ende Meyratten zijn de vriendelijckste. De Simme heeft hare jonghen zoo lief, dat syse doot.

Sisyphus. Ongheluckighen, Aeolydschen, roover, boosen, loofen, schalcken, subtylen, elendsghen.

Hy was Aeolus sone, den schalcksten mensche dier oyt geweest is. De Poëten zegghen, dat om syne schalckheyt ende bedroch is

hy in de Helle, ende gheoordeelt dat hy moet eenen grooten steen op t'fop van eenen hoogen berch draghen: maer zoo haest als hy by het opperste vanden berch gheraect, valt den steen van boven neder, alzoo dat synen arbeydt zonder eynde is.

Slach. Gheweldighen, overlastighen, doedelycken, ghaerlijcken, weer, onverzienen, harden, stijven, vreselijcken, furieusen, onvliedelycken, haestighen, moorderen, heftighen.

Slachter ofte Vleeshouwer. Bloedighen, bebloeyden, onghenadighen, rouwen, vreedden, straffen, overlovere, hoochsprekenden, ghekracnden, schimpighen.

Slachtoorden. Furieuse, ghewapende, kryghsche, vyerighe, trotse, schoone, ghehoorde, oorlooghsche, moedigh: welghestelde, welghemoede, ontemmelycke, machsighe, gheschicte, strydtbare, onoverwinnelycke, ghestaefde, vierkantighe.

Slaep ofte Vaeck. Verghetende, swaren, tusschen slapen en waken, zoeten, luyen, slibberighen, verstijfden, diepen, dooven, Goden-bode, weckelycken, ghebaeyden, traghden, droomen, vaeckerighen, boeldt des doots, ghevanghenen, bevanghenen, bevanghenden, bleecken, zorchroovenden, geewenden, harden, diepen, vrien-vader, aeniockenden, Propheet, menschen-voeder, ghezonden, zorch-ontbindenden, stercken, treckenden, ronckenden, vreedzame, blieden, nacht, overvallenden, stillen, ghebrokenen, zorghen-betooveraer, ydelen, lustighen, verharden, des nachts-kindt, bedrieghelycken, lichtveerdighen, ledighen, loghenachtigen, rasfenden, donckeren, quelachtighen, slawwen, vochtighen, lieflycken.

Slaep-ziecke. Verghetelycke, slaperighe, slapende, konde, vochtighe, bevanghene, sluymachtighe, wtzinnighe, swaere, ledighe, verstijfde, verkleunde.

Slanghe. Bytende, slapende, qualijckziende, schadelijcke, periculense, wyle, vreeselijcke, swerte, serpentische, gewelycke, fenynighe, wijn-innemende, listighe, loofse, schurfelende, boofse, koude, langhe, gheswallene, glatte, sleypstere, hage, blaume, our, yne, doodelycke, kruypede, seert sleypende.

Slave. *Elendighe, verkochte, ghekochte, arme, ghevange-
ghene, gheketende, dienstbare, quijende, bleecke, onghelucki-
ghe, catyvighe, droeve, gheduldighe, maghere, mismaecte,
doot verwighe, zuchtende, klaghende, ghekerckerde, gebooy-
de, half-doodde, visschen-aes, verwelooften, gheyscrden.*

Slecke. *Ghehoornde, huysdraghende, scraymende, krimp-
pende, klimmende, gheschepte, h:rolde, zeeverende, sley-
pende, wyngaert, aerde, luye, traghe, dracyende, langzame,
schuitpadde.*

Hoewel datter velerleyen aerdt van Slecken zijn, zijn nochtans alle van ghelijcker natueren het onderscheyt datter tusschen we-
sen mach, is na de plaetse daer sy groeyen: want die in sonachtighe
ende op goede kruyden voortkomen zijn veel beter dan die
die in sonmerachtighe ofte maraschachtighe plaetsen groeyen.

Slechticheyt. *Eenvoudicheyt, onschalcke, malte, vreed-
zame, eenvoudighe, naecte, waerschynelycke, wysse, voorzi-
nighe, boersche, plompe, vriendelycke, reyne, goedertiere,
kinderlycke, zoete, botte, dorper.*

Slijck. *Dreckich, modderich, kleyachtich, vuyt, swert,
stinckende, onreyn, aerdachtich, droomich, dick, vochtich,
kafachtich, klad, natten, zachten, morasschen, verrot, ghist-
achtich, klevende, strooachtich, hatelyck, vetten.*

Slijckhosen. *Rouwe, bekladde, bestyete, v:ldr, wyde,
aenghedane, boeren, aerdachtighe kousen-beschermers.*

Slingher. *Worpers, ghedraeyde, schuyffelende, stijve,
doodende, ronckende, worpende, perickeluse, gheweldighe,
langhe, gheswinghe.*

Slot. *Vast, rou, vertennet, verborghen, deur, mach, yse-
ren, grendel, styf, krakende, verroest.*

Slootmaker. *Swerten, arbydighe, vuylen, beroothen,
kreupelen, traghen, subtylen, behendighe, le-lammen, sm-
denden, wroeghenden.*

Sluyse. *Ruyffchende, vochtighe, loopende, behendighe,
water.*

Smaeck. *Smakelycken, scherpen, verscheyden, reuck-
aobtighen, quaden, leetlycken, listlycken, lustighe, bitteren,
bonich.*

bonich, zueren, amperen, serpen, leckeren, vuylen, stinckenden, zoeten, zouten, goden, verscheyden, wynachtigen, riekkenden, vochtigen, vreemden.

Smeekinghe. Pluymstryckerije, vleyer, aenlockende, zoete, bedrieghelycke, valsche, zinnelycke, ydele, schalcke, loofse, troetelachtighe, vricndelycke, wijvelycke, wuffsche, beheunichde, iefstuycke, vleyachtighe, zoetwoordighe, zotte, overdadighe, gheveynsde, loghenachtighe, hypocrytische, quellycke, verradische, dienstbare, klagbighe, klappighe, buysverdervighe, zoetsprekende.

Smilt. Roockende, kloppende, arbeyders, warme, heete, ontstekene, gheblaesbalte swerte, Vulcanische, smeden, klinckende, yserbernende, gheruchtmakende.

Sneppe. Blinde, botte, leckere, langhghebecde.

Smit. Kreupelen, swerten, bekrosen, Vulcanus, smedende, yser-smedende, leelijcken, arbeydighen, berootten, mismaecten, onacrdighen, stercken, sonachtighen, ontleden, groven, onghemanierden, berootten, rouwen, vuylen, behendighen, leelijcken, deuchdelycken, hantwercker.

Suaren. Zenuachtighen, pezen, teere, klinghende, Tbebaensche, stijve, gulde, oneffene, ghenepene, zoete, luydende, springhende, zingherffen, welluydende, musicale, hoochtoonighe, melodiuse.

Sne ofte Sneeu. Wit, winter, kouden, smeltenden, berchachtighen, waterachtighen, ijsachtighen, kalen, Alpischen, rollenden, noorder, dichten, verblindenden.

Snelheyt. Krachtighe, stercke, machtighe, gheworpene, gheschotene, levendighe, zenukrachten, gheweldighe, heftighe, stijve, moedighe, tempeestighe, waterbarighe, buyighe, pijlen, stroomighe, schadelijcke, schipbrekighe, veerdighe.

Snoeck. Langhen, vasten, delicaten, dicken, harden, rivier-wolf, hongherighen.

Snof. Neusdruypenden, catarrighen, kouden, druypenden, quellycken, vochtighen, loopenden.

Snoodicheyt. Verachtelycke, onachtbare, leelijcke, vuyle, ne-

Je, nedere, onnutte, verworpene, ghemeene, onvruchtbare, versmaecte, nederighe.

Snot. Langhen, vuylen, snotachtich, druypende, kinder, gbedroocht.

Soberheyt. Onthoudinghe, abstinentie, arme, ghezonde, zedighe, matelijcke, wrecke, gierighe, huyselijcke, sparighe.

Sodomitisch. Schandich, growwelyck, batelijck, beestelijck, vuyt, afgryfselijck, Gamorische, buggers, onzalige, veruloecte, verschrickelijcke, zondich.

Soldat. Krijghs, gierighen, wreeden, kloecken, moedighen, dertelen, hoender-eeter, hoender-dief, schrambeckigen, sweerder, furieusen, voetknecht, dootslagher, opgeschreven, Mars kindt, roover, avontuerder, wagher, waechhals, stonten, koppighen, loosen, trotsen, ghewapenden, overdadighen, overlaster, ongheschieten, overweldigher, Mars aerdt, couragieusen, bequamen, oorlooghs, edelen, vechtenden, bestovenen, krijgher, wackeren, ongenadighen, ongheduldighen, oorlooghvoeder, heldt schilddragher, wapendragher, vermoeyden, plonderaer, voetganger, dienstbaren, leuenwagher, zeltzamen, wonderbaren, schelmschen, ontemmelycken, vechtachtighen, dulkoppigen, herffcloosen, stercken, doorluchtigen, mannelijken, slockerighen, bloetgierighen, hoovaerdighen, bebloeden, trommelvolger, brythaelder, rouwen, machtigen, dapperen, ewistighen, betooverden, krackeelachtighen, vrybuyter, pijckdragher, muskettier, ghestormhoeden, yverigen, hittighen, landlooper, vollyvighen, dreyghenden, harckebysier, roerdraghenden, rondassier, adelborst, hockelighen.

Solpher. Brandende, Sicilischs, heet, blixem-vriendt, Betaniaens, levende, blauwen, roockenden, stinckenden, mijnen, drooghen, Arnaenschep, vetten, subtylen, swertmakenden.

Men vindt Solffer van velerleye verwen, zommighe is groen, gheel, bleeck ende aschverwich. Belanghende den natuerlijcken levende Solffer, die is aschverwich van buyten, ende van binnen gheel, als men't breekt ist blinckende ghelijck de vlieghen die by nachte als vyet schijnen.

Soliciteur ofte Soliciteerder. *Wackeren, werckelycken, bezighen, cruarenen, veerdighen, zorchvuldighen, verbeydenden, gheageerden, voordreenden, bejagher, beneerstighenden, quellenden, proces-beminder, subtylen, neerstigen, zackdragher, vervolgher, vroech-op.*

Solon. *Salaminiaen, Wetghever, Atheniaen, gherechtighen, wijfen, rechtveerdighen, Salamyn, Cecupiaen, benydden, vermaerden.*

V Vas van Salamina gheboren, ende een van de zeven V Wijse van Griecken, hy gaf die van Athenen veel V Vctten, welke hun wel gevielen, ende hy reformeerde die van Draconigera, om datse wat te straf waren: want (zoo Demadus zeyde) sy schenen veel eer met bloet dan met inct gheschreven te wesen. Hy sterf in Cypren 80 jaer oudt wesende.

Sommarie ofte Somme. *In't korte, korte, afgetrockene, wegetrockene, capitale, hoost, principale, kleyne, verkortede.*

Sophist. *Loghenaer, hoovaerdighen, roependen, roemachtighen, koppighen, bedrieghelycken, voor-wijfen.*

Sophist-rije. *Subtyle, valsche, loghenachtighe, twyffeli- ghe, bedrieghelycke, Dialectische, spitsvindighe, blinde, scherpszinnighe.*

Sonnet, ziet Klinck-vers oft Versen. *Italiaens, maet- klinckende, trots, scherpsinnich, Frans, Nederduyts, be- arbeyde, Ronfaerden, amourens, maethoudende, aerlich, subtyl.*

D'Italianen zijn d'eerste Inventeerders van de Sonnetten, de Fransoysen hebbense zoo wel naghevolcht, dat het schijnt datset Inventeuren van zijn. De Nederlanders zijnder alreede kloeck inne, hoewel men die in de Nederduytsche sprake 10 jaren her- waerts noyt te voren ghesien en hadde.

Sorbonisten. *Gheleerde, Doctoren, Theologanten, ver- maerde, Theologen, Kercken-pilaren, Liefhebbers, Ketter- vyanden, onde, der Ghemeynen licht, Predikants, Bedie- naers des Goddelijcken Woords, Kercken-dienaers, Sem- diensen.*

V Vouten alzo ghe-naemt, wt oor-zake van de voornaemste Schole te Parijs, ghe-naemt Sorbone: is eertijts ghesondeert door

M. Robert Sorbonne, een man van diert Professie, was een van die, die de Koninck Lowijs 'tmeeste ghehoor gaf.

Spagnien. Vruchtbare, metalich, ryck, welghevo'et, ghezont, oorlooghs, groeyendz, overvloedich, volckryck.

Spagniaerden. Prachtighe, moye, trotsse, heerschende, eerzuchtighe, Catholycke, wackere, kloeccke, helden, sobere, krieghs-lieden, hoovaerdighe, veerdighe, dappere, ghekapte, neerstighe, gierighe, ceremonieuse, quellijcke, gheduldighe, zoetsprekende, rijcke, swyghende, stoutmoedighe, onbarmhertighe, zuchtende, onoverdraghelycke, tyrannige, vronachtighe.

Sparicheyt. Wrecke, lydende, huysfelycke, sobere, gierighe, profijelycke.

Sparwer. Wilden, mallen, pry-beminnenden, quellijcken, verachtelycken.

Spatie. Wyde, ghemackelycke, tusschen, groote, vrije.

Specerije. Kostelycke, Indische, ghezochte, welbegheerde, wtghezochte, orientaelche, van verre ghekomen, rieckende, zonderlinghe, noodighe, Sophistische, dierbare.

Speck. Vet, magher, swaer, roodt, garst, ghezouten, vinnich, gheel, ongans, ghesneden, lardeer, huysmans, baken, buken, bereyt.

Speecktel. Vygl, zeeverachtich, vochtich, ghespoghen, schuymachtich, sluymachtich, mosselachtich, onaedich, zeever, oneerbaer, ghezouten, zoutachtich, sluymich, besnot.

Speelwaghen. Openbaren, breedten, Roomschen, volckrycken, ghetapitten, openen, ontdecken, marberen, wijden, grooten, roependen, eergierighen, excellen ten, hooghen, aerdighen, blyden.

Spelman. Vermakelycken, Comedien, Orpheischen, zinghenden, bootfenstelder, swyenden, bruylofts, spelenden, ghelach, instruments handelaer, musicalen, liefstijcken, vrolycken, zoetspelenden.

Spelle. Dunne, ghesteten, ghepuncte, ghele, vrouwen, moye, stijve, capproen, stekende, ghehoofde, fouffrouwen

Speet, sijne, hoost, mou.

Spel. Ghenuchlyck, zorch-benemende, vermakelyck, blyde, verlustighende, mal, aerdich, wellustich, openbaer, onverdrictelyck, bootsich, spottelyck, zorchbrekende, smeeckende, ghemeen, tooverich, verhanghelyck, lachende, apen, kamer, heerlyck, vry, onkuis, drollich, droefheytweerende, belachelyck, kluchtich, guychel, bespottelyck, Vastenavond.

Speloncke. Duystere, wilde, bemofchte, veruaelrycke, holle, legbe, donckere, gapende, koude, galmende, gheuaelrycke, diepe, diefsche, lommerachtighe, verdufte, stinckende, ghezoncken, ghersten, onbewoonlycke, beschimmelde, vochtighe, berchachtighe, dieren-huys, verborghene.

Sperre. Langhe, kapravens, dunne, dauerende, ronde, schippers, rouwe, scherpe, gheschaefde.

Sphere. Draeyende, ronde, roerlycke, bol, kloorwysse.

Speur-hondt, ziet Brack.

Spyc-olie. Weltrieckende, nardische, krachtighe.

Spie, ziet Bspieder.

Spyckerboor. Draeyende, behendich, timmermans, gehantza:m.

Spieghel. Cristalynen, brant, blinckenden, stalen, schoonen ysen, ronden, verheuenen, weerschynenden, vrouwen, perfect:n, vierkanten, lustighen, vergulden, barbiers.

Spierinck. Witten, zilverachtighen, reynen, dunnen, schoonen, leckeren, rivier, klaren, ghezonden, voorjarighen.

Spielle, ziet Lancie.

Spille. Draeyende, volle, garen, lichte, ghedraeyde, spinsters, begarende, verwarde.

Spinde. Gheslotene, spys, versche, welverziene, gheprovideerde.

Spinnekoppe. Vernuftighe, behendighe, hooghe, hanghende, dicke, bebnyete, konstighe, wonderlycke, huyshoustere, senymighe, overhanghende, nette-breyderse, spinstere, kuyckachtighe, senymghende, spinnende, wackere, quellighe.

ke, vuyle, leelycke, yverighe, ghespickelde, ledighe, schalcke.
 Spinrock. Dunnen, rancken, spinsters, aerdighen, langhen, wol, vlas, zanghsters, wijven, dicken, gheroeten, bruywys, poppen, huys, vuden.

Men zecht dat Pallas den spinrock inventeerde.

Splete ofte Klove. Gheklouene, opens, diepe, langhe, afgrifelycke, gapende.

Splitte. Halfopene, ghehoorde, ghesnedene, gheklouene, bolle, ghedeelde.

Sponcie. Lichte, ghegaette, fistalen, zachte, ghemoeyighe, drinckende, dicke, slymachtighe, zee.

Spoock. Nacht, wispelende, dracyende, schaduachsich, onghenakelyck, onghervoelyck, ontastelyck, bedrieghende, verschijnende, verdwynende, loosen, onzientlycken.

Spoor. Hanen, haeckachtighen, styven, scierpen, ghekronsen, halfhoornighen, halfgaffelighen.

Sporre. Stekende, peerdsdryvende, prickalende, scherpe, ghebrande, ghesterrede, quellijcke, ghepunte, stootende, hielen, gulde, ghetande, bloedighe.

Spottere. Bootsighen, Lucanischen, zotten, mallen, bedecten, smeekenden, dwasen, onwetenden, snappere, geveynsden, aenlockenden, quillenden, gabberaer, Democrutischen, hatelijcken, belachelijcken, lasterlijcken, lancknensighen, vrolijcken, arghen, vuylen, lachenden, ziet Gabberaer.

Sprak,; ziet Reden.

Spreckwoordt. Ghemeyn, oudt, vrolijck, bly, zeker, daghelijcx, notabel, dryvondich, schampich, bequaem, sententieux, ghebruyct, bootsich, spotters, passende, welgezegde, wijs, philosophael, zegghelijck, voornemelijck, gedacheweerdich, ghedenckweerdich, statich, kort, deghelijck, merkelijck, Erasmiens, onthouweerdich, recht.

Spriet. Swyn, Iaghers, styven, ghestraelden, breedden, gheweldighen.

Sprinckhan. Wackeren, vlytsighen, veerdighen, knagbenden, rasschen, schadelijcken, quellijcken, blijden, veld-

beere, velds, zingbenden, sirckenden, springbenden, vlieghenden.

Sy verdueren, ende doen groote schade in de kruyden ende allerleye granen ende koren, alzo dat sy in zommighe Landen eten ende knaghen in korte dagen alle de vruchten van het Aerdtrijck. Sy genereren op't leste van het voor-jaer, ende sterven korts daer naer.

Sproeten. Gheplachte, leelycke, rossche, hatelycke, kleyne, ghezeckende, quellycke, mismakende.

Sprockelle. Reghenachtighe, korte, des Lenten ghebuer, schrickel-maende.

Spronck. Lustighen, veerdighen; aerdighen, staenden, plompen, stamsvoets, wackeren, lochten, loopenden, danssers; swaren, rasschen, huppelenden, haestighen, botten-den, lochten, vlieghenden, van boven neder, hooghen, blyden, styven, bevenden, blooden, stouten, veerdighen, gheweldighe, haestighen, stercken, furieusen, moedighen, vyerighen, yuerighen, kryghs, ghedeysden, voorderen, verren, tuymel.

Spruyte. Siercke, frissche, zachte, aerdighe, bezayde, voortbrengbende, valsche, bloemdraghende, blyckelycke, witte, natuerlycke, vruchtdraghende, vruchtbare, krachtighe.

Spijse ofte Kost. Smakelycken, bereyden, leckere, goede, vredende, zondcringhe, etelycke, zoete, zuere, daghelycsche, ghekoofte, delicate, ghebraden, pot, teere, versche, bewaerde, portie, zuerachtighe, bittere, maegh, ghebacken, begheerde, hongher, stoppende.

Spijs-bewaerder. Welvoorsienen, doenden, bezighen, zorchvuldighen, wackeren, neerstighen.

Spijt. Grimmighen, wreeden, moeyighen, bitteren, trotsen, korten, onweerdighen, haestighen, grammen, sellen, toornighen, vergramden, dulkoppighen, verstoorden, gestoorden.

Spijticheyt. Moedighe, vermetele, trotsse, hoovaerdighe, felle, grootmoedighe, brootdronckene, grootfighe, wederspannighe, verouweerdighende, dercele, obstinate, zuere, stucere, onvriendelycke, goetdunckende, ongheloorzame, beroemighe,

ghe, hoochmoedighe, Wreede, verachtelijcke.

Stadt. Volckrijcke, bemuerde, stercke, rycke, schoone, edele, konstbarende, Parussche, Antwerpische, Amsterdamfche, Keulsche, etc. groote, florrende, Roomsche, wyde, vaste, beslotene, hoovaardighe, onwinnelijcke, koop, vermaerde, machtighe, ontemmelijcke, heerlijcke, ghewapende, versene, welghevulde, ledighe, droevighe, verbaesd, hoost, vrye, gevulde, ghepolicide, borgherlijcke, vrye, keyserlijcke, edele, omwalde, omwaterde, Zee, koophandel-rycke, gheboort, konstrijcke, volckrijcke.

Staeck, ziet Pael.

Stael ofte Monster van eenich dinck. Ophctoyde, lustich, ghecierde, generale, schijnbaer, schoon, toonende.

Stiel. Klaer, snijdende, hardt, sterffelijck, glinsterende, blickende, bloedich, moordadich, blinckende, wrecker, Wreede, dreyghende, ghetempert, kinckende, krachtghevende, verschricklijck, weerbaer, dootslaende, wraecgierich.

Stalken van't laken. Ghesneden, naect, gheschroyt, kort, kleyn, ghekort, ghelycken, ghelycformich.

Stact ofte Heerlijckheyt. Kostelijcken, milden, grooten, edelen, grootfighen, hoogenden, heerlijcken, machtighen, hoovaardighen, eerbareen, ghemeynzamen, openbaren, trofsen, excellenten, konincklijcken, overvloedighen, te grooten, blijckelijcken, vermetelijcken, triumphanten, verhoogden.

Stit ofte Schaepherders spriet. Krommen, langhen, gheknobbelden, gheknopten.

Staf. Bisschops, kostelijcken, Abten, krommen, ghekromden, zilveren, bepeerelden.

Stal ofte Stallighe. Peerdis, ghebruyden, wijden, peerden, woonste, logerende, mestighen, warmen, oerneck, zachten.

Stalknecht. Kloecken, wackeren, bezighen, Bretoenschen, Spaenschen, Duytschen, arbeydighen, opgheschorsten, Palefrenier.

Stallichten. Blinckende, nachtvlieghende, springhende, vyerighe, verdwynende, malle, ontfekene.

Dit zijn Vlieghe, die des nachts schijnen, ende te zamen vlieghen ghelijck eenen vyerkloot.

Stamper. Brekende, dracyende, stootende, slaende, knickende, langhen, wt druckenden, perssenden, ghehoofden, stercken.

Stanck. Uuylen, dootlycken, schadelycken, walghelijcken, rotten, teghenstaenden, walluyfghen, zueren, roockigen, boosen, bitteren, stercken, insecten, periculusen, krachtigen, verouderden, veruuylden, haellycken, dooden, voosen, schimmel, verdrietelycken, vyantlycken, senijnighen, privaets, pryghen, pryen, quaden, verdusten, moddighen, stycckrigen, poelen, vochtighen, vileyuen.

Standaert. Klimmenden, kryghs, ghekruyften, vliegghenden, oorlooghs, ontvoouwenen, dreyghenden, trotsen, fracyen, hooghen.

Stantvasticheyt. Zeker, vaste, onoverwinnelijcke, verzekerde, beslotene, voorghenomene, blijvende, wijse, deuchtzame, moedighe, noodighe, onberoerlijcke, volbardende, onbrekelycke, st. wi. z. he, ghestadighe, koppighe, opiniaetsche.

Staticheyt. Rype, strenghe, Philosophische, Cathontsche, moedighe, hoouerdighe, gherimpelde, Rechtcrssche, ghestadighe, stantvastighe, gheauthoriserde, grove, trotse, heerlycke, opgh. blasene, koppighe, Raedsbeeren, traghe, beerschende.

Steen. Harden, swaren, metselarys, back, rouwen, marber, zarck, keyachtighen, oneffenen, kouden, morselachtighen, rouwen, aerden-dochter, plaesterachtighen, stommen, plompen, hollen, grooten, voet, hamer zonder steel, albastry, berchachtighen, Ly, stercken, molen, steenachtighen, rots, klappay, key, taets, zeyl, karsel, kantighen, swerten, ghebrokenen, brisfelachtighen, scherpen, holachtighen, berch, rollenden, diamant, kassisteent, levenden, vyersteen, blinckenden, vasten, hoeck, vochtighen, vyer spouwenden, naecten.

Steen-put ofte Steen-mijne. Donckere, steenachtighe, swerten, overwelfden, vochtigen, verdusten, ghevaerlycken,

ondergravenen, diepen, dryfren, onderacrdighen, lommet-
righen, nutten, oorbaren, gruytsachtighen, ghe diepten.

Steenrootze. Ghevaerlycke, periculose, verhevene,
Zees, hooghe, ghepunte, scherpe, onbroerlycke, schipbre-
kende, zorgheljcke, vreeslycke, bemofchte, onbrekelycke,
rootsachtighe, kantighe.

Steen-wech ofte Cassij-wech. Hooghen, platten, ghe-
daenden, straet, ghecaffijden, verhevenen, acrdachtighen,
keyighen, effenen, ghecierden, breedten, lustighen, moyen, va-
sten, ouden, gheplavyden, gheeffenden, ghesteenbrughden.

Steenruyten-kruydt. Wit, dun, wildt, ghetact.

Steert. Hanghenden, langhen, wispelenden, quiff:l, wag-
ghelenden, roerenden, vliech;aghenden, Pauwen, ghe dracy-
den, smeeckenden, gheschorsten, krollenden, scherpen, schud-
denden, peerds, ghevortten, dracyend.n, rouwen, ghekrom-
den, ghekronckelden, vleyenden, wip.

Steencheyt ofte Mamerlijckheyt. Zedighe, blijde, edele,
eerbare, beleefde, vriendelycke, gheestighe, vermakelycke,
bootsighe.

Steghelreep. Hanghenden, overwelfden, ghetraliden,
vonden, dienstelycken, passenden, vasten.

Stekelbezien. Zuere, doornachtighe, ronde, groene, am-
pere, ripe, zoete.

Stekelbezie-haghe. Doornachtighe, stekende, haghe,
bijtende, veldt.

Stekinghe. Doodelycke, scherpe, Serpents, bittere, stij-
ve, schadelijcke, moorders, haestighe, senynighe, bijtende.

Stellio, Fenynich, eenzamicn, doodelijck, kruypende,
Serpentisch, bedrieghelijck, mensch.n-uyandt, huys-
schietstere.

Dit's een specie van Serpentes, waer van het vel dat het des
VVinters wt laet, is een zonderlinghe remedie tegen 't ghebreck,
twelck men noemt S. Ians ziecde. Gheen Dier zoo listich om syne
aenflaghen teghen den mensche te ghebruycken.

Stemme. Zoete, klinckende, harmonienfse, lydende, ghe-
duerighe.

duerighe, gheaccentueerde, bassende, trompette, scherpe, schrale, luyde, ghezonde, teghen-zinghende, weergalmende, snackende, vrye, furieuse, tonghen, murmurerende, ghebrokene, stercke, valsche, wreede, grommende, melodieuse, heesche, pypende, verheven, acsemende, herhalende, accorderende, disconderende, ghefaulleerde, sijne, gheprononceerde, klare, zuyvere, stercke, vliegghende, snaterighe, stantvastighe, hoovaerdighe, gheconterseyte, verliefende, kleisende, vriendelycke, gheheele, droevighe, huylende, leuendighe, spijtighe, verstaenlycke, onderschydelyck; onvaste, verwerde, smeekende, blyde, gheuynsde, ghemaecte, bevende, reyne, knuuterende, schryffclende, goede, quade, verspreyde, volle, bulderende, brullende, Swanen, dunne, welsprekende, sijne, vaste, valsche, fluytende, nederighe, roepende, dreyghende, zinghende, betoovrende, klingende, heerlycke, hoochmoedighe, ghearticulerde, Engbelsche, musicale, klagghende, verdwynende, vliedende, ghematichde, aenlockende, klare, Goddelijcke, luydtierende, wechdryuende, stalen, schetterende, deerlycke, Mereminnen, grove, vreeselycke, natreckende, bebonichde, zilveren, woordelycke.

Sterckheyt ofte Kracht. *Natuerlycke, krachtighe, jonghe, wackere, harde, woefte, zenuwen, levende, lustighe, ghewortelde, bloeyende, lustighe, blyde, subtyle, machtighe.*

Sterfte. *Swacke, menschelycke, groote, ydele.*

Sterre. *Toegheschiet, blinckende, hemelsche, stralende, vlammende, lochte, klare, schietende, dwalende, vallende, lichtende, schynende, heldere, dauachtighe, brandende, vermaerste, voornaemste, alderklaerste, besworen, ontémme-lycke, glinsterende, vaste, nacht, verstoorde, gunstighe, rootblinckende, schadelijcke, verhevens, schynende, avont, morg-ghen, zeltsame, vreemde, wonderbare, bevende, vyerulam- mighe, hooghe, voorzegghende, beduydende, beteekenen- de, topsterre, ghinsterende, gheluckighe, ongheluckighe, Co- smees, witte, bruyne, gulde, nacht, bleecke.*

Sterrenkijcker. *Aenmerckenden, winnemenden, waer- nemer,*

nmer, studieuſen, vlytighen, neerſtighen, voorzegghenden, droevighen, bepeyſden, ghebaerden, ſpeculerenden, bepeyſenden, droomenden, voorzienen, twiſſelachtighen, verſuſten; denckenden, loghenachtighen, zorchru'dighen, news-wiſſen, wakenden, vlytighen, voorzeggher, onzckeren, waerzegghenden, maenooghighen.

Stervinghe ofie Overlijdinghe. Onvliedelycke, gemeyne, droevighe, beklacchde, beweende, zekere, onzekere, haefſtighe, ſmertelycke, onverſientlycke, biſchreyde, beweende, hert, verdrietelycke, twiſſelighe, verzekere, overvallende.

Stefichorus. Lyriſchen, Himereaan, ſtatighen, verblinden, Sicilia:n.

V Was een Lyricx Poët, gheboren te Himero, een Stadt in Sicilien. Doen hy noch een kindeken was, zeghtmen dat een Nachtegaelken hem op ſynen mondt quam zinghen: een voorzeggende teecken dat hy noch een groot Poët zoude worden, ende alle die van ſynen tijdt te boven gaen. Men zeght oock, om dat hy d'onſchakinghe van Helena tot hater grooter onere beſcht even hadde, werden hem beyde ſyne ooghen wt gheitken: Maer na dat hy't wederroepen hadde, ende wederomme tot haren lof ghezonghen, werdt hem 't ghezichte weder ghegheven.

Stilfvader. Ontrechtveerdighen, quaden, ſtraffelycken, quellycken, onghenadighen, wreeden, boofen, moeyelycken, roepers, hatelycken.

Stietmoeder. Wreede, quade, wonderbare, vreeſelycke, baſſende, onbarmhertighe, onbeleefde, harae, quellycke, ongherechtighe, onbehaghelycke, onaenghename, ſtraffe, nijdighe.

Stier. Stercken, onghetenden, ontemmelycken, veldt, knicker, ſmeeckende, furieuſen, trofſen, ſpytighen, wreeden, brullenden, dullen, jonghen, blarenden, roockenden, traghen, ſteghen, arbeydenden, vyerighen, moedighen, der herders eere, machtighen, hoovaerdighen, gheboornden, dreyghenden, klimmenden, kryger, metalen voet, verhitte, ſtonen, arbeyder, blyden, vyerſpouwenden, verſlindenden, vluchtighen; ſpronghonden, gheknochten.

M. ANTHONI SMYTERS.

Stierman. *Ervarenen, bleecken, schromenden, avontwerder, verhaesden, wijzen, scheeps, schipper, ghebiedenden, voorsichtighen, regirder.*

Stijle ofte Manier van dichten. *Zaeten, Athenisch:en, vloeyenden, statighen, Roomschen, schoonen, Franschen, lichten, rouwen, leeghen, hooghen, bytenden, verscheyden, ghewoonelycken.*

Stijvicheyt, *ziet Snelheyt.*

Stillichheyt. *Eenzamighe, alleen-lewende, ghemackelycke, studieuse, vreedzame, ledighe, stille, ghekruyste, veldt, gheluckighe, ghetemde, wtenweghe, wsf:nde.*

Stilheyt ofte Stille. *Vreedzame, vredighe, ledighe, stille, ghezette, gheluckighe, ghetemteerde, zoete, verzaette, ghestilde, zekere, ghepaeude.*

Stock. *Steenenden, stercken, stijuen, ghewerden, leyn, krommen, rechten, dunnen.*

Stoel. *Zit, zetel, hooghen, halfzonden, eerbaren, Richter, predisk, verbevenen, yvooren, Leeraer, Philosophs, Bischops, Doctoor, openbaren, vrouwen, mans.*

Stof. *Swert, vuyt, verduysterende, Windich, dun, drooch, affchen, meel, doncker, onreyn, sonnen, somer, blindt, verbiindende, strooen, zandt, leyn, stuyvende, veldt, licht, vlieghende.*

Stool. *Priesters, ghewijden, langhen, Priesterlycken, witten, ghekruysten, eerweerdighen.*

Stoot. *Schadelycken, smertelycken, botten, kletterenden, hinderlycken, quaden, scheeps, brekenden, onvoordachtigen, stonten, quellighen, struyckelycken, quetsenden, belettelighen, suckelenden, ghevaelighen, ontmoetenden.*

Stove. *Warme, overwelfde, vochtighe, ghemeene, dirstere, baed, roockende, swees, openbare, verdufte, drooghe, reyn, reynighende, dampighe, onreyn, vuyte, gheschilderde, nedere, roockende, beroofte.*

Stouticheyt. *Krijghs, grootche, veerdighe, vaste, verzekerde, buyige, vyerige, vermetele, edele, riddertlycke, spytige, straffe.*

E P I T H E T A V A N

straffe, stoute, zotte, vermetele, bespringhende, furieuse, on-
 menschelycke, verschrickelycke, hoogmoedighe, dulle, hoo-
 vaerdighe, trotse, bespringende, voorgenomene, beroemelyc-
 ke, wreede, onverdraghelycke, opgeblasene felle, onvervaer-
 lycke, beestelycke, onverzadighe, moeyelycke, onbeschaemde,
 vervloecte, oorloochsche, strykbare, kloecke, wemuntende,
 heerlycke, triumerende, moedighe, maet-ghevende, ghe-
 weldighe, stercke, onoverdachte, vermaledijde, broot dronc-
 kene, onvoorsichtighe, blinde, verhaeste, versmadelycke, ver-
 achtelycke, periculouse, zorghelycke, Herculesche, indiscrete,
 groote, onbescheydene, machtighe, gheluckighe, onghelucki-
 ghe, onbeschaemde.

Strael der Sonnen. Glinsterende, ontsteken, klare, brand-
 dende, vyerighe, doordringhende, gheinsterende, schoone, ge-
 wolte, levende, Manen, heftighe, kromme, blinckende, morg-
 ghen, lichtende, hittighe, warme, reyne, Weerschynende, schij-
 nende, weerlichtende, roode, luchtighe, daverende, dunne,
 swierende, vlammighe, scherp, puntighe, zuuyere, smertighe,
 verlichtende, sterren, roodende, gulden, dorre, roerlycke,
 ontstekene, slobberighe.

Straetichender. Roover, afzetter, dootslagher, onmen-
 schelycken, onbarmhertighen, bosch, diefschen, ongenadigen,
 keelder, moorder, beroover, bespieder, overdadighen, despe-
 raten, stouten, wreeden, bloetstortenden, laghenleggher, ver-
 rader, ongheluckighen, galghenlap, listighen, moordadighen,
 bloetghierighen.

Straff: ofte Straffinghe. Harde, stuerre, wreede, moey-
 lycke, exemplare, wreedelycke, schandelycke, openbare, boet-
 veerdighe, broederlycke, bittere, tuchtelycke, stichtelycke,
 vriendelycke, hatelycke, vaderlycke, Magistraten.

Straffer. Bitteren, harden, wreeden, straffen, swaren,
 pynigher, onverbiddelycken.

Strafheyt, ziet Hardicheyt ofte Wreetheyt. Stuericheyt,
 harde, bittere, Rechters, wreede, straffelycke, onverbidde-
 lycke, reformerende, ghebiedende, rouwe, stuerre.

M. ANTHONI SMYTERS.

Stramijn. Doorluchtich, sijn, lichteen, witten, klaren, smallen, rouwen, groven.

State. Passerende, slyck, rijge, neeringachtige, betreden, ghemeyne, s'Heeren, breedte, rechte, kromme, onghemackelycke, draevighe, duystere, opene, langhe, hooghe, ghekassijde, effene, queffene.

Strengthicheyt, zic Hardicheyt. Bytende, straffe, rouw:, grove, scherpe, snere, doornachtighe, zuere, wreede.

Strick. Geknooten, loopenden, schuyvenden, bindenden, harden, ghesloten, vasten, stranghen, benouwenden, bedrieghellycken.

Strijdt. Furienfen, schermutselend:n, oorlooghschen, wreeden, harden, hertneckighen, b. lden, bitteren, gheweldighen, grouwelycken, moedighen, bestighen, stouten, bloedighen, twisselighen, doorlycken, onghenadighen, ghevaerlycken, huttighen, vyantlycken, sellen, krieghelen, swaren, ridderycken, edelē, twistigen, avontuerlycken, eerbaren, deuchdelycken, innighen, quaden, kyvenden, krackeelighen, elendighe, kloecken, stercken, eerlycken, menschmoordenden, verschrickelycken, moordadighen, deerlycken, zorgelijcken, steghen, duerenden, donderenden, doodenden, periculusen, ver-vaerlycken, bloetstorsenden, martialen, gheduerighen, droevighen, beklaghellycken, brullenden, tierenden, huylenden, blixemenden, schetterenden, krachtighen, schadelijcken, bescheydenen, ongheluckighen, beschreyelycken, oproerighen, veruloecken.

Stronck. Dooden, ouden, swaren, ontdeeben, onnutten, ronden, knobbelachtighen, onbeweechlycken, onverroerlycken, hollen, dicken, grooten, kouden, stommen, stercken, oncr-nustighen, half-gegetenen, verratten, doormsluden, wortelachtighen.

Stront. Onreynen, vuylen, stinckenden, harden, swee-senden, amutsen, insecten, keuelachtighen, ghedraeyden, stompen, ronden, mestighen, overulodighen, warmen, bier.

Stroo. Ham, kafachtich, draoch, kort, vuyl, swack, kra-

krakende, licht, onnut.

Strop. Harden, pranghenden, galghen, gheknoopten, sluytende, worghenden, hals, gheketeden, gheslotenem.

Struys-voghel. Grooten, Affricaenschen, wonderlycken, ghepluynden, zotten, Etiopiaen, ras loopenden.

Den Struys is byna den grootsten voghel, hebbende bykans de natuere van de viervoetighe beesten. Men vindtse ghemeenlyck in Africa ende Etiopien, is hooger dan een man te peerde, hy is rassicher dan een loopende peerdt, hem behelpende met de vleugelen in's loopen, hy vliecht niet vander aerden. Als de laghers hem vervolghen, grijpt hy steenen in syne klauwen ende al loopende worpse na de laghers, quetsende die zomtijds daer mede. Syne eyeren worden zeer gheacht, om datse zoo groot zijn: van syn vederen maectmen plumagien. Heeft een miraculeuse natuere, want dit Dier verteert in syn maghe alles watmen hem gheeft: Nochtans ist zoo mal, dat het wel beschermt meynt te zijn, wanneer't alleenlijcken den hals verborghen heeft in eenen boom of te haghe.

Stucken. Dunne, kleyne, ghesneden, ghedeelde, portien, ghebroke, ghehackelde, beetkens, verscheydene, ghelyckende, lap, ghedeelde, ghesneden, ghebroke, ghebroecte, ghesnipperde.

Student. Bleecken, gheleorden, suffere, koppighen, druyppensighen, zieckelycken, swacken, quellijcken, swijghenden, korzelen, treurigen, droomer, droevigen, denckenden, sluymachtigen, romantijcken, plompen, botten, mageren, mismaeckzen, dampich, stercocynighen, onghemanierden, gherompelden, armen, konstlieuenden, scherpsinnighen, wakenden, dijsinnighen, spiesvindighen, schoolschen, klercschen, verstandighen.

Stuerheyt. Strenghe, harde, walghelijcke, quellijcke, bittere, onvermakelijcke, straffe, verdrietighe, leelijcke, groene, onrijpe, onghemanierde.

Subjectie, ziet Onderworpinghe.

Suffr. Ouden, mallen, droomachtighen, onvermakelijcken, vaackerighen.

Sulpitie, ziet Achterdencken.

Suycker. *Candys, Indifch, gherafineert, poeyer, broet, peirel, bancket, Arabifch, vast, wit, bruyt, delicaet, Ambrosif, vet, fyroopachtich, zoet, harde.*

Men brenghet Suycker van verſcheyden plaetſen ende quartieren, maer het beſte komt wt Indien. Groeyt in rieten ghelijck ſap dat itijf wordt, oock wel buyten teghen ghelijck gomme, beſtende wt het riet dat te vol is van 'tſuycker ſap.

Sultaen, Soliman. *Strijdtbaren, conqueſteerder, der weereelt machtyghen, Mahometifchen, Prince van Aſien, vreedē, tyran, onoverwinnelycken, moedighen, grootmoedighen, Chriſten-vyandt.*

Alzoo is onlanghs ghenacmt den grooten Turck, wiens ſone was Muſtapha, volhardende indē haet, die ſync voor-Vaders van natueren tegen de Chriſtēnen dragen, heeft die van Malta vyandlijcken beſpronghen, doch door de kloekheyt van Gouverneurs zoo gheweldichlijcken afgeſlagen, dat hy t'ſyner grooter ſchande ende ſchade ſynen Legher heeft moeten opbreken, verlieſende ſynen tijdt, ende een groot ghetal van Genitzeten, ende de bette Bevelhebberen van ſynen Legher.

Superſtitie ofte By-ghelooſ. *Vaſſchen Godts-dienſt, vaſſche, oude, onwetene, ſcrupuleuſe, beancxte, bezorchde, ydele, Heydenſche, onghereynleerde, Relizie, ghebuerinne, buſelighe, vreesen-dochtere, vreesachtighe, waengeloovige.*

Supplicatie ofte Ootmoedighe bedinge. *Ootmoedige, klaaghelycke, begeerende, gheweygherde, knielende, zoete, eyſſchende, excuſerende, omſchuldighende, eerlijcke, betraende, beklaaghende, generale, deerlijcke, goddelijcke, ſmeeckende, proceſſen, devote, eenvuldighe, gheneychde.*

Suppositorie. *Langhe, puntige, zoete, laxerende, zachte, duwe, ſcherpe, behonichde.*

Surckel. *Sappighe, zuere, ampere, ſchacps, gbeliſt, ronden, hof, wilden.*

Satanna. *Knyſſche, ſchoone, ſtantvaſtighe, heylighe, denchtzame, teere, ſpieghel der reynicheyt.*

Vas de dochter Helchie, en de huysvrouwe van Ioachim, een zeer rijk man, welke om hare ſchoonheyt verzocht werd't tot onere van twee oude Richters des volcx, maer ſy begeerde lieven te ſterven, dan minnen te wille doen: Sylieden dan, ziende hare

stantvasticheyt, beschuldichdende van overtspel, ende volghende kunne ghetuyghenisse, werdtse ter doot veroordeelt. Maer door het oordeel van den Jongelinc Daniel (door Godes Gheelt verweest) werdtse vry ghelaten, ende de twee oude Boeven ghestraft met de zelve straffe daerse Susanna mede veroordeelt hadden.

Swackheyt. Teere, oude, onstercke, bevende, bleecke, quelende, stronckelende, krancke, zieckelijcke, ziet Weedom.

Swaluwe. Vreemde, queetsere, sibreestere, Lentische, reystere, der bloemen bode, bevende, maraschachtighe, onkuyssche, lantloopstere, voorzeghstere, der Lenten bode, swermende, tuymelende, lochtighe, swierende.

Swane. Witte, witachtighe, waterachtighe, schoone, Neptunische, verhongherde, zoetsinghende, reysersse, gesighe, flockerisse, lustighe, delicate.

Swaricheyt. Vreeselijcke, growelijcke, twijffelige, groote, vliedende, haestighe, onbedachte, onverwachte, verschrickelijcke, verbasende, zorchvuldighe, koude, bleecke, droevighe, verborghene, heftighe, schadelijcke, schandelijcke, onghelukkighe.

Swaven oft Swaben. Krijghs-lieden, onkuyssche, woekerers, handelaers, overspelighe, ledighe, spinners.

Sweet. Klammich, sone, somer, bitter, blaedich, stofachtich, druppel, onreyn, koudt, bearbeydet, afgedroochde, vuyt, klammich, arbeys, vochtich, smaer, pynlyck, lauwe, afloopende, behychde, vloeyende, druppelende.

Swellinghe. Groote, dicke, windachtighe, opgeblafene, verheven, gheswollene, bulcigne, ongheschickt: swevende, ghebladerde, waterzuchtighe.

Sweep. Ghedraeyde, gheessil, ghispende, gheknoppe, smereende, wrekende, kletsende, versmaedelijcke, schmyffelende, kromme, straffende, klapperende, dunne, ghescherste, handelijcke, luydende, waghemans, jaghende, voortdruyende, ghewronghene.

Sweert, zist Rapiet.

Sweere. Doodelijcken, diepen, onghenefelijcken, onsteken, vuylen, besmeurden, besmysterden, ghevlaeten, in-

setten, vochtighen, slyckerighen, verrotten, swerten, corrosi-
ven, pryftighen, ghecorrompeerden, twyffelighen, ronden,
onden, oneffenen, nieuwen, hollen, openen, ghedeeten, ont-
deecten, leelijcken, periculensen, enghen, harden, kauckerighen,
ingheghetenen, halfrotten.

Swijghenthey. *Secrete, vreedzame, zedighe, stille, swij-
ghende.*

Swijghinghe. *Stomme, droomachtighe, nachtslaperighe,
vreedzame, rustlivende, kommerachtighe, gheduldighe,
opgeheghe, swijghende, der Musen vrient, nachtelijcke, be-
vredighe, achterdenckende, dwystere, bossige, stille, veyn-
sighe, nyders, droevighe, verborghene, Pythagorische, aen-
dachtighe, antwoorde der wysen.*

Swijn, ziet Vercken.

Swijnsriet. *Iaghers, breedden, ghestaelden, stercken, stij-
ven, draghelijcken, daverenden, beslaghenen, machtighen,
swijn-doodenden.*

Switfers. *Krijghs-liden, wuyle, bekrosene, rouwe, vrije,
dronckaerts, ghetrouwe, grove, botte, stercke, Franschen-
vrienden, Cantonsche, onghenadighe, mytincerders, ghe-
schackierde, onvermoeyelijcke, vrome, stryfbare.*

Om d'onverdraghelijcke lasten die (de Hier) voortijds hunne
Heeren ende Landtregeerders hnn opleyden, begonsten in't laer
1306 te revolteren, alzo dat het nu ghedeelt is in versheyden
Steden die men Cantons noemt, te zamen verbonden ende verce-
nicht, en hebben noch Koninck, Hertoghe noch Prince, laten hun
met hun Verbondt ghenoege, /twelcke hun te zamen houdt ende
hun Overheyt is. VVant hoewel dat sy verbondt met andere
vreemde Princen maken, dat en gheschiedt niet dan by ghemeyn
consent, op dat niemant van hun hem en vervordere heerschap-
pije te hebben over synen ghebuere.

T.

TAbac ofte Gentiane. *Wilden, bitteren, krachtighen,
stereken, Illyrischen.*

Dese plant, wtermaten bittere, wordt *Gentianus* Koninck van
Illy.

Ilyrien toegheschreven, ende in dat Landt wordt de beste gevonden, is daer oock eerst in't werck gheleghet.

Tabbaert. *Erbaren, langhen, ghevoeyerden, hanghenden, lossen, bonten, schoonen, Tyrnischen, camelotten, damastten, vliegghenden, purpuren, rou, encklen, schuddend:n, gouden, scharlakenen, hoovaerdighen, heerlycken, moeyen, korsen, ghescolurd:n, swerten, lakenen, grofgreynen, Wyden, doorluchtighen, ghesafsonneerden.*

Tabernakel ofte **Tent.** *Hutte, heylighen, ghedeelten, overdeelten, overwelfden, ghesloten.*

Tack. *Swacken, ghevlochtenen, vrij:n, bloeyenden, zuiveren, groenen, lustighen, gheenten, overeynt-staenden, ghebladderden, gheknoopden, gheweerden, toedren, groeyenden, openen, lommerachtighen, davrend:n, bevenden, overvloedighen, krommen, ghemeyden, hanghenden, hayrighen, hooghen, vruchtbaren, vruchtdragenden, k'etsenden, ghekromden, gheboghnen, gheboochden, voorjarsghen, ghewronghen, spaden, schoonen, stercken, geknorden, gestaecten, omgheboghnen, ghespreyden, verstroyden, oneffenen, ghekroonden, hooghen, booghachtighen, verhevenen, dichten, ronden, Wyden, voortghezetteden, openen, doornachtighen, verworpenen, blyden, lauriers, ghesnedenen, bottenden, bebladerden, dorren, gherijsd:n, rysachtighen.*

Tafel. *Leckre, effene, vierkante, ronde, blijde, goede, wrecke, gheschedderde, voorzic:n, schoone, ghespysde zoete, ghedeelte, bancket, Nectariaensche, bereyde, ghestoffeerde, verziene, Ambrosine, lustige, bebloemde, delicate, gescheffde, wtreckende, ingheleghde, schick, credentie, treckschuyf.*

Tafelberdt. *Rondt, vierkant, plat, hantenn, sennen, schoon, wit.*

Tafelier. *Huys, tafel-broeder, ghemeynen, vriendt, ordinarissen, ghezal.*

Tafellaken oft **Amtmelaken.** *Lanck, ghebeelt, gheweven, wit, wylt, hanghende, breet, toiraet der tafel, ghesprenst, eba-*

ghebloemt, gheruyt, damast.

Taf. reel. Levende, na'tleven, rijn, aerdich, verciert, gheciert, doorwrocht, blinckende, konstich, ghetrocken, oly, gheconterfeyt, wonderlyck, lustich, Appellus, principael.

Taffetat. Effen, ghemocyich, Genues, opdraghende, sijden, dun, zoet-blinckende, slecht, enckel.

Talent. Ryck, gonden, oude, gheel, kostelyck,

Dit was in d'oude tijden een stuck goudt, weerdit ontrent 600 kroonen.

Tanden. Gheschicte, harde, bepeerde, effene, witte, bijtende, dichtstaende, ghedrongbene, oneffene, swertachtighe, glatte, knaghende, knauwende, sch. rpe, grimmende, nydighe, spuisighe, snydende, verblindende, dorre, verscheurende, gierighe, stockerighe, snydende, Olyfants, gheconleerde, reyna, zuivere, knorrende, stercke, swacke, swerte, kanckerachtighe, albafteren, ghehoofde, gheelachtighe, veelghetalighe, etende, effene, dicke, waggelende, holle, losse, sneeuwvite, platte, schotelachtighe, gheslotene, effen, knapperende, knerssende, knauwende, ba:ck, kies, oogb.

Ta ghe. Nyp, gloeyende, harde, brandende, ghesloten, stercke, sware, nypende, smits, vlammente, ghekromde.

Tantalus. Ongheluckighen, verhongherden, hongerigen, Phrygiaen, dorstighen, bedriegher, gierighen, elendighen, verrader.

Vas Jupiters sone ende van Plota de Nymphe, was oock Koninck van Phrygien, den welcken willende onderzoeken de goddelijckheyt der Goden, die hy op een banket ghenoodt hadde: Setten hun voren eenen van syn sonen t'eten, ghenaemt Pelops, dien ghekooft hebbende: maer sy en woudender niet van eten, Ende tot straffe van dese grouwelijcke daet, de Poëten houden hem in de Helle tot de kinne toe in't water, ende zoo ras als hy buet na het water om synen dorst te verslaen, vliedt het water van hem, alsoo dat hy niet een druppel daer van en kan gekrijgen: men zeght oock, dat rontom hem veel boomen staen gheladen met appelen ende andere vruchten, die hem hare vruchten tot aen syne handen brenghen, maer wanneer hy daer van plucken wil, reichten hun de boomen strax overeynde, alzoo dat hy aen de vruchten niet en kan reyecken.

Tantvleesch. *Ghetandert, onghetandert, babbe'cude, vast, sterck, krakende, knerssende, mondt, dicht.*

Tapillerij. *Lustighe, schoone, Turcsche, purpure, konstighe, ghecoleurde, zalen-cieract, kamer, sijden, Vlaemsche, ghewrochte, bearbeyde.*

Tarbot. *Breedten, platten, Zeen'schen, delicaten, vasten, scha'cken, brwynachtighen.*

Tarquinus. *Hoovaerdighen, ongherechtighe, trotfigen, boosen, hoochmoedighen, furieusen, onrechtveerdighen, krygher.*

Hy was den zevensten ende den lesten Koninck van Roomen, om syne grootsicheyt den Hoovaerdighen ghenamt. Vvas den eersten die met gheweldt, zonder verkiepinghe vande Ghemeente, noch autoriteyt vande Vaders, bezat het Rooms Koninckrijck, werdt daer na verdreven, ter oorzake dat synen sone Tarquinus Lucretia verkiacht hadde. Evenwel hy was kloeck ter oorloghe, ende brachte de Latijnen ende Sabijnen tot ghehoorzaemheyt, desghelijcx maecten hy de Gabijnen hem onderdaen: Voorder als hy het Capitolium dede bouwen, vondt men een menschen hoofd in't fondement, twelck sy beduyde dat Koomen de Hooftstadt van de gheheele weerelt zijn zoude.

Tartarien. *Duyster, doncker, Plutonischs, koudt, droevich, lommerachtich, diep, huylende, klaghelyck, oproerich, ongheluckich, verblindende, blecke, duyvelsch, onvriendelyck, helich.*

Dat is de diepste plaetse van de Helle, daer de schuldighen zielen meest ghepijnt worden.

Tarwe. *Ghele, melighe, voedende, ghemoeyde, Turcsche, Ceris gave, roffe, ooght, voedstere, benevelde, sware, verbluysterde, roade, menschen-vader, verstickt, somer, winter, voeder, gheziste, afghesneden, zaedt, nutte, smakelycke, noodighe, profijtelycke, ghewiede.*

Teecken. *Voorbediedt, roegheeyghent, veruaelijck, zeker, wonder, merckelyck, figuerlyck, hemels, notabel, sebrickelyck, bediedelyck, ongheluckich, ooghenmerckelyck, bewijs, liefslyck, gheneycht.*

Teen. Voet, grooten, wylen, krommen, stinckende, plompen, exterooghigen.

Teene. Groene, ghedraeyde, vrije, dunne, binds, kromme, korte, buyghelycke, zachte, swacke, ghewrongbene.

Teen-dorst. Dicht, vochtich, vruchtbaer, leech, ghekopte, wassende, groeyende, groenende, profi, telycke, waterachtighe, wispruytende.

Teghendeel. Wederstrevende, teghenstrydende, schadelijck, twiffelachtich, vyandich, verscheyden, wankebaer.

Teghenzettinghe. Gheformeerde, wettighe, verhindevende, belettelycke, tusschenkomende, nadelighe, stilhoudende, excusable, onschultbare, teghenwoordighe, teghenedelighe, contrarie, redelycke, opschorffende, ontfangbare, aenemelycke, processen-zaed, dreyghende.

Teghenpoet. Ongheluckighen, deerlycken, beklaglycken, elendich, jammerlycken, contrarien, rampzalighen, beschreyelycken, verderffelycken.

Teyle. Aerden, diepe, wijde, ronde, vnyle, breed, kack, onreyn, front, melck.

Teertlinghen. Hazarduse, vierkante, kants, wanckelbare, bedrieghelycke, springhende, loopende, twiffelachtighe, gheroerde, lieghende, onsekere, onghewisse, speel, schadelijck, nachtverdriyvende, tijdsverdriyvende, aenlockende, verbodene, persculeuse, fortuynen, spel.

Telephus. Mysiaen, Lyrnesiaen, Hinden, ghevoeden, Herculist.

Hy was Hercules ende Augen de Nymphen sone, van een Hinde opghevoedt. Hy, willende verhinderen dat de Griecken, die quamen na Troyen om Helena t'ontschaken, datse aen syn Rijck niet aenlandten en zouden, werdt ghequetst van een hellebaests slach die hem Achillis in syn sincke dyghe gaf. Na acht jaren, gheen remedie om syn wonde te ghenesen (volghende d'Orakel) quam hy by Achillis, door wiens middel hy gheheelijcken ghenesen werdt.

Tempeest. Gromwelyck, blixemende, hemelsch, dialsterck

sterck, wreet, rezhenich, stortreghenich, swaer, moordende, groot, haestich, gheweldich, bassende, zuyfende, windich, duyfter, tierende, onwederich, onmarich, furieux, uervaerlyck, turbulent, overlastich, Zee, sebricklyck, aerdesch, schipbreklich, vuyl, ghevolghete, periculoux, rasende, quaet, wli:ghenden, wolcken, onverwacht, ongheluckich.

Tempel ofte Kercke. Heylighen, onbrekelycken, verhevenen, devooten, eerbaren, Christelycken, heerlycken, gheheylighden, Goddelycken, wyden, breedn, overwelfden, Salomons, gheschilderden, marberen, hooghen, diepen, gewyden, vermaerden, keftelycken, vergulden, vercierden, weerdigen, Religioufen, klaron, tichten, grooten, gheerden, weerdighen, ouden, steen:nhuys, ghemeynen, openbaren.

Temperinghe. Harde, sijne, stae.

Temtatie ofte Bekoninghe. Twisselachtighe, beproevende, proef, bedecte, duyvelische, terghighe, archlistighe, verborghene, naekvelijcke, zorghighe, satansche, liefden, prickelende, kriense.

Tereus. Traciaen, boosen, ongherechtighen, Bistonien, Martialist, wreeden, ongheluckighen, schandighen, onghetrouwen, onbarmhertighen.

Hy was Konink van Tracia, sone van Mars ende van Bistonide Nymphē, troude Prognē de dochter van den Pandionus Konink van Athenen, dewelcke hadde een suster ghenaemt Philomela, die desen Tereus ongheluckichlijcken verkrachte: ende vreesende dat syne boosheyt ontdeest mochte worden, hy sneede haer de tonghe af: Maer sy stack met der naelde op lijnwaet het onghelijck dat haer gheschiedt was. Vaer over Prognē verwticht wesende tot wrake, gaf hem synen eyghenen sone teten, ghenaemt Itys. Het welcke Tereus ghewaet wordende, troock syn sweert wt de scheyde, ende vervolckte beyde de susters, die door der Goden schickinghe in't vluchten werden verandert, te weten Prognē in een Swaluwe, ende Philomela in eenen Nachtegael: desghelijcx oock Tereus in een Hoppe, ende Itys in eenen Phaylant.

Termentijn. Syrischen, dunnen, berftachtighen, vreckenden, klevighen.

Tefliche. *Breede, hangende, valckenactrs, groote, gheslotene, gbelst, diepe, flusweelen, schoon, gulden, gheborzede, gbedemasquinceerde, rycke, platte, ringh.*

Testament ofte Wtersten wille. *Gh:ma:ctte, vrywillich, vry, leste, onbrekelyck, voorbedachte, wettelyck, solemnel, nuncipatif, verbael, met woorden, charitatif, geordonneert, losselyck, inofficieux, onbehoorlyck, niet van weerden.*

Text. *Letterlycken, zinrycken, gheestelycken, zuyveren, onvervalschten.*

Theatrum, *ziet Speelwaghen.*

Thebayden. *Arbeydiche, sware, oorloghsche, moeyelycke.*

Dit zijn verskens alzo gheuaemt, om dat zommighe Poëten beschreven hebben d'oorloghe van Thebes.

Thebe. *Behavende, oude, volckrycke, havenrycke, Agenoridsche, vermaerde, palmrycke, Cadniaensche, schoone, Egyptische.*

Vele vermaerde Steden zijn met desen naem gheuaemt, voornamelycken twee, waer van d'ene in Egypten ghebouwet werdt door den Koninck Busyrus, die 140 staden in't ronde wijdt was, met 200000 flux, ende 100 poorten; alle heerlijcken gheciert met kostelycke edificien. Daer is oock een gheweest in Beotien, die niet minder en was dan de Stadt Athenen, werdt gesticht door Cadmus, Agenors sone, in welcke Bacchus ende Hercules ghebooren werden: voorder gheeft men haer dit voordeel, dat de neghen Musen op den berch Helicon ghegenerceert zijn, die daer heel by gheleghen is.

Themis. *Goddinne, oude, Prophetesse, Waerzeghstere, vliedende, Beotrinne.*

Vas dochter van den Hemel ende van der Aetden, sy en wilde Iupiter voor haren Bruydegom niet aennemen, vloodt in Macedonien, daer sy van hem bevrucht werdt. Sy werdt voor Goddinne ghehouden, die de menschen beval om alles wat redelyck was te bidden, hadde eenen zeer ouden Tempel in Beotien by den vloedt Cephysa.

Themistocles. *Atheniaenschen, kloecken, Neoclidischen, moedighen, Phreariaenschen, haochmoedigen, krychshelds, triumpherenden.*

Vas van Athenen gheboren, sone van Neoclus, in een Borche ghenacmt Phrear, in syne jonckheyt zeer variabel ende wonderlijck, volchde na daer d'onghestadicheyt syner natuere hem leyde: Maer zoo haest als hy den krijgshandel begonste t'aenveerden, dede veel ridderlijke daden, ende overwon de Persianen ter Zee by Salamina. Nochtans die van Athenen, verghetende synen ghetrouwen dienst, deden hem in den ban, ende hy hem voeghende by Xerxes kunnen eif vyant, ziende den toekomenden val van syn Vaderlandt, ende vreesende te verdempen de mannelijcke daden ende triumphante victorien die hy ghewonnen hadde: ende oock zoo hy niet kloekelijcken en streedt, men hem voor onghetrou achten mochte, resolveerde hem zelve te dooden, in voegen dat hy de Goden gheoffert hadde, ende syn vrienden ghetoeft, van hun oorlof gheromen hebbende, hy dronck Stieren bloedt, ofte een ander maniere van verghift, twelck de mensche in 24 uren doet sterven, ende eyndichde alsoo syn leven in de Stadt Magnesia, oudt wesende 63 jaren, bykans altyt vereert met officien ende groote belastinghen.

Theocritus. Poët, *Syracusaen, Bucolicchen, Symmachiaen.*

Praxagorus sone, ofte van Symmachus ende Philina was van Syracusen, ende floreerde in den tijdt Ptolemei, Lages sone. Syne Poëtische Bucolica, die wy noch daghelijcx lesen, is van Virgilius ghevolcht gheweest.

Theologia. *Heylige, Godd.lijke, wonderlijcke, diepe, gheheylichde, mistike, dnystere, gheleerde, zalighe, onbegrijpelycke.*

Theus. *Grootmoedighen, trotsen, machtighen, wreedden, victorienen, meynedighen, kloecken, krychs-helden, onghetrouwen, Godveruchtighen, ondancckbaren, trouwbreker, Cecropischen.*

Hy was de sone van Eggeus Koninck van Athenen ende van Atira Pitheus dochter, na syns Vadars doot besat hy t'Koninckrijck, en dede veel heerlijke daden, door welke een ieder zich in hem verwonderde. In den eersten overwon hy d'Amazonen, ende voerde hunne Koninghinne Hypolite wech, by dewelcke hy eenen sone kreech die den zelve naem voerde: De Koninck van Theben, Creon ghenacmt, werdt van hem verslaghen, om dat hy verhinderde de doodel icheamen te begraven die in den slach van Arges ghebleyen waren. In Attica worde hy eenen verschickelijcken

M. A N T H O N I S M Y T E R S.

kelijcken Stier, ende door Adriadnes raedt bracht hy ter doot het Moustet-dier Menotaurus. Bracht oock ter doot in Attica Scyron, Procutus, en Scinin, dry straetschenders. Hy overwon de Centauren, ende bracht tot syne ghehoorzaemheyte die van Thebes: Pirithoe ende hy waren zulcke volkomen vrienden, dat se beyde in de Helle daelden om Proserpina te halen. Aengaende syn doot, men schrijft in zoo verscheiden manieren van, dat het niet weerdt en is hier te verbaalen.

Thetis. Nereidsche, Goddinne met zilvere voeten, schijperse, vochtighe, natte, watergroenwerwighe, Peleydsche, swicrende, wascrachtighe.

Dochter van Nerea, was de huysvrouwe vande Thessalischen Koninck Peleus, ende moeder Achilles: zomtijds verstaet men voor dit woordt de Zee.

Thymus. Kruydt, zoeten, lieflycken, spaden, risckenden, dicht:n, ghebloeyden, zoetrickenden.

Thracia. Barbarisch, Scytischs, koude, machtich, onestfen, onlustich, sneeuwich, oorlooghs, rouwe, steenachtich.

'tLandt van Thracien, nu ter tijdt ghenacmt Romania, leght in Europa, ende ghehouden voor een deel van Scythien, neffens Macedonien, hebbende aen de Noort-zijde de Danouwe, aen d'Oost-zijde den Propontidus ende arm van S. Ioris, aen't Zuyden de hooghe Myfia nu ghenacmt Servia. Desewerdt hier voortijds Scythonus ghenacmt, daer na Thracia van den sone van Mars, zoo ghenacmt, ofte oock wt oorzake van syne rouwicheyt ende stuerheyte: want dit Landt is moeyelijck om te bouwen, ende onbequaem tot voedtsel van't zaedt datmen daer inne zaeyt.

Thracianen. Wreede, ontemmelycke, krychsliden, grof, ron, stuer, arbeyt-verdraghende, stercke, oproerighe, growwelycke, groote, trotsse, strenghe, dronckaerts, ledighe, verghevelycke.

Dit volck is rou ende grof, leven langh, gaen alle andere menschen in grootheyte te boven, hebbende een vervaerlijcke stemme, ende een ituer ghesichte, maer het is zoo kloeck ende machtich, dat zoo sy onder zich eens waren, ofte onder subjectie van eenen Koninck, het zoude onmoghelijck zijn dat t'overwinnen. D'oude Thracianen hadden een ghewoonte hunne kinderen openbaerlijcken te verkoopen, ende ghedoochden dat hunne dochters hun zelve ten houwelijcke begaven met dien het hun beliefte. Sy waren zinnlijcker over d'eerbaerheyte van hunne vrouwen, die

sy zelve om een groote somme metaels kochte van hunne vrienden, die op hun voorhoofden teeknende, in teeknen van edelheyt, achtende d'ongheteekende voor kleyn ende gemeyn volcken: De ledichgangers ofte die niet en deden werden zeer ghe-eert, houdende de dieverije voor groote deucht: ghelijck ter contrarien onder hunlieden werden veracht, die hun tot de landbouwinghe begaven. Sy aenbaden Mars, Bacchus, Diana en Mercurius: Alleen sweerende ende eedt doende by Mercurius, dien sy als Hooft ende Auteurs van hun gheslachte ofte stamme houden.

Thresorier. Rentmeester of Schatmeester, wel by ghelde, bewaerder, hoochmoedighen, ghelt-slave, ghelt sack, ontfanghere, wtghevere, hoovaerdighen, subtylen, betaelder, onweerdighen, dief, onghewillighen.

Tichele. Ghebackene, breede, deck, platte, vierkante.

Tyber. Ausonischen, krommen, Roomschen, slobberighen, ghelen, periculosen, ghehoorden, Tuscaenschen, blauwen, styven, furienzen, zandsachtighen, Italiaenschen, verhevenen, diepen, vermaerden, Latynschen, Romulusschen, swierenden, verre-loopenden, overloopenden, bevaerlycken. Dir's de voornaemste Reviere van Italien.

Tydeus. Griek, vermetelen, hoochmoedighen, kloeken, Calydoniaen, Oneidschen, ervarenen, trotsen, stouten, tempeestighen.

Vas de sone van Oneus Koninck van Calydonien ende van Eriboea ofte Altea, den welcken by ongheval synen broeder Menalippum gedoot hebbende, vluchtete by den Koninck Adrastus, wiens dochter hy troude, ghenaemt Deiphila: hare suster Argila was ghetrouwt met Polynicus, die hem zondt tot den Koninck Etheoclus als Ambassadeur, hem te bidden syne belofte te houden, ende syn broeder dat Koninckrijk weder te gheven. Maer Etheoclus loochendet, zeggende, hem dat niet belooft te hebben. VVaer over Tydeus vergramt wesende, beriep hem ten strijde, met alle die doe ter tijt met hem waren, dewelcke hy overwon: Deshalven die van Thebes ghestoort wesende, leyden 50 jonghe mannen in een embuscade op den wech daer langhs hy weder keeren moeste, op datse hem ombrenghen moeiten, maer ter contrarien hy versloechse alle, wtghenomen Macon, die hy weder tot Etheoclus zondt, om hem die nederlaghe te verkondighen.

Daerna wesende in den strijt van Theben met Adrastus ende Poly-
 nicus, werdt zoo ghequettit dat hy daer van sterf.

Tijdt. *Altijdt-voortloopenden, veranderlijcken, af-
 maeyenden, onden, verghetelijcken, alles-winder, seghen-
 woordighen, verledenen, toekomenden, onverbiddelijcken,
 onwederroepelijcken, alles-verblindenden, scherpen, ghierig-
 ghen, nevelachtigen, vrient oft vyant, moeyelijcken, ghezee-
 zen, nieuwen, vernieuwenden, bequamen, ledigen, verlengh-
 den, vliedenden, onghestadighen, veroorzacten, onghoor-
 toofden, twijfelachtighen, oneyndelijcken, volghenden, on-
 danckbaren, armen, jammerlijcken, achtervolghenden, vo-
 righen, voorleden, verloren, morghen, vroeghen, verbeydden,
 vertoefden, voorghenomenen, vreden, twijstighen, korten,
 langhen, schoonen, klaren, helderen, springh-tijdt oft Len-
 z-n, wrecken, droevighen, ruymen, achterblyvenden, baesti-
 ghen, wackeren, rouwen, lasterlijcken, snooden, loopenden,
 beslotenen, swaren, bedoeten, vliegghenden, vader der waer-
 heyt, steets vernieuwenden, eeuwighen, stilwederighen, zoe-
 ten, vruchtbaren, onvruchtbaren, contrarien, verdrietelije-
 ken, sibberighen, wanckelbaren, verghetelijcken, korten,
 yseretenden, verschenen, nydighen, vergaenden, verdwynen-
 den, sempeestighen, teeren, winter, somer.*

Tygris. *Felle, Hyrcanische, ghespickelde, onmensche-
 lycke, verblindenden, spytighen, trotstighen, wackeren, ras-
 schen, verhongherden, furieusen, gheplacten, wreeden, grou-
 welijcken, gheweldighen, ghetanden, rasenden, rouwen, gro-
 ven, lichtloopenden, gheschackjerden, Indischen, tochten,
 wilden, dullen, verschewenden, schuymenden, grouzamen,
 onhandelijcken, ghierighen, stockerighen, grimsmighen, Afri-
 caenschen.*

Den Tygher komt in Hyrcanien ende Indien, 'tis een Dier dat
 zeer te vreesen is om syns rassicheyts wille, 'twelck men ziet als
 men hem syn jonghen neemt, want de ghene diese jaghen, rooven
 ende nemen ghemeenlijck den gheheelen nest met hun, die altijdt
 vol jonghen is, ende loopden daer mede te post wech, met het wac-
 kerste peerdt datse bekomen moghen, hebben oock vernieuwin-
 ghe van peerden op den wech om zekender wech te gheraken.

Maer als de Tygre weder komt (den Tygris en acht de jonghen niet) ende hare jonghen berooft, vervolcht sy den voettap ende 't spoor van diese ghenomen hebben, dewelcke hoorende tgherucht vande Tygre, die luyde ghebeert, worpen een van hare jonghen op den wech, het welcke sy in haren muyl nemende, draecht het in't hol met een ongheloovelijcke rassicheyt, hoe swaer het oock zij: daer na keertse weder ende vervolcht d'andere jongen, die altijt vervolghende tot datse ziet datter gheenem middel meer en is om die te krijghen, ende dat diese hebben te sckeppe zijn. Als dan ist eenen grouwel haer te zien rasen ende tieren op den oever, om het verlies van hare jonghen.

Tycke. Ghepluynde, zachte, wolachtighe, ghevloete, ghestreepde, dicke, vaste, sijne.

Typhesus. Stouten, machtighen, vermetenen, grooten, Reuse, vander-aerden-geborenen, trotsighen, moedighen, boovaerdighen, stercken, reusachtighen, Titanischen, blixewenden, serpentervoet.

Vas Titans ende der Aerden sone, eenen Reuse van zoo grooten ghestaltenisse, datmen zeght dat hy 100 handen hadde, den welcken om dier oorzaak d'oorloghe aennam tegens Iupiter, die hem met synen blixem in't Eylandt Inarima joech.

Tyrius. Purperrycke, delicate, onvaste, weerdighe, onde, wellustighe, schoone, Pheniciaensche, edele, keftelycke, Cadmeaensche.

Vas voortijds Surus genaemt, is een Stadt in Phenicien zeer vermaert, ende is een Eylandt geweest wel 700 treden in de Zee liggende: Maer als Alexander de Groote die belegghert hadde, leyde hy daer zoo veel bolwercken en bedijcte zoo de Zee rondomme het Eylandt, dat de Stadt in vast landt quam te ligghe, wt het welcke dry andere groote Steden hunnen oorspronck nemen, te weten Bisarta, Tripoli in Barbarijen, ende de groote Carthago, die tegen de Romeynen krijch gehouden heeft, om de Monarchie van de gheheele weerelt. Ia oock het Eylandt Calis, 'twelck bykans van de weerelt afghescheyden is, ende door middel van de Thyrianen volckrijck gheworden. Niet teghenstaende nu ter tijden den naem van dese vermaerde Stadt bestaet in de verwerijen van het purper, datmen aldaer maect.

Timmerman. Behendighen, bouwer, arbejdighen, kleuteracr, stansen, konstighen, waschbals.

Tin. Wit, Enghels, klinghende, zilverachtich.

Tyran. Onghenadighen, wreeden, overtreder, trotsen, boosen, grouwelycken, onredelycken, onbeleefden, eirghichighen, quaden, ongherechtighe, verdrucker, hoo vaerighen, onrechtveerdighen, gheluckighen, onverdraghelycken, bloedighen, heerschenden, grouwelycken, verdriettelicken strafsen, onbeschaemden, ongtroomden, bloetgierighen, nydigen, afgryselycken, onhandelycken, vreeselicken, ghicrighen, elendighen, stouen, ontoevlachtigen, schrickelicken, pracktyghen, onmatighen, onbarmhertighen, opgeblasenen, onverbiddelycken, hatelycken, Neronischen, wollustighen.

Tytel. Ouden, nieuwen, bezegelden, instrumentelycken, wysenden, gheautoriseerden, originalen, authentijcken, verobligeerden.

Tithon. *Migdoniaen, ouden, Phrygiaen, grysen, kalen, grysaert.*

Laomedonis sone (zoo de Poëten dichten) noch jonck ende schoon wesende, Aurora hadde hem zeer lief, ende voerde hem wech: Hy genereerde by haer Memnon, welckers doot vetnemende, hy alreede gheheel oudt zijnde, werdt verandert in eenen krekkel.

Tytelen. *Eerbaren, eergierighen, opschriftelycken, weerdighen, ydelen, ghecierden, vermaerden, smeekenden, heerlycken, ghequalificeerden, magnifycken, hoo vaerdighen, ghezochten.*

Titus Livius. *Roomschen, Paduaen, Anthenoriden, Historischryver.*

Gheboren in de Stadt Padoa, welke Antenor ghebouwet hadde, heeft ons een Historie naghelaten, van de geschiedenissen van de Romeynen, die niet alleen gheleerdelyck, maer oock wacrachtelijcken beschreven is.

Titus. *Trotsen, reusighen, groosen, verveerlycken, vileynen, onkuysschen, schandighen, elendighen, boerenjager, overspeler.*

Den sone van Inpiter, om dat hy Laona verkracht hadde, wert van Apollo ende Diana met pijlen ghedoodt, ende daer na in de Helle, zoo langh als hy was ghereet, ende men zeght dat hy met

syn lichaem vier bunder landts bedect, ende aldaer knaecht hem den Gier eeuwichlyck synen lever : is oock te zeggen een koren-
balm.

Tocht ofte By-leven. Profijtelycke, lysfrente, ghewillighe, curieuſe, vreedzamighe, toehoorende, eerbiedighe, leerwillighe, onzeker.

Toelatinghe. Ongheoorlofde, ſchadelycke, ongebondene, derſele, voerloofte, ſaſſeme, zelfame, onbeschutte, onghordineerde, onbehoorlycke, onkuysche, blinde, overdadighe, onstantvaſtighe, onbescheyne, zotte, zotachtighe, onghereghelde, ongheduldighe, onmatighe, vrije, quellighe, zondighe, ontemmelycke, ſubtyle, brootdronckene.

Toehoorder. Luysterenden, Willighen, ghewillighen, curieuſen, vreedzamighen, toehoorenden, oorbiedigen, leerwillighen, goethertighen.

Toevlucht. Zalighe, ghemeyne, zekere, bequame, gheluckighe, behelpelycke.

Tol. Opghezettēnen, Heeren, Konincx, rycken, ghemeynen, openbaren, hatelycken, ſwaren, ſchuldighen, opgeſtelden, ſubjecten.

Tonghe. Dertele, vochtighe, natte, ſwierende, ſmeekkende, verraderſſche, klappende, lo ghenachtighe, welſprekende, veerdighe, behonichde, leckere, zeeverende, zinghende, ghesuyckerde, vette, ſtamelende, ſtoute, dicke, laſterende, hackelende, profijtelycke, ſchadelycke, oratēwen, bebendighe, vermetele, ongebondene, heelende, onghbeydelde, onghetemperde, ghevaerlycke, haperende, zoete, betooverende, doortrockene, roepende, moyſſprekende, ſprekende, luye, ſpeekſelighe, lichte, rycke, elegante, gheſlepene, gulden, gheſemynde, levende, ſcherpe, leckere, dunne, witte, vileyne, langhe.

Tongh-viſch. Leckere, zee, harde, dicke, delicate, witte.

Tonne. Diepe, gherecepte, dicke, drooghe, koopmans, langhe, bodenloofe, wyn, bier, ghebuyete, ſware, bandelycke, ghekinde, gheſpiede, ghesuyckerde.

Tonneken ofte Vaetken. Rondt, wyn, kleyn, ghebuyet, ghelijck, wel bekimmet.

Toom, ziet Breydel.

Toorne. Brandenden, rasenden, wreken den, furieuwen, haestighen, hittighen, wroeden, rasschen, gheweldighen, opbultderenden, bloedighen, fellen, ontsteken, grimmighen, haestighen, ongheduldighen, vreeslijcken, moedighen, dreyghenden, haselijcken, onghetroydelen, tempeestighen, ontentmelycken, vermetelijcken, schuymbeckighen, onstillijcken, vyerighen, vlammonden, meesten, schadelijcken, kryghs, vergramden, bloedighen, droevighen, opghewelt:en, hittighen, nederstortenden.

Toovenær. Betooverenden, bedrieghelijcken, grouwlijcken, Chaldeeſchen, preutelenden, waerzegghenden, sterrenkycker, duyvel-aenroeper, besweerder, quellycken, onzalighen, duyvelschen, voorzeggere, ydelen, ceremonienſen, achtmenenden, gokelaer, boosen, loghenachtighen, perſonleuſen, droevighen, ſuperſtitieuſen.

Toover-konſte. Verborghene, loghenachtighe, bedriegelijcke, grouwelycke, natuerlycke, voorzegghighe, ongheluckighe, heymelijcke, twiſſelachtighe, onſekere, Perſiſche, ſwarte, Philoſophiſche, Platonische.

Toroaſtres was den eerſten Inventeur vande Toover-konſt, legghende die te wercke in't Landt van Perſen.

Toovererſſe. Oude, medeaenſche, helſche, popelende, boose, wraecgierighe, ſpijtighe, grouwelycke, betooverende, arghe, onthulde, furieuſe, preutelende, koppighe, quellycke, ſoute, bedrieghelijcke, duyvelſche, ſwarte-konſtenerſſe, onbeſchaemde, behendige, rafende, uervaerlycke, duyvelinne, denckende, peynſende, reemſt draeyſtere, ſchandighe.

Tooverije. Boose, ſuperſtitieuſe, duyvelſche, periculouſe, gheuaerlycke, moeyſtycke, vervloecte, grouwelycke, bedrieghelijcke, beſwarene, ongheluckighe.

Top des hoofts. Ghekruynt, verheuen, ſchynbaer, cerweerdich, gheloect, booghen, ontdecken, ghedecten, koppigen, ghehoorden, wſtſekenden, twiſſelachtighen, boose, kael, griſen.

Toppe ofte Tolle. Dracyenden, kindor, wordel, gheswrepten, gheworpenen, verstaelden, kleynen, ghedrevenen, kinderff. l. scherpen, styven, ghebnyct. n. ghekoorden.

Toren. Klock, wacht, hooghen, spitsighen, doorluchzighen, trotsighen, merck, ghekruyften, spijtighen, ghelooden, loyen, ghedecten, streenen, scherpen, gh. gaelderyaen, flim. p. n. heerlycken, stercken, hoovaerdighen, onsnemelycken, ont. klimmelycken, dick. n. wtstekenden, omwalden, b. sc. er. moelycken, ronden, verhevenen, doorluchtigen, bespie, wacht, overals. nden, eyselycken, verveerenden.

Torich. Druyven, bezien, keirenighe, dichten, gegraen. den, wijgachtighen, purpuren, zachsen, delicaten, ghedron. ghenen, ghebladerden, edelen, zoeten, blauwen, ripen, ver. gaderden, dichten, gheslotenen, banghenden, gheverweden, roodsachtigh. n. bonichachtighen, lustigen, Bac. hus, Goden. dranckighen.

Tortelduyve. Reyne, vriendelycke, denckende, ghetrou. we, ronckende, beesche, overalvlieghe, spijtigh, bevende, zoete, klaghe, aerdyghe, vrije, wilde, vette, ghepootte, der. tele, gulfighe, velt, delicate, trouwe.

Tortle. Lichteende, brandende, bernende, verlichtende, ghensterende, nachts, klare, stralende, bruylofts, langhe, gom. achtighe, blinckende, roockende, ontstekene, stinckende, ver. borghen, vyerighe, zolfferachtighe, heerlycke, eerlycke, schij. nende, vlamme, wassen, swertmakende, roockende, vlic. kerende, langhe.

Tournoy. ipel. Trotsich, statich, steeck, openbaer, breed, ontdect, styvende, stoffich, dertels, verheughende.

Touwe, ziet Coorde.

Tragheyt. Langzame, lrye, onachtzame, langhe, fut. selighe, swars, ledighe, snoode, bloods, flappe, leeghwaghe. nighe, ezelsche, vronaachtzameghe.

Tragedie. Beweende, catyvighe, morale, draevighe, bloe. dighe, moedighe, statighe, beklaghe, ophelblase, don. kerende, beblavde, sententiause, gheweldighe, deetlycke,

trotse, Pernsinsche, bearboyde, straffe, Heroïke, Cosbarnische.

De Tragedien te beschrijven, is den hoogsten Rijl in de Poëterijen, in dewelcke verklaert worden d'onghelucken van de Koninghen, Princen ende andere groote Heeren, waer van d'wtkomst ghemeynlijck droevich ende beklaghelijck is. Eenighe willen segghen, datse desen naem ghekreghen heeft, om dat van oudts men ghewoon was den tragickischen Poëet trofferen ende toete eyghenen den Bock.

Trajanus. *Den goedertierenen, medelijdenden, goeden, beleefden, vreedzamen, zedigen, Romeyn, victorienzen, ghemeynten-vriendt, gheluckighen, Dacischten.*

Vulpius Trajanus in Spagnien gheboren, ontfinch het Keyserrijck tot Keulen, hy zocht alijt vriendelijck teghen de Ghemeynte te wesen, eerbiedich by de Magistraet, ende goedertieren by enen ieghelijcken, noyt trotsich teghen iemanden gheweest hebbende: alleenlijck teghen de vyanden van de Roomische Republijcke. Men noemden hem Dacischten, om dat hy den Daciaenschen Koninck overwonnen hadde: Hy sterf te Selimont een Stadt in Cilicien, welcke namaels ghenaeamt gheworden is Trajanopolis, na dat hy gheregeert hadde 19 jaren ende 6 maenden een half, sterf int 64 jaer lins ouderdoms.

Tralie. *Yseren, rooster, half-opene, ghegaette, stercke, dubbel, ghepinde, gheslotene, opene, venster, asck, ghegeerde, harde, ghekruyste, ghevlochten, ghevanghens, geloofwercke.*

Tranen. *Heete, lauwe, druppende, dicke, weenende, verckens, Crocodillen, gheveynsde, ghepasside, zotte, barmhertighe, danwende, natte, zoute, wtghestortte, oogh, overvloedighe, smertighe, bittere, wtvallende, medelijdende, onmetelycke, vyerige, wuyvelijcke, wtberstende, teere, teckende, groote, weborrelende, rollende, elendighe, zuchtende.*

Trap. *Rechten, wentel, opgaenden, ghekroknen, steyghen, verhevenen, affstijghenden, laddets, motelycken, ntergaenden.*

Trecktanghe. *Knijpende, wijpende, stercke, ghekrunde, vasthoudende, ghesande.*

Trode. *Voetstap, traghen, voet, ghetelden, vasten, zachtten, ghewastheden, langhzamen, raffchen, valschen, stronc-*

kelenden, stijven, harden, langhen, twijffelachtigen, uafpew-
venden, verzekerden, vryen, diefjchen, ghezetten.

Treiter ofte Dryvoet. Vaften, yferen, ftacnden, openen,
koken.

Tribuyt. Betalycken, fubjecten, rentelycken, pacht,
ghelt, jaerlycfche, onfterffelycken, onderftandighen, by-
ftants, behelpelycken, vermeerderenden, groeyenden, fchu-
dighen, opgbeleyden, befwaerlycken, daghelycfchen, profij-
telycken, fchadelycken.

Triumphe. Hoovaerdighe, eerlycke, heerlycke, feefte-
lycke, gloricufe, edele, blyde, groote, weerde, victorieufe,
hooghe, gheheylichde, kryghs, fchoone, gbeluckighe, ghe-
eerde, magnifycke, Keyferlycke, moedighe, alderhoofte,
vermaerde, doorlichtighe, laurierdragende, ghe kroonde,
verwinninghe, vernacmfte.

Troch. Weghehouden, verckens, vermakenden, vaften,
volken, verzadenden, boeren.

Troffel ofte Truweel. Vuyt, arbeyts, krom, ghekromt,
plat, behendich, handelyck, kalckich, meifers, klaer, vlytich.

Troyen. Oude, ongheloouige, hoovaerdighe, Neptwifch,
machtich, fterc, oorlooghs, hartneckich, meynedich, Phry-
gys, elendich, groot, wonderlyck, Dardanifch, fatale, an-
tyck, Phebeaensch, onghetrouwe, Hectoriaensch, Priami-
difch, ghierich, Goddelyck, heerlyck, Laomentids, volck-
ryck, vermaert, Griecken-vyandt.

Trommel. Trommelende, kleyn, kinder, luftighe, dra-
ghelycke, ronde, ketel, moffen, ghefchilderde, flaende, luy-
dende, verfchrickelycke, kryghs, heefche, holle, dommelende,
lichte, ghespannen, weerklinckende.

Trommellagher. Kloecken, wackeren, konftighen,
ruftighen, flachvolghenden, tradthoudenden.

Trompette. Moetghevende, luytklinckende, oorloogh-
fche, kryghs, klare, heldere, zilvere, tronighe, ftoute, krom-
me, ghedraeyde, veruaellycke, langhe, ftrijtbare, bloetghie-
rige, metalen, heefche, holle, flaende, moedighe, blafende,
luyde,

M. ANTHONI SMYTERS.

lyyde; ghewronghen, schetterende, vreeselycke, heerlycke, langhe, grootmoedighe, verschrickelycke, verbasende, buyghzame, verzilverde, lydende, weergalmende, hooghclinckende, aenleydende.

Trome. Roode, vycrighe, Bacchus, cramosijne, gheteekende, wreede, leelycke, straffe, onlicffelycke, valsche, malle, zotte, sproetighe, mismaecte, onstekene, quellycke, deerlycke, grouzame, zacre, lachende, vricndelycke.

Troott. Behulpelycken, troostelycken, vriendelycken, ghenadighen, gracijsen, gunstighen, bequamen, vreesbenemenden, zorchbrckenden, verstandighen.

Trooster. Zachtsinnighen, zoeten, vriendelycken, beleefden, gracijsen, begaefden, goedertierenen, medelydenden, gheueghenen, hertelycken, vriendt.

Trouwe, ziet Gheloove.

Turcken. Mahometische, ongheloorvighe, Sarazynen, wrecke, besnedene, snoode ongenadige, quade, machtige, kryghers, supersticieuse, honden, valsche-Godes-dienstige, Othomanisten, barbarische, dreyghende, wreede, stouwe, vryschutters, boose, grouvelycke, Christen-vyanden, straffe, behoudighe, wackere, dappere, polirycke, waechhaesen.

De Turcken (die dit woordt onder hunlieden haten) zijn ghekomen van de Parthen, wt het Landtschap ghenaeamt Turckctan, eertijds ghenaeamt gheweest Asia. Sy volghen de Religie (zoo men die alzoo noemen mach) die hun den verduyvelden Mahometh ghelcett heeft, ende volghens die moghense veel vrouwen hebben, ende zoo veel concubijnen als sy voeden kunnen, nochtans de kinderen van d'eene als van d'andere erven ghelijckelijck in huns Vaders goedt, wtghenomen dat twee dochters maer zoo veel en erven als eenen sone, die oudt wesende 7 ofte 8 jaren wort besneden met heerlijcke ende groote pracht in syn Ouders huys. Sy en ghebruycken gheen wijn, maer eten wel druyven, ende drincken most, voorder sy en eten gheen Vercken-vleesch, noch van eenich Dier dat ghestickt is. Alle vijf jaren vastense vijf weken achtereen, alzo datse des daechs noch eten noch drincken, noch en beslāpen hunne vrouwen niet: Maer van dat de Sonne onder gaet tot des morgghens datse opstaet, hebbense hunnen lust, en zitten nimmermeer dan teghen d'aerde, her zij om r'eten ofte te
drincken

drincken, noch oock in hunne Kercken ofte andere plaetsen, gheslyck by ons de Kleermakers zitten. Onder alle Naticen ter werelt, onderhouden sy d'oorloogh-disciplinen, ghebruyckende in alle zaken goede policijen, strengelijcken straffende d'overtreders. Sy zijn zeer gierich ende superstitieux. Eyndelijck heeft hunnen Mahometh een Helle ghebouwet, ende veel Paradijsen ghesticht, na desen leven te belitten, wellust-plaetsen, in welke hy zeght dat gheen vrouwen komen, ghelijck sy oock niet in hun Kercken en komen, om datse niet belneden en zijn.

Tuylken ofte Rieckerken. Rieckende, schoon, meye, moy, ghebonden, bloemen, gheschildert, zoet, lustich, ghecouleurt, lieslyck, voorjarich, vermakelyck, roodsachtich, dach, zoetrieckende, verblydende, hupsch, Lonten, edel, amoureux, gheschockjert, bruyts, verhenghelyck, verurenghend, n, bl, dt, groen, ghewronghen, nicu, ghesterrent, louf-frouwen, bloeyende, blau, smeeckende, aenlockende.

Tuyllicheit. Verguistenden, blyden, vralycken, moyen, kanffemworp, aerdigen, stouwen, booesigen, stercken, guychelair, passe-repas, verteder, edelen, avonturder, sweerder, vloeker, banner, wistrycker, gierighen.

Twydracht ofte Twist. Blordighen, ouden, vyantlycken, hadcrenden, hatelijcken, oproerighen, grimmigen, quaetwillighen, nydighen, ghewapenden, twistighenden, kysfachtighen, schenmakenden, knorrenden, schadelijcken, opllopenden, botten, mallen, woorden, moeder van allen processen, bayrachtighen, oorlooghschen, verderffelijcken, doodelijcken, amstoorenden, futicusen, wemenschelijcken, zorgbelycken, periculusen, vordster der oorloghe, onbarmhertighen, ongemadighen, Soepier-benemenden, lasterlijcken, beklagelijcken, sebandelijcken, smertelijcken, vileynē, quellijcken, vergramden, vergrammenden, ghestoorden, heftighen, bitteren, oneenighen, krackelijghen, vyandighen, geweldighen, hoofsfuerrighen, strydaenden, roependen, bulldorenden, doodelijcken, belachelijcken, knenterachtighen, dweersdryvenden, overdweersziende.

Twijfelachticheyt. Dugstere, twijfelijche, Sophistijche,

bedrieghelycke, blinde, sware, bedrieghende, onzekere, stry-
dende, wederstrevende, loofe, tweersche, slimme, woefte, on-
ord. nlycke, tweedrachtighe, bekommerde, verbaefde, ver-
stritte, verwerrede, teghenstrydighe, Philosophische, Wou-
derlycke, veranderlycke.

V.

Vaders. Goede, oude, kale, grijfe, eerweerdighe, wijst-
voor, Patroonen, verbare, ghedenckwaerdighe, volck-
weerdighe, voorganghers, jonghers-spieghel.

Vaeck, ziet Slaep.

Va:ndragher. Bequamen, stouwen, aerdighen, stercken
wackeren, furienfen, moedighen, krygher, onzuervaerden, jon-
ghen, couragieusen, voorgangher, voortstredenden, edelen, bes-
springher.

Val. Haestighen, periculensfen, zorghelycken, gevacr-
tycken, plompen, hooghen, subytten, vallenden, omstortenden,
nederstortenden, quaden, smertelycken, quetsenden, mar-
telenden, doorlycken, onverdachten, moordadighen, onghel-
luckigen, swaren, dapperen, schadelijcken, verderffelycken,
onvoorsienighen, struyckelenden, plotsighen, schrickelycken.

Valck. Edelen, voorby-zuiegghenden, lustighen, hupschen,
wackeren, blixemenden, gheleerden, veldt, hoogmoedi-
ghen, Reygher, moedighen, loofen, schalcken, ghetemden,
lichten, botten, vlogghen, plompen, gheroepen, wandelaer,
Gier-valck, gheaesden, ghetemt, hyghenden, ghehuysden,
ghebroeden, hogaert, ghemailleerden, handt, ghebeeten.

Valckenaer, Valckenier. Zorchvuldighen, wackeren,
werckelycken, arbeydighen, ervarenen, avontuerfchen, gha-
uldighen, ongheduldighen, roependen.

Varenkruydt. Veldt, onnut, wildt, berchs, boschs, gha-
hackede.

Valten ofte Vasten-dach. Droevighen, jaertijfchen,
breecken, magheren, quade, gesmaelen, langhen, bongerigen,
verhen-

Strongherden, soberen, versteruenden, heylighen, penitentialen, abstinierenden, Lentenschen, vischachtighen, versteruenden, vastenden.

Vastenavondt. Blyden, vetten, wellustighen, vermakelijcken, ongheschikten, onghemanierden, Mommers, lustigen, urollycken, maelsyt-geuenden, zotten, Bacchus-feestighen, vermomden, kinder, Papen, mallen, bedelaers.

Vatichey. Stantvastighe, ghestadighe, zekere, onzekere, obstinate, koppighe, onoverwinnelycke, vaste, woeste, denchdelycke, krachtighe, onberoerlycke, voorgbenomene, harde, machtighe, onveranderlycke, ghedurighe.

Vat. Swack, broos, diep, gapende, breedt, wyde, open, aerden, gheherst, vochtich, drooch, ghedeft, wijn, boter, etc.

Vee. Voldraghende, noodich, nut, voedende, gheboort; beer, onkuis, ryck, ryckmakende, vet, arm, vreesachtich, ghewolt, vruchtbaer, weydende.

Veelken. Kinder, kleyn, gheschildert blydt, zoelslydende, wit, lustich.

Veers ofte longhe Koe. Teedere, jonghe, malle, huppelende, vriendelycke, smeeckende.

Veerdicheyt. Neerstighe, haestighe, ghevolghelde, groote, wackers, kloecke, lewendighe, moedighe, wonderlycke, rassche, verwonderlycke, voorgbenome, lochte, floex, onghedouelycke, bereyde.

Veest. Vuylen, stinckenden, verborghenen, Windighen, weghedronghenen, blasenden, aeffmenden.

Veete, ziet Haet.

Veyl. Groen, ghebladert, klimmende, ghegraent, slim, kruypende, onkuis, verspreyt, sterck, getact, sleypende, boochzaem, levende, krans, ghekroont, blydt, ghekrolt, gheloofst, lieflyck, bleeck, Bacchus, victorieux, vael, slingherende, bruylofts, hoochklommenden, bayrich, gheklisset, muercabrich, witachtich, eergierich, dicht, vasthoudende, ghekleeft, gewortelt, omwonden.

Vcl. Zacht, bouen, gheuilt, kijnckende, parchement, gheuen,

M. ANTHONI SMYTERS.

ghetous, pelsachtich, winter, dobbel, voeycr, wolachtich, hayrich, ghestreept, reyn, zoet, roodt, ghemocyich, hamel, slecht, effen, vuyt, bloedich, dunne, teer, stijf, dick, onberoyt, zee-men, bocken, schapen, gheyten, etc.

Velblooter. Vuylen, onreynen, arbeydighen, besighen, ambachts-man.

Veldt. Platte, breed, begraeft, vruchtbaer, open, lustige, koren, tarwen, groene, leegh, schoone, ydel, heerlyck, koren-draghende, nedrich, vrucht-draghende, wijde, volle, ruyme, effene, overvloedich, ghele, gheluckich, groenende, acker, lustighe, bevruchte, vochtich, zoete, lachende, ontdeekte, bloote, vrucht-geuende, gheeffent, rijck, stuyvende, wijtstreekende, t'ghestreepete, volsleggen, omcinghelt, bloemdrachtich, groen-gheweyt.

Veldthoen oft Partrijs. Warm, lekker, verssch, onkays, loos, delicaet, goet, stijf, bloot, ghespickelt.

Venckel. Zoet, smakelyck, rieckende, zaedt.

Vendel. Oorlooghs, kryghs, ontvowwen, triumphant, victori, ghekruyst, ulagghende, heerlyck, stryftbaer, verbeven, gheschackiert, opghesteken, dreyghende, veldt, opghewouwen, vliegghende, bewaeyt.

Venegien. Zee-koninghinne, koopstadt, volckrycke, stercke, waterighe, onwinnelycke, vrije, vermaerde, schoone, rycke.

Dese zeer overvloedighe Stadt, is zeer heerlijck en licht in d'Adratiche Zee, werdt eerst ghebouwet in't Jaer 420 ofte 456, wt vreesse van Attilus der Hunnen Kopinck, die d'Italiensche Steden ruineerde: Sy wordt bewoont van verscheyden volkeren, en dat meer is, men komt van alle quartieren der weerele om koophandel aldaer te drijven.

Venetianen. Loose, schalcke, voorsichtighe, gheerde, lanckmoedighe, temporiserende, wijse, heerlycke, overvloedighe, vreedzame, subtyle, voorziende, statighe, borgherlycksche, d'eere van Italien, vredehoudende.

De regeringhe van dese Ghemeente is ghemenght in dreyerleye Republijcken, te weten, Monarchie, Aristocratic, ende Democra-

de. Niet teghenstaende leeft het onder zoo goede en heylighe
 Yvetten, dat sy alleenlijcken trachten na het onderhoudt, conti-
 nuatie ende verheffinghe van d'eere van hare Republijcke: Boven
 alle dinghen beminde den vrede, en haten d'oorloghe, ghe-
 bruycende zulcken voorsichticheyt in alle zaken, dat hoewel sy
 overvlot delijcken machtich en rijk zijn, daer in te boven gaen-
 de alle d'Italiaensche heerschappijen, zoo en heeft in t' e o jaren
 dat de Stadt ghebouwet is, noyt vreedelinc ghetracht die met
 oorloghe t'atteren.

Venster. Opene, tralis, raems, lichte, hooghe, glazen door-
 luchtighe, lichtende, vierkante, luchtighevende, schuynse,
 vrije, wijde, ghehooldc.

Venus. Schuymighe, Nymphe, Cypersche, lachbemin-
 stere, schoone, zoete, lachente, verblinde, Goddinne, gehayr-
 loete, lieffelycke, moye, gulde, schreyighe, handelycke, zeden-
 moeder, bevallycke, heusche, dertele, bloetschandighe, rasen-
 de, dulle, der vruchden-moeder, broodröckent, zu: rzo: se,
 spytighe, bijde, Goddelijcke, vruchtbare, overuloedige, voe-
 dende, zuycere, lustighe, ghestighe, amouruse, beminstere,
 onkysche, aerdighe, vrolycke, wellustighe, wereltsche, aen-
 treckende, bedrieghelycke, begheerlycke, Aphroditische, Cu-
 pidos moeder, ho: vaerdighe, malle, zotte, schandighe, teere,
 delicate, bruynse, hoere, zoetspytighe, bedriechstere, aenloc-
 kende, der zoete-lieueken: -moeder, ghegorde, hoerachtighe,
 kysche, kindt der Zee, suriense, liefden-moeder, zu: v: re,
 heylighe, slechte, met swerte: Wijnbrauwen, groote, vrucht-
 bare, schipperse, hemelsche, Aeneas moeder, secreete, Prin-
 cesse, smeeckende, ervarent, delicate, boose, snoode, weder-
 strewende, luxuriense, stercke, ghierighe, loofse, schandelyc-
 ke, slimme, edele, roode, ghemanierde, bevallycke, witte,
 poppinne, vrouwighe, roofstere, hayrbossighe, ghemusqueerde,
 boeren-goddinne, verraderse, bedorvene, wanckebare, lec-
 kere, onschamele, w: strijstere, onbeschaemde, lachlievende.
 Wordt daer mede veritaen, verborghen begeerte en lust.

Veranderingh: ofte Verscheydenheyt. Verscheyden,
 veranderlycke, vermoede, nieuwe, gheplacete, Pansersche,
 ongh-

onghelycke, ghemengde, passementsche, schilders, ghespicke-
keldre, verwisselde, ongheloovelycke, ghesmede, lustighe, ghes-
schackierde, vermakelycke, ghecolourde, zeltsame, wonder-
lycke, ghestreepde, ghemarberde, sijde, ghesticte, onghelycke,
verlichte; sproeten, gheteckende, onderscheydende, overvloed-
ighe, by ghevalle, wollen, ghesiguerde, quistighe, lichte
voerdighe, onvaste.

Verbaeltheyt. Twisselachtighe, donckere, onghemacke-
lycke, sware, moeyelycke, droeve, dobbele, quellycke.

Verdoeringhe ofte Cotrectie. Machtighe, harde,
reformerende, quellycke, ziet Straffe.

Verblindinghe. Lustighe blyde, gheweyne, zoete, zotte,
rechte, vrolycke, leestlycke, verbeughende, kinderlycke.

Verblindighe. Bekommerde, donckere, blinde, duystere,
schemerachtighe, casarrighe, groawelycke, nevelachtighe,
duysterachtighe, nachtelycke, steke, leep-ooghighe.

Verbondt. Verbindich, vriendelyck, onderlingh, vast,
liefelyck, voeghelyck, ghemeynsaem, vereenicht, vredelyck,
vleeschelyck, lichamelick, gheestelyck, ghelockich, broed-
derlyck, ghezellen, besproken, ghetrou.

Verborghenthey. Verborghene, diepe, onwysprekelycke,
mysterische, bedecte, hooghe, wederprekelycke, secret, swy-
ghende, zielen-kamer, bedenckende, mentale.

Vercken. Vet, borstel, slyckerich, grommende, smoo-
kende, kochende, vuyl, ghezouren, profijtelyck, gulsich, on-
ganssch, cockel, mest, gheborstelt, slockerich, hongherich,
magher, wentelende, slaep, droncken, dras, ongheduldich,
buiverich, beucken, ghetand, vinnich, kudde, knorrende.

Deze Beeste is de Lazerije subject om syne gulsicheyt, welke
zoo groot is, voornamelyck inde Zeughen, datse zomtijts hun-
ne jonghen eten, ende oock van andere, ja zelfs de kinderen in
de wieghe.

Verklaringhe ofte Verhael. Lichte, gheheele, blycke-
lycke, gheweyne, openbare, ontdeckte, kennelycke, ghearti-
gheerde, vleeghende, merckelycke, bresde, breede, langhe,

verftandighe, fraeye, fchoone, verklarende, luftighe, zuyvere, willeggende, beuedelijcke, leerlijcke, verwerrde, zinghevinae.

Verdervinghe, Verwoefinghe, ziet Ruine.

Verdrash. Vredelijck, vriendelijck, goet, gbeluckich, vreedzaam, onderlingh, ghesloten, eendrachtich, liefstijck, vredemakende, gheduerich, aenghenaeams, vercenicht, innelijck, overeenkomende, kindt des vreedts, verdraghen, ghemeyn, goedertieren, bevestichs, vast-gemaecte, onderfocht, waer-ghemaect, wel-overleyde, ghesticht, verbonden, besworen, onbrekelyck, overcenghekomen, gheaccordeert, gheconditionneert, bevoorwaert, houwelijck, matrimoniael.

Verdruckinghe. Gheweldighe, onverdraghelijcke, tyrannighe, lasterlijcke, hinderlijcke, sware, harde, vertredende, onlijdelijcke.

Vereenighinghe ofte Overeenkominghe. Vredelijcke, liefstijcke, onderlinghe, goede, vreedzame, overeenkomende, eenftemmighe, vreedhoudende, vaste, gheduerighe, beslotene, ghesluckighe, aenghename, vereenichde, ghelijckmatighe, besprekene, vreden-kindt, ghemeyne, goedertieren, ware, bevestichde, bekrachtichde, waer-ghemaecte, onderzochte, overleyde, berwiftichde, ghemaecte, onderzochte, ghedichte, bevoorwaerde, het eynde van processen.

Vereeringhe, ziet Gheschenck.

Vegaderinghe. Ghemeyne, volckeren, oproerighe, volle, overvloedighe, heerlijcke, groote, eerbare, eerlijcke, borgherlijcke, ghewoontijcke, vormaerdi.

Vergheldinghe. Weerdighe, vruchtbare, ghehoopte, milde, zoeze, verdiende, blijde, profijtelycke, begheerde, gheeyfchte, beloofde, toeghezeghde.

Verghetenheyt. Dieps, verborghene, verroefte, luyse, tooverighe, blijde, vreedzame, langhe, swijghende, vackerighe.

Verghiffenisse. Medelijdende, ghenedighe, ghetrouwe, heelefde, ootmoedighe, gunstighe, ghagonde, machtighe,

harm-

barmhertighe, ghenaden-rycke.

Verghift. Fenynich, bitter, haestende, ongheneselyck, swert, doodelyck, droevich, koude, slanghen, growwelyck, schrickelyck, blindt, slaperich, boos, arch, wreet, tooverich, periculens, schadelyck, pestich, afgryselick, verborghen, verraders, wyl, veruaerlyck, swertende, schandelyck, quaet, medeanen.

Vergilius. Mantuaen, Eneyden-auteur, v:rmzerden, Satighen, Latynschen, Homerus, Eneas-trompette, kryghs, onsterffelycken.

Virgilius Maro, gheboren van Mantua, is onwederprekelijken den excellentsten Poëet onder alle de Latijnsche Poëten, ghelijck Homerus den voornaemsten is onder de Grieken: daer hy met recht wel by mach gheleken worden, heeft hem oock ghevolcht in synen Boeck van d'Encyden, in syn Georgica en Theocritus in synen Bucolica: Syne Poëterije was zoo groot gheacht by den Keyser Augustus, dat hy alleen d'oorzake is datse tot onsen handen ghekomen is: want Virgilius op syn sterven liggende, gheboodt datmen die verbranden zoude.

Verguldinghe. Rycke, gheborduende, kostelycke, gheloepeerde, blinckende, kantighe, schoone, lustighe, ghelofte, ghenopte, dieerbare, ghemengde, blyckelycke, merckelycke, weerdighe, heerlycke, gh:boorde, ghekrulde, pompeuse, ghefatsonneerde.

Verheughinghe. Ghenueschlycke, wellustighe, zete, vriendelycke, troostelycke, lustighe, senighe, vermakelycke, vertroostighe.

Verhinderunghe. Onbequame, quado, schadelycke, quelllycke, verdrietelycke, onnutte, quaet-doende, vertoornende, madeeliche, lasterlycke, moeyelycke, belettelijcke.

Verholenthey. Verborghenthey, wonderlycke, heylighe, sacramentale, Goddelijcke, secreete, onzegghetycke, onwesprekelycke, groote, ongheloovelycke, onbekende, wonderbare, onbegrypelycke, hooghe, ongrondelycke, ondoorgrondelycke, Gods-dienstighe, diepsinnighe.

Verjuys ofte Groen sap. Scherp, sterck, sappich, zuur, druys-

druyven, klaer, scerp.

Verlichtinghe. Troostelycke, blijde, zoete, bystaende, behelpelycke, onderstandighe, verzoetende, verzachtende.

Verlies. Schadelijck, Zees, oorlooghs, droevich, quelyck, swaer, verdrielyck, elendich, verarmende, scheeps, onverhalijck, verdervelijck, ruinerende, verdervende, schandelijck, onwederkrighelijck.

Vermakinghe, ziet Ghenuchte.

Vermaninghe. Wijse, betoonende, vriendelycke, Vaderlycke, Christelycke, profijtelycke, verbalycke, heymelycke, troostrijcke, gherust-ghemoet-ghevende, broederlycke, liefstijcke, openbare, zalighe, hertelycke, waerschouwende, ampere, h-ftighe, straffe, ernstighe.

Vermerentheyte ofte Verwaentheyte. Hoovaerdighe, goetdunckende, beroemelycke, onverdraghelycke, ghekamede, spytighe broodronckene, trosse, verhevens, stoute, onbedachte, hoochmoedighe, onbeschaemde, onbesnyste, dercele, onvertsacchde, moeyelycke, hoovaerdighe, dreymbende, veronweerdighe, zotte, opgeblasene, groote, grootfighe, eergierighe, ydele, roemighe, stinckende, beroemighe.

Vermillioen. Bloedtroodt, roodt, purpurich, doorluchtsich, schoon, scynich, vlamrende, scharlaken, mijnen, dier, verlichters, pulver, dun.

Dit's een roodt poeder, ghelijck scharlaken, het wordt in de zilver-mijnen ghevonden: Om dat te bereyden, moetmen't wel kleyn tot pulver maken, dat wel wasschen alst kleyn ghestooten is, dan wederomme ghewassen als te voren. Den luyster van't Vermillioen vermindert zeer alst in de Sonne oft Manclangh staet.

Vernuft, ziet Verstandt.

Verrader ofte Verraderije. Schelmschen, erchlistighen, gheveynst, listich, secreet, verborgben, onghetrou, smeekende, loos, voorbedacht, valsch, bespriet, bedekt, moorders, bedrieghelyck, ongheluckich, nacht, doodelijck, hatelijck, daerzamen.

Verroeringhe. Wackers, dercele, zoete, liefstijcke, vriendelijcke.

Eycke, hoerachtighe, smeeckende, malle, dappere, b:hendighe.

Vers ofte Veersken. Gheheylicht, lustich, ürolyck, subtyl, gheleert bearbeyt, amoureux, Poëtisch, Sonnetten, aerdich, listich, gulden, loffelyck, heerlycken, tallich, onstrevelyck, starich, stemmich, maten, waesthoudende, zoet, schoon, Godd:lyck, trots, moedich, arbeydich, neghenjusters, ghetrom, ghemeten, vloeyende, welghestele, welspreekende, honsch, behonicht, Homerisch, sententieux, wel overgheset, fabuleus, hoofsich, betoovert, comicx, buldcrend, zanghs, hemels-kindt, klinghende, besworen, retrograderende oft kreeft, duerich, Vergilius, eenwich, denchdenrompce, moedich, Goden-kindt, smeeckende, ryck, ghestelt, Konfaerts, zoetklinckende, royn, zuiver, tragix, slibberende, kreupel, huppelende, hinckende, Bellaisch, Marvicx, vriendelyck.

Verminninghe ofte Verachtinghe. Groot, moedighe, grootche, verachtelycke, quaetwillighe, straffe, vermetelycke, verborghene, hoovaerdighe, verwaende.

Verfnoteringhe. Besnotte, hanghende, koude, vuyle, druypende, snuffelende.

Verstant. Levende, subtil, kloek, Godtlyck, hemels, scherpsinnich, begrypelyck, spitsvindich, wacker, zorchdraghende, veerdich, leerbaer, vlytich, goet, scherp, edel, loos, studios, enghe, rayn, zuiver, wtneemende, vernuystich, groot, Enghels, Philosophs, bot, ezels, kindts, wyfs, grof, waenrys, roemzuchtich.

Verwijgher. Ongheluckighen, secreten, diefschen, loosen, quaden, schalcken, boosen, strafweerdighen, schadelicken, loghenachtighen, aenlockenden, smeeckenden, bedriegher, diefs vriende, hatelycken.

Vertoevinghe. Verbeydinghe, ghemeynzame, ghestadighe, vaste, wtstellende, huysfelycke, wellustighe, onledighe, aenghename, beydende, huysbewarende, wtghesteelde, luyt, lustighe, quellighe, verdrietelycke, gheduldighe, langhe.

Vertooninghe. Heerlycke, hoovaerdighe, ydele, opgho-

blasene, grootſche, vermetele, brootdranckene, magniſſijcke, hoochmoedighe, volcx, malle, merckelijcke, roemredighe.

Vertreck, ziet Afſicheyt.

Vervaertheyt ofte Verſchrikkinghe. *Grouwelycke, koudede, onghewoonlycke, kryghs, eyſſchelycke, dreygighe, twyffelachtighe, haefſtighe, bleecke, onverziene, droevighe, ſchrickelijcke, bloode, beroerlycke, ydelo, vergheeffſche, ſtuerre, verſchrickelijcke, miſmaecte, leelijcke, beeftelijcke, monſterlycke, onaerdighe, Reuſen, berchſche, haetlycke, afgruſelijcke, Wilde, verveerende, wonderlycke.*

Ververſchinghe. *Zoete, acnghe name, lieflycke, vriendelijcke, trooſtelycke, vermakelycke, vreedzame, lommerachtighe.*

Vervolghinghe ofte Perſecutie. *Harde, ſtrenghe, ſware, bloedighe, martelaren, wreede, tyrannige, onnooſele, doodelijcke, groote, luſtighe, quellijcke, elendighe, ſmertighe.*

Vervolghinghe van eenich dinck. *Neerſtighe, langhe, natrachtende, quellighe, ordinariſ, haefſtighe, extraordinaariſſe, koopmanſhandel, gheduerighe, harde, zorchvuldighe, vyerighe, arbeydighe, ſtadighe.*

Vervolch. *Heerlyck, volkomen, moy, triumphant, ghedenckweerdich, vermaert, oorlooghs, overvloedich, victorieus, eerlyck, moeyelyck, periculens, ghevaerlyck.*

Vervloekinghe. *Grouwelycke, boofe, zorghelijcke, vergrende, verdoemelycke, beſwaerde.*

Verwe. *Levendighe, roode, verhooghenghe, ſchoone, Hyacintifche, gladde, gloeyende, incarnate, vermillioene, purpuren, natuerlycke, cinobre, bloſende, Turſche, bladere, ſchilders, boſchgroen, eyer.*

Verwinner. *Kloecken, ſtouten, oorlooghs, kryghs, trotſen, onoverwinnelycken, hoochmoedigen, machtighen, ſtercken, edelen, ghevreesden, onervarenen, ſtrijdbaren, welgheoeffenden, onghetenden, onoverwonneden, vromen, wijſen, beerſchenden, ziet Overwinner.*

Verwonderaet. *Diepe, onbegruamen, onghesbickten,*

eergierighen, ydelen, te verghoeffschen, gapenden, curieusen, mallen, zotten, onwetenden, botten.

Verwoestinghe. Ghemenghde, verwerde, ongheschiede, deerlycke, gberuchtmakende, hobbel-sobbele, verbasende, beroerde, belemmerde, elendighe, perplexmakende, arme.

Verwilt. Vileyn, hatich, nydich, mishagende, lasterlyck, oneerlyck, wedersprekelyck, schandich, blasphemecrlyck, overlastich, sacmroovende.

Verworpenen ofte Verachten. Boosen, verdoemden, verdoemelijcken, verachtelijcken, onzalighen.

*Verzamelae. Ulijtighen, neerstighen, wackeren, gicri-
righen, wrecken, curieusen, buckenden, zorchruuldighen, on-
ledighen, bekommerden, woeckerenden, onverzadelijcken,
besighen, altijt-doenden.*

Verzekeringhe. Vaste, zekere, trouwe, bevestichde, ware, ghestadighe, goede, wijsmakende, wijsghemaeckte, stouwe, verzekerde, stanvastighe.

Verzelschappinghe, ziet Ghezelschap.

Verzoeninghe. Vriendelijcke, lieflijcke, hertelijcke, vreedzame, innighe, verdragbene, gheaccordeerde, eerlijcke, broederlijcke, minnelijcke, ghemiddelde.

Vesta. Onde, straffe, Goddinne vande zuyvere susters, vermaerde, eerweerdighe, Albanische, machtighe, ceremonieuse, maghet.

Numa Pompilius, den tweeden Roomschen Koninck, dede eenen Tempel bouwen ter eeren van Vesta, waer inne sy gheest werdt, als Goddinne vande maechdelijckheyt. By Vesta wordt verstaen d'Aerde, zomtijds voor 't Vyer. Saturni Moeder is d'Aerde, ende syn Dochter is 't Vyer.

Vestales. Religieusen, heylighe, ghewijde, maechden, eerbare, gheeerde, Roomsche, Pompiliaensche, zuyvere, ongheschende, onschendelijcke.

De Vestale Maechden wierden te Roomen gesticht, door Numa Pompilius, dat waren Dochters de Goddinne Vesta toegheeyghent, welck woordt Vesta, beteekent Vyer: Sy waten oock ghehouden altijt vyer te houden, altijt brandende zonder dat te laten wtgaen, in ghetuyghenisse van hunne maechdelijckheyt.

Men hieldese te Roomen in zulcker weerden, dat als sy wt hunnen Tempel ghinghen, men droech voor hun een yleren roede ofte kudde, ghelijck men voor de Regeerders der Steden draecht; Ende zoo by gheval men eenighen misdadighen ter galghen leyde, weidt door hun verlost. Dy moelten 50 jaren onghetrouwet blijven, hun reynicheyt behoudende, op lijf-straffe: welcken tijdt over zijnde, het stontd hun vry (zoo't hun beliefde) mochten trouwen, ende dat kleedt verlaten.

Vet. Onsmakelijck, wit, ghecroeft, zacht, ghesmo'ten, gheelachtich, overuloedich, dick, etelijck, spijfend:, inwendich.

Veulen. Aerdich, wildt, dertel, qualijck-ghetemt, weerspannich, onghetemt, korzel, vry, lustich, mal, rou, wentelende, bronfende, jonck, temmelijck, ontemmelijck,

Vyandt. Wederpartijdighen, doodelijcken, hatelijcken, boost, teyhen, wreeden, listighen, hatelijcken, vervo'ghendten, heftighen, moedighen, onghenadighen, bespringhenden, verraderlijcken, furieusen, gheweldighen, oorlooghs, zorgbelijcken, ghesworenen, harden, hertnecckighen, bitteren.

Vyandtschap. Hatelijcke, obstinate, wederstrevende, wreede, verborghene, nijdighe, partijdighe, schadelijcke, bittere, onghenadighe, vergramde, zorgbelijcke, ghevaerlijcke, onsteken, onverzoenlijcke, erds, erf, butermoudighe.

Vicaris. Die eens anders stede bedient, ghecommisseeerden, inghestelden, Stedshouder, Liewenant, dienenden, ghedienstighen, machthebbenden, ghetrouwen, weerdighen.

Victorie ofte Zeghen. Triumphante, heerlycke, krychschen, van Godt toegheschicte, bloedighe, eerlycke, vermaende, wighetrompette, schoone, stuyvende, groote, hooghe, grootche, ghedenckweerdighe, avontuersche, dertele, weeldighe, gheluckighe, bequame tydige, palmdragende, twyffelghe, luytropende, verreklinghende, prachtighe, onstkere.

Victori-trecken. Victorien, edel, onsterffelyck, tross, boovaridich, ghedenckweerdich, blyde, excellent, gloriens, scybaer, merckelijck, vermaert, voornemste, kryghs.

Vyer. Glocyende, verslindende, scherp, krachtich, gierich, nooddrufich, brandende, klaer, verteerende, subtyl, straelachtich, stralende, dertele, drooch, vlammende, levende, beet, hietich, glinsterende, swert, doncker, veerdich, schadeltyck, inslickende, haestich, smertelyck, rafinerende, dolende, doordringhende, voorekruypende, blinckende, gestooft, licht, louterende, wacker, vlieghe, grofwelyck, wonderlyck, omwreblusschelyck, schynende, onsteken, troetelende, smeeckende.

Vyer-panne. Lichtende, schynende, nacht, ghehoorde, klare, leydende, lanternachtighe, morghen, blinckende.

Vyer-pyl. Brandende, ghevederden, langhen, schuyffelenden, gheschotenen, vliegghenden, vrenckden-ghevenden, vrysschenden, vlammenenden, gheschotenen.

Vyer-itael ofte Vyer-slach. Stalen, verstaelt, vyer-ghevende, vyerslaende, vyerdraghende, vyer-spokwende, kort, nachtelyck, morghen-dienstich.

Vijfvingher-kruyd. Lustich, waterachtich, ghetandet, witachtich.

Vyghen. Dicke, zoete, zoetachtighe, vasten, leckere, smakelycke, zachte, witachtighe, honschachtighe, delicate, cieraet van Westen, Ambrosinische, Dodische, ghezuyckerde, korf, tonne.

Vyghetoom. Lommerachtighen, ghebladerden, Mar-scillischen, breebladighen.

Vyle. Ghetande, harde, rouwe, bytende, snydende, ghekerfde, sffenmakende, knagghende, reynighende, scherpe, snedighe, plompe, woecke, verstaelde, sijne.

Vylsel. Dun, stofachtich, ghevylt, onnue, harde, koper, ghezaege, dunachtich, yvoeren, latoenen.

vyl. Vriendt der duysternissen, donckeren, alleenich, klaghenden, nachtminster, voorzegghe, droevighen, steruellycken, treuenden, Athenischen, ongeluckighen, onaedighen, nachteghoest, zuchtenden, bonten, steen, kerck.

vylentigheit. Boosghen, gheek, geyt, wistruycker, spotter,

Spetter, vermakelycken, spotters-patroon, boeven-voorboets, gabberaer, bensel-verkoopcr, bedrieger, deughnieten-spiegel, landlooper, warren-orient, Tielenaer, stont-verkoopcr.

Vingher. Tvooren, effenen, haeckachtighen, langhen, vooden, onghelycken, vriendelycken, albafteren, dunnen, magheren, bevenden, dertelen, behndighen, marberen, wackeren, grijpenden, klauwenden.

Violette-bloeme. Schoone, ghele, dobbele, voorjarighe, ghebloeyde, zoete, moye, edele, versierde, rieckende, witte, lustighe, aerdighe, purpuren.

De Meertsche violetten groeyen in harde lommerachtighe plaetsen, de bloeme riekt zeer zoet, ende de bladeren met gruette zijn goet voor een heete maghe, voor vyericheyt der ooghen, ende spenen.

Viperus. Een Serpent, periculus, swert, boos, quaets, listich, groawelijck, fenijnich, wijn-beminnende, furicus.

Onder alle de Serpentes, de Vipere brengt syne jonghen volkomen ter weerelt, draghende hare eyeren in haren buyck, zija alle van eener verwen, ende met een vliesken bedect, ghelijck der visschen kuyt, brengt de jonghen ghewentelt in een kleyn velcken, twelck den derden dach breekt: het ghebeurt oock zomtijts dat de jonghe noch in den buyck wesende, ende dit velcken ghebroken zijnde, kruypen wt: elcken dach brenghter een voort, ende heefter ghemeynlijcken meer dan twintich. Voorder alle Serpentes kruypen des VVinters in der aerden, wtghenomen de Viperus, die haer onder de steenen verborghen houdt: tbemint den wijn van natueren, in manieren dat die het vanghen willen, zetten potten vol wijns by de hagen, om dattet strax hem daer in begheoft ende maect zich droncken.

Visch. Gheschoelden, zoeten, voosen, onsmakelycken, rovier, Zee, gracht, binnewaters, maraschachtich, broeckachtich, vloede, swemmer, seeren, klaren, vijver, delicaten, ghemacilloerden, springhenden, schelfferenden, Zeeborgher, wispelenden, vachtighen, graetachtighen, blauwen, wakeren, sluymaocheighen, krimpenden, plat, stock, wal, stommen, rouwen, harden, vluchtenden, wit, blinkenden, delicaten, lecheren, vreemden, gulfighen, stockerighen, zachtent, schelpachtighen, vasten, slappen, doornachtighen, bergher.

Vifch-korf ofte Fuyck. Ronden, dick buyckighen, hol-
len, viffchers, teenen, ghevlochtenen, ghebuyden, oucrdeeten,
archliftighen, dobbelen.

Vulleher. Arbeydighen, onvermocyelycken, gheduldighen,
fchipper, benghelroeydragher, liftighen, armen, lydzamen,
gheduldighen.

Vitioen. Yael, verfchynende, onzeker, verdwynende,
vliedende, grouwelyck, onhandelyck, ontastelyck, dunc-
kende, fchadnachtsich, mismaect, fchwyffelende, vreeselyck,
eyffchelyck, onghenakelyck, afgriffelyck, veruaelryck,
naect, vlichelende, misboren, bleeck, onvolmaect, licht, mag-
gher, onzienlyck, verfchrickelyck.

uytvaert. Ceremoniale, kerckendionftighe, ghedenck-
weerdighe, grafs, hoouaerdighe, beerlycke, droevighe, deer-
lycke, Chriftelycke, eerlycke, lefte, befchreyde, rondraghen-
de, fwerre, dooden, beroukdeede, beklacche, fwaertelycke,
prachtighe.

uydrooghinghe. Quetande, quelachtighe, bleeck,
dorre, zieckerlycke, verdorvene, koortfighe, maghere.

uytneminghe. Wtzonderinghe, gunftighe, wederleyde,
vrije, losse, te niet-ghedane, gheprivuligecde, vergeuevelyck-
ke, wreghestekene.

uytſprake ofte Oratie. Ghemeyne, openbare, walfpreken-
de, voorverdachte, ghefchichte, verftandighe, oproerighe,
ftaighe, deghelycke, wys-makende, fermoonen, Predikers,
gheleerden, welghesprokenen, ghemeynen, langhe, fcherp-
zinnighe, Orateurs, eerbare, ghesorde, behoedichde, Retho-
ryfche, Rethorijckelycke, ziet Oratio.

uytſtel ofte Vertreck. Wachtende, langh, verlenghe, we-
gheftele, langhbeydende, verbeydende, vluchtende.

Vyvouter ofte Zomer-voghel. Vlioghende, moeyn, gha-
verweden, lichten, dauorenden, gheschilderden, ghespicket-
den, blyden, zotten, fwierenden, vertierden.

Vyvere. Vefchachtighen, konvere, ftillen, flupenden,
vochtighen, groenen, kalmen, diepen, blaunen, badycken,

krumm:n, vierkanten, moraschachtighen, traghen, fonteynen, bevaertijcken, modderighen, klaren, droomenden, turben.

Vlacke. Vuyle, ghespickelde, groote, puysten, swerte, roff:, schandighe, sproeten, zyenlycke, leelijcke, slyckerighe, smadelycke, schadelyck, olie, smetten, mismakende, vette.

Vlacye. Leckere, scere, zachte, kaes, melck, bruyne, keruel.

Vlaminck. Ghebnerschen, kryghs, beleefden, kloecken, moedighen, vreedzamen, slochten, eenvoudighen, zonder be droch, welsprekenden, lichtveerdighen, poss:nd:n.

Vlamine-vyers. Levende, brandende, roockende, subtyle, beete, daverende, gheschotens, wischietende, swertmakende, onsteken, smertende, traghe, bernende, verstorvene, rasende, barnende, sw:tte, vrhuttende, veerdighe, rassche, warme, spertelende, aengheftoete, door dringhende, gheinsterr:nde, stercke, lichte, bevende, krachtighe, vyorighe, vliegghende, nachtelijcke, gheweldighe, krakende, verlichtende.

Vlas. Fijn, ghehekelt, langh, spinsters, dun, zacht, wit, rou, zoet, ghemoeijich.

Vleech. Bloedich, bloeyende, steffelijck, swacke, kits:lich, smadderich, zoet, versch, roods, vergauckelijck, smakende, warmen-aes, vaddich, voedende, etelijck, aerds, wellustich, verderffelijck, snoode.

Vlughel. Ghevederden, lichten, subtylen, ras, dertel, zacht, voorbyvliegghenden, vliadenden, fluytenden, ghelijckwichtigban, styven, gheschudden, bevenden, loopenden, ontvouwvenen, rasschen, gherucht makenden, lichten, windighen, roerenden, truppelenden, staneen, hooghvliegghenden.

Vleyaert ofte Phuyintrijcker. Smeeckenden, zachten, aendockenden, verraderlijcken, loosen, schalcken, bedriogelijcken, zoffstrijckenden, wistrijckenden, willekoofer.

Vlietboom. Merckachtighen, moraschachtighen, onstercken, ghabloemden, gheknaptien, bergghighen, gheveerden, wecrachtighen, boschachtighen.

Vlic:

Vliermuys. *Dralende, ratelende, piepster, stijve, melckghevende, sluytster, ghevolghelde, leeghlyegbende.*

Onder allen 'tgevoghelte, de Vliermuys alleene is die melck heeft, ende gheeft hare jonghen te zuighen al vliegghende, die houdende tusschen hare pootkens omhelst.

Vlies. *Ghekrolt, zacht, wit, wollich, delicact, ghespickeelde, yklich, vet, Enghels, ghequispelt, sijne, spitshayrich, Tyriensch, hamelen, sterffelijcke, Spaens, vochtich.*

Vlies. *'t Gulden Vlies, ryck, gouden, kostelyck, gheluwe, Colchidsch, ghestraelde, roodt, sterffelijcken, blinckende, Iasonisch, hazardens, bewaerde, dierbaar.*

Vlylles. *Itakischen, looscn, der Grieccken eere, Wissen, vermaerden, Sissiphidschen, scherpsinnighen, Griecschcn, schalcken, boosen, traghen, soldaet, Homericchen, welsprekenden, werckmeester der boosheyt, meynedighen, logenaer, bedrieghelijcken, verrader, vos, arbeydigen, verharden, lantlooper, bedachten, Penelopschen, hertelijcken, ervarenen, viddelijcken, wreeden, eedsbreker, bedriegher, gheschieten, subtylen, dubbelen, doortrapten, wackeren, boosachtighen, langhzamen, boefachtighen, smeecker, vleyact, experten, krygher, eloquenten, behendighen, kryghs-heldt.*

Homerus den Prince der Poeten, verfiert dat Vlylles Laërtius sone, Koninck was van het Eylandt Ithaca, ende van Dulicha, sen alder-welsprekende man, ervaren in groote zaken, kloeck ende verstandich ter oorloghe, die patientelijcken den arbeidt verdroech. Syn vrouwe was ghenaeamt Penelopa, by dewelcke hy hadde Telemachus, ende was op haer zoo verliest, dat op dat hy niet en zoude in d'oorloghe voor Troyen trecken, geliet hem oft hy wtsinnich gheweest ware. Niet teghenstaende, men stierde hem daer henen, want syne schatckheyt werdt ontdeckt door Palamedes, daer hy kloeckelijcken hem queet, ende veel exploiten te weghe bracht. Ten lesten keerde hy weder in syn Landt, hem ghekleedt hebbende als eenen bedelaer, met de hulpe van syn sone Telemachus ende twee Dienaers, brachtse al om den hals die in syne absentie syn vrouwe ghevrijet hadden, wtghenomen alleenlijcken eenen. Ten van syne sonen Telegomus, heeft hem onvoorzielijcken ghedoot.

Vlieghen. *Ghevolghelde, leskere, bloetminnende, stekende,*

kende, locht, zuyghende, verbyulieghende, vuyte, swayns,
gulfighe, bommelende, swermende, quillycke, vlieghende,
borfelende, bezende, ruyffchende, dommelende, raffche, wac-
kere, leckende, vergrammende, peerdts, stront, Spaensche,
Cantariden, bedelende.

Vlieghinghe. Lichte, bezijden, hooghe, snelle, stijve,
haestige, swierende, verbaeste, wackere, dappere, Pegasische,
gheschortede, ghevloghelde, hoogmoedighe, neerstighe, loch-
se, verhevone, inde locht, bevende, stoute, gheveerde, ghe-
plymde, vogheljche.

Vlyticheyt. Veerdighe, blijde, ghezonde, wel te passe,
moye, lichte, raffche, wackere, abele, behendighe, bequame,
voorghenomene, fluxe, snelle, neerstighe, kamerpeelsche,
guyghelsche, edele, gbehandzame, dappere, jonghe, denck-
dighe, dertele, brootdronckene.

Vlocke van schaerlaken. Lichte, zachte, stuyvende,
stofachtighe, vuyte, vullende.

Vloedt. Waterloop, stercken, ruyffchenden, tierenden,
vlietenden, lichten, gherucht makenden, onghetoomden, ons-
breydolden, onbedwongenene, vryen, opworpenden, barenden,
krommen, weghdryvenden, voortvlietenden, schuymenden,
Zee, dracyenden, stijven, bassenden, haestighen, ronckenden,
krachtighen, preutelenden, verstoorden, rochelenden, loopen-
den, tempaestighen, beroerenden, zouten, windighen, heef-
schen, vreedden, straffen, woedenden, opspringhenden, oploo-
penden, witten, verandertijcken, ghestoorden, bassenden,
kromloopenden, marmelenden, verwelfden, trotsighen, ghe-
swollenen, ongbestadighen, ongbestuymden, tegenstroomigen,
seghendringhenden, vischachtighen, afgaenden, wassenden,
verschen, dryvenden, wachtighen, grasachtighen, dreyghen-
den, inswelghenden, bevenden, verschrickelijcken, vreeselijc-
ken, zilverklaren, grommelenden, ghedrevenen, bleecken,
bevochtighenden, kalen, blauwen, bobbelenden, ghevaerlijc-
ken, overvloedighen, druyffchenden, vliedenden, ghewel-
dighen, dooven, stouten, onghetreydelden, grooten, dracyen-
den.

den, achtervolghenden, wismakenden, contrariën, vreesden, wtuloeynd:n, schipbrekenden, water.

Vluchtinghe. Bloode, haestighe, lichte, zorghelycke, opene, bevende, verhaestede, vliedelycke, vermijdelijcke, vilijne, bedrieghelycke, wistellende, schandelijcke, loopende, kloecke, elendighe, vervolghde, achtervolghde, schandighe, verhinderde, stuyvende, zorghuliedende, droeve, ghedronghene, noorwendighe, verveerde.

Vnie. Vereenighde, eenvoudighe, ghelijcke, ghemeynzame, huysghenoote, hertelycke, zonderlinghe, vreedzami-ghe, onscheyd:lycke, vriendelijcke, amoureuze, Goddelijcke, konwelysche, broederlijcke, byeenghedvegghde, vergaderde, ghelyckelijcke, ghezellen, raeds, borghertijcke, gheheele, volkomene.

Vniversiteyt. Gheleerde; studienis, Parissche, Keulsebe, Lovensche, Leydsche, Wirtenberghsche, etc. verzochte, edele, der vryer konsten, ghemeyne, vermaerde, Academische, Rethorijche, volckrycke, weerde.

Hier mede veritaetmen de plaetsen, daermen de konsten oefsent, ende oock ghepromovert wordt van leeghen tot hoogheren staet, alzo ghenacmt wordende, ofte om datter vele gheleerde lieden zijn in d'Vniversele konsten, ofte om dat van alle quartieren sy daer kómen.

Vochticheyt. Druypende, slijmachtighe, koudde, overvloedighe, vette, zoete, Bacchische, verdorvene, nevelachtighe, dichte, traghe, catarachtighe, vergaderde, lekende, natte, druypneusighe, vlietende, delicate, dampighe, waterighe, kl: v:nde, plackende, lijmende, tarachtighe, vuyle, reghenachtighe, lauwe, roockende, zoutachtighe, schuymende, vloedende.

Vodt: ofte Slets. Ghenaeyde, ontnaeyde, feyl, onnutte, vuyle, swerte, beklade, verschimmelde, verdufte, stinkende, vette, ghescheurde, banghende, wollen, oude, verachte, verworpene, schoen, quade, ghegate, slyckerighe, verrotte, schelmsche, ghelapte.

Voedtsel. Onderhoudende, opbrenghende, bestandich,

overvloedich, natuurlijk, goet, vruchtbaer, zoet, gras, ghebloemt vet, hoven, voedend, velt, v. edsch. lijs, ck, smakelijck, ghemeyn, groenend, blijde, vocatich, kinuer, dicbaer. Werlich, oorbaer, nut, jongh, teer, kind. rijck, mod. rijck, Gods-vruchtich.

Voedtilere ofte Voelter-vrouwe. Zuighende, zoogh, blijde, vrolycke, zotte, zinghende, leer-moeder, wakende, meick-ghruvende, jonghe, snatererisse, klappeye, zorchuulai-gh, ghemamde, smeckende, bezighe.

Voeyeringhe, ziet Pelterijs.

Voerman ofte Waghem. Dwalenden, arbeydighen, rouwen, gheschoeyden, gheleersden, kreen v. r. d. r, doenden, bezighen, vlocker, voetsaenden, dronckaert.

Voeten. Liebte, holte, vliedende, trippelende, schrijende, kromme, ghewelfde, aerdighe, schoone, b. stov. n, sp. r. te. lede, dertele, stercke, hiel, hooghe, b. slyete, stinck. nde, wite, sweetachtighe, teere, gaende, tred. nde, vaste, dansachtighe, wackere.

Voettappen. Volghelicke, swerte, langhe, oude, merckelijcke, blyckelijcke, ingedruete, sibberige, betred. n, schynlijcke, stoffishe, slechten, kennelicken.

Vo. h. L. Lichten, ghepuynden, gutterenden, karienden, zinghenden, ghekamden, fluytend n, wilden, tammen, locht, gheleerden, velden-vrucht, verb, -vliedenden, waeyh, wackeren, slechten, vrijen, blijden, leeghulieghenden, voorzegghenden, aerdighen, blaiven, vriendelijken, snaterenden, quinckenden, liefsijken, springhenden, water, rys, boom, gheboeten, knaghenden, gheschilderden, ghecolourden, klappen. gulzighen, stockerigen, vreemd. d. pickenden, steeck, ghespickelden, lochtswert, fluyter, schuyffelcer, roepend. n, vliedenden, lock, ghekapten, ghebaerden, schouwen, temmelijken, ontemmelijken, roof, ende, locht-vee, pluymdir.

Vo. h. laer. Loosen, lanckmoedighen, jaghenden, doortrappen, bedrieghelicken, wistijckenden, schalcken, verrader, subtylen, lijmslangdragher, luyf. e. end. n, archlijf. i. gen. veer-

veerdighen, schnyffelacr, sluyser, bucknden, lagenleggher.

Voldoeningh: V,ruullinghe, volkomene, gheheele, syndlycke, gheluckighe, verdrighe, begherde, byde, gheboopte.

Voldoeninghe. Weerdighe, schuldighe, verschuldighende, vergheldelycke, beloofde, ghewillighe, verplichte, rechtveerdighe, ghele, ghehoorzame, gherechtighe, herkenne, k, ver. i. nlycke, verobligeerde, penen.

Volghinghe. Moeyelycke, verdrietslycke, voetstapighe, sleypighe, verzeschapte, gheduerighe, dienstelycke.

Vomadinghe. Stedighe, stantvastighe, hertneckighe, wafte, gheduerighe, onverwinnelycke, gheduldighe, continuele, koppighe.

Volkomenheit. Gheheele, volmaecte, perfecte, volbrochte, zonderlinghe, Goddelycke, groote, werckelycke, sware, voldane, onnavolghelycke, begherde.

Vonnille. Ghestreken, gewesen, Godes, onveranderlyck, grouwelyck, ghesloten, gheresolueert, rechtveerdich, onw. d. vroepelyck, strength, straf, vast, redelyck, parlaments, roegheschiet, weggesproken, veroordeele, presidents, zeker, Richters, opheteeckent, onbr. kelyck, straffende, van Godt gheschiet, ghegheuen, Schepenen, gherechtich, ghelubt, onryp, onderscheydich.

Voordeel ofte Preeminentie. Hoogh, overste, gheautorisart, excellent, eerbaer, heerschende, heerlyck, hoochwerdich, weerdich, voorsittende, over-regeringhe.

Vochi ofte Voorronder, ziet Momboir.

Voorhoofft. Ghesterret, ghehoort ofte hoeskich, ghewelfe, root, blinkende, trots, breac, wyte, verheuen, effen, gheduldich, wolsleghen, snacum, dreuyghende, plat, blyckelyck, gherompete, vergramt, albafien, hooch, open, besproet, reyn, wijnbrantwich, kentlyck, heerlyck, overwelfe, moy, frazy, gebult, eerbaer, schaemachtich, helder, schoon, onbeschaemt, blyt, doorbackte, stout, onverschocht, royn, edel, oppheuen, vrymoedich.

Voorhuys, *ziet* Zale.

Voorhuylt. *Oude, loodtsche, besneden, besnedene, menschen.*

Voorloop. *Licht, ras, postighen, neerstighen, vlytighen, behendighe, dwakenden, ghevolghelden, veerdighen, haestighen, byghenden, ghedrevenen, wackeren, afgheveerdichden, tydingdraghenden.*

Voornemen. *Ryp, vast, wys, voorbedacht, Catonisch, redelyck, besloten, voorsichtich, ghemeyn, beraden, raetsaem, voorbereyt, langhsaem, welbedacht, boos, quaet, goet, ongoddelyck.*

Voor-onder van een schip. *Scherpe, ghebuychde, schippers, gheijferdaofte beslaghene.*

Voor-ordonnantie ofte Destinatie. *Van Godt toegheschickt, saegheschichte, vergumede, almachtighe, onontvliedelycke, hemelsche, blinde, verborgene, onbekende, harde, quade, onzekere, wreede, dreyghende, droove, straffe, onvranderlycke, bedrieghstere, twyffelachtighe, haestighe, oude, grouwelycke, ontemmelycke, dringhende, natuerlycke, gheweldighe, ghenegene, dochter Godes, onverbiddelycke, schadelijcke, onvermormelycke, onghertichtighe, elendighe, verdervelycke, jammerlycke, klagelucke, onstootende, onrechtveerdighe, gierighe, onverwachte, roovende, pyntycke, beklaghelycke, onbuighelycke, doove, onbarmhertighe, afgruyfelycke.*

Destinatie is een dochter Godes des almachtighen, welcke volghens den wille ende 'tghedodt haers Vaders, verzorgt ende beschiect ons alles wat wy goet ofte quaet noemen. Dese twee dinghen ontfanghen de menschen onghetwyffelt door den wille Godes: 'twelck met recht Destinatio ghenaemt wordt, want Destinatie en is anders niet dan een eeuwighe oorden vande dinghen: Ende hoewel daer by eenighe menschen wijsheyt ofte vernuft gevocht wordt, zoo ist nochtans dat sy regeert ende macht over alle onse wercken heeft.

Voorreden. *Comediale, voorlopende, korte, langhe, comedis, wtghesprokene, voorspelende.*

Voorfienicheyt. *Wijfe, difcrete, rijpe, Goddelijcke, loofse, verborghene, onbekende, zonderlinghe, hemelfche, voordachte, gheeftelycke, roekomende, langhe, aengheboorene.*

Voorripel. *Dansleydende, diminuerende, vriendelijck, roepende, kort, bruylofts.*

Voorripoet. *Gheluckighen, blijden, ghezeghenden, daghelyfchen, goeden, ghewenfchten, ongbestadighen, gheheelen, volkomen.*

Voorriprake ofte Advocaet. *Billighe, rechtvolgher, roependen, haestighen, karzele, beftighe, fcherpe, gierige, plechtter, loofse, ghedencker, woordemaker, subtylen, welfpreker, redenaar, fchoonspreker, gheleerden, veerdighen, rader, raetghever, veynfer, gheligi-rijghen, fchalcken, overhaelder, welter talen, vuyft fnyter, tofhoorenden, eere des Raedts, huys, jongh, oproerich, bedriegher, wiftrijcker, opgheblasenen, looferrick, wederfpannighen, overdragher, accoortbreker, keffer, blaffer, oproermaker, onghelceert, onbelceft, korzel, kuyfachtich, boos, haerman, klapper, quaet, arch, onbeschaemt, krackeelzoecker, tergher, quellijcken, fchelder, recht-vervalscher, befpraecten.*

Voorvaders ofte Voorouders. *Oude, autenijofche, eerbare, eerweerdighe, denchtzame, wijfe, voorfaten.*

Vorcke, *ziet Gaffel.*

Vorffch ofte Puyt. *Water, zoeverenden, vuylen, Propheet van's voor-jaer, quackenden, morafch, Lenten-bode, bobbelenden, roependen, groenenden, zinghenden, karmenden, heef-fchen, flijmighen, kriotenden, brekekekecxenden, coacxfer, queecker.*

Plinius zeght, dat als de Vorffchen zes maenden oudt zijn, veranderen fy in flijm, als datmer niets van en kan ghemercken, ende daer na wordenfe wederomme in het zelye wesen als te voren, met den eerften reghen in de Lenten, en dat door eene onbegrijpelijcke maniere, twelck alle jaer gheschiedt.

Vorff. *Konden, verdrietelijcken, winterschen, harden, beuenden, moorder, strengen, luyen, witten, yffighen, doodden, fmertenden, vexfnoterden, donckeren, ziet Winter.*

Vosch. Loosfen, bedrigger, schalck, n, stinckenden, lang-
stortzen, hoenderdief, doortrapt, keff, r, subtyl, n veen-
vos, dyn.

Men zegt dat de Vos zoo schalck is, dat als hy ziet dat de
Honden achter hem naken, steect synen steert tusshen syn bee-
nen pist daer op, ende besprenght de Honden daer mede, welke
wanneer se den staek daer van riecken, gaenlic wech ende laten
hem loopen.

Voult, zitt Welstel.

Vouwe. Gheloyde, dubbele, omgheleghd., dunne, kly-
ne, ghevoorde, ghelincte.

Vraghe. Voorhoudinghe ofte questie, twistzinnighe,
voorghewene, strick, voorghestelie, overleghe, duystere,
Philosofische, twistighe, keffantighe, natuerlycke, disputa-
bel, oneyndelycke, sware, diepzinnighe, lichte, slechte, kin-
d, r, Phibologicche.

Vranctijck. Peerle des weerelts, ontemmelijck, vrucht-
baar, krijghs, bloeyende, rijck, gheleert, eerweerdich, welspre-
kende, edele, onoverwinnelijck, w. l ghevolte, denghen-
schole, ghezonde, wijnrijck.

Vred. Zalighen, aenghenamen, elent verdryvenden,
vrijen, volkomen, onbrakelycken, Godes dochter, zotten,
vruchtbaren, blyden, profijtelycken, ghewenschten, begheer-
den, Goddelijcken, stillen, goeden, oorlooghverdrijvenden,
Mars-vyants, moeder aller dinghen, eerw. erdighe, goed. r-
tierenen, heylighen, victoriusen, vreedzamen, vasten,
menschen-voedstere, gulden, aendachtighen, zalick maken-
den, hemelschen, lieflijcken, eeuwighen, witten, smeekenden,
innighen, inwendighen.

Vreendelinck. Verren, pelgrim, verdwakenden, wande-
lenden, reyssenden, botten, onbekenden.

Vreede. Schrickelyck, bloode, twiffelachtighe, perijck, ls
dochter, achterd. nekende, konde yuzighe, ghedronghene,
zorghende, verveerlycke, bleecke, bleeckmakende, ghevaer-
lycke, armhertige, haestende, bevende, schuddende, schae-
achtighe, kinderlijcke, knechtelycke, afschrickende, baest, e.

ardaellycke, v. rbasende, b. voerlycke, onverwachte, grou-
w. lycke, ou. rvallende, eyffelycke, nachtellyck, droevigh,
wonderbare, anxietlycke, wt. rste, nootdringhende, dreygen-
de, twyffeligh, schromigh, konde, zorchvulligh, jaloufche,
yverigh, vr. esachtigh, alendighe, bloode, h. nestigh, wisse,
fisterende

uren. Riffch, korte, af aend, loopende, vliedende, voort-
gaende, da. en roerende der Sonnē, kamocier en sibberende,
gevolgelaec, ghevederde, swack, poortier. n des h. mols. horc-
logische, slappe, ghepaste, draeyende, wed. rkeerende, acht-
volghende, ver. ancketycke, ghelycke, rollende, malk ind. r.
volghende, onmederropelycke, tichtv. ardighe.

Vrie dt. Ghetrou, zandrlinghen, ghesworenen, fami-
liaren, ghemeyzamen, behulpelycken, stantvastighen, ghe-
nighen. n, zekeren, gheheelen, ghetrouwen, beris, ghez-
schappighen, vasten, gunstighen, goed rri. nen, li. ven, be-
quamen, ghelycken, vri. ndthoudend. n, jonstighen, troost,
noodt, eenmoedig. n, ghewikonden.

Vriendt me, ziet li. t.

Vri. dtichip. H. rtelycke, rechte, w. tre, gheluckighe,
vaste, gh. m. yzame, veym. lycke, vrye, ou. randerlycke,
eerbare, onbrekelyck, goellycke, zekere, verzeerde, troost-
lycke, onderlinghe. werb. minnend. v. r. dzamighe, ghe-
zelschappighe, zoetv. innighe, zuuyere, onontbindelyck, v. r-
eenighd. goedertierene, veroud. trouwe, gh. trouwe, ghemin-
de, gunstigh, eeuwighe, pr. sweerdighe, r. yne, danckbare,
troostelycke, eerweerdighe, blyvende, stantvastighe, een-
drachtigh, onsterffelyck, oude, ghelynde, liefdenbetoonen-
de, omzelsende, broedertycke, danckweerdighe.

Vryer, ziet Mi. nier.

Vryheyt. B. quame, v. rzeerde, gunstigh, vaste, onbre-
kelycke, ghewyde, Athenische, Roomsche, vrye, libre, zekere,
verzekert, zotte, lossche, hulpelycke, gheprivilegeerde, on-
ghevanghene, milde, gunstigh, toegbetene, konncklycke,
dierbare, weerde, volkomsen, ghekomen, ghehele, des leuens
voedt.

voedsfere, gheluckighē, losghelatene, onschattelycke, luye, vrolycke, lustighe, blyde, onghoorloofde, onghetoomde, groots, wtghelatene, overghetevene.

Vyftere. Schoone, loofe, schalske, cruarene, listighe door-
trapte, doortrockene, onkrysthe, wanckelbare, malle, spytige,
onveerdighe, troestelachtighe, zotachtighe, lustighe, a-lweer-
dighe, hupsche, hoofjsche, hoerachtighe, bedriechstere, blyde,
slimme, wistricstere, edele, vrolycke, yverige, vriendelycke,
smeeckachtighe, bequame, fraeye, sierlycke, fritesche, God-
dinneken, witte, blancke, gheoeffende, vercierde, blofende,
ghepalleerde, zoete, toeghemactte, popachtighe, kiertlycke, sta-
telycke, opgeblasene, ongheschilte, onghemanierde, dertele,
ghebulde, gheestighe, stoute, boochmoedighe, gheblanckette,
beussche, ghehuysde, ghekapte, jonghe, smeekstere, onghetrou-
we, ghepersumecde, zoetkoffighe.

Dit zijn, na myn duncken, de bequaemste Epiteta, diemen de
malle Vrijsters gheven mach: Hoewel den meesten deel van onse
Vrijers in hunne verskens ende dichtkens die niet en ghebruyc-
ken, maer noemen de Vrijsters Goddinnen, Enghelkens, God-
delijcke, Hemelsche, Sanctinnen, ghewijde, Koninghinnen,
Princessen, Vrouwen, Meesterffen, der Goden ghezellinnen,
natueren-patroon, zoete-wellust, Druyken, Torteldruyken,
mynen, al myn goet, gheluck, zielken, herte, ooghe, ooghsken,
mondeken, bloet, Minneken, ruste, ghezontheyt, hope, zoete
vreught, verwachten, wenschen, kennisse, onthalinghe, ghe-
woeghen, anxet, verdriet, ghenuechte, gheest, steunsel, ver-
beughen, vermeyinghe, wit, lachen, begheerte, ghedachten,
zorghe, opperste goet, volmaecte, volkomene, kracht, Sonne,
klaerheyt, licht, Goddin myner konste, vriendelyckheyt, ver-
maeck, wellust, helpt, trouwe, belofte, hitte, vlammen, dia-
mant, peerle, peerelken, honich, ghesuyckerde, Lentenbloeme,
roose, letie, balsam, filettebloeme.

Ende wanneer sy het teghendeel willen verklaren, zegghen sy:
Verkeerde, zotheyt, zoete-vyandinne, zoetestricstere, zoete-
bittere, zoete-widerspanninghe, zoete-onvriendelycke, zuer-
zoete, schoone-rebellighe, spysighe-ootmoedighe.

M. ANTHONI SMYTERS.

Ende want ~~de~~ ^{de} Vriſter al hoorende doof is, noemende
 Vrijers baer, ondancckbare, wreede, obſtinate, ſtoute, harde,
 onleerbare, vermetele, vyandinne, ſottinne, iſſighe, onghelof-
 dighe, ſteenrooſe, iſeren-herte, rebelle, onverbiddelycke, be-
 ſtrycſtere, onhandelijcke, ſtuere, botte, ſtraffe, rouwe, konde,
 weerbaen, hoovaerdighe, wilde, onbeleefde, traghe, hertne-
 kighe, duyſtere, moorciſſe, quade, onbarmhertighe, onghen-
 nadighe, quellijcke.

Vrolijkheyt ofre Vreucht. Vriendelijcke, blijde, broot-
 dronckene, dertele, onkryſche, amoureuſe, malle, luſtige, ruſti-
 ghe, kluchtighe, meysche, groenende, voerloofe, voorghenome-
 ne, vrypoſtighe, verblydende, heughelijcke, vrue, wackers,
 verguickende, bloeyende.

Vromicheyt. Trouwe, goede, innighe, loſlijcke, edele,
 zoete, borgherlijcke, goedertieren, ghebroute, ghetrouwe, ghe-
 wiſſe, conſcientwajſe, notabele, ſtoute, kryghs, kloecke, troſſige,
 grootmoedighe, victorieuſe, ghedenckweerdighe, heertijcke.

Vrouwe. Schoone, oude, jonghe, eerbare, edele, beleefde,
 ghemanierde, zedighe, grootſighe, oneerbare, ghehulde, zoete,
 vriendelijcke, heerſchende, goede, milde, ſpytighe, borghers,
 denghdelijcke, huyshoudende, gheſchicte, luſtighe, gheſtighe,
 ſcherpe, innighe, vroetelachtighe, Meesteriſſe, huſſelijcke, rey-
 ne, wanckelbare, bedrieghelijcke, hayrachtighe, boofe, boos-
 achtighe, mannen-ghzellinne, armhertighe, moye, klapach-
 righe, loofe, ſchalcke, wreecſtere, malle, zotachtighe, licht-
 veerdighe, wilde, onbeleefde, grimmighe, hoovaerdighe, we-
 derſpannighe, ghemande, nydighe, ghepaſſide, koop, tuyte-
 lerſſe, kufachtighe, wrecke, onweerdighe, tooverachtighe,
 ſwacke, dobbele, valſche, ſpytighe, teedere, onnutte, morſſighe,
 ſenijnighe, onkryſche, opghetoyde, yverighe Iaroniſche, quel-
 lijcke, ongheduldighe, loghenachtighe, ruſtighe, ontrouwe,
 ſcherpe, quade, onſtercke, obſtinate, koppighe, nadenckende,
 onſtraffelijcke, verueerde, bittere, ghetronde, twiſtighe, krac-
 keelachtighe, vuyle, oneerbare, opgehayrloete, veranderlijc-
 ke, onreyn, ſchalckachtighe, roepſtere, ſmeeckende, weenen-
 de.

de, griffere, buylende, archlyftighe, wannen-jock, flachte, zoete, eenvoudighe, vrolycke Lerbare, wijfe, goedertierenē, lieflyck, vriendelycke, bruyt-, luy-, traghe, ghecurde. aenghename, lufftighe, roefslachtighe, neerftighe, arbeydighe, klœcke, fcherpzinighe, doende, ghefr. Ete.

Vrouwenbroeders Monincken, Dominicanen, Broeders, Predikers, Welfprekende, gheleerde, Keligiufen, bedelende, fermooendoenders, e. oquente.

Vrucht. Schoone, smakelycke, lufftighe, zoete, ooghft, delicate, welriekende, d' eere des boomgarts, Herfifche, ghecolcurde weecke, hanghende, niuwe, hoveniers, vermakelijcke, behonichde, Goden-fpyfe, honichzoete, ampre zuere, bofchen, rottende, ripe, zoetachtighe, daghelijfche roodtachtighe, vrlichtende, begheerde, lieflycke, curact des Herfes, wetriekende, wellufftighe.

Vruchtbaerheit. Overvloedighe, volkmene, zoete, voortbranghende, gheluckige, volle, lufftighe, rycke, vlacyge. urewerck ofte urewift. Ghecompasseerde, water, Sonnen rorende, omloopende, gheraderde, guenaeldes, drayende, wijerdraghende.

Vuylicheyt ofte Vuylnis. Vuyle, ftickerighe, onreyn, flijnghe, ftinckende, druckighe, ghoftachtighe, verrotte, meftighe, verdorvene, ftofchtighe, fnoode modderighe.

Vuylis-hoep. Onreynen, wienwighen, ftinckenden, vuylen, swrien, vergaderden, befmetten, onreynichden, velds, traet, wal, blycken.

Vuytlicken. Uerdighen, raffchen, periculufen, ftijven, harden, haeftighen quefend.

Vulcaens. Arbeydighen, smeden Gods, leelycken, verfluytten, hannen, traen, handwercker, fwerten, behendigen, vlytighen, onghesienen smedenden, Iunonifchen, zot, krompelen Godt, beroeten, Iovifchen, Siciliaenfchen mismaecten, Aetnaenfchen, vyerighen, vlammend, koninck des vyers, kromvoet, hinckenden, beftovenen, vyerminnenden.

Vulcanus Iupiters ende Iunos fone, om fyne fnoode mismaechtey,

heyt, werdt wt den Hemel gheworpen, ende door syne vrienden in t Eylandt Lemnos opghevoedt door Eurymone Ocezens dochter ende van Tetis, ofte zoo zommighe willen zeggen van de Simmen, om dat hy van hooghe ghevalen was, weidt hy kreupel. Men zegt dat hy eensmille in dat Eylant hadde, ende der Goden lmit was: Hy smeden daer met de Cyclopen die syne dienars waren, Jupiters blixemen. Hy verzocht Minerva ten houwelijcke: maer sy en wilde niet. Daer na troude hy Venus, weleke hy in overspel bevondt by Mars, hy ketendele zoo vail aen malkanderen, datte hun niet los maken en konden, voor ende alect sy van d'andere Goden ende Godkinnen ghezien werden, alzoop by een ghekoppelt, ende van hun allen bespot. De Voorvaders hebben der een God des vyers van ghemacect, ende zomtijds verstaen de Poeten met deelen naem het vyer zelve.

- Iyt. prake. Schoone, bruylike, fraeye, verstandelycke, verward, zic Oratie.

- Iytipruyte. Terre botsende, Wilde, ghetaste, ruyfiche, ghogaffe, de, klyne, wassende, nieuwe, rechte, overulpedighe.

W.

VV Achter. Zorehuldighen, gheirouwen, wakend, n, zekeren, poort, zorchdragheiden, neerstigen, Argus kindt, oncorromperlycken, beschermend, onderhoudend, schaepe, bosch, bespidend, lusterenden, nacht, dach.

Wacht-toren. Hoogh, wakers, verreziend, toeluyfsterend, kijck, ontd. ckenden, bequam, boochziend.

Wackerthe t. Zorchvu'dighe, bezorghende, werckelycke, edele, wachteljcke, curieuse, vlytighe, neerstighe, vroechopst. iende, vyerighe, jon he, onvermoeyeljcke, studicuse, ernstighe, aerdighe, subtile, negotieuse, veerdighe, moedighe, scherpzinnighe, krachtighe, levendighe, kloeckzinnighe, haestende.

Waeff. le. Kinder, deeghachtighe, opene, kees, ghezuykerde, homich, ghsbackne, ghsbeterde.

Wachhuls: Avontuerder, ghschockiert, leeghgangher, landloopcr, lanserfanter, oorlooghe, soldenier, wagher, avont

tuers, moedighen, stouten, werckmeester, diepzinnighen, koo-
vaerdighen, oproerighen, subtylen, trotsen, vrymoedighen,
voorzienighen, onvertsaeghd.n.

Waeghichaël. Rechtveerdighe, hanghende, rechte, ghe-
lijcke, twyffelachtighe, gherechtighe, teghen-weghende, ef-
fene, gheprobeerde.

Waerheyt. Eenvoudighe, reyne, Goddelycke, gherechti-
ghe, ware, tyds-dochtere, innige, dach-beminstere, zuivere,
gheheele, zekere, levende, bekomelycke, vriendelycke, naecte,
gbetrouwe, zonde-beschamende, volkomene.

Waerzeggher. Voorzegghenden, anzekeren, Propheti-
schen, wyssteren, waerachtighen, voorbeduydenden, voorzie-
wighen, sterrekicker, quintessentialen, speculerenden, onwe-
zonden, twyffelachtighen, gheloerden, laetdunckenden, pra-
gnostiqueren.

Waerzegghinghe. Goddelycke, loghenachtighe, voorzeg-
ghende, hemelsche, twyffelachtighe, voorzienighe, verdriete-
lycke, anbestraffelycke, toegbeschichte, zekere.

Waghen. Speel, triumph, victorie, bepeereiden, overdeck-
ten, rol, krom, kostelycken, ghecierden, welrollenden, koets,
ghevoghelden, heerlycken, roerlycken, tierenden, ghetuyer-
den, waghelenden, lichten, lichteveerdighen.

Waghenleese ofte Waghen-spore. Diepe, ghebaendo,
ghemaecte, merckelycke, onnavolghelycke, zienlycke.

Waghenschot oft Cieract der kameren. Vergult, ghe-
smeden, gbewrocht, ingheleght, gheschaeft, ghewreven, ghe-
boent.

Walvisch. Monsterachtighen, grooten, Zee, verschric-
kelycken, grouwelycken, wonderlycken, Westerschen ofte
Westzeeschen, verslindenden, verhongerden, gulsighe, sloc-
kerighen, inslockenden.

Walluys oft Weeghluys. Platte,rosse, bloetzuyghende,
vuyte, stinckende, quelllycke, stekende, kruypende, walgho-
lycke, zamersehe.

Wambays. Kort, nestel, ghekyttoent, fusteynen, licht,
she.

M. A N T H O N I S M Y T E R S.

gheknoopt, bombafijnen, satijnen, zijden, zeemen, ghemackelyck.

Wan. Koren, breede, sware, moeyelycke, schudde, zeemen, handelycke.

Wanghen. Schoons, blasende, roode, gbecoleurde, gheswollene, witte, purpore, zachte, zotte, ghepustede, betraende, gheblanckette, gherosette, znyvere, yvooren, ghewite, uachtighe, hanghende, cottoenen, liesselycke, teere, rouwe, ghayrde, roosen, albafteren, bleecke, poefelachtighe, vette, kussenachtighe, ronde, invallende, schrapelachtighe, maghere, inghevallene.

Wanhope. Doodelycke ofte doodende, kryssende, droevighe, elendighe, mistroostighe, ongheluckige, vermoedende, verdoemelycke, loodtsche, verlorene, verliesende, helsche.

Wanner. Nachts, arbejdenden, keerenden, behulpelycken, boerachtighen, hemroeyenden, blasenden.

Wapen ofte Schildt. Edelen, gbesteken, lustighe, verbevene, moye, beerlycke, oude, bereeckenende, Konincx, ghecierde, eerlycke, vermaerde, ghegraveerde, hooghmoedighe, stertighe, gheschilderde.

Wapenen ofte Rustinghe. Oorlooghsche, stryfbare, wstekingende, kletterende, moordadige, vlickerende, vlammente, vergulde, bequame, quetsende, glinsterende, victorieuse, bloedighe, stercke, wrekende, blinckende, edele, wreede, krakende, dreyghende, reyne, moedighe, verveerlycke, statige, groot-sche, vermaerde, verweerlycke, beschermelycke, weerbare, vercierde, ghestoffeerde, rjhelende, Vulcanische, ghegraveerde, ongheluckighe, verschrickelycke, lustighe, bebloeyde, daghelycsche, schadelijcke.

Wapen-rock. Gheschockierden, kryghs, verzilverden, vergulden, devijsdragenden, gheborduerden, bediedelycken, ghekruysten, liureydraghenden, ghesatsonneerden, wapendraghers, gheboorden.

Ware, ziet Koopmanschappe.

Warande. Ghegrasde, vermakelycke, lustighe, schoone, breede,

breede, vrucht dragende, omringde, bopbante, appol dragende,
gh. slotene, groene, recr. arve, b. mu. rde, Wyde.

Wick: Kennep, droech, vras, liebt, boos onnut, die, fin.

Was. Morwe, loop. nde, ghelc, ma. chden, handtlyck,
dan, gommich, brydelyck, roodrachtich, rieckende, vetac-
tich, ghebeyct, wit, gro. n, zeghel.

Was-licnt ofte V Vallen-keetile: Wasachtige, ghekróm-
d, roode, gh. gomde, ghecrayde, licht. nde, witte, r. yne,
schoone, groene, omb. wond. n, welghemaeete.

V Vaninghe ofte Voeninghe. Profytelycke, volkomen-
ne, blyde, groote, gh. luckighe, dubbele, ou. r. vloedigh, rycke,
zi. Ov. r. v. o. dieh.

V Väter. Vochlich, klar, zoet, loopende, diep, schoon,
reyn, tonichachtich, ghe. Windich, gheweldich, wit, zuy-
der; glas, regh. n, hemel. worm, lau, fonteyn, nat, gheroert,
loop. nde, dan, vloet. ruyssch. nde, winter, opper, onzeker, ver-
gh. ielachtich, re. v. i. r. e. v. i. s. s. i. e. n. z. i. e. d. e. n. d. e, levende, grasach-
tich, scherp, scerp, znee, Z. e. springhende, opborielende, over-
loopende, blau, zandachtich, slyckachtich, verdrietelyck,
gheroert, web. usschende, kruyp. nde, cristallyn, opboet. nde,
opboelende, spuytende, v. r. d. o. r. o. e. n. o. p. g. h. e. b. e. v. e. n, mormure-
rende, koudt bar. nde, golvich, ghezont, z. i. d. e. r. k. l. a. e. r, rollen-
de, hel. a. e. r, t. r. u. y. p. e. n. d. e, stimlopende, groet, schaynende, zee-
v. e. r. a. d. e, v. l. i. e. d. e. n. d. e, z. a. v. e. l. a. c. h. t. i. c. h, veracht, dringende, schip-
dringende, ghesijf. t. e. r. t, doof, onzhenidich, rickende, g. s.
achtich, roockachtich, vli. t. e. n. d. e, schrijt. v. o. e. r. e. n. d. e, roodrach-
tich, rosachtich, hof, reynmakende, zuyverende, dompach-
tich, ghe. v. r. o. s. e. n, d. r. i. j. v. e. n. d. e, ver. s. t. i. n. d. e. n. d. e, on. v. e. r. b. i. d. e. t. y. c. k,
glat, dick, verganckelyck, verbygaende, ghe. z. e. g. h. e. n, v. e. r.
s. t. r. e. y. t, w. i. s. s. f. r. u. y. t. e. n. d. e, s. t. i. m. i. c. h.

V Väter. z. i. e. t. S. o. l. v. e.

V Väterloop ofte Vlo. de. Loopenden, zoben, grasachtig-
ghen, kletterenden, doorspoelenden, cristallyn, beventend,
klar. n, ruysschenden, springhenden, mormulenden, verschen,
s. a. d. l. e. n, h. a. p. z. e. n. d. e. n, m. a. s. a. c. h. t. i. g. e. n, v. a. c. h. t. i. d. e. n, r. a. f. f. e. l. e. n, s. t. i. e. n.
achtighen,

M. ANTHONI SMYTERS.

achtighen, dryvenden, zandachtighen, klaervliscenden, fonteynen, heeffsch.n, dro.vaghen, waterachtighen, schuym.n.d.n, b.sp. a.y. n.d.n, glazen, zed.nden.

V V a t. r. u c h t i c h e y t. Dorstighen, onstficken, verkonzerde, anverzadighen, ghebruyct:, gh.swollenc, ghete, ble.cke.

V V a t e r - v l o e d t. Overlopenden, verspreyaen, schade.lycken, vlo.yenden, grooten, wtghelarenen, doorghebrokenen, ou.rstortenden, verderwenden, waterighen, verschrick.l.ckken, strenghen, pericul.euf.n, haestighen, wic.hspoelenden, golt.yenden, wonderlycken, huysbr.kenden, reghenulaghen.

V V e c h. Gheb.aenden, breedden, gaffelighen, gvepaelden, smallen, steenachtighen, onghemackelycken, voer, krommen, verkeerden, reys, vaer, waghon, voet.swaren, slimmen, ghe.kassijden, afghepaeld.n, langen korten, zandachtighen, stuy.vigven, beganghd.n, openen, effenen, twyffelachtighen, ghe.mackelycken, rechten, aengheteeck.nden, ghewesenen, paden, keyighen, gheplaveyden, onghekassijden, verscheyden, ghe.weenen, openbaren, konincklycken, aenpa.enden, engen, qua.den, onganghbaren, oneffnen, onbekenden, berchachtighen, b.gra:fd.n, ghebloemden, lustighen, lieflycken, doornachtighen, kl.ynen, verhevenen, swaren, slyckerigh.n, eenighen, verdrieterlycken, va.rwech, bewandelden, gh.mackelycken, stribbel, swaerlastighen, Heeren, gh.effenden, gh.baenden, w.yden, zeker:n, openen, betreden, kruys, veldt, dool, moeyelycken, ondeden, beschotenen, grooten, langven, onganghbaren, dwarschen, quaden, ghebrok.nen, enghen, haraen, ver.lydenden, berchachtighen, verkeerden, ghevaerlycken, onbekenden.

V V a t e r k e r i n g h e. Ghehoopte, begheerde, haestich, onverwacht, ghewacht, blijde, gh:vloghelt, willekome, omhelsde.

V V o d t i s t a n d t. Moedighen, stercken, mannelucken, kryghs, koppich, gh.weldich, vast, ridderlyck, heerlyck, kloock, zeker, krachtich, b:sobermellyck.

V V e l u w s. Druue, arme, reyne, ar.mhertighen, b:droefde,

ver-

verachte, verlatens, wrecke, alleens; berweende, beklachtde, swacke, huyshoudende, elendighe, schreyende, schaemachtighe, girighe, scherpe, gheweynsde; troestelijcke; armenbezorgerste, medelijdende, devote, weeldighe.

VVeduwen-jaert. Verdri:telijcken, reynen, ootmoedighe, eenzamen, eerlijcken.

VVeedom oft Kranckheyt. Smertelijcken, droevighen, zorgbelijcken, beschrjelijcken, inghewortelden, grooten, bitteren, wreeden, quetlycken, swaren, stercken, leelijcken, bedroeffelijcken, elendigen, gheweldighen, koortfighen, barden, quetenden, ongheneseelijcken, moeyelijcken, doodelijcken, onlijdelijcken, onsaenghnamen, inwendighen, periculensen, weerbeghinnden, onverwachteen, zorgbelijcken, pijnlijcken, toeghschieten, innighen, verouden.

VVeechbree. Bladt, koudt, uerdrooghende, gheribt, zacht, verkoelende.

Dit kruyd droocht zonder bijtinghe ofte nopinghe, ende ver-
verschicht zonder verdooven ofte de deelen te belhadighen: Het
zaedt ende den wortel zijn van ghelijcker kracht, alleenlijcken
datse wat meer drooghen dan verkouwen.

VVeemoedicheyt, zist Kleynmoedicheyt.

VVeerde ofte Prijs. Rechte, schattelijcke, ghezette, on-
schattelijcke, ghetaxerde, salarissen, gheactordeerden, op-
gheslaghenen, verdierden.

VVeerdicheyt. Eerbare, opperste, zonderlinghe, excel-
lente, hooghe, eerlijcke, machthebbende, groote, gheerde,
hoochste, openbare, volkomene, orenthafte, merckelijcke, ver-
boochde.

VVeerspannicheyt. Mytische, sproetighe, schilma-
kighe, elendighe, zorgbelijcke, haestighe, koppighe, blinde,
criminele, ghepuffelsche, furieuse, boose.

VVeerd. Vriendelijcken, beleefden, lanckmoedighen,
loosen, ghedienstighen, vreemden, schalcken, gheduldighen,
veerdighen, dienstwillighen, keusschen, smeeckenden, qua-
den, vloeckenden, ghespraeckzamen, ghemeen.

M. ANTHONI SMYTERS.

VVeerhaen. Ongheftadighen, lichten, windighen, be-
roerlijcken, draeyenden, raffchen, onvaften.

VVees-kindt. Ionck, arm, onverzien, gunstich, ver-
baest, deerlijck, snoodt, elendich, verlaten, nederich.

VVegghe. Koeck, ghehoornden, gheboterden, droo-
ghen, kinder.

VVeide ofte Beemt. Ghegraesde, ghebloemde, groene,
zoete, vercierde, bebloemde, groeyende, moye, breede, groen-
achtighe, rieckende, versche, gheschilderde, zachte, beson-
seynde, veldt, bloemighe, gheschackierde, vochtighe, groen-
hayde, schoone, verlustigende, blijde, ledige, brack, vrucht-
bare, hoy, wassende, ghemaeyde, bedaude, volle, dorre, korte,
dichte, profytelijcke, dauachtighe.

VVeigheringhe. Verachtelijcke, onweerdighe, ongh-
noegbende, droeve, afghезghde, beschaemde, straffe, harde,
ontzeyde, botte, onaenghename, slytighe, trotsse, hoovaerdig-
he, moeyelijcke, onacrdighe, vileyne, hatelijcke, plotse, on-
ghemanierde.

VVeerelt. Wyde, verganckelijcke, zotten-kevie, ronde,
aerdsche, bewoonde, bewoonlijcke, denrwandelde, Goddelijc-
ke, valsche, hoofstuckwerck, verdwaelde, omkeerende, ver-
bygaende, wonderlijcke, groote, dryvuldighe, opene, eeuwige,
verganckelijcke, gheschapene, rycke, slijberighe, swacke,
ghesterrede, zielmoordende, aenlockende, bedrieghelijcke.

VVeerwolf. Rouwen, groven, droeven, verschriekelijc-
ken, mismacten, wandelenden, vreeselijcken, nachtelycken,
beslijcten, grouwelycken, elendighen, leelycken, melancolijc-
ken, wezzinnighen, dwalenden, bleecken, vieruacrljcken, eys-
selijcken.

VVy achten VVeerwolven te wesen, dat de Griecken noemen
Lycanthropus, het welcke menschen zijn, zoo zeer beroert in
kuppen gheest, datse de VVolven na doen, des nachts wt den bed-
de opstaende, ende wandelen rondtomme de Kerck-hoven, tot
aen den dach toe, wesende bleeck van aensichte, een vreeselijck
ghesichte, dorre tonghe, verhonghert ende dorstich, onghenes-
lijcke ghequetste beenen: Zommighe noemen't oock VVeerwol-

ven, de V Volvendie menschen eten, na datser eens op verhit zijn, op dat elck een zich daer voor weeten zoude: in zulcker beteckeninghe behelpt v met d' Epiteton van V Volf.

VVeldact. Rycks, gunstighc, danckbare, verdiende, loonwerdighc, willigh: lofwerdighc, ghewichtighc, groote, liberale, profijtelycke, ghegheue, gheschonckene, ucrplsbrede, verblydende.

VVelfiel ofte Voute. Hanghende, gheboorne, verbeuen, sterck, bol, schelpen, v-rsch, brugghen, gh:boecht, boogich, halfronde, kelder, verbeuen, hemelich, steenen, vast, ghekyzant, onbeweelyck.

VVellust. Lieslycken, vleeschelycken, vergaekelycken, lustighen, ongetemperden, aenghenamen, weereltsch-n, beestelycken, gh:passiden ongh:swaert-n, derzelen, ongh:manierd-n, zetsen, elendighe-n, gheuuecht-voeder, slijberighen, blyden, verdooelycken, vro:fbeyt-merckenden, lidighen, ongheduldighen, ongematichden, Poetschen, verblydend-n, zorchbenemenden, zorchhoudbindenden, kieteligen, lustigen, onghuysschen, anhelofden, openbaertster, wysnigen, vasschen, genocynen, zachte, onnieren, vermakelycken, hoeractygen, Sardanaepelschen, Godtlycken, behonichde, g:hoelen, d:uichtendenden, oueruloodigen, delicaten, smeeckenden, Epicureeschen, zondigen, anreynen, onghetoonden, ontbreydenden, onbedwongenem, zacteluxuriusen, schandelycken, vrouwen, vassenden, schelmischen, der goede-geesten-peit, oriendinnen, bedoruen, quistigen, onverzadelycken, ongematichde, blinden, schadelycken, zotachtigen, oneerbaren, gulstigen, broetdroncken, ydelen, weeldighen, lockenden, slazighen, smeeckenden, zonden-venster, curiensen, delicaten, onsaligen, gepersumeerden, lachenden, spertelenden, troeteligen, alderboasbeytsacs, vrollycken, konincklycken, aenlockenden, wadderkeyl.

VVelsprekenheyt. Welsprekende, statighc, gheschichte, behonichde, gheleerde, hoornmoedighc, ceremonische, beweerthelycke, donderende, ghecierde, loffelycke, kettersche, reyne, Goddelycke, bedriesssters, opghetoede, zachte, aenlockende,

M. ANTHONI SMYERS.

hande, Demostenifche, wyse, zonderlinge, profijselycke, vlytende, aantreckende, Oratorfche, trijcke.

V Venich. *Begheeren, aenghenamen, te vreden, eergierighen, beclaclden, ydalen, bopenden, wanhopenden, beghceertlyckw, ghenoghenom.*

V Verckunghe ofse V Verck. *Arbeydighc, volkommene, ghebeels, konstighc, sware, subtyle, diepsinnighc, edels, Goddelycke, wonderlycke, Dedalifche, versierds, excellentc, onnavolghelycke, moeyelycke, Apellifche, doortvooctc, nuttc, behendighe, krachtighc, levendighe, machtsige, groote, werckelycke.*

V Verck ofse Astrydt. *Gheduerich, tran, moeyelyck, doghelycx, haestich, verdrietelyck, ghebuerct, ghestadich, bekommers, swaar, bazarchc, behendich, konstich, ambachcs.*

V Verckman. *Scherpsinnighen, arbejdighen, elendighe, armen, arbejdenden, konstvindenden, ambachcs, ghebreckighen, wackeren, ghestadighen, gheduerighen, behendighe, besighen, vroeghighe, doenden.*

V Vercktraych. *Handelyck, behendich, broodwinnende, busfch, ambachcs, konstwaers, subtyl, ambachcs-mans, meesterlyck.*

V Vesen ofse Ghelaet. *Zedich, welstaende, vast, edel, eerbaer, manierlyck, spytich, stuer, ghestadich, mal, zot, beroers, ghetempert, bedroeft, blyde, wys, onredelyck, aerdich, son menschen, zuer, zoot, smeekende, klyen, vriendelyck, straf, vleyende, stuer, vreedc, troetelachtich, woedermuylich, lachende, staetlyck.*

V Vefpe. *Ghevloghelde, stekende, ghewapende, wilde, hommclende, swermende, scherpe, rouwe, periculose.*

De VVefpe maect haren nest om hoghe van slijck, daer vergadortc haren honich: Sy eten gheerne vleesch, 'twelck doot sijc is vande Honichbyen, die hun nimmermeer op oec doot lichaem rusten en zullen. Sy an hebben gheenen Koninck, noch oock en vlioghen sy niet met hoopen ghelijck de Byen, maer vermeerderen doot nieuwe generatie, hunnen priekcl veroorzaect ghemeynlijckende koegse.

VVeyer. *Arbeydighen, spiedder, smooden, vorachwend, onbehendighen, onvolstighen, ambachetman, ghekeldonden, dynwaet; laken, wollen, saey, borat, satryn, cussa.*

VVetten-winde. *Zoeren, lieffelijcken, bebagbelijcken, bevallycken, minnelijcken, zoetblasfenden, voorjarigen, huy-derighen; zachtent; sn:etkenden, vriendelijcken, gheluckighen, vreedzamen, zuchtendten, edelen, belderem, bottenden, verzotten, gunstighen.*

VVetten. *Straffe, Keyserlijcke, ghemeyne, heylighe, Rechtter, Goddelijcke, politycke, menschelijcke, onselijcke, sware, strenghe, rechtveerdighe, straffende, onbrekelycke, Solonische, zalighe, Konincklijcke, harde, openbare, ghemeyne, generale, dooedende, ondraghetijcke, quellycke, dreyghende, onnavolghelijcke, dud:, ghebiedende, eerbar:, Tuchtmeester der zonden, onwoderroepelijcke, noodighe, behulpelijcke, ghaschrevene, onveranderlijcke, scherpe, sware, ghe-rechtighe; spieghel der leerighe.*

De VVeuen werden hier voortijds Versen ghenaemt, om dat men se met Versen beschreef, op datte volck zinghen mochte, ende door dien middel te lichter zoude onthouden ende in de memorie printep.

VVetgheiver. *Goden Raedtsman, straffen, harden, Moesichen, bloedighen, Goddelijcken, rechtveerdighen, consciencien, woudstenghen, w:lb. dachten, wijfen, strenghen, voorfichtighen, Solonischen, ghebiedenden:, politysch:n, ghe-rachtighen.*

VVieghe. *Kinder, wagghelende, wieghende, droesende, slaep, swierende.*

VWiel, ziet Radt

VVierroock. *Roockenden, risokenden, zoeten, lieffelyck, Goddelijck, blancken, vosschen, heyligh, mynich; stralen.*

VVierroock-vat. *Roockende, zilveren, koperen, schuldende, vergult, ghetralt, open, overdeelt, ghekent.*

VVilde menschen. *Wysede, heestachtighe, Scytische, roisve, gronzame, onhandelijcke, onarmherighs, barbaris-*

sche,

M. A N T H O N I S M Y T E R S.

scbe, onmenschelycke, verdrictelycke, quellijcke, bloetgierige, ontemmelyck, onkrystliche, quade, onmedelijdende, moeijge, vergramde, toornighe, hettighe, boogdraghers, rombeyrige, onghemeynzame, overloopende, wreetsmoedighe.

V Wilde-duyve, ziet Duyve.

V Vilghenboom. Groenen, groenenden, ghetallen, hollen, revierachtighen, hoofdighen, boogherden, vochtighen, groenkens, blecken, lommerachtigen, dichten, teer groeyende, vruchtbaar, blauwen, teendraghenden, wtboortende, swacken, wacken, bitteren, afgaende.

V Ville. Vriendelycken, verborghenen, begheerlycken, rebhenwoordighen, twyffelachtigen, onghewonden, goeden, quaden, vryen, onbedwonghen, ghen ghenen, ghedachten, brandenden, yverighen, vyerighen, natrachtenden, moedighen, gheduerigen, eeuwighen, vernighen, eygen, lichten, standvastighen, onbehoorlycken, willighen, streuen, vernederdende, gunstighen, veranderlycken, dienstighen, consenterenden, roeghelatenen, particulieren, rycken.

V Vilt ofte V Viltbraet. Sebalek, bloodt, lathers, vliedende, ghevolghelt, lichtroetich, gheloopen, delicact, ghejaecht, ghevanghen, wildt, rare, passyen, teer, ghezocht, begheerde, ghelardeert, leeket, onsmakelijck.

V Viltvercken. Wilde, furieux, eckel, geweldig, bosch, ghekopt, knorrende, trots, periculens, zorghelijck, gheest, schreuwende, schijmende, ghevoede, swaer, rosch, sterck, gheborstelt, dreyghende, wreect, langhandich, heftich, grouwelyck, tierende, ghemuyt, weert, stont, stinkende, hondmoordende, krachtich, bebloedt, ontemmelyck, borsteldraghende, onghenadich, eysschelijck, roodachtich, warm zeeckende, muysen-stende, wreetsmoedich.

V Vilt-vercken (zoo men zeght) en is gheen plaets houdende, want het niet en doet dan van't een woudt ende bosch in het ander te loopen: nochtans ist gheerne inde plaetse daer't gheworpen is, in manien dat alst ghejaecht wardt van de Honden, en zal't niet ophouden te loopen, tot dat het in de plaetse syner gheboorten is. Alst wt syns moeders buyck komt, heeft het alle de

tanden die't hebben zal, welke niet en meerderen dan in grootte ende lenghde. Theeftier onder andere vierē, diemen beschermers noemt, waer van de twee bovenste niet hinderlijk en zijn, maer dienen allernlijck om d'onderste te scherpen ende wetten, waer mede het quetst ende doot. Theeft dese eyghenschap, dattet nimmermeer lazerich en wordt ghelijck de tamme Verckenē doen ende men zeght dattet 25 oft 30 jaren leven mach.

VVilt-vyer, *Zetrichēyt, levende, quast, schorftich, vnyl, groeyende, pockich, schendighende, halende, baslachtsich, voortloopende, voortkruypende.*

VVijn. *Vrolycken, verblijdenden, vermakelijcken, zotten, smakelijcken, lachond:n, goeden, klaren, deluwen, straffen, sappighen, groven, fumeusen, opstijghenden, Tbolofanen, verblijghenden, verurcghenden, vermakenden, vermakelijcken, delicaten, muscadel, harden, wreeden, kalen, dempighen, verduysen, zueren, stueren, onvriendelijcken, dronckenmakenden, pueren, zuyveren, Goden-drancck, wisten, rooden, dicken, groven, ghebonichd:n, hypocras, gheklacden, ghezuyverden, dunnen, stercken, ghezetten, warmen, heeten, ouden, nicuwen, branden, brandenden, lockeren, schymighen, schymachtighen, edelen, tronbelen, berffenbreker, machtighen, sproerighen, wghelafenen, zoet-inlopenden, sterckwater, Goden-dau, subtylen, Beaunen, sloep, drauck, levensvrencht, corosif, corosyven, bacchus, Orbeenschen, vergbetelijcken, voedenden, Godes-nat, maegbzuyveraer, malvosyven, vryen, Rynschen, Duytschen, Franschen, Bachgrachteschen, Spaenschen, Italiaenschen, verschaelden, Griecschen, glasklaron, Vorstelijcken, Heeren.*

De VVijn is (onder alle andere vochticheden) den voornaemsten stock, ende de nootdrustighe onderhoudinghe van des menschen leven: want hy verquict ende verniet de levende gheesten, sterckende alle de krachten des lichaems, mitgaders de voornaemste der zelve levendich makende: maer dien gulstijcken ende onmatichlijcken ghebruyck, is het lichaem ende den gheest zeer schadelijck.

VVijnbrauwen. *Overwelfde, bruyne, hoochmoedighe, swerte, swertachtighe, verbeuens, grootsighe, ebene, boetradighe,*

vaerdighe, dreyghende, gheschorste, booghkromme, spitskuy-
righe, rouwe, dicke, diepe, stouwe, stuerse, voorhoofdighhe, ghe-
lofte, ghegriste, t'zamenghedronghene.

V Vinckel. Koopmans, koop, op:nen, breedten, kraemach-
tighen, wjden, ghestoffeerdten, koophand:ls, kramers.

V Vinckelhaeck. Rechten, meisters, gherghelen, oprech-
ten, zekeren, effenmakenden, boeckmetere, passenden.

V Vincket ofte Sterrepoorte. Kleyn, ghebrallit, leech,
gheysert, ghesloten, sterck, ghegrend:ls.

V Vinninghe, ziet Ghewin.

V Vindt. Garen, sijden, ronde, draeyende, wijven, om-
loopende, bestreende.

V Vindt. Buijghen, schuyffekenden, scherpen, sellen,
krachtighen, raffchen, ruyffschenden, onwaeyenden, bero:rd-
den, stercken, eicrenden, luyden, lichte veerdighen, voorloopen-
den, muurmulenden, groenelijcken, middachs, kondten, tem-
peestighen, vliegghenden, bulderenden, furieuusen, smydenden,
barden, zueren, ghevadderden, wanckelbaren, gheweldighen,
swieren, styuen, machti:ben, Zee, schetterenden, veghen,
b:frighen, omstortenden, ysigghen, veldscheerder, verbinder-
lijcken, trotfighen, grommelenden, eyffelijcken, stueren, bla-
senden, subtylen, lochten, sneeuwighen, boomveller, dra:yen-
den, koelen, zoeten, Zee-moester, du'lon, tarbuten, heftighen,
winterfchen, schadelijcken, wechdryvenden, wechnemer,
quelijcken, stoockryer, sluytenden, donderenden, boschbre-
ker, anzekeren, wanckelbaren, veruerschenden, wervol,
ghevolgetden, vergramden, draeyenden, soelen.

Den VVindt en is niet anders dan een beroerde locht, welke
beroeringhe gheschiedt in velerley manieren: Ede alzo de wee-
rek in vier verscheyden deelen ghedeelt wordt, namelijk Oost,
V Vest, Zuyden ende Noorden, alzo zijder vier principale
winden, den Oosten windt blaest recht van't Equinoctiael, dien
noemen wy Oosten, ofte van boven. Den V Vesten blaest van't
V Vesten, van nederwaerts, dien noemtmen V Vesten. Den Noor-
den blaest recht wt den middach, dien noemtmen Noorden. Den
Zuyden blaest wt het Zuyden, en wordt ghenaemt Zuyden winde.

Bovē dese vier V Vinden zijnder noch vier andere, die onse Schippers noemen Zuydt-ooit, Noordt-ooit, Noordt-west, Zuydtweit:

V Vijngaert. Krommen, ghedraeyden, vruchtbaeren, nutten, kostelijcken, ghemeynzamen, ghegaffelden, geknoopten, gheleghden, ghekromden, omwonden: n, olmboomzeere, ontblootten, opstijghenden, ghebladerden, herplanten, ghestrecken, ghecottoenden, ghewolden, ghezonckenen, klimmenden, stronckighen, ghelatten, gheborden, ghekruysten, booghzamen, ter sonnen-staenden, onderzetten, gheplanten, verplanten, ranckachtighen, vrucht draghenden, borten, trannenden, ghesneden, ghemeesten, lustighen, Noës-plantē, opgebondenē, ghesnoeyden, geslotenen, druysfrycken, lommerachtighen, stuwendē, ghebladerden, ghebouden, ghewieden, overuloedighen, blauwen, tackachtighen, ghevloekkenen, ruyfighen, teeren, ghezetten, bladerachtighen, ghespyckerden, berch, ghebondenē, verhengenden, ghezeghenden, ghewronghenē, schoonen, Pallas-plantē, lesghen, scheefbontighen, slommen, witten, slingheslangheren, cheylichstruycxken dat de vroukens doet lachen, raeyen.

V Vijngaert-rancke. Kromme, ghestingherde, ghebladderde, ghetactē, klimmende, ruyachtighe, ghedraeyde, vruchtbare, bindende, druysachtighe, wyrancksche, gheknoopte, scheutachtighe, knoopachtighe, wyndraghende, vrucht draghende, doorluchtighe, tackachtighe, slimmen, raeyen, ranckweeldighe.

V Vijngaert-snijder ofte snoeyer. Wercker, arbeydighen, dorstighen, vuylen, buckenden, behendigghen, boerachtighen, ghebuckten, ghekromden, aerdenlevenden, verbranden, vermoeyden, sweetenden, hooghgheschoeyden, moeden, handwercker.

V Vijngaert-denier. Wackeren, vlytighen, snijder, boerachtighen, ghestaefden, wyngaert-bewaerder, bespieder, besighen, arbeydighen, neerstighen, behendigghen, dorper.

V Vijngaert-waghen ofte loouen. Lommerachtighen, ghestaecten, ghelatteden, onderzesteden, ghekromden, gar-

dentroost, ghespeerden, gheblanderden, ghetacten, verjuysdraghenden, tuynen-cieraet, dichten, sonnenhinder.

V Vijnti jdt ofte Vendinge. Urolycken, zoeten, schuygmighen, zachten, hanghenden, druypigben, Herfst, vruchtbarcn, gheplucten, honichzoeten, Wijnachtighen.

V Vijf. Urewijser, ronden, oprechten, sonnen, handt, bevoertlycken, hanghenden, ghereghelden, zekeren, om drasyenden, compas, lustighen, rader.

V Vyshey. Goddelycke, Goden-schat, rijpe, voorsichtigghen, Salomons, voorsienighe, statighe, studicuse, fortunemeeester, Palladiaensche, stant vastige, Philosophische, raetgheeffter, memorien-dochter, gheleerde.

Winter. Kouden, koudtachtighen, harden, strengghen, wreeden, reghenachtighen, droevighen, ghevrosenen, vriesfenden, huysverighen, vochtigen, donckren, Noorden, sneeuwighen, versnoerenden, luyen, gheysden, windighen, verslindenden, spytighen, trotsighen, natueren-kinde, mistachtighen, verharden, quellycken, stueren, overlustighen, slijberachtighen, catarrensen, ouden, vertecrende, haghelachtighen, onnutten, verstyvenden, onwederenden, houtverslindenden, verkleunenden, fellen, bevenden, hinderlycken, buyenden, bekladden, duyfteren, tempeestighen, Noordtschen, gheweldighen, zieckelycken, treurighen, druypneusighen, ongenuechlycken, harden, yselachtighen, aschuyfsterchen, onverdragelycken, quaden.

Wisselaer ofte Banckhouwer. Rycken, gheltsack, gheadmitteerden, toeghelatenen, Roomschen, veerdighen, koopmans, woekerenden, ghelthebbenden, Italiaenschen, loosen, neerstighen, besighen, onledighen, subtylen, schalcken.

Witvisch. Kleyn, verslinder, stockerighen, revierighen, Witten.

Witticheyt. Als voor, blyckende, dryven, levende, cristalynsche, blinckende, zuivere, swaensche, marbersche, sneeuwighe, verblindende, alebastersche, reyne, kryghsche, zilvere, schoone, melische, plaesterische, letsische, kale, spier.

Woecker. *Dubbelen, boofen, betelycken, ongeoorloofden, vorarmenden, onycredragbelycken, grooten, profijtelycken, witten, vernieuden, groeyenden, ongheluckighen, Pensionnariffen.*

Woekeraer. *Gheltgierighen, rycken, elendighen, dief, gierighen, Italiaenfchen, straffen, onghenadighen, ghelckfack, magheren, deluwen, zorchuuldighen, armhertighen, onverbiddeleycken.*

Woeltijne. *Eenighe, afgbezonderde, onvruchtbare, stille, ledighe, onbewoonde, onbewoonelycke, zandachtige, vrcemde, Affricaenfche, Wilde, woefte, verstekene, droevighe, onbewandelde, onwandelbare, verreghelegghene, verlatene, speloncke, kylachtighe, verueerlycke, barchachtige, onbepantede, doorne, favelachtighe, gheuaerlycke, periculufe, dootweghighe, mifstroofteleycke, verbaefteleycke, ghyffelycke, verbrande, hitighe, drooghe.*

Wolcke. *Hanghende, donckere, reghenachtighe, duyste-re, overtrockene, swerte, blinde, windighe, vallende, ghedreven, dicke, lichte, vochtighe, drijvende, dwalende, nevelachtighe, verbygaende, hooghe, blauwe, lommerachtighe, koude, verdonckereude, roockige, vliedende, barende, bloecke, droeve, turbulente, swierende, mistighe, waterachtighe, lochtighe, vluchtende, volghende, berchachtighe, vliegheude, vloeyende, raffche, tempeestighe.*

Wolf. *Gripenden, verflindenden, verhangherden, Wilden, Wreedon, gierighen, flockerighen, hongherighen, gulfighen, onverzadelycken, quaden, bloedighen, hatelycken, furienfen, fchaepherders-fchrick, verbitteden, fchaepsvyant, verfcheurenden, grouwelycken, periculufen, gheuaerlycken, huylenden, bosch, wilderniffen-beminner, onmenfchelycken, nachtlooper, holkruyter, rouwen, droevighen, fchrymenden, rouer, verfcheurder, wreetsmoedighen.*

†Ghefichte van eenen V Volf is periculens; in manieren, dat noch hy den menfche eerst aanziet, zal hem de fprake doen verliefen. Hy en is maer twaelf daghen heet in't jaer, ende door hongers

M. ANTHONI SMYTERS.

ghers noodt eet hy aerde. Men zeght dat hy een hayt in synen steert heeft 'welck tot liefde verwekt, ende wanneer hy ghevoelt dat hy ghevanghen is, trekt hy't wt ende worpēt van zich: Oock en heeft gheen kracht als men't niet wt en trekt, als hy in cleven is.

Wolle. Bergher, witte, Schotsche, zachte, ghekrolde, verwerde, ghecoleurde, gheklanterde, lichte, vette, met der ijck, effene, nieuwe, fijne, Laken, Spaensebe, cottoen, booms, spin, ghekamde, vuyle, arb. yders, beroyde, Enghelsche, ghekaerde.

Wonde. Doodelycke, diepe, bloedighe, smertelycke, ongheneselycke, vuyle, onreyn, bolle, quade, quclende, draghende, wreede, moordende, gheweldighe, bystere, kryghs, swevende, ghesnede, opene, ghevlicnde, ghequetste, ghehonnene, pynlycke.

Wonder. Teecken, groot, merkelyck, verwonderende, onvermact, veroloeft, miraculeus, excellent, ydel, monsterich, diep, verbasende, Goddelyck, noyt-ghezien, dreyghende, voorghezejt, vreemt, schandelyck ghebornen, growwelyck, afsryfelyck, misvallich, verveerlyck, ongheluckich, werck, daet, druck, verveertmakende.

Wonder-diet. Growwelyck, wreede, afsryfelyck, veruaellyck, mismaect, vreeselyck, vreemt, schrickelyck, Africaens, wilde, eyfelyck, barbarisch, verschrickelyck, vuyt, leelyck, veroloeft, zelsaem, wonderlyck, spytich, dreyghende, ongheluckich, ongheluck-beduydende, nieu, tweeformich, voorbediedende, vermaledyde, dryhoofdich.

Wonder-reden. Wonderlycke, onghelooftlycke, opinische, Ciceronische, Stoische, onghemeyne, verborghene, vreemde, diepzinnighe, zelsame.

Wooninghe ofte Woonstede. Vaste, stedighe, zekere, bequame, goede, heerlycke, excellence, ordinarijse, bezochte.

Woorden. Schoone, galden, seneonsieuwe, heerlycke, korte, behonichde, boesighe, wtghelesene, onghesouren, leerlyfelycke, vaste, hoochmoedighe, overdachte, overleyde, twyffeligh, vrasse, brarbeyde, subtyle, ghesuyckerde, lieflycke,

ke, vriendelycke, gbecerde, hoovaerdighe, gramme, grim-
mighe, bytende, hardt, gheueysde, dadighe, platte, zoete,
gode.

Woordt. Zoet, schoon, lasterlyck, vry, onwederroep-
lyck, aenlockende, aentreckende, goet, gwaet, bedect, vrou-
wen, vriendelyck, liefelyck, bytende, beleeft, smeeckende,
jadel, hardt, trots, scherp, snydende, stikende, wanckelbaer,
onvaest, subtyl, schalck, ghemeyn, zacht, pluymstryckers,
heerlyck, eerbaer, oneerlyck, roemich, hoovaerdich, wt-
ghelesen, gepredicte, schatterende, klinckende, spytich, twif-
felich, nut, onnut, moeyich, sermoonen, schelt, veerdich,
zoetlydende, vloeyende, behonicht, hooch, tleste, krachtich,
grof, blydt, onbeleeft, ryck, mild, vermakelyck, bedrieghe-
lyck, ledich, ootmaedich, traech, licht, laster, verkondicht,
openbaer, ghewoon, schamper, verwytende, beschimp, over-
ghedraghen, overvloedich, quellyck, gheopenbaert, moeye-
lyck, urolyck, verclaert, wtgheleghet, straf, wreect, ghebro-
ken, wtghesproken, twist, wtgheroepen, stamelende, haperen-
de, vermaen, malle, aenghenaem, dadich, tuyghende, be-
tuyghende.

Woordel. Snooden, draeyenden, kleynen, ronden, toppen,
kinder.

Worm. Aerdt, knaghende, fenijnighen, rouwen, scha-
delycken, langhen, korten, krypenden, snooden, vuylen,
kleynen, sleypenden, nutten.

Worp. Haestighen, stijven, schadelycken, hinderlyc-
ken, periculansen, weerbottenden.

VVorte. Teere, ghebradene, ghezoutene, langhe, vette,
ghekruyde, mostaert, winter, dunne, ronde, dubbete, zachte,
leckere, bereyde, smakelycke, malle, ghetrompelde, groote,
Bredaelsche.

VVortel. Leeghen, teeren, ghetaffen, ghekrolden, die-
pen, verspreyden, swerten, donckeren, krommen, scheeven,
levendighen, ghehayrden, hayrachtighen, doordringlienden,
bekoorden, dratfachtighen, ghedroeyden, rouwen, wilden,

aerdt-

acrtachtighen, gheboofden, ongheschieken, ghegravenen, klimmenden, krachtsighen, slependen, stercken, ronden, ghevlochtenen, rieckenden, verdorden, verslensten.

VVouwe ofte Kieckendief. Roovenden, gulsighen, slookerighen, verhongherden, gierighen, verslindenden, reysiger.

Desen Voghel is (zeer scherp ziende na den roof) altijs hongherich, hy vertrect des VVinters, maer hy en vliecht niet voot dat de Swaluwen wech zijn.

VVrake. Verdoemelycke, kreupelc, Goddelijcke, verborghene, wghestelde, knaghende, wreede, vervolchde, haerlycke, harde, moedighe, vyantlycke, veynsende, lasterlycke, listighe.

VVreethevt. Onmenschelycke, beestighe, Scytische, felle, bittere, harde, hondtsche, verhongherde, wolfjsche, onbarmhertighe, straffe, doodende, dulle, vyantlycke, onverzadighe, nydighe, bloedighe, stuere, tyrannighe, Lecuwyen, Phalarische, Barbarische, schandelycke, Hyrcanische, grouwelycke, ongherechtighe, onmedelydende, Neronische, beulsche, rasende, moordersche, afsgrifelycke, bloetgierighe, furcuuse, wilde, hoochmoedighe, hitrighe, verhitte, grousame, onhandelijcke, schelmsche, onbeleefde, boersche, stuere, straffe, eysselycke, ghyghersche, verslindende.

VVroeghinghe. Conscientien, verborghen, schaemachtighe, stekende, penitentie, boetveerdighe, inwendighe, bleecke, bedecte, prickelende, ghewissentuyghe, scrupuleuse, ongheruste, bekommerde.

X.

XAntus. Stijve, ghele, Phrygische, kromme, gheestachtighe.

Alzoo wordt genaemt een Reviere, die haren loop neemt doo het platte landt van Troyen, wordt oock van zommighe genaemt Scaniandris.

Xanthe. Ras, Hestoriaens, edel, moedich, rootachtich. Alzoo wordt het een peerdt van Hector ghenacmt, daer Homerus van yschack.

Xerxes. *Mediaen, hoovaerdighen, Koninck van Per-
sen, wellustighen, machtighen, barbarischen, gierighen, trot-
sighen, Persischen, vermaerden, Dariaen.*

Vas de sone van Darius den vierden, ende den grootsten Ko-
ninck van Per sen. Men zeght dat hy in Griekenlandt 1000000
strytbare mannen versloech, (ofte zoo zonnighe zegghen
1700000) ende dat hy over de Zee passeerde met bruggen,
ende dat meer is, hy doorgroef den heylighen berch Athos.
Ten laetsten verliet hy d'oorloghe, ende begat hem tot synen wel-
lusten, beloofde loon te gheven aen die die eenighe nieuwe wel-
lusticheyt inventeerde. Om welker oorzake hy van syn Onder-
saten veracht werdt. Korte daghen daer na werdt hy van synen
eyghenen Lieutenant vermoort in syn Konincklyck Paleys.

Y.

YDelheyt. *Weerelets, zotte, belachelijcke, malle, prach-
sighen, smeeckende, aenloekende, overvloedighe, lofhen-
achtighe, sollighe, gheveynsde, lichtveerdighe, valsche, on-
ghesadighe, hoovaerdighe, klapachtighe, onnutte.*

Ys. *Koudt, ghevrofen, onnut, dick, hardt, droevich,
duyster, winters, hanghende, sneeuwende, smertende, killen-
de, effen, crist alijnen, blinckende, onbrekelyck, stil, grillisch,
slibberich, verhart, glat, vergauckelijck, schadelyck, schol-
len, vervrofen, gheweldich, glasich.*

Yserwerck. *Oudt, verroest, vuyl, quaet, onnut.*

Yser. *Mynerael, wreect, brandende, hardt, ghestaet,
verweerlyck, snydende, ghegoten, blinckende, victoricus,
sterck, onmenschelyck, swaer, overlastich, moordende,
schadelyck, bloedich, scherp, ghevet, glinsterende, deo-
dende, Spaensc, ghepolijstert, metalich, verroest, klin-
kende.*

Ysope. *Scherpe, verwormende, purgerende, vrotkende,
bitters.*

Daer is tweederleye Ysope, d'ene is Hoveniers, ofte ghemey-
ne, ende d'andere is wilden Ysope, welke is wat scharp ende
hijtender als Peper in't smaken, ook stercker van reuck, heeft

M. ANTHONI SMYTERI.

de zelvighe eyghenschappen die den Tymus heeft, als men die op ghelijcker manieren gebruyct.

Yver. Zorckvuldighen, vy. righen, ghewillighen, moedighe, ghebeelen, gheneghenen, barsclycken, heftighen, curculen, rasenden, inwendighen.

Yvoor, Wissen, offen, blinckenden, co'omnich, Indisch, Konincklycken, Elephants, ghebruyneert, Assyrischen, rjn, schoon, zeer blinckenden, gheiffent, succorn, wintende.

Z.

Zact. Uruchtebaer, schietende, mammelyck, overuloedich, ghestorte, nasuertlyck, voortbrenghende, alledinghen moeder, verstroyt, wisspruytende, generael, gheplant, sterffelyck, onsterffelyck, genererende, nieu, granen, des Goddelycken Woords.

Zact of Graen. Durt, kleyn, sijn, voortbrenghende, drooch, vruchtebaer, voedende, maelachtich, sarwen, rogghen, etc. vast, swaer, wecottende, gheschoeten, vol, krachtsich, wassende, overuloedich, koopmans, zacy-graen.

Zalen. Vetten, delicaten, vasten, rooden, zoesen, zoetachtighen, ghesouten, gherooft. n.

Zalicheyt. Eeuwighe, onbegriypelycke, eerlycke, volmaecte, volkomene, onsterffelycke, gheluckyghe, hemelsche, altyduerende, opperste, Goddelycke, heerlycke, eenighe, beylyghe, heylsamen, hooghe, onschatlycke, hoogste, gheestelycke, oneyndelycke, zekere, verzeerde, onwessprekelycke, Enghelesche, wierste, eouwichduerende, byblyvende, zondertinghe, onmetelycke, onverdoemelycke, gonstzalighe.

Zalve. Zalvende, stercke, droevighe, krachtighe, ghenesende, smeeryghe, wetcke, smeekende, rieckende, oliachtighe, druypende, ghemaecte, kostelycke, blinckende, welrieckende, zoesse, ghebrevene, bytende, gheparfumcerde, leden, medecinale, ghebalsemde.

Zauck of Gascangh. Melodiensen, zorbreckenden, blyden,

blyden, bevenden, musicalen, moeyen, welluydenden, lustigen, maecthoudenden, zoeten, verquickenden, Mereminnen, behonichden, verlustigenden, vollen, gesuyckerden, vermaken- den, oncerlycken, wercklinckenden, liefstijcken, verleydenden, amoureuſen, herders, gheveersden, aentockenden, troostelijc- ken, vlydenden, klinckenden, quetterenden, smeeckenden, onnutten, hoog, betooverenden, nederighen, scherpen, woort, deerlycken, brullenden, ghematich, Psalmen, drollighen, kinder, k'aechlyck n, zuchtenden, Davids, lichtveerdigen, ghemynen, stract, stemachtighen.

Zanen. Witte, versche, ghesuyckerde, zoete, zachte, melck, ververschende, gheklonterde.

Zangher. Apollos sone, musijcker, blaffenden, ghemyn- nen, dorstighen, corael, fantastijcken, kroppaerts. Behoep v voort met d' Epiteten van zanck.

Zandlooper ofte Nachtglass. Urewerck, ghecomp~~en~~, van een ure, ha'f, altytloopenden, gestadich, schippers, dach- werckers, stilstaenden, urewys, pu' verglas.

Ghelijck de Pulvers kleyn gheftadichlijcken dalen
 't Een voor en 't ander naer door 't gaetken in't ghelas,
 Zoo oock de daghen van des menschen leven ras
 Malkand'ren volgen na, en nimmermeer en dwalen.
Godt wilde aen elck en mensch te leven tijdt bepalen
 Van d'eerster ure naen dat hy gheboren was,
 Dien mach hy niet voorby: maer als een bloeme in't
 gras

Komt onverſiens den doot hem van het Aertrijc halē.
Dus neemt waer uwen tijdt; o mensche, aleeer ghy sicheyt,
 Ziet toe, waect ende bidt, weest nuchte ren en bereyt,
 Om als de Heere komt, ghy veerdich wort bevonden.
Met Pulver mindert niet, onse uren loopen voort,
 De doot volcht ons altyt, tot aen het leste boort
 Gheluckich is hy die't bedenct tot allen stonden.

Zedicheyt. Wyſe, ghezette, ootmoedijche, Godsljcke,
 ghe-

ghetemp. rde, eerbare, mannelijcke, kinderlijcke, statighe, belijede.

Zee: Zoute, onghenadighe, schuymende, barende, wolckende, diepe, vloedende, volle, blauwe, vol edelghesteenten, rycke, spytighe, opworpende, windighe, vochte, bittere, wreede, straffe, reyne, wijde, swierende, holle, bevaerlycke, doove, onverzonlycke, ruysschende, stuymighe, Neptunus veldt, grommelende, wanhopighe, Indische, bedruynde, onghestadighe, schrickelijcke, oude, gheweldige, tempeestighe, menschoordighe, grouwelijcke, verstoorde, groote, periculose, Westersche, barbarische, wreede, bittere, ghevaerlycke, verschrickelijcke, wytstreckende, ghestorte, Neptunische, zandighe, verhevene, loopende, onghestdighe, ongeduldighe, booghe, onverbiddelijcke, wroetmonster, verblindende, gierighe, onghenadighe, onghetrouwe, twyffelijcke, bulderende, bedriegelijcke, tempeestighe, onzekere, zavelachtighe, vlietzende, zorghelijcke, vergramde, blinde, gh:steenten-rycke, beroerde, draeyende, middel, havenighe, ongherhavende, onghestuymighe, roode, stille, kalme, koude, wespouwende, gramme, vredighe, monsterdierighe, loopende, peerebrijcke, ghestilde, vreesweerdighe, bruysschende, gheweldighe, wendel, onghetemde, onzonnelijcke, golvighe.

Zeehaen ofte Rootvisch. Harden; grootvlammighen, ronden, vasten.

Zeekant ofte Oever. Zachten, gheschackjeden, groenen, zandighen, begravesden, lustighen, wilden, koelen, wosten, uochtighen, vischachtighen, schoonen, draeyenden, waterachtighen, bebloemden, Zee, krommen, ruysschenden, ghehoorden, schuymenden, fonteynighen, verren, vloeden, vreedden, onvruchtbaeren, groenen, sierenden, springenden, wofschachtighen, natten, verscheu, lommerachtighen, spertelenden, ondedden, zilveren, weergalmenden, onvruchtbare, lieflijcken, galmende, wanckelbaren, afhangenden, vallenden, bepeerelde, mirmurerende, barende, bollen, slimmen, bekenden, gescheydenen, swierenden, zuchtenden, heesschen,

Zeem, ziet Honich.

Zeepe. *Muscaet, rieckende, vette, placken-kruyt, zuyverende, swerte, Winter, Zomer, Spaensche.*

Zeericheyt. *Krauwagie, inetende, zeerighe, vuyle, onreyn, schandighe, schorffighe, moeyelycke, verachtelycke, levende, quelllycke, puystighe, schaemachtighe, kind:ren, weergroeyende, dichte, slyckerighe, etterachtighe, rouwe, gheswollene.*

Zeeeroover. *Bespieder, boosen, avontuerder, plonderaer, woesten, onghenadighen, dief, schwymer, ervarenen, lobsen, periculusen, overlafsen, spie, leeghganger, onbarmhertighen, schalcken, afzetter, schelmschen, listighen.*

Zeever ofte Quijl. *Schwymachtich, schwymende, vuyl, wit, toornich, dol, grijs, asloopende, onzuyver, stuymachsich, kinder.*

Zeghel. *Konincklycken, autentycken, inghedruften, Heeren, ghegraveerden, wapen, verheven, hanghenden, opghedruften.*

Zeghelrinck. *Pisier ofte marck-yser, ghegraveerden, wapen, kleynen, yvooren, Heeren, gulden, zilveren, indrukenden, draghellycken, merckellycken.*

Zegheninghe. *Heylighe, gunstighe, aengheroepene, zalighe, Goddelijcke, vaderlijcke, vriendelijcke, goedertierene, gheluckighe, ghekruyste, loffelijcke, lofweerdighe, hemelsche.*

Zeyl. *Krom, windich, roerende, wit, licht, gbestreken, noergbelaten, schippers, vochtich, vloghel, hol, opgeblasen, hooch, scheeps, gheswollen, ghespannen, bewaeyde, buylich, ghebulte, overhanghende, hellende, ghekromde, windendiener, veerdich, ontvowwen, opgesette, voorvlieghe, gheboorzaem, luysterende, vlack, lanck, open, ras, gheschorst.*

Zeylsteen. *Swerten, harden, ijfretrecker, steenachtighen, subrijlen.*

* Tis eenen zeer harden steen, ende ghelijck onghewrocht ijser, wordt oock in de ijser-mijnen gevonden, hebbende d'eyghenschap, dat na hem te trecken.

Ziel, ziet Coorde.

Zeltzaemhey. Kostelycke, zonderlinghe, ongheweyne, onghewoone, nieuwe, vreemde, dierbare, wonderlycke, ghezochte, aenghename, wememende, begheerde, noyt-ghelesene.

Zemelen. Tarwen, lichte, meelachtighe, vuyle, gortten, haren, boeckweyten, ghezifte, ydelo.

Znon. Stoischen, weerdighen, Cipriaenschen, subtylen, Scytiaen, Prince der Stoische.

Znuen. Ghespannen ofte ghestrekte, vaste, krakende, treckende, kromme, gheswollene, luydende, stijue, sterke, kletterende, levende, ghekrompen, verstijfde.

Zetel, Stoel, Zit-plaetie. Konincklycken, hooghen, vasten, Richters, verheuenen, eerlycken, Schoutens, Amptmans.

Zeve ofte Zifte. Dunne, sijne, treusel, meel, backers, stramynen, klare, doorluchtighe, ronde, ghespannen, grove.

Ziecken ofte Krancken. Wtgheteerden, mageren, vreeselycken, cysselycken, dorren, swacken, mismaecten, reutelenden, scherpnensighen, verdrooghenden, spitsbayrighen, dunbayrighen, bleecken, morrenden, grimmenden, gherimpelden, melancholycken, treurighen, droevighen, half dooden, rasenden, furieusen, te bedde liggenden, verbeddeden, zinneloozen, argen, kyver, korszelen, onstorcken, quelenden, wtswinghen, slauwen, moeyelycken, vermoeyden, klagghenden, kernenden, deerlycken, onstokenen, grammen, opdrachtighen, armhertighen, gheelachtighen, dootverwighen, onmachtighen, machteloos, koppighen, fantastycken, grenickenden, onvrolycken, catarrensen, casyven, quelachtighen, uersnoterden, Linnen, kreupelen, krachteloos, verkranchenden, flerecyghen, pockighen, struyckelenden, quekelenden, korszelen, kysfachtighen, verlemden, suckelenden, haestighen, korden, dootschaduw, leelycken, dorstighen, donckerzenden, rouwen, preutelenden, marmurerenden, mistroostighen, drooghen, ongenansorden, beuenden, lootswaren, swaren, onhandelycken, waterzuchtighen, verlatenen, krancken, kichenden,

rochelenden, matten, zuchtenden, pijnlydenden, smertelij-
denden, besmetten, bewoghenen, ongebezonden, kermenden,
onnatuurlycken.

Ziecke, ziet Weedom.

Ziele. Dochter Godes, onsterffelycke, redelycke, leven-
dige, zonderlinghe, eenighe, Goddelijcke, bruyt Christi, on-
taftelycke, levende, subtyle, dwalende, weerdinne des
lichaems, vriendinne des H. Gheests, roerlycke, onzienlyc-
ke, dracyende, ghezellinne der Enghelen, Hemelsche, ledige,
ghequede, gheestelycke, veerdighe, behendighe, bercydde,
zorchvuldighe, 'leven-ghevende, onhandelycke, yverighe
oft nyverighe, zalighe.

Ziele der vrouwen ofte Onderrock. Ghehaeften, roo-
de, grauwe, groene, gheployde, purpuren, damaste, licht-
gheboorde, onder.

Zier. Krauachtighe, inetende, kleyne, zeerighe, dunne,
voortspurende, wormken.

Zilver. Wit, effen, ghemunt, bedrieghelyck, ongebluft,
reyn, ghezuyvert, klacr, het leven ghevende, haeckach-
tich. fijn.

Zilverkruyd, ziet Leverkruyd.

Zilverwerck. Zilveren, klinghenden, gulden, effen, ghe-
bruyncert, cristalynen, zennen, verheven, schoon, hol, vol, ghe-
wrocht, huyslyck, ghegraveert, wit, kostelyck, gheteckent.

Zinlijckheyt. Misselycke, morwe.

Zoch ofte Zeughe. Groote, dicke, vette, vruchtbare,
volle, buyckighe, verhongherde, vuyle, hanghende, schuymig-
he, onde, harde, traghe, hongherighe, traectghaende, ziet
Vercken.

Zodiacus. Den circkel des Hemels, de 12 teekenen in
het krommen, hemelschen, roerlycken, circulairen, Spheri-
schen, gheschilderden.

Zoetelaet. Voorzienen, verzorgher, arbeydighen, neer-
stighen, zorchvuldighen, overallooper, onvermoeyelycken,
avonturder.

Zoeticheyt. Honighe, musken, rickende, lieflycke, Godenspijsighe, leckere, smakelycke, delicate, gheconfijtte, aenlockende, hemelsche, vermakelycke, verquickende, aengbenname, confitueren, vriendelycke, aentreckende, vrouwen, troetelonde, goedertieren, natreckende, bloemen.

Zomer. Wermen, heeten, brandenden, korenrypenden, drooghen, dorren, helderen, ooght, verbluysterenden, hietighen, wandelaers, rypenden, vader, voedenden, met arengbekroonden, krachtighen, schippers, lustighen, blijden, ziecken, stof.ichighen, donderachtighen, blixemenden, rasschen, prince, sons des jaers, dorstighen, huyshoudenden, korenghever, luyen, groenen, stralenden, wynghevenden, sweetachtighen, vruchtbaren, quelllycken, slappen, traghen, vyerighen, bebloemden, bloemighen, bloemghever, ghezonden, onghezonden, lieflycken, onghetijdighen, onverdragelycken.

Zomerloove. Dichte, lustighe, lommerachtighe, verborghene, versche, baselaren, lieflycke, ghebladerden, groene, overdeekte, donckere, zoete, zomersche, wyngaerts, lindeboomen.

Zondach. Heylighen, vyerenden, yverighen, ledighen, des Heeren Sabbath.

Zondaet. Mensche, vleeschelycken, verlatenen, boosen, droevighen, ondanckbaren, quallycklevenden, swacken, gheschonden, loghenachtighen, grouwelycken, leeds draghenden, blinden, hertneckighen, onzalighen, wederspannighen, onreynen, elendighen, valschen-ghetuyghen, quaden, verdoemden, trotsen, misdadighen, omghekochten, gulsighe, nydighen, onwysen, beschaemden, verleyden, diyvets-kinds, moorder, overspelighen, trouwbreker, luyen.

Zonde. Vuyle, doot, schandelycke, ongherechtighe, verdoemelycke, grouwelycke, criminele, strafweerdighe, bedekte, bleecke, verborghene, oude, zelifame, stinckende, afgryfselycke, zielmoordende, der elenden-vloet, boose, snoode, bedrevene, verghevelycke, dertete, dootsweerdighe, oncerlycke, onkrystsche, vermaledijde, onwyselycke, boosdadighe,

eyffelycke, onrechtveerdighe, onvoorziene, archlistighe, in
den Heylighen Gheest, onverghevelycke, ziet Faute.

Zone. Wel beminden, lieven, Vaders-beelde, goeder-
tierenen, ghehoorzamen, verkorenen, schoon.

Zonne. Stralende, klare, lichtende, reyne, sterrenmeester-
se, vyerighe, lochte, schynende, stekende, zomer, zuivere,
aller moeder, blinckende, heldere, ronde, voedende, kracht-
ighe, klaerziende, brandende, warme, hittighe, heete, leven-
ghevende, sweerelts-ooghe, hooghe, ghestraelde, scherpe, ster-
renheerscherffe, dachs-vader, omslopende, bleecke, gulden,
ondergaende, roodachtighe, oudstenaturen-kindt, witte,
alles-ziende, Autheur der Hemelen, levende, roodende,
lauwe, roffende, opperste, alderhoochste, 'tgroote licht, door-
dringhende, oudevelt herderfche, vlammente, verlichtende,
ghehoornde, Titanische, verdorrende, drooghende, groote
ooge Godes, verstorvene, verblindende, oorspronck des vyers,
weerelts, watertreckende, verstroyde, swacke, machtighe,
voorjarighe, des Hemel Lampe.

De Sonne wordt van de Poëten ghenamt de ziele, den gheest,
d'ooche, de schoonheyt, het leven, ende de kracht der weerelt.

Zoppe. Uleesch-sop ofte broey, sausse, dick, bereyt, sap-
pich, ghekruydet, potspysich, verzadighende, substantiael.

Zoppe. Vette, pottage, moes, voedende, kool, broot, ghe-
weycte, leer, ert, harinck, boon, warmoes, dicke, hamelen,
Wittebroot, raspe, zoetemelck.

Zorchvuldicheyt. Bleecke, smertelycke, bytende, swa-
re, twyffelachtighe, wterste, gierighe, wreede, heftighe, pic-
kelende, knaghende, pynlycke, wakerighe, wackere, droevi-
ghe, elendighe, gherimpelde, treurighe, quelende, quellighe,
maghere, bezorchde, moorderfche, scrupuleuse, beancxte,
benaude, tranfonnerende, curieuse, beswaerlycke, verbor-
ghelycke.

Zorghe. Bytende, gheklaude, knaghende, elendighe,
blinde, beneerstigende, treurende, zuffende, behendighe, vly-
tighe, voorziende, voorzienige, besighe, denckende, studieuse,

moordende, bittere, scherpe, neerstighe, bleecke, huyshouden-
de, quellycke, onledige, treurige, quelende, prikkelende, zorch-
vuldige, quade, bekommerighe, anxetighe, benande, beancx-
ze, quellighe, lastighe, wakende, eergierighe, droevighe, cu-
rieuse.

Zot. Ionghen lichtveerdighen, onbeleefden, lichthoofdigen, mallen, armen, quellycken, stouten, verachten, aerdigen, gheorden, gheapproenden, marotdragenden, lanckrockigen, hanneken, koppeken, raesbollighen, jantjen, overweghenen, grillighen.

Zotterny. Botte, staute, malle, grove, onaerdighe, bootsighe, onkuyssche, belachelijcke, verachtelijcke, schandelijcke, mishaghelijcke, rasende, wtsunnighe, overweghene.

Zout. Reyn, wit, zuver, smakelijck, fijn, schuymende, smaeckghevende, grof, corosijf, vochtich, berch, Zee, ghezoden, ghemeyn, bereyt, mynen, gruyssich.

Zout-vat. Reyn, schoon, welghemaeet, leech, hooch, swaer.

Zoylus. Nydighen, missseggher, achterklapper, achterklappighen, onbeschaemden, quaetspreker, hatelijcken, zeeve-
raer, spotter, klapper, snappighen, lasteraer, smader, schim-
per, bytenden, begheerighen.

Dit was een Sophist, alzo ghe-naemt in den tijde Ptolomei, die door syn onbehoortijcke schriften, grooten naem meynde te krijghen, als hy Homerns den Prince der Poëten zochte te berispen: In manieren dat alle benijders, ende die andere zoecken te blame-
ren, om hun zelve voort te doen, worden Zoylen ofte Zoylisten ghe-naemt.

Zuchten. Tranende, betraende, veelvondich, windich, levendich, teer, deerlijck, zoet, treurende, quelende, diep, herts-bod-n, verzoette, ghebroke, smertelijcke, ontspringende, ghedachten-ghetuyghe, verdrietelijcke, zoethyghende, gheduerich, ghesloten, vyerich, ras, bitter, langh, valsch, ghepassijt, ghesloten, benaut, liefden, amourens, der maghen kindt, ootmoedich, droevich, lichtveerdich, zorchvuldich, ghebeden, kinder, moedich.

Zuerhey. *Ampere, groene, boomichmakende, wynachtighe, optieflycke, straffe, appelachtighe, krachtighe, bytende.*

Zuyden-windt. *Nat, vochtighen, natachtighen, Herf-schen, kouden, bnyachtighen, stormachtigen, schuyffelenden, middachschen, reghenachtighen, ongezonden, pestighen, dorren, droeven, zeeachtighen, gheweldighen, lichten, nevelachtighen, sebadelycken, periculusen, donckeren, pestilentialen, gherichtmakenden, waterachtighen, krachtighen, winter-schen, tempeestighen, hinderlycken, onverbidde-lycken, swaren, furiosusen, stercken, zoenen, bedriughenden.*

Zuydoosten-windt. *Luytierenden, furiosusen, wech-nemenden, bigighen, stercken, styven.*

Zuyverhey. *Reyne, puere, cannoofse, gheheele, ghetrouwe, ongheweyfde.*

Zuiter. *Lieve, natuerlycke, eygene, vriendelycke, schoone, halve.*

AEN ELCKEEN.

VOOR v, ô vriendt, is dit eenvuldich schrijven,
 Daer veel-meer moeyt^e dan konste in is ghedaen,
 Noch danck, noch lof en wachten oock t'ontfaen,
 Myn hayren grijs, die yd'len roem verdrijven.
Ghemeynen nut was 'twitte myns motijven,
 Want dat ick eerst begon te vanghen aen,
 En greep ghenuechte in voort en voort te gaen,
 Deed' hope dat den arbeyt mocht beklijven.
 Zoo't v ghelieft, c'onkost' hier in ghebruyct,
 Ten besten duydt, en d'arg'rende ooghe luyct:
 Doch 'tstaet v vry, te loven oft misprijsen.
 'tIs my ghenoech (al hale ick danck noch eer')
 Als ghy maer weet, dat ick ghetracht heb meer,
 V dienst te doen, dan konstich te bewijsen.

